

مجموعه قوانین و مقررات

بیمه

مشمول بر:

قوانین و آیین نامه‌ها، آیین نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه،
تصویب‌نامه‌ها و مصوبات شورای اقتصاد، مصوبات شورای عالی
اداری، اساسنامه‌ها، فهرست تاریخی، زیرنویسهای راهنما و ...

مجموعه قوانین و مقررات

بیمه

چاپ سوم
(ویرایش دوم)

مشمول بر:
قوانین و آیین نامه‌ها؛
آیین نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه؛
تصویب نامه‌ها و مصوبات شورای اقتصاد؛
مصوبات شورای عالی اداری، اساسنامه‌ها؛
فهرست تاریخی؛
زیر نویسهای راهنما و ...

ریاست جمهوری
معاونت حقوقی و امور مجلس
بهار 1385

«اداره چاپ و انتشار معاونت پژوهش، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات»
 • تهران- خیابان ولی عصر شماره 84 • تلفن: 66492708 دورنگار: 66492707

نام کتاب	مجموعه قوانین و مقررات بیمه
تهیه و تنظیم	اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
ناشر	معاونت پژوهش، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
لیتوگرافی و چاپ	اداره چاپ و انتشار
شمارگان	2000 جلد
آخرین به روزرسانی	1384/7/15
چاپ سوم (ویرایش دوم)	بهار 1385

کلیه حقوق برای معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری محفوظ است.

همکاران:

تنقیح و تدوین	فاطمه متتصراسدی، مصطفی سلیمانی و مهدی رومانی
به روز رسانی (ویرایش دوم)	فاطمه متتصراسدی
حروفچینی اصلاحات و الحاقات:	سپیده رمیمزاده
سرپرست گروه نمونه خوان	فاطمه فلامپور
زیر نظر	مهرداد مستجاب الدعواتی

پیشگفتار چاپ سوم (ویرایش دوم)

چاپ اول و دوم مجموعه قوانین و مقررات بیمه که با تلاش همکاران این معاونت به ترتیب در زمستان 1379 و تابستان 1381 تهیه و تقدیم علاقمندان بالاخص دست‌اندرکاران صنعت بیمه شده بود به لطف الهی با استقبال خوبی روبرو شد. با توجه به اینکه مجموعه بیمه مورد نیاز اقشار مختلف مردم بوده و مورد رجوع دائم دست‌اندرکاران صنعت بیمه است و از آنجایی که سیاست کلی و وظیفه این معاونت به روزرسانی مجموعه‌های قوانین و مقررات می‌باشد، بنابراین علی‌رغم اتمام چاپ دوم و درخواست مکرر تجدید چاپ چون لازم بود در چاپ مجدد آخرین تغییرات و اصلاحات قوانین و مقررات لحاظ گردد با اعتذار از تأخیر به وجود آمده اینک چاپ سوم - با لحاظ آخرین تغییرات و اصلاحات، الحاق آیین‌نامه‌های جدید مصوب شورای عالی بیمه¹ و مصوبات شورای عالی اداری در ارتباط با بیمه - به کلیه دست‌اندرکاران صنعت بیمه و مردم شریف کشورمان تقدیم می‌گردد. قابل ذکر است که مجموعه قوانین و مقررات بیمه این معاونت با تلاش مرکز آموزش بیمه ایران به عنوان یکی از کتابهای آموزشی مرکز مورد استفاده قرار گرفته که جای تقدیر و تشکر است.²

سید احمد موسوی

معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور

پیشگفتار (چاپ اول)

از علل عمده زندگی بشر به صورت اجتماعی در تمامی ادوار تاریخ، نیاز اولیه به حمایت سایر افراد از جان، مال و عرض وی در قبال تمامی خطرات و یاری به هنگام ناتوانی بوده است. این حمایت جمعی از یکدیگر به اشکال مختلف از دفاع و حمایت قبیله از شخص و خانواده و اموال وی در قبال تهاجمات قبایل دیگر و یا به موجب عقود و پذیرفتن مسئولیت اعمال دیگری صورت می‌گرفت. ادیان الهی با

¹ - در این مجموعه حتی‌الامکان آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه که ناظر بر اصلاح موادی از آیین‌نامه‌های قبلی بوده در متن آیین‌نامه‌های اصلی اعمال و از درج مستقل آنها خودداری شده است. امید است این اقدام کمکی برای تسهیل و بهبود انجام امور باشد.

² - نظرات و پیشنهادهای خویش را به نشانی تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری، اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات (تلفن 021-64455511، دورنگار 021-66460901) و یا پست الکترونیکی tgh@govir.ir ارسال و اعلام فرمایند.

تقویت این نهادهای اجتماعی سعی در اصلاح و هدایت آن داشته‌اند و در چارچوب دستورات دینی چون صله رحم، دستگیری و کمک به مستمندان، از کارافتادگان، ایتم و در راه‌ماندگان، حادثه دیدگان و حتی تجویز پرداخت وجوه شرعی در برخی موارد و وعده ثواب و عقاب برای انجام و یا ترک آن مشوق این اعمال بوده‌اند. شاید برخی از این امور را بتوان سنگ پایه‌های بیمه به شکل امروزی آن دانست.

کم‌رنگ شدن و بعضاً محو ارتباطات تنگاتنگ قبیله‌ای، اجتماعی و خویشاوندی بر اثر عوامل مختلفی چون مهاجرت، شهرنشینی، صنعتی شدن جوامع و نیز کم‌رنگ شدن نقش اخلاق و دین در جوامع و افزون شدن خطرات و خساراتی که در این میان جان و مال افراد را تهدید می‌کرد. به همین دلیل جامعه بشری اقدام به تأسیس شرکتها و مؤسسات بیمه‌ای نموده تا ضمن جبران خسارات وارده به افراد و ایجاد چترهای حمایتی به آن قانونیت بخشد. علاوه بر احساس نیاز افراد حقیقی و حقوقی به استفاده از این نوع خدمات رفاهی، برخی از خدمات مذکور به دلایل مختلفی از جمله حمایت از سایر افراد جامعه اجباری شده است.

از جمله اولین قوانینی که در این خصوص در ایران به تصویب رسیده می‌توان به قانون بیمه مصوب 1316/2/7 اشاره نمود که در 36 ماده به تعریف معاملات بیمه، فسخ و بطلان و مسؤولیت بیمه‌گر پرداخته است. لکن با توجه به نیاز روزافزون به قانونمند شدن روابط بیمه‌ای و رفع نقایص و کاستیها به تدریج انبوهی از قوانین و مقررات در این حیثه پدیدار گشت که نوعاً مراجعه و استفاده از آنها نیاز به مهارت و تخصص خاصی دارد. در همین ارتباط و به دلیل تنوع مراجع تصمیم گیرنده (از طرق مختلف چون هیأت وزیران، شورای عالی بیمه، بیمه مرکزی و غیره) و وجود ناسخ و منسوخهای فراوان در طول زمان، بر آن شدیم تا مجموعه قوانین و مقررات بیمه را جمع‌آوری و پس از تنقیح در اختیار علاقمندان قرار دهیم.³

مجموعه حاضر در چهار قسمت قوانین، آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و اساسنامه‌ها تدوین و تبویب شده است، که در مورد آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه از همکاری صمیمانه بیمه مرکزی ایران برخوردار بوده‌ایم. لازم به ذکر است که مقررات مربوط به تأمین اجتماعی (موضوع کد 204) از کدهای موضوعی اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات و در گستره اصل 29 قانون اساسی، شامل حمایت‌های مالی و خدماتی از افراد و اقشار مختلف جامعه در موارد بیماری، زایمان، نقص عضو، بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی‌سرپرستی، حوادث و سوانح، تکالیف کارفرمایان در ارتباط با آنها و نیز سازمانها و تشکیلات دولتی (نظیر سازمان تأمین اجتماعی) در ارتباط با حمایت‌های مذکور و... با عنوان «مجموعه تأمین اجتماعی» به صورت جداگانه تدوین و تنقیح شده است.⁴ در مجموعه حاضر، قوانین و مقررات راجع به نظام بیمه و بیمه‌گری و نیز انواع خاص بیمه (از قبیل بیمه محصولات کشاورزی) مطرح نظر بوده‌اند.

امید است باتوجه به پراکندگی و گستردگی قوانین و مقررات در خصوص بیمه و صعوبت دسترسی بدانها، مجموعه حاضر بتواند مفید و مؤثر باشد. آنچه باعث دلگرمی ما در ادامه این راه دشوار و رفع نقایص احتمالی و به روز رسانی و تکمیل مجموعه‌های منتشره می‌باشد، پیشنهادات، نظرات و انتقادات سازنده اهل نظر و عموم علاقمندان است که امیدواریم ما را از آن محروم نفرمایند.

محمد علی صدوقی

معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور

³ - برای ملاحظه کامل فهرست قوانین و مقررات مربوط به بیمه، تحت کد 403، به مجموعه شش جلدی «فهرست عناوین قوانین و مقررات» از انتشارات این معاونت مراجعه فرمایید.

⁴ - به «مجموعه تأمین اجتماعی کارمندان کشوری و لشگری، کارگران و سایر گروهها» چاپ دوم ویرایش اول (1378) از انتشارات این معاونت مراجعه فرمایید.

قوانين

از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1358/8/24

اصل چهل و چهارم - نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه‌آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

بخش تعاونی شامل شرکتها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا بر طبق ضوابط اسلامی تشکیل می‌شود.¹ بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می‌شود که مکمل فعالیتهای اقتصادی دولتی و تعاونی است. مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می‌کند.

قانون بیمه

مصوب 1316/2/7

---

¹ - به قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب 1370/6/13 مندرج در مجموعه تجارت و ثبت شرکتها از انتشارات اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات مراجعه شود.

معاملات بیمه

ماده 1 - بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهد می‌کند در ازای پرداخت وجه یا جوهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه خسارت وارده بر او را جبران نموده یا وجه معینی بپردازد.

متعهد را بیمه‌گر طرف تعهد را بیمه‌گذار وجهی را که بیمه‌گذار به بیمه‌گر می‌پردازد حق بیمه و آنچه را که بیمه می‌شود موضوع بیمه نامند.²

ماده 2 - عقد بیمه و شرایط آن باید به موجب سند کتبی باشد و سند مزبور موسوم به بیمه‌نامه خواهد بود.

ماده 3 - در بیمه‌نامه باید امور ذیل به‌طور صریح قید شود:

1 - تاریخ انعقاد قرارداد.

2 - اسم بیمه‌گر و بیمه‌گذار.

3 - موضوع بیمه.

4 - حادثه یا خطری که عقد بیمه به مناسبت آن به‌عمل آمده است.

5 - ابتدا و انتهای بیمه.

6 - حق بیمه.

7 - میزان تعهد بیمه‌گر در صورت وقوع حادثه.³

ماده 4 - موضوع بیمه ممکن است مال باشد اعم از عین یا منفعت یا هر حق مالی یا هر نوع مسؤولیت حقوقی مشروط براینکه بیمه‌گذار نسبت به بقای آنچه بیمه می‌دهد ذی‌نفع باشد و همچنین ممکن است بیمه برای حادثه یا خطری باشد که از وقوع آن بیمه‌گذار متضرر می‌گردد.

ماده 5 - بیمه‌گذاری ممکن است اصیل باشد یا به یکی از عناوین قانونی نمایندگی صاحب مال یا شخص ذی‌نفع را داشته یا مسؤولیت حفظ آن را از طرف صاحب مال داشته باشد.

ماده 6 - هر کس بیمه می‌دهد بیمه متعلق به خود اوست مگر آنکه در بیمه‌نامه تصریح شده باشد که مربوط به دیگری است لیکن در بیمه حمل و نقل ممکن است بیمه‌نامه بدون ذکر اسم (به نام حامل) تنظیم شود.⁴

² - از قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب 1383/2/21:

ماده 2- نظام جامع تأمین اجتماعی شامل سه حوزه می‌باشد:

الف - حوزه بیمه‌ای: شامل بخش بیمه‌های اجتماعی از جمله بازنشستگی، بیکاری، حوادث و سوانح، ازکارافتادگی و بازماندگان و بخش بیمه‌های درمانی (بهداشت و درمان) می‌باشد.

تبصره - خدمات بیمه‌های اجتماعی و درمانی به دو سطح همگانی و تکمیلی تقسیم می‌شود به طوری که:

1- حدود خدمات بیمه‌ای همگانی را قانون تعیین می‌کند.

2- بیمه‌های تکمیلی به آن دسته از خدمات بیمه‌ای گفته می‌شود که علاوه بر سطح خدمات بیمه‌های همگانی، با انعقاد قراردادهای انفرادی یا گروهی فی‌مابین بیمه شده و بیمه‌گر و پرداخت حق بیمه توسط بیمه شده انجام می‌پذیرد و دولت در قبال آن تعهد مالی نداشته، اما مکلف به پشتیبانی حقوقی و قانونی لازم از این گونه بیمه‌ها می‌باشد.

ب - حوزه حمایتی و توانبخشی: شامل ارائه خدمات حمایتی و توانبخشی و اعطای یارانه و کمکهای مالی به افراد و خانواده‌های نیازمندی است که به دلایل گوناگون قادر به کار نیستند و یا درآمد آنان تکافوی حداقل زندگی آنان را نمی‌نماید.

ج - حوزه امدادی: شامل امداد، نجات در حوادث غیرمترقبه.

³ - به آیین‌نامه شماره 23 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

⁴ - از قانون حمل و نقل و عبور کالای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب 1374/12/22:

ماده 7 - طلبکار می‌تواند مالی را که در نزد او وثیقه یا رهن است بیمه دهد در این صورت هرگاه حادثه‌ای نسبت به مال مزبور رخ دهد از خساراتی که بیمه‌گر باید بپردازد تا میزان آنچه را که بیمه‌گذار در تاریخ وقوع حادثه طلبکار است به شخص او و بقیه به صاحب مال تعلق خواهد گرفت.

ماده 8 - در صورتی که مالی بیمه شده باشد در مدتی که بیمه باقی است نمی‌توان همان مال را به نفع همان شخص و از همان خطر مجدداً بیمه نمود.

ماده 9 - در صورتی که مالی به کمتر از قیمت بیمه شده باشد نسبت به بقیه قیمت می‌توان آن را بیمه نمود در این صورت هریک از بیمه‌گران به نسبت مبلغی از مال که بیمه کرده است مسؤول خواهد بود.

ماده 10 - در صورتی که مالی به کمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد بیمه‌گر فقط به تناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسؤول خسارت خواهد بود.

فسخ و بطلان

ماده 11 - چنانچه بیمه‌گذار یا نماینده او با قصد تقلب مالی را اضافه بر قیمت عادلانه در موقع عقد قرارداد بیمه داده باشد عقد بیمه باطل و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نیست.

ماده 12 - هرگاه بیمه‌گذار عمداً از اظهار مطالبی خودداری کند یا عمداً اظهارات کاذب بنماید و مطالب اظهارنشده یا اظهارات کاذبه طوری باشد موضوع خطر را تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه‌گر بکاهد عقد بیمه باطل خواهد بود حتی اگر مراتب مذکوره تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط وجوهی که بیمه‌گذار پرداخته است قابل استرداد نیست بلکه بیمه‌گر حق دارد اقساط بیمه را که تا آن تاریخ عقب‌افتاده است نیز از بیمه‌گذار مطالبه کند.

ماده 13 - اگر خودداری از اظهار مطالبی یا اظهارات خلاف واقع از روی عمد نباشد عقد بیمه باطل نمی‌شود در این صورت هرگاه مطلب اظهارنشده یا اظهار خلاف واقع قبل از وقوع حادثه معلوم شود بیمه‌گر حق دارد یا اضافه حق بیمه را از بیمه‌گذار در صورت رضایت او دریافت داشته قرارداد را ابقا کند و یا قرارداد بیمه را فسخ کند. در صورت فسخ بیمه‌گر باید مراتب را به موجب اظهارنامه یا نامه سفارشی دو قبضه به بیمه‌گذار اطلاع دهد اثر فسخ ده روز پس از ابلاغ مراتب به بیمه‌گذار شروع می‌شود و بیمه‌گر باید اضافه حق بیمه دریافتی تا تاریخ فسخ را به بیمه‌گذار مسترد دارد.

در صورتی که مطلب اظهارنشده یا اظهار خلاف واقع بعد از وقوع حادثه معلوم شود خسارت به نسبت وجه بیمه پرداختی و وجهی که بایستی در صورت اظهارخطر به‌طور کامل و واقع پرداخته شده باشد تقلیل خواهد یافت.

ماده 14 - بیمه‌گر مسؤول خسارات ناشیه از تقصیر بیمه‌گذار یا نمایندگان او نخواهد بود.⁵

ماده 15 - بیمه‌گذار باید برای جلوگیری از خسارت مراقبتی را که عادتاً هرکس از مال خود می‌نماید نسبت به موضوع بیمه نیز بنماید و در صورت نزدیک شدن حادثه یا وقوع آن اقداماتی را که برای جلوگیری از سرایت و توسعه خسارت لازم است به‌عمل آورد. اولین زمان امکان و

ماده 5 - کلیه کالاهای ترانزیت خارجی که توسط شرکتهای سهامی حمل و نقل بین‌المللی ایرانی دارای مجوز فعالیت از وزارت راه و ترابری حمل می‌گردند، از نظر سپردن وجه‌الضمان در حکم کالای مجاز تلقی شده، تضمین بانکی و یا ضمانتنامه‌های تضامنی بانکی شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی و یا بیمه‌نامه‌های معتبر به جای وجه‌الضمان ترانزیت پذیرفته می‌شود.

⁵ - به بند (8) ماده (54) قانون دریایی ایران مصوب 1343/6/29 مندرج در همین مجموعه نیز مراجعه شود.

منتهی در ظرف پنج روز از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه بیمه‌گر را مطلع سازد والا بیمه‌گر مسؤول نخواهد بود مگر آنکه بیمه‌گذار ثابت کند که به واسطه حوادثی که خارج از اختیار او بوده است اطلاع به بیمه‌گر در مدت مقرر برای او مقدور نبوده است.

مخارجی که بیمه‌گذار برای جلوگیری از توسعه خسارات می‌نماید بر فرض که منتج به نتیجه نشود به عهده بیمه‌گر خواهد بود ولی هرگاه بین طرفین در موضوع لزوم مخارج مزبوره یا تناسب آن با موضوع بیمه اختلافی ایجاد شود حل اختلاف به حکم یا محکمه رجوع می‌شود.

ماده 16 - هرگاه بیمه‌گذار در نتیجه عمل خود خطری را که به مناسبت آن بیمه منعقد شده است تشدید کند یکی از کیفیات یا وضعیت موضوع بیمه را به طوری تغییر دهد که اگر وضعیت مزبور قبل از قرارداد موجود بود بیمه‌گر حاضر برای انعقاد قرارداد یا شرایط مذکوره در قرارداد نمی‌گشت باید بیمه‌گر را بلافاصله از آن مستحضر کند، اگر تشدید خطر یا تغییر وضعیت موضوع بیمه در نتیجه عمل بیمه‌گذار نباشد مشارالیه باید مراتب را در ظرف ده روز از تاریخ اطلاع خود رسماً به بیمه‌گر اعلام کند.

در هر دو مورد مذکور در فوق بیمه‌گر حق دارد اضافه حق بیمه را معین نموده به بیمه‌گذار پیشنهاد کند و در صورتی که بیمه‌گذار حاضر برای قبولی و پرداخت آن نشود قرارداد را فسخ کند و اگر تشدید خطر در نتیجه عمل خود بیمه‌گذار باشد خسارات وارده را نیز از مجرای محاکم عمومی از او مطالبه کند و در صورتی که بیمه‌گر پس از اطلاع تشدید خطر به نحوی از انحاء رضایت به بقای عقد قرارداد داده باشد مثل آنکه اقساطی از وجه بیمه را پس از اطلاع از مراتب از بیمه‌گذار قبول کرده یا خسارت بعد از وقوع حادثه به او پرداخته باشد دیگر نمی‌تواند به مراتب مذکوره استناد کند. وصول اقساط حق بیمه بعد از اطلاع از تشدید خطر یا پرداخت خسارت پس از وقوع حادثه و نحو آن دلیل بر رضایت بیمه‌گر به بقای قرارداد می‌باشد.

ماده 17 - در صورت فوت بیمه‌گذار یا انتقال موضوع بیمه به دیگری اگر ورثه یا منتقل‌الیه کلیه تعهداتی را که به موجب قرارداد به عهده بیمه‌گذار بوده است در مقابل بیمه‌گر اجرا کند عقد بیمه به نفع ورثه یا منتقل‌الیه به اعتبار خود باقی می‌ماند، مع‌هذا هر یک از بیمه‌گر یا ورثه یا منتقل‌الیه حق فسخ آن را نیز خواهند داشت.

بیمه‌گر حق دارد در ظرف سه ماه از تاریخی که منتقل‌الیه قطعی موضوع بیمه تقاضای تبدیل بیمه‌نامه را به نام خود می‌نماید عقد بیمه را فسخ کند. در صورت انتقال موضوع بیمه به دیگری ناقل مسؤول کلیه اقساط عقب‌افتاده وجه بیمه در مقابل بیمه‌گر خواهد بود. لیکن از تاریخی که انتقال را به بیمه‌گر به موجب نامه سفارشی یا اظهارنامه اطلاع می‌دهد نسبت به اقساطی که از تاریخ اطلاع به بعد باید پرداخته شود مسؤول نخواهد بود. اگر ورثه یا منتقل‌الیه متعدد باشند هر یک از آنها نسبت به تمام وجه بیمه در مقابل بیمه‌گر مسؤول خواهد بود.

ماده 18 - هرگاه معلوم شود خطری که برای آن بیمه به عمل آمده قبل از عقد قرارداد واقع شده بوده است قرارداد بیمه باطل و بی‌اثر خواهد بود در این صورت اگر بیمه‌گر وجهی از بیمه‌گذار گرفته باشد عشر از مبلغ مزبور را به عنوان مخارج کسر و بقیه را باید به بیمه‌گذار مسترد دارد.

مسئولیت بیمه‌گر

ماده 19 - مسئولیت بیمه‌گر عبارت است از تفاوت قیمت مال بیمه‌شده بلافاصله قبل از وقوع حادثه با قیمت باقیمانده آن بلافاصله بعد از حادثه خسارت حاصله به پول نقد پرداخته خواهد شد مگر اینکه حق تعمیر و یا عوض برای بیمه‌گر در سند بیمه پیش‌بینی شده باشد در این صورت بیمه‌گر ملزم است موضوع بیمه را در مدتی که عرفاً کمتر از آن نمی‌شود تعمیر کرده یا عوض را تهیه و تحویل نماید. در هر صورت حداکثر مسئولیت بیمه‌گر از مبلغ بیمه‌شده تجاوز نخواهد کرد.

ماده 20 - بیمه‌گر مسؤول خساراتی که از عیب ذاتی مال ایجاد می‌شود نیست مگر آنکه در بیمه‌نامه شرط خلافی شده باشد.

ماده 21 - خسارات وارده از حریق که بیمه‌گر مسؤول آن است عبارت است از:⁶

⁶ - از قانون اصلاح قانون تملک آپارتمانها مصوب 1376/3/11:

- 1 - خسارت وارده به موضوع بیمه از حریق اگر چه حریق در نزدیکی آن واقع شده باشد.
- 2 - هر خسارت یا تنزل قیمت وارده به اموال از آب یا هر وسیله دیگری که برای خاموش کردن آتش به کار برده شده است.
- 3 - تلف شدن یا معیوب شدن مال در موقع نجات دادن آن از حریق.
- 4 - خسارت وارده به اموال بیمه‌شده در نتیجه خراب کردن کلی یا جزئی بنا برای جلوگیری از سرایت یا توسعه حریق.

ماده 22 - در بیمه‌های ذیل خسارت به این طریق حساب می‌شود:

- 1 - در بیمه حمل و نقل قیمت مال در مقصد.
- 2 - در بیمه منافی که متوقف بر امری است منافی که در صورت پیشرفت امر عاید بیمه‌گذار می‌شد.
- 3 - در بیمه محصول زراعتی⁷ قیمت آن در سر خرمن و موقع برداشت محصول برای تعیین میزان واقعی خسارت مخارج و حق‌الزحمه که در صورت عدم وقوع حادثه به مال تعلق می‌گرفت از اصل قیمت کسر خواهد شد و در هر صورت میزان خسارت از قیمت معینه در بیمه‌نامه تجاوز نخواهد کرد.

ماده 23⁸ - در بیمه عمر یا نقص یا شکستن عضوی از اعضای بدن مبلغ پرداختی بعد از مرگ یا نقصان عضو باید به‌طور قطع در موقع عقد بیمه بین طرفین معین شود.

بیمه عمر یا بیمه نقصان یا شکستن عضو شخص دیگری در صورتی که آن شخص قبلاً رضایت خود را کتباً نداده باشد باطل است.

هرگاه بیمه‌گذار اهلیت قانونی نداشته باشد رضایت ولی یا قیم او شرط است.

اگر بیمه راجع به عمر یا نقص یا شکستن عضو بدنی جماعتی به‌طور کلی باشد میزان خسارت عبارت از مبلغی خواهد بود که مطابق تعرفه قبلاً بین طرفین معین می‌شود.

ماده 24 - وجه بیمه عمر که باید بعد از فوت پرداخته شود به ورثه قانونی متوفی پرداخته می‌شود مگر اینکه در موقع عقد بیمه یا بعد از آن در سند بیمه قید دیگری شده باشد که در این صورت وجه بیمه متعلق به کسی خواهد بود که در سند بیمه اسم برده شده است.

ماده 25 - بیمه‌گذار حق دارد ذی‌نفع در سند بیمه عمر خود را تغییر دهد مگر آنکه آن را به دیگری انتقال داده و بیمه‌نامه را هم به منتقل‌الیه تسلیم کرده باشد.

ماده 26 - در تمام مدت اعتبار قرارداد بیمه عمر بیمه‌گذار حق دارد وجه معینه در بیمه‌نامه را به دیگری منتقل نماید انتقال مزبور باید به امضای انتقال‌دهنده و بیمه‌گر برسد.

ماده 27 - اثرات قانونی انتقال وجه بیمه عمر از تاریخ فوت بیمه‌شده شروع می‌شود ولی اگر بیمه‌گذار از بابت آن وجهی دریافت کرده یا نسبت به آن با بیمه‌گر معامله نموده باشد در کمال اعتبار خواهد بود.

ماده 28 - بیمه‌گر مسؤول خسارات ناشیه از جنگ و شورش نخواهد بود مگر آنکه خلاف آن در بیمه‌نامه شرط شده باشد.⁹

+ ماده 14 - مدیر یا مدیران مکلفند تمام بنا را به عنوان یک واحد در مقابل آتش‌سوزی بیمه نمایند. سهم هر یک از مالکان به تناسب سطح زیربنای اختصاصی آنها وسیله مدیر یا مدیران تعیین و از شرکا اخذ و به بیمه‌گر پرداخت خواهد شد. در صورت عدم اقدام و بروز آتش‌سوزی مدیر یا مدیران مسؤول جبران خسارات وارده می‌باشند.

⁷ - در مورد بیمه محصول زراعتی به قانون بیمه محصولات کشاورزی مصوب 1362/3/1 و اساسنامه مربوط مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

⁸ - به مواد 294 الی 315 و به مواد 367 الی 493 ق.م.ا. مصوب 1370/9/7 که برای مدت 5 سال اجرای آزمایشی تصویب و این مدت به موجب قانون مصوب 1375/12/12 برای ده سال دیگر تمدید گردیده و در مجموعه ق.م.ا. از انتشارات این معاونت درج گردیده مراجعه شود.

⁹ - به موجب تصویب‌نامه 1364/7/24 که در تاریخ 1369/5/24 نیز تنفیذ شده، شرکت سهامی بیمه ایران اجازه یافته است نسبت به انجام بیمه خطرات جنگ اقدام نماید. متن تصویب‌نامه با اصلاحات و الحاقات به شرح زیر است:

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1364/7/24 تصویب نمودند:

ماده 29 - در مورد بیمه مال منقول در صورت وقوع حادثه و پرداخت خسارت به بیمه‌گذار بیمه‌گر از هرگونه مسئولیت در مقابل ثالث بری می‌شود.

ماده 30 - بیمه‌گر در حدودی که خسارات وارده را قبول یا پرداخت می‌کند در مقابل اشخاصی که مسؤول وقوع حادثه یا خسارت هستند قائم‌مقام بیمه‌گذار خواهد بود و اگر بیمه‌گذار اقدامی کند که منافی با عقد مزبور باشد در مقابل بیمه‌گر مسؤول شناخته می‌شود.

ماده 31 - در صورت توقف یا افلاس بیمه‌گر بیمه‌گذار حق فسخ قرارداد را خواهد داشت.

ماده 32 - در صورت ورشکستگی بیمه‌گر بیمه‌گذاران نسبت به سایر طلبکاران حق تقدم دارند و بین معاملات مختلف بیمه در درجه اول حق تقدم با معاملات بیمه عمر است.

ماده 33 - بیمه‌گر نسبت به حق بیمه در مقابل هرگونه طلبکاری بر مال بیمه‌شده حق تقدم دارد حتی اگر طلب سایرین به موجب سند رسمی باشد.

ماده 34 - اگر در یک قرارداد بیمه موضوعات مختلفی بیمه شده باشد در صورت اثبات تقلب از طرف بیمه‌گذار نسبت به یکی از آن موضوعات بطلان نسبت به سایر موضوعات نیز سرایت کرده تمام قرارداد باطل خواهد بود.

1 - شرکت سهامی بیمه ایران می‌تواند با توجه به تضمین مقرر در بند (3) این مصوبه نسبت به انجام بیمه خطرات جنگ موارد زیر اقدام کند: *
الف - کلیه وسایل نقلیه آبی و شناورهای دریایی اعم از اینکه متعلق به دولت جمهوری اسلامی ایران یا سازمانها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت باشد یا به دستور این سازمانها به حمل نفت یا سایر کالاها اعم از وارداتی یا صادراتی اشتغال ورزند یا خدماتی را برای سازمانهای مذکور در آبهای ایران انجام دهند.
ب - کالاهای صادراتی از هر قبیل مربوط به دولت یا سازمانها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت.

ج - خدمه و کارکنان وسایل نقلیه و شناورهای فوق‌الذکر.
د (الحاقی 1369/6/4) - هواپیماهای تجاری اعم از اینکه متعلق به دولت جمهوری اسلامی ایران یا سازمانها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت باشند یا در اختیار آنها باشند و خدمه، کارکنان و مسافران هواپیماهای مزبور.

هـ (الحاقی 1379/10/26) - کالاهای وارداتی مناطق ویژه حراست شده گمرکی موضوع تبصره (20) قانون برنامه اول توسعه اقتصادی مصوب 1368.

2 - سازمانی که موارد بیمه را برای انجام بیمه به شرکت سهامی بیمه ایران معرفی می‌کند در مقابل شرکت مزبور مسؤول پرداخت حق بیمه است.

3 (اصلاحی 1369/6/4) - در صورتی که خسارات وارده به موارد بیمه‌شده مذکور در بند (1) این تصویبنامه با احتساب ذخایر مربوط، در هر سال از 95% حق بیمه‌های دریافتی همان سال تجاوز کند شرکت سهامی بیمه ایران مجاز خواهد بود مازاد آن را از محل سپرده موضوع بند (4) تصویبنامه به صورت علی‌الحساب برداشت نماید تا پس از منظور شدن مبلغ مزبور در قانون بودجه و پرداخت آن به شرکت سهامی بیمه ایران مبالغ برداشت‌شده، مسترد گردد. شرکت سهامی بیمه ایران مجاز است ضمانتنامه‌های لازم در مورد انجام بیمه موارد مذکور در بند (1) را از محل سپرده موضوع بند (4) تصویبنامه، صادر نماید.

4 - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در صورت اعلام نیاز شرکت سهامی بیمه ایران سپرده موضوع تصویبنامه مورخ 1361/9/17 هیأت وزیران را تا مبلغ سیصد میلیون دلار افزایش خواهد داد.

5 - به منظور ایجاد تعادل بین حق بیمه و خسارت بیمه‌های موضوع این تصویبنامه و احتراز از انجام بیمه مربوط به نفتکشها و محمولات نفتی در خارج از کشور شرکت ملی نفت ایران کوشش خواهد کرد که حتی‌المقدور این قبیل بیمه‌ها اعم از خطرات عادی و جنگی آنها نزد شرکت سهامی بیمه ایران انجام شود و به‌علاوه با جلب موافقت شرکت مذکور عندالاقضا خسارت وارده را با تحویل نفت به حساب شرکت سهامی بیمه ایران جبران خواهد کرد.

6 - این تصویبنامه از تاریخ تصویب به جای تصویبنامه مورخ 1361/9/17 به مورد اجرا گذارده می‌شود.

7 (الحاقی 1369/6/4) - شرکت سهامی بیمه ایران مجاز است نرخ بیمه خطر جنگ موضوع این تصویبنامه را مشروط برآنکه از 30% نرخ بیمه موردعمل در بازار بین‌المللی بیشتر و از نرخ بیمه معمول در زمان صلح نیز کمتر نباشد، تعیین نماید. در صورت موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی تعیین نرخ بیمه موضوع این تصویبنامه حداکثر تا 50% نرخ موردعمل در بازار بین‌المللی امکان‌پذیر است. شرکت سهامی بیمه ایران اجباری در واگذاری موارد بیمه‌شده موضوع این تصویبنامه به بیمه اتکایی نخواهد داشت.

8 - ماده (1) قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب 1367/9/13 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

موضوعات مختلفی که در یک بیمه‌نامه ذکر می‌شود در حکم یک قرارداد محسوب است.

ماده 35 - طرفین می‌توانند در قراردادهای بیمه هر شرط دیگری بنمایند لیکن موعد مذکوره در ماده (16) را نمی‌توانند تقلیل دهند ولی ممکن است موعد را به رضایت یکدیگر تمدید کنند.

این قانون شامل قراردادهای گذشته بیمه نیز خواهد بود.

ماده 36 - مرور زمان دعوی ناشی از بیمه دو سال است و ابتدای آن از تاریخ وقوع حادثه منشأ دعوی خواهد بود لکن دعوی که قبل از اجرای این قانون در محاکم طرح شده باشد مشمول این ماده نخواهد بود.

قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه

موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث¹⁰

مصوب 1347/10/23

ماده 1 - کلیه دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی و انواع یدک و تریلر متصل به وسایل مزبور و قطارهای راه‌آهن اعم از اینکه اشخاص حقیقی یا حقوقی باشند مسؤول جبران خسارات بدنی و مالی هستند که در اثر حوادث وسایل نقلیه مزبور و یا محمولات آنها به اشخاص ثالث وارد شود و مکلفند مسؤولیت خود را از این جهت نزد شرکت سهامی بیمه ایران و یا یکی از مؤسسات بیمه داخلی که اکثریت سهام آنها متعلق به اتباع ایرانی و صلاحیت آنها به پیشنهاد وزارت دارایی و وزارت اقتصاد مورد تأیید دولت باشد بیمه نمایند.¹¹

¹⁰ - دولت ایران به موجب قانون زیر به سیستم بین‌المللی بیمه مسؤولیت مدنی وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث ملحق شده است.

قانون الحاق دولت ایران به سیستم بین‌المللی بیمه مسؤولیت مدنی وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث - مصوب 1356/3/25:

ماده واحده - بیمه مرکزی ایران مجاز است دفتر ایرانی بیمه بین‌المللی مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی (کارت سبز) را در تهران دایر کند و نسبت به الحاق آن دفتر به سیستم بین‌المللی بیمه مزبور اقدام نماید.

کلیه مؤسسات بیمه ایرانی مجاز به انجام عملیات بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث ملزم به قبول عضویت دفتر مزبور می‌باشند.

ترتیب اجرای این قانون به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

¹¹ - الف - از کنوانسیون وین راجع به نمایندگی دول در روابط خود با سازمانهای بین‌المللی جهانی که دولت ایران به موجب قانون مصوب 1367/4/28 به آن ملحق شده است:

ماده 78 - خسارات وارده به شخص ثالث - اعضای مأموریت، هیأت نمایندگی یا هیأت نمایندگی ناظر بایستی کلیه الزامات قوانین و مقررات دولت پذیرنده را درخصوص بیمه خسارات وارده به شخص ثالث نسبت به اتومبیل، کشتی یا هواپیمای متعلق به وی یا مورد استفاده او رعایت نمایند.

ب - از قانون موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت ایران و روسیه سفید مصوب 1378/12/3:

ماده 10 - بیمه - بیمه شخص ثالث را می‌توان در مورد وسیله نقلیه مورد استفاده در حمل و نقل بین‌المللی مسافر یا کالا بین دوکشور و یا به صورت عبوری از قلمرو طرفهای متعاقد در چارچوب قوانین ملی هریک از طرفهای متعاقد استفاده نمود.

ج - رأی اصراری 1377/9/10-18:

بر رأی مورد تقاضای تجدیدنظر اشکال وارد است چه آنکه به صراحت کارت بیمه مستند دعوی تعهد شرکت بیمه مقید و محدود به پرداخت ارزش ریالی دیه از نوع نقره بوده است نه بطور اطلاق و یا هر نوع دیه‌ای که راننده انتخاب نماید و برهمان مبنی هم حق بیمه دریافت شده است و ماده 1 قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل اشخاص ثالث مصوب سال 1347 نیز بیش از این دلالت ندارد که دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی مکلفند وسایل نقلیه خود را در قبال خدمات و خسارات وارده به اشخاص ثالث بیمه نمایند و با این کیفیت چنانچه بیمه‌گذار وسیله نقلیه خود را به کمتر از میزان خسارت وارده بیمه نموده باشد شخصاً مسؤول پرداخت مازاد آن می‌باشد و چون ملاک پرداخت خسارت ثالث از جانب شرکت بیمه قرارداد منعقد بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار است و قرارداد

تبصره 1 - منظور از حوادث مذکور در این قانون هرگونه تصادف یا سقوط یا آتش‌سوزی یا انفجار وسایل نقلیه موضوع این ماده و نیز خساراتی است که از محمولات وسایل مزبور به اشخاص ثالث وارد شود.

تبصره 2 - کلیه وزارتخانه‌ها، ادارات مستقل، بانکها، بنگاهها و شرکتهایی که حداقل نصف سهام آنها متعلق به دولت است و سازمان برنامه و شرکتهای تابع آن و به‌طور کلی عموم مؤسسات وابسته به دولت مکلفند عملیات موضوع این قانون را منحصرأ نزد شرکت سهامی بیمه ایران انجام دهند.¹²

ماده 2 - کلیه اشخاصی که به سبب حوادث وسایل نقلیه موضوع این قانون دچار زیانهای بدنی یا مالی می‌شوند از لحاظ این قانون ثالث تلقی می‌شوند و به استثنای اشخاص زیر:

- الف - بیمه‌گذار، مالک یا راننده وسیله نقلیه مسؤول حادثه.
- ب - کارکنان بیمه‌گذار مسؤول حادثه حین کار و انجام وظیفه.
- ج - همسر و پدر و مادر و اولاد و اولاد اولاد و اجداد تحت تکفل بیمه‌گذار در صورتی که سرنشین وسیله نقلیه‌ای باشند که راننده یا بیمه‌گذار مسؤول حادثه باشد.

تبصره - در صورت تصادف دو وسیله نقلیه رانندگان وسایل مزبور نیز در برابر یکدیگر شخص ثالث محسوب می‌شوند اعم از آنکه مالک وسیله نقلیه باشند یا نباشند.¹³

ماده 3 - از تاریخ انتقال وسیله نقلیه کلیه تعهدات ناشی از قرارداد بیمه به منتقل‌الیه وسیله نقلیه منتقل می‌شود و انتقال‌گیرنده تا پایان مدت قرارداد بیمه بیمه‌گذار محسوب خواهد شد و مکلف است ظرف پانزده روز از تاریخ انتقال وسیله نقلیه به خود مراتب را به طریق اطمینان بخشی با ذکر مشخصات کامل خود به بیمه‌گر اعلام کند.

ماده 4 - موارد ذیل از شمول بیمه موضوع این قانون خارج است.¹⁴

- 1 - خسارات ناشی از فرس ماژور از قبیل جنگ، سیل، زلزله.
- 2 - خسارات وارد به محمولات وسایل نقلیه مورد بیمه.
- 3 - خسارات مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از تشعشعات اتمی و رادیواکتیو.

مستند دعوی مبتنی بر دیه درهم (نقره) می‌باشد علی‌هذا دادنامه تجدیدنظر خواسته که بر محکومیت شرکت بیمه به پرداخت مابه‌التفاوت دیه پرداختی اصدار یافته مخدوش و خلاف قانون و ادله دعوی بوده به اکثریت آراء نقض ... می‌شود.

د - از قانون مرافقتنامه حمل‌ونقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی اردن هاشمی مصوب 1380/10/25:

ماده 15 - بیمه: بیمه شخص ثالث با رعایت قوانین و مقررات لازم‌الاجرای هرطرف متعاقد در مورد وسایل نقلیه مورد استفاده در حمل‌ونقل بین‌المللی کالا و مسافر بین دوکشور یا به صورت عبوری از قلمرو طرف‌های متعاقد اعمال خواهد گردید.

ه - از قانون موافقتنامه حمل‌ونقل جاده‌ای و ترانزیت مسافر و کالا بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس مصوب 1380/11/14:

ماده 5 - وسایل نقلیه ورودی به قلمرو یکی از طرفهای متعاقد باید طبق قوانین حاکم در آن کشور دارای بیمه شخص ثالث باشند.

¹² - به ماده (1) قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب 1367/9/13 مندرج در همین مجموعه نیز مراجعه شود.

¹³ - به مواد (4 و 13) از قانون ایمنی راهها و راه‌آهن مصوب 1349/4/7 راجع به استفاده شخص ثالث مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁴ - مواد (12 و 13) قانون مسؤولیت مدنی مصوب 1339/2/7 کمیسیون مشترک مجلسین سابق:

ماده 12 - کارفرمایی که مشمول قانون کار هستند مسؤول جبران خساراتی می‌باشند که از طرف کارکنان اداری و یا کارگران آنان در حین انجام کار و یا به مناسبت آن وارد شده است مگر اینکه محرز شود تمام احتیاطهایی که اوضاع و احوال قضیه ایجاب می‌نموده به‌عمل آورده یا اینکه اگر احتیاطهای مزبور را به‌عمل می‌آوردند بازهم جلوگیری از ضرر و زیان مقدور نمی‌بود کارفرما می‌تواند به واردکننده خسارت در صورتی که مطابق قانون مسؤول شناخته شود مراجعه نماید.

ماده 13 - کارفرمایان مشمول ماده (12) مکلفند تمام کارگران و کارکنان اداری خود را در مقابل خسارت وارده از ناحیه آنان به اشخاص ثالث بیمه نمایند.

4 - خسارات وارد به متصرفین غیرقانونی وسایل نقلیه یا به رانندگان فاقد گواهینامه رانندگی.

5 - خسارات ناشی از محکومیت جزایی و پرداخت جرایم.

6 - خسارات ناشی از حوادثی که در خارج از کشور اتفاق می‌افتند مگر اینکه توافقی بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار در این موضوع شده باشد.

ماده 5 - در مورد عمد راننده در ایجاد حادثه یا در صورتی که راننده فاقد گواهینامه رانندگی باشد شرکت بیمه پس از پرداخت خسارت زیان‌دیده می‌تواند برای استرداد وجوه پرداخت‌شده به شخصی که موجب خسارت شده مراجعه نماید.

ماده 6 - بیمه‌گر ملزم به جبران کلیه خسارات وارد به اشخاص ثالث خواهد بود.

حداقل مبلغ بیمه با توجه به نوع و سایر خصوصیات وسایل نقلیه و همچنین تعرفه حق بیمه و شرایط عمومی آن با رعایت نرخها و شرایط بین‌المللی توسط شرکت سهامی بیمه ایران تعیین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.¹⁵

ماده 7 - پس از گذشتن سه ماه از تاریخ اجرای این قانون از حرکت وسایل نقلیه موتوری زمینی که فاقد قرارداد بیمه موضوع این قانون می‌باشد از طرف مأمورین اداره راهنمایی و رانندگی و پلیس راه جلوگیری به عمل می‌آید.¹⁶

ماده 8 - شرکتهای بیمه طبق مقررات این قانون و آیین‌نامه‌های مربوط به آن مکلف به انعقاد قرارداد بیمه با دارندگان وسایل نقلیه مشمول این قانون خواهند بود.

ماده 9 - دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی که از خارج وارد ایران می‌شوند در صورتی که خارج از کشور مسئولیت خود را نسبت به حوادث ناشی از وسیله نقلیه موضوع این قانون به موجب بیمه‌نامه‌ای که از طرف شرکت سهامی بیمه ایران معتبر شناخته می‌شود بیمه نکرده باشند مکلفند هنگام ورود به مرز ایران طبق ماده (1) این قانون اقدام به بیمه نمایند.

ماده 10 - برای جبران زیانهای بدنی وارد به اشخاص ثالث که به علت بیمه نبودن وسیله نقلیه، بطلان قرارداد بیمه، تعلیق قرارداد بیمه تعلیق تأمین بیمه‌گر، فرار کردن و یا شناخته نشدن مسؤل حادثه و یا ورشکستگی بیمه‌گر قابل پرداخت نباشد یا به‌طور کلی برای جبران خسارتهای خارج از شرایط بیمه‌نامه (به استثنای موارد مصرح در ماده 4) صندوق مستقلی به نام «صندوق تأمین خسارتهای بدنی» تأسیس می‌شود که به وسیله شرکت سهامی بیمه ایران اداره خواهد شد.

سازمان، وظایف و صلاحیت صندوق تأمین خسارتهای بدنی به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله شرکت سهامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.¹⁷

ماده 11 - درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی از منابعی است که به پیشنهاد دولت به تصویب کمیسیونهای دارایی مجلسین برسد.¹⁸

¹⁵ - به تصویب‌نامه 1377/6/11، هیأت وزیران راجع به حداقل مبلغ بیمه مندرج در همین مجموعه مراجعه شود. ضمناً به موجب بند (3) همان تصویب‌نامه اختیارات هیأت وزیران ناشی از این ماده به وزرای عضو مجمع عمومی بیمه مرکزی تفویض شده است.

¹⁶ - از آیین‌نامه بهبود وضعیت حمل و نقل و ترافیک شهر تهران مصوب 1383/10/27 هیأت وزیران (قابل + اجرا تا 1385/5/13):

ماده 3 - در اجرای ماده (7) قانون بیمه اجباری مسؤلیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل اشخاص ثالث - مصوب 1347 - و بند (5) ماده (18) قانون تنظیم برخی از مقررات مالی دولت - مصوب 1380* - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (مأموران اداره راهنمایی و رانندگی و پلیس راه) از تاریخ 1384/1/1 از حرکت وسایل نقلیه موتوری که فاقد قرارداد بیمه و گواهینامه معاینه فنی موضوع قوانین یادشده باشند، جلوگیری و خودرو را تا ارایه قرارداد بیمه شخص ثالث و گواهینامه معاینه فنی در توقفگاه، متوقف می‌نمایند.

¹⁷ - به مجموعه قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

¹⁸ - آیین‌نامه صندوق تأمین خسارتهای بدنی در تاریخ 1348/4/21 به تصویب هیأت وزیران رسیده و در همین مجموعه درج شده، ضمناً به موجب بند 6 ماده (5) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران مصوب 1350/3/3 اداره صندوق به بیمه مرکزی ایران واگذار شده است.

¹⁸ - آیین‌نامه منابع درآمد صندوق در تاریخ 1348/12/2 به تصویب کمیسیون دارایی مجلسین سابق رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

ماده 12 - مرور زمان دعاوی مربوط به بیمه موضوع این قانون از تاریخ وقوع حادثه دوسال می‌باشد و هر نوع اقدام ذی‌نفع به منظور مطالبه خسارت اعم از ارسال نامه یا تلگرام یا اظهارنامه قاطع مرور زمان خواهد بود.
مدت مرور زمان جدید بعد از انقطاع یک سال است.

ماده 13 - آیین‌نامه اجرایی این قانون از طرف شرکت سهامی بیمه ایران تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به موقع اجرا گذاشته می‌شود.¹⁹

ماده 14 - این قانون از اول فروردین‌ماه 1348 به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350/3/30 با اصلاحات بعدی (3)

بخش اول - بیمه مرکزی ایران

قسمت اول - تشکیل و موضوع:

ماده 1²⁰ - به منظور تنظیم و تعمیم و هدایت امر بیمه در ایران و حمایت بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها همچنین به منظور اعمال نظارت دولت بر این فعالیت مؤسسه‌ای به نام بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این قانون به صورت شرکت سهامی تأسیس می‌گردد.

ماده 2 - سرمایه بیمه مرکزی ایران پانصد میلیون ریال است که به پنجاه سهم ده میلیون ریالی بانام تقسیم می‌شود و تمامی آن متعلق به دولت و غیر قابل انتقال است و افزایش آن باتصویب مجمع عمومی امکان‌پذیر است. مبلغ مزبور از محل اندوخته‌های شرکت سهامی بیمه ایران تأمین خواهد شد.

ماده 3 - مراکز اصلی بیمه مرکزی ایران تهران است و بیمه مرکزی ایران می‌تواند در هر جا که لازم بداند به شرکت سهامی بیمه ایران نمایندگی بدهد.

ماده 4 - بیمه مرکزی ایران تابع قوانین و مقررات عمومی مربوط به دولت و دستگاههایی که با سرمایه دولت تشکیل شده‌اند نمی‌باشد مگر آنکه در قانون مربوط صراحتاً از بیمه مرکزی ایران نام برده شده باشد ولی نسبت به مواردی که در این قانون پیش‌بینی نشده باشد بیمه مرکزی ایران تابع قانون تجارت است.

قسمت دوم - وظایف و اختیارات:

ماده 5 - بیمه مرکزی ایران دارای وظایف و اختیارات زیر است:

1 - تهیه آیین‌نامه‌ها و مقرراتی که برای حسن اجرای امر بیمه در ایران لازم باشد با توجه به مفاد این قانون.

¹⁹ - آیین‌نامه اجرایی قانون در تاریخ 1347/12/28 به تصویب هیأت وزیران رسیده و در همین مجموعه درج شده است.
²⁰ - به موجب مصوبات زیر، بیمه مرکزی ایران مجوز عضویت در شرکت بیمه اتکایی آسیا و اتحادیه نظارت‌کننده بر شرکتهای بیمه در کشورهای در حال توسعه را کسب نموده است.

الف - قانون عضویت بیمه مرکزی ایران در شرکت بیمه اتکایی آسیا مصوب 1371/11/25:

ماده واحده - بیمه مرکزی ایران مجاز است براساس شرایط مذکور در موافقتنامه تأسیس شرکت بیمه اتکایی آسیا در آن شرکت مشارکت و سهم‌الشرکه مربوط را از محل منابع داخلی خود پرداخت نماید.

ب - قانون اجازه عضویت بیمه مرکزی ایران در «اتحادیه نظارت‌کننده بر شرکتهای بیمه در کشورهای در حال توسعه» مصوب 1365/5/2:

ماده واحده - به بیمه مرکزی ایران اجازه داده می‌شود که عضویت «اتحادیه نظارت‌کننده بر شرکتهای بیمه در کشورهای در حال توسعه» را پذیرفته و حق عضویت مربوطه را از محل منابع داخلی خود پرداخت نماید.

2 - تهیه اطلاعات لازم از فعالیتهای کلیه مؤسسات بیمه که در ایران کار می‌کنند.

3 - انجام بیمه‌های اتکایی اجباری.²¹

4 - قبول بیمه‌های اتکایی اختیاری از مؤسسات داخلی یا خارجی.

5 - واگذاری بیمه‌های اتکایی به مؤسسات داخلی یا خارجی در هر مورد که مقتضی باشد.

6 - اداره صندوق تأمین خسارتهای بدنی و تنظیم آیین‌نامه آن، موضوع ماده (10) قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب دی ماه 1347.

7 - ارشاد و هدایت و نظارت بر مؤسسات بیمه و حمایت از آنها در جهت حفظ سلامت بازار بیمه و تنظیم امور نمایندگی و دلالتی بیمه و نظارت بر امور بیمه اتکایی و جلوگیری از رقابتهای مکارانه و ناسالم.

تبصره - بیمه مرکزی ایران ملزم به حفظ اسرار مؤسساتی است که به موجب این قانون حق نظارت بر آنها را دارا می‌باشد و به هیچ‌وجه نباید از اطلاعاتی که در جهت اجرای این قانون به دست می‌آورد جز در مواردی که قانون معین می‌نماید استفاده کند.

قسمت سوم - ارکان بیمه مرکزی ایران:

ماده 6 - بیمه مرکزی ایران دارای ارکان زیر است:

1 - مجمع عمومی.

2 - شورای عالی بیمه.

3 - هیأت عامل.

4 - بازرسان.

فصل اول - مجمع عمومی

ماده 7 - مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران مرکب است از وزیر دارایی، وزیر اقتصاد،²² وزیر کار و امور اجتماعی. هیأت عامل و بازرسان بدون داشتن حق رأی در جلسه شرکت خواهند کرد.

ماده 8 - مجمع عمومی عادی به دعوت رئیس کل بیمه مرکزی ایران سالی یک مرتبه حداکثر تا پایان شهریورماه تشکیل می‌شود. مجمع عمومی فوق‌العاده به دعوت رئیس کل بیمه مرکزی ایران و یا به پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی تشکیل خواهد شد.

²¹ - راجع به بیمه اتکایی به تصویب‌نامه 1366/4/31 که ذیلاً درج می‌گردد توجه شود:

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1366/4/31 بنا به پیشنهاد شماره 16849 مورخ 1365/6/25 وزارت امور اقتصادی و دارایی درخصوص بیمه اتکایی تصویب نمودند:
الف - کلیه شرکتهای بیمه ایرانی موظفند انجام کلیه امور واگذاری اتکایی مازاد بر توان نگهداری خود را ضمن رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوط و پس از انجام اتکایی فیما بین از اول سال 1366 نزد بیمه مرکزی ایران واگذار نمایند.

ب - بیمه مرکزی ایران مکلف است مازاد توان نگهداری خود و شرکتهای بیمه را در حساب جداگانه تحت عنوان «حساب صندوق ملی اتکا» به تفکیک هر رشته بیمه نگهداری نماید.

ج - بیمه مرکزی ایران می‌تواند برای حساب صندوق ملی اتکایی با توجه به نیاز پوششهای اتکایی برای رشته‌های هواپیما، کشتی، آتش‌سوزی و باربری و مهندسی (مقاطعه‌کاری و نصب) با رعایت واگذاری قبولی متقابل اقدام به تحصیل پوشش اتکایی از بیمه‌گران بین‌المللی و ترجیحاً کشورهای اسلامی و در حال توسعه بنماید.

²² - با تشکیل سه وزارت امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و صنایع و معادن در سال 1353 و به استناد ماده (4) قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب 1353/4/24 عضویت وزیر اقتصاد حسب مورد به عهده یکی از وزرای امور اقتصادی و دارایی یا وزیر صنایع و معادن یا وزیر بازرگانی واگذار گردیده است که درخصوص ماده (7) این وظیفه برعهده وزیر بازرگانی می‌باشد.

رئیس کل بیمه مرکزی ایران موظف است ظرف ده روز پس از دریافت پیشنهاد تشکیل جلسه مجمع عمومی را کتبا دعوت کند. در دعوتنامه دستور جلسه، روز و ساعت و محل انعقاد جلسه ذکر خواهد شد.

هیچ موضوعی را نمی‌توان در مجمع عمومی عادی یا فوق‌العاده مطرح کرد مگر آنکه قبلاً جزو دستور قرار داده شده باشد.

ماده 9 - وظایف مجمع عمومی به شرح زیر است:

الف - تعیین خط مشی کلی.

ب - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به گزارش سالانه رئیس کل بیمه مرکزی ایران.

ج - رسیدگی و تصویب بودجه و ترازنامه و حساب سود و زیان و ترتیب تقسیم سود.

د - تصویب سازمان و آیین‌نامه‌های مالی و اداری بیمه مرکزی ایران.

ه - تصویب مقررات استخدامی با رعایت بند «پ» ماده (2) قانون استخدام کشوری.²³

و - انتخاب بازرسان.

ز - تعیین حقوق رئیس کل و اعضای هیأت عامل و حق الزحمه بازرسان.

ح - تصمیم نسبت به هر موضوعی که از طرف رئیس کل بیمه مرکزی ایران جزو دستور قرار داده شده باشد.

فصل دوم - شورای عالی بیمه

ماده 10 - شورای عالی بیمه از اشخاص زیر تشکیل می‌شود:

1 - رئیس کل بیمه مرکزی ایران.

2 - معاون وزیر وزارت دارایی.

3 - معاون وزارت اقتصاد.²⁴

4 - معاون وزارت کار و امور اجتماعی.

5 - معاون وزارت تعاون و امور روستاها.²⁵

6 - رئیس شرکت سهامی بیمه ایران.

7 - مدیر عامل یکی از مؤسسات بیمه به انتخاب سندیکای بیمه‌گران ایران.

8 - یک نفر کارشناس امور حقوقی به انتخاب مجمع عمومی.

9 - یک نفر کارشناس در امور بیمه به انتخاب مجمع عمومی.

10 - یک نفر مطلع در امور بیمه به انتخاب رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.

تبصره - اعضای شورای عالی بیمه موضوع بندهای (7, 8, 9 و 10) برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده 11 - ریاست شورای عالی بیمه بدون شرکت در اخذ رأی با رئیس کل بیمه مرکزی ایران و در غیاب او با قائم مقام او خواهد بود.

²³ - بند «پ» ماده (2) قانون استخدام کشوری مصوب 1345 - شرکتهای دولتی مذکور مشمول مقررات استخدامی شرکتهای دولتی مصوب 1352/3/5 می‌باشند و هرگونه اصلاحات بعدی در مقررات مذکور توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور تدوین و جهت تصویب کمیسیونهای استخدام مجلس تقدیم می‌شود. حقوق و مزایای مستخدمین خارجی شرکتهای دولتی با رعایت ضوابطی که پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از طرف مجمع عمومی مربوط تعیین می‌شود.

²⁴ - به یادداشت ماده (7) همین قانون مراجعه شود.

²⁵ - به موجب ماده (1 و 2) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی مصوب 1356/3/25 از تاریخ تصویب قانون مزبور وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها در یکدیگر ادغام و وزارت کشاورزی و عمران روستایی تشکیل شده است. وزارت مزبور نهایتاً به وزارت جهاد کشاورزی تغییر نام یافته است.

ماده 12 - اعضای شورای عالی بیمه قبل از شروع به کار باید در مجمع عمومی سوگند یاد کنند که در انجام وظایف شورای عالی بیمه نهایت دقت و مراقبت را مبذول دارند و کلیه تصمیمات خود را به صلاح کشور اتخاذ نمایند و اسرار شورای عالی بیمه را حفظ کنند.

ماده 13 - جلسات شورای عالی بیمه حداقل ماهی یکبار به دعوت رئیس شورای عالی بیمه تشکیل خواهد شد و در صورتی که حداقل چهار نفر از اعضای شورای عالی بیمه کتباً تقاضای تشکیل جلسه را بنمایند رئیس شورای عالی بیمه موظف است ظرف یک هفته اعضای شورای عالی را برای تشکیل جلسه دعوت کند.

ماده 14 - جلسه شورای عالی بیمه با حضور حداقل شش نفر از اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات با اکثریت پنج رأی حاضر در جلسه رسمی معتبر و قابل اجرا است. هنگام رسیدگی و اخذ رأی نسبت به مؤسسه بیمه‌ای که یکی از اعضای شورای عالی به نحوی در آن سهیم است آن عضو در رأی شرکت نخواهد کرد.

ماده 15 - صورتجلسات مذاکرات شورای عالی بیمه در دفتری ثبت و به امضای رئیس شورای عالی بیمه رسیده و در بیمه مرکزی ایران نگاهداری می‌شود.

ماده 16 - شورای عالی بیمه دارای دبیرخانه‌ای خواهد بود که سازمان آن را شورای عالی بیمه تصویب خواهد کرد، رئیس و کارکنان دبیرخانه از بین کارکنان بیمه مرکزی ایران انتخاب می‌شوند.

ماده 17 - وظایف شورای عالی بیمه به شرح زیر است:²⁶

- 1 - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به صدور پروانه تأسیس یا لغو پروانه مؤسسات بیمه طبق مقررات این قانون و پیشنهاد آن به مجمع عمومی.
- 2 - تصویب نمونه ترازنامه که باید مورد استفاده مؤسسات بیمه قرار گیرد.
- 3 - تعیین انواع معاملات بیمه و شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها و نظارت بر امور بیمه‌های اتکایی.²⁷
- 4 - تعیین میزان کارمزد و حق بیمه مربوط به رشته‌های مختلف بیمه مستقیم.²⁸
- 5 - تصویب آیین‌نامه‌های لازم برای هدایت امر بیمه و فعالیت مؤسسات بیمه.²⁹
- 6 - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به گزارش بیمه مرکزی ایران درباره عملیات و فعالیتهای مؤسسات بیمه در ایران که حداقل هر شش ماه یکبار باید تسلیم شود.
- 7 - اظهار نظر درباره هرگونه پیشنهاد که از طرف رئیس شورای عالی بیمه به آن ارجاع می‌شود.
- 8 - انجام سایر وظایفی که این قانون برای آن تعیین نموده است.³⁰

²⁶ - از آیین‌نامه بهبود وضعیت حمل و نقل و ترافیک شهر تهران مصوب 1383/10/27 هیأت وزیران (قابل اجرا تا 1385/5/13):

ماده 2 - شورای عالی بیمه موظف است:

الف - به منظور کاهش تخلفات منجر به تصادف با بهره‌گیری از اطلاعات ثبت شده راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی در خصوص تصادفات و تخلفات مربوط، نسبت به افزایش تعرفه‌های خود برای رانندگان متخلف و سیاستهای تشویقی برای سایرین اقدام نماید.

ب - به منظور کاهش تراکم ترافیک ناشی از تصادفات خسارتی، نسبت به افزایش مبلغ خسارت ناشی از تصادفات، بدون ارائه گزارش پلیس تا مبلغ یک میلیون و پانصد هزار ریال اقدام نماید.

²⁷ - به آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

²⁸ - به آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

²⁹ - به آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

³⁰ - در مورد وظایف و اختیارات شورای عالی بیمه مرکزی ایران به بند «ب» ماده (9) قانون تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه‌سازی مصوب 1351/10/19 مندرج در همین مجموعه نیز مراجعه شود.

فصل سوم- هیأت عامل

ماده 18 - هیأت عامل بیمه مرکزی ایران مرکب از رئیس کل و قائم مقام رئیس کل و معاونان بیمه مرکزی ایران خواهد بود.

ماده 19 - رئیس کل بیمه مرکزی ایران و قائم مقام او به پیشنهاد وزیر دارایی و تصویب هیأت وزیران با فرمان ملوکانه³¹ و معاونان بیمه مرکزی ایران به پیشنهاد رئیس کل بیمه مرکزی ایران و موافقت وزیر دارایی به موجب تصویب نامه هیأت وزیران منصوب می شوند.

ماده 20 - رئیس کل و قائم مقام رئیس کل بیمه مرکزی ایران برای مدت چهار سال منصوب می شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده 21 - رئیس کل بیمه مرکزی ایران بالاترین مقام اجرایی و اداری بیمه مرکزی ایران می باشد.

ماده 22 - وظایف و اختیارات رئیس کل بیمه مرکزی ایران به شرح زیر است:

الف - نظارت در اجرای این قانون و آیین نامه های مربوط به آن.

ب - نمایندگی بیمه مرکزی ایران در مقابل اشخاص و مؤسسات دولتی یا خصوصی و دادگاهها و سایر مراجع قضایی و غیرقضایی با حق توکیل و سازش اختیارات مندرج در ماده (62) قانون آیین دادرسی مدنی.³²

ج - تفویض قسمتی از اختیارات خود و حق امضا به قائم مقام و یا معاونان و یا رؤسا یا کارمندان و تعیین وظایف آنان.

د- تقدیم گزارش وضع حسابها و امور بیمه مرکزی ایران به مجمع عمومی.

ه- تقدیم گزارش عملیات و فعالیتهای مؤسسات بیمه در ایران به شورای بیمه.

---

³¹ - با توجه به بند (4) قانون راجع به حذف عبارت «فرمان همایونی» در قوانین و مقررات مربوط به انتصاب افراد به بعضی از مقامات کشور مصوب 1360/3/14 انتصاب رئیس کل بیمه مرکزی ایران و قائم مقام او به امضای وزیر امور اقتصاد و دارایی انجام می گیرد.

³² - ماده 62 ق.آ.د.م. 1318 با تصویب ق.آ.د.م. 1379 (مندرج در جلد اول مجموعه آیین دادرسی از انتشارات این معاونت) لغو و ماده (35) قانون اخیر که ذیلاً درج می شود جایگزین ماده (62) گردیده است.

ماده 35 - وکالت در دادگاهها شامل تمام اختیارات راجع به امر دادرسی است جز آنچه را که موکل استثنا کرده باشد، یا توکیل در آن خلاف شرع باشد لیکن در امور زیر باید اختیارات وکیل در وکالتنامه تصریح شود:

1 - وکالت راجع به اعتراض به رأی، تجدیدنظر، فرجام خواهی و اعاده دادرسی.

2 - وکالت در مصالحه و سازش.

3 - وکالت در ادعای جعل یا انکار و تردید نسبت به سند طرف و استرداد سند.

4 - وکالت در تعیین جاعل.

5 - وکالت در ارجاع دعوی به داوری و تعیین داور.

6 - وکالت در توکیل.

7 - وکالت در تعیین مصدق و کارشناس.

8 - وکالت در دعوی خسارت.

9 - وکالت در استرداد دادخواست یا دعوی.

10 - وکالت در جلب شخص ثالث و دفاع از دعوی ثالث.

11 - وکالت در ورود شخص ثالث و دفاع از دعوی ورود ثالث.

12 - وکالت در دعوی متقابل و دفاع در قبال آن.

13 - وکالت در ادعای اعسار.

14 - وکالت در قبول یا رد سوگند.

تبصره 1 - اشاره به شماره های مذکور در این ماده بدون ذکر موضوع آن تصریح محسوب نمی شود.

تبصره 2 - سوگند، شهادت، اقرار، لعان و ایلا قابل توکیل نمی باشند.

ماده 23 - در غیاب رئیس کل بیمه مرکزی ایران قائم مقام رئیس کل دارای کلیه اختیارات و وظایف قانونی او خواهد بود.

فصل چهارم - بازرسان (1)

ماده 24 - بیمه مرکزی ایران دارای دو نفر بازرس که اطلاعات و تجارب کافی در امور بیمه و حسابداری داشته باشند خواهد بود که یک نفر از آنان از طرف وزیر دارایی و دیگری از طرف وزیر اقتصاد³⁴ پیشنهاد و با تصویب مجمع عمومی برای یک سال تعیین خواهند شد انتخاب مجدد بازرسان بلامانع است.

ماده 25 - بازرسان حق دارند هرگونه اطلاعاتی را از بیمه مرکزی ایران بخواهند ولی حق دخالت مستقیم در امور بیمه مرکزی ایران را ندارند. رسیدگی به ترازنامه سالانه وظیفه اصلی بازرسان می باشد ترازنامه بیمه مرکزی ایران یک ماه قبل از تشکیل مجمع عمومی تسلیم بازرسان خواهد شد تا گزارش درباره آن تهیه و ضمن اظهار نظر به مجمع عمومی تسلیم کنند.

قسمت چهارم - مقررات مختلف:

ماده 26 - رئیس کل و سایر اعضای هیأت عامل در مدت تصدی خود نمی توانند عضویت شرکتها و مؤسسات بازرگانی را قبول نمایند و یا در سایر دستگاههای دولتی یا ملی سمتی داشته باشند.³⁵

تبصره - تدریس در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و قبول سمتهای غیرموظف در مؤسسات خیریه و اجتماعی و آموزشی بلامانع است.

ماده 27 - اسناد مالی و اوراق بهادار و چکهای بیمه مرکزی ایران با دو امضا معتبر خواهد بود.

ماده 28 (اصلاحی 1353/3/28) - بیمه مرکزی ایران مجاز خواهد بود که موجودیهای نقدی خود را به صورت حساب جاری و یا سپرده نزد بانک بیمه ایران³⁶ نگاهداری نماید. یا براساس بودجه مصوب از محل سرمایه و ذخایر و اندوختههای خود و صندوق تأمین خسارتهای بدنی تا مبلغ

³³ - بازرسی قانونی و امور حسابرسی شرکتها بیمه به موجب ماده (7) اساسنامه سازمان حسابرسی مصوب 1366/6/17 که ذیلاً درج می شود با سازمان حسابرسی است.

ماده 7 - وظایف و اختیارات سازمان عبارت است از:

الف - انجام وظایف بازرس قانونی و امور حسابرسی کلیه دستگاههایی که برطبق اصول (44 و 45) قانون اساسی که مالکیت عمومی بر آنها مترتب می باشد از قبیل بانکها، مؤسسات و شرکتها بیمه و همچنین شرکتها دولتی و مؤسسات و سازمانهای انتفاعی دولتی، مراکز تهیه و توزیع وابسته به وزارت بازرگانی، بنیاد مستضعفان و بنیاد شهید و سایر نهادهای انقلاب اسلامی و مؤسسات و شرکتها تحت پوشش آنها و شرکتها و کارخانجات و مؤسساتی که صرفنظر از چگونگی مالکیت سرمایه آنها به موجب قوانین و مقررات مربوط توسط مدیریت منتخب دولت و یا تحت پوشش دستگاههای اجرایی اداره می شوند و سایر دستگاههای عمومی که طبق اساسنامه و مقررات مورد عمل مکلف به تعیین بازرس قانونی و انجام حسابرسی می باشند.

ب - انجام وظایف بازرس قانونی و امور حسابرسی شرکتها، مؤسسات و دستگاههایی که در مجموع بیش از 50% سرمایه آنها به طور مستقیم و یا غیرمستقیم متعلق به دستگاههای موضوع بند «الف» فوق می باشد.

³⁴ - به یادداشت ذیل ماده (7) همین قانون مراجعه شود.

³⁵ الف - اصل یکصد و چهل و یکم قانون اساسی - رئیس جمهور، معاونان رئیس جمهور، وزیران و کارمندان دولت نمی توانند بیش از یک شغل دولتی داشته باشند و داشتن هر نوع شغل دیگر در مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت یا مؤسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی و وکالت دادگستری و مشاوره حقوقی و نیز ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع مختلف شرکتها خصوصی، جز شرکتها تعاونی ادارات و مؤسسات برای آنان ممنوع است.

سمتهای آموزشی در دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی از این حکم مستثنی است.

ب - از قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب 1373/10/11:

ماده واحده - با توجه به اصل (141) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران هر شخصی می تواند تنها یک شغل دولتی را عهده دار شود.

یکصد میلیون ریال در هر سال با تصویب هیأت عامل و مازاد بر آن با تصویب مجمع عمومی به هر نوع عملیات دیگر از جمله خرید سهام و مشارکت در بانکها و شرکتهای دیگر با حق فروش و انتقال آنها که برای توسعه و پیشرفت وظایف بیمه مرکزی ضروری یا مفید باشد مبادرت نماید.

ماده 29 - اعضای شورای عالی بیمه و مشاورین و اعضای اداری شورای عالی بیمه و افرادی که شورای عالی بیمه در اجرای وظایف خود به آنها مراجعه می‌کند و رئیس کل و سایر اعضای هیأت عامل و بازرسان و کلیه کارکنان بیمه مرکزی ایران باید از افشای اطلاعات محرمانه‌ای که در اجرای وظایف محوله به دست می‌آورند خودداری نمایند والا مشمول مقررات ماده (138) قانون مجازات عمومی³⁷ خواهند بود.

ماده 30 - شرکت سهامی بیمه ایران عملیات خود را جز آنچه به موجب بندهای (1, 2, 6 و 7) ماده (5) این قانون جزء وظایف و اختیارات بیمه مرکزی ایران قرار داده شده است برطبق اساسنامه خود ادامه خواهد داد.

وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداریها و هر مؤسسه دیگری که اکثریت سرمایه آن متعلق به دولت یا سازمانهای مزبور می‌باشد و یا تحت نظر دولت و یا سازمانهای مزبور اداره می‌شوند موظفند بیمه‌های خود را منحصرأ در شرکت سهامی بیمه ایران انجام دهند.³⁸

این حکم شامل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی ذوب آهن ایران،³⁹ شرکت هواپیمایی ملی ایران،⁴⁰ بانک مرکزی ایران، بانک ملی ایران، سازمان مرکزی گسترش و نوسازی صنایع ایران و صندوق توسعه کشاورزی⁴¹ خواهد بود مگر آنکه مجمع عمومی هریک از این مؤسسات نسبت به بیمه آنها تصمیم دیگری اتخاذ نماید.

تبصره - دولت مکلف است ظرف چهارماه از تاریخ تصویب این قانون اساسنامه جدید شرکت مزبور را برای تصویب کمیسیونهای دارایی و استخدام مجلسین تقدیم کند.

بخش دوم - بیمه‌گری

قسمت اول - مؤسسات بیمه

---

³⁶ - بانک بیمه ایران در بانک ملت ادغام گردیده است. به ماده (39) قانون محاسبات عمومی مصوب 1366/6/1 مندرج در مجموعه محاسبات عمومی به شرح زیر مراجعه شود:

ماده 39 - وجوهی که از محل درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در بودجه کل کشور وصول می‌شود و همچنین درآمدهای شرکتهای دولتی به استثنای بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه باید به حسابهای خزانه که در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌گردد تحویل شود. خزانه مکلف است ترتیب لازم را بدهد که شرکتهای دولتی بتوانند در حدود بودجه مصوب از وجوه خود استفاده نمایند.

تبصره - در مورد شرکتهای دولتی که قسمتی از سهام آنها به بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) متعلق باشد در صورتی که اساسنامه آنها با هریک از مواد این قانون مغایر باشد با موافقت صاحبان سهام مذکور قابل اجرا می‌باشد و در غیر این صورت مواد این قانون نسبت به سهام مربوط به بخش دولتی لازم‌الاجرا است.

³⁷ - ماده (582) قانون مجازات اسلامی مصوب 1375 جایگزین ماده (138) قانون مجازات عمومی گردیده است. به مجموعه مجازات اسلامی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

³⁸ - به تصویبنامه 1379/12/3 هیأت وزیران شرکتهای بیمه داخلی نیز مجاز به بیمه نمودن بیمه‌های دستگاههای اجرائی شده اند - متن تصویبنامه در همین مجموعه درج شده است.

³⁹ - به موجب لایحه قانونی ادغام شرکت ملی ذوب آهن ایران و شرکت ملی صنایع فولاد ایران و تشکیل شرکت ملی فولاد ایران مصوب 1358/9/28 این دو شرکت در هم ادغام و شرکت ملی فولاد ایران تشکیل شده است. به جلد سوم مجموعه سازمانهای دولتی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

⁴⁰ - هواپیمایی ملی ایران به هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافته است.

⁴¹ - به موجب قانون تغییر نام صندوق توسعه کشاورزی ایران مصوب 1352/10/17 این صندوق به بانک توسعه کشاورزی ایران تغییر نام یافته سپس به موجب ماده (1) اساسنامه بانک کشاورزی مصوب 1359/4/24 در بانک کشاورزی ادغام شده است. به جلد اول مجموعه سازمانهای دولتی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

فصل اول - کلیات

ماده 31 - عملیات بیمه در ایران به وسیله شرکتهای سهامی عام ایرانی که کلیه سهام آنها با نام بوده و با رعایت این قانون و طبق قانون تجارت به ثبت رسیده باشند انجام خواهد گرفت.

تبصره 1 - فعالیت مؤسسات بیمه خارجی مشمول مقررات فصل چهارم این قانون خواهد بود.⁴²

تبصره 2 - تشخیص فعالیتهایی که به آن عملیات بیمه اطلاق می شود با شورای عالی بیمه خواهد بود.

ماده 32 - تعداد سهامداران یک مؤسسه بیمه ایرانی نباید کمتر از ده شخص حقیقی یا حقوقی باشد.

ماده 33 - هر شخص حقیقی یا حقوقی نمی تواند بیش از 20% سهام یک مؤسسه بیمه ایرانی را دارا باشد. نصاب 20% شامل اقارب نسبی و سببی درجه یک از طبقه اول صاحب سهم نیز خواهد بود.

ماده 34 - احکام مواد (31, 32 و 33) شامل مؤسسات بیمه ای که صاحب سهم آن دولت یا بنیاد پهلوی⁴³ است نمی شود.

ماده 35 (اصلاحی 1353/3/28) - واگذاری سهام مؤسسات بیمه ایرانی غیردولتی به اشخاص حقیقی یا حقوقی تبعه خارج تا 20% با موافقت بیمه مرکزی ایران مجاز است و بیش از آن موکول به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه و تصویب هیأت وزیران خواهد بود درمورد اخیر انتقال سود سهام سهامداران خارجی در هر سال نباید از 12% مجموع سرمایه پرداخت شده و سود انتقال نیافته سالهای قبل تجاوز کند.

تبصره - انتقال سهام مؤسسات بیمه ایرانی به دولتهای خارجی یا انتقال بیش از 49% سهام آنها به اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی مطلقاً ممنوع است انتقال سهام بین سهامداران اتباع خارجی باید با موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران صورت گیرد.

ماده 36 - مؤسسات بیمه ایرانی با سرمایه حداقل یکصد میلیون ریال تشکیل می شود که باید 50% آن نقداً پرداخت شده باشد میزان ودیعه ای که عندالاقضا برای هر یک از رشته های بیمه در نظر گرفته خواهد شد در آیین نامه ای که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و به تصویب شورای عالی بیمه می رسد تعیین خواهد شد.⁴⁴

ماده 37 - ثبت هر مؤسسه بیمه در ایران موکول به ارائه پروانه تأسیس که از طرف بیمه مرکزی ایران صادر می شود خواهد بود همچنین ثبت هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه و میزان سرمایه و سهام مؤسسات بیمه ای که به ثبت رسیده باشند موکول به ارائه موافقت بیمه مرکزی ایران می باشد.

فصل دوم - صدور پروانه

ماده 38 - برای انجام عملیات بیمه در تمام رشته ها یا رشته ای معین باید قبلاً طبق مقررات این فصل از بیمه مرکزی ایران پروانه تحصیل گردد برای تحصیل پروانه مذکور متقاضی باید مدارک و اطلاعات زیر را به بیمه مرکزی ایران تسلیم کند:

1 - اساسنامه مؤسسه.

2 - میزان سرمایه مؤسسه.

⁴² - پروانه مؤسسات بیمه خارجی در ایران با توجه به مواد (1 و 2) لایحه قانونی ملی شدن مؤسسات بیمه مصوب 1358 لغو شده است. جهت ملاحظه مواد مذکور به همین مجموعه مراجعه شود. ضمناً به قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی مصوب 1380/6/6 در همین مجموعه مراجعه شود.

⁴³ - بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به بنیاد علوی تغییر نام یافته است.

⁴⁴ - به تصویب نامه 1380/8/13 هیأت وزیران در خصوص حداقل سرمایه بیمه مؤسسات غیردولتی در همین مجموعه مراجعه شود.

3- صورت کامل اسامی شرکا و مدیران⁴⁵ و تابعیت و تعداد سهام هریک از آنها.

4- میزان سهام نقدی و غیرنقدی و نحوه پرداخت آنها.

5- اسناد و مدارک و اطلاعات دیگری که بیمه مرکزی ایران برای احراز صلاحیت مالی و فنی مؤسسه و حسن شهرت مدیران لازم بداند.

ماده 39 - تقاضای صدور پروانه به بیمه مرکزی ایران تسلیم می‌شود بیمه مرکزی ایران مکلف است حداکثر ظرف مدت شصت روز از تاریخ تسلیم آخرین مدارک و اطلاعات خواسته‌شده با رعایت مفاد بند (1) ماده (17) نظر مجمع عمومی را اعم از قبول یا رد تقاضا کتباً به متقاضی اعلام نماید.

هرگاه متقاضی نسبت به نظر اعلام‌شده اعتراض داشته باشد می‌تواند ظرف سی روز اعتراض خود را به هیأت وزیران تسلیم نماید. نظری که هیأت وزیران اتخاذ نماید قطعی خواهد بود.

فصل سوم - ابطال پروانه

ماده 40 - پروانه بیمه برای تمام رشته‌ها و یا رشته‌های معینی در موارد زیر پس از موافقت شورای عالی بیمه با تصویب مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران ابطال خواهد شد.

1 - در صورت تقاضای دارنده پروانه.

2 - در صورتی که مؤسسه بیمه‌تایک سال پس از صدور پروانه عملیات خود را شروع نکرده باشد.

3 - در مواردی که به تشخیص بیمه مرکزی ایران وضع مالی مؤسسه بیمه طوری باشد که نتواند به تعهدات خود عمل نماید یا بر بیمه مرکزی ایران ثابت گردد که ادامه فعالیت مؤسسه به زیان بیمه‌شدگان و بیمه‌گذاران و یا صاحبان حقوق آنهاست.

ماده 41 - در مواردی که مؤسسه برخلاف اساسنامه خود یا قوانین و مقررات بیمه رفتار کند به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه به‌طور موقت از قبول بیمه در رشته‌های معین ممنوع خواهد شد.

ماده 42 - در صورتی که پروانه مؤسسه بیمه‌ای طبق ماده (40) باطل گردد مؤسسه مزبور می‌تواند ظرف سی روز به هیأت وزیران مراجعه و لغو تصمیم متخذه را درخواست کند. نظر هیأت وزیران قطعی است.

ماده 43 - صدور یا لغو پروانه مؤسسه بیمه و اطلاعاتی که از لحاظ حفظ منافع بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها لازم باشد به هزینه خود مؤسسه بیمه توسط بیمه مرکزی ایران در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و در صورتی که مؤسسه بیمه در شهر یا شهرهای دیگر شعبه یا نمایندگی داشته باشد در یکی از روزنامه‌های آن شهرها نیز در دو نوبت به فاصله یک ماه آگهی خواهد شد.

⁴⁵ - از قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران مصوب 1354/4/25: (مندرج در مجموعه دفاتر اسناد رسمی و دفاتر ازدواج و طلاق از انتشارات این معاونت).

ماده 15 - مشاغل زیر منافی شغل سردفتری و دفترباری است:

1 - قضاوت و وکالت دادگستری و عضویت در مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شهرداریها.

2 - اشتغال به امر تجارت بنا به تعریف ماده (1) قانون تجارت.

3 - عضویت در هیأت مدیره و مدیریت عامل شرکتهای تجاری و بانکها و یا مؤسسات بیمه و مؤسسات دولتی و یا وابسته به دولت.

4 - مدیریت روزنامه یا مجله اعم از مدیر مسئول یا مدیر داخلی و صاحب امتیاز و سردبیر (به استثنای نشریه کانون سردفتران و مجلاتی که صرفاً جنبه علمی داشته باشد).

ماده 44 - در صورتی که پروانه مؤسسه بیمه‌ای برای یک یا چند رشته به‌طور دائم لغو شود بیمه مرکزی ایران با تصویب شورای عالی بیمه کلیه سوابق و اسناد مربوط به حقوق و تعهدات (پرتفوی *Portfeuille*) مؤسسه مزبور را به شرکت سهامی بیمه ایران انتقال خواهد داد و یا ترتیب خاص دیگری را که متضمن منافع بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها باشد خواهد داد.

فصل چهارم - مقررات مربوط به مؤسسه بیمه خارجی⁴⁶

ماده 45 - از تاریخ تصویب این قانون شروع فعالیت مؤسسات بیمه خارجی در ایران موکول به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده 46 - مؤسسات بیمه خارجی باید طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد مبلغی برای هر یک از دو رشته بیمه‌های زندگی و سایر انواع بیمه نزد بیمه مرکزی ایران تودیع نمایند. مبلغ این ودیعه در هر یک از دو مورد مذکور از پانصد هزار دلار یا معادل آن از ارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران کمتر نخواهد بود. هر یک از مؤسسات بیمه خارجی باید درآمدهای خود را سال به سال به ودیعه مزبور اضافه کند تا در هر مورد مبلغ ودیعه حداقل به دو برابر مبلغ مصوب شورای عالی بیمه برسد. افزایش ودیعه مازاد بر مبلغ فوق اختیاری است.

ماده 47 - انتقال درآمد مؤسسات بیمه خارجی پس از تکمیل ودیعه مذکور در ماده (46) به خارج بلامانع خواهد بود مشروط بر اینکه رقم انتقالی در هر سال از 10% مبلغی که به عنوان ودیعه در نزد بیمه مرکزی ایران است تجاوز ننماید.

تبصره - ترتیب انتقال درآمد مازاد بر ودیعه به مأخذ 10% در سال مذکور در این ماده موکول به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده 48 - مؤسسات بیمه خارجی که در ایران کار می‌کنند باید نماینده‌ای که در ایران مقیم و دارای اختیارات لازم برای اداره کردن تمام کارهای مؤسسه در ایران و انجام تعهدات از طرف مؤسسه بیمه اصلی باشد معرفی نمایند. نماینده مذکور مسؤول کلیه عملیات مؤسسه بیمه اصلی در ایران خواهد بود و باید دارای اختیارنامه‌ای باشد که ضمن آن حدود اختیارات او مشخص گردیده و حق انتخاب نماینده مجاز یا قائم‌مقام به جای خود به او داده شده باشد.

نماینده مزبور موظف است کلیه بیمه‌های منعقدشده در ایران را شخصاً یا به وسیله قائم‌مقام یا نماینده مجاز خود بدون اینکه تصویب مؤسسه بیمه اصلی لازم باشد امضا نماید و بتواند در دعوی خوانده یا خواهان قرار گیرد و حق توکیل و سازش داشته باشد.⁴⁷

ماده 49 - نماینده مؤسسات بیمه خارجی فقط تا حدودی که از مؤسسه بیمه اصلی اختیار دارد اقدام به بیمه در ایران خواهد نمود و در صورتی که در هر یک از رشته‌های بیمه از مؤسسه بیمه اصلی سلب اجازه بیمه کردن به‌طور موقت یا دائم بشود و یا مؤسسه بیمه اصلی از نماینده خود جزئاً یا کلاً سلب اختیار کند باید مراتب را کتباً به بیمه مرکزی ایران اطلاع دهد.

ماده 50 - مؤسسات بیمه خارجی علاوه بر مقررات این قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط مشمول مقررات عمومی مربوط به شرکتها و مؤسسات خارجی نیز خواهند بود.⁴⁸

⁴⁶ - به‌لایحه قانونی ملی‌شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری مصوب آبانماه 1358 و مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه درمناطق آزادتجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/6/2 هیأت وزیران و قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی مصوب 1380/6/6 در همین مجموعه مراجعه شود.

⁴⁷ - به قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی مصوب 1380/6/6 در همین مجموعه مراجعه شود.

⁴⁸ - از قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری ایران و بوسنی مصوب 1379/1/17:

قسمت دوم - انحلال و ورشکستگی:

ماده 51 - در صورتی که ورشکستگی یک مؤسسه بیمه اعلام بشود دادگاه مکلف است قبل از اتخاذ هرگونه تصمیم، نظر بیمه مرکزی ایران را جلب نماید. بیمه مرکزی ایران از تاریخ وصول استعلام دادگاه باید ظرف 15 روز نظریه خود را کتباً به دادگاه اعلام دارد. دادگاه با توجه به نظریه بیمه مرکزی ایران تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

- 1 - چنانچه یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده سرمایه‌گذار یک طرف متعاقد در مقابل خطرهای غیرتجاری به موجب یک نظام قانونی، به وسیله یک شرکت بیمه همان طرف متعاقد بیمه شده باشد هرگونه جانمایی بیمه‌گر که از شرایط قرارداد بیمه ناشی شود به وسیله طرف متعاقد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد.
  - 2 - چنین بیمه‌گری حق اعمال حقوق دیگری غیر از حقوقی که سرمایه‌گذار استحقاق آن را داشته است، ندارد.
  - 3 - اختلافهای بین یک طرف متعاقد و چنین بیمه‌گری براساس مفاد ماده (11) این موافقتنامه، حل و فصل خواهد شد.
- ماده 11 - حل و فصل اختلافهای بین یک طرف متعاقد و سرمایه‌گذار
- 1 - چنانچه اختلافی بین یک طرف متعاقد و یک یا چند سرمایه‌گذار درباره یک سرمایه‌گذاری پذیرفته شده بوجود آید، طرف متعاقد و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) در ابتدا سعی بر حل و فصل آن از طریق مشاوره و مذاکره خواهند نمود.
  - 2 - چنانچه طرف متعاقد و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) یاد شده نتوانند ظرف شش ماه پس از شروع اختلاف به توافق برسند، اختلاف بنا به درخواست هر طرف متعاقد، با رعایت قوانین و مقررات مربوط به خودشان، یا سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) به یک دیوان داور سه نفره تسلیم خواهد شد. هر طرف متعاقد و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) یک داور منصوب نموده و این دو داور یک سرداور تعیین خواهند نمود.
  - 3 - هر طرف متعاقد یا سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) که در داورى پیش‌قدم می‌شود داور خودش را در «درخواست داورى» منصوب می‌نماید. چنانچه طرف متعاقد یا سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) داور خود را ظرف 30 روز از تاریخ دریافت «درخواست داورى» منصوب ننماید، داور یادشده بنا به درخواست طرف متعاقد یا سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) حسب مورد، به وسیله دبیر کل دیوان دائمی داورى منصوب خواهد شد.
  - 4 - چنانچه دو داور نتوانند ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب دومین داور در مورد انتخاب سرداور به توافق برسند، سرداور بنا به درخواست هر طرف متعاقد یا سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) به وسیله دبیر کل دیوان دائمی داورى منصوب خواهد گردید.
  - 5 - سرداور دیوان داورى باید همواره تبعه کشور ثالثی باشد که با هر دو طرف متعاقد در تاریخ انتصاب روابط سیاسی دارد.
  - 6 - داورى برابر مقررات داورى کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (انسیترال) انجام خواهد شد.
  - 7 - محل داورى در لاهه خواهد بود.
  - 8 - تصمیمات دیوان داورى برای طرف متعاقد و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) قطعی و الزام‌آور می‌باشد.
- یادآور می‌شود موافقتنامه‌های مشابهی در این زمین بین دولت جمهوری اسلامی ایران و کشورهای سوریه، تاجیکستان، گرجستان، قرقیزستان، اوکراین، ایتالیا، بلغارستان، تونس و ازبکستان به تصویب مجلس شورای اسلامی ایران رسیده که برای اطلاع از آنها به قوانین زیر مراجعه شود.
- الف - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عربی سوریه مصوب 1381/10/22
  - ب - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان مصوب 1382/2/23
  - ج - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان مصوب 1382/2/23
  - د - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قرقیزستان مصوب 1382/2/23
  - ه - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اوکراین مصوب 1382/2/23
  - و - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ایتالیا مصوب 1382/2/23
  - ز - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری بلغارستان مصوب 1382/2/23
  - ح - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس مصوب 1382/2/23
  - ط - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ازبکستان مصوب 1382/2/23
  - ی - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر مصوب 1383/8/5
  - ک - قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چین مصوب 1383/8/11

ماده 52 - ابطال پروانه یک مؤسسه بیمه برای کلیه عملیات بیمه‌ای از موارد انحلال مؤسسه است و در این صورت مفاد ماده (44) این قانون اجرا خواهد شد.

ماده 53 - تصفیه مؤسسه بیمه ورشکسته طبق قانون تجارت به عمل می‌آید.⁴⁹ در نقاطی که اداره تصفیه امور ورشکستگی وجود ندارد و دادگاه بیمه مرکزی ایران را به عنوان قائم مقام اداره تصفیه تعیین می‌نماید و در حوزه دادگاه‌های شهرستانی⁵⁰ که اداره تصفیه در آنجا تأسیس گردیده است اداره تصفیه با معاونت بیمه مرکزی ایران امر تصفیه را انجام خواهد داد.

قسمت سوم - انتقال عملیات و ادغام:

ماده 54 - مؤسسات بیمه می‌توانند با موافقت بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه تمام یا قسمتی از پرتفوی (Portefeuille) خود را با کلیه حقوق و تعهدات ناشی از آن به یک یا چند مؤسسه بیمه مجاز دیگر واگذار کنند.

ماده 55 - تقاضای انتقال پرتفوی (Portefeuille) یک مؤسسه بیمه به مؤسسات دیگر بیمه دوبار به فاصله ده روز در روزنامه رسمی کشور و در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و عنداللزوم در یکی از روزنامه‌های محلی به هزینه متقاضی از طرف بیمه مرکزی ایران آگهی خواهد شد.

ماده 56 - پس از انقضای سه ماه از تاریخ آخرین آگهی بیمه مرکزی ایران در صورت حصول اطمینان از اینکه در این انتقال هیچ‌یک از حقوق بیمه‌شدگان و بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آنها تضییع نخواهد شد موافقت خود را با انتقال پرتفوی کتباً به مؤسسه بیمه متقاضی اعلام خواهد داشت.

ماده 57 - در صورت موافقت بیمه مرکزی ایران با انتقال پرتفوی این انتقال برای کلیه بیمه‌شدگان و بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آنها از تاریخ انتقال معتبر خواهد بود.

ماده 58 - یک یا چند مؤسسه بیمه می‌توانند با رعایت مواد (55, 56 و 57) با موافقت بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه در یک مؤسسه بیمه دیگر ادغام شوند.

ماده 59 - بیمه مرکزی ایران به منظور حفظ حقوق بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها یا به ملاحظات اقتصادی و حمایت امر بیمه می‌توانند با تأیید شورای عالی بیمه و تصویب مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران مؤسسات بیمه‌ای را که وضع مالی یا اداری آنها رضایت‌بخش نیست مکلف نماید که در یکی از مؤسسات بیمه دیگری که موافق باشند ادغام شوند و در صورتی که ادغام صورت نگیرد پروانه مؤسسه‌ای که وضع مالی یا اداری آن رضایت‌بخش نیست طبق مقررات این قانون لغو خواهد شد. تصمیم بیمه مرکزی ایران علاوه بر ابلاغ کتبی به مؤسسات موردنظر در روزنامه رسمی کشور و در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و عنداللزوم در یکی از روزنامه‌های محلی به اطلاع عموم خواهد رسید.

قسمت چهارم - مقررات مختلف:

ماده 60 - اموال مؤسسات بیمه همچنین ودایع مذکور در مواد (36 و 46) تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنان است و در صورت انحلال یا ورشکستگی مؤسسه بیمه، بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنان نسبت به سایر بستانکاران حق تقدم دارند. در میان رشته‌های مختلف بیمه حق تقدم با بیمه عمر است.

مؤسسات بیمه نمی‌توانند بدون موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران اموال خود را صلح حقوق نمایند و یا به رهن واگذار کنند و یا موضوع هر نوع معامله با حق استرداد قرار دهند.⁵¹

⁴⁹ - به مواد (440 الی 460) ق.ت. مصوب 1311/2/13 (مندرج در «مجموعه تجارت» از انتشارات این معاونت) مراجعه شود.

⁵⁰ - با تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب، دادگاه‌های شهرستان منتفی شده‌اند.

⁵¹ - الف - ماده (11) از قانون متمم بودجه سال 1315 کشوری مصوب 1314/12/20 که حسب ماده (14) + قانون متمم بودجه سال 1316 دائمی اعلام شده:

دفتر اسناد رسمی موظفند هنگام انجام این قبیل معاملات موافقتنامه بیمه مرکزی ایران را مطالبه و مفاد آن را در سند منعکس کنند.

ماده 61 - مؤسسات بیمه موظفند اندوخته‌های فنی و قانونی نگهدارند و در حسابهای خود نحوه به کار افتادن آنها را به‌طور مشخص منعکس نمایند. انواع اندوخته‌های فنی و قانونی برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه همچنین ترتیب به کارانداختن این اندوخته‌ها و نحوه ارزیابی اموال منقول و غیرمنقولی که نماینده اندوخته‌های مؤسسات بیمه است از طرف شورای عالی بیمه تعیین خواهد شد.⁵²

ماده 11 - قاعده‌ای که به موجب ماده (34) اصلاحی ثبت اسناد و املاک مصوب 1312/12/15 راجع به بانکها مقرر است شامل شرکت سهامی بیمه ایران نیز خواهد بود. *

ماده 34 اصلاحی قانون ثبت اسناد و املاک مصوب 1312/12/15، با توجه به ماده 34 اصلاحی مصوب 1351/10/18 نسخ شده و حکم مقرر راجع به بانکها در ماده 34 اخیرالذکر حذف گردیده است. لذا ماده 11 فوق‌الذکر موردی برای اجرا ندارد. (به مجموعه ثبت اسناد و املاک از انتشارات این معاونت مراجعه شود).
ب - ماده (26) از قانون انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه مصوب 1348/7/2:

ماده 26 - از تاریخ اجرای این قانون شرکتهای بیمه داخلی و نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی* موظفند قسمتی از سپرده‌ها و ذخایر خود را طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون به صورت اسناد خزانه یا اوراق قرضه نگاهداری نمایند.

ب - لایحه قانونی ملی شدن مؤسسات بیمه مصوب آبان‌ماه 1358 و مواد (1 و 2) آن راجع به مؤسسات بیمه خارجی مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.
⁵² الف - آیین‌نامه ماده (61) در تاریخ 1367/8/11 به تصویب شورای عالی بیمه رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

ب - ماده (109) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366/12/3 (مندرج در مجموعه مالیاتهای مستقیم از انتشارات این معاونت) راجع به درآمد مشمول مالیات مؤسسات بیمه ایرانی:

ماده 109 - درآمد مشمول مالیات در مورد مؤسسات بیمه ایرانی عبارت است از:

- 1 - ذخایر فنی در آخر سال مالی قبل.
- 2 - حق بیمه دریافتی در معاملات بیمه مستقیم پس از کسر برگشتیها و تخفیفها.
- 3 - حق بیمه بیمه‌های اتکایی وصولی پس از کسر برگشتیها.
- 4 - کارمزد و مشارکت در سود معاملات بیمه‌های اتکایی واگذاری.
- 5 - بهره سپرده‌های بیمه بیمه‌گر اتکایی نزد بیمه‌گر واگذارکننده.
- 6 - سهم بیمه‌گران اتکایی بابت خسارت پرداختی بیمه‌های غیرزندگی و باخرید و سرمایه و مستمریهای بیمه‌های زندگی.
- 7 - سایر درآمدها.

پس از کسر:

- 1 - هزینه تمیر قراردادهای بیمه.
- 2 - هزینه‌های پزشکی بیمه‌های زندگی.
- 3 - کارمزدهای پرداختی از بابت معاملات بیمه مستقیم.
- 4 - حق بیمه‌های اتکایی واگذاری.
- 5 - سهم صندوق تأمین خسارتهای بدنی از حق بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.
- 6 - مبالغ پرداختی از بابت باخرید و سرمایه و مستمریهای بیمه زندگی و خسارت پرداختی از بابت بیمه‌های غیرزندگی.
- 7 - سهم مشارکت بیمه‌گذاران در منافع.
- 8 - کارمزدها و سهم مشارکت بیمه‌گران در سود معاملات بیمه‌های اتکایی قبولی.
- 9 - بهره متعلق به سپرده‌های بیمه‌های اتکایی واگذاری.
- 10 - ذخایر فنی در آخر سال مالی.
- 11 - سایر هزینه‌ها و استهلاکات قابل قبول.

تبصره 1 - انواع ذخایر فنی مؤسسات بیمه (اندوخته‌های فنی موضوع ماده 61 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری) برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و پس از موافقت شورای عالی بیمه به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید.

ماده 62 - کلیه مؤسسات بیمه موظفند ترازنامه و حسابهای سود و زیان خود را طبق نمونه‌ای که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد تنظیم نمایند و پس از تصویب نسخه‌ای از آن را برای بیمه مرکزی ایران ارسال دارند.

ماده 63 - مؤسسات بیمه موظفند ترازنامه خود را در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران درج نمایند.

ماده 64 - اشخاصی که در ایران یا در خارجه به علت ارتکاب جنایت یا دزدی یا خیانت در امانت یا کلاهبرداری یا صدور چک بی‌محل یا اختلاس یا معاونت در یکی از جرایم فوق محکوم شده باشند و ورشکستگان به تقصیر نمی‌توانند جزو مؤسسين یا مدیران مؤسسات بیمه باشند. همچنین واگذاری نمایندگی به این اشخاص و اشتغال به دلالتی از طرف آنان ممنوع است.⁵³

ماده 65 - در صورتی که به حکم دادگاه مسلم شود که ورشکستگی مؤسسه بیمه به علت تقصیر و تقلب مدیر یا مدیران بوده است در صورت عدم تکافوی دارایی مؤسسه مدیران متضامناً مسؤول پرداخت طلب بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنان خواهند بود.

ماده 66 - عرضه بیمه جز به وسیله اشخاص زیر ممنوع است:

1 - مؤسسات بیمه.

2 - نمایندگان بیمه.

3 - دلالان رسمی بیمه.

تبصره - هر کارمند یا نماینده بیمه که اقدام به عرضه بیمه نماید باید دارای کارت شناسایی از طرف مؤسسه بیمه مربوط باشد. نام دلال رسمی یا نماینده بیمه که بیمه‌نامه وسیله او عرضه شده است باید در بیمه‌نامه ذکر شود.

ماده 67 - مؤسسات بیمه و نمایندگان و دلالان رسمی بیمه مسؤول جبران خساراتی می‌باشند که در اجرای وظایفشان به سبب تقصیر و یا مسامحه آنها یا کارکنانشان به دیگران وارد آید.

ماده 68 - پروانه دلالتی رسمی بیمه به وسیله بیمه مرکزی ایران صادر خواهد شد و آیین‌نامه دلالان رسمی بیمه به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.⁵⁴

ماده 69 - هر مؤسسه بیمه در رشته یا رشته‌های معینی که پروانه بیمه ندارد رأساً و یا به وسیله نمایندگان خود قبول بیمه نماید مکلف به جبران خسارت زیان‌دیده خواهد بود.

تبصره 2 - انواع ذخایر فنی بیمه مرکزی ایران برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها از طرف مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تعیین خواهد شد.
تبصره 3 - در معاملات بیمه مستقیم حق بیمه و کارمزدها و تخفیف حق بیمه و سهم مشارکت بیمه‌گذاران در منافع و نحوه احتساب آنها با رعایت مقررات تعیین شده از طرف شورای عالی بیمه خواهد بود. کلیه اقلام مزبور به استثنای کارمزد باید در قرارداد بیمه ذکر شده باشد.

تبصره 4 - اقلام مربوط به معاملات بیمه‌های اتکایی اعم از قبولی یا واگذاری براساس شرایط قراردادها و یا توافقیهای مؤسسات بیمه ذی‌ربط خواهد بود.
تبصره 5 - مؤسسات بیمه خارجی که با قبول بیمه اتکایی از مؤسسات بیمه ایرانی تحصیل درآمد می‌نمایند مشمول مالیاتی به نرخ 2% حق بیمه دریافتی و سود حاصل از سپرده مربوط در ایران می‌باشند، در صورتی که مؤسسات بیمه ایرانی در کشور متبوع مؤسسه بیمه‌گر اتکایی دارای فعالیت بیمه بوده و از پرداخت مالیات بر معاملات اتکایی معاف باشند مؤسسه مزبور نیز از پرداخت مالیات دولت ایران معاف خواهد شد. مؤسسات بیمه ایرانی مکلفند در موقع تخصیص حق بیمه به نام بیمه‌گر اتکایی خارجی مشمول مالیات موضوع این تبصره 2% آن را به عنوان مالیات بیمه‌گر اتکایی کسر نمایند و وجوه کسرشده در هر ماه را منتهی ظرف سی روز به ضمیمه صورتی حاوی مشخصات بیمه‌گر اتکایی و حق بیمه متعلق به حوزه مالیاتی مربوط ارسال و وجه مزبور را به حساب مالیاتی پرداخت نمایند.

⁵³ - اصطلاح جنایت مربوط به قانون مجازات عمومی سابق بوده که با تصویب قانون راجع به مجازاتهای اسلامی منتهی گردیده. ضمناً جهت اطلاع به مواد (651) به بعد قانون مجازات اسلامی در مورد دزدی (سرقت) و مواد (670) الی (674) همان قانون در خصوص ورشکستگی و خیانت در امانت و قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری مصوب 1367/9/15 مجمع تشخیص مصلحت و قانون صدور چک مصوب 1355 نیز مراجعه شود.

⁵⁴ - آیین‌نامه دلالتی رسمی بیمه موضوع ماده (68) در تاریخ 1352/2/24 به تصویب شورای عالی بیمه رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

تبصره - هر شخص حقیقی یا حقوقی که بدون داشتن پروانه از مؤسسه بیمه تحت عنوان نمایندگی بیمه برای هر یک از رشته‌ها قبول بیمه نماید به مجازات مقرر در ماده (238) قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد.⁵⁵

ماده 70 - بیمه‌های زیر باید منحصرأ به وسیله مؤسسات بیمه‌ای که براساس این قانون اجازه فعالیت دارند انجام گیرد:

الف - بیمه اموال منقول یا غیرمنقول موجود در ایران.⁵⁶

ب - بیمه حمل و نقل کالای وارداتی که قرارداد خرید آن در ایران منعقد می‌شود یا اعتبار اسنادی آن در ایران باز شده است.⁵⁷

ج - بیمه مربوط به کارگران و مستخدمین خارجی به استثنای بیمه عمر و حوادث شخصی در مدت اقامت در ایران.

د - بیمه مربوط به ایرانیان مقیم ایران.⁵⁸

تبصره (الحاقی 1380/2/3) - تجهیزات نظامی مورد نیاز وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح که فاقد امکان ساخت در داخل کشور بوده و فروشندگان آن تجهیزات حمل و نقل کالاهای مورد معامله را انحصاراً توسط بیمه‌های کشور فروشنده بیمه می‌نمایند، با پیشنهاد وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تأیید بیمه مرکزی ایران و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارائی از شمول بند (ب) این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده 71 - کلیه مؤسسات بیمه که در ایران فعالیت می‌نمایند باید 50% در رشته بیمه‌های زندگی و 25% در سایر رشته‌ها از معاملات بیمه‌ای مستقیم خود را نزد بیمه مرکزی ایران بیمه اتکایی نمایند. بیمه مرکزی ایران مکلف است با توجه به ظرفیت قبولی هر یک از مؤسسات بیمه‌ای که در ایران کار می‌کنند تمام یا قسمتی از بیمه اتکایی مجدد سهمیه اتکایی اجباری دریافتی را در صورت تساوی شرایط به آنها واگذار نماید.

تبصره - آنچه مؤسسات بیمه به عنوان اتکایی قبول می‌کنند از شمول این ماده خارج است.

ماده 72 - نحوه واگذاری بیمه اتکایی اجباری و میزان کارمزد و مشارکت در سود آن برای هر رشته بیمه به وسیله شورای عالی بیمه تعیین خواهد شد.⁵⁹

ماده 73 - مؤسسات بیمه که در ایران فعالیت می‌کنند موظف خواهند بود معادل 30% از مازاد سهمیه بیمه اتکایی اجباری از معاملات مستقیم خود را با همان شرایطی که در خارج بیمه اتکایی می‌نمایند به بیمه مرکزی ایران واگذار کنند.

در صورتی که بیمه مرکزی ایران به هر علت از قبول آن استنکاف بنماید مؤسسات مزبور مجاز خواهند بود در خارج از ایران بیمه اتکایی نمایند. انتقال ارز بابت این 30% موکول به ارائه اجازه بیمه مرکزی ایران خواهد بود.⁶⁰

ماده 74 - مؤسسات بیمه اعم از ایرانی یا خارجی که تا تاریخ تصویب این قانون به موجب مقررات قبلی به ثبت رسیده‌اند و مشغول فعالیتهای بیمه‌ای می‌باشند برای رشته‌هایی که در آن فعالیت می‌کنند احتیاج به کسب پروانه جدید نخواهند داشت ولی در هر حال موظفند ظرف هجده ماه از

⁵⁵ - مجازات مقرر در ماده 238 ق.م.ع. شش ماه الی دو سال حبس و یا تأدیه غرامت از پنجاه الی پانصد تومان و یا هر دو مجازات است. یادآور می‌شود ق.م.ع. با تصویب ق.م.ا. نسخ شده است.

⁵⁶ - به ماده (1) قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب 1367/9/13 در همین مجموعه و ماده (4) از قانون تشویق صادرات و تولید مصوب 1333/11/23 به شرح زیر توجه شود:

ماده 4 - بیمه صادرات اختیاری است و صادرکننده می‌تواند کالای خود را نزد هر شرکت بیمه که مایل باشد بیمه نماید.

⁵⁷ - به ماده (1) قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب 1367/9/13 در همین مجموعه و ماده (4) از قانون تشویق صادرات و تولید مصوب 1333/11/23 به شرح زیر توجه شود:

⁵⁸ - به ماده (1) قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب 1367/9/13 در همین مجموعه و ماده (4) از قانون تشویق صادرات و تولید مصوب 1333/11/23 به شرح زیر توجه شود:

⁵⁹ - آیین‌نامه ماده (72) در تاریخ 1351/1/27 به تصویب شورای عالی بیمه رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

⁶⁰ - در خصوص مقررات ارزی به مجموعه پولی و بانکی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

تاریخ تصویب این قانون وضع خود را با مقررات این قانون تطبیق دهند در غیر این صورت پروانه آنها لغو خواهد شد. شورای عالی بیمه می‌تواند با توجه به دلایل و مقتضیات این مدت را یکبار تمدید نماید.

ماده 75 - مؤسسات بیمه که در ایران کار می‌کنند عضو سندیکای بیمه‌گران ایران شناخته می‌شوند اساسنامه این سندیکا به وسیله بیمه مرکزی ایران با جلب نظر اعضای سندیکا تدوین می‌شود و حداکثر ظرف شش ماه پس از تشکیل بیمه مرکزی ایران به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.⁶¹

ماده 76 - مؤسسات بیمه که در ایران فعالیت می‌نمایند ملزم به رعایت دستورات بیمه مرکزی ایران که در حدود این قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی آن صادر می‌شود خواهند بود.

ماده 77 - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

لایحه قانونی ملی شدن مؤسسات بیمه و مؤسسات اعتباری

مصوب آبان 1358

ماده 1 - به منظور حفظ حقوق بیمه‌گذاران و گسترش صنعت بیمه در سراسر کشور و گماردن بیمه به خدمت مردم از تاریخ تصویب این قانون کلیه مؤسسات بیمه کشور ضمن قبول اصل مالکیت مشروع مشروط، ملی اعلام می‌شود.

ماده 2 - پروانه فعالیت نمایندگیهای مؤسسات بیمه خارجی در ایران لغو می‌شود و بیمه مرکزی ایران ترتیب تصفیه عملیات نمایندگیهای مذکور را به هرنحوی که مقتضی بداند خواهد داد.⁶²

---

⁶¹ - در اجرای این ماده اساسنامه سندیکای بیمه‌گران ایران در تاریخ 1342/2/25 به وسیله کلیه مؤسسات بیمه مشغول به کار تصویب گردید ولی چون در حال حاضر بیمه دولتی است موضوع سندیکا منتفی است.

⁶² - به مقررات زیر که بعداً به تصویب رسیده‌اند توجه شود:

الف - قانون اجازه ثبت شعبه یا نمایندگی شرکت‌های خارجی مصوب 1376/8/21:

ماده واحده - شرکت‌های خارجی که در کشور محل ثبت خود شرکت قانونی شناخته می‌شوند، مشروط به عمل متقابل از سوی کشور متبوع، می‌توانند در زمینه‌هایی که توسط دولت جمهوری اسلامی ایران تعیین می‌شود در چارچوب قوانین و مقررات کشور به ثبت شعبه یا نمایندگی خود اقدام کنند. تبصره - آیین‌نامه اجرایی این قانون بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با هماهنگی سایر مراجع ذی‌ربط به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. ب - آیین‌نامه اجرایی قانون بالا به شرح زیر است:

آیین‌نامه اجرایی قانون اجازه ثبت شعبه یا نمایندگی شرکت‌های خارجی - مصوب 1378/1/11 هیأت وزیران

ماده 1 - شرکت‌های خارجی که در کشور محل ثبت خود، شرکت قانونی شناخته می‌شوند، مشروط به عمل متقابل در کشور متبوع، می‌توانند برای فعالیت در ایران در زمینه‌های زیر براساس مقررات این آیین‌نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط نسبت به ثبت شعبه یا نمایندگی خود اقدام نمایند:

1 - ارائه خدمات بعد از فروش کالاها یا خدمات شرکت خارجی.

2 - انجام عملیات اجرایی قراردادهایی که بین اشخاص ایرانی و شرکت خارجی منعقد می‌شود.

3 - بررسی و زمینه‌سازی برای سرمایه‌گذاری شرکت خارجی در ایران.

4 - همکاری با شرکت‌های فنی و مهندسی ایرانی برای انجام کار در کشورهای ثالث.

5 - افزایش صادرات غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران.

6 - ارائه خدمات فنی و مهندسی و انتقال دانش فنی و فنآوری.

7 - انجام فعالیتهایی که مجوز آن توسط دستگاه‌های دولتی که به‌طور قانونی مجاز به صدور مجوز هستند، صادر می‌گردد، از قبیل ارائه خدمات در زمینه‌های حمل و

نقل، بیمه و بازرسی کالا، بانکی، بازاریابی، و غیره.

ماده 2 - شعبه شرکت خارجی، واحد محلی تابع شرکت اصلی است که مستقیماً موضوع و وظایف شرکت اصلی را در محل، انجام می‌دهد. فعالیت شعبه در محل، تحت نام و با مسؤلیت شرکت اصلی خواهد بود.

ماده 3 - شرکتهای خارجی متقاضی ثبت شعبه در ایران موظفند اطلاعات و مدارک زیر را به همراه درخواست کتبی خود به اداره کل ثبت شرکتهای و مالکیت صنعتی ارائه نمایند:

1 - اساسنامه شرکت، آگهی تأسیس و آخرین تغییرات ثبت شده در مراجع ذی‌ربط.

2 - آخرین گزارش مالی تأیید شده شرکت.

3 - گزارش توجیهی حاوی اطلاعات مربوط به فعالیتهای شرکت و تبیین دلایل و ضرورت ثبت شعبه در ایران، تعیین نوع و حدود اختیارات و محل فعالیت شعبه، برآورد نیروی انسانی ایرانی و خارجی موردنیاز، و نحوه تأمین منابع وجوه ارزی و ریالی برای اداره امور شعبه.

ماده 4 - نماینده شرکت خارجی، شخص حقیقی یا حقوقی است که براساس قرارداد نمایندگی، انجام بخشی از موضوع و وظایف شرکت طرف نمایندگی را در محل برعهده گرفته است. نمایندگی شرکت خارجی، نسبت به فعالیتهایی که تحت نمایندگی شرکت طرف نمایندگی در محل انجام می‌پذیرد، مسؤلیت خواهد داشت.

ماده 5 - اشخاص حقیقی ایرانی یا اشخاص حقوقی که متقاضی ثبت نمایندگی شرکت خارجی در ایران هستند موظفند ترجمه فارسی اسناد و اصل مدارک و اطلاعات زیر را به همراه درخواست کتبی خود به اداره کل ثبت شرکتهای و مالکیت صنعتی ارائه نمایند:

1 - تصویر مصدق قرارداد موضوع ماده (4) این آیین‌نامه.

2 - مدارک شناسایی شخص متقاضی: برای اشخاص حقیقی، تصویرشناسنامه و نشانی اقامتگاه قانونی و برای اشخاص حقوقی، اساسنامه شرکت و آگهی تأسیس و آخرین تغییرات ثبت شده آن نزد مراجع ذی‌ربط.

3 - ارائه سابقه فعالیت شخص متقاضی ثبت نمایندگی، در زمینه امور پیش‌بینی شده در قرارداد نمایندگی.

4 - اساسنامه شرکت خارجی طرف نمایندگی، آگهی تأسیس و آخرین تغییرات ثبت شده آن نزد مراجع ذی‌ربط.

5 - گزارش فعالیتهای شرکت خارجی طرف نمایندگی و تبیین دلایل و ضرورت اخذ نمایندگی.

6 - آخرین گزارش مالی تأیید شده شرکت خارجی طرف نمایندگی.

7 - معرفی وزارتخانه ذی‌ربط.

ماده 6 - اشخاصی که مجوز فعالیت آنها از سوی مراجع ذی‌صلاح لغو می‌شود مکلفند، در مهلت تعیین شده توسط اداره ثبت شرکتهای و مالکیتهای صنعتی، نسبت به انحلال شعبه یا نمایندگی و انجام امور تصفیه آن اقدام نمایند.

تبصره - شرکتهایی که مجوز فعالیت آنها تمدید نمی‌شود، (6) ماه مهلت دارند تا نسبت به انحلال شرکت ثبت شده و انجام امور تصفیه آن اقدام نمایند.

ماده 7 - شعبه شرکتهای خارجی که نسبت به ثبت شعبه خود در ایران اقدام نموده و به فعالیت می‌پردازند موظفند هر سال گزارش سالانه شرکت اصلی مشتمل بر گزارشهای مالی حسابرسی شده توسط حسابرسان مستقل مقیم در کشور متبوع را به دستگاه ذی‌ربط ارائه نمایند.

ماده 8 - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این آیین‌نامه موظفند گزارش فعالیت شعبه یا نمایندگی در ایران را همراه با صورتهای مالی حسابرسی شده خود ظرف مدت (4) ماه پس از پایان سال مالی به دستگاههای ذی‌ربط ارسال دارند. حسابرسی مذکور تا زمانی که آیین‌نامه اجرایی تبصره (4) ماده واحده قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به عنوان حسابدار رسمی مصوب 1372 - اعلام نشده است، توسط سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی مورد قبول دستگاه ذی‌ربط، که شرکای آن افراد حقیقی تأیید شده توسط اداره نظارت سازمان حسابرسی باشند، انجام می‌گیرد.

ماده 9 - اداره امور شعبه یا نمایندگی ثبت شده طبق این آیین‌نامه، باید توسط یک یا چند شخص حقیقی مقیم ایران انجام گیرد.

ماده 10 - به منظور برخورداری شرکتهای خارجی از مزایای این آیین‌نامه و استمرار فعالیت آنها، شرکتهای خارجی که تا قبل از لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه، در ایران، از طریق شعبه یا نمایندگی خود فعالیت می‌کرده‌اند مکلفند، اطلاعات و مدارک موضوع مواد (3 و 5) این آیین‌نامه را به دستگاههای ذی‌ربط ارائه داده و وضعیت خود را با آیین‌نامه تطبیق دهند.

ج - قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب 1372/6/7 با اصلاحات بعدی (مندرج در مجموعه مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه این معاونت)

قسمت اول - اهداف:

ماده 1 - به منظور تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی، به دولت اجازه داده می‌شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید:

ماده 3 - به جای مجامع عمومی مؤسسات بیمه، مجمع عمومی مشترکی متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر بازرگانی، وزیر بهداشتی و بهزیستی⁶³، وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و بودجه⁶⁴، وزیر کار و امور اجتماعی خواهد بود.

ماده 4 - به جای هیأت مدیره مؤسسات بیمه کشور، هیأت مدیره مشترکی متشکل از رئیس کل بیمه مرکزی ایران، مدیرعامل شرکت سهامی بیمه ایران و نمایندگان وزارتخانه‌های مذکور در ماده (3) خواهد بود.

ماده 5 - مدیران عامل مؤسسات بیمه کشور از طرف هیأت مدیره مشترک مؤسسات بیمه انتخاب و به تصویب مجمع عمومی مشترک مؤسسات بیمه خواهد رسید و احکام انتصاب مدیران عامل از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر خواهد شد.

ماده 6 - کلیه اختیارات مدیران عامل سابق مؤسسات بیمه تا تصویب مقررات جدید از طرف مجمع عمومی مشترک، به مدیران عامل منتخب تفویض می‌شود.

ماده 7 - کلیه کارکنان مؤسسات بیمه کشور تا تصویب مقررات استخدامی مربوط، تابع مقررات استخدامی موجود خواهند بود، لکن از لحاظ حداقل و حداکثر حقوق، تابع مقررات مصوب دولت می‌باشند.⁶⁵

ماده 8 - کلیه شرکتهای پس‌انداز و وام مسکن مشمول قانون ملی شدن بانکها از تاریخ تصویب قانون مذکور خواهند بود.

قانون اداره امور شرکتهای بیمه

مصوب 1367/9/13

ماده 1 (اصلاحی 1375/10/11) - شرکتهای بیمه ایران، آسیا، البرز و دانا به صورت سهامی اداره می‌شوند و مجاز به انجام انواع عملیات بیمه‌ای در بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی می‌باشند.

تبصره - شرکتهای بیمه آریا، امید، پارس، تهران، توانا، حافظ، ساختمان و کار، شرق و ملی در شرکت بیمه دانا ادغام می‌گردند.

الف - منطقه آزاد جزیره کیش*.

ب - منطقه آزاد قشم حداکثر به وسعت سیصد کیلومتر مربع به هم پیوسته در ضلع شمال شرق جزیره در محدوده‌ای که هیأت وزیران تعیین خواهد نمود.

ج - منطقه آزاد چابهار*.

تبصره 1 - مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.

تبصره 2 (الحاقی 1378/4/30) - محدوده آبی مجاور مناطق آزاد که قلمرو آن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، منحصراً درخصوص فعالیتهای مربوط به سوخت‌رسانی کشتیها از امتیازات این قانون برخوردار خواهد بود.

تبصره 3 (اصلاحی 1378/4/30) - ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده 28 (الحاقی 1378/4/30) - تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه ایرانی با سرمایه داخلی و خارجی و شعب و نمایندگی آنها و مؤسسات کارگزاری بیمه در مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مجاز و صرفاً تابع مقرراتی است که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید**.

د - قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی مصوب 1380/6/6 مندرج در همین مجموعه.

* نقشه مناطق مزبور در آرشیو اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات موجود است.

** آیین‌نامه مذکور در ماده 28 الحاقی در تاریخ 1379/6/2 به تصویب هیأت وزیران رسیده و در قسمت آیین‌نامه درج شده است.

⁶³ - وزارت بهداشتی و بهزیستی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تغییر نام یافته است.

⁶⁴ - سازمان برنامه و بودجه به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تغییر نام یافته است.

⁶⁵ - آیین‌نامه استخدامی مشترک شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران در تاریخ 1368/4/21 به تصویب رسید آیین‌نامه مزبور به موجب آیین‌نامه استخدامی مشترک شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران مصوب 1381/12/4 نسخ شده و آیین‌نامه اخیرالذکر با اصلاحات بعدی آن در حال حاضر ملاک عمل می‌باشد.

تبصره 2 - اجازه داده می‌شود مطالبات اشخاص حقیقی و حقوقی بابت سهام ارزیابی شده شرکتهای بیمه ملی شده که در تاریخ ملی شدن (1358/4/4) دارای ارزش مثبت بوده است با تصویب مجمع عمومی شرکتهای مذکور منتهی ظرف 2 سال از تاریخ تصویب این قانون از محل منابع داخلی شرکتهای مربوطه پس از کسر مطالبات دولتی و دیون ممتازه تأمین و پرداخت گردد مشروط بر اینکه عدم مشروعیت مالکیت آنها از سوی دادگاه انقلاب اسلامی اعلام نشود.

تبصره 3 - اجازه داده می‌شود مطالبات دولت و بانکها از شرکتهای بیمه‌ای که تراز منفی دارند از منابع داخلی شرکتهای بیمه ملی شده دارای تراز مثبت پرداخت شود.

ماده 2 - کلیه سهام شرکتهای بیمه موضوع ماده (1) این قانون متعلق به دولت بوده و هریک از این شرکتهای دارای اساسنامه‌ای خواهد بود که حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط مجمع عمومی شرکتهای مذکور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و شامل هدف، موضوع شرکت، نحوه اداره آن و سایر وظایف و اختیارات می‌باشد.⁶⁶ مجمع عمومی هریک از شرکتهای مزبور مرکب از وزرای اقتصاد و دارایی، بازرگانی و برنامه و بودجه می‌باشد ریاست مجامع مزبور با وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

تبصره - رئیس کل بیمه مرکزی ایران بدون حق رأی در جلسات مجمع عمومی شرکتهای بیمه، حضور می‌یابد.

ماده 3 - مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره شرکتهای بیمه با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی انتخاب و با حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب خواهد شد و عزل مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره شرکتهای بیمه با پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی و تصویب مجمع عمومی با حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی انجام می‌گیرد.

ماده 4 - شرکتهای بیمه ایران، آسیا، البرز و دانا با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و این قانون، طبق مقررات اساسنامه مربوط اداره خواهند شد و در موارد پیش‌بینی نشده مشمول قانون تجارت می‌باشند و در صورتی تابع مقررات عمومی مربوط به دولت و مؤسساتی که با سرمایه دولت تشکیل شده‌اند، می‌گردند که در مقررات مزبور صراحتاً از آنها یاد شده باشد.

ماده 5 - آیین‌نامه استخدامی مشترک شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی بنا به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.⁶⁷

ماده 6 - مؤسسات بیمه موضوع ماده (5) می‌توانند حداکثر 5% از سود ویژه مازاد در سال قبل خود را فقط بین کارکنانی که در سال مربوط با فعالیت فوق‌العاده در جهت افزایش تولید یا ارائه خدمات مناسبتر باعث بالارفتن سود ویژه مؤسسه شده‌اند توزیع نمایند مشروط بر اینکه مبلغ آن بیش از 40% حقوق سالانه هر فرد نباشد.⁶⁸

تبصره - نحوه توزیع که توسط هیأت مدیره انجام می‌گیرد با در نظر گرفتن ارزش کمی و کیفی فعالیت کارکنان مزبور برطبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.⁶⁹

ماده 7 - از تاریخ تصویب این قانون، کلیه قوانین و مقررات مغایر ملغی است.

قانون بیمه محصولات کشاورزی⁷⁰

⁶⁶ - اساسنامه شرکتهای بیمه البرز، آسیا، دانا و ایران در تاریخ 1368/9/15 تصویب و در قسمت اساسنامه‌ها درج شده‌اند.

⁶⁷ - آیین‌نامه استخدامی مشترک شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران در تاریخ 1368/4/21 به تصویب هیأت وزیران رسیده است. آیین‌نامه مزبور به موجب آیین‌استخدامی مشترک شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران مصوب 1381/12/4 نسخ شده و آیین‌نامه اخیرالذکر با اصلاحات بعدی در حال حاضر ملاک عمل می‌باشد.

⁶⁸ - آیین‌نامه نحوه توزیع حداکثر 5% در تاریخ 1372/3/2 به تصویب هیأت وزیران رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

⁶⁹ - آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده (6) در تاریخ 1372/3/2 به تصویب هیأت وزیران رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

⁷⁰ - این قانون جنبه حمایتی داشته و فاقد جنبه‌های بیمه‌ای بازرگانی است.

مصوب 1362/3/1

ماده واحده - به منظور انجام بیمه انواع محصولات کشاورزی⁷¹، دام، طیور، زنبور عسل، کرم ابریشم و آبریان پرورشی در مقابل خسارتهای ناشی از سوانح طبیعی و حوادث قهری نظیر تگرگ، طوفان، خشکسالی، زلزله، سیل، سرمازدگی، یخبندان، آتش‌سوزی، صاعقه، آفات و امراض نباتی عمومی و قرنطینه‌ای امراض واگیر حیوانی عمومی و قرنطینه‌ای به عنوان وسیله‌ای برای نیل به اهداف و سیاستهای بخش کشاورزی، صندوق بیمه کشاورزی در بانک کشاورزی تأسیس می‌شود.⁷²

تبصره 1 - صندوق بیمه محصولات کشاورزی دارای استقلال مالی و شخصیت حقوقی است و براساس مقررات قانونی شرکتهای دولتی اداره و دارای شورای عالی مرکب از وزیر کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه⁷³ به ریاست وزیر کشاورزی می‌باشد، حدود وظایف و اختیارات شورای عالی در اساسنامه صندوق بیمه محصولات کشاورزی خواهد آمد.

تبصره 2 - شورای عالی بیمه محصولات کشاورزی دارای کمیته فنی مرکب از نمایندگان ذی‌صلاح و تام‌الاختیار اعضای شورای عالی و صندوق با وظایف زیر خواهد بود:

1 - بررسی و تأیید کلیه طرحها و برنامه‌ها و مسایلی که از طریق صندوق به شورای عالی احاله می‌گردد.

2 - نظارت بر حسن اجرای طرحها و برنامه‌های مصوب به نیابت از طرف شورای عالی.

3 - بررسی و اظهارنظر مشورتی در مورد مسایل و مشکلاتی که توسط صندوق ارجاع می‌شود.

تبصره 3 - هیأت مدیره صندوق مرکب از 5 نفر شامل مدیر عامل بانک کشاورزی و یک نفر از هیأت مدیره بانک کشاورزی و یک نماینده از جهاد سازندگی و دو نفر دیگر به معرفی وزیر کشاورزی و تصویب شورای عالی می‌باشد، مدیر عامل بانک کشاورزی سمت مدیر عامل صندوق بیمه محصولات کشاورزی را نیز به عهده خواهد داشت.

تبصره 4 - سرمایه اولیه صندوق بیمه کشاورزی مبلغ یک میلیارد ریال می‌باشد که به پیشنهاد وزارت کشاورزی از طریق دولت تأمین و پرداخت می‌گردد. سرمایه صندوق طبق اساسنامه مربوطه و با تصویب شورای عالی بیمه محصولات کشاورزی قابل افزایش می‌باشد.⁷⁴

تبصره 5 - دولت موظف است اساسنامه فوق را ظرف 3 ماه از تاریخ تصویب این لایحه تهیه و برای تصویب تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.⁷⁵

⁷¹ الف- به بند ج ماده 181 قانون برنامه سوم مصوب 1379/1/17 که به موجب مواد 83 و 129 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 برای دوره برنامه چهارم توسعه (1384-1388) تنفیذ شده است (مندرج در مجموعه قانون برنامه سوم توسعه... این معاونت) به شرح زیر مراجعه شود.

ج - به منظور افزایش سهم صنعت بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیر مترقبه، دولت مجاز است شرایط لازم را به نحوی فراهم کند که در دوران برنامه سوم حداقل پنجاه درصد (50%) محصولات کشاورزی، دامداری، صنایع دستی، شیلات، ابنیه عمومی، تأسیسات شهری و روستایی، ساختمانهای مسکونی، تجاری و صنعتی تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

ب - به ماده (11) قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1374/6/14 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

⁷² - بیمه آبریان پرورشی و ابنیه، تأسیسات و تجهیزات مزارع تکثیر و پرورش آبریان به ترتیب توسط صندوق بیمه محصولات کشاورزی و سایر شرکتهای بیمه دولتی به موجب مواد 26 و 55 و آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی مصوب 1378/2/5 نیز مقرر گردیده است.

⁷³ - سازمان برنامه و بودجه به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تغییر نام یافته است.

⁷⁴ - به موجب بند ب ماده 5 آیین‌نامه اجرائی قانون جبران خسارات پیشگیری عوارض ناشی از خشکسالی مصوب 1380/4/27 هیأت وزیران مبلغ یکصد میلیارد ریال بابت افزایش سرمایه صندوق بیمه محصولات کشاورزی منظور شده است.

⁷⁵ - اساسنامه صندوق بیمه محصولات کشاورزی مصوب 1362/3/1 در همین مجموعه درج شده است.

تبصره 6 - کمک دولت بابت تأمین قسمتی از سهم حق بیمه کشاورز و جبران زیانهای احتمالی عملیات بیمه به پیشنهاد شورای عالی صندوق بیمه محصولات کشاورزی و تصویب هیأت وزیران هرساله در بودجه کل کشور منظور و به صندوق پرداخت خواهد شد.

تبصره 7 - به تدریج که صندوق بیمه محصولات کشاورزی آمادگی لازم را برای انجام وظایف خود براساس این لایحه در هر منطقه و برای هر محصول اعلام نماید صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی به فعالیتهای خود در آن منطقه و برای آن محصول خاتمه داده و منابع و امکانات مربوط را به صندوق بیمه محصولات کشاورزی منتقل خواهد نمود.

تبصره 8 (الحاقی 1384/4/5) - کلیه تولیدکنندگان طیور اعم از لاین، اجداد، مادر، گوشتی و تخمگذار موظفند جوجه‌های یک روزه خود را در مبادی تولید در مقابل خسارتهای ناشی از سوانح طبیعی، حوادث قهری، امراض واگیر حیوانی عمومی و قرنطینه‌ای مذکور در این قانون (حذف کانونهای آلوده) که توسط سازمان دامپزشکی کشور اعلام می‌گردد، از طریق صندوق بیمه محصولات کشاورزی بیمه نمایند. صندوق بیمه محصولات کشاورزی حق رد تقاضای هیچ‌یک از واحدهای مذکور را نخواهد داشت در غیر این صورت جبران خسارت وارد شده به متضرر به عهده اشخاص حقیقی و حقوقی طرف استتکاف کننده خواهد بود. وزارت جهادکشاورزی با اتخاذ تدابیر لازم برای جلوگیری از استتکاف موظف به نظارت و حسن اجرای این قانون می‌باشد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارت جهادکشاورزی با مشارکت صندوق بیمه محصولات کشاورزی و مجمع تشکل‌های صنعت مرغداری کشور تهیه و ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.⁷⁶

قانون حق‌الثبت شرکتهای بیمه

مصوب 1310/9/6 کمیسیون قوانین عدلیه (2)

ماده 1 - مقررات ماده (10) قانون ثبت شرکتهای مصوب 1310/3/2⁷⁸ در آن قسمتی که راجع به حق‌الثبت خود شرکت است شامل شرکتهای بیمه نخواهد بود و شرکتهای مزبور باید حقوق ذیل را تأدیه نمایند:

⁷⁶ - آیین‌نامه مزبور تا زمان تدوین این مجموعه به تصویب نرسیده است.

⁷⁷ - ثبت شرکتهای بیمه در مناطق آزاد تجاری برطبق «ضوابط ثبت شرکتهای و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری مصوب 1374/2/4» مندرج در مجموعه مناطق آزاد تجاری، صنعتی و مناطق ویژه این معاونت می‌باشد.

⁷⁸ - ماده (10) قانون ثبت شرکتهای مصوب خرداد ماه 1310 راجع به تعرفه حق ثبت شرکت و مؤسسات اعم از داخلی و خارجی بوده که به شرح زیر تغییر کرده است:

الف - به موجب بند «الف» قانون تعرفه حق‌الثبت شرکتهای و مؤسسات مصوب 1346/8/28 به شرح زیر:

ماده 10 - حقوق ثبتی برای ثبت شرکتهای و مؤسسات اعم از ایرانی و خارجی مطابق تعرفه زیر تعیین می‌شود:

الف - برای ثبت شرکتهای و مؤسسات تجاری از مأخذ کل سرمایه بدین قرار:

1 - تا دو میلیون ریال از کل سرمایه برای هر ده هزار ریال آن هفتاد و پنج ریال که در هر صورت از 500 ریال کمتر نخواهد بود.

2 - تا چهار میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد دو میلیون ریال هر ده هزارریال چهل و پنج ریال.

3 - تا هفت میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد چهار میلیون ریال هر ده هزار ریال سی ریال.

4 - تا ده میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد هفت میلیون ریال هر ده هزار ریال پانزده ریال.

5 - تا یکصد میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد ده میلیون ریال هر ده هزارریال ده ریال.

6 - از یکصد میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال مقطوعاً یکصد و هشتاد هزار ریال.

7 - از پانصد میلیون ریال به بالا مقطوعاً دو صد هزارریال.

تبصره 1 - در مورد تغییراتی که باید به ثبت برسد حقوق ثبتی هر دفعه تغییر یک هزارریال است. به استثنای تغییر مربوط به ازدیاد سرمایه که حقوق ثبتی هر دفعه تغییر نسبت به سرمایه اضافه شده تابع نرخهای مقرر در این بند خواهد بود.

تبصره 2 - قانون حق‌الثبت شرکتهای بیمه مصوب 1310/9/9 به قوت خود باقی خواهد بود.

تبصره 3 - در مورد ثبت شرکتهای خارجی ماده (15) آیین‌نامه قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی مصوب 1335/7/18 رعایت خواهد شد.

ب - حقوق ثبتی مؤسسات غیرتجاری که بدون سرمایه می‌باشند دو هزارریال و حقوق ثبتی مؤسسات غیرتجاری با سرمایه از این قرار است:

1 - تا یک میلیون ریال کل سرمایه مقطوعاً سه هزارریال

2 - تا پنج « » « چهارهزارریال

3 - تا ده « » « پنج هزار ریال

4 - تا یکصد « » « هشت هزارریال

5 - بیش از یکصد میلیون ریال سرمایه مقطوعاً ده هزارریال.

تبصره 4 - در مورد تغییرات که باید به ثبت برسد در مؤسسات غیرتجاری به غیر از افزایش سرمایه که تابع ترتیب مذکور در این بند خواهد بود حقوق ثبتی هر دفعه تغییر پانصدریال می‌باشد.

پ - شرکتهای تعاونی روستایی و سایر شرکتهای تعاونی که اساسنامه آنها به تصویب شورای عالی تعاون کشور رسیده باشد از پرداخت حقوق ثبتی معاف می‌باشند.

ت - حقوق ثبتی هر شعبه و تغییرات آن حسب مورد مطابق بندهای مقرر در این ماده خواهد بود.

ث - از تاریخ اجرای این قانون هیچ‌گونه حقوق دیگری اعم از عمومی و اختصاصی برای ثبت شرکتهای و مؤسسات مندرج در این قانون دریافت نخواهد شد و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌شود.

ب - به موجب تبصره (77) قانون بودجه سال 1363 کل کشور مصوب 1362/12/30 به شرح زیر:

تبصره 77 - الف - حق‌الثبت شرکتهای و مؤسسات تجاری (موضوع ماده (10) اصلاحی مصوب 1346/8/28 قانون ثبت شرکتهای) به ترتیب ذیل تعیین می‌شود:

1 - تا دو میلیون ریال از کل سرمایه به‌ازای هر ده هزارریال هشتاد ریال که در هر صورت از یک هزارریال کمتر نخواهد بود.

2 - تا چهار میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد دو میلیون ریال هر ده هزار ریال، پنجاه ریال.

3 - تا هشت میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد چهار میلیون ریال هر ده هزارریال، سی و پنج ریال.

4 - تا ده میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد هشت میلیون ریال هر ده هزارریال، بیست ریال.

5 - تا یکصد میلیون ریال از کل سرمایه نسبت به مازاد ده میلیون ریال هر ده هزارریال پانزده ریال.

6 - از یکصد میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال سرمایه از مبدأ مقطوعاً دو بیست و پنجاه هزارریال.

7 - از پانصد میلیون ریال سرمایه به بالا از مبدأ مقطوعاً سیصد و پنجاه هزارریال.

8 - حق‌الثبت تغییرات مربوط به ازدیاد سرمایه به ازای هر دفعه تغییر نسبت به سرمایه اضافه‌شده تابع نرخهای فوق‌الذکر است و حق‌الثبت هر دفعه تغییر در موارد دیگر «به استثنای تغییر سرمایه» دو هزارریال است.

ب - حق‌الثبت مؤسسات غیرتجاری «موضوع بند «ب» ماده (10) اصلاحی 1346/8/28 قانون ثبت شرکتهای» که بدون سرمایه می‌باشند، چهارهزارریال و حقوق ثبتی مؤسسات غیرتجاری با سرمایه به ترتیب ذیل است:

1 - حق‌الثبت مؤسسات غیرتجاری تا دو میلیون ریال سرمایه، مقطوعاً پنج هزارریال.

2 - حق‌الثبت مؤسسات غیرتجاری از دو میلیون و یک ریال تا ده میلیون ریال سرمایه مقطوعاً هفت هزار و پانصد ریال.

3 - حق‌الثبت مؤسسات غیرتجاری از ده میلیون و یک ریال سرمایه تا یکصد میلیون ریال سرمایه مقطوعاً ده هزارریال.

4 - حق‌الثبت مؤسسات غیرتجاری از یکصد میلیون و یک ریال سرمایه به بالا مقطوعاً بیست هزارریال.

5 - حق‌الثبت تغییرات مربوط به ازدیاد سرمایه به ازای هر دفعه تغییر نسبت به سرمایه اضافه‌شده تابع نرخهای فوق‌الذکر و حق‌الثبت هر دفعه تغییر در موارد دیگر «به استثنای تغییر سرمایه» یک هزارریال است.

ج - حق‌الثبت هر شعبه شرکتهای و مؤسسات تجاری و غیرتجاری «موضوع بند «ت» ماده (10) اصلاحی 1346/8/28 قانون ثبت شرکتهای» و تغییرات آن حسب مورد مطابق تعرفه‌های مقرر در مواد «ب» و «ج» این تبصره می‌باشد.

د - حق‌الثبت علامت (موضوع ماده (15) قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب تیرماه 1310) به ترتیب ذیل است:

1 - حق‌الثبت اظهارنامه علامت بدون احتساب بهای ورقه 200 ریال.

2 - برای ثبت علامت قطع‌نظر از عده طبقات محصول مقطوعاً 5000 ریال.

3 - برای هر طبقه محصول اگرچه منحصر به فرد باشد علاوه بر حق‌الثبت اظهارنامه و حق‌الثبت علامت پانصدریال بابت هر طبقه اضافی.

(اصلاحی 1367/3/25 هیأت وزیران) - برای ثبت خود شرکت 300/000 ریال.

برای معاملات شرکت:

الف - در بیمه بر ضد حریق.

1 - اگر سند بیمه (پلیس بیمه) برای مدتی بیش از سه ماه صادر شود یک دینار برای هر چهارصد ریال قیمت مال بیمه شده یا کسر آن در هر سال یا کسر سال.

2 - اگر سند بیمه برای سه ماه یا کمتر صادر شود یک دینار برای هر هشتصد ریال قیمت مال بیمه شده یا کسر آن.

ب - در سایر بیمه‌ها ده دینار برای هر بیست ریال حق بیمه یا کسر آن که شرکت اخذ می‌کند.

ج - برای تصدیقات موقتی ده دینار از هر تصدیق.

هرگاه مبلغ بیمه شده در اوراق و اسناد فوق معین نشده باشد هر یک دینار حق بیمه را باید در مقابل ده ریال قیمت مال بیمه شده محسوب داشت.

هرگاه مدت بیمه ذکر نشده باشد مدت آن یک سال محسوب خواهد شد.

تبصره 1 - در موقع تجدید سند بیمه باید مطابق مقررات فوق حق‌الثبت تأدیه شود.

تبصره 2 - تأدیه حقوق مذکور در این ماده به عهده خود شرکت است و شرکت به هیچ‌وجه حق ندارد به وسیله ازدیاد میزان حق بیمه یا به

طریق دیگر آن را از بیمه‌شدگان اخذ کند.

هر قراردادی که با بیمه‌شدگان برخلاف این ترتیب داده شود در قسمتی که مخالف این تبصره است باطل بوده و به‌علاوه ممکن است موجب

الغای اجازه عملیات شرکت بشود.

تبصره 3 - به هر سند بیمه یا تصدیق باید معادل حقوق قانونی تمبر الصاق شود والا سه برابر حق تمبر از شرکت گرفته خواهد شد.

وصول این وجه به طریق اداری و بدون مراجعه به محکمه خواهد بود.

اگر سند بیمه در نسخ متعدد تنظیم شده باشد تمبر به نسخه الصاق می‌شود که به صاحب سند بیمه باید تسلیم گردد و در سایر نسخ باید قید نمود

که تمبر به نسخه مزبور الصاق شده است. به هریک از سایر نسخ نیز باید معادل یک دینار تمبر الصاق گردد.

ماده 2 - این قانون از 1310/9/15 به موقع اجرا گذارده می‌شود.

از قانون دریایی

مصوب 1343/6/29 کمیسیون مشترک مجلسین

ماده 53 - مسئولیت و وظایف متصدی باربری:

با توجه به مفاد ماده (57) در هر قرارداد باربری مسئولیت تعهدات حقوق و معافیت از مسئولیت‌های متصدی باربری در مورد بارگیری،

جابجا کردن، انبار کردن، محافظت، مواظبت و تخلیه بار به شرح مواد مندرج در این فصل خواهد بود.

ه - حق‌الثبت پلمپ دفاتر تجارته «موضوع ماده (11) قانون تجارت» به استثنای بهای تقاضانامه و اظهارنامه پلمپ و نیز درآمد صندوق «ب» موضوع ماده (54) قانون تصفیه و امور ورشکستگی به ازای هر یکصد صفحه دفتر تجارته دویست ریال.

1 - کسر صد صفحه اول و حداقل حق‌الثبت، یکصد صفحه و دویست ریال محاسبه می‌شود.

و - از تاریخ تصویب این قانون ردیف 23 مندرج در بند «ج» تبصره (90) قانون بودجه سال 1362 کل کشور لغو می‌گردد.

ج - به موجب بند «ج» تبصره ماده اول قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب 1373/12/28 به شرح زیر:

ج - کلیه مبالغ حق‌الثبت قابل وصول بندهای موضوع بندهای الف، ب، ج، د و ه تبصره (77) قانون بودجه سال 1363 کل کشور به میزان پنجاه درصد (50%) افزایش

داده می‌شود.

ماده 54 - وظایف متصدی باربری:

8 - قید هرگونه شرط یا توافق در قرارداد باربری به منظور سلب مسئولیت متصدی باربری یا کشتی یا محدود کردن مسئولیت مزبور در مورد فقدان بار یا خسارات وارده به آن ناشی از غفلت و تقصیر و یا تسامح در انجام وظایف و تعهدات مصرحه در این فصل باطل و بلااثر خواهد بود. مزایای بیمه یا شروط مشابه آن که به نفع متصدی باربری منظور گردد نیز تابع حکم فوق خواهد بود.

ماده 57 - تنظیم قرارداد با شرایط خاص:

با وجود مقررات مذکور در مواد فوق متصدی باربری، فرمانده و یا عامل متصدی باربری و یا فرستنده بار می‌توانند قراردادی با هر نوع شرط برای حمل بار مشخص و تقبل هرگونه مسئولیت و تعهد از طرف متصدی باربری و حقوق و مزایای وی منعقد کنند و حتی ممکن است درباره مسئولیت متصدی باربری نسبت به قابلیت دریانوردی کشتی شرایط خاصی که مخالف نظم عمومی نباشد منظور دارند و همچنین نسبت به مراقبت و مواظبت کارکنان یا عاملین متصدی باربری و یا مأمور مجاز او در مورد بارگیری، جابجاکردن، انبارکردن، حمل، محافظت، مواظبت و تخلیه کالا شرایط خاص منظور دارند مشروط براینکه با انعقاد قراردادهای مذکور بارنامه دریایی تنظیم نشود و همچنین شرایط قرارداد در قبض رسیدی که غیرقابل انتقال خواهد بود ذکر و جمله «غیرقابل انتقال» در روی رسید مذکور قید شود. هر قراردادی که به طریق فوق منعقد شده باشد معتبر است. مفاد این ماده ناظر به حمل کالاهای بازرگانی معمولی که در جریان عملیات عادی تجاری حمل و نقل می‌شود نیست و فقط شامل باری است که کیفیات خاص حمل آنها عرفاً انعقاد قراردادی خاص را ایجاب می‌کند.

ماده 191 - بیمه دریایی:

دولت مکلف است طرح قانون بیمه دریایی را تنظیم و به مجلسین تقدیم نماید.⁷⁹

از قانون ایمنی راهها و راه‌آهن

مصوب 1349/4/7

ماده 4 - ورود و عبور عابرین پیاده و انواع وسایط نقلیه غیرمجاز و عبور دادن دام در شاهراهها و همچنین توقف وسایط نقلیه در خطوط عبور ممنوع است.

هرگاه به جهات مذکور حادثه‌ای واقع شود که منجر به ضرب یا جرح یا قتل یا خسارت مالی شود راننده مجاز که وسیله نقلیه او مجاز به حرکت در شاهراه باشد نسبت به موارد فوق مسئولیتی نخواهد داشت. ولی در هر حال مکلف است در صورت بروز حادثه وسیله نقلیه را در شانه سمت راست متوقف نموده و مصدوم را با وسیله نقلیه خود یا وسیله دیگر بلافاصله به اولین درمانگاه یا بیمارستان برساند و مراتب را به مأمورین انتظامی اطلاع دهد. عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود.⁸⁰

ماده 14 (اصلاحی 1379/2/11) - هرگاه بر اثر عبور انسان یا دام یا وسیله نقلیه‌ای که حرکت آن بستگی به راه‌آهن ندارد و برخورد آن با وسایط نقلیه مجاز راه‌آهن در روی خط آهن حادثه‌ای منجر به قتل یا جرح یا ضرب یا خسارت مالی شود راننده مجاز که برحسب وظیفه رانندگی وسایل نقلیه راه‌آهن را روی خط آهن به عهده دارد در صورتی که نظامات و مقررات مربوط را رعایت نموده باشد مسئولیتی نخواهد داشت. عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود.⁸¹

⁷⁹ - طرح قانون بیمه دریایی تا زمان تدوین مجموعه تقدیم مجلس نشده است.

⁸⁰ - به قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب 1347/10/23 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

⁸¹ - به قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب 1347/10/23 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

از قانون امور گمرکی
مصوب 1350/3/30

ماده 45 - اداره کل گمرک⁸² مکلف است کالای موجود در گمرک و بین راهی ترانزیت داخلی اداری را از هنگام تحویل گرفتن تا زمان تحویل دادن به صاحب آن یا نماینده او در مقابل خطرات ناشی از آتش سوزی، انفجار، اشتعال بیمه کرده و حق بیمه متعلق را در موقع ترخیص از صاحبان کالا وصول کند در صورتی که کالای تحویلی به گمرک در مقابل خطرات یادشده به موجب بیمه نامه معتبر بیمه بوده و در موقع ورود کالا و تحویل به گمرک یک نسخه معتبر از بیمه نامه به گمرک مربوط تسلیم شده باشد تا زمانی که بیمه نامه مزبور دارای اعتبار بوده و مدت آن منقضی نشده باشد حق بیمه دریافت نخواهد شد.

تبصره - ارزش کالا برای دریافت حق بیمه در مورد کالای تجاری بهایی است که در اسناد خرید تعیین گردیده است در مواردی که اسناد ارائه نشود همچنین در سایر موارد ارزش کالا طبق آیین نامه گمرکی تعیین می شود.

ماده 46 - در غیر از موارد مذکور در ماده (45) و موارد قوه قهریه (فورس ماژور) و خسارت ناشی از کیفیت خود کالا یا بسته بندی آن در صورتی که کالا در مدت توقف در اماکن گمرکی یا بندری یا ترانزیت داخلی اداری از بین برود یا خسارتی بدان وارد آید معادل میزان آنچه از بین رفته یا آسیب دیده از محل درآمد انبارداری و در صورت عدم تکافو از سایر درآمدهای گمرکی براساس تبصره ماده (45) پرداخت خواهد شد.

تبصره - پرداخت غرامت از طرف شرکت بیمه یا گمرک رافع مسؤولیت انباردار و سایر مأموران مربوط نمی باشد.

از قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرایم رانندگی
مصوب 1350/3/30

ماده 8 - در صورتی که عابر پیاده در عبور از سواره رو معابر و خیابانها جز از نقاطی که خط کشی شده و مخصوص عبور عابر پیاده است (محل مجاز) از محل دیگری (محل های غیرمجاز) عبور نماید متخلف شناخته می شود و مکلف به پرداخت جریمه مقرر در آیین نامه می باشد و در صورتی که در این قبیل نقاط غیرمجاز وسیله نقلیه موتوری با عابر پیاده تصادف نماید راننده وسیله نقلیه در صورتی که کلیه مقررات راهنمایی و رانندگی را رعایت نموده باشد مسؤول شناخته نمی شود عدم مسؤولیت راننده مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود.⁸³ برای اجرای مقررات این ماده ادارات مسؤول امر عبور و مرور برحسب مورد (شهربانی، شهرداری، ژاندارمری)⁸⁴ مکلفند قبلاً خیابان یا مسیر یا معبر مورد نظر را از حیث پیاده رو و خط کشی و نصب چراغ و کلیه علائم لازم و ایمنی عابر پیاده و رانندگان وسیله نقلیه موتوری کاملاً مهیا و تأمین کرده مراتب را 15 روز قبل از تاریخ اجرا وسیله جرایم و رادیو و تلویزیون به اطلاع عموم اهالی برسانند.

تبصره (الحاقی 1358/2/31) - در شهر تهران در خیابانهایی که به وسایل ایمنی عبور عابر پیاده مجهز شده باشد و مقررات زیر به وسیله شهرداری برای اطلاع عامه آگهی شود عابر پیاده مکلف است فقط از محل های مخصوص عابر پیاده عبور کند و در غیر این صورت اگر تصادفی بین وسیله نقلیه و عابر پیاده در سواره رو واقع شود مشروط برآنکه راننده مست نبوده و گواهینامه مجاز رانندگی داشته باشد و با سرعت مجاز حرکت کرده و وسیله نقلیه او نقص فنی مؤثر در حادثه نداشته باشد و سه نفر افسر ارشد کارشناس تصادفات راهنمایی و رانندگی از این جهات

⁸² - اداره کل گمرک به موجب قانون تغییر نام اداره کل گمرک مصوب 1352/3/7 به «گمرک ایران» تغییر نام یافته است. به مجموعه امور گمرکی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

⁸³ - به قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب 1347/10/23 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

⁸⁴ - شهربانی و ژاندارمری در نیروی انتظامی ادغام گردیده اند.

عدم مسؤولیت راننده را گواهی نمایند، مسؤولیت جزایی متوجه راننده نخواهد بود و راننده آزاد خواهد شد و پرونده به مراجع قضایی جهت اقدام مقتضی ارسال می‌شود، عدم مسؤولیت جزایی راننده مانع استفاده شخص متضرر از حادثه از مقررات بیمه شخص ثالث نخواهد بود.⁸⁵

از قانون تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه‌سازی

مصوب 1351/10/19

ماده 9 - به منظور کمک بیشتر به تأمین اعتبارات مسکن در اجرای برنامه‌های خانه‌سازی:

الف - بانک مرکزی ایران با تصویب شورای پول و اعتبار می‌تواند با رعایت بند 3 ماده (14) قانون پولی و بانکی کشور بانکها را مکلف نماید قسمتی از سپرده‌های خود را به صورت وام در اختیار بانک رهنی ایران قرار دهند ولی در هر حال جمع مبلغ واریز نشده این وام و سپرده قانون بانکها نزد بانک مرکزی ایران نباید از سی درصد مقرر در بند فوق‌الذکر تجاوز نماید.⁸⁶

ب - به پیشنهاد بانک رهنی ایران شورای عالی بیمه مرکزی ایران می‌تواند شرکتهای بیمه را مکلف نماید قسمتی از ذخایر خود را برای تأمین اعتبارات مسکن در اختیار بانک رهنی ایران قرار دهند.⁸⁷

تبصره - حداکثر نرخ بهره و شرایط و مقررات مربوط به وجوه مذکور در این ماده حسب مورد از طرف شورای پول و اعتبار و شورای عالی بیمه مرکزی ایران تصویب و اعلام خواهد شد.

از قانون حفاظت دریا و رودخانه‌های مرزی از آلودگی با مواد نفتی

مصوب 1354/11/14

ماده 10 - کشتیهای مشمول این قانون⁸⁸ ملزم خواهند بود که در حین ورود به دریای ساحلی ایران در مقابل خسارات احتمالی ناشی از آلوده کردن دریا بیمه شده باشند. کشتیهایی که بیمه نشده باشند باید حامل تعهدنامه مالی جهت جبران خسارات باشند شرایط بیمه‌نامه یا تعهدنامه مالی و تعیین حداقل و اکثر مبلغ هریک به موجب آیین‌نامه‌ای⁸⁹ خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

از قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور

مصوب 1373/8/3

ماده 6 - کلیه شرکتهای بیمه مجازند براساس موازین این قانون و با رعایت حق سرانه مصوب در امور بیمه خدمات درمانی گروههای مختلف همکاری، مشارکت و فعالیت نمایند.

⁸⁵ - به زیرنویس شماره 1 صفحه قبل مراجعه شود.

⁸⁶ - بند 3 ماده (14) قانون پولی و بانکی کشور مصوب 1351/4/18 مندرج در مجموعه بانکی و پولی این معاونت:

بند 3 - تعیین نسبت و نرخ بهره سپرده قانونی بانکها نزد بانک مرکزی ایران که ممکن است برحسب ترکیب و نوع فعالیت بانکها نسبتهای متفاوتی برای آن تعیین گردد ولی در هر حال این نسبت از 10% کمتر و از 30% بیشتر نخواهد بود.

⁸⁷ - با توجه به اساسنامه بانک مسکن مصوب 1358/11/24 بانک رهنی ایران و تعدادی دیگر از بانکهای تخصصی در اجرای ماده (17) لایحه قانونی اداره امور بانکها مصوب 1358/7/3 شورای انقلاب به بانک مسکن تبدیل شده‌اند.

⁸⁸ - ماده (1) قانون «کشتی» را به شرح زیر تعریف نموده است:

کشتی اعم است از هر نوع وسیله نقلیه دریارو و وسایل شناور خواه دارای نیروی محرک باشد یا به نوعی یدک شود.

⁸⁹ - آیین‌نامه مذکور در قسمت اخیر ماده (10) تا زمان تدوین مجموعه تصویب نشده است.

تبصره - کلیه شرکتهای بیمه علاوه بر فعالیت در بیمه خدمات درمانی مجازند در امور بیمه‌های مضاعف (مکمل) براساس موازین قانونی خود از طریق عقد قراردادهای تکمیلی (خاص) و مطابق این قانون همکاری، مشارکت و فعالیت نمایند.

ماده 7 - کلیه دستگاهها و سازمانهای دولتی و وابسته به دولت کمیته امداد امام خمینی (ره) و اشخاص حقیقی و حقوقی در انتخاب سازمان و یا شرکتهای بیمه‌گر برای عقد قراردادهای بیمه خدمات درمانی در چارچوب موازین و مفاد این قانون مخیر می‌باشند و تشکیل سازمان بیمه خدمات درمانی نافی این حق و اختیار نخواهد بود.

تبصره 1 - دستگاههای مشمول قانون تأمین اجتماعی و سازمان خدمات درمانی برای انعقاد قراردادهای بیمه خدمات درمانی با سازمانها و یا شرکتهای بیمه‌گر موظفند طرح پیشنهادی خود را به سازمان تأمین اجتماعی و سازمان خدمات درمانی حسب مورد ارائه و مجوز لازم را از سازمانهای مذکور دریافت نمایند.

از قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1374/4/16

ماده 1 - منابع آبی آبهای تحت حاکمیت و صلاحیت جمهوری اسلامی ایران ثروت ملی کشور بوده، حفظ و حراست آن از وظایف دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. مدیریت حفاظت و بهره‌برداری این منابع در جهت تأمین منافع ملی کشور براساس این قانون و مقررات اجرایی آن اعمال می‌گردد.

ماده 11 - به منظور حمایت از فعالیتهای صید و صیادی:

الف - شیلات می‌تواند مالکان شناورهای صید صنعتی ایرانی و خارجی را ملزم به بیمه نمودن شناورهای خود نزد بیمه‌گران ایرانی یا دارای نمایندگی در ایران برای جبران خسارت احتمالی وارده از جانب این شناورها در محدوده آبهای ساحلی به شناورهای صید ساحلی بنماید.

ب - صندوق بیمه محصولات کشاورزی مکلف است نسبت به بیمه نمودن محصولات صیدشده و سایر شرکتهای بیمه نسبت به بیمه نمودن ابزار و آلات صید اقدام نماید.

ج - شرکت سهامی شیلات ایران هنگام صدور پروانه صید و صیادی برای کلیه شناورها موظف است قبلاً بیمه‌نامه شناور و ابزار و ادوات را دریافت نماید.⁹⁰

قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در

اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات

مصوب 1375/12/12

ماده 1 - به منظور استفاده هرچه بیشتر از توان فنی مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت (موضوع ماده 4 قانون محاسبات عمومی)، بانکها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع (ماده 5 قانون محاسبات عمومی)، مؤسسات عمومی یا عام‌المنفعه، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی و همچنین تمامی سازمانها، شرکتها و مؤسسات، دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز، شرکت پتروشیمی، سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان صدا و سیما، شرکت ملی فولاد و شرکت ملی صنایع مس ایران اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها موظفند در ارجاع کارهای خدمات مهندسی مشاور، پیمانکاری، ساختمانی، تأسیساتی و

⁹⁰ - به موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون، مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

تجهیزات پروژه‌های خود اعم از اینکه از بودجه عمومی دولت و یا از درآمدهای خود و یا از اعتبارات و تسهیلات ارزی و ریالی دستگاههای مزبور استفاده می‌کنند براساس این مصوبه اقدام کنند.

ماده 2 - به منظور تقویت توان فنی و اجرایی کشور در اجرای کارهای بزرگ و استفاده حداکثر از توان داخلی، سازمان برنامه و بودجه موظف است ظرف مدت سه ماه با کسب نظر از وزارتخانه‌های ذی‌ربط آیین‌نامه لازم برای سازماندهی و روش فعالیت واحدهای پیمانکار طراحی و ساخت را تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تسلیم نماید.

ماده 5 - وزارت امور اقتصادی و دارایی از تاریخ تصویب این قانون مکلف است:

1 - ظرف مدت دو ماه با مشارکت سازمان برنامه و بودجه آیین‌نامه مربوط به پوشش بیمه قراردادهای موضوع این قانون به خصوص در مورد تضمین پرداخت و ضمانتنامه‌ها را توسط بیمه‌های ایرانی تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند.⁹¹

2 - خروج ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز فعالیت در خارج از کشور به صورت صادرات موقت با ارائه سفته معادل ارزش صادراتی اقلام و با تأیید وزیر وزارتخانه ذی‌ربط و یا سازمان برنامه و بودجه مجاز باشد.

3 - ایجاد تسهیلات لازم برای خروج مصالح، لوازم و کالاهای مصرفی موردنیاز اجرای قراردادهای خارج از کشور.

ماده 6 - معافیت کارگران اعزامی موضوع قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور از پرداخت عوارض خروج به شرط داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی است.

---

⁹¹ الف - ماده 17 آیین‌نامه اجرایی حمایت‌های دولت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی مصوب 1382/10/23 + وزرای عضو شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی: به منظور تشویق صادرات خدمات و کاهش خطر مؤسسات و شرکتهای صادر کننده خدمات، شرکتهای بیمه ایرانی موظفند نسبت به بیمه نمودن قراردادهای مربوط و نیز فراهم کردن سایر تسهیلات بیمه‌ای متداول برای این قبیل امور اقدام کنند.

ب - بند ب ماده 2 قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (113) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1382/5/26:

مشاوران، پیمانکاران و سازندگان داخلی که از طریق شرکت در مناقصه، عهده‌دار انجام تمام یا بخشی از طرحهای عمرانی و صنعتی دستگاههای اجرایی، موضوع ماده (11) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/1/17* و شرکتهای غیردولتی می‌شوند، از تسهیلات صدور ضمانتنامه بانکی، تأمین اعتبارات بانکی و پوشش بیمه‌ای در نظر گرفته شده برای صدور خدمات فنی و مهندسی برخوردار می‌گردند.

ماده 11 قانون برنامه سوم توسعه مصوب 1379/1/17: سهام متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، شرکتهای دولتی موضوع ماده (4) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب 1366/6/1* و اصلاحات بعدی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (50%) سرمایه و یا سهام آنها منفرداً یا مشترکاً متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی (به استثنای بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه) و همچنین سایر شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه و سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و مرکز تهیه و توزیع کالا، همچنین سهام متعلق به دستگاههای فوق‌الذکر در شرکتهای غیردولتی و شرکتهایی که تابع قانون خاص می‌باشند، مشمول مقررات این فصل خواهند بود. یادآور می‌شود زمان اجرای ماده 11 قانون برنامه سوم توسعه... به پایان رسیده است.

ماده (4) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب 1366/6/1 (مندرج در مجموعه محاسبات عمومی این معاونت) - شرکت دولتی واحد سازمانی مشخصی است که با اجازه قانون به صورت شرکت ایجاد شود و یا به حکم قانون و یا دادگاه صالح ملی شده و یا مصادره شده و به عنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و بیش از پنجاه درصد سرمایه آن متعلق به دولت باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه‌گذاری شرکتهای دولتی ایجاد شود، مادام که بیش از پنجاه درصد سهام آن متعلق به شرکتهای دولتی است، شرکت دولتی تلقی می‌شود.

تبصره - شرکتهایی که از طریق مضاربه و مزارعه و امثال اینها به منظور به‌کار انداختن سپرده‌های اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه ایجاد شده یا می‌شوند، از نظر این قانون شرکت دولتی شناخته نمی‌شوند.

ماده 7 - الف - وزارت کار و امور اجتماعی از تاریخ تصویب این قانون مکلف است کارنامه شغلی برای کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی اعزام می‌شوند صادر و مراتب را به سازمان تأمین اجتماعی جهت وصول حق بیمه و تحت پوشش قرار دادن آنها اطلاع دهد.

ب - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه افراد مذکور در قانون تأمین اجتماعی، آنها را بیمه نماید.

ماده 8 - وزارتخانه‌های صنعتی مکلفند در پایان هر سال آن بخش از کالاهای صنعتی را که قادر به ساخت آنها در داخل می‌باشند از نظر نوع و مشخصات فنی، تعداد و زمان ساخت به دستگاههای اجرایی موضوع این قانون اعلام دارند.

از قانون معادن

مصوب 1377/2/27 مجلس شورای اسلامی و 1377/3/23 مجمع تشخیص مصلحت

ماده 31 - به منظور تحقق توسعه پایدار در بخش معدن، دولت موظف است صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیتهای معدنی را جهت تأمین تمام یا قسمتی از خسارات احتمالی ناشی از عدم کشف کانه و سرمایه‌گذاریهای موجود، طبق اساسنامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید در وزارت معادن و فلزات تأسیس نماید و همه‌ساله در صورت لزوم اعتبار موردنیاز سهم دولت را با توجه به سیاستهای تولیدی در لوایح بودجه سالانه پیشنهاد نماید.⁹²

از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1379/1/17

ماده 10⁹³ - در واگذاری سهام موضوع این فصل رعایت موارد ذیل الزامی است:

الف - امر واگذاری در جهت تحقق اهداف برنامه باشد و خود هدف قرار نگیرد.

ب - در چارچوب قانون اساسی صورت پذیرد.

ج - موجب تهدید امنیت ملی و یا تزلزل حاکمیت ارزشهای اسلامی و انقلابی نگردد.

د - به خدشه‌دار شدن حاکمیت نظام یا تضییع حق مردم و یا ایجاد انحصار نیانجامد.

ه - به استفاده از مدیریت سالم منجر شده و اداره امور را بهبود بخشد.

و - حتی‌المقدور به توسعه مشارکت عمومی منجر شود.

ماده 24⁹⁴ - دولت مکلف است⁹⁵ مسؤلیت مدنی، محکومیت جزایی مالی و قابل خرید، محکومیت به جبران ضرر و زیان ناشی از جرم و هر محکومیت قابل

خرید دیگر مسئولان و مجریان امر واگذاری را درقبال خطاهای غیرعمدی آنان به مناسبت واگذاری، چه به عنوان مسؤلیت جمعی و چه به

⁹² - اساسنامه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیتهای معدنی در تاریخ 1380/3/16 تصویب و در این مجموعه درج شده است.

⁹³ - این ماده به موجب ماده 9 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 مندرج در این مجموعه برای دوره برنامه چهارم (1388-1384) تنفیذ شده است.

⁹⁴ - این ماده به موجب ماده 9 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 مندرج در این مجموعه برای دوره برنامه چهارم (1388-1384) تنفیذ شده است.

⁹⁵ - هیأت وزیران در جلسه مورخ 1384/2/7 بنا به پیشنهاد شماره 44702 مورخ 1383/12/17 وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

1 - به منظور وضع ضوابط مربوط برای اجرای تکلیف دولت ناشی از ماده (24) تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

- مصوب 1379 - موضوع ماده (9) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب 1383 - اختیارات هیأت وزیران به

وزیران عضو هیأت عالی واگذاری تفویض می‌شود.

عنوان مسؤولیت انفرادی، به هزینه خود به گونه‌ای بیمه کند که بیمه‌گر کلیه هزینه‌ها و مخارجی را که هر یک از مسؤولان و مجریان امر واگذاری، تحت هر یک از عناوین موصوف فوق ملزم به پرداخت آن می‌شوند، بپردازد.

ماده 34⁹⁶ - انجام بیمه‌های دستگاههای اجرایی به صورت انحصاری با شرکت سهامی بیمه ایران، موضوع ماده (30) قانون بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350⁹⁷، موقوف‌الاجرا می‌شود و به دستگاههای اجرایی اجازه داده می‌شود نسبت به عقد قرارداد بیمه با شرکتهای بیمه داخلی اقدام کنند.⁹⁸

ضوابط اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.⁹⁹

ماده 96¹⁰⁰ - به دولت اجازه داده می‌شود آیین‌نامه‌ها و ضوابط مالی، اداری، استخدامی و انضباطی خاص صنعت بیمه را در چارچوب اساسنامه‌های خاص آنها در جهت توسعه و بهبود کیفیت خدمات و رقابتی کردن فعالیت صنعت بیمه، با پیشنهاد مشترک سازمان امور اداری و استخدامی کشور¹⁰¹ و مجمع عمومی شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران به تصویب رسانده و اجرا نماید.¹⁰²

بند ج ماده 181¹⁰³ - به منظور افزایش سهم صنعت بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه، دولت مجاز است شرایط لازم را به نحوی فراهم کند که در دوران برنامه سوم حداقل پنجاه درصد (50%) محصولات کشاورزی، دامداری، صنایع دستی، شیلات، ابنیه عمومی، تأسیسات شهری و روستایی، ساختمانهای مسکونی، تجاری و صنعتی تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی

مصوب 1380/6/6

ماده واحده - به منظور تعمیم و گسترش صنعت بیمه در کشور، افزایش رقابت و کارآئی در بازار بیمه، افزایش رفاه عمومی و گسترش امنیت اجتماعی و اقتصادی افزایش نقش بیمه در رشد و توسعه اقتصادی کشور و جلوگیری از ضرر و زیان جامعه با توجه به ذیل اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی¹⁰⁴ و در چارچوب ضوابط، قلمرو و شرایط تعیین شده زیر اجازه تأسیس مؤسسه بیمه غیردولتی به اشخاص داخلی داده می‌شود:

1 - سیاستگذاری در صنعت بیمه، اعمال نظارت بر فعالیتهای بیمه‌ای و صدور مجوز فعالیت بیمه‌ای کماکان جهت اعمال حاکمیت در اختیار دولت جمهوری اسلامی ایران باقی خواهد بود.

2 - ضوابط مربوط به نحوه تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه داخلی از قبیل شرایط اخذ مجوز تأسیس و لغو آن، نحوه انتقال عملیات و ادغام، انحلال و ورشکستگی مؤسسات بیمه‌ای، محدوده فعالیت بیمه‌ای و بیمه اتکائی شامل انواع معاملات بیمه، حق بیمه و کارمزد مربوط به رشته‌های

---

2 - ملاک تصمیم‌گیری درخصوص اختیارات یادشده موافقت اکثریت وزیران عضو هیأت عالی واگذاری است، مصوبات مزبور در صورت تأیید رییس جمهور با رعایت ماده (19) آیین‌نامه داخلی هیأت دولت قابل صدور می‌باشد.

⁹⁶ - این ماده به موجب ماده 42 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 مندرج در این مجموعه، برای دوره برنامه چهارم (1388-1384) تنفیذ شده است.

⁹⁷ - برای ملاحظه ماده (30)، به قانون بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

⁹⁸ - به قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی مصوب 1380/6/6 در همین مجموعه مراجعه شود.

⁹⁹ - ضوابط اجرایی مزبور در تاریخ 1379/12/3 به تصویب هیأت وزیران رسیده و در این مجموعه درج شده است.

¹⁰⁰ - این ماده به موجب ماده 12 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 مندرج در این مجموعه برای دوره برنامه چهارم (1388-1384) تنفیذ شده است.

¹⁰¹ - در حال حاضر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

¹⁰² - آیین‌نامه استخدامی مشترک شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران در تاریخ 1381/12/4 تصویب و در تاریخ 1383/2/16 اصلاح شده است.

¹⁰³ - ماده 181 به موجب ماده 83 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 مندرج در این مجموعه، برای دوره برنامه چهارم (1388-1384) تنفیذ شده است.

¹⁰⁴ - اصل 44 قانون اساسی در این مجموعه درج شده است.

مختلف بیمه، میزان ذخایر فنی و اندوخته‌های قانونی و نحوه سرمایه‌گذاری آنها براساس قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350/3/30 و اصلاحیه بعدی و قانون بیمه مصوب 1316/2/7 تعیین خواهد شد.

3 - حداقل سرمایه مؤسسات بیمه موضوع ماده (36) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350/3/30 برای مؤسسات بیمه غیردولتی با پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.¹⁰⁵

از قانون استخدام نیروی انتظامی

مصوب 1382/11/7

ماده 199 - کارکنان نیروی انتظامی می‌توانند علاوه بر استفاده از درمانگاهها و بیمارستانهای این نیرو و امکانات سازمان تأمین خدمات درمانی، از خدمات بیمه مکمل درمان نیز بهره‌مند شوند.

تبصره 1 - از کارافتادگان، بازنشستگان، مستمری‌بگیران و عائله تحت تکفل کارکنان شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر زیر پوشش سازمان تأمین خدمات درمانی و بیمه‌های مکمل خواهند بود.

تبصره 2 - در مناطقی که امکانات منحصر به یگان انتظامی مستقر در آنهاست، عائله تحت تکفل کارکنان می‌توانند از امکانات مزبور استفاده نمایند.

ماده 201 - نیروی انتظامی موظف است کلیه کارکنان خود را در قبال حوادثی که در ارتباط با انجام وظیفه منجر به شهادت، فوت، بیماری، نقص عضو یا از کارافتادگی و یا پرداخت دیه می‌گردد بیمه نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی و تأیید وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.¹⁰⁶

از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1383/6/11¹⁰⁷

ماده 9 - مواد ... و 20 الی 27 قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/1/17 و اصلاحیه‌های آن¹⁰⁸ برای دوره برنامه چهارم (1384-1388) تنفیذ می‌گردد.

بند ط ماده 10 - به منظور حفظ اعتماد عمومی به نظام بانکی، نظام بیمه سپرده‌ها ایجاد می‌شود. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است تا پایان سال اول برنامه چهارم، اقدامات قانونی لازم را معمول دارد.

ماده 12 - مواد... و (96) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/1/17 و اصلاحیه‌های آن¹⁰⁹ برای دوره برنامه چهارم (1384-1388) تنفیذ می‌گردد.

¹⁰⁵ - به تصویب‌نامه 1380/8/13 هیأت وزیران و آیین‌نامه شماره 40 شورای عالی بیمه در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁰⁶ - آیین‌نامه مزبور تا زمان تدوین مجموعه به تصویب نرسیده است.

¹⁰⁷ - با توجه به متن قانون، دوره اجرای آن 1384 الی 1388 می‌باشد.

¹⁰⁸ - ماده 24 قانون برنامه سوم توسعه... مصوب 1379/1/17 در ارتباط با بیمه بوده و در این مجموعه درج شده است.

¹⁰⁹ - ماده 96 قانون برنامه سوم توسعه... مصوب 1379/1/17 در این مجموعه درج شده است.

ماده 16 - دولت مجاز است سهام شرکتهای بیمه تجاری را پس از اصلاح ساختار، براساس برنامه زمانبندی مشخص و طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد¹¹⁰، در چارچوب بند (47) سیاستهای برنامه چهارم توسعه - که ابلاغ خواهد شد - به‌بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نماید.

ماده 18 - دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون برنامه توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی را با محوریت خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی، تأمین امنیت غذایی، اقتصادی‌نمودن تولید و توسعه صادرات محصولات کشاورزی، ارتقای رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی حداقل به میزان رشد پیش‌بینی شده در جدول شماره (2) بخش هفتم¹¹¹ این قانون را تهیه و از طریق انجام اقدامات ذیل به مرحله اجرا در آورد:

...

ج - پوشش حداقل پنجاه درصدی بیمه محصولات کشاورزی و عوامل تولید با بهره‌برداری از خدمات فنی بخش خصوصی و تعاونی تا پایان برنامه.

ماده 21 - دولت موظف است سند ملی توسعه بخشهای صنعت و معدن را باتوجه به مطالعات استراتژی توسعه صنعتی کشور ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با محوریت توسعه رقابت‌پذیری مبتنی بر توسعه فناوری و درجهت تحقق هدف رشد تولید صنعتی و معدنی متوسط سالانه یازده و دو دهم درصد (11/2%) و رشد متوسط سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی شانزده و نه دهم درصد (16/9%) به‌گونه‌ای که سهم بخش صنعت و معدن از تولید ناخالص داخلی از چهارده درصد (14%) در سال 1383 به شانزده و دو دهم درصد (16/2%) در سال 1388 و صادرات صنعتی از رشد متوسط سالانه چهارده و هشت دهم درصد (14/8%) برخوردار گردد تهیه و محورهای ذیل را به اجرا درآورد:

...

و - برای تجهیز منابع لازم در توسعه صنعتی و معدنی :

...

6 - اصلاح اساسنامه صندوق بیمه فعالیتهای معدنی و صندوق حمایت از توسعه و تحقیقات صنعت الکترونیک در جهت تقویت و توسعه نهادهای پوشش‌دهنده مخاطرات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه اکتشاف مواد معدنی و سرمایه‌گذاری خطرپذیر در صنایع نوین.

ماده 30 - دولت موظف است به‌منظور هویت بخشی به سیمای شهر و روستا، استحکام‌بخشی ساخت و سازها، دستیابی به توسعه پایدار و بهبود محیط زندگی در شهرها و روستاها، اقدام‌های ذیل را در بخش‌های عمران شهری و روستایی و مسکن به‌عمل آورد:

...

ب - ایمن سازی و مقاوم‌سازی ساختمانها و شهرها به‌منظور کاهش خسارات انسانی و اقتصادی ناشی از حوادث غیرمترقبه شامل :

...

3 - صدور پایان کار برای ساختمانهای عمومی و مجتمع‌های مسکونی آپارتمانی منوط به ارائه بیمه نامه کیفیت ساختمان می‌باشد.

تبصره 2 ماده 37 - بیمه نامه‌های صادره از سوی مؤسسات بیمه به عنوان وثیقه دریافت تسهیلات بانکی، معتبر خواهد بود.

ماده 42 - مواد (34) و... قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/1/17 و اصلاحیه‌های آن¹¹² برای دوره برنامه چهارم (1388-1384) تنفیذ می‌گردد.

¹¹⁰ - آیین نامه مزبور تا زمان تدوین مجموعه به تصویب نرسیده است.

¹¹¹ - برای اطلاع از جدول مزبور به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

¹¹² - ماده 34 قانون برنامه سوم توسعه... مصوب 1379/1/17 در این مجموعه درج شده است.

ماده 45 - دولت موظف است به منظور گسترش بازار محصولات دانایی محور و دانش بنیان، تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی و نوآوری و گسترش نقش بخش خصوصی و تعاونی در این قلمرو، اقدامهای ذیل را به انجام برساند...

ج - اتخاذ تدابیر لازم جهت بیمه قراردادهای پژوهشی، فنی و فعالیتهای تولیدی و خدماتی که براساس دستاوردها و نتایج یافتههای پژوهشی داخلی انجام می گیرد.

ماده 83 - مواد... و (181) «قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/1/17 و اصلاحیههای آن»¹¹³ برای دوره برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (1384-1388) تنفیذ می گردد.

ماده 91 - به منظور افزایش اثربخش نظام ارائه خدمات سلامت در کشور و تقویت و توسعه نظام بیمه خدمات درمانی، اقدامهای ذیل انجام خواهد شد:

الف - کلیه شرکتهای بیمه تجاری و غیرتجاری صرفاً با رعایت قوانین و مقررات شورای عالی بیمه خدمات درمانی مجاز به ارائه خدمات بیمه پایه و مکمل می باشند.

ب - تا پایان برنامه چهارم شورای عالی بیمه خدمات درمانی تمهیدات لازم جهت استقرار بیمه سلامت با محوریت پزشکی خانواده و نظام ارجاع را فراهم نماید.

ج - به منظور تعمیم عدالت در بهره مندی از خدمات بهداشتی درمانی، خدمات بیمه پایه درمانی روستائیان عشایری، معادل مناطق شهری تعریف و اجرا می شود.

د - کلیه اتباع خارجی مقیم کشور موظف به دارا بودن بیمه نامه برای پوشش حوادث و بیماریهای احتمالی در مدت اقامت در ایران می باشند.
ه - تأمین اعتبار بیمه های خدمات درمانی در بودجه های سنواتی در طول برنامه چهارم براساس سرانه واقعی خواهد بود که سالانه به تصویب هیأت دولت می رسد.

و - آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده 92 - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی، در مراکز خدمات بهداشتی و درمانی اقدام کند.

به منظور تأمین منابع لازم برای ارائه خدمات فوق، ده درصد (10%) حق بیمه شخص ثالث، سرنشین و مازاد توسط شرکتهای بیمه تجاری وصول و به حساب درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نزد خزانه داری کل واریز می گردد و هزینه های درمان کلیه مصدومان ترافیکی، جاده ای و رانندگی از محل وجوه واریز شده به این حساب و سایر منابع موجود پرداخت خواهد شد. توزیع این منابع براساس عملکرد هر یک از سازمانهای بیمه گر پایه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هر شش ماه یک بار صورت خواهد گرفت.

ماده 114 - دولت موظف است به منظور اهتمام ملی در شناسایی، حفاظت، پژوهش، مرمت، احیاء، بهره برداری و معرفی میراث فرهنگی کشور و ارتقای توان گردشگری، تولید ثروت و اشتغالزایی و مبادلات فرهنگی در کشور اقدامات زیر را در طول برنامه چهارم به انجام برساند:

...

ح - ارتقای جایگاه بخش غیردولتی و افزایش رقابت پذیری در صنعت گردشگری از طریق اصلاح قوانین و مقررات و ارائه تسهیلات لازم، تهیه ضوابط حمایتی، اداری، بانکی برای مؤسسات بخش غیردولتی و نیز جذب سرمایه گذاران و مشارکت مؤسسات تخصصی داخلی و بین المللی و بیمه برای گردشگران خارجی و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب.

¹¹³ - بند ج ماده 181 در ارتباط با بیمه بوده و در این مجموعه درج شده است.

آیین نامه ها

**آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان
وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث
مصوب 1347/12/28 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی**

ماده 1 - در قراردادهای بیمه‌ای که در اجرای ماده (1) قانون بیمه اجباری مسؤولیت دارندگان وسیله نقلیه موتوری زمینی منعقد می‌گردد باید مسؤولیت مدنی دارنده وسیله نقلیه به ترتیب مذکور در این آیین‌نامه بیمه شود.

ماده 2 - منظور از وسیله نقلیه موتوری زمینی هر نوع وسیله‌ای است که با قدرت موتور روی زمین یا ریل حرکت نماید.

ماده 3 - منظور از جبران خسارت بدنی مذکور در ماده (1) قانون تأمین و جبران هزینه معالجه صدمات بدنی و یا جرح حاصل از حوادث رانندگی و همچنین جبران زیانهای نقص عضو، ازکارافتادگی دائم (مطلق یا نسبی) یا فوت ناشی از حوادث مشمول بیمه برای اشخاص ثالث است.

ماده 4 - جبران خسارت مالی عبارت است از تأمین و جبران زیانهای مستقیمی که در اثر حوادث مشمول بیمه به اموال و اشیای تحت مالکیت یا تصرف قانونی اشخاص ثالث وارد می‌شود.

ماده 5 - مؤسسات بیمه داخلی که به عملیات بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی می‌پردازند باید از وزارت اقتصاد¹¹⁴ پروانه اشتغال به عملیات بیمه موضوع این آیین‌نامه را که با رعایت مندرجات ماده (1) قانون در مورد احراز صلاحیت صادر خواهد شد دریافت دارند و ملزم به رعایت موارد زیر خواهند بود:

الف - 25٪ از کلیه عملیات بیمه موضوع قانون بیمه اجباری شخص ثالث (به استثنای بیمه‌های اتکایی دریافتی) را در مقابل دریافت 5٪ کارمزد به صورت اتکایی اجباری به شرکت سهامی بیمه ایران واگذار نمایند.

ب - ترازنامه جداگانه‌ای برای این رشته بیمه طبق نمونه‌ای که شرکت سهامی بیمه ایران¹¹⁵ تهیه و در اختیار آنها قرار خواهد داد تنظیم نمایند و اندوخته‌هایی به شرح زیر نگهداری کنند.

1 - اندوخته حق بیمه به میزان 40٪ حق بیمه هر سال.

2 - اندوخته خسارت معوقه به میزان حداکثر خسارتهای اعلام شده و تصفیه نشده تا پایان اسفندماه هر سال.

تبصره (اصلاحی 1350/11/16) - مؤسسات بیمه مجاز به انجام بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی می‌توانند حداکثر 7/5٪ حق بیمه‌های وصولی خود از این رشته را به عنوان کارمزد پرداخت کنند.

¹¹⁴ - وزارت اقتصاد منحل و وظایف آن بین وزارتخانه‌های اموراتصادی و دارایی، صنایع و معادن و بازرگانی تقسیم شده است.

¹¹⁵ - به ماده 5 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350/3/30 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

ماده 6 - در صورت تصادف وسایل نقلیه موتوری زمینی اشخاص مذکور در بند «الف، ب و ج» ماده (2) قانون بیمه اجباری نسبت به بیمه‌گر طرف مقابل شخص ثالث محسوب می‌شوند.

راننده‌ای که حادثه منحصراً در نتیجه تقصیر او ایجاد شده است ثالث تلقی نمی‌گردد ولی در صورت تصادف دو یا چند وسیله نقلیه رانندگان آنها در برابر یکدیگر ثالث تلقی می‌گردند و خسارت وارده به آنها با توجه به درجه مسئولیت و تقصیری که مرتکب شده‌اند احتساب می‌شود.

ماده 7 - جبران خسارتهای بدنی یا مالی که در اثر محمولات وسایل نقلیه به اشخاص ثالث وارد شود طبق این آیین‌نامه برعهده بیمه‌گر خواهد بود. لکن در هر حال خسارتهای ناشی از عملیات حین بارگیری و باراندازی و خسارتهایی که به خود محمولات وسایل نقلیه وارد شود از تعهدات بیمه‌گر خارج است.

ماده 8 - در صورتی که راننده وسیله نقلیه مورد بیمه هنگام وقوع حادثه فاقد گواهینامه رانندگی باشد یا گواهی رانندگی او باطل شده یا مطابق مقررات راهنمایی و رانندگی متناسب با نوع وسیله نقلیه نباشد و موجب خسارت اشخاص ثالث گردد بیمه‌گر حق دارد پس از پرداخت خسارت وارد به اشخاص ثالث به مسئول حادثه مراجعه و خسارتهای پرداخت شده را مسترد دارد.

ماده 9 - هر نوع خدعه و تبانی اشخاص ثالث یا ارائه مدارک مجعول که مؤثر در موضوع باشد در صورت اثبات موجب محرومیت از دریافت خسارت می‌گردد.

ماده 10 - حداقل مبلغ بیمه‌ای که برای جبران خسارتهای بدنی و مالی باید تحویل گردد برای هر نوع وسیله نقلیه به ترتیب زیر است.¹¹⁶

الف - در مورد اتومبیلهای سواری شخصی «کرایه و تاکسی»

خسارت بدنی یک نفر در هر حادثه تا میزان 200/000 ریال

خسارت بدنی چند نفر 600/000 ریال

خسارت مالی در هر حادثه تا میزان 50/000 ریال

ب - در مورد اتوبوسها، اتوکارها و استیشن‌ها و انواع آنها:

خسارت بدنی یک نفر در هر حادثه تا میزان 200/000 ریال

خسارت بدنی چند نفر تا میزان 2/000/000 ریال

خسارت مالی در هر حادثه تا میزان 50/000 ریال

ج - در مورد انواع اتومبیلهای بارکش:

خسارت بدنی یک نفر در هر حادثه تا میزان 200/000 ریال

خسارت بدنی چند نفر تا میزان 1/000/000 ریال

خسارت مالی در هر حادثه تا میزان 50/000 ریال

د - در مورد وسایل نقلیه آتش نشانی، آمبولانسها، اتومبیلهای ویژه حمل خون و وسایل رادیولوژی و اتومبیلهای مخصوص حمل زباله و وسایل نقلیه خیابان پاک‌کن، وسایل نقلیه ویژه امور راهسازی و ساختمانی و کشاورزی و امثال آنها.

خسارت بدنی یک نفر در هر حادثه تا میزان 200/000 ریال

خسارت بدنی چند نفر در هر حادثه تا میزان 600/000 ریال

خسارت مالی چند نفر در هر حادثه تا میزان 50/000 ریال¹¹⁷

¹¹⁶ - به تصویب‌نامه مصوب 1377/6/11 هیأت وزیران راجع به افزایش مبلغ ماده 10 در همین مجموعه مراجعه شود.

¹¹⁷ - به تصویب‌نامه مصوب 1377/6/11 و 1382/11/19 هیأت وزیران راجع به افزایش میزان خسارتهای بدنی و مصوبه جلسه 1378/3/29 و 1383/2/19 شورای اقتصاد در همان مورد و آیین‌نامه شماره 32 راجع به تعرفه مازاد مالی و جانی بیمه مسئولیت مدنی در همین مجموعه مراجعه شود.

هـ - در مورد انواع موتورسیکلت و دوچرخه و سه‌چرخه موتوردار:

200/000 ریال

400/000 ریال

10/000 ریال

خسارت بدنی یک نفر در هر حادثه تا میزان

خسارت بدنی چند نفر در هر حادثه تا میزان

خسارت مالی چند نفر در هر حادثه تا میزان

ماده 11 - تعرفه حق بیمه وسایل نقلیه موتوری زمینی به شرح زیر است:¹¹⁸

تعرفه شماره (1) اتومبیل‌های سواری شخصی¹¹⁹

تعرفه حق بیمه وسایل نقلیه سواری شخصی به شرح زیر است:

قدرت موتور	حق بیمه سالانه
تا 34 اسب	3600 ریال در سال
از 34 اسب به بالا تا 50 اسب	4000 ریال در سال
از 50 اسب به بالا تا 70 اسب	4500 ریال در سال
از 70 اسب به بالا تا 100 اسب	5000 ریال در سال
از 100 اسب به بالا	5600 ریال در سال

تعرفه شماره (2) اتومبیل‌های سواری کرایه و تاکسی

تعرفه حق بیمه این قبیل وسایل نقلیه طبق تعرفه شماره 1 مربوط به اتومبیل‌های سواری شخصی با توجه به قدرت موتور محاسبه می‌گردد، و در مورد اتومبیل‌های سواری کرایه 30% و در مورد تاکسی 20% اضافه نرخ دریافت خواهد شد.

تعرفه شماره (3) انواع اتوکار، اتوبوس و استیشن¹²⁰

تعرفه حق بیمه وسایل نقلیه‌ای که برای حمل و نقل عمومی مسافر به کار می‌رود به شرح زیر است:

1 - استیشن	8000 ریال در سال
2 - اتوکار و اتوبوس با ظرفیت 16 نفر (مسافر و راننده)	مبلغ 9000 ریال سالانه

3 - اتوبوسهایی که ظرفیت مسافرگیری آنها از 16 نفر بیشتر باشد

مبلغ 9000 ریال به علاوه 3000 ریال برای هر نفر مسافر
مسافر اضافه بر 16 نفر در سال در صورتی که وسیله نقلیه موضوع این
تعرفه برای حمل و نقل کارکنان و کارگران بیمه‌گذار یا حمل و نقل
محصلین و دانشجویان به کار رود 20% حق بیمه تخفیف داده می‌شود.

تعرفه شماره (4) انواع وسایل نقلیه بارکش، سه یا چهار چرخ و یا بیشتر¹²¹

تعرفه حق بیمه سالانه وسایل نقلیه موتوری که برای حمل و نقل عمومی بار به کار می‌رود برحسب ظرفیت بارگیری مجاز به شرح زیر است:

تا یک تن	4000 ریال در سال
----------	------------------

¹¹⁸ - به آیین‌نامه شماره 35 مندرج در همین مجموعه نیز مراجعه شود.

¹¹⁹ - برای اطلاع از تغییرات این تعرفه به تصویب‌نامه اصلاح جداول تعرفه‌های آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسؤلیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب 1382/11/16 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

¹²⁰ - به زیرنویس تعرفه شماره (1) اتومبیل‌های سواری شخصی مراجعه شود.

¹²¹ - به زیرنویس تعرفه شماره (1) اتومبیل‌های سواری شخصی مراجعه شود.

از یک تن به بالا تا سه تن	6500 ریال در سال
از سه تن به بالا تا پنج تن	8000 ریال در سال
بالتر از پنج تن	8000 به اضافه 200 ریال

برای هر تن اضافه بر پنج تن در سال

در صورتی که وسایل نقلیه باری برای حمل مواد سریع‌الاشتعال و منفجره و آتش‌زا به کار رود 50% اضافه نرخ و چنانچه برای حمل مواد سوختنی مایع و گازی شکل استعمال گردد 25% اضافه نرخ دریافت می‌شود.

122 تعرفه شماره (5) انواع موتورسیکلت و دوچرخه و سه‌چرخه موتوری

تعرفه حق بیمه سالانه انواع موتورسیکلت و دوچرخه و سه‌چرخه موتوری به شرح زیر است:

حجم سیلندر	حق بیمه
تا 125 سانتیمتر مکعب	1000 ریال
از 125 سانتیمتر مکعب تا 200 سانتیمتر مکعب	1300 ریال
از 200 سانتیمتر مکعب به بالا تا 500 سانتیمتر مکعب	1500 ریال
از 500 سانتیمتر مکعب به بالا	1800 ریال

هرگاه موتورسیکلت دارای سایدکار باشد و حجم سیلندر آن از 125 سانتیمتر مکعب تجاوز نماید 10% اضافه بر نرخ مقرر حق بیمه سه‌چرخه موتوری مخصوص حمل بار و کالا 3000 ریال در سال خواهد بود.

تعرفه شماره (6) آمبولانس، اتومبیل‌های مخصوص حمل خون و وسایل

رادیولوژی و اتومبیل‌های آتش‌نشانی و اتومبیل‌های ویژه حمل

زباله و اتومبیل‌های خیابان پاک‌کن و مانند آنها

تعرفه حق بیمه این قبیل وسایل با توجه به نوع و ظرفیت آنها به میزان (3/1) حق بیمه مذکور در تعرفه مربوط احتساب می‌شود.

تعرفه شماره (7) انواع وسایل نقلیه کشاورزی و راهسازی و ساختمانی

تعرفه حق بیمه این قبیل وسایل به نسبت (3/1) حق بیمه‌های مذکور در تعرفه شماره (4) احتساب می‌شود.

تبصره 1 - در صورت اتصال یدک به وسایل نقلیه موتوری زمینی 15% اضافه نرخ بابت اتصال هر یدک دریافت می‌شود.

تبصره 2 - در صورتی که از سال ساخت وسیله نقلیه ده سال گذشته باشد 15% اضافه نرخ مطالبه می‌شود.

تبصره 3 - در صورتی که وسایل نقلیه مشمول بیمه برای تعلیمات رانندگی به کار رود 15% اضافه نرخ منظور خواهد شد.

تبصره 4 - در مورد اتومبیل‌هایی که برای مسابقات رانندگی و تندروی و شرط بندی به کار رود 50% اضافه نرخ و در مورد موتورسیکلت و دوچرخه‌های موتوری که در مسابقات به کار می‌رود 30% اضافه نرخ مطالبه خواهد شد.

تبصره 5 - تقلیل نرخهای بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی توسط سندیکای بیمه‌گران ایران به عمل خواهند آمد.

ماده 12 - در صورتی که در مدت اعتبار بیمه‌نامه خسارتی اعلام نشود و موجب پرداخت خسارتی از طرف بیمه‌گر نگردد هنگام تجدید بیمه‌نامه به بیمه‌گذار به میزان زیر تخفیف داده می‌شود.

برای یک سال

5% حق بیمه سالانه

برای دو سال

10% حق بیمه سالانه

برای سه سال

15% حق بیمه سالانه

ماده 13 - در صورتی که بیمه‌گذار مرتکب بی‌مبالاتی و بی‌احتیاطیهای مکرر شود به نحوی که در مدت حداکثر یک سال اعتبار بیمه‌نامه موجب دو خسارت و یا بیشتر شود و جمع خسارات از 80000 ریال تجاوز نماید 20% حق بیمه اضافه دریافت خواهد شد.¹²³

ماده 14 - در صورتی که قراردادهای بیمه مربوط به قانون بیمه اجباری برای مدت‌های کمتر از یک سال منعقد شود (بیمه کوتاه‌مدت) نرخ حق بیمه به شرح زیر خواهد بود:

تا پنج روز	5% حق بیمه سالانه
از شش روز تا 15 روز	10% حق بیمه سالانه
از 16 روز تا 30 روز	20% حق بیمه سالانه
از یک ماه تا دو ماه	30% حق بیمه سالانه
از دو ماه تا سه ماه	40% حق بیمه سالانه
از سه ماه تا چهارماه	50% حق بیمه سالانه
از چهار ماه تا پنج ماه	60% حق بیمه سالانه
از پنج ماه تا شش ماه	70% حق بیمه سالانه
از شش ماه تا نه ماه	85% حق بیمه سالانه
از نه ماه به بالا	100% حق بیمه سالانه

ماده 15 - کسانی که در اثر حوادث وسایل نقلیه موتوری به دیگران زیان بدنی وارد آورند موظفند کمک‌های اولیه لازم را برای نجات مصدومین به عمل آورند و هزینه‌هایی که از این بابت متحمل می‌شوند تا میزان 20% کل خسارت از طرف بیمه‌گر جبران خواهد شد.

ماده 16 - سند حاکی از انعقاد قرارداد بیمه هنگام رانندگی باید همراه راننده باشد و در صورت تقاضای مأمورین راهنمایی و رانندگی و پلیس راه ارائه گردد در غیر این صورت از حرکت وسیله نقلیه جلوگیری خواهد شد.

ماده 17 - مأمورین و کارشناسان فنی ادارات راهنمایی و رانندگی و همچنین پلیس راه موظف به تهیه صورتمجلس و گزارش فنی در مورد حوادث وسایل نقلیه می‌باشند و مکلفند که گزارشهای خود را در نسخه‌های کافی تنظیم و یک نسخه از آن را به تقاضای ذی‌نفع یا بیمه‌گر به متقاضی تسلیم نمایند.

ماده 18 - شرکت سهامی بیمه ایران موظف است از طریق الحاق به قراردادهای بین‌المللی یا از طریق انعقاد قراردادهای لازم با شرکتهای بیمه خارجی و اعطای نمایندگی ترتیب لازم برای بیمه اتومبیل‌هایی که از خارج وارد ایران می‌شوند بدهد.

شرکت سهامی بیمه ایران اسامی شرکتهای و مؤسسات بیمه مورد قبول خود را در هر کشور تهیه و اعلام خواهد داشت.

ماده 19 - بیمه‌نامه مربوط به بیمه اجباری شخص ثالث که براساس قانون بیمه اجباری مسؤلیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب 1347/10/29 و قانون بیمه مصوب اردیبهشت 1316 و مقررات این آیین‌نامه از طرف شرکت سهامی بیمه ایران تنظیم می‌شود و کلیه شرکتهای بیمه مجاز مکلفند منحصراً طبق نمونه بیمه‌نامه تنظیم شده از طرف شرکت سهامی بیمه ایران قراردادهای بیمه شخص ثالث را صادر نمایند.

آیین‌نامه صندوق تأمین خسارتهای بدنی

مصوب 1348/4/21 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

الف - سازمان و امور مالی صندوق

ماده 1 - در اجرای ماده (10) قانون بیمه اجباری شخص ثالث مصوب دی ماه 1347 صندوق مستقلی به نام صندوق تأمین خسارتهای بدنی در «بیمه مرکزی ایران»¹²⁴ تشکیل می‌شود.

مرکز صندوق تهران است و صندوق در صورت لزوم می‌تواند در شهرستانها و بخشها شعب یا نمایندگی داشته باشد.

ماده 2 - صندوق از جهت سازمانی جزو «بیمه مرکزی ایران»¹²⁵ محسوب و امور آن به وسیله «بیمه مرکزی ایران» اداره می‌گردد، حساب درآمد صندوق به‌طور مستقل نگهداری خواهد شد.

«صندوق دارای یک نفر رییس است که به تصویب هیأت عامل بیمه مرکزی ایران برای مدت سه سال منصوب می‌شود و انتصاب مجدد او بلامانع است.»

ماده 4 - 10% از درآمد صندوق بابت هزینه‌هایی که «بیمه مرکزی ایران»¹²⁶ برای اداره صندوق متحمل می‌شود به «بیمه مرکزی ایران» پرداخت خواهد شد.

ماده 5 - صندوق تأمین خسارتهای بدنی در پایان هر سال مالی و حداکثر تا پایان خردادماه هر سال باید حساب درآمد و هزینه سال قبل خود را تنظیم نماید.

مجمع عمومی «بیمه مرکزی ایران»¹²⁷ ضمن تشکیل جلسه برای رسیدگی به ترازنامه «بیمه مرکزی ایران» به حساب درآمد و هزینه صندوق نیز رسیدگی خواهد کرد.

ب - نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت

ماده 6 - اشخاص ثالث زیان‌دیده که به علل مذکور در ماده (10) قانون بیمه اجباری شخص ثالث نتوانند خسارت خود را از بیمه‌گران دریافت دارند می‌توانند ظرف ده روز از تاریخ دریافت پاسخ بیمه‌گر مبنی بر رد مطالبه خسارت درخواست غرامت خود را به ضمیمه پاسخ مذکور و مدارک و اطلاعات مربوطه برای صندوق ارسال دارند.

چنانچه خسارت وارده در اثر حادثه‌ای باشد که مسؤول حادثه فرار کرده و یا پس از تحقیقات کافی شناخته نشده باشد زیان‌دیدگان می‌توانند ظرف سه ماه از تاریخ وقوع حادثه به صندوق مراجعه و با تسلیم مدارک لازم تقاضای جبران خسارت نمایند.

ماده 7 - درخواست خسارت زیان‌دیدگان باید شامل علت عدم پرداخت خسارت از طرف بیمه‌گران، نام و نشانی بیمه‌گران، نام و نشانی مسؤول حادثه (در صورتی که مسؤول حادثه شناخته شده باشد) اقداماتی که علیه مسؤول حادثه به عمل آمده و اطلاعاتی که راجع به وضع و توانایی مالی مسؤول حادثه به دست آمده ذکر گردد.

ماده 8 - بیمه‌گرانی که به واسطه یکی از علل مذکور در ماده (10) قانون متعهد به جبران خسارت اشخاص ثالث نباشند موظفند مراتب را ظرف سه روز از تاریخ اعلام تصمیم خود مبنی بر رد خسارت زیان‌دیدگان به صندوق اطلاع دهند و پرونده خسارت و مدارک و اطلاعات مربوطه را برای صندوق ارسال دارند.

¹²⁴ - عبارت «شرکت سهامی بیمه ایران» در مواد (1, 2, 4 و 5) به موجب مصوبه 1350/10/25 به عبارت «بیمه مرکزی» اصلاح شده است.

¹²⁵ - عبارت «شرکت سهامی بیمه ایران» در مواد (1, 2, 4 و 5) به موجب مصوبه 1350/10/25 به عبارت «بیمه مرکزی» اصلاح شده است.

¹²⁶ - عبارت «شرکت سهامی بیمه ایران» در مواد (1, 2, 4 و 5) به موجب مصوبه 1350/10/25 به عبارت «بیمه مرکزی» اصلاح شده است.

¹²⁷ - عبارت «شرکت سهامی بیمه ایران» در مواد (1, 2, 4 و 5) به موجب مصوبه 1350/10/25 به عبارت «بیمه مرکزی» اصلاح شده است.

ماده 9 - مقامهای انتظامی که به حوادث وسایل نقلیه موتوری زمینی رسیدگی می‌کنند در صورتی که متوجه شوند مسئول حادثه فاقد بیمه‌نامه موضوع قانون بیمه شخص ثالث است یا در مواردی که مسئول حادثه فرار کرده یا شناخته نشده باشد موظفند یک نسخه از صورت‌مجلس و گزارش فنی خود را در مورد حادثه برای اطلاع صندوق ارسال دارند.

ماده 10 - صندوق تأمین پس از دریافت درخواست غرامت زیان‌دیدگان و وصول پرونده خسارت و اطلاعیه بیمه‌گر در مورد رد مطالبه خسارت زیان‌دیدگان و مدارک و اسناد لازم دیگر مدارک و اسناد واصله را مورد رسیدگی قرار می‌دهد و با توجه به مقررات این آیین‌نامه نسبت به پرداخت خسارت اقدام می‌کند.

ماده 11 - تعهدات صندوق تأمین در مورد خسارتهای بدنی اشخاص ثالث به میزانی است که برای تأمین خسارات بدنی در ماده (10) آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری به مسؤولیت مدنی دارندگان وسیله نقلیه موتوری زمینی تعیین شده است.¹²⁸

تبصره (الحاقی 1352/12/4) - از اول فروردین ماه 1352 در هر حادثه مذکور در تبصره (1) ماده (1) قانون بیمه اجباری مسؤولیت بدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث که تعدد فوت‌شدگان و مجروحین حادثه سبب می‌شود که میزان خسارت دریافتی وراثت هر فوت‌شده از مبلغ یکصد هزار ریال موضوع ماده (10) تصویب‌نامه شماره 9816 مورخ 1348/5/4 هیأت وزیران راجع به اصلاح حداقل مبلغ بیمه و تعرفه حق بیمه مقرر در مواد (10 و 11) آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسؤولیت بدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث کمتر شود صندوق تأمین خسارتهای بدنی مابه‌التفاوت تا مبلغ یکصد هزار ریال را در مورد هر فوت‌شده به وراثت قانونی هر یک از فوت‌شدگان پرداخت خواهد نمود.

ماده 12 - در صورتی که زیان‌دیدگان از مراجع دیگری مانند سازمان بیمه‌های اجتماعی یا سازمان بیمه کارمندان دولت یا صندوقهای ویژه جبران خسارت غرامت دریافت نمایند صندوق غرامتی نخواهد پرداخت و هیچ‌یک از بیمه‌گران و سازمانهای بیمه‌ای و صندوقهای ویژه جبران غرامت حق مراجعه و تقاضای استرداد خسارت پرداخت‌شده به اشخاص ثالث را از صندوق تأمین خسارتهای بدنی ندارند.

آیین‌نامه منابع درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی موضوع ماده (11)

قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری

زمینی در مقابل شخص ثالث

مصوب 1348/12/2 کمیسیون دارایی مجلسین

ماده 1 - درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی موضوع ماده (11) قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث از منابع زیر تأمین خواهد گردید:

الف - 15%¹²⁹ از حق بیمه‌های دریافتی موضوع قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث از تاریخ اجرای قانون.¹³⁰

¹²⁸ - به تصویب‌نامه مصوب 1383/7/19 هیأت وزیران در خصوص افزایش سقف تعهدات، مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹²⁹ - به موجب ماده واحده زیر 15% مذکور در بند «الف» از اول فروردین ماه 1362 به 3% تقلیل یافته است.

قانون اصلاح بند «الف» ماده (1) آیین‌نامه منابع درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی مصوب 1363/3/2:

ماده واحده - رقم 15% مذکور در بند «الف» ماده (1) آیین‌نامه منابع درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی که به ترتیب در تاریخهای 1348/11/25 و 1348/12/2 به تصویب کمیسیون دارایی مجلسین منحل سابق رسیده است، در مورد بیمه‌نامه‌های صادره از اول فروردین ماه 1362 به بعد به رقم سه درصد کاهش می‌یابد.

¹³⁰ - اجازه پذیرفتن پرداختی مؤسسات بیمه به صندوق تأمین خسارتهای بدنی جزو هزینه‌های قابل قبول مصوب 1351/8/29:

ماده واحده - در اجرای تبصره (2) الحاقی به ماده (124) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه 1345* به وزارت دارایی اجازه داده می‌شود پانزده درصد از حق بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه زمینی پرداختی مؤسسات بیمه به صندوق تأمین خسارتهای بدنی مقرر در بند «الف» ماده (1) آیین‌نامه منابع درآمد

ب - مبلغی معادل حق پرداخت نشده بیمه هر وسیله نقلیه موتوری زمینی برای آن مدتی که از اول تیرماه 1348 در زمان اجرای قانون مشمول بیمه بوده و بیمه نشده و یا نشود از دارنده وسیله نقلیه. حداکثر این مبلغ از معادل حق بیمه یکسال تجاوز نخواهد کرد.

پ - مبالغی که صندوق تأمین خسارتهای بدنی پس از پرداخت خسارت بدنی به زیان‌دیدگان بابت خسارت پرداختی و هزینه‌های متعلقه از مسؤولان حادثه وصول خواهد کرد.

ماده 2 - کلیه شرکتهای بیمه که مجاز به انجام عملیات بیمه موضوع قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث¹³¹ می‌باشند موظفند مبلغ موضوع بند «الف» ماده (1) را یک ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه و برای ماههای بعد حداکثر تا پانزدهم هر ماه حق‌السهم مزبور را بابت حق بیمه‌های وصولی ماه قبل به ضمیمه صورت عملیات بیمه‌های مذکور به صندوق تأمین خسارتهای بدنی پرداخت کرده رسید دریافت دارند. در صورتی که مؤسسه بیمه مشمول این ماده از پرداخت به موقع حق‌السهم خود به صندوق خودداری نماید صندوق باید ضمن اقدام به وصول مطالبات خود عدم تجدید پروانه مؤسسه بیمه مزبور را برای عملیات موضوع قانون بیمه اجباری دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث از وزارت اقتصاد¹³² بخواهد.

ماده 3 - شرکتهای بیمه که مجاز به عملیات بیمه اجباری موضوع قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث¹³³ می‌باشند موظفند هنگام عقد قرارداد بیمه اجباری مسؤولیت مدنی برای هر بیمه‌گذار مبلغ موضوع بند «ب» ماده (1) این آیین‌نامه را از بیمه‌گذار دریافت نموده به حساب صندوق تأمین خسارتهای بدنی پرداخت نمایند ترتیب و اریز مبالغ دریافتی فوق به حساب صندوق تابع مقررات ماده (2) این آیین‌نامه خواهد بود.

آیین‌نامه نحوه توزیع حداکثر 5% از سود ویژه مازاد در

سال قبل مؤسسات بیمه

مصوب 1372/3/2 هیأت وزیران

ماده 1 - به مجمع عمومی بیمه مرکزی و شرکتهای بیمه آسیا، البرز، ایران و دانا اجازه داده می‌شود هنگام بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به عملکرد حسابهای دوره مالی هریک از دستگاههای یادشده حداکثر تا میزان پنج درصد (5%) از مابه‌التفاوت سود ویژه سال مالی مورد رسیدگی به سود ویژه سال مالی قبل از آن را جهت پرداخت به کارمندان واجد شرایط اختصاص دهند.

ماده 2 - هیأت مدیره شرکتهای بیمه و هیأت عامل بیمه مرکزی ایران مازاد سود ویژه موضوع ماده (1) را با رعایت مقررات این آیین‌نامه بین کارمندان ذی‌ربط توزیع می‌نمایند.

ماده 3 - کارمندان واجد شرایط موضوع ماده (1) افرادی هستند که در سال مربوط با فعالیت فوق‌العاده خود در جهت افزایش بهره‌وری و یا ارائه خدمات مناسبتر در بالارفتن سود ویژه شرکتهای بیمه یادشده به‌طور مستقیم نقش مؤثری داشته‌اند.

صندوق مذکور مصوب 1348/12/2 کمیسیون دارایی مجلسین در مورد مالیات دوره عمل سال 1348 به بعد مؤسسات مذکور که به مرحله قطعیت نرسیده باشد جزء هزینه‌های قابل قبول پذیرفته شود. **

اجازه فوق به استناد تبصره (2) الحاقی به ماده (124) قانون مالیاتهای مستقیم^{***} در تاریخ روز دوشنبه 1351/8/29 به تصویب کمیسیون دارایی مجلس شورای ملی رسیده است.

و ' ' قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1345 با قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366 نسخ گردیده و در مورد هزینه‌های قابل قبول به فصل دوم مالیاتهای مستقیم 1366 با سرفصل «هزینه‌های قابل قبول و استهلاک» موضوع مواد (147) به بعد مندرج در مجموعه قانون مالیاتهای مستقیم این معاونت مراجعه شود.

' به ماده 109 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366/12/3 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹³¹ - قانون مذکور در همین مجموعه درج گردیده است.

¹³² - وزارت اقتصاد منحل و وظایف آن بین وزارتخانه‌های اموراتصادی و دارایی، صنایع و معادن و بازرگانی تقسیم شده است.

¹³³ - قانون مذکور در همین مجموعه درج گردیده است.

- تبصره 1** - نحوه ارزشیابی کارمندان به منظور احراز لزوم برخورداری آنان از مازاد سود ویژه موضوع این آیین‌نامه براساس جدول امتیازبندی طبق عوامل مذکور در این ماده می‌باشد که حسب مورد توسط هیأت عامل یا هیأت مدیره هر سازمان مشخص می‌شود.
- تبصره 2** - پرداخت سود موضوع این ماده به کارکنانی که بازنشسته یا از کارافتاده می‌شوند و همچنین وراثت و وظیفه‌بگیر در صورتی است که فرد بازنشسته یا از کارافتاده و یا متوفی در سال مربوط در شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی به کار اشتغال داشته باشند.
- تبصره 3** - سهم اعضای هیأت مدیره شرکتهای بیمه و هیأت عامل بیمه مرکزی ایران از مازاد سود ویژه موضوع این آیین‌نامه توسط مجمع عمومی مربوط با رعایت سقف تعیین شده در ماده (6) قانون اداره امور شرکتهای بیمه تعیین می‌شود.¹³⁴
- ماده 4** - حداکثر سهم از مازاد سود ویژه که در اجرای این آیین‌نامه به هریک از کارمندان مشمول پرداخت می‌شود نباید از 40% حقوق سالانه (رتبه و پایه) تجاوز نماید.

**موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره‌برداری
از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران
مصوب 1378/2/5 هیأت وزیران**

- ماده 26** - صندوق بیمه محصولات کشاورزی مکلف به بیمه نمودن آبزیان پرورشی و سایر شرکتهای بیمه دولتی مکلف به بیمه‌کردن ابنیه، تأسیسات و تجهیزات مزارع تکثیر و پرورش آبزیان هستند.
- تبصره** - ضوابط و شیوه‌نامه بیمه کردن محصولات آبزیان پرورشی توسط صندوق بیمه محصولات کشاورزی با هماهنگی شیلات تعیین خواهد شد.
- ماده 55** - صندوق بیمه محصولات کشاورزی مکلف است انواع آبزیان صیدشده را به میزان سهمیه صید مقرر در پروانه یا ظرفیت شناور در قبال حوادث ذیل بیمه نماید.
- 1 - فساد محصول به دلایلی مانند خرابی شناور یا خرابی موتور آن.
  - 2 - عوامل قهری که سلامت شناور و کارکنان را به خطر انداخته و آنها را مجبور به ریختن محصولات به دریا نماید.
  - 3 - سرقت‌های دریایی، آتش‌سوزی و انفجار.
- ماده 62** - هنگامی که شناور صیادی خارجی در آبهای موضوع ماده (2) قانون مشغول صید است موظف به رعایت موارد ذیل می‌باشد:
- 1 - بر افراشتن پرچم کشور متبوعه خود.
  - 2 - بر افراشتن پرچم جمهوری اسلامی ایران بر روی دکل اصلی در دو طرف سینه و قسمت پاشنه شناور.
  - 3 - ثبت نام شناور با حروف درشت بر بدنه و دکل کشتی.
  - 4 - همراه داشتن گواهینامه‌های فنی و ایمنی مربوط به شناور و خدمه.
  - 5 - دارا بودن پوشش بیمه‌ای لازم برای جبران خسارت احتمالی آلودگی و خسارت به بندر و تأسیسات ساحلی و خسارت به شناورهای دیگر.
- ماده 67** - کلیه هزینه‌های سفر بازرسی یا بازرسان از بندر جمهوری اسلامی ایران به شناور و بالعکس و همچنین پوشش کامل بیمه برای انجام امور بازرسی باید به وسیله مالک یا اجاره کننده شناور یا نماینده او تأمین شود.

**مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد
تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران**

مصوب 1379/6/2 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده 1- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌رود:

الف - مناطق آزاد: مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

ب - سایر نقاط کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران به استثنای مناطق آزاد.

پ - منطقه: هر یک از مناطق آزاد.

ت - سازمان: سازمان هر یک از مناطق آزاد.

ث - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه: کلیه مؤسسات مذکور در ماده (2) این آیین‌نامه.

ج - مؤسسات بیمه: مؤسسات بیمه‌ای که طبق مقررات این آیین‌نامه مجاز به فعالیت در منطقه می‌باشند.

چ - مؤسسات بیمه متقابل: مؤسسات بیمه‌ای که خدمات خود را به صورت بیمه متقابل تنها به اعضا ارایه می‌نمایند.

ح - مؤسسه کارگزاری بیمه: شخص حقوقی که در مقابل دریافت کارمزد، واسطه انجام معاملات بیمه و یا بیمه اتکایی بین طرفها بوده و شغل او تنها ارایه خدمات بیمه‌ای باشد.

خ - شعبه: واحد تابعه یکی از مؤسسات بیمه ایرانی که در چارچوب موضوع و وظایف مؤسسه اصلی تحت نام و مسؤولیت آن در منطقه فعالیت می‌کند.

د - نمایندگی بیمه: شخص حقیقی یا حقوقی که بر اساس قرارداد نمایندگی با یکی از مؤسسات بیمه ایرانی و مقررات این آیین‌نامه، انجام بخشی از موضوع و وظایف مؤسسه طرف قرارداد در امر بیمه را در منطقه به عهده گرفته است.

ذ (الحاقی 1382/6/5) - دفتر ارتباطی: دفتر مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق آزاد که به منظور تسهیل ارتباط با بیمه مرکزی ایران و دیگر سازمانهای ذی‌ربط در سایر نقاط کشور ایجاد می‌شود.

فصل دوم - تأسیس

ماده 2- عملیات بیمه و بیمه اتکایی در مناطق آزاد به وسیله مؤسساتی که بنا به پیشنهاد سازمان، طبق مقررات این آیین‌نامه از بیمه مرکزی ایران مجوز دریافت داشته و به یکی از صورتهای زیر به ثبت برسند انجام خواهد شد:

1 - شرکت سهامی یا تعاونی بیمه ایرانی با مشارکت سهامداران حقیقی و حقوقی ایرانی و یا خارجی که کلیه سهام آن با نام باشد.

2 - مؤسسه نمایندگی و یا کارگزاری بیمه.

تبصره 1 - تأسیس شعبه توسط مؤسسات بیمه با رعایت مقررات این آیین‌نامه و ثبت در منطقه بلا مانع است.

تبصره 2 - اعطای نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی با رعایت ضوابطی که به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد امکان پذیر است.

تبصره 3 - فعالیت شعبه‌ها و نمایندگیهای مؤسسات بیمه سایر نقاط کشور در هر یک از مناطق آزاد با رعایت مقررات قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در چارچوب این آیین‌نامه و سایر ضوابط حاکم بر مؤسسات مزبور بلا مانع است.

ماده 3 - مؤسساتی که در اجرای این آیین‌نامه اجازه فعالیت در منطقه دریافت می‌نمایند، مجاز به عرضه بیمه برای اشخاص مقیم، موضوعات و موارد بیمه موجود در سایر نقاط کشور و بیمه حمل و نقل کالای وارداتی به سایر نقاط کشور که قرارداد خرید آن در ایران منعقد یا اعتبار اسنادی آن در ایران باز شده است نمی‌باشند.

عملیات بیمه اتکایی از شمول حکم این ماده مستثناست.

تبصره 1 - مؤسساتی که تنها اجازه فعالیت بیمه‌ای مستقیم در منطقه را دارند نمی‌توانند از مؤسسات بیمه سایر نقاط کشور بیمه اتکایی قبول نمایند.

تبصره 2 - مؤسسات بیمه می‌توانند نسبت به بیمه اموال و مسئولیت (غیر بیمه اشخاص) در چارچوب این آیین‌نامه و رعایت قوانین و مقررات مربوط در مناطق ویژه اقتصادی فعالیت کنند.

تبصره 3 - صدور بیمه نامه توسط مؤسسات بیمه‌ای مناطق آزاد برای آن دسته از موضوعات و موارد بیمه‌ای که از طرف مؤسسات بیمه‌ای ایرانی فعال در سایر نقاط کشور عرضه نمی‌شود از شمول این ماده مستثناست و فهرست این قبیل موضوعات و موارد بیمه مجاز در سرزمین اصلی، برای مؤسسات بیمه، توسط بیمه مرکزی ایران حداکثر ظرف 3 ماه از تاریخ تصویب این مقررات، تهیه و به سازمانها اعلام می‌شود.

ماده 4 - حداقل سرمایه برای مؤسسات بیمه، نمایندگی و کارگزاری بیمه به قرار زیر است:

1 - مؤسسات بیمه مستقیم با سرمایه حداقل پانزده میلیارد (15,000,000,000) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (50%) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

2 - مؤسسات بیمه متقابل با سرمایه حداقل دویست میلیون (200,000,000) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (50%) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

3 - مؤسسات بیمه اتکایی با سرمایه حداقل هشتاد و پنج میلیارد (85,000,000,000) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (50%) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

4 - مؤسسات نمایندگی و یا کارگزاری بیمه با سرمایه حداقل سیصد میلیون (300,000,000) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (50%) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

تبصره 1 - هرگونه تعدیل در ارقام مندرج در این ماده هر 2 سال یکبار موکول به پیشنهاد مشترک دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و بیمه مرکزی ایران و تصویب هیأت وزیران است.

تبصره 2 - سهامداران خارجی مؤسسات موضوع این آیین‌نامه سهم الشرکه ریالی خود را باید به ارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران پرداخته و یا گواهی تبدیل ارز را ارائه نمایند.

تبصره 3 - وجوه سرمایه موضوع این ماده باید نزد یکی از بانکهای مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که ترجیحاً در مناطق آزاد دارای شعبه باشد واریز شود.

فصل سوم - مجوز ثبت و پروانه فعالیت

ماده 5 (اصلاحی 1382/6/5) - ثبت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در منطقه، موکول به ارائه مجوز ثبت که توسط بیمه مرکزی ایران صادر می‌شود و ثبت هر گونه تغییرات بعدی در اساسنامه مدیران، میزان سرمایه و سهام مؤسساتی که به ثبت رسیده باشند موکول به ارائه موافقت بیمه مرکزی ایران است.

ماده 6 - برای تحصیل مجوز ثبت، مدارک و اطلاعات زیر باید به بیمه مرکزی ایران تسلیم شود:

الف - اساسنامه مؤسسه.

ب - میزان سرمایه مؤسسه، رسید یا گواهینامه تعهد پرداخت آن.

پ - سهام نقدی و غیر نقدی و نحوه پرداخت آنها.

ت - صورت اسامی سهامداران، بازرسان و مدیران و تابعیت و تعداد سهام هر یک از آنها.

ث - اسناد و مدارک و اطلاعات دیگری که معرف صلاحیت مالی و فنی مؤسسه و حسن شهرت مدیران آن باشد.

تبصره - مجوز ثبت صادرشده برای مدت 6 ماه اعتبار دارد. در صورت عدم ثبت مؤسسه ظرف مهلت مذکور باید مجدداً مجوز ثبت تحصیل شود.

ماده 7 - بیمه مرکزی ایران موظف است حداکثر ظرف 30 روز از تاریخ تسلیم آخرین مدارک و اطلاعات خواسته شده با رعایت ماده (28) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1372 و مقررات این آیین نامه نظر خود را اعم از قبول یا رد تقاضا به طور کتبی به سازمان اعلام نماید.

تبصره - در صورتی که متقاضی به نظر اعلام شده اعتراض داشته باشد می تواند ظرف 30 روز اعتراض خود را به مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تسلیم کند.

تصمیم مجمع مزبور قطعی و لازم الاجراست.

ماده 8 - بیمه مرکزی ایران با دریافت گواهی ثبت مؤسسه در منطقه، پروانه فعالیت برای بیمه اتکایی، یک یا چند رشته بیمه مستقیم و یا هر دو صادر خواهد کرد.

فصل چهارم - لغو پروانه و محدود نمودن فعالیت

ماده 9 - پروانه فعالیت صادرشده توسط بیمه مرکزی ایران برای تمام رشته ها یا رشته های معین در موارد زیر لغو خواهد شد:

الف - در صورت تقاضای دارنده پروانه.

ب - در صورتی که مؤسسه تا یکسال پس از صدور پروانه عملیات خود را در منطقه شروع نکرده باشد.

پ - در صورت ورشکستگی مؤسسه.

ت - در صورتی که به تشخیص بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه، وضع مالی مؤسسه طوری باشد که نتواند به تعهدات خود عمل نماید یا ادامه فعالیت مؤسسه به زیان بیمه شدگان و بیمه گذاران و صاحبان حقوق آنها باشد.

ث - سایر موارد پیش بینی شده در این آیین نامه.

ماده 10 - در مواردی که مؤسسات موضوع این آیین نامه برخلاف اساسنامه خود یا مقررات این آیین نامه یا حسب اعلام سازمان بر خلاف سایر مقررات حاکم بر این مؤسسات در منطقه رفتار نمایند، به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه از فعالیت یا رشته های معین یا بیمه های اتکایی به طور موقت یا دائم ممنوع خواهند شد.

ماده 11 - صدور و لغو پروانه فعالیت مؤسسات موضوع این آیین نامه یا ممنوعیت آنها از فعالیت به طور موقت و اطلاعاتی که از لحاظ حفظ منافع بیمه گذاران و صاحبان حقوق آنها لازم باشد، به هزینه خود مؤسسه توسط بیمه مرکزی ایران در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه های کثیرالانتشار تهران و منطقه در دو نوبت به فاصله یک ماه آگهی خواهد شد.

ماده 12 - در صورتی که پروانه فعالیت مؤسسه بیمه ای برای یک یا چند رشته بیمه اتکایی بطور دائم لغو شود بنا به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه، ترتیبی اتخاذ خواهد شد که متضمن منافع بیمه گذاران، بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنها باشد. از جمله این ترتیبات، انتقال پرتفوی مؤسسه با کلیه سوابق و اسناد مربوط به حقوق و تعهدات آن به مؤسسه دیگری که مجاز به فعالیت در منطقه باشد خواهد بود.

فصل پنجم - نحوه فعالیت

ماده 13 - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند حساب اندوخته‌های قانونی و ذخایر فنی خود را نگهدارند و نحوه بکار افتادن آنها را به صورت مشخص منعکس نمایند.

انواع اندوخته‌های قانونی و ذخایر فنی برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه، همچنین ترتیب بکار انداختن این اندوخته‌ها و ذخایر و نیز سرمایه مؤسسه و نحوه ارزیابی اموال منقول و غیرمنقول که نماینده منابع مالی مؤسسات مذکور است به موجب دستور العملهایی است که به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد.

ماده 14 - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند ده درصد (10%) از کلیه معاملات بیمه‌ای مستقیم خود را نزد بیمه مرکزی ایران بیمه اتکایی نمایند.

بیمه مرکزی ایران در قبول یا رد اتکایی مزبور مجاز می‌باشد.

تبصره - نرخ کارمزد و سایر شرایط به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

ماده 15 - اموال مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه همچنین اندوخته‌ها و ذخایر مذکور در ماده (13) تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنان است و در صورت انحلال یا ورشکستگی مؤسسه، بیمه‌گذاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنان نسبت به سایر بستانکاران حق تقدم دارند.

تبصره 1 - در میان رشته‌های مختلف بیمه حق تقدم با بیمه عمر است.

تبصره 2 - مؤسسات مذکور در این ماده نمی‌توانند بدون موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران اموال خود را صلح حقوق نمایند و یا به رهن واگذار کنند و یا موضوع هر نوع معامله با حق استرداد قرار دهند.

تبصره 3 - دفاتر اسناد رسمی موظفند هنگام انجام معاملات موضوع تبصره (2) این ماده، مطابق بخش اخیر ماده (60) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری موافقتنامه بیمه مرکزی ایران را مطالبه و مفاد آن را در سند منعکس نمایند.

ماده 16 - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند ترازنامه و صورت سود و زیان خود را در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و منطقه درج نمایند.

ماده 17 - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه موظفند هر گونه تغییر در سهامداران عمده، مدیران و بازرسان (حسابرسان) مؤسسه را ظرف دو هفته به اطلاع بیمه مرکزی ایران برسانند.

ماده 18 - اشخاصی که در ایران یا در خارج از کشور به یکی از جرایم قتل، سرقت، خیانت در امانت، کلاهبرداری، صدور چک بی محل و اختلاس یا معاونت در جرایم مذکور محکوم شده باشند، همچنین ورشکستگان به تقصیر و تقلب نمی‌توانند جزو مؤسسان یا مدیران مؤسسات موضوع این آیین‌نامه باشند.

ماده 19 - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه از نظر ادغام و انتقال عملیات، انحلال و ورشکستگی، تابع مقررات این آیین‌نامه و مواد (51) الی (59) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری می‌باشند.

فصل ششم - نظارت

ماده 20 - بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این آیین‌نامه بر فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در منطقه نظارت خواهد کرد.

ماده 21 - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه حسب مورد موظفند:

الف - حسابها و صورتهای مالی خود را طبق نمونه‌ای که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تأیید شورای عالی بیمه می‌رسد تنظیم و نگهداری نمایند.

ب - یک نسخه از صورتهای مالی خود را که مورد رسیدگی و اظهار نظر حسابرسان تأیید شده توسط سازمان حسابرسی یا حسابرسان معتبر بین‌المللی قرار گرفته است حداکثر ظرف 6 ماه از پایان دوره مالی به بیمه مرکزی ایران تسلیم کند.

پ - صورت وضعیت عملیات بیمه‌ای سالانه خود را طبق نمونه‌ای که بیمه مرکزی ایران تهیه می‌کند، تنظیم و ظرف 3 ماه از پایان دوره مربوط به بیمه مرکزی ایران تسلیم نمایند.

ت - سایر اطلاعات و آمار دوره‌ای یا موردی را که بیمه مرکزی ایران به منظور نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه لازم تشخیص دهد در اختیار این سازمان قرار دهند.

ث - با بازرسان اعزامی که با حکم کتبی یکی از اعضای هیأت عامل بیمه مرکزی ایران و با اطلاع دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد در محل حضور پیدا می‌کنند همکاری نمایند و اطلاعات لازم را در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره - مؤسسات بیمه‌ای که بیمه‌نامه‌های بلندمدت زندگی عرضه می‌نمایند، علاوه بر رعایت ترتیبات فوق موظفند ترتیبی اتخاذ کنند تا حسابها و ذخایر فنی مربوط مورد رسیدگی و تأیید محاسب فنی مورد قبول بیمه مرکزی ایران قرار گیرد.

ماده 22 - حسابرسان مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه علاوه بر وظایف قانونی و حرفه‌ای مکلفند در گزارش نهایی خود نسبت به حسن اجرای مقررات این آیین‌نامه نیز اظهار نظر نمایند.

ماده 23 - بیمه مرکزی ایران در صورت مشاهده هرگونه تخلف مؤسسات موضوع این آیین‌نامه از مقررات مربوط، مراتب را به طور کتبی به مؤسسه و سازمان اعلام و مهلت مناسبی را برای رفع ایراد تعیین و ابلاغ می‌نماید.

در صورت عدم رفع به موقع تخلف یا تکرار تخلف، بیمه مرکزی ایران حسب مورد و با اخطار کتبی مطابق ماده (10) این آیین‌نامه عمل خواهد کرد.

ماده 24 - ارزش خالص داراییها (حقوق صاحبان سهام) در مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه هیچگاه نباید از بزرگترین رقم حاصل از بندهای زیر کمتر باشد:

الف - نود درصد (90%) حداقل سرمایه پرداخت شده طبق مقررات این آیین‌نامه.

ب - ده درصد (10%) حق بیمه‌های صادر شده ناخالص آخرین سال مالی ضربدر نسبت نگهداری خسارت دوره.

ج - چهارده و سه دهم (14/3%) درصد میانگین سالانه کل خسارات ایجاد شده در سه دوره مالی قبل ضربدر نسبت نگهداری خسارت دوره.

تبصره - نسبت نگهداری خسارت دوره عبارت است از:

کل خسارتهای ایجاد شده پس از کسر خسارت سهم بیمه‌گران اتکایی کل خسارت ایجاد شده دوره مربوط.

ماده 25 - در صورت عدم حصول نصابهای مندرج در ماده (24) این آیین‌نامه، مؤسسه بیمه موظف است طرح خود درخصوص نیل به نصابهای مذکور را ظرف 3 ماه از پایان مهلت مقرر برای ارایه صورتهای مالی، به تأیید بیمه مرکزی ایران برساند در غیر این صورت بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این آیین‌نامه نسبت به محدود کردن فعالیت یا لغو پروانه مؤسسه بیمه حسب مورد اقدام خواهد کرد. در هر حال زمان اجرای طرح ارایه شده نباید بیشتر از یکسال باشد.

ماده 26 - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه مکلفند کلیه داراییهای معرف بدهیها و ذخایر عملیات بیمه‌ای، همچنین سرمایه و اندوخته‌های خود را تنها در مناطق آزاد یا سایر نقاط کشور نگهداری و سرمایه گذاری نمایند.

تبصره - نگهداری بخشی از داراییهای موضوع این ماده در خارج از کشور با تأیید سازمان و موافقت بیمه مرکزی ایران مجاز است.

فصل هفتم - سایر مقررات

ماده 27 - مؤسسات بیمه و نمایندگان و کارگزاران رسمی بیمه مسؤول جبران خساراتی می‌باشند که در اجرای وظایفشان به سبب تقصیر و یا مسامحه آنها یا کارکنانشان به دیگران وارد آید.

هر مؤسسه بیمه در رشته یا رشته‌های معینی که پروانه بیمه ندارد رأساً" یا به وسیله نمایندگان خود قبول بیمه نماید، مکلف به جبران خسارت زیان دیده خواهد بود.

ماده 28 - از عملیات اشخاصی که بدون تحصیل پروانه مبادرت به عملیات بیمه و یا بیمه اتکایی موضوع این آیین‌نامه نمایند، به درخواست بیمه مرکزی ایران توسط سازمان جلوگیری به عمل آمده و به علاوه در صورت لزوم، بیمه مرکزی ایران اشخاص مزبور را بر اساس مقررات ماده (21) ضوابط ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب 1374/2/4 شورای عالی مناطق آزاد - و سایر قوانین و مقررات مربوط از طریق مراجع ذی صلاح تحت پیگرد قرار خواهد داد.

ماده 29 - رییس شورای عالی بیمه در کلیه مواردی که اعضای شورای عالی بیمه را به منظور اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعات مربوط به تأسیس یا فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد دعوت می‌نماید، از دبیر شورای عالی مناطق آزاد یا نماینده وی نیز برای شرکت در جلسه دعوت می‌کند.

در این جلسات دبیر شورای عالی مناطق آزاد یا نماینده وی نیز حق رأی خواهد داشت.

ماده 30 - فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه تنها تابع مقررات این آیین‌نامه است و در موارد پیش‌بینی نشده از حیث اداره امور مؤسسه، تابع قانون تجارت و قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت خواهد بود.

ماده 31 - از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، کلیه مقررات مغایر با آن در منطقه لغو می‌شود.

الحاق متنی به عنوان تبصره 3 به ماده 39 آیین‌نامه اموال دولتی

مصوب 1381/3/22 هیأت وزیران

تبصره 3 - دستگاه‌های دولتی در اختیاردارنده خودروهای متعلق به دولت مکلفند نسبت به انجام بیمه بدنه خودروهای یادشده با پیش‌بینی اعتبارات مربوط، اقدام مقتضی به عمل آورند.

از آیین‌نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

مصوب 1381/6/24 هیأت وزیران

ماده 31 - هرگاه سرمایه‌گذار خارجی، سرمایه‌گذاری خود در ایران را بیمه نماید و به موجب مفاد بیمه‌نامه، به واسطه پرداختی که بابت خسارت ناشی از خطرات غیرتجاری به سرمایه‌گذار صورت گرفته، مؤسسه بیمه جانشین سرمایه‌گذار شود، جانشین از همان حقوقی برخوردار می‌باشد که به واسطه آن پرداخت خسارت صورت گرفته است.

این جانشینی واگذاری سرمایه محسوب نخواهد شد مگر اینکه حسب مورد، مواد (4) و یا (10) قانون¹³⁵ رعایت شده باشد.

¹³⁵ - الف - از قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب 1381/3/4:

ماده 4 - سرمایه‌گذاری دولت یا دولت‌های خارجی در جمهوری اسلامی ایران حسب مورد منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌باشد. سرمایه‌گذارهای شرکتهای دولتی خارجی، خصوصی تلفی می‌گردد.

تصویبنامه اصلاح جداول تعرفه‌های ماده 11 آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسؤلیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث

مصوب 1382/11/16 وزرای عضو مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران

جداول تعرفه‌های شماره (1)، (3)، (4) و (5) ماده (11) آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسؤلیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

1 - تعرفه شماره (1) برای خودروهای سواری شخصی:

نوع وسیله نقلیه	حق بیمه (ریال)
الف - کمتر از 4 سیلندر	165/000
ب - 4 سیلندر شامل پیکان، پراید، رنو 5، هیلمن	210/000
ج - 4 سیلندر به استثنای ردیف (ب)	245/000
د - شش سیلندر و بالاتر	280/000

2 - تعرفه شماره (3) برای اتوکارها:

نوع وسیله نقلیه	حق بیمه (ریال)
الف - تا 9 نفر	525/000
ب - تا 21 نفر	665/000
ج - تا 32 نفر	1/030/000
د - تا 40 نفر	1/230/000
ه - بالای 41 نفر	1/450/000

3 - تعرفه شماره (4) برای خودروهای بارکش:

نوع وسیله نقلیه	حق بیمه (ریال)
الف - تا یک تن	210/000
ب - تا سه تن	260/000
ج - تا پنج تن	340/000
د - تا ده تن	445/000
ه - تا بیست تن	515/000

ماده 10 - واگذاری تمام یا بخشی از سرمایه خارجی به سرمایه‌گذار داخلی و یا با موافقت هیأت و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به سرمایه‌گذار خارجی دیگر مجاز می‌باشد. در صورت انتقال به سرمایه‌گذار خارجی دیگر، انتقال گیرنده که باید حداقل دارای شرایط سرمایه‌گذار اولیه باشد، از نظر مقررات این قانون جایگزین و یا شریک سرمایه‌گذار قبلی خواهد بود.

ب - به تصویبنامه ضوابط و شرایط حاکم بر قراردادهای سرمایه‌گذاری به شیوه‌های ساخت، بهره‌برداری و انتقال، مشارکت مدنی و بیع متقابل مصوب 1382/4/18 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

و - بالای بیست تن	550/000
-------------------	---------

4 - تعرفه شماره (5) برای موتورسیکلتها:

نوع وسیله نقلیه	حق بیمه (ریال)
الف - موتور گازی	80/000
ب - موتور دنده‌ای تا 2 سیلندر	95/000
ج - موتور دنده‌ای تا 3 سیلندر	100/000
د - موتور دنده‌ای سه چرخ با سایداکار	105/000

از آیین‌نامه تشکیل کانون ملی هماهنگی گردشگری کشور

مصوب 1383/7/4 شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری

ماده 2 - کانون ملی هماهنگی گردشگری متشکل از نمایندگان ثابت وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادهای دولتی و وابسته به دولت و نمایندگان اتحادیه‌های اصناف و تشکل‌های غیردولتی فعال در عرصه گردشگری در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور تشکیل می‌شود.

ماده 3 - اعضای کانون ملی هماهنگی گردشگری عبارتند از نمایندگان:...

19 - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان حمل و نقل و پایانه‌ها، سازمان هواپیمایی کشوری، شرکت خدمات فرودگاهی، شرکتهای حمل و نقل ریلی، شرکتهای بیمه تجاری، رسانه‌های تخصصی و سایر صنوف مرتبط حسب مورد.

تبصره - نمایندگان مذکور با حکم رسمی بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط برای مدت دو سال منصوب می‌گردد.

از آیین‌نامه گسترش بهره‌برداری از خدمات پول الکترونیکی

مصوب 1384/5/5 هیأت وزیران

ماده 3 - مؤسسات بیمه‌گر موظفند نسبت به تهیه و ارائه انواع خدمات بیمه‌ای نوین متناسب با نیازهای جدید بانکداری الکترونیکی و تجارت الکترونیکی اقدام نمایند. شورای عالی بیمه کشور مسئول ایجاد هماهنگی لازم می‌باشد.

آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه

آیین‌نامه شماره (1)¹³⁶ نحوه واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری
و میزان کارمزد و مشارکت در سود آن¹³⁷
مصوب 1351/1/27 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (72) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را که مشتمل بر 11 ماده و 3 تبصره است در جلسه مورخ 1351/1/27 تصویب نمود:

ماده 1 (اصلاحی 1371/9/9)¹³⁸ - مؤسسات بیمه بایستی منتهی تا دو ماه پس از انقضای هرماه صورتهای زیر را برای بیمه مرکزی ایران ارسال دارند:

1 - صورت بیمه‌نامه‌های صادره ظرف ماه.

2 - صورت تغییرات حاصله ظرف ماه در بیمه‌نامه‌های موجود.

3 - صورت خسارات پرداخت شده.

صورتهای فوق طبق نمونه‌ای که بیمه مرکزی ایران معین می‌کند تنظیم و ارسال خواهد شد.

---

¹³⁶ - مکمل این آیین‌نامه با عنوان آیین‌نامه شماره 7 در همین مجموعه درج شده است.

¹³⁷ - به آیین‌نامه شماره 5 مصوب 1351/10/16 راجع به کارمزد بیمه‌های اتکایی اجباری مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹³⁸ - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 1/1 صورت گرفته است.

ماده 2 - مؤسسات بیمه بایستی منتهی تا یک ماه پس از انقضای هر سه ماه صورت خسارات معوقه (اعلام شده و پرداخت نشده) تا آخر آن سه ماه را طبق نمونه‌ای که بیمه مرکزی ایران تعیین می‌کند برای این سازمان ارسال دارند.

ماده 3 - صورتحسابهای مربوط به واگذاریهای اتکایی اجباری برای هر سه ماه به‌طور جداگانه براساس صورتهای رسیده از مؤسسات بیمه توسط بیمه مرکزی ایران تهیه خواهد شد.

هریک از مؤسسات بیمه می‌توانند در صورت موافقت بیمه مرکزی ایران تنظیم صورتحسابهای مربوط به واگذاریهای اتکایی اجباری را خود به عهده بگیرند.

ماده 4 (اصلاحی 1371/10/21)¹³⁹ - مؤسسات بیمه واگذارنده و بیمه مرکزی ایران موظفند حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت صورتحساب نسبت به تسویه بدهی خود اقدام نمایند. در غیر این صورت کارمزدهای بیمه اتکایی اجباری مصوب قطعیت نخواهد یافت و هر ماه تأخیر در تسویه بدهی از سود بیمه مرکزی ایران و مؤسسات واگذارنده به ترتیب موجب افزایش یا کاهش کارمزدهای مصوب به میزان 2% مانده صورتحساب خواهد بود.

تبصره 1 (الحاقی 1371/10/21) - اختلاف حساب تا 10% مانده بدهی موجب عدم پرداخت مانده صورتحساب نبوده و این‌گونه موارد پس از قطعیت در اولین صورتحساب سه ماهه منظور می‌گردد.

وجود اختلاف حساب به هر حال موجب عدم پرداخت آن میزان از بدهی که مورد توافق بدهکار است نمی‌باشد.

تبصره 2 (الحاقی 1371/10/21)¹⁴⁰ - افزایش یا کاهش مندرج در این ماده در محاسبات مشارکت در منافع منظور نخواهد شد.

تبصره 3 (الحاقی 1375/11/1) - در مواقعی که شرکتهای بیمه نسبت به بدهی خود پس از اعمال مفاد ماده مزبور اقدام نموده و یا با بیمه مرکزی ایران به منظور تسویه به تفاهم رسیده باشند، بیمه مرکزی ایران می‌تواند تمام یا قسمتی از وجوه حاصل از اعمال این ماده را برگشت دهد و یا مهلت را تمدید نماید.

ماده 5 - هرگاه مؤسسه بیمه‌ای ناگزیر به پرداخت خسارتی بیش از ده میلیون ریال شود می‌تواند از بیمه مرکزی ایران درخواست کند که سهم خود را در خسارت فوق قبل از انقضای سه ماه پرداخت نماید. در این صورت بیمه مرکزی ایران پس از کسر مطالبات خود از مؤسسه بیمه متقاضی سهم خود را در خسارت ظرف یک هفته پرداخت خواهد کرد.

ماده 6 - در مورد کلیه انواع بیمه‌های هواپیما (انواع وسایط نقلیه هوایی)، بیمه‌های کشتی (انواع وسایط نقلیه آبی) و بیمه‌های نفتی صرف‌نظر از مبلغ حق بیمه و در مورد سایر بیمه‌ها هرگاه حق بیمه از مبلغ یک میلیون ریال متجاوز باشد مؤسسه بیمه صادرکننده موظف است سهم اتکایی بیمه مرکزی ایران را پس از وضع کارمزد منتهی یک هفته بعد از وصول حق بیمه و حداکثر تا یک ماه پس از تاریخ صدور بیمه‌نامه پرداخت کند.

تبصره - هرگاه در مورد بیمه‌های فوق حق بیمه تقسیط شده باشد سهم بیمه مرکزی در هر یک از اقساط حق بیمه یک هفته پس از وصول و حداکثر تا یک ماه پس از سررسید بایستی پرداخت شود.

ماده 7 - حق بیمه منظور در صورتحسابهای واگذاری مؤسسات بیمه به بیمه مرکزی ایران بایستی براساس نرخهای تعیین شده در تعرفه‌های مصوب شورای عالی بیمه باشد.

تبصره - مؤسسه بیمه واگذارنده می‌تواند در صورت جلب موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران بیمه‌نامه با نرخهای کمتر از نرخهای مصوب شورای عالی بیمه صادر کند. هرگاه در مورد این‌گونه بیمه‌ها نرخ حق بیمه و شرایط بیمه بدون موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران معین شده باشد واگذاری قانونی با نرخ و شرایطی است که بیمه مرکزی ایران تعیین خواهد کرد.

¹³⁹ - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 1/2 صورت گرفته است.

¹⁴⁰ - الحاق تبصره (3) به ماده (4) به موجب آیین‌نامه شماره (1/3) صورت گرفته است.

ماده 8 - ماده 8 به موجب ماده (7) آیین نامه شماره 16 لغو شده است.

ماده 9 - خسارت منظور در صورتحسابهای سه ماهه برای هر مورد براساس ارقام خسارات پرداخت شده به بیمه گذاران و صاحبان حقوق در بیمه نامه ها احتساب می شود. مؤسسه بیمه واگذارنده می تواند حق الزحمه کارشناسان خود و سایر هزینه های متعارف مربوط به خسارت از قبیل هزینه دادرسی و هزینه داوری را نیز به حساب خسارت منظور کند. ولی احتساب حقوق و مزایای کارمندی که در ساعات اداری به امر رسیدگی پرونده های خسارات اشتغال دارند به حساب خسارت ممنوع است.

ماده 10 - بیمه مرکزی ایران در امر رسیدگی به پرونده خسارت و برآورد میزان آن نظارت خواهد کرد. ممکن است در مورد خساراتی که میزان آنها به حد معینی نمی رسد از نظارت مزبور صرف نظر شود.

حد مزبور در مورد هریک از رشته های بیمه توسط بیمه مرکزی ایران معین خواهد شد.

ماده 11 - ماده 11 به موجب ماده (7) آیین نامه شماره 16 لغو شده است.

آیین نامه شماره (2) تعیین انواع معاملات بیمه و شرایط عمومی بیمه نامه ها

مصوب 1351/1/27

شورای عالی بیمه در اجرای بند (3) از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری آیین نامه زیر را که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه مورخ 1351/1/27 تصویب نمود:

ماده 1 - انواع معاملات بیمه که مؤسسات بیمه کشور مجاز به صدور بیمه نامه برای آن هستند عبارتند از:¹⁴¹

1 - انواع بیمه های زندگی.

2 - انواع بیمه های حوادث شخصی.

3 - بیمه های درمانی.

4 - بیمه آتش سوزی و خطرات تابعه آن از قبیل انفجار، دزدی و زلزله و سیل و سقوط هواپیما.

5 - بیمه باربری.

6 - بیمه وسایط نقلیه آبی و مسئولیت مدنی مربوط به آن.

7 - بیمه هواپیما و مسئولیت مدنی مربوط به آن.

8 - بیمه اتومبیل و مسئولیت مدنی مربوط به آن.

9 - بیمه مسئولیتهای مدنی عمومی.

10 - بیمه مسئولیتهای حرفه ای.

11 - بیمه های تمام خطر مقاطعه کاری و نصب و مسئولیت مدنی مربوط به آن.

12 - بیمه پول در صندوق و در حین حمل.

13 - بیمه صداقت و امانت کارمندان.

14 - بیمه های مربوط به اکتشاف و استخراج نفت و صنایع وابسته.¹⁴²

¹⁴¹ - از آیین نامه اجرایی حمایت های دولت از صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی مصوب 1382/10/23 هیأت وزیران:

ماده 15 - به منظور تشویق صادرات خدمات و کاهش خطر مؤسسات و شرکتهای صادرکننده خدمات شرکتهای بیمه ایرانی موظفند نسبت به بیمه نمودن قراردادهای مربوط و نیز فراهم کردن سایر تسهیلات بیمه ای متداول برای این قبیل امور اقدام کنند.

ماده 2 - با آیین‌نامه شماره (21) لغو شده است.

ماده 3 - مؤسسات بیمه می‌توانند بیمه‌نامه‌های زندگی و حوادث شخصی و تمام خطر مقاطعه‌کاری را طبق شرایط عمومی بیمه‌نامه‌های موردعمل فعلی خود صادر نمایند.

ماده 4 - مؤسسات بیمه می‌توانند بیمه‌نامه‌های بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایط نقلیه موتوری را طبق شرایط عمومی حق بیمه وصول شده به عنوان هزینه صدور بیمه‌نامه قابل پرداخت است.

ماده 5 - در مورد بیمه اجباری مسؤولیت دارندگان اتومبیل حداکثر مبلغی که به واسطه‌های بیمه پرداخت می‌شود 7/5% حق بیمه وصول شده خواهد بود.

ماده 6 - در مورد سایر انواع بیمه نرخ کارمزد متعاقباً تعیین خواهد شد تا تعیین نرخ کارمزد برای این بیمه‌ها توسط شورای عالی بیمه کارمزد در هر مورد با توافق بین مؤسسه بیمه و واسطه بیمه معین خواهد شد.

ماده 7 - حق بیمه در بیمه‌های آتش‌سوزی براساس نرخهای تعرفه بیمه آتش‌سوزی مصوب آبان ماه 1344 سندیکای بیمه‌گران ایران معین می‌شود.

ماده 8 - حق بیمه در بیمه‌های باربری کالا براساس نرخهای تعرفه بیمه باربری مصوب تیرماه 1344 سندیکای بیمه‌گران ایران معین می‌شود.

ماده 9 - حق بیمه در بیمه‌های بدنه اتومبیل براساس نرخهای تعرفه بیمه اتومبیل مصوب خردادماه 1347 سندیکای بیمه‌گران ایران معین می‌شود.

ماده 10 - حق بیمه در بیمه‌های حوادث شخصی و عمر بعداً توسط شورای عالی بیمه معین خواهد شد تا تعیین نرخهای حق بیمه، بیمه‌نامه‌های صادره توسط مؤسسات بیمه براساس نرخهای موردعمل فعلی آنها معتبر خواهد بود.

ماده 11 - در مورد بیمه اجباری مسؤولیت صاحبان اتومبیل نرخهای مصوب موردعمل فعلی مورد تأیید شورای عالی است.

ماده 12 - در مورد سایر انواع بیمه براساس توافق بین مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه و بیمه مرکزی ایران عمل خواهد شد.¹⁴³

آیین‌نامه شماره (4)

آیین‌نامه ودايع مؤسسات بیمه خارجی¹⁴⁴

مصوب 1351/4/24

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (46) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را که مشتمل بر 6 ماده و سه تبصره است در جلسه مورخ 1351/5/24 تصویب نمود:

ماده 1 - نمایندگی هر یک از مؤسسات بیمه خارجی¹⁴⁵ در ایران مکلف است برای هر یک از دو رشته بیمه‌های زندگی و سایر انواع بیمه مبلغ 500/000 دلار (پانصد هزار دلار) یا معادل آن از ارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران نزد بیمه مرکزی ایران تودیع نماید.

¹⁴² - به موجب ماده (1) آیین‌نامه شماره 15 مصوب 1353/6/11 و ماده (1) آیین‌نامه شماره 17 مصوب 1354/9/17 مؤسسات بیمه مجاز به بیمه دام و طیور و بیمه اعتبار می‌باشند.

¹⁴³ - به آیین‌نامه شماره (15) که مکمل این آیین‌نامه است و در همین مجموعه درج شده است مراجعه شود.

¹⁴⁴ - به مواد 1 و 2 لایحه قانونی ملی شدن مؤسسات بیمه مصوب 1358 راجع به لغو پروانه فعالیت نمایندگیهای مؤسسات بیمه خارجی در ایران که در همین مجموعه درج شده است مراجعه شود.

¹⁴⁵ - به مواد 1 و 2 لایحه قانونی ملی شدن مؤسسات بیمه مصوب 1358 راجع به لغو پروانه فعالیت نمایندگیهای مؤسسات بیمه خارجی در ایران که در همین مجموعه درج شده است مراجعه شود.

ماده 2 - نمایندگی هریک از مؤسسات بیمه خارجی باید حداکثر چهارماه پس از انقضای دوره مالی خود ترازنامه و حساب سود و زیان خود را تنظیم و درآمدهای (سود ویژه) سال به سال خود را بر ودیعه مزبور اضافه کند تا ودیعه هریک از دو رشته مزبور حداقل به دو برابر مبلغ مندرج در ماده (1) این آیین نامه برسد. افزایش ودیعه مزاد بر مبالغ فوق اختیاری است.

ماده 3 - ودایع مذکور در مواد (1 و 2) این آیین نامه طبق ماده (60) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری علاوه بر هرگونه مسؤولیت‌های دیگر مؤسسه اصلی و نمایندگی آن تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان، صاحبان حقوق آنان و افراد ذی‌نفع در بیمه‌نامه‌های صادره در ایران است.

ماده 4 - ودایع مذکور در مواد (1 و 2) این آیین نامه به هیچ‌وجه قابل استرداد یا تأمین یا توقیف نمی‌باشد. در صورت انحلال نمایندگی و یا ورشکستگی یا انحلال مؤسسه اصلی بیمه با نظر بیمه مرکزی ایران طبق مفاد قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و سایر مقررات جاری رفتار خواهد شد.

تبصره - ودایع مذکور در مواد (1 و 2) این آیین نامه در صورت ورشکستگی یا انحلال مؤسسه اصلی یا انحلال نمایندگی در درجه اول صرف تصفیه حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان، صاحبان حقوق و افراد ذی‌نفع در بیمه‌نامه‌های صادره در ایران با رعایت ماده (60) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری خواهد شد.

ماده 5 - بیمه مرکزی ایران به ودایع مذکور بهره‌ای پرداخت نخواهد کرد.

ماده 6 - در اجرای دستور ماده (2) این آیین نامه نمایندگی هریک از مؤسسات بیمه خارجی مکلف است حسابهای سالانه نمایندگی را به هزینه خود وسیله حسابدار یا حسابداران رسمی مندرج در فهرست حسابداران رسمی منتخب بیمه مرکزی ایران حسابرسی کرده و ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه نمایندگی را به تأیید حسابدار مذکور برساند.

تبصره 1 - فهرست اسامی حسابداران رسمی مذکور وسیله بیمه مرکزی ایران به نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی ابلاغ خواهد شد.

تبصره 2 - یک نسخه از گزارشهای حسابدار یا حسابداران مذکور و ضامم آنها بایستی وسیله نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی به بیمه مرکزی ایران تسلیم شود.

آیین نامه شماره (5)

آیین نامه مربوط به تعیین کارمزد انواع بیمه که در آیین نامه شماره (1)

مصوب شورای عالی بیمه معین نشده است

مصوب 1351/10/16

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ 1351/10/16 نرخ کارمزد بیمه اتکایی اجباری انواع بیمه را که در آیین نامه شماره (1) «نحوه واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری و میزان کارمزد و مشارکت در سود آن»¹⁴⁶ تعیین نشده است به شرح زیر در چهار ماده و یک تبصره تصویب می‌نماید:

ماده 1 - در مورد بیمه‌هایی که مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه کلیه 75% مزاد سهمیه اتکایی اجباری را در تعهد خود نگه می‌دارد نرخ کارمزد قابل پرداخت به شرح زیر تعیین می‌شود:

- 1 - بیمه وسایط نقلیه آبی و مسؤولیت‌های مدنی مربوط به آن 15%
- 2 - بیمه هواپیما و مسؤولیت‌های مدنی مربوط به آن 15%
- 3 - بیمه‌های مسؤولیت مدنی عمومی 25%

¹⁴⁶ - آیین نامه موردنظر در همین مجموعه درج شده است.

- 4 - بیمه‌های مسؤلیت مدنی حرفه‌ای %20
- 5 - بیمه‌های تمام‌خطر مقاطعه‌کاری و نصب و شکست ماشین‌آلات %20
- 6 - بیمه پول در صندوق و درحین حمل %20
- 7 - بیمه صداقت و امانت کارمندان %20
- 8 - بیمه عدم‌النفع (به‌صورت بیمه مستقل) %20
- 9 - بیمه‌های مربوط به اکتشاف و استخراج نفت %10
- 10 - بیمه دزدی با شکست حرز (به صورت بیمه مستقل) %20
- 11 - بیمه شکست شیشه (به صورت بیمه مستقل) %30

ماده 2 - به موجب ماده (7) آیین‌نامه شماره 16 لغو شده است.

ماده 3 - در مورد بیمه‌هایی که مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه نسبت به مازاد سهمیه بیمه اتکایی اجباری واگذاری اتکایی انجام می‌دهد نرخ کارمزد قابل پرداخت معادل 75% نرخ کارمزدی است که در این واگذاری اتکایی به دست می‌آورد.

ماده 4 - به موجب ماده (7) آیین‌نامه شماره 16 لغو شده است.

تبصره - در مورد بیمه‌های مربوط به خطوط حمل و نقل تجارته هوایی و دریایی با توجه به وضع خاص این بیمه‌ها نرخ کارمزد با توافق بیمه مرکزی ایران و مؤسسه صادرکننده بیمه‌نامه تعیین خواهد شد. مشروط براینکه کارمزد مربوط از میزان مقرر در ماده (3) کمتر نباشد.

آیین‌نامه دلالتی رسمی (آیین‌نامه شماره 6)

مصوب 1352/2/24 شورای عالی بیمه با اصلاحات بعدی

فصل اول - دلالتی رسمی بیمه و صدور پروانه

ماده 1 - دلال رسمی بیمه شخصی است که با توجه به مفاد این آیین‌نامه در مقابل دریافت کارمزد واسطه انجام معاملات بیمه، بین بیمه گذار و بیمه گر بوده و شغل او منحصرأ ارائه خدمات عرضه بیمه‌ای می‌باشد. دلال رسمی بیمه باید دارای پروانه دلالتی رسمی بیمه باشد.

تبصره - دلال رسمی بیمه برای اخذ پوشش بیمه فقط می‌تواند به مؤسسات بیمه مجاز (مصرح در قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری) مراجعه نماید.

ماده 2 - دلال رسمی بیمه بازرگان شناخته می‌شود و باید طبق قوانین و مقررات جاری معاملات مربوط را در دفاتر قانونی خود ثبت نماید.

ماده 3 - پروانه دلالتی رسمی بیمه طبق مقررات این آیین‌نامه از طرف بیمه مرکزی ایران صادر و به اشخاص حقیقی با داشتن شرایط مندرج در مواد 7 و 9 و به اشخاص حقوقی با داشتن شرایط مندرج در مواد 8 و 9 این آیین‌نامه داده می‌شود.

ماده 4 - پروانه دلالتی رسمی بیمه برای مدت دو سال صادر و تمدید آن برای سالهای بعد در صورت ارائه اظهارنامه مالیاتی آخرین دوره مالی و وجود شرایط مندرج در این آیین‌نامه توسط بیمه مرکزی ایران انجام خواهد شد.

ماده 5 - پروانه دلالتی رسمی بیمه برای رشته بیمه‌های زندگی و یا سایر انواع بیمه که در آن ذکر شده باشد معتبر است.

تبصره - دلال رسمی بیمه که دارای پروانه فعالیت برای رشته بیمه‌های زندگی باشد می‌تواند بیمه‌های حوادث شخصی را نیز عرضه نماید.

ماده 6 - پروانه دلالی رسمی بیمه را بیمه مرکزی ایران تهیه خواهد کرد. در این پروانه مدت اعتبار، غیر قابل انتقال بودن، شماره و نام و نام خانوادگی، شماره و محل صدور شناسنامه، تاریخ تولد، نشانی محل کار و اقامت دلال رسمی بیمه ذکر و عکس دلال رسمی بیمه به آن الصاق خواهد شد.

ماده 7 - شخص حقیقی برای گرفتن پروانه دلالی رسمی بیمه باید واجد شرایط زیر باشد:

الف - تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.

ب - اعتقاد به اسلام یا یکی از ادیان رسمی کشور.

پ - دارا بودن بیست و پنج سال سن.

ت (اصلاحی 1373/12/15)¹⁴⁷ - دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم با 4 سال سابقه کار مفید بیمه‌ای یا حداقل لیسانس و یک سال سابقه کار مفید بیمه‌ای و یا حداقل لیسانس در رشته بیمه و یا گرایش بیمه و 6 ماه سابقه کار مفید بیمه‌ای.

ث - انجام خدمت وظیفه عمومی یا داشتن معافیت قانونی.

ج - عدم شهرت به نادرستی.

چ - نداشتن سابقه محکومیت به ارتکاب جنایت و یا ورشکستگی به تقصیر و یا کلاهبرداری و یا خیانت در امانت و یا دزدی و صدور چک بی‌محل و یا اختلاس و یا معاونت در یکی از جرایم فوق به گواهی اداره سجل کیفری وزارت دادگستری (ارائه گواهینامه عدم سوء پیشینه).

ح - موفقیت در آزمون کتبی و شفاهی بیمه مرکزی ایران (بازنشستگان صنعت بیمه که حداقل پنج سال در بخشهای فنی بیمه‌ای خدمت نموده باشند از آزمون معاف هستند).

خ - گذراندن دوره آموزشی و توجیهی بیمه مرکزی ایران و اخذ گواهینامه قبولی.

ماده 8 - شخص حقوقی برای گرفتن پروانه دلالی رسمی بیمه باید واجد شرایط زیر باشد:

الف - به صورت یکی از شرکتهای مندرج در قانون تجارت به ثبت برسد.

ب - اساسنامه شرکت به تأیید بیمه مرکزی ایران رسیده باشد.

پ - مدیر عامل شرکت دارای شرایط مندرج در ماده (7) این آیین‌نامه باشد.

ماده 9 (اصلاحی 1374/10/25)¹⁴⁸ - شخص حقیقی یا حقوقی که به عنوان دلال رسمی بیمه شناخته می‌شود، باید با نظر بیمه مرکزی ایران

تضمینی به صورت وجه نقد یا ضمانتنامه بانکی یا بیمه‌نامه مناسب برای هر یک از رشته‌های بیمه‌های زندگی و غیرزندگی نزد بیمه مرکزی ایران تودیع نماید. میزان این تضمین متناسب با حجم کار (پرتفوی) دلال رسمی بیمه خواهد بود و به هر حال برای هر یک از رشته‌های بیمه‌های زندگی و غیرزندگی برای اشخاص حقیقی کمتر از پنج میلیون ریال و برای اشخاص حقوقی کمتر از ده میلیون ریال نخواهد بود.

تبصره 1 - مدت تضمینهای مذکور در این ماده باید معادل سه برابر مدت اعتبار پروانه دلالی رسمی بیمه باشد.

تبصره 2 - در صورتی که شرکتی از بیمه مرکزی ایران پروانه دلالی رسمی بیمه اخذ کرده باشد مدیر عامل این شرکت مادام که در سمت مذکور انجام وظیفه می‌کند نمی‌تواند شخصاً و به نفع خود به عنوان دلال رسمی بیمه فعالیت داشته باشد.

ماده 10 - تضمین مذکور در ماده (9) این آیین‌نامه تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان یا صاحبان حقوق آنان و یا افراد ذی نفع در بیمه‌نامه‌ها و بیمه‌گران با حق رجحان نسبت به سایر بستانکاران دلال رسمی بیمه می‌باشد و در میان آنها حق تقدم با بیمه عمر است.

¹⁴⁷ - اصلاح این بند به موجب آیین‌نامه شماره (6/1) صورت گرفته است.

¹⁴⁸ - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره (6/2) صورت گرفته است.

ماده 11 - استرداد تضمین مندرج در ماده (9) این آیین‌نامه پس از ارائه مفاسد حساب عملیات مربوط به دلالتی رسمی بیمه با نظر بیمه مرکزی ایران و با رعایت قانون راجع به دلالان و سایر مقررات و قوانین جاری خواهد بود.

ماده 12 - تقاضای صدور پروانه دلالتی رسمی بیمه باید روی نمونه‌های مخصوصی که به وسیله بیمه مرکزی ایران تهیه و در دسترس متقاضی قرار می‌گیرد نوشته شود و به ضمیمه مدارک زیر به بیمه مرکزی ایران تسلیم گردد.

الف - رونوشت مصدق یا فتوکپی شناسنامه.

ب - رونوشت مصدق یا فتوکپی دفترچه پایان خدمت و وظیفه عمومی یا برگ یا مستند معافیت قانونی.

پ - دو قطعه عکس.

ت - مدارک مندرج در بندهای ت و ح ماده (7) این آیین‌نامه.

ث - تعهدنامه دایر بر اینکه اسرار طرفین معامله را محفوظ داشته و افشاء ننماید و با رعایت اصول معمول و متداول دلالتی و بر طبق قانون و مقررات موضوعه رفتار نموده و از هر نوع اظهار خلاف واقع یا گفتار و یا عملی که موجب اشتباه بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر شود، خودداری کند.

ماده 13 - رسیدگی به درخواست پروانه دلالتی رسمی بیمه و سایر تکالیف مقرر در این آیین‌نامه، به بیمه مرکزی ایران واگذار می‌شود.

ماده 14 - رسیدگی به درخواست متقاضیان پروانه دلالتی رسمی بیمه و صدور آن چهار بار در سال و در ماههای اردیبهشت، شهریور، آذر و بهمن خواهد بود.

فصل دوم - تکالیف دلال رسمی بیمه

ماده 15 - دلال رسمی بیمه باید تکالیف مقرر در قانون تجارت و آیین‌نامه‌های مربوط و قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و آیین‌نامه مصوب شورای عالی بیمه و دستورالعملهای بیمه مرکزی ایران و قانون راجع به دلالان را رعایت نموده و بر خلاف آنها عملی انجام ندهد و در صورت تخلف بر طبق ماده 8 قانون راجع به دلالان¹⁴⁹ با او رفتار خواهد شد.

ماده 16 - دلال رسمی بیمه باید علاوه بر دفاتر قانونی دفاتر مخصوصی هم طبق نظر بیمه مرکزی ایران داشته باشد که معاملات مربوط به دلالتی خود را در آن ثبت کند. صفحات دفاتر مزبور از طرف بیمه مرکزی ایران مهر و پلمپ خواهد شد.

تبصره - بیمه مرکزی ایران می‌تواند هر موقع که لازم بداند دفاتر دلال رسمی بیمه را مورد بازرسی قرار دهد و توضیحات لازم را نیز بخواهد.

ماده 17 - دلال رسمی بیمه مسؤول عملیات و جبران خسارات ناشی از تقصیر، غفلت و یا قصور خود و بازاریابها و کارکنان خود در امور مربوط به دلالتی بیمه می‌باشد.

ماده 18 - دلال رسمی بیمه اعم از شخص حقیقی یا حقوقی پس از سپردن تضمین مندرج در ماده (9) این آیین‌نامه طبق سند رسمی و ضمن عقد خارج لازم باید به بیمه مرکزی ایران وکالتی بدهد که بیمه مرکزی ایران بتواند با توجه به مدلول ماده 10 این آیین‌نامه بنا به تشخیص خود برای جبران خسارات وارده ناشی از تقصیر و یا غفلت و یا قصور دلال و یا بازاریابها و یا کارکنان وی از تضمین مذکور استفاده نماید.

ماده 19 - دلال رسمی بیمه ملزم به حفظ اسرار و اطلاعاتی است که به مناسبت شغل خود بدست می‌آورد. در صورت افشای غیرمجاز این اسرار بیمه مرکزی ایران می‌تواند نسبت به عدم تجدید یا لغو پروانه دلالتی رسمی بیمه او اقدام نماید.

ماده 20 - دلال رسمی بیمه مکلف است تمام اطلاعات لازم درباره بیمه مورد پیشنهاد و نیز نرخ حق بیمه مربوط را برای بیمه‌گذار خود تشریح و به او ارائه و اعلام نماید و بیمه‌نامه را برابر بنیاز و شرایط و پیشنهادات بیمه‌گذار از بیمه‌گر اخذ نماید و در غیراین صورت مسؤول جبران خسارات وارده خواهد بود.

¹⁴⁹ - به ماده 8 قانون راجع به دلالان مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

تبصره - نرخ حق بیمه برابر با تعرفه مصوب شورای عالی بیمه خواهد بود و در مواردی که نرخ تعیین نشده باشد مؤسسه بیمه قبلاً نرخ را از بیمه مرکزی ایران اخذ و در اختیار دلال رسمی بیمه خواهد گذاشت.

ماده 21 - دلال رسمی بیمه حق ندارد حق بیمه را نقدی یا ضمن چک بانک در وجه حامل و یا به نام خود دریافت کند مگر اینکه از طرف بیمه گراجازه نامه کتبی معتبر داشته باشد.

تبصره - هرگاه دلال رسمی بیمه برخلاف دستور این ماده عمل نماید در مقابل بیمه گذار و بیمه گر مسؤول خواهد بود.

ماده 22 - دلال رسمی بیمه حق دریافت خسارت از بیمه گر را ندارد و مؤسسات بیمه موظفند خسارت را در وجه بیمه گذار و یا ذی نفع یا به حواله کرد پرداخت نمایند.

ماده 23 - دلال رسمی بیمه حق ندارد از خسارتی که بیمه گر به بیمه گذار می پردازد مبلغی به هر عنوان دریافت دارد.

ماده 24 - دلال رسمی بیمه مسؤول صحت امضای بیمه گذار که ذیل پیشنهاد بیمه را امضا می نماید خواهد بود.

ماده 25 - دلال رسمی بیمه باید از رقابت مکارانه و ناسالم با دلال یا دلالان رسمی بیمه دیگر و از انجام تبلیغات سوء علیه مؤسسات بیمه خودداری کند.

ماده 26 - دلال رسمی بیمه مکلف است نشانی محل کار و سکونت خود را به بیمه مرکزی ایران اعلام نماید و در صورت تغییر محل کار و یا سکونت بلافاصله نشانی جدید خود را اطلاع دهد.

ماده 27 - دلال رسمی بیمه موظف است هر شش ماه یک بار گزارش عملیات و هر سال یک نسخه از ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه خود را به بیمه مرکزی ایران تسلیم دارد.

فصل سوم - تکالیف مؤسسات بیمه

ماده 28 - قبول بیمه از طرف مؤسسات بیمه از هر شخص به عنوان دلال بیمه در صورتی که فاقد پروانه دلالی رسمی بیمه است ممنوع می باشد.

ماده 29 - مؤسسات بیمه موظفند نام و شماره پروانه دلال رسمی بیمه را در بیمه نامه ای که بنا به پیشنهاد او صادر می شود ذکر نمایند.

ماده 30 - در صورتی که دلال رسمی بیمه از طرف مؤسسه بیمه ای مجاز به دریافت حق بیمه باشد در این صورت پرداخت حق بیمه به دلال رسمی بیمه در حکم پرداخت حق بیمه به مؤسسه بیمه بوده و مؤسسه بیمه مسؤول جبران خسارات وارده خواهد بود.

ماده 31 - مؤسسه بیمه نمی تواند بیمه ای را که وسیله دلال رسمی بیمه به آن مؤسسه یا نماینده مؤسسه پیشنهاد شده است از طریق مستقیم یا وسیله نماینده خود قبول نماید مگر اینکه بیمه گذارانصراف خود را از صدور بیمه نامه از طریق دلال رسمی بیمه کتباً اعلام دارد، در این صورت مؤسسه بیمه یا نماینده مؤسسه نمی تواند تخفیفی برای بیمه گذار منظور نموده و یا به وی پرداخت کند.

ماده 32 - اگر دلال رسمی بیمه پیشنهاد بیمه گذار خود را به مؤسسه بیمه یا نماینده مؤسسه تسلیم دارد مؤسسه بیمه یا نماینده مؤسسه مزبور نمی تواند همان بیمه را از دلال رسمی بیمه دیگری قبول کند مگر با دستور صریح و کتبی بیمه گذار.

ماده 33 - در صورتی که بیمه گری پیشنهاد دلال رسمی بیمه ای را رد نماید نمی تواند همان بیمه را با همان شرایط از دلال رسمی بیمه دیگری قبول کند.

ماده 34 - اگر برای بیمه ای چند دلال رسمی بیمه نرخ و شرایط خواسته باشند مؤسسه بیمه باید در کمال بی طرفی عمل نماید.

ماده 35 - مؤسسه بیمه کارمزد دلال رسمی بیمه را حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ دریافت حق بیمه پرداخت خواهد نمود.

تبصره - میزان کارمزد دلالان رسمی بیمه طبق مقررات مصوب شورای عالی بیمه می‌باشد.

ماده 36 - چنانچه تغییراتی در بیمه نامه داده شده باشد و این تغییرات باعث افزایش حق بیمه گردد کارمزد دلال رسمی بیمه نیز به همان نسبت افزایش خواهد یافت و در صورتی که به علل منطقی و قابل قبول، بیمه‌نامه فسخ و یا باطل شود و یا مبلغ حق بیمه تقلیل یابد کارمزد دلال رسمی بیمه نیز به همان نسبت کاهش داده شده یا برگشت داده خواهد شد. مؤسسه بیمه باید این تغییرات را به دلال رسمی بیمه مربوط اطلاع دهد.

ماده 37 - بیمه‌نامه‌هایی که به پیشنهاد دلال رسمی بیمه صادر می‌شود پرتفوی دلال رسمی بیمه خواهد بود و مؤسسات بیمه حقوق دلال رسمی بیمه را نسبت به پرتفوی او در حدود عرف و اصول جاری بیمه رعایت خواهند نمود.

تبصره - دلال رسمی بیمه می‌تواند پرتفوی خود را با نظر بیمه مرکزی ایران و اطلاع بیمه‌گران مربوط به دلال رسمی بیمه دیگری انتقال دهد.

فصل چهارم - مقررات مختلف

ماده 38 - مرجع رسیدگی به تخلفات دلال رسمی بیمه از مقررات این آیین‌نامه بیمه مرکزی ایران می‌باشد.

در هر حال رسیدگی به تخلفات دلال رسمی بیمه در مرجع فوق‌الذکر مانع از این نخواهد بود که در دادگاه‌های عمومی تخلفات دلال رسمی بیمه طبق قوانین جزایی و یامدنی مورد تعقیب قرارگیرد.

ماده 39 - صدور و لغو پروانه دلالی رسمی بیمه در هر مورد توسط بیمه مرکزی ایران به مؤسسات بیمه و سندیکای دلالان رسمی بیمه اعلام خواهد شد و در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محل نیز درج خواهد گردید.

ماده 40 - پروانه دلالی رسمی بیمه در موارد زیر لغو می‌شود:

الف - به درخواست دلال رسمی بیمه.

ب - در صورت معروفیت به فساد اخلاق.

پ - در صورتی که شکایتی از طرف بیمه‌گذار یا بیمه‌گرایا از طرف دلالان رسمی بیمه از عملیات دلال رسمی بیمه به بیمه مرکزی ایران واصل شود و مورد شکایت در بیمه مرکزی ایران تأیید گردد.

ت - در صورت عدم اجرای مقررات این آیین‌نامه و تأیید آن در بیمه مرکزی ایران.

ث - در صورتی که دلال رسمی بیمه تا دو سال پس از صدور پروانه دلالی، بدون عذر موجه مورد تشخیص بیمه مرکزی ایران عملیات خود را شروع نکرده باشد.

تبصره 1 - در صورت فوت یا حجر دلال رسمی بیمه، بیمه مرکزی ایران خارج از نوبت به وضع دلال متوفی یا محجور رسیدگی خواهد کرد.

تبصره 2 - تضمین مذکور در ماده (9) این آیین‌نامه با رعایت شرایط مقرر در مواد 10 و 11 پس از لغو پروانه دلالی رسمی بیمه مسترد خواهد شد.

ماده 41 - در صورت محکومیت به ارتکاب جنایت و ورشکستگی به تقصیر و یا کلاهبرداری و یا خیانت در امانت و یا دزدی و یا صدور چک بلامحل و یا اختلاس و یا معاونت در یکی از جرایم فوق پروانه دلالی رسمی بیمه لغو خواهد شد.

ماده 42 - در صورت فقدان پروانه دلالی رسمی بیمه عندالانقضاء المثنی از طرف بیمه مرکزی ایران صادر خواهد شد.

ماده 43 - نسبت به مواردی که در این آیین‌نامه پیش بینی نشده است دلال رسمی بیمه تابع قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و قانون تجارت و قانون راجع به دلالان و سایر قوانین مربوط و عرف بیمه خواهد بود.

ماده 44 - مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره و کارکنان شاغل شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران در زمان اشتغال نمی‌توانند به عنوان دلال فعالیت نمایند.

تبصره - عدم رعایت مفاد این ماده موجب لغو پروانه دلالی رسمی بیمه مربوط خواهد شد.

ماده 45 - نام دلالی رسمی بیمه باید از نامهای ایرانی انتخاب شود.

آیین‌نامه شماره (7)

مقررات مکمل آیین‌نامه‌های شماره 1 و 2

مصوب 1352/3/7

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ 1352/3/7 به منظور تکمیل آیین‌نامه‌های شماره 1 (نحوه واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری و میزان کارمزد و مشارکت در سود آن) و شماره 3 (تعیین میزان کارمزد و حق بیمه)¹⁵⁰ مقررات زیر را در سه ماده تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه باید قبل از صدور بیمه‌نامه آتش‌سوزی برای مبلغی بیش از یک میلیارد (1/000/000/000) ریال و بیمه‌نامه باربری برای حداکثر هر حمل به ارزش بیش از یکصد و پنجاه میلیون (150/000/000) ریال و بیمه‌نامه حوادث شخصی برای هر شخص یا گروهی از اشخاص که به اتفاق در یک وسیله نقلیه مسافرت کنند برای مبلغ بیش از پنجاه میلیون (50/000/000) ریال نظر بیمه مرکزی ایران را در مورد نرخ حق بیمه جلب نمایند. هرگاه مؤسسه بیمه‌ای در صدور بیمه‌نامه‌ای ترتیب مذکور را رعایت نکند به منظور جلوگیری از زیانی که احتمالاً به این علت متوجه بیمه مرکزی ایران خواهد شد، بیمه مرکزی ایران می‌تواند از قبول تمام یا قسمتی از سهم خود از خسارت یا خسارات احتمالی مربوط به آن بیمه‌نامه خودداری نماید و عدم قبول خسارت توسط بیمه مرکزی ایران در تعهد مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه در مقابل بیمه‌گذار و افراد ذی‌نفع در بیمه تأثیری نخواهد داشت. حق بیمه تمام‌مدت این بیمه‌ها در هر صورت براساس نرخ مورد قبول بیمه مرکزی ایران به بدهکار حساب مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه منظور خواهد شد.

ماده 2 - هرگاه مؤسسه بیمه‌ای برخلاف مفاد ماده (12) آیین‌نامه شماره (3) موافقت بیمه مرکزی ایران را در مورد نرخ حق بیمه قبل از صدور بیمه‌نامه جلب نکند به منظور جلوگیری از زیانی که احتمالاً به این علت متوجه بیمه مرکزی ایران خواهد شد، بیمه مرکزی ایران می‌تواند از قبول تمام یا قسمتی از سهم خود از خسارت یا خسارات احتمالی مربوط به آن بیمه‌نامه خودداری نماید و عدم قبول خسارت توسط بیمه مرکزی ایران در تعهد مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه در مقابل بیمه‌گذار و افراد ذی‌نفع در بیمه تأثیری نخواهد داشت. حق بیمه تمام‌مدت این بیمه‌ها در هر صورت براساس نرخ مورد قبول بیمه مرکزی ایران به بدهکار حساب مؤسسه بیمه صادرکننده بیمه‌نامه منظور خواهد شد.

ماده 3 - هرگاه مؤسسه بیمه‌ای برخلاف مفاد ماده (1) آیین‌نامه شماره (1) صدور یک یا چند بیمه‌نامه خود را به موقع ضمن ارسال صورتهای ماهانه به بیمه مرکزی ایران اعلام نکند در مورد این بیمه‌ها کارمزد واگذاری بیمه اتکایی اجباری مصوب شورای عالی بیمه فقط به میزان 10% آن قابل پرداخت خواهد بود. حکم این ماده در مواردی که مؤسسه بیمه ده روز پس از اخطار بیمه مرکزی ایران از ارسال صورتهای ماهانه خودداری کند نیز جاری است.

آیین‌نامه شماره (7/1)

مقررات مربوط به آیین‌نامه شماره (7) مصوبه جلسه

¹⁵⁰ - آیین‌نامه شماره 3 با آیین‌نامه شماره 20 متغی شده است.

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ 1371/10/21 تصویب نمود آن دسته از بردهای که در سالهای 1370 و 1371 پس از یک ماه مهلت مقرر به بیمه مرکزی ایران ارسال گردیده است استثنائاً اعمال نگردد و صورت حسابهای تهیه شده بر این اساس، اصلاح و در عوض کارمزدهای عادی مصوب شورای عالی بیمه در آنها منظور گردد.

آیین نامه شماره (8)

تعیین میزان حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری

کالا (تعرفه بیمه باربری)¹⁵¹

مصوب 1352/6/20 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری آیین نامه زیر را که مشتمل بر 14 ماده است در جلسه مورخ 1352/6/20 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند بیمه نامه های باربری را بر اساس مقررات و نرخهای تعیین شده در این آیین نامه صادر نمایند.

ماده 2 - حداقل نرخهای حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری (تعرفه بیمه باربری) به شرح زیر تعیین می شود.¹⁵²

الف - بیمه باربری با شرایط دلیوآ (W.A) به انضمام خطرهای عدم تحویل، دزدی، قلاب زدگی، آبدیدگی، روغن زدگی، شکست و ریزش، خسارات ناشی از کالاهای دیگر بر حسب نوع کالا و رعایت شرایط مقرر در این آیین نامه به شرح زیر:¹⁵³

1 - نرخها، آیینیه جام با فرانشیز 5%	6%
آیینیه (سایر انواع) با فرانشیز 5%	3%
آجر نسوز	1/2%
آسانسور	1/4%
آگوستیک تایل	1/7%
آلومینیوم به طور ورق	1/5%
آهن گوالوانیزه و روغنی	2%
ابزار	1/3%
اتومبیل باری (در صندوق یا بدون صندوق با فرانشیز 5000 ریال هر دستگاه)	1/2%
اتومبیل سواری، وانت با فرانشیز 1/5%	1/7%
اثاثیه و لوازم شخصی	2/5%
اجاق گازی، نفتی با خراشیدگی و فرورفتگی	1/5%

¹⁵¹ - به آیین نامه شماره 35 مصوب 1375/5/29 راجع به شرایط عمومی بیمه باربری مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁵² - به آیین نامه شماره (8/1) الی 8/5 و 8/7 الی 8/9) به عنوان مقررات مکمل آیین نامه شماره (8) در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁵³ - در مورد کاهش حداقل نرخهای مندرج در این بند، به آیین نامه شماره 8/11 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

%1/2	ادویه جات
%2/5	اشیای چدنی
%1/3	اتو برقی
%1/2	الکتروود
%3	ایرانیت
%1	بادام
%1/3	بادبزن برقی
%1/2	باطری رادیو و چراغ قوه
%1/1	برنج خوراکی با فرانشیز 1% کل محموله تا بندر مقصد
%1/5	برنج فلز به طور ورق
%4	بلورآلات با فرانشیز 5%
%1/4	پارچه های ابریشمی
%1/4	پارچه های پشمی
%1/5	پارچه های مشمعی، پلاستیکی، مومی و انواع آن
%1/2	پارچه های نخعی
%1/4	پالتو، بارانی
%1	پشم
%1/2	پشم شیشه ای
%1/1	پمپهای آب و انواع آن
%0/9	پنبه در عدل با خسارات محلی
%1	پنبه مصنوعی و الیاف مصنوعی
%1/5	پنیر
%1/5	پودر در بشکه (مواد شیمیایی خشک)
%1/8	پودر در کیسه (مواد شیمیایی خشک)
%1/6	پوست
%1/1	پیچ و مهره
%1/5	پيله ابریشم
%1/5	پیه و چربیهای صنعتی
%1/6	تخته سه لایی با شکست
%1/3	ترازوی معمولی
	تراکتور و ادوات کشاورزی و کمباین و ماشین آلات راهسازی و
%0/7	ماشین آلات ساختمانی با فرانشیز 5/000 ریال هر دستگاه
%1/3	ترانسفورماتور
%1/5	تفنگ و فشنگ
%1/7	تلویزیون و قطعات منفصله آن

%1/2	تنباکو
%1/2	توتون
%1/3	جاروی برقی
%0/9	چای
%1/5	چرخ خیاطی
%1/5	چوب پنبه
%3/5	چینی آلات
%1/1	حبوبات با فرانشیز 1% کل محموله در صورتی که فله باشد تا بندر مقصد
%2	حلب به طور ورق
%1/6	خرازیجات (دکمه، روبان، کلاه، زیرپوش و نظایر آنها)
%1/2	خشکبار و انواع آن (غیر از بادام)
%1/3	خوراک دام از هر نوع
%2	دارو (مایع در شیشه)
%1/5	دارو (انواع دیگر آن)
%1/2	دوچرخه با فرورفتگی
%1/5	دیگ بخار چدنی (برای شوفاژ)
%1	دیگ بخار فولادی
%1	ذرت با فرانشیز 1% کل محموله در صورتی که فله باشد تا بندر مقصد
%1/7	رادیو و قطعات منفصله
%1/5	ریش تراش برقی
%2/5	روده
%1/7	روده مصنوعی
%1/7	روغن ترمز و موتور در قوطی
%1/3	روغن خوراکی جامد در قوطی
%1/7	روغن خوراکی مایع در قوطی یا شیشه
%2	روغن موتور در بشکه
%2	روکش چوب به صورت ورقه
%1/5	روی به صورت ورق
%2	سالامبور
%1/7	سلولوید
%1/7	سنگ سمباده و دیسکهای سنگبری
%1/5	سیمان در بشکه آهنی و چوبی
%2/5	سیمان در پاکت با فرانشیز 5%
%1/2	شکر

%1/5	شیر کندانسه و شیر خشک
%6	شیشه اتومبیل با فرانشیز 1/5%
%6	شیشه جام با فرانشیز 1/5%
%2	شیشه مسلح
%1/8	صفحه گرامافون
%1/7	ضبط صوت و قطعات منفصله
%1	طلا (سکه و شمش) با بارنامه تضمینی
%1/4	ظرفشویی با خراشیدگی و فرورفتگی
%1	غلات با فرانشیز 1% کل محموله به صورت فله تا بندر مقصد
%2	فرش
%1/7	فلاسک
%2	فورمیکا به صورت ورقه
%1/7	فیبر به صورت ورقه
%1/7	فیلم (عکاسی، طبی، سینمایی) و انواع آن
%3	قرمز دانه
%0/7	قطعات منفصله اتومبیل از هر قبیل برای مونتاژ (C.K.D)
%1	قطعات موتورسیکلت برای مونتاژ (C.K.D)
%1	قطعات دوچرخه برای مونتاژ
%1/2	قفل
%1/2	قند
%1	کابل و انواع آن
%1/2	کاربن بلاک
%1/7	کاغذ
%1/3	کاغذ سمباده
%1/5	کاکائو
%1/2	کاموا
%0/9	کتاب
%1/2	کتیرا
%1	کپسول اکسیژن خالی
%1/2	کرک
%1/5	کره
%1/3	کلید و پریز
%1/3	کمپرسور یخچال
%1/2	کتور آب
%1/7	کتور برق

%1/5	کنسرو
%1/2	کودشیمیایی در کیسه
%1/5	کولر
%1/1	کیسه سیمان
%1	کیسه، گونی، چتایی و نخ گونی
%1/7	گرامافون و قطعات منفصله
%1/2	گردو
%1/7	گریس
%1/7	گلوکز مایع
%1/8	گوشت منجمد
%1/2	لاستیک رویی و تویی دوچرخه و موتورسیکلت
	لاستیک رویی و تویی وسایط نقلیه موتوری از هر قبیل به استثنای
%8	دوچرخه و موتورسیکلت
%0/5	لاستیک طبیعی کائوچو
%0/8	لاستیک مصنوعی
%1/7	لامپ الکتریکی
%1/7	لامپ تصویر تلویزیون
%2/2	لامپ فلورسنت
%1/4	لباسشویی با خراشیدگی و فرورفتگی
%1/2	لوازم آتش‌نشانی
%2	لوازم آرایش و شیشه‌های خالی مربوط به آن
%4	لوازم آزمایشگاه (لوله‌های آزمایشی، قرع، انبیک، شیشه و نظایر آن)
%1/4	لوازم الکترونیکی
%1/3	لوازم الکتریکی خانگی
%1/2	لوازم بخاری
%3	لوازم بهداشتی ساختمان با فرانشیز 5%
%1/5	لوازم تحریر
%1/5	لوازم تهویه مرکزی
%1/2	لوازم در و پنجره
%1/4	لوازم سفره (قاشق، چنگال، کارد و غیره)
%1/9	لوازم لابراتوار (عکاسی، جراحی، سینمایی، غیر از لوازم الکتریکی)
%1/2	لوازم لوله‌کشی (سه‌راه، زانو، شیر و غیره)
%1/2	لوازم نجاری (بیرقجات)
%1/4	لوازم یدکی کلیه وسایط نقلیه موتوری زمینی
%1	لوازم یدکی ماشین‌آلات صنعتی نوع الف

1/2%	لوازم یدکی ماشین‌آلات صنعتی نوع ب
1/4%	لوازم یدکی ماشین‌آلات صنعتی نوع ج
1/4%	لوازم یدکی وسایط نقلیه هوایی
2/5%	لوازم با فرانشیز 5%
0/7%	ماشین‌آلات کشاورزی و ساختمان و راهسازی با فرانشیز 5000 ریال هر دستگاه ماشین‌آلات صنعتی:
0/7%	نوع الف- اتومبیل‌سازی، پروفیل‌سازی تراکتورسازی، چدن‌ریزی ذوب فلزات، سیمان، فیبرسازی، قندسازی، کابل‌سازی، کاغذسازی ماشین‌سازی، مفتول‌سازی، مقواسازی
0/9%	نوع ب - آسانسورسازی، باطری‌سازی، برنج‌کوبی، بیسکویت‌سازی ریسندگی و بافندگی (از هر قبیل)، چینی‌سازی (بهداشتی و غیر آن) روغن‌کشی، شیرینی‌پزی، صابون‌پزی، قوطی‌سازی، کارتن‌سازی کفش‌سازی، کتورسازی، لاستیک‌سازی ماشین‌آلات کارخانه چای
1/4%	نوع ج - ماشین‌آلات الکترونیکی
1/4%	ماشینهای تحریر و حساب
1/5%	مس به صورت ورق
3%	مشروبات در شیشه و بشکه
1/2%	مشعل
1/4%	مفتول
1/5%	مقره
1/7%	مقوا با پارگی
1/2%	مو
1%	مواد اولیه لاستیک‌سازی (به جز کاربن بلاک)
1/7%	مواد پلاستیکی در کیسه
1/3%	مواد خوراکی در قوطی
2/2%	مواد شیمیایی بدون خطر مایع در بشکه‌های آهنی 50 الی 100 کیلویی
2/5%	مواد شیمیایی خطرناک
1/4%	موتورسیکلت با فرورفتگی
1/3%	موخسک‌کن (شوار)
1/2%	میخ و نعلچه
1/7%	میکا به صورت ورقه
1%	نخ
1/5%	نسکافه
1%	نقره (سکه و شمش) با بارنامه تضمینی

1/6%

1/5%

1/4%

ورشو به صورت ورق

یخچال برقی و نفتی با خراشیدگی و فرورفتگی

2 - فرانشیز: در کلیه مواردی که در مقابل نرخ حق بیمه در تعرفه فرانشیز معین نشده است، فرانشیز اجباری در صورت وقوع خسارت 3% می باشد و در مواردی که تغییر یا حذف فرانشیز مورد نظر باشد مؤسسات بیمه موظفند نرخ حق بیمه مربوط را از بیمه مرکزی ایران اخذ و سپس به صدور بیمه نامه اقدام نمایند.

منظور از فرانشیز مقداری از خسارت است که در هر صورت به عهده بیمه گذار می باشد.

3 - در مورد کالایی که نرخ حق بیمه آن در این تعرفه معین نشده باشد مؤسسات بیمه موظفند پس از جلب موافقت بیمه مرکزی ایران در مورد نرخ، به صدور بیمه نامه مبادرت نمایند.

بیمه مرکزی ایران هر سه ماه یکبار نرخ حق بیمه این گونه کالاها را برای تصویب به شورای عالی بیمه گزارش خواهد کرد.

4 - در صورتی که خطری در بیمه نامه استثنا شود برای هرگونه تقلیل نرخ موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران باید اخذ شود.

5 - در صورتی که بیمه خطرانی علاوه بر خطرات مذکور در بند «الف» این ماده مورد نظر باشد نرخ حق بیمه اضافی توسط بیمه مرکزی ایران معین خواهد شد.

ب (اصلاحی 1355/12/28)¹⁵⁴ - بیمه باربری با شرایط اف-بی-ا (F.P.A) از هر طریق به انضمام خطر عدم تحویل 3/5 در هزار

ج (اصلاحی 1355/12/28)¹⁵⁵ - بیمه باربری با شرایط اف-بی-ا (F.P.A) فقط از هر طریق 3 در هزار

د - بیمه از بین رفتن کلی کالا (Total Loss) در یک مرحله و در نتیجه آتش سوزی 2 در هزار

هـ (الحاقی 1355/12/28)¹⁵⁶ - بیمه باربری تمام خطر (طبق ALL . RISK CLAUSES) برحسب نوع کالا نرخهای مقرر در بند «الف» ماده (2) به اضافه حداقل 20% نرخهای همان کالا خواهد بود.

ماده 3 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه شامل خطر جنگ نمی باشد، نرخ حق بیمه خطر جنگ باید براساس نرخهای متداول مراجع صالحه بین المللی که توسط بیمه مرکزی ایران ابلاغ می گردد به نرخ حق بیمه مقرر اضافه شود.

ماده 4 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه در مورد حمل کالا با کشتیهایی اعتبار دارد که بیش از 15 سال از تاریخ ساخت آن نگذشته باشد در غیر این صورت باید نرخ حق بیمه اضافی بر اساس نرخهای متداول مراجع صالحه بین المللی مربوط به سن کشتی که توسط بیمه مرکزی ایران ابلاغ می گردد به نرخ حق بیمه مقرر اضافه شود.

ماده 5 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه در مورد حمل کالا با کشتیهایی طبقه بندی شده اعتبار دارد.

در غیر این صورت نرخ حق بیمه اضافی باید براساس نرخهای مراجع صالحه بین المللی که توسط بیمه مرکزی ایران ابلاغ می گردد به نرخ حق بیمه مقرر اضافه شود.

ماده 6 - نرخ حق بیمه برای حمل کالا به وسیله بارج (دوبه) و کشتیهایی بادبانی و نظایر آن حداقل 30% بیشتر از نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه خواهد بود.

ماده 7 - نرخ حق بیمه برای حمل کالا از هریک از بنادر و جزایر جنوبی ایران به مقصد یکدیگر و یا در منطقه خلیج فارس و دریای عمان با کشتیهایی طبقه بندی شده 30% کمتر از نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه خواهد بود.

¹⁵⁴ - اصلاح بند ب به موجب آیین نامه شماره 8/6 صورت گرفته و از تاریخ 1356/2/1 لازم الاجرا است.

¹⁵⁵ - اصلاح بند ج، الحاق بند هـ و اصلاح ماده 8 به موجب آیین نامه شماره 8/6 صورت گرفته و از تاریخ 1356/2/1 لازم الاجرا است.

¹⁵⁶ - اصلاح بند ج، الحاق بند هـ و اصلاح ماده 8 به موجب آیین نامه شماره 8/6 صورت گرفته و از تاریخ 1356/2/1 لازم الاجرا است.

ماده 8 (اصلاحی 1355/12/28)¹⁵⁷ - نرخ حق بیمه برای حمل کالا به وسیله هواپیما 25% کمتر از نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه خواهد بود.

ماده 9 - قبول بیمه تمام خطر نصب ماشین آلات حمل شده ضمن بیمه نامه باربری آن مجاز نیست و برای خطر نصب ماشین آلات حمل شده باید بیمه نامه جداگانه ای صادر شود.

ماده 10 - اعتبار بیمه نامه های صادره براساس نرخهای مذکور در ماده (2) این آیین نامه به محض رسیدن کالا به مقصد تعیین شده در بیمه نامه خاتمه می یابد و مع هذا در صورتی که کالا به مقصد تعیین شده در بیمه نامه نرسد اعتبار بیمه نامه به ترتیب زیر ادامه خواهد داشت:

الف - در مورد حمل کالا با وسایط نقلیه آبی لغایت 45 روز پس از تخلیه کالا در بندر مقصد.

ب - در مورد حمل کالا با وسایط نقلیه زمینی لغایت 45 روز پس از ورود کالا به مرز.

ج - در مورد حمل کالا با هواپیما لغایت 30 روز پس از رسیدن هواپیما به فرودگاه مقصد.

د - در مورد حمل کالا در داخل کشور لغایت 8 روز پس از رسیدن کالا به انبار مؤسسه حمل و نقل در مقصد.

ماده 11 (اصلاحی 1355/12/28)¹⁵⁸ - مؤسسات بیمه می توانند با دریافت حق بیمه اضافی به شرح زیر اعتبار بیمه نامه را تمدید کنند

مشروط بر اینکه اولاً کالا به مقصد تعیین شده در بیمه نامه نرسیده باشد ثانیاً درخواست تمدید قبل از انقضای اعتبار بیمه نامه به مؤسسه بیمه رسیده باشد:

الف - بیمه باربری با شرایط دلیوا (W.A) و بیمه باربری با شرایط تمام خطر (ALL . RISK CLAUSES):

1 - برای پانزده روز اول 10% نرخهای مقرر برای هر کالا مشروط بر اینکه از دو در هزار مبلغ بیمه شده کمتر نباشد.

2 - برای پانزده روز دوم پانزده درصد نرخهای مقرر برای هر کالا مشروط بر اینکه از دو و نیم در هزار مبلغ بیمه شده کمتر نباشد.

3 - برای پانزده روز سوم بیست درصد نرخهای مقرر برای هر کالا مشروط بر اینکه از سه در هزار مبلغ بیمه شده کمتر نباشد.

4 - برای پانزده روز چهارم و هر پانزده روز بعدی بیست و پنج درصد نرخهای مقرر برای هر کالا مشروط بر اینکه از سه و نیم در هزار مبلغ بیمه شده کمتر نباشد.

ب - بیمه باربری با شرایط اف-پی-ا (F.P.A) و بیمه از بین رفتن کلی کالا (TOTAL LOSS) در یک مرحله و در نتیجه آتش سوزی:

1 - برای پانزده روز اول یک در هزار مبلغ بیمه شده.

2 - برای پانزده روز دوم یک و نیم در هزار مبلغ بیمه شده.

3 - برای پانزده روز سوم دو در هزار مبلغ بیمه شده.

4 - برای پانزده روز چهارم و هر پانزده روز بعدی دو و نیم در هزار مبلغ بیمه شده.

تبصره - در بندهای «الف و ب» این ماده کسر پانزده روز نیز پانزده روز محسوب می شود.

ماده 12 - مؤسسات بیمه مجاز به صدور بیمه نامه باربری با نرخی کمتر از نرخهای مقرر و با مدتی بیشتر از مدت های مقرر در این آیین نامه نیستند مگر در موارد استثنایی و با جلب موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران.

ماده 13 - در مورد کالایی که بدون افتتاح اعتبار اسنادی در بانک های ایران به کشور وارد می شوند مؤسسات بیمه می توانند در هر مورد با موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران بیمه نامه براساس نرخهای کمتری صادر نمایند.

ماده 14 - مقررات این آیین نامه از تاریخ 1352/10/1 قابل اجراست.

¹⁵⁷ - به پاورقی بند ب ماده 2 مراجعه شود.

¹⁵⁸ - اصلاح ماده 11 به موجب آیین نامه شماره 8/6 که از تاریخ 1356/2/1 لازم الاجرا است، صورت گرفته است.

آیین نامه شماره (8/1)¹⁵⁹

مربوط به تعرفه بیمه باربری

مقررات مکمل آیین نامه شماره (8)

مصوب 1353/2/24

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری تعدادی از کالاهایی که نرخ آنها در آیین نامه شماره (8) (تعرفه بیمه باربری) معین نشده است در جلسه مورخ 1353/2/24 به شرح زیر تصویب نمود:

%2/5	آلات موسیقی غیر از ارگ و پیانو
%2	آهن نبشی گالوانیزه
%3/5	ارگ با فرانشیز 5%
%1/5	پنبه کوهی
%3/5	پیانو با فرانشیز 5%
%1/2	تور چراغ
%1/5	چراغ توری
%1/4	چسب به صورت نوار
%1/5	چسب به صورت مایع
%1/5	خاک چینی
%1/7	رنگ
%1/2	فتر
%1	فولاد
%2/5	قالب چدنی
%1/4	ماشین آلات خط کشی خیابان
%0/6	ماشین آلات معدن
%0/9	ماشین آلات کارخانه یخچال سازی

آیین نامه شماره (8/2)¹⁶⁰

مربوط به تعرفه بیمه باربری

مقررات مکمل آیین نامه شماره (8)

مصوب 1353/8/28

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری تعدادی از کالاهایی که نرخ آنها در آیین نامه شماره (8) (تعرفه بیمه باربری) معین نشده است در جلسه مورخ 1353/8/28 به شرح زیر تصویب نمود:

%2/2	کاشی
%1/5	سرامیک
%1/6	ساعت

¹⁵⁹ - در مورد کاهش حداقل نرخ مندرج در این آیین نامه، به آیین نامه شماره 8/11 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

%1/4	ماشین چاپ و فتوکپی
%1/5	گرام، رادیوگرام و قطعات منفصله آن
%1/5	تلفن و قطعات منفصله آن
%1/5	دربازکن برقی و قطعات منفصله آن

آیین نامه شماره 161(8/3)
 مقررات مکمل آیین نامه شماره (8)
 مصوب 1354/9/17

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری تعدادی از کالاهایی که نرخ آنها در آیین نامه شماره (8) (تعرفه بیمه باربری) معین نشده است در جلسه مورخ 1354/9/17 به شرح زیر تصویب نمود:

%1/4	رنگ در قوطی
%1/2	لوله چدنی
%1	لوله فولادی
%0/8	سنگ معدن از هر قبیل
%2/5	میز و صندلی و مبل چوبی
%1	تخت فلزی
%0/9	وسایل ساختمانی فلزی
%1/2	مته الکتریکی
%0/9	ماشین آلات چاپخانه
%1/9	سایر وسایل آزمایشگاهی (به غیر از لوله های آزمایش قرع و انبیک و شیشه و نظایر آن)
%1/7	مواد شیمیایی بدون خطر در ظرفهای فلزی تا 5 کیلوگرم
%2	مواد شیمیایی بدون خطر در ظرفهای بیش از 5 و کمتر از 50 کیلوگرم
%1/3	تسمه فلزی
%1	فیلتر پنبه کوهی
%1/3	فیلتر آب فلزی
%2	فیلتر آب چینی
%0/9	ماشین فرش شویی و موکت شویی
%0/9	ژنراتور برق
%0/9	تریلی
%0/7	جرثقیل
%1/7	کیسه کاغذی جاروی برقی

%0/9	ماشین کلیدسازی
%0/9	ماشین برش کاغذ غیرالکترونیکی
%1/3	قهوه جوش
%1/9	لوازم جراحی
%1/6	تیغ اصلاح
%1/5	مشمع
%1/7	قوطی از فیبر
%1/2	میز، صندلی، قفسه فلزی
%1/2	پروفیل آهن

آیین نامه شماره 162(8/4)
 مقررات مکمل آیین نامه شماره (8)
 مصوب 1355/2/19

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری تعدادی از کالاهایی که نرخ آنها در آیین نامه شماره (8) (تعرفه بیمه باربری) معین نشده است در جلسه مورخ 1355/2/19 به شرح زیر تصویب نمود:

%1/2	لوازم ورزشی
%2	عینک
%1	قطعات برای ساختمان پیش ساخته

آیین نامه شماره 163(8/5)
 مقررات مکمل آیین نامه شماره (8)
 مصوب 1355/9/14

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری تعدادی از کالاهایی را که نرخ آنها در آیین نامه شماره (8) (تعرفه بیمه باربری) معین نشده است در جلسه مورخ 1355/9/14 به شرح زیر تصویب نمود:

%1/8	1 - چرم (اعم از طبیعی و مصنوعی)
%1/2	2 - ماسک
%1/5	3 - شانه
%1/2	4 - لوازم یدکی و قطعات فلزی چرخ خیاطی
%2	5 - قطعات چوبی چرخ خیاطی

آیین نامه شماره (8/7)
 مقررات مکمل آیین نامه شماره (8)
 مصوب 1358/11/28

¹⁶² - در مورد کاهش حداقل نرخ مندرج در این آیین نامه، به آیین نامه شماره 8/11 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.
¹⁶³ - در مورد کاهش حداقل نرخ مندرج در این آیین نامه، به آیین نامه شماره 8/11 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1358/11/28 مقرر داشت:
نرخهای مندرج در ماده (2) آیین‌نامه شماره (8) (تعرفه بیمه باربری) از اول سال 1359 معادل 15% کاهش می‌یابد.

آیین‌نامه شماره (8/8)

مقررات مکمل آیین‌نامه شماره (8)

مصوب 1373/4/13

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1373/4/13 تصویب نمود:
شرکتهای بیمه از این پس می‌توانند بیمه‌نامه‌های صادراتی و ترانزیت (عبوری) از گمرکات ورودی تا گمرکات خروجی کشور را با توجه به آیین‌نامه شماره (8) شورای عالی بیمه و منضمات آن، با نرخهای زیر صادر نمایند:

1 - برای بیمه‌نامه‌های ریالی در شرایط W.A.,F.P.A و تمام خطر با 55% از نرخهای تعرفه موردعمل فعلی.

2 - برای بیمه‌نامه‌های ارزی در شرایط W.A.,F.P.A و تمام خطر با 35% از نرخهای تعرفه موردعمل فعلی.

ضمناً شرکتهای بیمه می‌توانند درمورد کالاهای ترانزیت خارج از مرزهای ایران ضمن رعایت حداقل نرخهای موضوع این مصوبه با نرخهای رقابتی بین‌المللی عمل نمایند.

بیمه‌نامه‌های کالاهای وارداتی به کشور از شمول این مصوبه خارج می‌باشد.

آیین‌نامه شماره (8/9)

مقررات مکمل آیین‌نامه شماره (8)

مصوب 1374/3/29

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1374/3/29 تصویب نمود:

1 - مدت اعتبار بیمه‌های باربری که برای گشایش اعتبار صادر می‌شود فقط در صورتی از یک سال فراتر خواهد رفت که ظرف این مدت و قبل یا همزمان با گشایش اعتبار حق بیمه آن پرداخت شده باشد.

در غیر این صورت بیمه‌نامه از درجه اعتبار ساقط است مگر آنکه بیمه‌گذار قبل از انقضای مدت مذکور درخواست تمدید بیمه را نماید که در چنین شرایطی بیمه‌گر موظف است با نرخ و شرایط جاری بیمه را تمدید نماید.

2 - شرکتهای بیمه مجازند برای بیمه‌های باربری که حق بیمه آن نقداً در زمان صدور بیمه‌نامه دریافت می‌شود حداکثر 10% تخفیف نقدی منظور نمایند.

آیین‌نامه شماره (8/11)

مکمل آیین‌نامه تعرفه بیمه باربری

مصوب 1383/5/27

شورای عالی بیمه در اجرای بند (4) ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1383/5/27 تصویب نمود:
«حداقل نرخهای مندرج در بند الف ماده 2 آیین‌نامه شماره 8 و مکمل‌های شماره 8/1 لغایت 8/5 پس از اعمال کاهش‌های متوالی 15 درصد و 20 درصد قبلی از تاریخ 1383/7/1 به میزان ده درصد و از تاریخ 1384/1/1 نیز ده درصد دیگر (در مجموع بیست درصد) کاهش می‌یابد»

تعیین میزان حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم آتش سوزی (تعرفه بیمه آتش سوزی)

مصوب 1352/8/1

شورای عالی بیمه در اجرای بند (4) ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را که مشتمل بر 15 ماده و سه تبصره است در جلسه مورخ 1352/8/1 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند بیمه‌نامه‌های آتش سوزی را براساس مقررات و نرخهای تعیین شده در این آیین‌نامه صادر نمایند.

ماده 2 - حداقل نرخهای حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم آتش سوزی (تعرفه بیمه آتش سوزی) به شرح زیر تعیین می‌شود:¹⁶⁵

قسمت اول- خطرات غیرصنعتی (با ساختمان درجه یک)¹⁶⁶

محتویات	ساختمان	
	2 در هزار	آرایشگاه و اماکن مشابه
	1 در هزار	ادارات، دفاتر کار، بانکها
	2 در هزار	باشگاهها، هتلها، پانسیون
	0/8 در هزار	بناهای در دست ساختمان
حداقل 20% قیمت کامل ساختمان		
	1/5 در هزار	بیمارستانها، درمانگاهها
	4 در هزار	پمپ بنزین
	2/5 در هزار	تأثر، کافه تریا، رستوران، کاباره و اماکن مشابه
	2/5 در هزار	تعمیرگاه اتومبیل و لوازم الکتریکی و موارد مشابه
	3 در هزار	چاپخانه
	2/5 در هزار	حمام
	2/5 در هزار	داروخانه
	0/7 در هزار	دانشگاهها، مدارس
	3 در هزار	دوزندگی، لباسشویی، اتوکشی موارد مشابه
	4 در هزار	سینما، ساختمان وسالن
	2 در هزار	فروشگاه لوازم اتومبیل و موارد مشابه
	2/5 در هزار	فروشگاههای بزرگ و سوپرمارکت
	2 در هزار	فروشگاههای دیگر
	0/7 در هزار	کتابخانه

¹⁶⁴ - به آیین‌نامه‌های (9/1 الی 9/7) به عنوان مکمل آیین‌نامه شماره 9 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁶⁵ - جهت اطلاع از شرایط عمومی بیمه‌نامه‌های آتش سوزی به آیین‌نامه شماره 21 مصوب 1366/8/27 در همین مجموعه مراجعه شود. ضمناً به موجب آیین‌نامه شماره 9/4 مندرج در این مجموعه، نرخ‌های مندرج در ماده 2 کاهش یافته است.

¹⁶⁶ - به آیین‌نامه شماره 25 راجع به تعرفه بیمه آتش سوزی مصوب 1370/6/4 که از تاریخ 1371/1/1 لازم‌الاجرا بوده و در همین مجموعه درج شده مراجعه شود.

2درهزار	2درهزار	کتابفروشی و لوازم تحریرفروشی
4درهزار	4درهزار	لباسشویی با استفاده از بنزین
1درهزار	0/6درهزار	مساجد و بناهای مذهبی
1درهزار	0/6درهزار	منازل
7درهزار	7درهزار	نفت فروشی
2درهزار	2درهزار	نمایشگاه از هر قبیل
5درهزار	5درهزار	کارگاه اشیای چوبی
2درهزار	2درهزار	کارگاه اشیای فلزی
3درهزار	3درهزار	کارگاههای دیگر

قسمت دوم - خطرات صنعتی (با ساختمان درجه یک) بدون تفکیک

ساختمانها و محتویات

1/7درهزار	کارخانه آبجوسازی
1/5درهزار	کارخانه نوشابه‌های غیرالکلی
2/5درهزار	کارخانه آجرسازی
4درهزار	کارخانه آرد با تهویه
6درهزار	کارخانه آرد بدون تهویه
2درهزار	کارخانه ابریشم طبیعی و نوغان
6درهزار	کارخانه چوب‌بری، اره‌کشی
2/2درهزار	کارخانه اشیای شیشه‌ای و بلور
1/5درهزار	کارخانه اشیای چدنی و ریخته‌گری
2درهزار	کارخانه باطری‌سازی
2درهزار	کارخانه بخاری و چراغ خوراک‌پزی و مشابه آن
1/5درهزار	کارخانه برق
3درهزار	کارخانه برنج‌پاک‌کنی
2درهزار	کارخانه بریکت‌سازی (ذغال‌فشرده)
2/5درهزار	کارخانه پرده کرکره
2درهزار	کارخانه پشم شیشه
3/5درهزار	کارخانه پلاستیک سازی
3/5درهزار	کارخانه پنبه‌پاک‌کنی
2/2درهزار	کارخانه پودر رختشویی
4/5درهزار	کارخانه تخته سه لایی
4/5درهزار	کارخانه تخته سه‌لایی فشرده و فیبر

3درهزار	کارخانه تشک سازی
2/2درهزار	کارخانه تقطیر الکل و مشروبات الکلی
2درهزار	کارخانه تلفن سازی، کنتورسازی
2/5درهزار	کارخانه جوراب بافی
2/5درهزار	کارخانه چاپ نقش پارچه و خشک کردن آن
3/2درهزار	کارخانه چای
2/5درهزار	کارخانه چای مخلوط کنی
2/5درهزار	کارخانه چرم سازی طبیعی
4/5درهزار	کارخانه چوب سازی
2درهزار	کارخانه چینی سازی و کاشی سازی
2/5درهزار	کارخانه خشکبار شویی
2/5درهزار	کارخانه دارو سازی
6درهزار	کارخانه دانلو پیلو و اسفنج و مشابه آن
2/2درهزار	کارخانه دخانیات
3/5درهزار	کارخانه دگمه سازی
1/8درهزار	کارخانه دوچرخه سازی و تخت خواب و کالسکه سازی
4درهزار	کارخانه رنگ
2/5درهزار	کارخانه روغن کشی
1/8درهزار	کارخانه ریسندگی و بافندگی
2درهزار	کارخانه ریسندگی
2/5درهزار	کارخانه زیپ سازی
1درهزار	کارخانه سنگبری
1/2درهزار	کارخانه سیمان
2درهزار	کارخانه شکلات و بیسکویت و آدامس سازی
3درهزار	کارخانه شمع سازی
2درهزار	کارخانه شیشه سازی (جام)
2/5درهزار	کارخانه صابون سازی
3/5درهزار	کارخانه صفحه گرامافون
2/5درهزار	کارخانه عطر و ادکلن، خمیر دندان، خمیر ریش، رنگ مو، فیکساتور
1/8درهزار	کارخانه فرش ماشینی
2/5درهزار	کارخانه قالی شویی
2درهزار	کارخانه قطعات یدکی وسایل نقلیه
1/5درهزار	کارخانه قند
2/5درهزار	کارخانه کارتن و مقوا
5درهزار	کارخانه و کارگاه آسفالت

2/5 در هزار	کارخانه کاغذسازی
2 در هزار	کارخانه کاموا و قرقره
7 در هزار	کارخانه کبریت‌سازی
3 در هزار	کارخانه کش‌بافی
4 در هزار	کارخانه کفش‌دوزی
1/5 در هزار	کارخانه تهیه کمپوت، کنسرو، مربا و ترشی
3 در هزار	کارخانه گونی‌بافی
2 در هزار	کارخانه لاستیک‌سازی (وسایط نقلیه)
1/5 در هزار	کارخانه لامپ‌سازی
2/5 در هزار	کارخانه لباس‌دوزی، پیراهن‌دوزی
1/5 در هزار	کارخانه لبنیات‌سازی (شیر و ماست و بستنی و مشابه و متعلقات آن)
3 در هزار	کارخانه لینولئوم، مکالئوم، فرش لاستیکی کف اتاق و امثالهم
2/5 در هزار	کارخانه لوازم بهداشتی (نوار بهداشتی، دستمال کاغذی و امثالهم)
2/5 در هزار	کارخانه لوازم تحریر
2 در هزار	کارخانه لوله برکمن و کابل و لوازم الکتریکی (کلید و پریز)
2/5 در هزار	کارخانه ماکارونی‌سازی
1/5 در هزار	کارخانه تهیه مصنوعات آلومینیوم مانند در و پنجره و ظروف آلومینیومی
1/5 در هزار	کارخانه مصالح ساختمان (غیر از چوب)
3/5 در هزار	کارخانه مواد شیمیایی الف - مواد خطرناک
2/5 در هزار	ب - مواد کم‌خطر
2 در هزار	کارخانه مواد غذایی
1/5 در هزار	کارخانه مونتاژ اتومبیل و کارخانه اتومبیل‌سازی و اتاق اتومبیل و تراکتور و تانکر
2/5 در هزار	کارخانه مونتاژ رادیوگرام، تلویزیون و ضبط صوت
3 در هزار	کارخانه نایلن‌سازی
4/5 در هزار	کارخانه مواد نفتی غیر از بنزین و نفت از قبیل وازلین، گریس و قیر و امثالهم
3 در هزار	کارخانه نوار ضبط صوت
1/2 در هزار	کارخانه نورد لوله و مفتول و میله آهنی
2 در هزار	کارخانه یخچال و کولر‌سازی و آبگرمکن
1/5 در هزار	کارخانه یخ‌سازی و سردخانه با مصرف آمونیاک
2/5 در هزار	کارخانه یخ‌سازی با مصرف سایر مواد

قسمت سوم - انبارها و سراها بدون تفکیک ساختمانها و محتویات

1درهزار	الف- انبارهای عمومی مدرن و مجهز به گارد آتش نشانی اختصاصی با ساختمان بتونی و صفافی صحیح
2درهزار	ب - انبارهای عمومی مجهز به وسایل آتش نشانی با ساختمان آجری و صفافی صحیح
3/5درهزار	ج - انبارهای عمومی و سراهایی که دارای شرایط مذکور نباشد به شرح زیر:
4/5درهزار	1 - انبارهای عمومی و سراهای درجه 1
5/5درهزار	2 - انبارهای عمومی و سراهای درجه 2
1درهزار	3 - انبارهای عمومی و سراهای درجه 3
2/5درهزار	د - انبارهای اختصاصی با وسایل آتش نشانی کافی برای کالای خاص آهن و آهن آلات
2/5درهزار	پارچه (الیاف مصنوعی، ترکیبی و مخلوط)
2/5درهزار	پارچه نخی و طبیعی (الیاف طبیعی)
6درهزار	پنبه باز
3درهزار	پنبه فشرده
2درهزار	توتون و مواد ساخته شده از آن و تنباکو
3/5درهزار	چوب (تخته، الوار، هیزم، تیر، ذغال)
2/5درهزار	دارو
2/5درهزار	دانه‌های نباتی
2/5درهزار	روغن و انواع چربیها
1درهزار	سیمان
1/5درهزار	قند و شکر
2/5درهزار	کاغذ و مقوا
4/5درهزار	کبریت
1درهزار	گندم در سیلو
1/5درهزار	گندم در غیر سیلو
3درهزار	مواد پلاستیکی و لاستیکی
4/5درهزار	مواد شیمیایی خطرناک
2/5درهزار	نخ (الیاف طبیعی)
2/5درهزار	نخ (الیاف مصنوعی)
3درهزار	سایر کالاهای پرخطر
1/5درهزار	سایر کالاهای کم خطر
	ه - انبارهای اختصاصی با وسایل آتش نشانی کافی برای بیش از یک نوع کالا: حق بیمه این گونه انبارها براساس کالاهایی که نرخ حق بیمه آن بیشتر است با رعایت نرخهای مذکور در بند «د» تعیین خواهد شد.

ماده 3 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین نامه برای بیمه نامه‌هایی است که مدت اعتبار آنها یک سال باشد.

ماده 4 - حق بیمه برای بیمه‌نامه‌هایی که مدت اعتبار آنها کمتر از یک سال باشد به شرح زیر تعیین می‌شود:

برای مدت کمتر از پانزده روز تا پانزده روز	12% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از پانزده روز تا یک ماه	20% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از یک ماه تا دو ماه	30% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از دو ماه و تا سه ماه	40% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از سه ماه و تا چهارماه	50% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از چهارماه و تا پنج ماه	60% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از پنج ماه و تا شش ماه	70% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از شش ماه و تا هفت ماه	75% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از هفت ماه و تا هشت ماه	80% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از هشت ماه و تا نه ماه	85% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از نه ماه و تا ده ماه	90% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از ده ماه و تا یازده ماه	95% حق بیمه سالانه
برای مدت بیش از یازده ماه و تا دوازده ماه	100% حق بیمه سالانه

ماده 5 - مؤسسات بیمه می‌توانند برای بیمه‌نامه‌های منازل و ساختمانهای مسکونی که مدت اعتبار آنها بیش از یک سال است در صورت وصول حق بیمه تمام مدت به‌طور نقد و یکجا حداکثر 8% در سال نسبت به مدت زائد بر یک سال تخفیف منظور نمایند.

ماده 6 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین‌نامه فقط برای خطرهای آتش‌سوزی، صاعقه و انفجار می‌باشد.

ماده 7 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین‌نامه برای ساختمانهای درجه 1 تعیین شده است و در صورتی که ساختمان مورد بیمه درجه 1 نباشد نرخ حق بیمه برحسب نوع ساختمان بدون تفکیک موارد بیمه حداقل 25% بیشتر از نرخهای تعیین‌شده در ماده (2) خواهد بود.

تبصره - منظور از ساختمان درجه 1 ساختمانی است که دیوارهای آن از آجر یا بتون و سقف آن از تیرآهن و آجر و یا بتون باشد و دسترسی وسایل آتش‌نشانی به آن به سهولت ممکن باشد.

ماده 8 - نرخهای مقرر در ماده (2) این آیین‌نامه برای موارد بیمه خارج از منطقه تراکم خطر تعیین شده است، در صورتی که مورد بیمه در منطقه تراکم خطر واقع شده باشد نرخ حق بیمه حداقل یک‌درهزار بیشتر از نرخهای تعیین‌شده در ماده (2) خواهد بود.

تبصره - مناطق تراکم‌خطر توسط بیمه‌مرکزی ایران تعیین‌وبه مؤسسات بیمه ابلاغ خواهدشد.

ماده 9 - نرخهای مقرر در بندهای «ج، د و ه» قسمت سوم ماده (2) این آیین‌نامه برای کالاهایی است که در انبارهای مسقف نگهداری می‌شوند، در صورتی که کالا در انبارهای غیرمسقف نگهداری شود نرخ حق بیمه نیم‌درهزار بیشتر از نرخهای تعیین‌شده خواهد بود.

ماده 10 - تعیین درجه هر یک از انبارها و سراهای موضوع بند «ج» قسمت سوم ماده (2) این آیین‌نامه و همچنین تشخیص موقعیت آنها از لحاظ تراکم خطر توسط بیمه مرکزی ایران انجام شده و برای اجرا به مؤسسات بیمه ابلاغ خواهد شد.

ماده 11 - مؤسسات بیمه مجاز به صدور بیمه‌نامه آتش‌سوزی با نرخ کمی‌تر از نرخهای مقرر در این آیین‌نامه نیستند مگر در موارد خاص و با جلب موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران.

ماده 12 - در مواردی که نرخ حق بیمه در این آیین‌نامه تعیین نشده است مؤسسات بیمه موظفند پس از جلب موافقت بیمه مرکزی ایران در مورد نرخ به صدور بیمه‌نامه مبادرت نمایند.

ماده 13 - نرخهای طرحهای اضافی به شرح زیر تعیین می‌شود:

0/7 در هزار	زلزله در مناطق زلزله‌خیز شدید
0/3 در هزار	زلزله در مناطق زلزله‌خیز خفیف
0/3 در هزار	سیل
0/2 در هزار	طوفان
0/2 در هزار	سقوط هواپیما و یا قطعات هواپیما در مناطق نزدیک فرودگاه
0/05 در هزار	سقوط هواپیما و یا قطعات هواپیما در مناطق دور از فرودگاه
0/4 در هزار	ضایعات آب و برف با فرانشیز دوهزارریال
60 در هزار	شکست شیشه که ناشی از آتش‌سوزی نباشد با فرانشیز 15%

ماده 14 - انواع موادشیمیایی خطرناک مذکور در این آیین‌نامه توسط بیمه مرکزی ایران تعیین و به مؤسسات بیمه ابلاغ خواهد شد.

ماده 15 - مقررات این آیین‌نامه از تاریخ اول دی ماه 1352 قابل اجراست.

آیین‌نامه شماره (9/1)

مقررات مکمل آیین‌نامه شماره (9) مربوط به بیمه

مصوب 1353/2/24

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم آتش‌سوزی تعدادی از کالاهایی که نرخ آنها در آیین‌نامه شماره (9) (تعرفه بیمه آتش‌سوزی) معین نشده است در جلسه مورخ 1353/2/24 به شرح زیر تصویب نمود:

1/5 در هزار	کارخانه آهک‌سازی
1/2 در هزار	کارخانه پیچ و مهره‌سازی
2/5 در هزار	کارخانه تهیه خوراک دام و طیور
1/5 در هزار	کارخانه گچ‌سازی
1/2 در هزار	کارخانه میخ‌سازی

آیین‌نامه شماره (9/2)

مکمل آیین‌نامه شماره (9) مربوط به بیمه

مصوب 1353/8/20

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم آتش‌سوزی تعدادی از کالاهایی که نرخ آنها در آیین‌نامه شماره (9) (تعرفه بیمه آتش‌سوزی) معین نشده است در جلسه مورخ 1353/8/20 به شرح زیر تصویب نمود:

2/5 در هزار	کارخانه پشم‌شویی
1/5 در هزار	قوطی‌سازی (قوطی فلزی)
1/8 در هزار	برزنت‌سازی

آیین نامه شماره (9/3)
مقررات مکمل آیین نامه شماره (9)
مصوب 1354/9/17

شورای عالی بیمه حداقل نرخ حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم آتش سوزی تعدادی از موضوعات بیمه که نرخ آنها در آیین نامه شماره (9) (تعرفه بیمه آتش سوزی) معین نشده است در جلسه مورخ 1354/9/17 به شرح زیر تصویب نمود:

2 در هزار	کارخانه کشتی سازی
2/5 در هزار	کارخانه پاکت سازی
5 در هزار	کارخانه کاربن بلاک
5 در هزار	کارخانه تهیه اکسیژن مایع
5 در هزار	کارخانه تهیه اسیتن
3/5 در هزار	فروشگاه رنگ
4/5 در هزار	تأسیسات معادن ذغال سنگ
2/5 در هزار	تأسیسات معادن غیر از ذغال سنگ

آیین نامه شماره (9/4)
مقررات مکمل آیین نامه شماره (9)
مصوب 1358/11/28

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری در جلسه مورخ 1358/11/28 مقرر داشت: نرخهای مندرج در ماده (2) آیین نامه شماره 9 (تعرفه بیمه آتش سوزی) از اول سال 1359 معادل 15% کاهش می یابد.

آیین نامه شماره (9/5)
مقررات مکمل آیین نامه شماره (9)
مصوب 1366/2/2

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری در جلسه مورخ 1366/2/2 تصویب نمود که شرکتهای بیمه می توانند خطر بمباران هوایی منازل مسکونی را منضم به بیمه نامه آتش سوزی صادر نمایند.

آیین نامه شماره (9/6)
مقررات مکمل آیین نامه شماره (9)
مصوب 1366/8/27

شورای عالی بیمه در اجرای بند (4) ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری در جلسه مورخ 1366/8/27 مقرر داشت:
الف - حداقل نرخ بیمه خطرات آتش سوزی، انفجار، صاعقه، زلزله، سیل منازل مسکونی و محتویات (اثاثه) آن که توأمأ صادر می گردد، 0/7 در هزار سرمایه می باشد.
ب - حداکثر مبلغ قابل بیمه برای محتویات (اثاثه) نمی تواند از 70% ارزش منزل مسکونی مورد بیمه، تجاوز نماید.

آیین نامه شماره (9/7)
مکمل آیین نامه شماره (9)

مصوب 1367/3/11

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در هفتاد و هفتمین جلسه خود که در تاریخ 1367/3/11 تشکیل گردید نرخ الحاقیه بیمه خطر بمباران هوایی ابنیه مراکز تشخیص درمانی که بیماران در آن بستری می‌شوند (موضوع آیین‌نامه شماره 21/1) را حداقل 1/5 در هزار سرمایه بیمه‌شده تصویب نمود.

آیین‌نامه شماره (11) اصلاحی (1) ذخایر و اندوخته‌های قانونی مؤسسات بیمه مصوب 1367/6/22 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (61) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه ذخایر و اندوخته‌های قانونی مؤسسات بیمه را مشتمل بر 5 ماده و 2 تبصره در جلسه مورخ 1367/6/22 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند برای تقویت سرمایه و بنیه مالی خود ذخایر و اندوخته‌های قانونی زیر را نگهداری و در ستون بدهی ترازنامه ثبت نمایند:

الف - ذخایر قانونی:

1 - ذخیره استهلاك داراییهای ثابت.

2 - ذخیره برای مطالبات مشکوک‌الوصول و جبران کاهش احتمالی ارزش سایر اقلام دارایی و

هزینه‌های احتمالی.

3 (الحاقی 1369/12/20)¹⁶⁷ - ذخیره تسعیر داراییها و بدهی‌های ارزی.

ب - اندوخته‌های قانونی:

1 - اندوخته قانونی.

2 - اندوخته سرمایه‌ای.

ماده 2 (اصلاحی 1369/12/20)¹⁶⁸ - ذخیره استهلاك داراییهای ثابت براساس مقررات قانون مالیاتهای مستقیم و ذخیره تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی مطابق ماده 136 قانون محاسبات عمومی تعیین می‌شود.

ماده 3 - ذخیره برای مطالبات مشکوک‌الوصول و جبران کاهش احتمالی ارزش سایر اقلام دارایی و هزینه‌های احتمالی براساس اطلاعات موجود تعیین می‌شود.

ماده 4 - اندوخته قانونی موضوع بند «ب-1» ماده (1) آیین‌نامه با توجه به ماده (135) قانون محاسبات عمومی 10% سود ویژه تعیین می‌گردد.

ماده 5 (اصلاحی 1369/11/1)¹⁶⁹ - مؤسسات بیمه موظفند هر سال حداقل 5% از سود ویژه خود را به عنوان اندوخته سرمایه‌ای منظور دارند. پس از آن که اندوخته قانونی این مؤسسات (موضوع ماده 4) به 100% سرمایه رسید 5% مذکور در این ماده به لااقل 15% افزایش خواهد یافت.

تبصره 1 - در صورتی که اندوخته سرمایه‌ای به سرمایه افزوده شود کسر اندوخته‌های موضوع مواد (4 و 5) به ترتیب مذکور ادامه خواهد داشت.

¹⁶⁷ - الحاق بند 3 و اصلاح ماده 2 به موجب آیین‌نامه شماره 11/3 صورت گرفته است.

¹⁶⁸ - اصلاح ماده 2 به موجب آیین‌نامه شماره 11/3 صورت گرفته است.

¹⁶⁹ - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 11/2 صورت گرفته است.

تبصره 2 - مؤسسات بیمه ایرانی که در اساسنامه آنها نصاب بالاتری برای اندوخته‌های قانونی و سرمایه‌ای تعیین شده باشد اندوخته‌های مذکور را با نصابهای مقرر در اساسنامه منظور خواهند نمود.

آیین‌نامه شماره (13)

آیین‌نامه بیمه‌های زندگی

مصوب 1353/3/26 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را که مشتمل بر 45 ماده و 6 تبصره است در جلسه مورخ 1353/3/26 تصویب نمود:

فصل اول - انواع بیمه‌های زندگی و نرخ حق بیمه آن

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند کلیه بیمه‌نامه‌های زندگی خود را براساس مقررات این آیین‌نامه صادر نمایند.

ماده 2 - نرخ حق بیمه انواع اصلی بیمه‌های زندگی ذیل به شرح مندرج در جداول پیوست این آیین‌نامه تعیین می‌گردد:

الف - بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی.

ب - بیمه‌های تمام عمر.

ج - بیمه‌های مختلط خطر فوت و به شرط حیات.

تبصره - مؤسسات بیمه می‌توانند جداول نرخهای بیمه‌های زندگی را خود براساس مبانی محاسبه جداول نرخهای پیوست این آیین‌نامه تنظیم و پس از تأیید بیمه مرکزی ایران به مورد اجرا بگذارند. بیمه مرکزی ایران می‌تواند جداولی را تأیید نماید که نرخهای آن در بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی بیش از 10% و در سایر انواع بیمه‌های زندگی بیش از 5% با نرخهای مندرج در جداول پیوست اختلاف نداشته باشد.

ماده 3 - در صورتی که مؤسسه بیمه بخواهد در انواع دیگری از بیمه‌های زندگی نیز فعالیت کند مکلف است موافقت بیمه مرکزی ایران را در مورد نوع بیمه مورد نظر و همچنین تأیید بیمه مرکزی ایران را نسبت به مطابقت نرخهای آن با مبانی محاسبه نرخهای تعیین شده تحصیل نماید. بیمه مرکزی ایران می‌تواند نرخهایی را تأیید نماید که با نرخهای حساب‌شده براساس مبانی محاسبه موضوع ماده (4) در بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی بیش از 10% و در سایر انواع بیمه‌های زندگی بیش از 5% اختلاف نداشته باشد.

ماده 4¹⁷⁰ - مبانی محاسبه نرخهای حق بیمه موضوع ماده (2) این آیین‌نامه عبارت است از:

الف - جدول مرگ و میر پیوست.¹⁷¹

ب - نرخ بهره 6% در سال.

ج (اصلاحی 1353/8/28) - هزینه‌ها به ترتیب زیر:

1 - برای بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی انفرادی با حق بیمه سالانه، 10% حق بیمه به علاوه 3 در هزار سرمایه. برای بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی انفرادی با حق بیمه یکجا 3 در هزار سرمایه.

2 - برای حق بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی جمعی با حق بیمه سالانه، 5% حق بیمه به علاوه 2 در هزار سرمایه. برای بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی جمعی با حق بیمه یکجا 2 در هزار سرمایه.

¹⁷⁰ - ماده 4 و جداول آن و تبصره ماده 4 به موجب آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه اصلاح گردیده ولی چون تاریخ آن موجد حق است اقدام به درج آن گردیده است.

¹⁷¹ - ماده 4 و جداول آن و تبصره ماده 4 به موجب آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه اصلاح گردیده ولی چون تاریخ آن موجد حق است اقدام به درج آن گردیده است.

3 - برای بقیه انواع بیمه‌های زندگی با حق بیمه سالانه، سال اول 3% حق بیمه به علاوه 43/5 در هزار سرمایه و سالهای بعد 3% حق بیمه به علاوه 3/5 در هزار سرمایه.

4 - برای بقیه انواع بیمه‌های زندگی با حق بیمه یکجا، 4% حق بیمه.

تبصره (الحاقی) 172 - مؤسسه بیمه می‌تواند در صورتی که تعداد بیمه‌شده در بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی جمعی لااقل پنج هزار نفر باشد هزینه منظور در محاسبه نرخ حق بیمه این بیمه‌ها را حداکثر به یک و نیم در هزار سرمایه و در صورتی که تعداد بیمه‌شده در این بیمه‌ها لااقل بیست هزار نفر باشد، هزینه مزبور را حداکثر به یک در هزار سرمایه تقلیل دهد.

ماده 5¹⁷³ - مؤسسات بیمه می‌توانند در صورت تمایل بیمه‌گذار حق بیمه سالانه را به اقساط شش ماهه، سه ماهه و یا ماهانه تبدیل نمایند. در این صورت می‌توانند حداکثر 5% حق بیمه برای اقساط ماهانه و 3% حق بیمه برای اقساط سه ماهه و 2% حق بیمه برای اقساط شش ماهه به عنوان بهره¹⁷⁴ و تقسیط دریافت دارند.

ماده 6 - مؤسسات بیمه باید قبل از صدور بیمه‌نامه از بیمه‌شده معاینه پزشکی به ترتیبی که توسط بیمه مرکزی ایران اعلام خواهد شد به عمل آورند. ترتیب معاینه پزشکی و حد سن و حد مبلغ بیمه برای معافیت از معاینه پزشکی و حداقل تعداد بیمه‌شده برای اینکه قرارداد جمعی تلقی شود توسط بیمه مرکزی ایران تعیین و اعلام خواهد گردید.

ماده 7 - هرگاه مبلغ بیمه در یک یا چند بیمه‌نامه صادره توسط یک یا چند شرکت بیمه برای یک بیمه‌شده از ده میلیون ریال متجاوز باشد¹⁷⁵، مؤسسات بیمه باید پس از جلب نظر بیمه مرکزی ایران به صدور بیمه‌نامه مبادرت نمایند.

ماده 8 - هرگاه در بیمه‌نامه بیمه‌های زندگی تعهد پرداخت سرمایه اضافی در صورت فوت ناشی از حادثه پیش‌بینی شده باشد حق بیمه اضافی برای تعهد مذکور باید براساس حداقل 1/2 در هزار سرمایه اضافی در سال محاسبه و در بیمه‌نامه منعکس شود.

تبصره - قبول تعهد پرداخت سرمایه یا مستمری یا هزینه معالجات در صورت نقص عضو بیمه‌شده در بیمه‌نامه‌های زندگی ممنوع است و مؤسسات بیمه می‌توانند این گونه تعهدات را ضمن بیمه‌نامه حوادث قبول کنند.

فصل دوم - کارمزد بیمه‌های زندگی¹⁷⁶

ماده 9 - کارمزد قابل پرداخت برای تحصیل انواع مختلف بیمه‌های زندگی به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - برای بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی انفرادی با حق بیمه سالانه، حداکثر 10% حق بیمه وصولی.

ب - برای بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی جمعی با حق بیمه سالانه، حداکثر 5% حق بیمه وصولی.

ج - برای سایر انواع بیمه‌های زندگی با حق بیمه سالانه حداکثر 75% حق بیمه سال اول مشروط بر اینکه از 30 در هزار سرمایه تجاوز نکند. نصف این کارمزد پس از وصول حق بیمه سال اول و یک چهارم آن پس از وصول حق بیمه سال دوم و بقیه پس از وصول حق بیمه سال سوم قابل پرداخت است.

د - برای سایر انواع بیمه‌های زندگی با حق بیمه یکجا، حداکثر 2% حق بیمه.

¹⁷² - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 13/1 صورت گرفته است ضمناً به زیرنویس ماده 4 مراجعه شود.

¹⁷³ - در مورد اصلاح ماده 5 به آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

¹⁷⁴ - طبق نظریه شماره 77/21/2560 مورخ 1377/1/10 فقهای شورای نگهبان بهره اوراق قرضه خلاف شرع

شناخته شده است.

¹⁷⁵ - مبلغ مزبور به موجب بند ج آیین‌نامه شماره 13/7، به ده میلیارد ریال افزایش یافته است.

¹⁷⁶ - به آیین‌نامه شماره (13/4) راجع به حذف ماده 9 و جایگزینی آیین‌نامه شماره (29) به جای آن مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

ماده 10 - حداکثر کارمزد قابل پرداخت به نمایندگان بیمه معادل 100% کارمزدهای معین شده در ماده (9) و حداکثر کارمزد قابل پرداخت به دلالان رسمی بیمه معادل 80% آن است.

ماده 11 - در صورتی که کارمزد پرداختی به نمایندگان یا دلالان رسمی بیمه در مورد یک یا چند بیمه‌نامه کمتر از میزان کارمزد پیش‌بینی شده در ماده (9) باشد مؤسسه بیمه می‌تواند از محل مابه‌التفاوت آن کارمزد تشویقی به نمایندگان خود یا دلالان رسمی بیمه به تناسب اهمیت بیمه‌هایی که تحصیل کرده‌اند پرداخت نماید.

ماده 12 - مؤسسات بیمه می‌توانند جز در مورد بیمه‌های با حق بیمه یکجا حداکثر 3% حق بیمه را بابت هزینه وصول حق بیمه به نمایندگان بیمه و یا دلالان رسمی بیمه و یا مأمورین وصول پرداخت نمایند.

ماده 13 - هرگاه قرارداد بیمه زندگی جمعی از هر نوع توسط مؤسسه‌ای برای کارکنان و یا توسط شرکتهای تعاونی و یا سندیکاها برای اعضا و یا توسط بانکها و مؤسسات اعتباری برای مشتریان خود امضا و پرداخت حق بیمه آن (اعم از اینکه به حساب امضاکننده و یا به حساب بیمه‌شدگان باشد) تقبل شده باشد، مؤسسات بیمه می‌توانند کارمزد موضوع ماده (9) را به طرف قرارداد پرداخت نمایند و یا در صورت موافقت طرف قرارداد تا 5% تخفیف در حق بیمه هر یک از بیمه‌شدگان منظور نمایند.

ماده 14 - هرگاه قرارداد جمعی موضوع ماده (13) شامل بیمه‌های خطر فوت ساده یکساله باشد بیمه‌گر می‌تواند به ترتیبی که در قرارداد معین می‌شود قسمتی از سود حاصل از قرارداد را به طرف قرارداد پرداخت نماید. سود قابل پرداخت از این بابت نباید از 15% جمع حق بیمه‌های دریافتی ضمن سال تجاوز کند.

ماده 15 - کارمزد و هزینه وصول حق بیمه اضافی برای پرداخت سرمایه اضافی موضوع ماده (8) مشمول مفاد مواد (9 تا 14) خواهد بود.

فصل سوم - مشارکت بیمه‌گذاران در منافع بیمه‌های زندگی

ماده 16¹⁷⁷ - مؤسسات بیمه مکلفند در کلیه انواع بیمه‌های زندگی جز در بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی و بیمه‌های با حق بیمه یکجا که براساس نرخ بهره بیش از 6% در سال محاسبه و صادر شده باشد بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی خود را در منافع حاصل از مجموع معاملات بیمه‌های مذکور سهیم نمایند.

ماده 17 (اصلاحی 1355/2/11)¹⁷⁸ - منافع قابل تقسیم بین بیمه‌گذاران مشمول موضوع ماده 16، حداقل 75% منافع حاصل از مجموع معاملات بیمه‌های زندگی هر سال می‌باشد و منافع حاصل از مجموع معاملات مذکور عبارت است از جمع ارقام بند «الف» پس از کسر جمع ارقام بند «ب» به شرح زیر:

الف - 1 - ذخیره ریاضی در آخر سال مالی قبل.

2 - حق بیمه‌های دریافتی.

3 - کارمزد بیمه‌های اتکایی واگذاری.

4 - کارمزد بر منافع (مشارکت در سود) دریافتی بابت بیمه‌های اتکایی واگذاری.

5 - سهم بیمه‌گران اتکایی بابت بازخرید و سرمایه و مستمریها.

6 - بهره وامهای پرداختی به بیمه‌گذاران.

7 - خالص درآمد حاصل از سرمایه‌گذاریهای از محل ذخایر فنی موضوع ماده (18).

¹⁷⁷ - در مورد اصلاح ماده 16 به آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

¹⁷⁸ - در مورد اصلاح مجدد ماده 17 به آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

- ب - 1 - کارمزد پرداختی .
- 2 - مبالغ پرداختی از بابت بازخرید و سرمایه و مستمریها.
- 3 - حق بیمه اتکایی واگذاری.
- 4 - ذخیره ریاضی در آخر سال مالی.
- 5 - هزینه‌های عمومی بیمه‌گر حداکثر تا 15% حق بیمه‌های دریافتی که شامل هزینه‌های وصول موضوع ماده (12) نیز خواهد بود.
- 6 - بهره¹⁷⁹ پرداختی به بیمه مرکزی ایران موضوع وام ماده (38).
- 7 - هزینه‌های مربوط به آموزش بازاریاب و تبلیغ و ترویج بیمه‌های زندگی حداکثر 20% حق بیمه وصولی مربوط به حق بیمه سال اول بیمه‌نامه‌های صادره هر سال منظور خواهد شد.
- ماده 18¹⁸⁰** - خالص درآمد حاصل از سایر سرمایه‌گذاریهای از محل ذخایر فنی عبارت خواهد بود از:
- الف - بهره¹⁸¹ سپرده‌ها، اوراق قرضه و اسناد خزانه و وامها به استثنای بهره وامهای پرداختی به بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی.
- ب - سود سهام و سایر اوراق بهادار و اجاره بهای مستغلات و نظایر آن.
- ج - سود یا زیان حاصل از فروش اموال منقول و غیرمنقول خریداری شده از محل ذخایر فنی بیمه‌های زندگی.
- تبصره -** در صورتی که به هریک از انواع درآمدهای فوق هزینه‌ای تعلق بگیرد هزینه مزبور از اصل درآمد کسر خواهد شد.
- ماده 19** - هرگاه نرخ خالص درآمد حاصل از سرمایه‌گذاریهای از محل ذخایر فنی از 12% ذخایر مذکور، در سال تجاوز نماید مازاد 12% درآمد و همچنین درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری مجدد آن در حساب ذخیره مشارکت در منافع باقی خواهد ماند تا در دوره‌های بعدی طبق دستور بیمه مرکزی ایران تقسیم شود.
- ماده 20** - سهم هریک از بیمه‌گذاران از منافع به نسبت ذخیره ریاضی بیمه‌نامه آنها یا براساس دیگری که بیمه مرکزی ایران تأیید کند معین می‌شود.
- ماده 21** - هرگاه نرخ بهره¹⁸² منظور در محاسبه حق بیمه انواع مختلف بیمه‌های مشمول تقسیم منافع متفاوت باشد باید تفاوت نرخ بهره با کسب نظر بیمه مرکزی ایران در سهم منافع هریک از بیمه‌گذاران منظور شود.
- ماده 22** - مؤسسات بیمه باید پس از تعیین منافع قابل تقسیم در آخر هر سال منافع مزبور را به حساب ذخیره مشارکت در منافع منظور نمایند تا با منافع سالهای بعد یکجا تقسیم شود. فاصله بین دوبار تقسیم منافع حداکثر سه سال خواهد بود.
- ماده 23** - سهم هریک از بیمه‌گذاران از منافع، بابت حق بیمه یکجا بر مبنای نرخهای مقرر در این آیین‌نامه وبدون احتساب کارمزد محاسبه و برای افزایش سرمایه بیمه‌نامه آنان منظور خواهد شد.

فصل چهارم - حقوق بیمه‌گذاران نسبت به ذخیره ریاضی

¹⁷⁹ - طبق نظریه شماره 77/21/2560 مورخ 1377/1/10 فقهای شورای نگهبان بهره اوراق قرضه خلاف شرع شناخته شده است.

¹⁸⁰ - ابتدا به موجب آیین‌نامه شماره 13/3 مصوب 1358/11/28، بندهای ب و ج از ماده 18 حذف و به جای آن بند ب به صورت زیر اضافه گردید «ب - معادل بهره اوراق قرضه پنج ساله» سپس به موجب آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه، آیین‌نامه شماره 13/3 صریحاً لغو گردید.

¹⁸¹ - طبق نظریه شماره 77/21/2560 مورخ 1377/1/10 فقهای شورای نگهبان بهره اوراق قرضه خلاف شرع شناخته شده است.

¹⁸² - به زیرنویس شماره 1 صفحه قبل مراجعه شود.

ماده 24 - در بیمه‌های مختلط خطر فوت و به شرط حیات و در بیمه‌های تمام‌عمر بیمه‌گذار می‌تواند پس از پرداخت لاقل حق بیمه دو سال تمام درخواست بازخرید بیمه‌نامه خود را بنماید و بیمه‌گر مکلف است ارزش بازخرید بیمه‌نامه را که معادل 90% ذخیره ریاضی بیمه‌نامه پس از کسر هزینه‌های انجام‌شده است با رعایت شرایط بیمه‌نامه صادره پرداخت نماید.

تبصره - مؤسسات بیمه موظفند جدول بازخرید بیمه را به بیمه‌نامه‌های صادره ضمیمه نمایند. جدول مزبور بایستی معین نماید که در صورت بازخرید بیمه‌نامه در انقضای هر سال از مدت بیمه چه مبلغ عاید بیمه‌گذار خواهد شد.

ماده 25 - در صورتی که ذی‌نفع در بیمه‌نامه‌های زندگی بستانکار بیمه‌گذار باشد و این مطلب در بیمه‌نامه و یا ظهر آن تصریح شده باشد حق بازخرید بیمه‌نامه و همچنین دریافت وام از محل ذخیره ریاضی موکول به موافقت کتبی بستانکار است.

ماده 26 - بیمه‌گذار می‌تواند پس از پرداخت لاقل حق بیمه دو سال تمام تا 90% ارزش بازخرید بیمه‌نامه درخواست وام نماید و بیمه‌گر متعهد به پرداخت آن است ترتیب استرداد وام با توافق بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار تعیین می‌شود.

ماده 27 -¹⁸³ نرخ بهره وام حداکثر 10% در سال است.

ماده 28 - در انواع بیمه‌های زندگی که بیمه‌نامه قابل بازخرید باشد هرگاه بیمه‌گذار پس از پرداخت لاقل حق بیمه دو سال تمام از پرداخت اقساط بعدی خودداری نماید، بیمه‌نامه با رعایت نرخهای مقرر و بدون احتساب کارمزد، تبدیل به بیمه‌نامه با سرمایه مخفف خواهد شد.

تبصره - مؤسسات بیمه موظفند جدولی به بیمه‌نامه‌های صادره ضمیمه نمایند که میزان سرمایه مخفف بیمه‌نامه را برای هر سال از مدت بیمه معین کند.

فصل پنجم - تنظیم حسابهای بیمه‌های زندگی

ماده 29 - مؤسسات بیمه موظفند حسابهای معاملات بیمه‌های زندگی را از سایر حسابهای خود تفکیک نموده و دفاتر خود را به ترتیبی تنظیم نمایند که کلیه اقلام مربوط به معاملات هر یک از انواع بیمه‌های زندگی به تفکیک مشخص شده باشد.

ماده 30 - سرمایه‌گذاری از محل ذخایر فنی بیمه‌های زندگی بایستی در حسابها و ترازنامه شرکت مشخص و از سایر سرمایه‌گذاریها تفکیک شود.

ماده 31 - ذخیره ریاضی بیمه‌های زندگی براساس مبانی محاسبه نرخهای حق بیمه تعیین خواهد شد. در مواردی که ذخیره ریاضی مذکور برای انجام تعهدات یک یا چند مؤسسه بیمه کافی نباشد بیمه مرکزی ایران می‌تواند نرخ بهره منظور در محاسبه ذخیره ریاضی این مؤسسه یا مؤسسات را تقلیل دهد و مراتب را به شورای عالی بیمه گزارش نماید. مؤسسه بیمه مکلف است نرخ تعیین‌شده توسط بیمه مرکزی ایران را ملاک محاسبه قرار دهد.

فصل ششم - بیمه انکایی اجباری

ماده 32 - مؤسسات بیمه موظفند برای هر یک از انواع بیمه‌های زندگی صورتهای زیر را در اختیار بیمه مرکزی ایران بگذارند:

الف - صورت بیمه‌نامه‌های صادره هر ماه.

ب - صورت تغییرات حاصله هر ماه در بیمه‌نامه‌های صادره.

ج - صورت بیمه‌نامه‌های مخفف و بازخریدشده هر ماه.

¹⁸³ - در مورد اصلاح ماده 27 به آیین‌نامه شماره 13/7 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

د - صورت بیمه‌نامه‌های مختومه به علت انقضای مدت بیمه‌نامه یافت بیمه شده و یا ابطال بیمه‌نامه.

ترتیب تنظیم این صورتها را بیمه مرکزی ایران معین خواهد کرد.

ماده 33 - بیمه مرکزی ایران می‌تواند رونوشت کلیه بیمه‌نامه‌های صادره بیمه‌های زندگی را از مؤسسات بیمه بخواهد.

ماده 34 - حق بیمه اتکایی اجباری معادل 50% حق بیمه سالانه بیمه‌های زندگی است و هرگاه مؤسسه بیمه‌ای، بیمه‌نامه زندگی با نرخ کمتر از نرخهای مقرر در این آیین‌نامه صادر نماید حق بیمه اتکایی براساس نرخ تعیین شده در این ماده، در صورتحساب بیمه اتکایی اجباری منظور خواهد شد.

ماده 35 - کارمزد بیمه اتکایی اجباری برای انواع مختلف بیمه‌های زندگی و برای بیمه‌نامه‌های صادره از اول مهرماه 1350 به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - برای بیمه‌های خطر فوت ساده زمانی اعم از انفرادی یا جمعی با حق بیمه سالانه 15% حق بیمه در سال.

ب - برای سایر انواع بیمه‌های زندگی با حق بیمه سالانه در سال اول 90% حق بیمه مشروط بر اینکه از 36 درهزار سرمایه تجاوز نکند. نصف این کارمزد در سال اول و یک چهارم آن در سال دوم و بقیه در سال سوم بیمه قابل پرداخت است کارمزد این نوع بیمه‌ها از سال دوم به بعد 6% حق بیمه در سال خواهد بود.

ج - برای سایر انواع بیمه‌های زندگی با حق بیمه یکجا 3% حق بیمه.

ماده 36 - صورتحساب بیمه اتکایی اجباری هر سه ماه یکبار توسط بیمه مرکزی ایران تنظیم می‌شود. در این صورت حسابها سهم بیمه مرکزی ایران بابت بازخرید، فوت، انقضای مدت بیمه‌نامه و حق بیمه و کارمزد اتکایی بیمه‌های صادره ظرف آن سه ماه و همچنین حق بیمه سالانه و کارمزد اتکایی اجباری بیمه‌نامه‌های موعده رسیده صادره سالهای قبل و حق بیمه‌های مربوط به الحاقیه‌های صادره و کارمزد اتکایی اجباری آن منظور خواهد شد. ممکن است در صورت موافقت بیمه مرکزی ایران صورتحساب اتکایی اجباری توسط مؤسسه بیمه واگذارنده تنظیم شود.

ماده 37 - مؤسسات بیمه واگذارنده و همچنین بیمه مرکزی ایران موظفند ظرف یک ماه از تاریخ ارسال صورتحساب به پرداخت بدهی خود اقدام کنند. تأخیر بیش از یک ماه در پرداخت بدهی موجب تعلق بهره با نرخ 8% در سال خواهد شد.

ماده 38¹⁸⁴ - بیمه مرکزی ایران در صورت درخواست مؤسسه بیمه واگذارنده هر سال تا 55% جمع مانده بدهی بیمه‌گذاران در آخر سال قبل را بابت وامهایی که با رعایت شرایط بیمه‌نامه‌ای صادره از اول مهرماه 1350 دریافت داشته‌اند از محل ذخیره ریاضی این بیمه‌نامه‌ها به عنوان وام 8% در سال در اختیار مؤسسه بیمه مزبور خواهد گذاشت. بهره مزبور برای هر سه ماه، در صورتحساب مربوط به همان سه ماه منظور خواهد شد.

ماده 39 - بیمه مرکزی ایران بعد از پایان هر سال 75% منافی را که از معاملات اتکایی اجباری بیمه‌های زندگی هر یک از مؤسسات بیمه تحصیل می‌کند به این مؤسسات پرداخت خواهد کرد.

ماده 40 - ترتیب محاسبه منافع موضوع ماده (39) عبارت است از جمع اقلام بند «الف» پس از کسر جمع اقلام بند «ب» به شرح زیر:

الف: 1 - ذخیره ریاضی در آخر سال مالی قبل.

2 - حق بیمه‌های اتکایی اجباری.

3 - بهره وام موضوع ماده 38.

4 - درآمد حاصل از سایر سرمایه‌گذاریهای از محل ذخایر فنی.

ب: 1 - کارمزد اتکایی اجباری.

2 - سهم بیمه مرکزی ایران بابت بازخرید، فوت و انقضای مدت بیمه‌نامه‌ها.

3- ذخیره ریاضی در آخر سال مالی.

4- هزینه اداری معادل 5% حق بیمه‌های اتکایی اجباری.

5- زیان سالهای قبل.

تبصره - درآمد حاصل از سایر سرمایه‌گذاریهای از محل ذخایر فنی مذکور در این ماده عبارت است از حاصل ضرب بندهای «الف و ب» زیر:

الف - تفاوت ذخیره ریاضی در آخر سال مالی قبل با مانده وام پرداخت شده به مؤسسه بیمه واگذارنده در آخر سال مذکور.

ب - نرخ خالص درآمد حاصل از سایر سرمایه‌گذاریهای مؤسسه بیمه واگذارنده موضوع ماده (18) که با رعایت ماده (19) بین بیمه‌گذاران آن مؤسسه تقسیم می‌شود.

فصل هفتم - بیمه اتکایی اختیاری

ماده 41 - مؤسسات بیمه در صورتی می‌توانند در مورد انواع بیمه‌های زندگی و واگذاری اتکایی به خارج از کشور انجام دهند که لزوم واگذاری مزبور مورد تأیید بیمه مرکزی ایران باشد.

ماده 42 - بیمه مرکزی ایران می‌تواند واگذاری اتکایی به خارج از کشور را فقط در موارد زیر تأیید نماید:

الف - در صورتی که جمع سرمایه بیمه برای خطر فوت یک نفر بیمه‌شده ضمن یک یا چند بیمه‌نامه از مبلغ ده میلیون ریال¹⁸⁵ متجاوز باشد نسبت به مبلغ مازاد.

ب - در صورتی که وضع سلامت بیمه‌شده در معاینه پزشکی غیرعادی و مشمول حق بیمه اضافی تشخیص داده شود.

ماده 43 - در صورتی که واگذاری اتکایی در مورد بیمه‌نامه‌های زندگی تا ده میلیون ریال¹⁸⁶ برای مؤسسه بیمه‌ای در داخل کشور امکان‌پذیر نباشد بیمه مرکزی ایران با رعایت شرایط معمول در واگذاری بیمه‌های اتکایی اختیاری موظف به قبول آن است.

ماده 44 - مؤسسات بیمه مکلفند واگذاریهای اتکایی مربوط به بیمه‌نامه‌های زندگی صادره از 1354/1/1 و همچنین بیمه‌نامه‌های صادره قبل از تاریخ مذکور را که به موجب قراردادهای اتکایی از نوع حق بیمه خطر منعقد قبل از اول سال 1353 واگذار می‌شود با مفاد مواد (43، 44 و 45) این آیین‌نامه تطبیق دهند. مؤسسات بیمه می‌توانند در مورد بیمه‌نامه‌های صادره تا پایان سال 1353 که به موجب قراردادهای اتکایی غیر از نوع حق بیمه خطر واگذار می‌شود واگذاری اتکایی به خارج را با رعایت شرایط قراردادهای منعقد شده ادامه دهند.

ماده 45 - مقررات این آیین‌نامه جز در مواردی که مبدأ دیگری برای آن تعیین شده است از تاریخ 1353/5/1 لازم‌الاجرا است.

جدول شماره 1 - بیمه خطر فوت ساده زمانی انفرادی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
سن										
15	4/06	4/17	4/25	4/31	4/38	4/47	4/52	4/56	4/59	4/61
16	4/23	4/34	4/41	4/47	4/53	4/60	4/64	4/67	4/69	4/71
17	4/41	4/50	4/56	4/61	4/66	4/71	4/74	4/76	4/78	4/81

¹⁸⁵ - مبلغ مزبور به موجب بند ج آیین‌نامه شماره 13/7 به ده میلیارد ریال افزایش یافته است.

¹⁸⁶ - مبلغ مزبور به موجب بند ج آیین‌نامه شماره 13/7 به ده میلیارد ریال افزایش یافته است.

4/89	4/86	4/84	4/82	4/80	4/76	4/72	4/67	4/64	4/57	18
4/95	4/93	4/91	4/89	4/87	4/85	4/81	4/77	4/74	4/70	19
5/01	4/99	4/97	4/95	4/93	4/91	4/89	4/85	4/83	4/79	20
5/06	5/04	5/02	5/01	4/98	4/97	4/95	4/92	4/89	4/88	21
5/11	5/09	5/06	5/05	5/03	5/01	5/00	4/98	4/95	4/93	22
5/17	5/14	5/11	5/09	5/06	5/06	5/04	5/02	5/00	4/98	23
5/24	5/20	5/16	5/14	5/10	5/09	5/08	5/06	5/04	5/02	24
5/33	5/27	5/22	5/19	5/15	5/13	5/11	5/10	5/08	5/06	25
5/43	5/37	5/30	5/25	5/21	5/17	5/14	5/13	5/11	5/10	26
5/55	5/48	5/41	5/34	5/29	5/24	5/20	5/16	5/14	5/12	27
5/69	5/61	5/54	5/46	5/39	5/33	5/29	5/24	5/18	5/16	28
5/86	5/76	5/69	5/61	5/53	5/45	5/40	5/35	5/27	5/21	29
6/05	5/95	5/86	5/78	5/70	5/60	5/53	5/47	5/40	5/31	30
6/26	6/16	6/05	5/96	5/88	5/78	5/69	5/61	5/54	5/45	31
6/50	6/39	6/27	6/16	6/07	5/97	5/87	5/78	5/70	5/61	32
6/75	6/64	6/51	6/39	6/28	6/17	6/07	5/97	5/88	5/78	33
7/03	6/90	6/77	6/64	6/52	6/40	6/28	6/18	6/08	5/98	34
7/34	7/19	7/05	6/91	6/78	6/65	6/52	6/40	6/30	6/18	35
7/67	7/51	7/35	7/20	7/06	6/92	6/78	6/65	6/53	6/41	36
8/03	7/86	7/69	7/52	7/37	7/21	7/06	6/92	6/79	6/66	37
8/43	8/24	8/06	7/88	7/70	7/54	7/37	7/21	7/07	6/93	38
8/86	8/66	8/46	8/27	8/07	7/89	7/71	7/53	7/38	7/22	39
9/34	9/11	8/90	8/69	8/48	8/27	8/08	7/89	7/72	7/54	40
9/86	9/61	9/37	9/15	8/92	8/70	8/48	8/28	8/09	7/90	41
10/42	10/16	9/89	9/64	9/40	9/15	8/93	8/70	8/49	8/29	42
11/04	10/75	10/47	10/18	9/91	9/65	9/41	9/17	8/93	8/71	43
11/71	11/40	11/09	10/79	10/48	10/20	9/93	9/67	9/42	9/17	44

جدول شماره 1/1 - بیمه خطر فوت ساده زمانی انفرادی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	سن
45	9/67	9/94	10/21	10/51	10/80	11/12	11/44	11/77	12/10	12/44	
46	10/22	10/51	10/82	11/14	11/46	11/80	12/15	12/50	12/86	13/24	
47	10/82	11/15	11/48	11/83	12/12	12/55	12/92	13/30	13/70	14/12	
48	11/48	11/84	12/20	12/57	12/95	13/36	13/76	14/19	14/62	15/07	

16/11	15/62	15/16	14/68	14/24	13/80	13/39	12/98	12/59	12/20	49
17/24	16/71	16/21	15/69	15/20	14/73	14/28	13/84	13/41	12/98	50
18/48	17/90	17/35	16/80	16/25	15/75	15/25	14/77	14/31	13/84	51
19/82	19/20	18/59	18/01	17/41	16/86	16/32	15/78	15/28	14/77	52
21/29	20/62	19/94	19/31	18/68	18/06	17/49	16/89	16/34	15/80	53
22/90	22/16	21/43	20/73	20/05	19/34	18/76	18/11	17/51	16/91	54
24/63	23/84	23/06	22/29	21/53	20/82	20/14	19/44	18/79	18/13	55
	25/66	24/83	24/00	23/15	22/40	21/63	20/89	20/18	19/46	56
		26/74	25/86	24/94	24/11	23/27	22/46	21/69	20/91	57
			27/87	26/90	25/91	25/07	24/19	23/33	22/50	58
				29/04	28/03	27/04	26/09	25/13	24/23	59
					30/26	29/18	28/16	27/10	26/12	60
						31/50	30/40	29/26	28/18	61
							32/82	31/61	30/42	62
								34/16	32/87	63
									35/55	64
									38/46	65

جدول شماره 1/2- بیمه خطر فوت ساده زمانی انفرادی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
سن										
15	4/64	4/66	4/69	4/70	4/72	4/74	4/77	4/79	4/82	4/86
16	4/74	4/76	4/78	4/80	4/82	4/84	4/87	4/90	4/93	4/97
17	4/83	4/84	4/87	4/89	4/91	4/93	4/97	5/00	5/03	5/07
18	4/90	4/92	4/95	4/97	4/99	5/02	5/06	5/10	5/12	5/17
19	4/97	4/99	5/02	5/04	5/07	5/10	5/15	5/19	5/22	5/27
20	5/03	5/06	5/08	5/11	5/14	5/19	5/24	5/28	5/32	5/37
21	5/09	5/12	5/14	5/18	5/22	5/28	5/33	5/38	5/42	5/48
22	5/15	5/18	5/22	5/25	5/31	5/37	5/42	5/48	5/53	5/60
23	5/21	5/26	5/29	5/33	5/41	5/46	5/52	5/59	5/65	5/73
24	5/29	5/34	5/37	5/44	5/52	5/58	5/64	5/72	5/79	5/87

6/03	5/95	5/87	5/78	5/71	5/64	5/56	5/48	5/43	5/38	25
6/21	6/12	6/04	5/94	5/86	5/78	5/70	5/61	5/55	5/48	26
6/41	6/32	6/22	6/12	6/03	5/94	5/86	5/77	5/69	5/61	27
6/64	6/55	6/43	6/32	6/22	6/12	6/03	5/95	5/86	5/76	28
6/90	6/80	6/67	6/55	6/44	6/33	6/23	6/14	6/05	5/94	29
7/19	7/07	6/93	6/81	6/69	6/57	6/46	6/36	6/26	6/14	30
7/51	7/37	7/22	7/09	6/96	6/84	6/71	6/60	6/49	6/36	31
7/86	7/70	7/54	7/40	7/25	7/13	6/98	6/86	6/74	6/61	32
8/24	8/06	7/89	7/74	7/58	7/44	7/28	7/15	7/01	6/88	33
8/65	8/46	8/27	8/11	7/94	7/78	7/62	7/46	7/32	7/17	34
9/10	8/89	8/69	8/51	8/33	8/14	7/98	7/81	7/65	7/49	35
9/59	9/37	9/15	8/95	8/75	8/54	8/37	8/18	8/01	7/84	36
10/12	9/89	9/66	9/42	9/21	8/98	8/79	8/59	8/40	8/22	37
10/70	10/45	10/21	9/94	9/71	9/47	9/24	9/03	8/83	8/63	38
11/33	11/06	10/80	10/51	10/26	10/01	9/74	9/51	9/30	9/08	39
12/01	11/72	11/44	11/13	10/86	10/59	10/30	10/05	9/80	9/58	40
12/76	12/44	12/13	11/81	11/51	11/22	10/92	10/64	10/36	10/12	41
13/58	13/22	12/88	12/54	12/22	11/91	11/59	11/28	10/97	10/72	42
14/47	14/07	13/70	13/34	12/99	12/65	12/31	11/98	11/64	11/37	43
15/42	15/00	14/60	14/21	13/83	13/46	13/09	12/74	12/37	12/09	44

جدول شماره 1/3 - بیمه خطر فوت ساده زمانی انفرادی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
سن										
45	12/86	13/17	13/56	13/94	14/33	14/75	15/16	15/58	16/01	16/46
46	13/69	14/04	14/45	14/87	15/28	15/75	16/19	16/65	17/11	
47	14/58	14/98	15/42	15/88	16/32	16/84	17/31	17/80		
48	15/55	16/00	16/48	16/98	17/47	18/02	18/52			
49	16/61	17/11	17/64	18/18	18/72	19/29				
50	17/78	18/33	18/90	19/49	20/08					
51	19/06	19/66	20/28	20/91						
52	20/46	21/11	21/78							

								22/69	21/98	53
									23/63	54

جدول شماره 1/4- بیمه خطر فوت ساده زمانی انفرادی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
سن										
15	4/89	4/93	4/96	5/00	5/04	5/07	5/11	5/15	5/20	5/26
16	5/00	5/04	5/08	5/12	5/16	5/20	5/25	5/30	5/35	5/41
17	5/11	5/15	5/19	5/24	5/29	5/33	5/39	5/44	5/50	5/55
18	5/22	5/26	5/30	5/36	5/41	5/46	5/52	5/58	5/64	5/70
19	5/32	5/37	5/41	5/48	5/53	5/59	5/66	5/72	5/79	5/85
20	5/43	5/48	5/53	5/60	5/66	5/73	5/80	5/87	5/94	6/01
21	5/54	5/60	5/66	5/73	5/80	5/87	5/95	6/02	6/10	6/18
22	5/66	5/73	5/80	5/87	5/95	6/03	6/11	6/19	6/28	6/37
23	5/80	5/88	5/95	6/03	6/12	6/20	6/29	6/38	6/48	6/57
24	5/95	6/04	6/12	6/21	6/30	6/39	6/49	6/59	6/70	6/80
25	6/12	6/22	6/31	6/40	6/50	6/61	6/71	6/82	6/93	7/04
26	6/31	6/42	6/52	6/62	6/73	6/84	6/95	7/07	7/19	7/31
27	6/53	6/64	6/75	6/86	6/98	7/10	7/22	7/35	7/49	7/62
28	6/77	6/89	7/01	7/13	7/26	7/39	7/53	7/67	7/82	7/95
29	7/04	7/17	7/30	7/43	7/57	7/72	7/87	8/02	8/19	8/32
30	7/34	7/48	7/62	7/76	7/92	8/08	8/24	8/41	8/58	8/73
31	7/67	7/82	7/97	8/13	8/30	8/47	8/65	8/83	8/99	9/17
32	8/03	8/19	8/36	8/53	8/71	8/90	9/09	9/27	9/45	9/66
33	8/42	8/60	8/78	8/97	9/16	9/36	9/56	9/76	9/95	10/18
34	8/84	9/04	9/24	9/44	9/65	9/86	10/08	10/29	10/50	10/74
35	9/31	9/52	9/73	9/95	10/18	10/41	10/64	10/87	11/11	11/36
36	9/82	10/04	10/27	10/51	10/76	11/00	11/25	11/51	11/76	
37	10/37	10/61	10/86	11/11	11/38	11/64	11/92	12/19		
38	10/97	11/23	11/49	11/76	12/06	12/34	12/64			
39	11/62	11/90	12/18	12/48	12/80	13/10				
40	12/33	12/63	12/94	13/26	13/60					

						14/12	13/76	13/43	13/10	41
							14/66	14/29	13/94	42
								15/23	14/84	43
									15/83	44

جدول شماره 1/5 - بیمه خطر فوت ساده زمانی انفرادی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	مدت
										سن
5/83	5/76	5/70	5/64	5/58	5/53	5/47	5/42	5/37	5/31	15
6/02	5/95	5/88	5/81	5/75	5/69	5/63	5/57	5/52	5/46	16
6/22	6/14	6/07	5/99	5/93	5/86	5/79	5/73	5/67	5/61	17
6/40	6/34	6/26	6/18	6/11	6/04	5/96	5/89	5/83	5/76	18
6/64	6/55	6/46	6/37	6/30	6/22	6/14	6/06	5/99	5/92	19
6/86	6/77	6/67	6/58	6/50	6/41	6/33	6/24	6/16	6/08	20
7/10	7/00	6/90	6/80	6/71	6/62	6/53	6/44	6/34	6/26	21
7/36	7/25	7/15	7/04	6/94	6/84	6/74	6/65	6/55	6/45	22
7/64	7/53	7/42	7/31	7/19	7/09	6/98	6/87	6/77	6/67	23
7/95	7/83	7/71	7/60	7/47	7/35	7/23	7/12	7/00	6/90	24
8/30	8/16	8/03	7/91	7/78	7/65	7/52	7/39	7/27	7/15	25
	8/53	8/38	8/25	8/11	7/98	7/84	7/70	7/56	7/44	26
		8/77	8/62	8/47	8/33	8/19	8/04	7/89	7/75	27
			9/03	8/87	8/71	8/57	8/42	8/25	8/10	28
				9/31	9/14	8/98	8/82	8/65	8/48	29
					9/61	9/43	9/25	9/08	8/90	30
						9/92	9/73	9/54	9/36	31
							10/25	10/05	9/85	32
								10/60	10/39	33
									10/97	34

جدول شماره 2 - بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
سن										
15	2/79	2/90	2/99	3/03	3/09	3/16	3/22	3/26	3/29	3/31
16	2/96	3/07	3/14	3/18	3/24	3/29	3/34	3/37	3/39	3/41
17	3/13	3/22	3/27	3/31	3/36	3/40	3/44	3/46	3/48	3/51
18	3/28	3/34	3/38	3/42	3/46	3/49	3/52	3/54	3/56	3/58
19	3/40	3/44	3/48	3/51	3/54	3/56	3/59	3/61	3/62	3/64
20	3/49	3/53	3/56	3/58	3/60	3/62	3/65	3/66	3/67	3/68
21	3/57	3/60	3/62	3/63	3/65	3/67	3/70	3/70	3/72	3/74
22	3/62	3/65	3/66	3/67	3/70	3/71	3/73	3/74	3/77	3/79
23	3/67	3/69	3/70	3/71	3/74	3/74	3/77	3/79	3/82	3/85
24	3/70	3/73	3/74	3/75	3/77	3/78	3/82	3/84	3/88	3/91
25	3/74	3/77	3/77	3/78	3/81	3/83	3/88	3/91	3/95	4/00
26	3/78	3/79	3/80	3/82	3/85	3/90	3/95	3/99	4/03	4/09
27	3/80	3/82	3/84	3/88	3/91	3/98	4/03	4/08	4/13	4/20
28	3/83	3/86	3/91	3/96	4/00	4/07	4/12	4/20	4/25	4/34
29	3/88	3/95	4/01	4/07	4/11	4/19	4/26	4/33	4/40	4/50
30	3/98	4/06	4/13	4/19	4/25	4/34	4/41	4/49	4/58	4/68
31	4/11	4/19	4/27	4/34	4/42	4/50	4/58	4/68	4/78	4/88
32	4/26	4/34	4/43	4/51	4/60	4/68	4/78	4/89	4/99	5/10
33	4/43	4/51	4/60	4/69	4/80	4/89	5/00	5/11	5/22	5/34
34	4/61	4/70	4/79	4/90	5/01	5/12	5/23	5/35	5/47	5/61
35	4/80	4/90	5/01	5/12	5/25	5/36	5/48	5/61	5/75	5/90
36	5/02	5/13	5/25	5/37	5/50	5/62	5/76	5/90	6/06	6/21
37	5/25	5/38	5/51	5/64	5/78	5/92	6/07	6/23	6/39	6/56
38	5/51	5/65	5/79	5/94	6/09	6/24	6/41	6/58	6/76	6/93
39	5/79	5/94	6/10	6/26	6/42	6/59	6/78	6/96	7/16	7/35
40	6/09	6/26	6/43	6/61	6/78	6/98	7/18	7/38	7/59	7/79
41	6/43	6/61	6/79	6/99	7/19	7/40	7/62	7/83	8/05	8/28
42	6/80	6/99	7/19	7/40	7/62	7/86	8/09	8/31	8/56	8/82
43	7/20	7/41	7/62	7/85	8/09	8/35	8/59	8/85	9/12	9/40
44	7/64	7/86	8/09	8/35	8/61	8/88	9/15	9/44	9/73	10/04

جدول شماره 2/1 - بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
سن										
45	8/11	8/35	8/61	8/90	9/18	9/47	9/77	10/08	10/40	10/74
46	8/63	8/89	9/19	9/50	9/80	10/12	10/44	10/78	11/13	11/49
47	9/20	9/50	9/82	10/15	10/48	10/82	11/17	11/55	11/92	12/32
48	9/82	10/16	10/50	10/86	11/22	11/59	11/98	12/38	12/79	13/23
49	10/51	10/87	11/24	11/64	12/02	12/44	12/86	13/92	13/74	14/21
50	11/25	11/64	12/06	12/48	12/90	13/36	13/82	14/29	14/78	15/28
51	12/06	12/50	12/94	13/40	13/87	14/37	14/87	15/38	15/91	16/46
52	12/94	13/42	13/90	14/40	14/92	15/47	16/01	16/56	17/14	17/73
53	13/91	14/42	14/95	15/48	16/06	16/66	17/24	17/84	18/48	19/12
54	14/97	15/52	16/09	16/68	17/32	17/94	18/58	19/24	19/94	20/64
55	16/12	16/72	17/35	18/00	18/67	19/34	20/04	20/77	21/53	22/28
56	17/38	18/04	18/73	19/44	20/17	20/87	21/65	22/45	23/26	
57	18/76	19/48	20/23	21/01	21/79	22/55	23/42	24/28		
58	20/26	21/05	21/87	22/72	23/57	24/41	25/35			
59	21/90	22/76	23/66	24/58	25/50	26/45				
60	23/69	24/63	25/61	26/60	27/61					
61	25/64	26/67	27/73	28/79						
62	27/77	28/89	30/04							
63	30/09	31/31								
64	32/62									
65	35/38									

جدول شماره 2/2- بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
سن										
15	3/33	3/36	3/39	3/40	3/42	3/45	3/47	3/49	3/52	3/55
16	3/43	3/46	3/48	3/49	3/52	3/55	3/57	3/59	3/62	3/65

3/75	3/71	3/68	3/66	3/63	3/60	3/57	3/56	3/54	3/52	17
3/84	3/81	3/77	3/74	3/71	3/67	3/64	3/63	3/61	3/59	18
3/94	3/89	3/86	3/82	3/78	3/75	3/70	3/68	3/67	3/65	19
4/03	3/98	3/94	3/90	3/86	3/82	3/77	3/74	3/72	3/70	20
4/14	4/08	4/03	3/98	3/94	3/89	3/85	3/81	3/78	3/75	21
4/25	4/19	4/14	4/07	4/03	3/98	3/93	3/89	3/85	3/81	22
4/37	4/31	4/25	4/18	4/12	4/07	4/02	3/97	3/93	3/88	23
4/51	4/44	4/37	4/29	4/23	4/17	4/12	4/06	4/01	3/96	24
4/66	4/59	4/51	4/42	4/36	4/29	4/23	4/16	4/11	4/05	25
4/83	4/75	4/67	4/57	4/50	4/42	4/35	4/28	4/22	4/16	26
5/02	4/94	4/84	4/74	4/66	4/57	4/50	4/41	4/35	4/28	27
5/24	5/15	5/04	4/94	4/84	4/74	4/67	4/57	4/49	4/42	28
5/48	5/38	5/26	5/16	5/05	4/94	4/86	4/75	4/66	4/58	29
5/76	5/64	5/51	5/40	5/28	5/17	5/07	4/95	4/86	4/77	30
6/06	5/93	5/78	5/66	5/54	5/42	5/31	5/18	5/09	4/98	31
6/39	6/24	6/09	5/95	5/82	5/69	5/56	5/44	5/33	5/22	32
6/75	6/59	6/42	6/28	6/13	5/98	5/84	5/72	5/59	5/47	33
7/14	6/97	6/79	6/63	6/47	6/30	6/15	6/02	5/87	5/74	34
7/57	7/38	7/19	7/01	6/84	6/66	6/49	6/34	6/18	6/04	35
8/03	7/82	7/62	7/42	7/24	7/05	6/87	6/69	6/52	6/37	36
8/54	8/30	8/09	7/87	7/67	7/47	7/28	7/08	6/90	6/72	37
9/08	8/82	8/59	8/37	8/14	7/93	7/73	7/51	7/32	7/11	38
9/68	9/40	9/14	8/90	8/66	8/43	8/21	7/98	7/77	7/55	39
10/33	10/04	9/75	9/48	9/22	8/98	8/73	8/49	8/26	8/03	40
11/04	10/74	10/42	10/12	9/83	9/57	9/29	9/04	8/79	8/55	41
11/81	11/50	11/15	10/82	10/50	10/21	9/90	9/63	9/36	9/10	42
12/64	12/32	11/94	11/59	11/24	10/91	10/57	10/28	9/98	9/70	43
13/55	13/20	12/79	12/43	12/05	11/68	11/32	10/99	10/66	10/35	44

جدول شماره 2/3 - بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	مدت
										سن
14/54	14/14	13/71	13/33	12/92	12/53	12/14	11/77	11/41	11/06	45
	15/16	14/71	14/30	13/86	13/44	13/03	12/63	12/23	11/85	46

		15/81	15/35	14/88	14/43	13/99	13/56	13/13	12/71	47
			16/69	16/00	15/52	15/03	14/57	14/11	13/65	48
				17/22	16/69	16/17	15/67	15/18	14/68	49
					17/97	17/41	16/87	16/34	15/79	50
						18/76	18/17	17/59	16/99	51
							19/58	18/95	18/31	52
								20/44	19/75	53
									21/34	54

جدول شماره 2/4- بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
سن										
15	3/55	3/60	3/64	3/68	3/72	3/76	3/81	3/84	3/88	3/93
16	3/65	3/70	3/75	3/80	3/84	3/88	3/93	3/97	4/02	4/07
17	3/76	3/81	3/87	3/92	3/95	4/00	4/05	4/10	4/16	4/21
18	3/87	3/93	3/99	4/03	4/07	4/12	4/17**	4/23	4/29	4/34
19	3/99	4/05	4/10	4/14	4/19	4/24	4/30	4/37	4/43	4/49
20	4/11	4/16	4/21	4/26	4/31	4/37	4/44	4/51	4/57	4/64
21	4/22	4/27	4/33	4/38	4/44	4/51	4/59	4/65	4/73	4/80
22	4/34	4/39	4/45	4/51	4/59	4/66	4/74	4/81	4/90	4/98
23	4/46	4/51	4/59	4/66	4/74	4/82	4/91	4/99	5/09	5/17
24	4/59	4/66	4/75	4/82	4/91	5/00	5/10	5/19	5/29	5/39
25	4/75	4/83	4/92	5/01	5/11	5/20	5/31	5/40	5/52	5/62
26	4/93	5/02	5/12	5/22	5/32	5/43	5/53	5/65	5/76	5/87
27	5/13	5/23	5/34	5/44	5/56	5/67	5/80	5/91	6/03	6/16
28	5/35	5/47	5/58	5/69	5/83	5/96	6/08	6/20	6/34	6/48
29	5/61	5/72	5/85	5/98	6/12	6/26	6/39	6/53	6/68	6/83
30	5/88	6/01	6/16	6/30	6/45	6/59	6/74	6/89	7/05	7/..
31	6/19	6/34	6/50	6/65	6/81	6/96	7/12	7/28	7/47	7/64
32	6/54	6/70	6/87	7/03	7/20	7/36	7/53	7/73	7/91	8/09

8/59	8/38	8/19	8/00	7/79	7/63	7/44	7/27	7/09	6/92	33
9/13	8/91	8/69	8/49	8/29	8/09	7/89	7/70	7/51	7/33	34
9/71	9/48	9/25	9/02	8/81	8/59	8/38	8/17	7/96	7/77	35
	10/09	9/85	9/61	9/37	9/15	8/91	8/68	8/46	8/24	36
		10/49	10/24	9/99	9/73	9/50	9/24	9/00	8/76	37
			10/92	10/65	10/37	10/11	9/86	9/59	9/33	38
				11/36	11/07	10/78	10/51	10/24	9/95	39
					11/83	11/52	11/22	10/93	10/64	40
						12/32	12/00	11/68	11/37	41
							12/84	12/50	12/16	42
								13/38	13/02	43
									13/95	44

جدول شماره 2/5 - بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
سن										
15	3/97	4/03	4/07	4/12	4/18	4/19	4/27	4/35	4/42	4/47
16	4/11	4/17	4/22	4/28	4/34	4/35	4/44	4/52	4/59	4/65
17	4/25	4/32	4/38	4/44	4/50	4/52	4/62	4/70	4/77	4/84
18	4/40	4/47	4/54	4/60	4/67	4/71	4/81	4/89	4/96	5/00
19	4/55	4/63	4/70	4/77	4/84	4/91	5/00	5/08	5/15	5/23
20	4/71	4/80	4/87	4/94	5/02	5/11	5/20	5/28	5/36	5/45
21	4/89	4/97	5/04	5/13	5/22	5/32	5/41	5/49	5/58	5/68
22	5/07	5/15	5/24	5/34	5/43	5/54	5/63	5/72	5/82	5/93
23	5/27	5/36	5/46	5/56	5/66	5/77	5/87	5/97	6/09	6/20
24	5/49	5/59	5/69	5/80	5/91	6/03	6/13	6/26	6/38	6/49
25	5/73	5/83	5/95	6/07	6/19	6/31	6/41	6/57	6/69	6/81
26	5/99	6/11	6/24	6/37	6/50	6/64	6/77	6/90	7/03	
27	6/29	6/42	6/56	6/70	6/83	6/99	7/12	7/26		
28	6/62	6/76	6/91	7/05	7/20	7/36	7/50			
29	6/98	7/13	7/28	7/44	7/61	7/77				

					8/05	7/88	7/69	7/52	7/37	30
						8/35	8/16	7/96	7/78	31
							8/66	8/46	8/25	32
								8/99	8/78	33
									9/34	34

جدول شماره 2/6 - بیمه خطر فوت ساده زمانی جمعی

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
سن										
15	4/52	4/59	4/65	4/71	4/79	4/85	4/94	5/01	5/08	5/13
16	4/71	4/78	4/85	4/92	5/03	5/06	5/15	5/22	5/29	
17	4/90	4/98	5/06	5/13	5/21	5/28	5/37	5/44		
18	5/10	5/19	5/27	5/34	5/43	5/51	5/60			
19	5/32	5/41	5/49	5/57	5/66	5/75				
20	5/55	5/64	5/72	5/81	5/91					
21	5/79	5/88	5/97	6/07						
22	6/04	6/14	6/24							
23	6/31	6/42								
24	6/61									

جدول شماره 3 - بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	5	6	7	8	9	10	11
سن							
15	185/76	151/42	126/96	108/66	94/53	83/26	74/11
16	185/83	151/48	127/02	108/72	94/59	83/32	74/17
17	185/90	151/53	127/07	108/77	94/64	83/38	74/23
18	185/96	151/57	127/11	108/82	94/69	83/43	74/28

74/33	83/47	94/73	108/86	127/15	151/60	186/00	19
74/36	83/51	94/76	108/89	127/19	151/63	186/03	20
74/39	83/54	94/79	108/92	127/22	151/66	186/06	21
74/42	83/57	94/82	108/95	127/24	151/68	186/08	22
74/44	83/59	94/85	108/98	127/26	151/70	186/10	23
74/47	83/61	94/87	109/00	127/28	151/72	186/12	24
74/50	83/64	94/89	109/02	127/30	151/75	186/14	25
74/54	83/68	94/92	109/04	127/32	151/78	186/16	26
74/59	83/73	94/95	109/07	127/34	151/81	186/18	27
74/64	83/79	94/99	109/11	127/36	151/84	186/20	28
74/72	83/85	95/05	109/17	127/41	151/88	186/22	29
74/81	83/93	95/12	109/24	127/48	151/92	186/25	30
74/91	84/02	95/21	109/33	127/56	151/98	186/30	31
75/01	84/12	95/31	109/43	127/65	152/05	186/37	32
75/14	84/23	95/42	109/53	127/76	152/14	186/46	33
75/27	84/36	95/54	109/64	127/88	152/24	186/56	34
75/42	84/50	95/68	109/76	128/00	152/37	186/68	35
75/57	84/65	95/82	109/89	128/12	152/50	186/80	36
75/74	84/82	95/97	110/03	128/25	152/62	186/92	37
75/93	85/00	96/14	110/17	128/38	152/75	187/04	38
76/14	85/19	96/33	110/34	128/51	152/88	187/16	39
76/36	85/39	96/53	110/54	128/67	153/02	187/28	40
76/61	85/61	96/74	110/76	128/86	153/19	187/42	41
76/88	85/86	96/98	111/00	129/08	153/39	187/59	42
77/18	86/14	97/25	111/24	129/32	153/61	187/79	43
77/51	86/45	97/54	111/51	129/58	153/85	188/02	44

جدول شماره 3/1 - بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	5	6	7	8	9	10	11
سن							
45	188/27	154/12	129/86	111/80	97/86	86/80	77/87
46	188/54	154/41	130/17	112/12	98/21	87/18	78/26
47	188/83	154/72	130/50	112/47	98/59	87/59	78/68
48	189/14	155/05	130/85	112/86	99/01	88/02	79/14
49	189/47	155/41	131/24	113/29	99/46	88/49	79/65
50	189/82	155/80	131/67	113/76	99/95	89/02	80/21
51	190/21	156/23	132/15	114/27	100/49	89/60	80/82
52	190/64	156/71	132/68	114/83	101/09	90/24	81/49

82/21	90/92	101/75	115/45	133/26	157/24	191/12	53
83/00	91/67	102/45	116/13	133/90	157/82	191/65	54
83/88	92/49	103/22	116/85	134/60	158/47	192/25	55
84/85	93/39	104/05	117/63	135/34	159/18	192/90	56
85/90	94/38	104/96	118/47	136/14	159/93	193/60	57
87/04	95/45	105/97	119/40	136/99	160/74	194/35	58
88/29	96/63	107/08	120/43	137/92	161/60	195/15	59
	97/95	108/32	121/58	138/96	162/53	196/00	60
		109/70	122/86	140/12	163/56	196/93	61
			124/28	141/41	164/72	197/96	62
				142/86	166/04	199/12	63
					167/56	200/44	64
						201/94	65

جدول شماره 3/2- بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	12	13	14	15	16	17	18
سن							
15	66/54	60/19	54/77	50/12	46/08	42/56	39/46
16	66/60	60/25	54/83	50/19	46/15	42/63	39/53
17	66/66	60/30	54/89	50/24	46/21	42/69	39/59
18	66/71	60/35	54/94	50/29	46/26	42/74	39/65
19	66/75	60/39	54/98	50/33	46/30	42/79	39/70
20	66/79	60/42	55/02	50/36	46/34	42/83	39/74
21	66/82	60/45	55/05	50/40	46/38	42/87	39/78
22	66/85	60/48	55/09	50/44	46/42	42/90	39/82
23	66/88	60/52	55/12	50/48	46/45	42/95	39/86
24	66/91	60/55	55/16	50/52	46/50	43/00	39/91
25	66/94	60/59	55/20	50/57	46/55	43/06	39/97
26	66/98	60/64	55/25	50/62	46/62	43/12	40/04
27	67/03	60/70	55/31	50/69	46/69	43/19	40/13
28	67/10	60/77	55/38	50/77	46/77	43/29	40/24

40/35	43/40	46/88	50/86	55/46	60/85	67/18	29
40/47	43/52	47/00	50/98	55/57	60/94	67/27	30
40/61	43/65	47/12	51/10	55/69	61/06	67/37	31
40/78	43/81	47/26	51/24	55/82	61/18	67/50	32
40/96	43/99	47/42	51/38	55/96	61/31	67/63	33
41/15	44/17	47/60	51/55	56/11	61/45	67/77	34
41/35	44/36	47/79	51/73	56/28	61/61	67/92	35
41/57	44/57	47/99	51/92	56/48	61/79	68/08	36
41/81	44/80	48/21	52/13	56/68	61/99	68/27	37
42/07	45/05	48/46	52/36	56/90	62/20	68/47	38
42/36	45/32	48/73	52/62	57/14	62/42	68/68	39
42/68	45/62	49/02	52/90	57/41	62/67	68/92	40
43/04	45/96	49/34	53/21	57/71	62/95	69/18	41
43/44	46/34	49/69	53/55	58/03	63/26	69/47	42
43/87	46/75	50/08	53/91	58/37	63/60	69/79	43
44/33	47/19	50/50	54/31	58/74	63/96	70/14	44

جدول شماره 3/3 - بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	12	13	14	15	16	17	18
سن							
45	70/51	64/35	59/16	54/74	50/96	47/67	44/83
46	70/91	64/78	59/62	55/23	51/46	48/19	45/38
47	71/35	65/26	60/12	55/75	52/00	48/77	45/99
48	71/84	65/78	60/67	56/32	52/60	49/41	46/66
49	72/38	66/35	61/28	56/95	53/26	50/11	47/39
50	72/97	66/98	61/93	57/63	53/98	50/87	48/18
51	73/62	67/66	62/64	58/38	54/76	51/69	49/04
52	74/32	68/40	63/42	59/20	55/62	52/59	49/97
53	75/09	69/21	64/27	60/10	56/57	53/57	
54	75/94	70/10	65/20	61/09	57/61		
55	76/87	71/07	66/22	62/18			
56	77/88	72/12	67/35				
57	78/18	73/28					

						80/19	58
--	--	--	--	--	--	-------	----

جدول شماره 3/4- بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

مدت	19	20	21	22	23	24	25
سن							
15	36/73	34/29	32/13	30/19	28/42	26/81	25/36
16	36/79	34/35	32/19	30/25	28/48	26/87	25/43
17	36/85	34/41	32/25	30/30	28/53	26/94	25/50
18	36/91	34/47	32/30	30/34	28/59	27/00	25/57
19	36/96	34/52	32/34	30/39	28/65	27/06	25/63
20	37/00	34/56	32/39	30/45	28/70	27/12	25/69
21	37/04	34/61	32/45	30/50	28/76	27/18	25/76
22	37/08	34/67	32/50	30/56	28/82	27/25	25/83
23	37/13	34/72	32/56	30/62	28/89	27/32	25/90
24	37/19	34/78	32/63	30/69	28/96	27/40	25/98
25	37/26	34/85	32/71	30/77	29/04	27/49	26/08
26	37/34	34/94	32/79	30/86	29/14	27/59	26/19
27	37/44	35/03	32/89	30/97	29/25	27/71	26/31
28	37/54	35/13	33/01	31/09	29/38	27/84	26/45
29	37/65	35/26	33/14	31/23	29/53	27/99	26/61
30	37/78	35/40	33/28	31/39	29/69	28/16	26/79
31	37/94	35/56	33/44	31/56	29/87	28/35	26/99
32	38/11	35/73	33/62	31/75	30/07	28/56	27/20
33	38/29	35/92	33/82	31/96	30/29	28/79	27/44
34	38/48	36/13	34/04	32/19	30/53	29/04	27/70
35	38/69	36/36	34/28	32/44	30/79	29/31	27/98
36	38/93	36/60	34/54	32/71	31/07	29/60	28/29
37	39/19	36/87	34/82	33/00	31/37	29/92	28/63
38	39/47	37/17	35/13	33/32	31/70	30/27	29/00
39	39/78	37/50	35/47	33/67	32/06	30/66	29/40
40	40/12	37/85	35/84	34/05	32/46	31/08	29/84
41	40/50	38/23	36/24	34/47	32/90	31/54	30/31
42	40/91	38/66	36/68	34/94	33/38	32/04	30/84
43	41/35	39/12	37/17	35/45	33/91	32/59	31/41
44	41/82	39/62	37/70	36/00	34/49	33/19	32/03

جدول شماره 3/5 - بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

25	24	23	22	21	20	19	مدت
							سن
32/71	33/84	35/13	36/60	38/28	40/18	42/34	45
	34/55	35/82	37/26	38/91	40/78	42/92	46
		36/57	37/98	39/60	41/44	43/56	47
			38/77	40/35	42/17	44/26	48
				41/18	42/96	45/02	49
					43/82	45/85	50
						46/74	51

جدول شماره 4 - بیمه تمام عمر

نرخهای حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

15	10/12	40	21/07
16	10/35	41	21/93
17	10/58	42	22/83
18	10/81	43	23/78
19	11/05	44	24/79
20	11/30	45	25/86
21	11/57	46	27/00
22	11/84	47	28/21
23	12/13	48	29/48
24	12/44	49	30/84
25	12/76	50	32/29
26	13/11	51	33/81
27	13/49	52	35/43
28	13/89	53	37/14
29	14/31	54	38/96
30	14/77	55	40/90
31	15/25	56	42/98

32	15/76	57	45/19
33	16/30	58	47/51
34	16/87	59	49/99
35	17/48	60	52/64
36	18/12	61	55/47
37	18/79	62	58/48
38	19/51	63	61/67
39	20/27	64	65/08
		65	68/72

جدول مرگ و میر

dx	x1	x
24280	1000000	1
2220	975720	2
1100	973500	3
750	972400	4
610	971650	5
530	971040	6
470	970510	7
440	970040	8
410	969600	9
390	969190	10
380	968800	11
379	968420	12
390	968041	13
430	967651	14
510	967221	15
649	966711	16
800	966062	17
970	965262	18
1110	964292	19
1221	963182	20
1299	961961	21
1370	960662	22
1420	959292	23
1470	957872	24
1490	956402	25
1530	954912	26

1560	953382	27
1580	951822	28
1606	950242	29
1646	948636	30
1729	946990	31
1853	945261	32
1989	943408	33
2136	941419	34
2297	939283	35
2471	936986	36
2662	934515	37
2868	931853	38
3093	928985	39
3336	925892	40
3601	922556	41
3888	918955	42
4199	915067	43
4536	910868	44
4901	906332	45
5295	901421	46
5720	896126	47
6182	890416	48
6677	884224	49
7210	877557	50
7783	870347	51
8398	862564	52
9057	854166	53
9761	845109	54
10512	835348	55
11310	824836	56
12158	813526	57
13054	801368	58
14000	788314	59
14992	774314	60
16029	759322	61
17110	743293	62
18227	726183	63
19377	707956	64

20552	688579	65
21741	668027	66
22934	646286	67
24119	623352	68
25278	599233	69
26393	573955	70
27446	547955	71
28412	520116	72
29269	491704	73
29989	462435	74
30547	432446	75
30914	401899	76
31067	370985	77
30980	339918	78
30633	308938	79
30013	278305	80
29110	248292	81
27923	219182	82
26464	191259	83
24752	164795	84
22820	140043	85
20710	117223	86
18473	96513	87
16171	78040	88
13867	61869	89
11628	48002	90
9513	36374	91
7576	26861	92
5859	19285	93
4389	13426	94
3174	9037	95
2209	5863	96
1475	3654	97
941	2179	98
570	1238	99
328	668	100
177	340	101
90	163	102

43	73	103
19	30	104
7	11	105
3	4	106
1	1	107

جدول بازخرید بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات
برای سرمایه 1000 ریال

سال بیمه	25	20	15	10	5	مدت
						سال بیمه
2	10	26	55	117	319	2
3	20	47	92	190	516	3
4	41	77	140	278	745	4
5	63	109	193	374	1000	5
6	86	145	248	478		6
7	111	181	308	590		7
8	137	222	373	716		8
9	165	263	443	851		9
10	196	309	517	1000		10
11	227	357	598			11
12	261	408	687			12
13	297	464	782			13
14	336	524	887			14
15	377	588	1000			15
16	421	658				16
17	467	732				17
18	518	815				18
19	572	904				19
20	631	1000				20
21	694					21

22	761											22
23	834											23
24	914											24
25	1000											25

جدول بازخرید بیمه‌های تمام عمر

برای سرمایه 1000 ریال

	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	15	سن در شروع بیمه
سال بیمه												سال بیمه
2	21	16	13	10	8	6	5	4	4	3	3	2
3	51	37	25	19	16	13	10	9	8	7	6	3
4	79	62	45	31	23	19	16	13	11	10	9	4
5	109	86	66	49	33	25	21	18	15	14	12	5
10	254	216	178	145	112	85	62	42	34	31	27	10
15	393	346	296	247	202	161	125	95	67	47	43	15
20	517	467	412	355	299	246	198	155	119	85	60	20
25	624	578	523	463	401	338	279	226	177	135	100	25
30	709	672	622	565	501	434	368	305	246	194	149	30
35	773	746	706	656	595	529	460	390	323	262	208	35
40	838	802	773	732	681	619	551	479	406	337	274	40
45		860	824	794	751	699	637	567	493	419	349	45
50			875	839	808	767	713	649	579	504	429	50
55				886	851	820	777	723	659	587	512	55
60					894	860	829	785	730	667	594	60
65						900	866	834	791	738	672	65
70							906	871	839	796	742	70
75								909	876	843	800	75
80									912	878	846	80
85										914	880	85
90											915	90

آیین نامه شماره (13/4)

مقررات مکمل آیین نامه کارمزد بیمه های زندگی

مصوب 1371/9/2

شورای عالی بیمه در اجرای بندهای (4 و 5) ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری در جلسه مورخ 1371/9/2 تصویب نمود ماده (9) و بندهای «الف، ب، ج و د» آن از فصل دوم آیین نامه شماره (13) حذف و با اصلاحاتی به عنوان فصل دوم آیین نامه کارمزد (با شماره 29) افزوده گردد.

آیین نامه شمار 13/7

مکمل آیین نامه بیمه های زندگی (شماره 13)

مصوب 1382/11/14

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 ماده 17 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری در جلسه مورخ 1382/11/14 تصویب نمود:
الف - آیین نامه های شماره 13/1, 13/2 و 13/3 (مکمل های آیین نامه بیمه های زندگی) لغو شود.
ب - مواد چهارم، پنجم، شانزده، هفده، بیست و هفت و سی و هشت آیین نامه بیمه های زندگی (شماره 13) به شرح زیر اصلاح شود:
ماده چهارم - مبانی محاسبه نرخ های بیمه موضوع ماده 2 این آیین نامه عبارتست از:
الف - جدول مرگ و میر 1988-1990 TD به شرح پیوست.

ب - حداکثر نرخ بهره فنی در بیمه نامه های با مدت حداکثر ده سال پانزده درصد و در بیمه نامه های با مدت بیش از ده سال، پانزده درصد برای ده سال اول و ده درصد برای مدت مازاد بر ده سال.

ج - حداقل هزینه ها به ترتیب زیر:

1- برای بیمه های خطر فوت ساده زمانی انفرادی:

1/1- با حق بیمه سالانه: ده درصد حق بیمه به اضافه دو در هزار سرمایه

1/2- با حق بیمه یکجا: سه در هزار سرمایه.

2- برای بیمه های خطر فوت ساده زمانی گروهی:

2/1- با حق بیمه سالانه: پنج درصد حق بیمه هر سال به اضافه یک در هزار سرمایه.

2/2- با حق بیمه یکجا: دو در هزار سرمایه

3- برای انواع دیگر بیمه های زندگی:

3/1- با حق بیمه سالانه: در سال اول سه درصد حق بیمه به اضافه چهل و دو در هزار سرمایه. در سال های بعد سه درصد حق بیمه به علاوه دو در هزار سرمایه.

3/2- با حق بیمه یکجا: چهار درصد حق بیمه.

تبصره - در صورتی که تعداد بیمه شده در بیمه های خطر فوت ساده زمانی گروهی حداقل پنج هزار نفر باشد حداقل هزینه معادل هفتاد و پنج صدم در هزار سرمایه و در صورتی که تعداد بیمه شده در این بیمه ها حداقل بیست هزار نفر باشد حداقل هزینه معادل نیم در هزار سرمایه منظور می شود.

ماده پنج - مؤسسه بیمه می تواند در صورت تمایل بیمه گذار حق بیمه سالانه را در اقساط شش ماهه، سه ماهه و یا ماهانه دریافت نماید.

در این صورت در بیمه نامه های با نرخ بهره فنی 10 درصد در سال به ترتیب برای مدت های فوق حداقل 2/8, 4 و 5 درصد و در بیمه نامه های با نرخ بهره فنی 15 درصد در سال به ترتیب حداقل 4, 5/8 و 7 درصد به عنوان سود تقسیط و هزینه خدمات به حق بیمه سالانه اضافه می شود.

ماده شانزده - مؤسسات بیمه مکلفند در انواع بیمه‌های زندگی جز در بیمه‌های خطر فوت زمانی و بیمه‌های با حق بیمه یکجا که بر اساس نرخ بهره بیش از ده درصد در سال محاسبه و صادر شده باشد بیمه گذاران بیمه‌های زندگی خود را در منافع حاصل از مجموع معاملات بیمه‌های مذکور سهیم نمایند.

ماده هفده- منافع قابل تقسیم بین بیمه گذاران موضوع ماده 16 حداقل هشتادوپنج درصد منافع حاصل از مجموع معاملات بیمه‌های زندگی هر سال می‌باشد و منافع حاصل از مجموع معاملات مذکور عبارتست از جمع ارقام بند (الف) پس از کسر جمع ارقام بند (ب) به شرح زیر: الف- 1- ذخیره ریاضی در آخر سال مالی قبل.

2- حق بیمه‌های دریافتی.

3- کارمزد بیمه‌های اتکایی واگذاری.

4- کارمزد بر منافع (مشارکت در سود) دریافتی بابت بیمه‌های اتکایی واگذاری.

5- سهم بیمه گران اتکایی بابت بازخرید و سرمایه و مستمریها.

6- بهره وامهای پرداختی به بیمه گذاران

7- خالص درآمد حاصل از سایر سرمایه‌گذاری‌های از محل ذخایر فنی موضوع ماده هجده.

ب - 1- کارمزد پرداختی

2- مبالغ پرداختی از بابت بازخرید و سرمایه و مستمریها.

3- حق بیمه اتکایی واگذاری.

4- ذخیره ریاضی در آخر سال مالی.

5- هزینه‌های عمومی بیمه‌گر حداکثر 15 درصد حق بیمه‌های دریافتی که شامل هزینه‌های وصول موضوع ماده 12 نیز خواهد بود.

6- بهره پرداختی به بیمه مرکزی ایران موضوع وام ماده 38.

7- هزینه‌های آموزش بازاریاب و تبلیغ و ترویج بیمه‌های زندگی حداکثر بیست درصد حق بیمه وصولی سال اول

ماده بیست و هفت - نرخ بهره وام چهار درصد بیشتر از نرخ بهره فنی مورد محاسبه حق بیمه خواهد بود، نحوه اعمال آن نیز مشابه اعمال نرخ بهره فنی می‌باشد.

ماده سی و هشت - بیمه مرکزی ایران در صورت درخواست مؤسسه بیمه واگذارنده هر سال تا 55 درصد جمع مانده بدهی بیمه گذاران در آخر سال قبل را بابت وام‌هایی که با رعایت شرایط بیمه‌نامه‌های صادره دریافت داشته‌اند از محل ذخیره ریاضی این بیمه‌نامه‌ها به عنوان وام با نرخ بهره معادل نرخ بهره وام پرداختی به بیمه گذار در اختیار مؤسسه بیمه مزبور خواهد گذاشت.

بهره مزبور برای هر سه ماه در صورتحساب مربوط به همان سه ماه منظور خواهد شد.

ج - مبلغ بیمه مندرج در مواد هفت، چهار و دو و چهار و سه آیین‌نامه مزبور از «ده میلیون ریال» به «یک میلیارد ریال» افزایش یابد.

جدول شماره 1

بیمه خطر فوت (عمر زمانی)

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

محاسبه با هزینه اداری حداقل

جدول عمر TD 88-90

نرخ بهره فنی تا 10 سال 0.15

نرخ بهره فنی مازاد بر 10 سال 0.10

مدت	2	3	4	5	6	7	8	9	10
سن									
15	3/93	4/54	5/25	5/95	6/60	7/22	7/77	8/25	8/66
16	4/28	5/10	5/90	6/66	7/36	8/00	8/55	9/02	9/42
17	4/75	5/67	6/54	7/35	8/09	8/72	9/26	9/73	10/14

10/69	10/28	9/81	9/27	8/65	7/93	7/08	6/14	5/14	18
11/02	10/61	10/14	9/60	8/98	8/26	7/43	6/45	5/38	19
11/25	10/83	10/35	9/81	9/19	8/48	7/65	6/69	5/57	20
11/41	10/97	10/49	9/94	9/31	8/60	7/78	6/82	5/72	21
11/50	11/05	10/54	9/98	9/35	8/63	7/81	6/68	5/76	22
11/54	11/07	10/55	9/97	9/32	8/59	7/76	6/81	5/73	23
11/66	11/16	10/62	10/01	9/34	8/60	7/76	6/80	5/71	24
11/81	11/29	10/71	10/09	9/39	8/62	7/77	6/80	5/70	25
12/04	11/49	10/89	10/22	9/50	8/70	7/82	6/83	5/71	26
12/33	11/75	11/11	10/42	9/65	8/82	7/90	6/88	5/74	27
12/68	12/06	11/39	10/66	9/86	8/98	8/03	6/97	5/79	28
13/10	12/45	11/74	10/96	10/12	9/20	8/19	7/09	5/87	29
13/58	12/90	12/14	11/32	10/43	9/47	8/40	7/24	5/97	30
14/14	13/39	12/60	11/73	10/79	9/77	8/65	7/43	6/08	31
14/77	13/96	13/11	12/19	11/19	10/10	8/93	7/64	6/23	32
15/48	14/62	13/69	12/70	11/65	10/50	9/24	7/89	6/41	33
16/30	15/33	14/33	13/26	12/13	10/92	9/58	8/14	6/58	34
17/23	16/17	15/05	13/90	12/66	11/36	9/96	8/43	6/77	35
18/26	17/13	15/91	14/62	13/30	11/87	10/37	8/76	6/99	36
19/39	18/19	16/89	15/49	14/00	12/48	10/83	9/10	7/25	37
20/64	19/35	17/97	16/47	14/86	13/14	11/38	9/49	7/49	38
22/02	20/62	19/14	17/55	15/82	13/96	11/98	9/95	7/77	39
23/64	22/09	20/48	18/77	16/93	14/94	12/79	10/51	8/17	40
25/44	23/74	21/95	20/09	18/12	16/00	13/71	11/23	8/60	41
27/40	25/54	23/58	21/52	19/37	17/10	14/65	12/01	9/15	42
29/60	27/57	25/42	23/16	20/78	18/30	15/68	12/86	9/81	43
31/87	29/66	27/31	24/84	22/22	19/47	16/62	13/59	10/33	44
34/34	31/94	29/38	26/67	23/82	20/79	17/62	14/32	10/83	45
37/15	34/51	31/73	28/78	25/65	22/35	18/86	15/19	11/38	46
40/26	37/44	34/38	31/17	27/76	24/15	20/33	16/30	12/07	47
43/69	40/68	37/41	33/88	30/16	26/23	22/05	17/64	12/98	48
47/44	44/17	40/68	36/90	32/82	28/53	23/97	19/14	14/05	49
51/38	47/88	44/09	40/05	35/68	30/96	25/99	20/72	15/13	50
55/56	51/79	47/74	43/35	38/68	33/62	28/15	22/40	16/30	51
60/01	55/98	51/62	46/92	41/84	36/43	30/56	24/23	17/57	52
64/68	60/39	55/73	50/67	45/22	39/33	33/06	26/26	18/92	53
69/61	65/06	60/08	54/67	48/80	42/48	35/65	28/37	20/48	54
74/73	69/94	64/65	58/87	52/59	45/77	38/44	30/50	22/05	55
79/94	74/88	69/31	63/17	56/45	49/15	41/22	32/70	23/48	56
85/42	80/11	74/23	67/75	60/60	52/79	44/29	35/07	25/16	57
91/34	85/66	79/47	72/62	65/08	56/76	47/67	37/77	27/04	58
97/49	91/42	84/79	77/57	69/59	60/80	51/10	40/50	28/97	59
104/05	97/55	90/46	82/73	74/31	65/00	54/74	43/42	31/06	60
	103/99	96/41	88/13	79/09	69/26	58/38	46/40	33/17	61
		102/74	93/87	84/18	73/61	62/11	49/38	35/37	62

			100/03	89/64	78/29	65/91	52/44	37/54	63
				95/54	83/36	70/05	55/53	39/73	64
					89/07	74/75	59/13	42/08	65
						80/06	63/23	44/86	66
							68/06	48/24	67
								51/91	68
									69

بیمه خطر فوت (عمر زمانی)

نرخ حق بیمه یکجا 1000 ریال سرمایه

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	مدت
										سن
11/26	11/06	10/86	10/64	10/42	10/18	9/92	9/64	9/34	9/02	15
12/09	11/89	11/67	11/45	11/21	10/97	10/70	10/42	10/12	9/79	16
12/89	12/68	12/45	12/21	11/97	11/71	11/43	11/14	10/83	10/50	17
13/55	13/32	13/08	12/84	12/58	12/30	12/02	11/72	11/40	11/05	18
14/01	13/77	13/52	13/26	12/98	12/70	12/40	12/08	11/75	11/40	19
14/39	14/14	13/87	13/59	13/30	13/00	12/68	12/35	12/01	11/64	20
14/72	14/44	14/16	13/86	13/56	13/24	12/91	12/56	12/19	11/81	21
15/00	14/70	14/39	14/08	13/76	13/42	13/07	12/71	12/32	11/92	22
15/25	14/93	14/60	14/27	13/93	13/57	13/20	12/81	12/41	11/99	23
15/62	15/23	14/90	14/54	14/17	13/80	13/40	12/99	12/57	12/12	24
16/06	15/67	15/27	14/88	14/48	14/07	13/66	13/22	12/77	12/30	25
16/59	16/18	15/74	15/31	14/88	14/44	13/99	13/53	13/05	12/56	26
17/22	16/77	16/32	15/84	15/36	14/88	14/40	13/91	13/40	12/87	27
17/94	17/47	16/98	16/47	15/95	15/42	14/90	14/36	13/82	13/26	28
18/77	18/26	17/73	17/19	16/64	16/06	15/47	14/90	14/31	13/71	29
19/73	19/61	18/59	18/01	17/42	16/81	16/17	15/53	14/89	14/24	30
20/81	20/19	19/56	18/93	18/29	17/64	16/96	16/26	15/55	14/85	31
22/02	21/34	20/64	19/95	19/26	18/56	17/84	17/09	16/32	15/53	32
23/38	22/63	21/88	21/11	20/35	19/59	18/81	18/02	17/20	16/35	33
24/86	24/05	23/23	22/40	21/56	20/71	19/87	19/02	18/15	17/24	34
26/51	25/63	24/73	23/83	22/91	21/98	21/05	20/13	19/19	18/23	35
28/36	27/39	26/42	25/43	24/43	23/42	22/40	21/38	20/36	19/32	36
30/38	29/35	28/29	27/22	26/13	25/03	23/91	22/79	21/66	20/53	37
32/59	31/50	30/36	29/19	28/01	26/81	25/59	24/36	23/12	21/88	38
35/03	33/84	32/63	31/38	30/08	28/78	27/46	26/12	24/76	23/39	39
37/74	36/47	35/16	33/83	32/45	31/02	29/58	28/12	26/64	25/15	40
40/68	39/33	37/93	36/49	35/02	33/49	31/92	30/33	28/72	27/09	41
43/89	42/40	40/90	39/36	37/77	36/15	34/46	32/73	30/98	29/20	42
47/29	45/76	44/17	42/51	40/82	39/06	37/26	35/41	33/49	31/56	43
50/85	49/24	47/55	45/79	43/97	42/09	40/15	38/17	36/12	34/00	44
54/65	52/96	51/17	49/31	47/36	45/35	43/28	41/13	38/95	36/68	45

58/77	57/00	55/13	53/16	51/10	48/95	46/73	44/44	42/07	39/65	46
63/24	61/39	59/43	57/37	55/19	52/91	50/54	48/08	45/55	42/93	47
68/11	66/14	64/10	61/93	59/65	57/24	54/72	52/10	49/38	46/59	48
73/33	71/25	69/07	66/81	64/42	61/89	59/23	56/44	53/54	50/54	49
78/82	76/61	74/30	71/89	69/39	66/74	63/94	61/00	57/91	54/71	50
	82/26	79/81	77/26	74/59	71/82	68/88	65/79	62/52	59/11	51
		85/66	82/95	80/12	77/16	74/09	70/83	67/41	63/79	52
			88/93	85/92	82/79	79/51	76/10	72/49	68/69	53
				92/07	88/73	85/25	81/62	77/83	73/83	54
					94/99	91/28	87/41	83/38	79/18	55
						97/52	93/40	89/10	84/61	56
							99/79	95/20	90/42	57
								101/78	96/67	58
									103/18	59

بیمه خطر فوت (عمر زمانی)

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	مدت
										سن
12/87	12/72	12/57	12/42	12/27	12/12	11/96	11/79	11/62	11/44	15
13/83	13/67	13/50	13/34	13/17	13/01	12/84	12/66	12/48	12/29	16
14/75	14/58	14/41	14/23	14/04	13/87	13/68	13/49	13/30	13/10	17
15/55	15/37	15/18	14/99	14/79	14/59	14/39	14/19	13/98	13/77	18
16/17	15/97	15/77	15/57	15/36	15/14	14/92	14/70	14/47	14/25	19
16/72	16/51	16/29	16/07	15/85	15/61	15/37	15/13	14/89	14/64	20
17/25	17/01	16/77	16/53	16/29	16/04	15/79	15/52	15/25	14/99	21
17/75	17/49	17/23	16/96	16/70	16/43	16/16	15/88	15/58	15/29	22
18/25	17/96	17/68	17/39	17/10	16/81	16/52	16/21	15/90	15/58	23
18/87	18/56	18/25	17/93	17/61	17/29	16/97	16/65	16/32	15/97	24
19/58	19/24	18/90	18/56	18/21	17/86	17/51	17/16	16/80	16/44	25
20/42	20/05	19/68	19/31	18/93	18/55	18/16	17/77	17/39	17/00	26
21/38	20/99	20/59	20/18	19/77	19/35	18/93	18/50	18/08	17/65	27
22/47	22/05	21/62	21/18	20/73	20/28	19/82	19/35	18/88	18/41	28
23/69	23/24	22/79	22/31	21/82	21/33	20/83	20/32	19/81	19/29	29
25/06	24/58	24/08	23/58	23/06	22/52	21/98	21/43	20/87	20/30	30
26/56	26/05	25/52	24/98	24/42	23/85	23/25	22/66	22/05	21/43	31
28/21	27/67	27/11	26/53	25/93	25/31	24/68	24/03	23/37	22/70	32
30/03	29/45	28/86	28/23	27/60	26/93	26/26	25/56	24/84	24/11	33
31/99	31/38	30/75	30/09	29/40	28/70	27/97	27/23	26/46	25/66	34
34/11	33/48	32/81	32/11	31/39	30/63	29/86	29/05	28/24	27/39	35
36/43	35/77	35/07	34/34	33/57	32/77	31/93	31/08	30/19	29/29	36
38/95	38/26	37/53	36/76	35/95	35/10	34/21	33/30	32/35	31/38	37
41/67	40/94	40/18	39/38	38/53	37/67	36/70	35/72	34/71	33/67	38

44/63	43/85	43/05	42/21	41/32	40/38	39/40	38/36	37/29	36/18	39
47/87	47/06	46/20	45/31	44/39	43/41	42/38	41/29	40/15	38/97	40
	50/51	49/61	48/67	47/69	46/67	45/59	44/45	43/25	41/99	41
		53/24	52/25	51/21	50/13	49/00	47/81	46/55	45/23	42
			56/13	55/03	53/89	52/70	51/45	50/14	48/75	43
				59/00	57/79	56/53	55/21	55/83	52/38	44
					61/96	60/62	59/22	57/77	56/25	45
						65/07	63/60	62/05	60/44	46
							68/36	66/73	65/02	47
								68/36	69/99	48
									75/33	49

بیمه خطر فوت (عمر زمانی)

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	مدت
										سن
14/21	14/09	13/96	13/83	13/69	13/56	13/43	13/29	13/16	13/02	15
15/28	15/14	15/00	14/86	14/72	14/57	14/42	14/28	14/13	13/98	16
16/33	16/19	16/03	15/88	15/72	15/56	15/40	15/24	15/08	14/92	17
17/27	17/11	16/95	16/78	16/61	16/44	16/26	16/09	15/91	15/73	18
18/03	17/86	17/69	17/51	17/33	17/14	16/95	16/76	16/56	16/37	19
18/74	18/56	18/38	18/18	17/99	17/78	17/58	17/37	17/15	16/94	20
19/43	19/24	19/04	18/83	18/62	18/40	18/18	17/95	17/72	17/49	21
20/10	19/89	19/68	19/46	19/23	19/00	18/76	18/51	18/26	18/01	22
20/77	20/55	20/33	20/09	19/85	19/60	19/34	19/08	18/80	18/53	23
21/57	21/34	21/10	20/85	20/59	20/32	20/04	19/76	19/47	19/17	24
22/46	22/22	21/96	21/70	21/42	21/14	20/84	20/54	20/23	19/91	25
23/48	23/23	22/96	22/68	22/39	22/09	21/77	21/45	21/11	20/77	26
24/62	24/36	24/09	23/79	23/49	23/16	22/83	22/48	22/13	21/76	27
25/90	25/62	25/34	25/03	24/71	24/37	24/02	23/65	23/27	22/87	28
27/32	27/03	26/72	26/40	26/07	25/71	25/34	24/95	24/55	24/12	29
28/88	28/57	28/25	27/92	27/57	27/20	26/81	26/40	25/97	25/52	30
	30/27	29/93	29/57	29/20	28/82	28/41	27/98	27/53	27/05	31
		31/75	31/38	30/99	30/58	30/16	29/71	29/23	28/73	32
			33/35	32/94	32/51	32/06	31/59	31/10	30/58	33
				35/05	34/59	34/12	33/63	33/11	32/56	34
					36/85	36/35	35/83	35/28	34/72	35
						38/79	38/24	37/66	37/06	36
							40/85	40/25	39/61	37
								43/04	42/37	38
									45/37	39

بیمه خطر فوت (عمر زمانی)

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

مدت	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
سن										
15	14/34	14/46	14/58	14/70	14/81	14/92	15/02	15/12	15/22	15/31
16	15/42	15/55	15/67	15/80	15/92	16/03	16/14	16/25	16/35	16/45
17	16/48	16/62	16/75	16/89	17/01	17/13	17/25	17/36	17/47	17/57
18	17/42	17/57	17/72	17/86	17/99	18/12	18/24	18/36	18/47	18/57
19	18/20	18/36	18/51	18/66	18/80	18/94	19/07	19/19	19/30	19/41
20	18/92	19/09	19/25	19/41	19/56	19/70	19/83	19/96	20/08	20/20
21	19/62	19/80	19/97	20/13	20/29	20/43	20/57	20/71	20/84	
22	20/30	20/48	20/66	20/83	21/00	21/15	21/30	21/44		
23	20/98	21/18	21/36	21/54	21/71	21/88	22/03			
24	21/78	21/99	22/19	22/37	22/55	22/73				
25	22/69	22/90	23/11	23/31	23/50					
26	23/72	23/94	24/16	24/37						
27	24/87	25/11	25/34							
28	26/17	26/42								
29	27/60									

جدول شماره 2

بیمه عمر به شرط حیات									
نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه									
نرخ بهره فنی تا 10 سال 0.15									
محاسبه با هزینه اداری حداقل									
نرخ بهره فنی مازاد بر 10 سال 0.10									
مدت	2	3	4	5	6	7	8	9	10
سن									
15	786/80	683/58	593/73	515/61	447/72	388/72	337/48	293/00	254/39
16	786/48	683/10	593/22	515/11	447/24	388/28	337/11	292/68	254/11
17	786/05	682/63	592/74	514/64	446/80	387/91	336/79	292/40	253/87
18	785/71	682/25	592/35	514/27	446/49	387/64	336/56	292/21	253/69
19	785/50	682/00	592/09	514/06	446/30	387/49	336/43	292/09	253/59
20	785/33	681/80	591/94	513/92	446/20	387/40	336/34	292/01	253/51
21	785/19	681/70	591/86	513/86	446/14	387/34	336/29	291/95	253/44
22	785/16	681/68	591/84	513/85	446/13	387/32	336/26	291/91	253/39
23	785/19	681/71	591/87	513/87	446/13	387/31	336/23	291/87	253/34
24	785/20	681/72	591/88	513/86	446/11	387/27	336/17	291/80	253/25
25	785/21	681/72	591/86	513/83	446/06	387/20	336/09	291/70	253/14
26	785/20	681/70	591/82	513/77	445/98	387/10	335/97	291/56	253/00
27	785/17	681/65	591/75	513/67	445/86	386/96	335/82	291/40	252/83
28	785/13	681/58	591/64	513/54	445/71	386/79	335/63	291/20	253/62
29	785/06	681/47	591/51	513/38	445/52	386/59	335/42	290/98	252/39
30	784/96	681/35	591/34	513/18	445/30	386/36	335/17	290/71	252/13
31	784/86	681/18	591/14	512/95	445/05	386/09	334/88	290/43	251/83
32	784/73	681/00	590/93	512/70	444/77	385/79	334/58	290/11	251/48

251/10	289/73	334/23	385/46	444/46	512/42	590/68	680/79	784/56	33
250/63	289/32	333/83	385/10	444/13	512/10	590/41	680/58	784/41	34
250/11	288/81	333/38	384/67	443/76	511/78	590/10	680/33	784/24	35
249/55	288/24	332/83	384/20	443/31	511/40	589/79	680/05	784/04	36
248/94	287/62	332/21	383/61	442/82	510/94	589/42	679/77	783/80	37
248/28	286/96	331/55	382/95	442/20	510/45	588/98	679/44	783/59	38
247/55	286/24	330/84	382/24	441/50	509/81	588/50	679/04	783/33	39
246/70	285/44	330/05	381/47	440/74	509/08	587/84	678/57	782/96	40
245/75	284/52	329/19	380/65	439/95	508/30	587/11	677/95	782/58	41
244/71	283/50	328/22	379/75	439/11	507/52	586/38	677/28	782/07	42
243/56	282/36	327/11	378/71	438/17	506/66	585/60	676/59	781/48	43
242/33	281/15	325/94	377/60	437/16	505/80	584/86	675/98	781/01	44
240/98	279/82	324/65	376/37	436/02	504/80	584/06	675/35	780/56	45
239/47	278/35	323/20	374/98	434/72	503/62	583/06	674/61	780/06	46
237/85	276/68	321/60	373/42	433/24	502/27	581/87	673/66	779/43	47
236/11	274/90	319/79	371/70	431/60	500/74	580/52	672/52	778/60	48
234/23	273/02	317/87	369/77	429/79	499/06	579/01	671/26	777/64	49
232/26	271/01	315/89	367/78	427/83	497/28	577/42	669/92	776/66	50
230/16	268/89	313/76	365/72	425/79	495/32	575/72	668/51	775/60	51
227/95	266/64	311/51	363/48	423/68	493/27	573/82	666/96	774/45	52
225/63	264/27	309/12	361/14	421/39	491/18	571/86	665/24	773/23	53
233/21	261/78	306/60	358/64	418/99	488/89	569/86	663/47	771/81	54
220/72	259/18	303/96	356/01	416/43	486/52	567/69	661/70	770/40	55
218/18	256/55	301/25	353/30	413/80	484/03	656/49	659/83	769/11	56
215/53	253/80	298/44	350/44	410/99	481/37	563/06	657/82	767/57	57
212/68	250/94	295/49	347/47	408/01	478/51	560/44	655/56	765/88	58
209/67	247/91	292/50	344/43	405/01	475/58	557/76	653/26	764/13	59
206/43	244/65	289/27	341/30	401/89	472/58	554/93	650/81	762/25	60
	241/17	285/82	337/95	398/74	469/53	552/11	648/31	760/34	61
		282/11	334/34	395/31	466/41	549/22	645/82	758/35	62
			330/41	391/58	462/99	546/27	643/26	756/40	63
				387/50	459/24	542/99	640/66	754/41	64
					455/02	539/26	637/60	752/29	65
						535/05	634/11	749/75	66
							630/05	746/69	67
								743/37	68
									69

بیمه عمر به شرط حیات

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	مدت
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

										سن
96/42	106/28	117/13	129/07	142/23	156/71	172/67	190/23	209/58	230/90	15
96/26	106/11	116/96	128/90	142/05	156/52	172/46	190/02	209/35	230/65	16
96/11	105/95	116/80	128/73	141/88	156/35	172/28	189/83	209/15	230/43	17
95/96	105/81	116/65	128/59	141/73	156/20	172/13	189/68	208/99	230/27	18
95/83	105/68	116/53	128/46	141/61	156/08	172/02	189/57	208/88	230/16	19
95/70	105/55	116/40	128/35	141/50	155/97	171/98	189/47	208/80	230/07	20
95/57	105/43	116/27	128/23	141/38	155/87	171/82	189/38	208/72	230/00	21
95/42	105/29	116/15	128/10	141/26	155/76	171/72	189/29	208/64	229/94	22
95/25	105/13	116/00	127/96	141/13	155/64	171/61	189/19	208/55	229/87	23
95/04	104/94	115/82	127/80	140/98	155/49	171/47	189/07	208/44	229/77	24
94/80	104/71	115/62	127/60	140/80	155/32	171/31	188/92	208/30	229/64	25
94/53	104/44	115/36	127/37	140/58	155/12	171/12	188/73	208/13	229/48	26
94/24	104/15	115/07	127/09	140/33	154/88	170/90	188/52	207/93	229/30	27
93/92	103/83	114/74	126/77	140/02	154/60	170/63	187/28	207/70	229/08	28
93/55	103/47	114/39	126/42	139/67	154/27	170/33	187/99	207/44	228/84	29
92/13	103/07	114/00	126/03	139/29	153/89	169/97	187/67	207/13	228/55	30
92/67	102/62	113/57	125/61	138/87	153/47	169/56	187/28	206/78	228/22	31
92/15	102/11	113/08	125/15	138/42	153/02	169/11	186/84	206/37	227/86	32
91/57	101/55	112/53	124/61	137/91	152/53	168/63	186/36	205/89	227/41	33
90/94	100/92	111/92	124/02	137/34	151/99	168/11	185/85	205/39	226/92	34
90/25	100/24	111/24	123/36	136/69	151/37	167/53	185/29	204/84	226/38	35
89/48	99/48	110/50	122/62	135/98	150/68	166/86	184/67	204/25	225/80	36
88/66	98/65	109/68	121/82	135/18	149/91	166/12	183/96	203/59	225/18	37
87/78	97/75	108/77	120/93	134/32	149/06	165/29	183/16	202/83	224/48	38
86/82	96/80	107/80	119/95	133/36	148/12	164/38	182/28	201/99	223/68	39
85/79	95/76	106/76	118/90	132/30	147/08	163/36	181/29	201/04	222/77	40
84/69	94/64	105/63	117/77	131/16	145/94	162/26	180/21	199/99	221/78	41
83/53	93/45	104/43	116/56	129/96	144/73	161/04	179/04	198/85	220/68	42
82/29	92/18	103/14	115/26	128/64	143/43	159/73	177/73	197/60	219/47	43
80/99	90/86	101/79	113/88	127/27	142/04	158/37	176/37	196/24	218/18	44
79/64	89/46	100/35	112/42	125/79	140/57	156/89	174/92	194/80	216/75	45
78/23	87/99	98/83	110/87	124/21	138/97	155/30	173/33	193/25	215/22	46
76/76	86/46	97/25	109/22	122/53	137/27	153/58	171/63	191/56	213/57	47
75/19	84/86	95/58	107/51	120/75	135/46	151/75	169/79	189/74	211/77	48
73/54	83/17	93/86	105/72	118/91	133/55	149/82	167/85	187/80	209/86	49
71/79	81/38	92/04	103/88	117/00	131/60	147/81	165/81	185/76	207/84	50
	79/50	90/12	101/93	115/03	129/57	145/73	163/68	183/62	205/71	51
		88/10	99/87	112/95	127/47	143/57	161/49	181/38	203/47	52
			97/69	110/75	125/25	141/35	159/21	179/07	201/13	53
				108/41	122/90	138/99	156/87	176/68	198/73	54
					120/41	136/50	154/38	174/23	196/24	55
						133/87	151/76	171/63	193/70	56
							148/96	168/87	190/98	57
							165/89	188/06		58

بیمه عمر به شرط حیات

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	مدت	سن
											15
36/11	39/88	44/04	48/60	53/63	59/16	65/25	71/96	79/34	87/47		15
35/97	39/74	43/89	48/46	53/49	59/02	65/11	71/81	79/19	87/32		16
35/82	39/59	43/74	48/31	53/34	58/87	64/96	71/66	79/04	87/16		17
35/68	39/44	43/59	48/16	53/19	58/73	64/82	71/52	78/90	87/02		18
35/52	39/29	43/43	48/00	53/03	58/58	64/68	71/38	78/77	86/89		19
35/35	39/13	43/27	47/84	52/87	58/41	64/52	71/24	78/62	86/76		20
35/17	38/94	43/10	47/67	52/70	58/24	64/35	71/07	78/47	86/61		21
34/96	38/74	42/90	47/48	52/52	56/06	64/16	70/89	78/30	86/45		22
34/74	38/52	42/69	47/27	52/31	57/86	63/97	70/69	78/10	86/27		23
34/49	38/27	42/44	47/03	52/08	57/64	63/75	70/47	77/88	86/05		24
34/21	37/99	42/16	46/76	51/81	57/38	63/50	70/23	77/64	85/81		25
33/90	37/69	41/86	46/45	51/51	57/08	63/21	69/96	77/37	85/54		26
33/56	37/35	41/52	46/12	51/18	56/75	62/89	69/64	77/07	85/24		27
33/20	36/98	41/14	45/74	50/81	56/38	62/52	69/28	76/72	84/91		28
32/81	36/58	40/74	45/33	50/40	55/98	62/12	68/89	76/33	84/53		29
32/39	36/15	40/31	44/89	49/94	55/53	61/67	68/44	75/90	84/10		30
31/94	35/69	39/83	44/41	49/46	55/03	61/18	67/95	75/41	83/63		31
31/45	35/19	39/33	43/89	48/94	54/50	60/64	67/42	74/88	83/10		32
30/94	34/66	38/78	43/34	48/37	53/93	60/06	66/82	74/29	82/52		33
30/39	34/10	38/20	42/74	47/76	53/31	59/43	66/19	73/65	81/88		34
29/83	33/50	37/58	42/10	47/11	52/64	58/76	65/51	72/95	81/18		35
29/23	32/88	36/93	41/43	46/41	51/93	58/03	64/77	72/21	80/42		36
28/61	32/23	36/25	40/71	45/67	51/17	57/25	63/97	71/40	79/61		37
27/95	31/55	35/53	39/97	44/89	50/36	56/42	63/12	70/54	78/73		38
27/26	30/83	34/79	39/19	44/08	49/50	55/53	62/22	69/61	77/79		39
26/52	30/06	34/00	38/37	43/22	48/61	54/60	61/25	68/62	76/77		40
	29/25	33/16	37/51	42/33	47/68	53/63	60/23	67/57	75/70		41
		32/28	36/59	41/39	46/71	52/61	59/17	66/46	74/56		42
			35/63	40/39	45/68	51/55	58/06	65/31	73/35		43
				39/34	44/59	50/43	56/92	64/11	72/11		44
					43/45	49/25	55/71	62/87	70/81		45
						48/00	54/42	61/54	69/46		46
							53/05	60/14	68/02		47
								58/65	66/49		48
									64/87		49

بیمه عمر به شرط حیات

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

مدت	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
سن										
15	32/68	29/57	26/75	24/19	21/85	19/74	17/81	16/06	14/47	13/03
16	32/55	29/44	26/62	24/05	21/72	19/60	17/67	15/93	14/34	12/90
17	32/40	29/30	26/47	23/91	21/57	19/45	17/53	15/78	14/20	12/76
18	32/26	29/15	26/32	23/75	21/42	19/30	17/38	15/63	14/05	12/61
19	32/10	28/98	26/16	23/59	21/25	19/14	17/21	15/47	13/89	12/46
20	31/92	28/81	25/98	23/41	21/08	18/96	17/04	15/30	13/72	12/29
21	31/74	28/62	25/79	23/22	20/88	18/77	16/85	15/12	13/54	12/12
22	31/53	28/41	25/58	23/01	20/68	18/57	16/65	14/92	13/35	11/93
23	31/30	28/18	25/35	22/78	20/46	18/35	16/44	14/71	13/15	11/74
24	31/05	27/93	25/10	22/54	20/21	18/11	16/21	14/49	12/93	11/53
25	30/77	27/65	24/83	22/27	19/95	17/86	15/96	14/24	12/70	11/31
26	30/46	27/36	24/54	21/98	19/67	17/58	15/69	13/99	12/46	11/07
27	30/14	27/03	24/22	21/67	19/37	17/29	15/41	13/72	12/20	10/83
28	29/78	26/68	23/88	21/34	19/05	16/98	15/12	13/44	11/93	10/57
29	29/40	26/31	23/51	20/99	18/71	16/66	14/81	13/15	11/65	10/30
30	28/98	25/90	23/12	20/61	18/35	16/32	14/49	12/84	11/35	10/01
31	28/54	25/48	22/71	20/22	17/98	15/96	14/14	12/51	11/03	
32	28/07	25/03	22/28	19/81	17/59	15/58	13/78	12/16		
33	27/58	24/55	21/83	19/38	17/17	15/19	13/40			
34	27/06	24/06	21/36	18/93	16/74	14/76				
35	26/52	23/54	20/86	18/45	16/27					
36	25/95	23/00	20/33	17/94						
37	25/35	22/42	19/77							
38	24/72	21/80								
39	24/04									

بیمه عمر به شرط حیات

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

مدت	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
سن										
15	11/72	10/53	9/46	8/48	7/60	6/80	6/08	5/43	4/84	4/31
16	11/59	10/41	9/34	8/36	7/48	6/69	5/97	5/32	4/74	4/21
17	11/46	10/28	9/21	8/24	7/36	6/57	5/86	5/22	4/64	4/12
18	11/31	10/14	9/07	8/11	7/24	6/45	5/74	5/11	4/53	4/02
19	11/16	9/99	8/93	7/97	7/10	6/32	5/62	4/99	4/42	3/91
20	11/00	9/83	8/78	7/82	6/97	6/19	5/50	4/87	4/31	3/80
21	10/83	9/67	8/62	7/67	6/82	6/06	5/37	4/75	4/19	

		4/61	5/23	5/91	6/67	7/52	8/45	9/50	10/65	22
			5/08	5/76	6/51	7/35	8/28	9/31	10/46	23
				5/60	6/35	7/18	8/10	9/12	10/26	24
					6/17	6/99	7/91	8/92	10/05	25
						6/79	7/70	8/71	9/83	26
							7/49	8/49	9/60	27
								8/25	9/35	28
									9/09	29

جدول شماره 3

جدول عمر TD88-90										بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات
نرخ بهره فنی تا 10 سال 015.										نرخ حق بیمه یکجای برای 1000 ریال سرمایه
نرخ بهره فنی مازاد بر 10 سال 010.										محاسبه با هزینه اداری حداقل
10	9	8	7	6	5	4	3	2	مدت	سن
										15
260/28	298/47	342/45	393/12	451/47	518/68	596/07	685/19	787/77		16
260/80	298/95	342/88	393/49	451/78	518/92	596/24	685/29	787/81		17
261/30	299/41	343/31	393/87	452/10	519/18	596/43	685/41	787/88		18
261/70	299/79	343/65	394/18	452/37	519/40	596/60	685/52	787/94		19
261/94	300/01	343/86	394/36	452/53	519/53	596/70	685/59	787/97		20
262/10	300/16	344/00	394/49	452/65	519/63	596/78	685/64	788/00		21
262/21	300/25	344/08	394/57	452/72	519/69	596/83	685/68	788/02		22
262/24	300/29	344/11	394/59	452/74	519/71	596/85	685/70	788/03		23
262/24	300/27	344/09	394/57	452/72	519/69	596/83	685/69	788/03		24
262/27	300/29	344/10	394/58	452/72	519/69	596/83	685/69	788/03		25
262/32	300/33	344/13	394/59	452/72	519/69	596/83	685/68	788/02		26
262/41	300/40	344/18	394/63	452/75	519/71	596/84	685/68	788/02		27
262/54	300/51	344/27	394/69	452/79	519/73	596/85	685/69	788/03		28
262/71	300/65	344/38	394/78	452/86	519/78	596/88	685/71	788/03		29
262/91	300/82	344/52	394/89	452/94	519/84	596/92	685/73	788/04		30
263/15	301/02	344/69	395/02	453/04	519/91	596/97	685/76	788/06		31
263/43	301/26	344/88	395/18	453/17	520/000	597/03	685/79	788/07		32
263/74	301/53	345/11	395/36	453/31	520/10	597/10	685/83	788/09		33
264/10	301/83	345/36	395/57	453/47	520/22	597/18	685/88	788/12		34
264/49	302/16	345/63	395/79	453/64	520/35	597/26	685/93	788/14		35
264/93	302/53	345/93	396/03	453/82	520/48	597/36	685/99	788/16		36
265/44	302/96	346/28	396/31	454/04	520/64	597/46	686/05	788/19		37
266/01	303/44	346/69	396/62	454/28	520/81	597/58	686/12	788/23		38
266/65	303/99	347/14	396/98	454/55	521/01	597/71	686/20	788/26		39
267/36	304/60	347/65	397/40	454/86	521/23	597/85	686/28	788/30		40
268/20	305/32	348/26	397/90	455/26	521/52	598/04	686/39	788/35		41
269/13	306/12	348/93	398/45	455/70	521/85	598/27	686/52	788/41		42
270/13	306/98	349/65	399/04	456/16	522/20	598/51	686/67	788/48		43
271/27	307/95	350/47	399/71	456/69	522/60	598/80	686/85	788/57		

272/40	308/92	351/27	400/34	457/18	522/96	599/05	687/01	788/65	44
273/63	309/96	352/13	401/03	457/70	523/33	599/29	687/15	788/71	45
275/05	311/17	353/13	401/83	458/31	523/77	599/58	687/31	788/79	46
276/66	312/55	354/29	402/77	459/04	524/30	599/93	687/51	788/88	47
278/50	314/14	355/63	403/83	459/89	524/93	600/36	687/77	789/00	48
280/52	315/90	357/12	405/09	460/86	525/65	600/85	688/07	789/14	49
282/65	317/75	358/69	406/38	461/87	526/41	601/37	688/38	789/29	50
284/91	319/72	360/36	407/75	462/96	527/21	601/92	688/71	789/45	51
287/33	321/82	362/15	409/23	464/13	528/09	602/53	689/08	789/62	52
289/88	324/05	364/04	410/79	465/37	529/02	603/17	689/47	789/81	53
292/59	326/42	366/06	412/46	466/70	530/02	603/87	689/90	790/01	54
295/44	328/91	368/18	414/21	468/09	531/07	604/60	690/35	790/24	55
298/32	331/43	370/33	415/98	469/48	532/10	605/30	690/77	790/44	56
301/39	334/12	372/64	417/89	471/00	533/23	606/08	691/23	790/66	57
304/71	337/04	375/15	419/99	472/68	534/51	606/97	691/78	790/92	58
308/10	340/01	377/69	422/11	474/38	535/79	607/86	692/32	791/18	59
311/69	343/14	380/38	424/35	476/18	537/17	608/83	692/92	791/47	60
	346/38	383/12	426/62	478/00	538/55	609/80	693/52	791/76	61
		386/01	428/99	479/87	539/97	610/79	694/14	792/07	62
			431/48	481/83	541/42	611/80	694/76	792/37	63
				483/90	542/95	612/84	695/38	792/67	64
					544/67	614/00	696/07	793/00	65
						615/33	696/85	793/36	66
							697/82	793/82	67
								794/32	68

بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

مدت	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
سن										
15	237/17	216/19	197/16	179/87	164/19	149/96	137/04	125/31	114/67	105/02
16	237/72	216/76	197/75	180/49	164/82	150/60	137/70	125/99	115/37	105/74
17	238/24	217/31	198/31	181/07	165/42	151/22	138/33	126/64	116/03	106/41
18	238/65	217/74	198/75	181/53	165/89	151/70	138/83	127/15	116/56	106/95
19	238/91	218/00	199/03	181/81	166/18	152/01	139/15	127/48	116/90	107/31
20	239/08	218/18	199/21	182/00	166/39	152/23	139/38	127/72	117/15	107/57
21	239/18	218/29	199/34	182/14	166/53	152/38	139/54	127/90	117/34	107/77
22	239/23	218/35	199/40	182/21	166/61	152/47	139/64	128/01	117/47	107/91
23	239/23	218/35	199/41	182/23	166/65	152/52	139/70	128/09	117/56	108/01
24	239/27	218/40	199/47	182/31	166/74	152/62	139/82	128/22	117/71	108/19
25	239/33	218/48	199/56	182/41	166/86	152/76	139/98	128/39	117/90	108/40

107/69	118/17	128/63	140/19	152/95	167/03	182/57	199/70	218/60	239/44	26
109/05	118/50	128/94	140/47	153/20	167/26	182/77	199/89	218/76	239/58	27
109/48	118/90	129/30	140/80	153/51	167/54	183/02	200/11	218/97	239/77	28
109/98	119/37	129/74	141/21	153/88	167/87	183/33	200/39	219/22	239/99	29
110/57	119/91	130/24	141/67	154/31	168/27	183/69	200/72	219/52	240/26	30
111/22	120/52	130/82	142/21	154/80	168/72	184/10	201/09	219/86	240/57	31
111/96	121/21	131/46	142/80	155/35	169/23	184/57	201/52	220/24	240/92	32
112/80	122/00	132/19	143/48	155/98	169/81	185/10	202/01	220/68	241/32	33
113/72	122/85	132/99	144/22	156/67	170/44	185/68	202/54	221/17	241/75	34
114/74	123/81	133/88	145/05	157/43	171/15	186/33	203/13	221/71	242/24	35
115/89	124/89	134/89	145/99	158/30	171/95	187/07	203/81	222/33	242/81	36
117/18	126/10	136/02	147/04	159/28	172/85	187/90	204/57	223/02	243/44	37
118/61	127/44	137/27	148/21	160/36	173/86	188/82	205/41	223/79	244/14	38
120/18	128/93	138/67	149/51	161/57	174/98	189/85	206/36	224/66	244/93	39
121/98	130/62	140/26	151/01	162/97	176/27	191/05	207/46	225/67	245/85	40
123/95	132/48	142/02	152/66	164/51	177/70	192/38	208/68	226/79	246/87	41
126/07	134/49	143/92	154/44	166/17	179/25	193/81	210/00	228/00	247/97	42
128/42	136/72	146/02	156/42	168/03	180/99	195/42	211/49	229/36	249/22	43
130/84	139/02	148/19	158/46	169/94	182/76	197/06	213/00	230/74	250/47	44
133/44	141/49	150/53	160/66	172/00	184/68	198/84	214/64	232/24	251/84	45
136/33	144/24	153/13	163/12	174/31	186/84	200/85	216/50	233/95	253/40	46
139/51	147/28	156/03	165/86	176/89	189/26	203/11	218/59	235/88	255/17	47
143/02	150/64	159/23	168/89	179/76	191/96	205/63	220/94	238/06	257/18	48
146/80	154/26	162/69	172/19	182/88	194/90	208/39	223/52	240/45	259/38	49
150/77	158/06	166/31	175/64	186/15	197/99	211/29	226/22	242/96	261/70	50
	162/06	170/14	179/28	189/61	201/25	214/36	229/09	245/62	264/16	51
		174/20	183/14	193/27	204/72	217/62	232/15	248/47	266/79	52
			187/20	197/13	208/36	221/05	235/36	251/46	269/56	53
				201/19	212/20	224/67	238/76	254/63	272/51	54
					216/23	228/46	242/31	257/95	275/59	55
						232/33	245/92	261/32	278/71	56
							249/78	264/91	282/04	57
								268/78	285/63	58
									289/31	59

بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات

نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

مدت	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
سن										
15	96/27	88/32	81/12	74/58	68/66	63/29	58/42	54/01	50/01	46/39
16	96/99	89/06	81/87	75/35	69/44	64/09	59/23	54/83	50/85	47/25
17	97/69	89/77	82/59	76/09	70/19	64/85	60/01	55/62	51/66	48/07

48/75	52/32	56/28	60/65	65/47	70/80	76/68	83/18	90/34	98/24	18
49/24	52/80	56/74	61/09	65/91	71/22	77/09	83/57	90/72	98/60	19
49/65	53/20	57/12	61/46	66/25	71/55	77/41	83/87	91/01	98/88	20
50/01	53/54	57/45	61/77	66/55	71/83	77/67	84/11	91/24	99/10	21
50/33	53/83	57/72	62/03	66/79	72/05	77/87	84/30	91/41	99/25	22
50/62	54/11	57/97	62/26	67/00	72/25	78/05	84/46	91/54	99/37	23
51/01	54/48	58/32	62/58	67/30	72/52	78/30	84/69	91/76	99/56	24
51/47	54/91	58/73	62/96	67/66	72/86	78/61	84/98	92/02	99/80	25
52/04	55/45	59/24	63/44	68/11	73/28	79/01	85/35	92/36	100/12	26
52/71	56/09	59/84	64/01	68/65	73/78	79/48	85/79	92/78	100/51	27
53/48	56/82	60/54	64/68	69/28	74/38	80/04	86/32	93/27	100/97	28
54/36	57/67	61/35	65/45	70/00	75/07	80/69	86/93	93/84	101/50	29
55/36	58/63	62/27	66/32	70/84	75/86	81/44	87/64	94/51	102/13	30
56/48	59/70	63/29	67/30	71/77	76/75	82/28	88/43	95/26	102/83	31
57/71	60/89	64/44	68/40	72/82	77/74	83/22	89/32	96/10	103/62	32
59/09	62/22	65/71	69/62	73/99	78/86	84/29	90/33	97/05	104/51	33
60/59	63/66	67/10	70/96	75/26	80/08	85/44	91/43	98/08	105/49	34
62/24	65/25	68/64	72/43	76/68	81/43	86/73	92/65	99/24	106/58	35
64/06	67/02	70/34	74/07	78/25	82/93	88/17	94/02	100/54	107/80	36
66/06	68/95	72/21	75/88	79/99	84/60	89/76	95/53	101/98	109/17	37
68/24	71/07	74/26	77/86	81/90	86/43	91/52	97/21	103/57	110/68	38
70/62	73/38	76/51	80/03	83/99	88/45	93/45	99/05	105/33	112/35	39
73/26	75/95	79/00	82/45	86/33	90/70	95/62	101/13	107/32	114/24	40
	78/74	81/71	85/08	88/88	93/16	97/99	103/41	109/49	116/31	41
		84/61	87/89	91/61	95/80	100/53	105/85	111/83	118/54	42
			90/97	94/59	98/69	103/32	108/53	114/41	121/01	43
				97/67	101/67	106/19	111/30	117/06	123/55	44
					104/86	109/28	114/27	119/92	126/28	45
						112/66	117/54	123/06	129/29	46
							121/13	126/52	132/62	47
								130/32	136/27	48
									140/21	49

بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات
نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	مدت
										سن
24/71	26/02	27/47	29/09	30/87	32/85	35/05	37/47	40/15	43/12	15
25/69	26/99	28/43	30/03	31/80	33/77	35/95	38/36	41/03	43/98	16
26/65	27/93	29/36	30/95	32/71	34/66	36/82	39/22	41/88	44/82	17
27/48	28/74	30/16	31/73	33/48	35/41	37/56	39/95	42/59	45/51	18
28/12	29/37	30/77	32/33	34/06	35/98	38/12	40/49	43/11	46/02	19
28/70	29/93	31/32	32/86	34/57	36/48	38/59	40/95	43/55	46/45	20

29/23	30/46	31/82	33/34	35/04	36/93	39/03	41/36	43/95	46/82	21
29/74	30/95	32/29	33/80	35/47	37/34	39/42	41/73	44/31	47/16	22
30/25	31/43	32/76	34/24	35/90	37/74	39/80	42/09	44/64	47/48	23
30/87	32/03	33/34	34/80	36/43	38/26	40/29	42/56	45/08	47/89	24
31/57	32/72	34/00	35/44	37/05	38/85	40/86	43/10	45/60	48/38	25
32/41	33/53	34/79	36/20	37/78	39/56	41/54	43/75	46/22	48/98	26
33/36	34/45	35/69	37/07	38/63	40/38	42/33	44/51	46/95	49/68	27
34/43	35/50	36/71	38/07	39/60	41/31	43/23	45/39	47/79	50/48	28
35/63	36/68	37/86	39/19	40/69	42/37	44/26	46/38	48/75	51/40	29
36/97	37/99	39/14	40/44	41/91	43/56	45/41	47/49	49/83	52/44	30
	39/43	40/55	41/82	43/25	44/87	46/69	48/73	51/03	53/60	31
		42/10	43/34	44/74	46/32	48/10	50/10	52/35	54/88	32
			45/01	46/37	47/91	49/65	51/62	53/82	56/31	33
				48/14	49/64	51/34	53/26	55/42	57/86	34
					51/53	53/19	55/06	57/17	59/56	35
						55/22	57/04	59/10	61/43	36
							59/21	61/22	63/49	37
								63/52	65/73	38
									68/18	39

بیمه مختلط خطر فوت و به شرط حیات
نرخ حق بیمه یکجا برای 1000 ریال سرمایه

مدت	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
سن										
15	23/53	22/47	21/52	20/67	19/90	19/22	18/60	18/05	17/57	17/13
16	24/53	23/48	22/54	21/70	20/94	20/27	19/66	19/13	18/65	18/22
17	25/50	24/46	23/53	22/70	21/96	21/30	20/70	20/18	19/71	19/29
18	26/34	25/32	24/40	23/58	22/85	22/20	21/62	21/10	20/65	20/24
19	27/00	25/99	25/09	24/28	23/57	22/93	22/36	21/85	21/40	21/01
20	27/59	26/59	25/71	24/92	24/21	23/59	23/03	22/54	22/10	21/71
21	28/14	27/17	26/30	25/52	24/83	24/22	23/67	23/19	22/77	
22	28/67	27/71	26/85	26/09	25/42	24/82	24/29	23/82		
23	29/19	28/25	27/41	26/67	26/01	25/42	24/91			
24	29/83	28/91	28/09	27/36	26/72	26/15				
25	30/56	29/65	28/85	28/14	27/52					
26	31/41	30/53	29/75	29/06						
27	32/38	31/52	30/76							
28	33/48	32/64								
29	34/71									

جدول شماره 4

جدول عمر TD88-90	بیمه خطر فوت (عمر زمانی انفرادی)
نرخ بهره فنی تا 10 سال 0,15	نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه
نرخ بهره فنی مازاد بر 10 سال 0,10	محاسبه با هزینه اداری حداقل

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	مدت
										سن
3/31	3/29	3/25	3/20	3/14	3/07	2/98	2/87	2/77	2/69	15
3/46	3/44	3/42	3/39	3/34	3/28	3/20	3/11	2/99	2/86	16
3/60	3/59	3/58	3/55	3/53	3/48	3/42	3/35	3/26	3/13	17
3/71	3/70	3/69	3/68	3/67	3/65	3/60	3/55	3/50	3/42	18
3/77	3/77	3/76	3/76	3/75	3/74	3/72	3/68	3/64	3/58	19
3/82	3/81	3/81	3/81	3/81	3/80	3/80	3/79	3/75	3/70	20
3/85	3/84	3/84	3/84	3/84	3/84	3/84	3/84	3/84	3/81	21
3/87	3/86	3/85	3/85	3/85	3/85	3/85	3/86	3/86	3/88	22
3/90	3/88	3/87	3/86	3/85	3/84	3/84	3/83	3/84	3/85	24
3/93	3/91	3/89	3/87	3/86	3/85	3/84	3/83	3/83	3/83	25
3/97	3/95	3/93	3/91	3/89	3/87	3/86	3/84	3/84	3/83	26
4/03	4/00	3/98	3/95	3/93	3/91	3/88	3/87	3/85	3/84	27
4/10	4/07	4/04	4/01	3/98	3/95	3/93	3/90	3/88	3/87	28
4/18	4/15	4/11	4/08	4/05	4/01	3/98	3/95	3/93	3/90	29
4/27	4/24	4/20	4/16	4/13	4/09	4/05	4/02	3/99	3/96	30
4/38	4/34	4/30	4/26	4/22	4/18	4/14	4/10	4/06	4/02	31
4/50	4/46	4/41	4/37	4/32	4/28	4/23	4/19	4/14	4/09	32
4/64	4/59	4/54	4/49	4/44	4/39	4/34	4/29	4/25	4/20	33
4/80	4/74	4/68	4/62	4/56	4/51	4/46	4/40	4/35	4/30	34
4/98	4/91	4/83	4/77	4/70	4/64	4/59	4/52	4/46	4/41	35
5/19	5/11	5/02	4/94	4/86	4/79	4/72	4/66	4/60	4/53	36
5/41	5/32	5/24	5/14	5/05	4/97	4/88	4/81	4/75	4/68	37
5/65	5/56	5/47	5/37	5/27	5/16	5/07	4/97	4/89	4/83	38
5/92	5/83	5/73	5/63	5/52	5/40	5/27	5/17	5/06	4/96	39
6/24	6/13	6/02	5/91	5/80	5/68	5/55	5/41	5/30	5/17	40
6/60	6/47	6/34	6/23	6/11	5/99	5/86	5/72	5/55	5/45	41
6/99	6/84	6/70	6/56	6/44	6/31	6/18	6/05	5/88	5/68	42
7/42	7/27	7/11	6/95	6/80	6/66	6/54	6/41	6/27	6/12	43
7/87	7/70	7/52	7/35	7/17	7/01	6/86	6/72	6/59	6/45	44
8/37	8/18	7/98	7/79	7/59	7/39	7/20	7/03	6/88	6/74	45
8/93	8/71	8/50	8/29	8/07	7/85	7/62	7/40	7/22	7/05	46
9/55	9/33	9/09	8/86	8/62	8/38	8/13	7/88	7/62	7/41	47
10/24	10/01	9/77	9/51	9/25	8/99	8/72	8/45	8/17	7/87	48
11/00	10/75	10/50	10/23	9/95	9/66	9/38	9/09	8/81	8/51	49
11/80	11/54	11/27	10/99	10/70	10/38	10/08	9/77	9/45	9/15	50
12/66	12/38	12/09	11/79	11/49	11/17	10/82	10/49	10/15	9/81	51
13/57	13/28	12/97	12/66	12/33	12/00	11/66	11/27	10/91	10/56	52
14/54	14/23	13/91	13/57	13/23	12/87	12/52	12/14	11/72	11/32	53
15/56	15/24	14/90	14/55	14/18	13/81	13/42	13/05	12/66	12/18	54
16/64	16/31	15/95	15/58	15/20	14/79	14/39	13/98	13/60	13/21	55
17/73	17/39	17/03	16/64	16/23	15/81	15/37	14/92	14/46	14/06	56
18/90	18/55	18/18	17/78	17/35	16/91	16/44	15/95	15/47	14/92	57
20/17	19/79	19/40	19/00	18/57	18/11	17/62	17/12	16/60	16/10	58

21/49	21/08	20/66	20/24	19/80	19/33	18/83	18/31	17/76	17/17	59
22/92	22/46	22/01	21/54	21/09	20/62	20/12	19/58	19/02	18/44	60
	23/93	23/42	22/92	22/41	21/92	21/41	20/88	20/29	19/69	61
		24/95	24/38	23/82	23/26	22/74	22/18	21/62	21/00	62
			25/96	25/33	24/71	24/09	23/53	22/93	22/36	63
				26/98	26/27	25/57	24/88	24/27	23/61	64
					28/05	27/26	26/46	25/69	25/03	65
						29/17	28/27	27/37	26/45	66
							30/41	29/43	28/46	67
								31/66	30/58	68
									32/94	69

بیمه خطر فوت (عمر زمانی انفرادی)

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
سن										
15	3/34	3/36	3/37	3/39	3/40	3/41	3/43	3/44	3/45	3/46
16	3/48	3/49	3/51	3/52	3/53	3/54	3/55	3/57	3/58	3/59
17	3/61	3/62	3/63	3/64	3/65	3/66	3/68	3/69	3/70	3/71
18	3/72	3/72	3/73	3/74	3/75	3/76	3/77	3/79	3/80	3/81
19	3/78	3/79	3/80	3/81	3/82	3/83	3/84	3/85	3/87	3/88
20	3/83	3/83	3/84	3/86	3/87	3/88	3/89	3/91	3/92	3/94
21	3/86	3/87	3/88	3/89	3/91	3/92	3/94	3/95	3/97	3/99
22	3/88	3/89	3/91	3/92	3/94	3/95	3/97	3/99	4/01	4/03
23	3/89	3/91	3/92	3/94	3/96	3/98	4/00	4/02	4/05	4/07
24	3/92	3/94	3/96	3/98	4/00	4/02	4/04	4/07	4/10	4/12
25	3/95	3/97	4/00	4/02	4/04	4/07	4/10	4/13	4/16	4/19
26	4/00	4/02	4/05	4/08	4/10	4/14	4/17	4/20	4/24	4/27
27	4/06	4/09	4/12	4/15	4/18	4/21	4/25	4/29	4/33	4/37
28	4/13	4/16	4/19	4/23	4/27	4/31	4/35	4/39	4/44	4/48
29	4/21	4/25	4/29	4/33	4/37	4/42	4/47	4/51	4/56	4/61
30	4/31	4/35	4/40	4/45	4/50	4/55	4/60	4/65	4/70	4/75
31	4/43	4/47	4/53	4/58	4/64	4/69	4/74	4/80	4/86	4/92
32	4/55	4/61	4/67	4/73	4/79	4/85	4/91	4/97	5/04	5/10
33	4/71	4/77	4/84	4/90	4/96	5/03	5/10	5/17	5/24	5/31
34	4/87	4/94	5/01	5/08	5/15	5/22	5/30	5/38	5/46	5/54
35	5/06	5/13	5/21	5/28	5/36	5/45	5/53	5/62	5/71	5/79
36	5/26	5/34	5/43	5/51	5/60	5/70	5/79	5/89	5/98	6/08
37	5/49	5/58	5/67	5/77	5/87	5/98	6/08	6/18	6/29	6/39
38	5/75	5/85	5/95	6/06	6/17	6/28	6/40	6/51	6/63	6/74

7/12	7/00	6/88	6/75	6/63	6/51	6/38	6/26	6/15	6/03	39
7/54	7/41	7/28	7/15	7/02	6/88	6/75	6/62	6/49	6/37	40
8/01	7/87	7/73	7/59	7/45	7/30	7/16	7/01	6/87	6/73	41
8/51	8/36	8/21	8/06	7/91	7/76	7/60	7/44	7/29	7/13	42
9/06	8/90	8/74	8/58	8/42	8/25	8/09	7/92	7/75	7/58	43
9/63	9/46	9/30	9/13	8/95	8/77	8/60	8/42	8/24	8/05	44
10/24	10/07	9/89	9/71	9/53	9/34	9/15	8/95	8/76	8/57	45
10/91	10/73	10/55	10/36	10/16	9/96	9/76	9/55	9/34	9/14	46
11/64	11/46	11/27	11/07	10/86	10/65	10/44	10/22	9/99	9/77	47
12/44	12/25	12/05	11/84	11/63	11/41	11/18	10/95	10/72	10/48	48
13/31	13/10	12/89	12/68	12/46	12/23	11/99	11/75	11/50	11/25	49
14/23	14/01	13/78	13/56	13/33	13/10	12/85	12/60	12/33	12/07	50
	14/97	14/73	14/49	14/25	14/01	13/75	13/49	13/22	12/94	51
		15/75	15/49	15/23	14/97	14/71	14/44	14/16	13/87	52
			16/55	16/28	16/00	15/72	15/44	15/15	14/85	53
				17/39	17/09	16/79	16/49	16/19	15/88	54
					18/25	17/93	17/61	17/28	16/96	55
						19/11	18/77	18/42	18/07	56
							20/02	19/64	19/27	57
								20/97	20/57	58
									21/93	59

بیمه خطر فوت (عمر زمانی انفرادی)

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
سن										
15	3/48	3/49	3/50	3/51	3/52	3/54	3/55	3/56	3/58	3/59
16	3/60	3/61	3/63	3/64	3/65	3/67	3/68	3/69	3/71	3/72
17	3/72	3/74	3/75	3/76	3/78	3/79	3/81	3/82	3/84	3/85
18	3/82	3/84	3/85	3/87	3/88	3/90	3/92	3/93	3/95	3/97
19	3/90	3/91	3/93	3/94	3/96	3/98	4/00	4/02	4/03	4/05
20	3/95	3/97	3/99	4/01	4/03	4/05	4/07	4/09	4/11	4/13
21	4/01	4/03	4/05	4/07	4/09	4/11	4/14	4/16	4/18	4/21
22	4/05	4/08	4/10	4/12	4/15	4/17	4/20	4/22	4/25	4/28
23	4/10	4/12	4/15	4/18	4/20	4/23	4/26	4/29	4/32	4/35
24	4/15	4/18	4/21	4/24	4/27	4/30	4/33	4/37	4/40	4/43
25	4/22	4/26	4/29	4/32	4/35	4/39	4/42	4/46	4/50	4/53
26	4/31	4/34	4/38	4/42	4/45	4/49	4/53	4/57	4/61	4/65
27	4/41	4/45	4/49	4/53	4/57	4/61	4/66	4/70	4/74	4/79
28	4/52	4/57	4/61	4/66	4/71	4/75	4/80	4/85	4/90	4/94
29	4/65	4/70	4/76	4/81	4/86	4/91	4/96	5/02	5/07	5/12
30	4/81	4/86	4/92	4/98	5/03	5/09	5/15	5/20	5/26	5/31
31	4/98	5/04	5/10	5/16	5/23	5/29	5/35	5/41	5/47	5/53

5/76	5/70	5/64	5/57	5/51	5/44	5/37	5/31	5/24	5/17	32
6/02	5/96	5/89	5/82	5/75	5/68	5/61	5/53	5/46	5/38	33
6/31	6/24	6/17	6/09	6/02	5/94	5/86	5/78	5/70	5/62	34
6/61	6/54	6/47	6/39	6/31	6/23	6/14	6/06	5/97	5/88	35
6/95	6/88	6/80	6/71	6/63	6/54	6/45	6/36	6/27	6/17	36
7/32	7/24	7/16	7/07	6/98	6/89	6/79	6/70	6/60	6/49	37
7/72	7/63	7/55	7/46	7/37	7/27	7/17	7/06	6/96	6/85	38
8/15	8/07	7/97	7/88	7/78	7/68	7/58	7/47	7/35	7/24	39
8/64	8/54	8/45	8/35	8/25	8/14	8/03	7/91	7/79	7/67	40
	9/06	8/96	8/85	8/74	8/63	8/52	8/40	8/27	8/14	41
		9/51	9/40	9/28	9/16	9/04	8/92	8/79	8/65	42
			9/99	9/87	9/74	9/61	9/48	9/35	9/20	43
				10/48	10/35	10/21	10/07	9/93	9/78	44
					11/00	10/85	10/70	10/55	10/40	45
						11/56	11/40	11/24	11/07	46
							12/16	11/99	11/82	47
								12/81	12/63	48
									13/51	49

بیمه خطر فوت (عمر زمانی انفرادی)

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
سن										
15	3/60	3/62	3/63	3/65	3/66	3/67	3/69	3/70	3/72	3/73
16	3/74	3/75	3/77	3/78	3/80	3/82	3/83	3/85	3/86	3/88
17	3/87	3/89	3/90	3/92	3/94	3/95	3/97	3/99	4/01	4/02
18	3/98	4/00	4/02	4/04	4/06	4/08	4/09	4/11	4/13	4/15
19	4/07	4/09	4/11	4/13	4/15	4/17	4/20	4/22	4/24	4/26
20	4/15	4/18	4/20	4/22	4/24	4/27	4/29	4/31	4/33	4/35
21	4/23	4/25	4/28	4/30	4/33	4/35	4/38	4/40	4/42	4/45
22	4/30	4/33	4/36	4/38	4/41	4/44	4/46	4/49	4/51	4/54
23	4/38	4/41	4/44	4/47	4/49	4/52	4/55	4/58	4/61	4/63
24	4/47	4/50	4/53	4/56	4/59	4/63	4/66	4/69	4/71	4/74
25	4/57	4/71	4/64	4/67	4/71	4/74	4/77	4/81	4/84	4/86
26	4/69	4/73	4/77	4/80	4/84	4/88	4/91	4/94	4/98	5/01
27	4/83	4/87	4/91	4/95	4/99	5/03	5/07	5/10	5/13	5/16
28	4/99	5/03	5/08	5/12	5/16	5/20	5/24	5/27	5/31	5/34
29	5/16	5/21	5/26	5/31	5/35	5/39	5/43	5/47	5/50	5/54
30	5/36	5/41	5/46	5/51	5/56	5/60	5/64	5/68	5/72	5/76
31	5/58	5/64	5/69	5/74	5/79	5/83	5/88	5/92	5/96	
32	5/82	5/88	5/93	5/99	6/04	6/08	6/13	6/18		
33	6/09	6/15	6/20	6/26	6/31	6/36	6/41			
34	6/37	6/43	6/49	6/55	6/61	6/66				

					6/93	6/87	6/81	6/75	6/68	35
						7/22	7/16	7/09	7/02	36
							7/54	7/47	7/39	37
								7/88	7/80	38
									8/24	39

بیمه خطر فوت (عمر زمانی انفرادی)

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
سن										
15	3/75	3/76	3/78	3/79	3/80	3/82	3/83	3/84	3/85	3/87
16	3/89	3/91	3/93	3/94	3/95	3/97	3/98	3/99	4/01	4/02
17	4/04	4/06	4/07	4/09	4/10	4/12	4/13	4/15	4/16	4/17
18	4/17	4/19	4/20	4/22	4/24	4/25	4/27	4/28	4/29	4/31
19	4/27	4/29	4/31	4/33	4/35	4/36	4/38	4/39	4/41	4/42
20	4/37	4/39	4/41	4/43	4/45	4/47	4/48	4/50	4/51	4/53
21	4/47	4/49	4/51	4/53	4/55	4/57	4/58	4/60	4/62	
22	4/56	4/59	4/61	4/63	4/65	4/67	4/68	4/70		
23	4/66	4/68	4/70	4/72	4/75	4/77	4/78			
24	4/77	4/79	4/82	4/84	4/86	4/88				
25	4/89	4/92	4/94	4/97	4/99					
26	5/03	5/06	5/09	5/11						
27	5/19	5/22	5/25							
28	5/37	5/41								
29	5/57									

جدول شماره 5

بیمه خطر فوت (عمر زمانی گروهی)										
نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه										
محاسبه با هزینه اداری حداقل										
مدت	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
سن										
15	1/50	1/57	1/67	1/77	1/86	1/93	1/98	2/03	2/06	2/09
16	1/66	1/78	1/89	1/98	2/05	2/11	2/16	2/19	2/21	2/23
17	1/91	2/04	2/13	2/19	2/24	2/29	2/31	2/33	2/35	2/36
18	2/19	2/26	2/31	2/36	2/40	2/42	2/44	2/45	2/45	2/46
19	2/34	2/39	2/44	2/48	2/49	2/50	2/51	2/51	2/52	2/52
20	2/45	2/50	2/53	2/55	2/55	2/55	2/56	2/56	2/56	2/57
21	2/55	2/59	2/59	2/59	2/59	2/58	2/58	2/59	2/59	2/59
22	2/63	2/61	2/60	2/60	2/59	2/59	2/59	2/60	2/60	2/61
23	2/59	2/59	2/58	2/58	2/58	2/58	2/59	2/60	2/61	2/62
24	2/59	2/58	2/58	2/58	2/59	2/59	2/60	2/61	2/63	2/64
25	2/57	2/57	2/58	2/58	2/59	2/60	2/62	2/63	2/65	2/67

2/71	2/69	2/67	2/65	2/63	2/61	2/60	2/59	2/58	2/57	26
2/76	2/74	2/71	2/69	2/67	2/65	2/63	2/61	2/60	2/59	27
2/83	2/80	2/77	2/75	2/72	2/69	2/67	2/65	2/63	2/61	28
2/91	2/87	2/84	2/81	2/78	2/75	2/72	2/69	2/67	2/64	29
3/00	2/96	2/93	2/89	2/86	2/82	2/79	2/75	2/73	2/70	30
3/10	3/06	3/02	2/98	2/94	2/91	2/87	2/83	2/79	2/76	31
3/21	3/17	3/13	3/08	3/04	3/00	2/96	2/92	2/87	2/82	32
3/35	3/30	3/25	3/20	3/15	3/11	3/06	3/02	2/97	2/93	33
3/50	3/43	3/38	3/32	3/27	3/22	3/17	3/12	3/07	3/02	34
3/67	3/60	3/53	3/46	3/40	3/34	3/29	3/23	3/18	3/12	35
3/86	3/78	3/71	3/62	3/56	3/49	3/42	3/37	3/30	3/24	36
4/07	3/99	3/91	3/82	3/73	3/65	3/57	3/50	3/45	3/38	37
4/30	4/22	4/13	4/04	3/94	3/83	3/75	3/66	3/58	3/53	38
4/56	4/47	4/37	4/28	4/17	4/06	3/94	3/85	3/74	3/65	39
4/86	4/75	4/65	4/55	4/44	4/33	4/21	4/07	3/97	3/85	40
5/20	5/08	4/96	4/85	4/74	4/62	4/50	4/36	4/21	4/11	41
5/57	5/43	5/30	5/17	5/04	4/93	4/81	4/68	4/52	4/33	42
5/98	5/83	5/68	5/53	5/39	5/26	5/14	5/02	4/89	4/74	43
6/41	6/24	6/08	5/91	5/74	5/58	5/44	5/31	5/19	5/06	44
6/87	6/69	6/51	6/32	6/14	5/97	5/77	5/61	5/47	5/33	45
7/40	7/20	7/00	6/80	6/59	6/38	6/17	5/96	5/78	5/63	46
8/00	7/79	7/56	7/34	7/11	6/88	6/65	6/41	6/17	5/97	47
8/65	8/43	8/20	7/95	7/71	7/46	7/21	6/95	6/69	6/41	48
9/37	9/13	8/90	8/64	8/37	8/10	7/84	7/56	7/29	7/01	49
10/13	9/88	9/62	9/36	9/08	8/78	8/49	8/20	7/90	7/62	50
10/94	10/67	10/40	10/12	9/83	9/53	9/20	8/88	8/57	8/24	51
11/80	11/53	11/23	10/94	10/63	10/32	9/99	9/63	9/29	8/95	52
12/72	12/43	12/12	11/80	11/48	11/14	10/81	10/45	10/05	9/68	53
13/69	13/39	13/07	12/73	12/38	12/03	11/66	11/31	10/94	10/49	54
14/71	14/40	14/06	13/71	13/34	12/96	12/58	12/19	11/83	11/46	55
15/75	15/42	15/08	14/71	14/33	13/92	13/50	13/09	12/64	12/26	56
16/85	16/52	16/17	15/79	15/39	14/96	14/52	14/06	13/60	13/08	57
18/05	17/69	17/33	16/94	16/54	16/10	15/64	15/17	14/67	14/20	58
19/31	18/92	18/52	18/12	17/70	17/26	16/79	16/29	15/77	15/22	59
20/66	20/23	19/79	19/36	18/93	18/48	18/01	17/50	16/97	16/42	60
	21/62	21/14	20/66	20/18	19/71	19/23	18/73	18/17	17/60	61
		22/58	22/05	21/51	20/98	20/49	19/96	19/43	18/84	62
			23/54	22/95	22/35	21/77	21/23	20/67	20/13	63
				24/51	23/84	23/17	22/52	21/94	21/32	64
					25/52	24/77	24/02	23/28	22/66	65
						26/58	25/73	24/88	24/01	66
							27/76	26/83	25/91	67
								28/95	27/92	68

بیمه خطر فوت (عمر زمانی گروهی)

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
سن										
15	2/11	2/13	2/14	2/16	2/17	2/18	2/19	2/20	2/22	2/23
16	2/24	2/26	2/27	2/28	2/29	2/30	2/31	2/33	2/34	2/35
17	2/37	2/38	2/39	2/40	2/41	2/42	2/43	2/44	2/45	2/46
18	2/47	2/48	2/48	2/49	2/50	2/51	2/52	2/53	2/55	2/56
19	2/53	2/54	2/54	2/55	2/56	2/57	2/59	2/60	2/61	2/62
20	2/57	2/58	2/59	2/60	2/61	2/62	2/64	2/65	2/66	2/68
21	2/60	2/61	2/62	2/64	2/65	2/66	2/68	2/69	2/71	2/73
22	2/62	2/63	2/65	2/66	2/68	2/69	2/71	2/73	2/75	2/77
23	2/63	2/65	2/66	2/68	2/70	2/72	2/74	2/76	2/78	2/80
24	2/66	2/68	2/69	2/72	2/74	2/76	2/78	2/80	2/83	2/86
25	2/69	2/71	2/73	2/76	2/78	2/80	2/83	2/86	2/89	2/92
26	2/73	2/76	2/78	2/81	2/84	2/87	2/89	2/93	2/96	3/00
27	2/79	2/82	2/85	2/88	2/91	2/94	2/98	3/01	3/05	3/09
28	2/86	2/89	2/92	2/96	2/99	3/03	3/07	3/11	3/15	3/19
29	2/94	2/97	3/01	3/05	3/09	3/14	3/18	3/22	3/27	3/31
30	3/03	3/07	3/11	3/16	3/21	3/26	3/30	3/35	3/40	3/45
31	3/14	3/19	3/24	3/29	3/34	3/39	3/44	3/49	3/55	3/61
32	3/26	3/32	3/37	3/43	3/49	3/54	3/60	3/66	3/72	3/78
33	3/41	3/47	3/53	3/59	3/65	3/71	3/77	3/84	3/91	3/98
34	3/56	3/63	3/70	3/76	3/83	3/90	3/97	4/04	4/12	4/20
35	3/74	3/81	3/88	3/95	4/03	4/11	4/19	4/27	4/35	4/44
36	3/93	4/01	4/09	4/17	4/26	4/34	4/43	4/52	4/61	4/71
37	4/15	4/23	4/32	4/42	4/51	4/61	4/71	4/80	4/91	5/00
38	4/39	4/49	4/59	4/69	4/79	4/90	5/01	5/12	5/23	5/33
39	4/66	4/77	4/88	5/00	5/11	5/23	5/35	5/46	5/58	5/69
40	4/98	5/10	5/22	5/34	5/47	5/60	5/72	5/85	5/97	6/09
41	5/33	5/46	5/59	5/73	5/87	6/00	6/14	6/27	6/40	6/53
42	5/71	5/85	6/00	6/15	6/30	6/44	6/58	6/73	6/87	7/01
43	6/13	6/29	6/45	6/61	6/77	6/92	7/08	7/23	7/38	7/53
44	6/57	6/75	6/92	7/09	7/26	7/43	7/59	7/75	7/91	8/07
45	7/06	7/25	7/43	7/61	7/79	7/97	8/15	8/32	8/49	8/65
46	7/60	7/80	8/00	8/19	8/38	8/57	8/76	8/94	9/11	9/28
47	8/20	8/42	8/62	8/83	9/04	9/24	9/43	9/62	9/80	9/97
48	8/88	9/10	9/32	9/54	9/76	9/97	10/17	10/36	10/55	10/73
49	9/61	9/84	10/08	10/31	10/54	10/75	10/96	11/16	11/36	11/55
50	10/38	10/63	10/88	11/12	11/35	11/58	11/79	12/01	12/22	12/42
51	11/20	11/47	11/73	11/98	12/22	12/45	12/68	12/91	13/13	

		13/87	13/63	13/38	13/13	12/88	12/63	12/36	12/08	52
			14/63	14/37	14/10	13/84	13/57	13/30	13/01	53
				15/42	15/14	14/85	14/57	14/29	13/99	54
					16/24	15/93	15/63	15/32	15/02	55
						17/06	16/73	16/40	16/07	56
							17/91	17/56	17/20	57
								18/81	18/43	58
									19/72	59

بیمه خطر فوت (عمر زمانی گروهی)

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
سن										
15	2/24	2/25	2/26	2/27	2/29	2/30	2/31	2/32	2/34	2/35
16	2/36	2/37	2/38	2/40	2/41	2/42	2/43	2/45	2/46	2/48
17	2/47	2/49	2/50	2/51	2/53	2/54	2/55	2/57	2/58	2/60
18	2/57	2/58	2/60	2/61	2/62	2/64	2/66	2/67	2/69	2/70
19	2/64	2/65	2/67	2/68	2/70	2/72	2/73	2/75	2/77	2/79
20	2/69	2/71	2/73	2/75	2/76	2/78	2/80	2/82	2/84	2/86
21	2/74	2/76	2/78	2/80	2/82	2/84	2/87	2/89	2/91	2/93
22	2/79	2/81	2/83	2/85	2/88	2/90	2/92	2/95	2/97	3/00
23	2/83	2/85	2/88	2/90	2/93	2/95	2/98	3/01	3/04	3/06
24	2/88	2/91	2/94	2/97	2/99	3/02	3/05	3/08	3/12	3/15
25	2/95	2/98	3/01	3/04	3/07	3/11	3/14	3/17	3/21	3/24
26	3/03	3/06	3/10	3/13	3/17	3/20	3/24	3/28	3/32	3/35
27	3/12	3/16	3/20	3/24	3/28	3/32	3/36	3/40	3/44	3/48
28	3/23	3/27	3/32	3/36	3/41	3/45	3/50	3/54	3/59	3/63
29	3/36	3/40	3/45	3/50	3/55	3/60	3/65	3/70	3/75	3/79
30	3/50	3/55	3/61	3/66	3/71	3/77	3/82	3/88	3/93	3/98
31	3/66	3/72	3/78	3/84	3/90	3/96	4/01	4/07	4/13	4/18
32	3/84	3/91	3/97	4/04	4/10	4/17	4/23	4/29	4/35	4/41
33	4/05	4/12	4/19	4/26	4/33	4/40	4/46	4/53	4/59	4/65
34	4/27	4/35	4/43	4/50	4/57	4/65	4/72	4/79	4/86	4/92
35	4/52	4/60	4/69	4/77	4/85	4/92	5/00	5/07	5/14	5/21
36	4/80	4/89	4/97	5/06	5/15	5/23	5/31	5/39	5/46	5/53
37	5/10	5/20	5/29	5/38	5/47	5/56	5/65	5/73	5/81	5/88
38	5/44	5/54	5/64	5/74	5/83	5/93	6/01	6/10	6/18	6/26
39	5/80	5/91	6/02	6/12	6/23	6/32	6/41	6/50	6/59	6/67
40	6/21	6/33	6/44	6/55	6/66	6/76	6/86	6/95	7/04	7/13
41	6/66	6/67	6/90	7/02	7/13	7/23	7/33	7/43	7/53	
42	7/14	7/27	7/40	7/51	7/63	7/74	7/85	7/95		
43	7/67	7/80	7/93	8/06	8/18	8/30	8/41			
44	8/21	8/35	8/49	8/62	8/75	8/87				

2/61	2/60	2/59	2/58	2/56	2/55	2/54	2/53	2/51	2/50	15
2/75	2/74	2/73	2/72	2/71	2/69	2/68	2/67	2/65	2/64	16
2/90	2/89	2/87	2/86	2/85	2/83	2/82	2/81	2/79	2/77	17
3/03	3/02	3/00	2/99	2/98	2/96	2/95	2/93	2/91	2/90	18
3/14	3/12	3/11	3/10	3/08	3/07	3/05	3/03	3/02	3/00	19
3/24	3/22	3/21	3/19	3/18	3/16	3/15	3/13	3/11	3/09	20
	3/32	3/31	3/29	3/27	3/26	3/24	3/22	3/20	3/18	21
		3/40	3/38	3/37	3/35	3/33	3/31	3/29	3/27	22
			3/48	3/46	4/44	3/42	3/40	3/38	3/36	23
				3/57	3/55	3/53	3/51	3/49	3/46	24
					3/68	3/65	3/63	3/61	3/58	25
						3/79	3/77	3/74	3/72	26
							3/92	3/90	3/87	27
								4/07	4/04	28
									4/23	29

جدول شماره 6

جدول عمر TD88-90										بیمه به شرط حیات
نرخ بهره فنی تا 10 سال 0.15					نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه					
نرخ بهره فنی مازاد بر 10 سال 0.10					محاسبه با هزینه اداری حداقل					
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	مدت
										سن
52/98	62/58	74/94	91/26	113/51	145/29	193/74	275/55	440/72	939/35	15
52/97	62/56	74/91	91/21	113/45	145/21	193/64	275/42	440/58	939/20	16
52/95	62/54	74/89	91/18	113/40	145/15	193/56	275/30	440/41	938/98	17
52/94	62/53	74/87	91/15	113/36	145/08	193/45	275/16	440/20	938/58	19
52/94	62/53	74/87	91/15	113/36	145/07	193/43	275/11	440/14	938/48	20
52/93	62/52	74/86	91/14	113/35	145/07	193/43	275/10	440/08	938/39	21
52/93	62/52	74/86	91/14	113/35	145/07	193/43	275/10	440/08	938/32	22
52/92	62/51	74/85	91/14	113/35	145/07	193/43	275/11	440/09	938/36	23
52/90	62/50	74/84	91/13	113/35	145/07	193/43	275/11	440/10	938/35	24
52/89	62/48	74/83	91/12	113/34	145/06	193/43	275/11	440/10	938/37	25
52/87	62/46	74/81	91/10	113/32	145/04	193/41	275/10	440/10	938/37	26
52/85	62/44	74/79	91/08	113/30	145/02	193/40	275/09	440/08	938/36	27
52/82	62/41	74/76	91/05	113/27	145/00	193/37	275/06	440/06	938/34	28
52/79	62/38	74/73	91/02	113/24	144/97	193/35	275/03	440/03	938/31	29
52/76	62/35	74/70	90/99	113/21	144/93	193/31	275/00	440/00	938/26	30
52/72	62/32	74/66	90/95	113/17	144/90	193/27	274/96	439/95	938/20	31
52/68	62/28	74/62	90/91	113/13	144/85	193/22	274/91	439/90	938/14	32
52/63	62/23	74/58	90/86	113/08	144/80	193/17	274/85	439/83	938/04	33
52/58	62/18	74/52	90/81	113/03	144/75	193/12	274/80	439/77	937/96	34
52/51	62/11	74/46	90/75	112/97	144/69	193/05	274/73	439/70	937/87	35

20/54	22/14	23/95	26/01	28/36	31/07	34/18	37/81	42/04	47/04	15
20/54	22/13	23/94	26/00	28/35	31/06	34/18	37/80	42/03	47/02	16
20/53	22/12	23/93	25/99	28/35	31/05	34/17	37/79	42/02	47/01	17
20/52	22/11	23/93	25/99	28/34	31/04	34/16	37/78	42/02	47/01	18
20/51	22/10	23/92	25/98	28/33	31/03	34/15	37/78	42/01	47/00	19
20/50	22/09	23/90	25/97	28/32	31/03	34/15	37/77	42/00	47/00	20
20/48	22/08	23/89	25/95	28/31	31/01	34/14	37/76	42/00	46/99	21
20/46	22/06	23/88	25/94	28/30	31/00	34/12	37/75	41/99	46/98	22
20/44	22/04	23/86	25/92	28/28	30/98	34/11	37/73	41/97	46/97	23
20/42	22/02	23/84	25/90	28/26	30/97	34/09	37/72	41/96	46/95	24
20/39	22/00	23/81	25/88	28/24	30/95	34/07	37/70	41/94	46/94	25
20/36	21/97	23/78	25/85	28/21	30/92	34/05	37/67	41/92	46/92	26
20/33	21/93	23/75	25/82	28/18	30/89	34/02	37/65	41/89	46/89	27
20/30	21/90	23/71	25/78	28/15	30/86	33/99	37/62	41/86	46/86	28
20/26	21/86	23/68	25/74	28/11	30/82	33/96	37/59	41/83	46/84	29
20/21	21/82	23/64	25/70	28/07	30/78	33/91	37/55	41/80	46/80	30
20/16	21/77	23/59	25/66	28/02	30/73	33/87	37/50	41/76	46/76	31
20/11	21/72	23/54	25/61	27/97	30/69	33/82	37/45	41/71	46/72	32
20/05	21/66	23/48	25/55	27/92	30/63	33/76	37/40	41/65	46/67	33
19/98	21/59	23/41	25/49	27/86	30/57	33/71	37/34	41/59	46/61	34
19/91	21/52	23/34	25/42	27/79	30/50	33/64	37/28	41/53	46/54	35
19/83	21/44	23/36	25/34	27/71	30/43	33/57	37/21	41/46	46/47	36
19/74	21/35	23/17	25/25	27/62	30/34	33/48	37/13	41/39	46/40	37
19/65	21/26	23/08	25/16	27/53	30/25	33/39	37/04	41/30	46/32	38
19/55	21/16	22/98	25/05	27/42	30/15	33/29	36/94	41/20	46/23	39
19/45	21/05	22/87	24/94	27/31	30/04	33/18	36/83	41/09	46/12	40
19/34	20/94	22/75	24/82	27/19	29/91	33/06	36/71	40/97	46/00	41
19/22	20/81	22/63	24/69	27/06	29/78	32/92	36/58	40/84	45/88	42
19/10	20/69	22/49	24/56	26/92	29/64	32/78	36/43	40/70	45/73	43
18/97	20/55	22/35	24/41	26/78	29/49	32/63	36/27	40/54	45/58	44
18/83	20/41	22/21	24/26	26/62	29/33	32/47	36/11	40/37	45/41	45
18/69	20/26	22/05	24/10	26/45	29/16	32/29	35/93	40/20	45/23	46
18/55	20/11	21/89	23/93	26/28	28/98	32/11	35/75	40/01	45/04	47
18/39	19/95	21/73	23/76	26/09	28/79	31/91	35/55	39/81	44/83	48
18/23	19/79	21/56	23/58	25/91	28/59	31/71	35/34	39/59	44/62	49
18/06	19/61	21/38	23/40	25/71	28/39	31/49	35/12	39/36	44/39	50
	19/42	21/18	23/20	25/51	28/18	31/27	34/89	39/13	44/14	51
		20/98	22/99	25/30	27/96	31/05	34/65	38/88	43/89	52
			22/77	25/07	27/73	30/82	34/41	38/63	43/62	53
				24/83	27/49	30/57	34/16	38/36	43/35	54
					27/22	30/30	33/89	38/10	43/07	55
						30/01	33/59	37/80	42/78	56

								33/28	37/49	42/47	57
									37/15	42/13	58
										41/76	59

بیمه به شرط حیات

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	مدت
										سن
11/67	12/18	12/75	13/39	14/10	14/89	15/77	16/77	17/88	19/13	15
11/66	12/17	12/74	13/38	14/09	14/88	15/77	16/76	17/87	19/12	16
11/65	12/16	12/73	13/37	14/08	14/87	15/76	16/75	17/86	19/12	17
11/64	12/15	12/72	13/36	14/07	14/86	15/75	16/74	17/85	19/11	18
11/62	12/13	12/71	13/34	14/05	14/85	15/74	16/73	17/84	19/10	19
11/60	12/12	12/69	13/33	14/04	14/83	15/72	16/71	17/83	19/08	20
11/58	12/10	12/67	13/31	14/02	14/81	15/70	16/70	17/81	19/07	21
11/56	12/08	12/65	13/29	14/00	14/79	15/68	16/68	17/79	19/05	22
11/54	12/05	12/63	13/27	13/98	14/77	15/66	16/65	17/77	19/03	23
11/51	12/03	12/60	13/24	13/95	14/75	15/64	16/63	17/75	19/00	24
11/48	12/00	12/57	13/21	13/92	14/72	15/61	16/60	17/72	18/98	25
11/45	11/97	12/54	13/18	13/89	14/69	15/58	16/57	17/69	18/95	26
11/42	11/93	12/50	13/14	13/86	14/65	15/54	16/54	17/66	18/91	27
11/38	11/89	12/47	13/11	13/82	14/61	15/50	16/50	17/62	18/88	28
11/34	11/85	12/42	13/06	13/78	14/57	15/46	16/46	17/58	18/84	29
11/30	11/81	12/38	13/02	13/73	14/53	15/42	16/41	17/53	18/79	30
11/25	11/76	12/33	12/97	13/68	14/47	15/37	16/36	17/48	18/74	31
11/21	11/71	12/28	12/92	13/63	14/42	15/31	16/31	17/43	18/69	32
11/16	11/66	12/23	12/86	13/57	14/36	15/25	16/25	17/37	18/63	33
11/10	11/61	12/17	12/80	13/51	14/30	15/19	16/18	17/30	18/56	34
11/05	11/55	12/11	12/74	13/44	14/23	15/12	16/11	17/23	18/49	35
10/99	11/49	12/05	12/67	13/37	14/16	15/04	16/04	17/15	18/41	36
10/93	11/43	11/98	12/60	13/30	14/09	14/97	15/96	17/07	18/33	37
10/87	11/36	11/91	12/53	13/23	14/01	14/88	15/87	16/98	18/24	38
10/81	11/30	11/84	12/46	13/15	13/92	14/80	15/78	16/89	18/14	39
10/74	11/23	11/77	12/38	13/07	13/84	14/71	15/68	16/79	18/04	40
	11/15	11/69	12/30	12/98	13/75	14/61	15/59	16/69	17/93	41
		11/61	12/22	12/89	13/66	14/51	15/48	16/58	17/82	42
			12/13	12/80	13/56	14/41	15/38	16/46	17/70	43
				12/70	13/46	14/31	15/26	16/35	17/57	44
					13/35	14/19	15/15	16/23	17/45	45
						14/07	15/02	16/10	17/31	46
							14/89	15/96	17/17	47

								15/82	17/03	48
									16/87	49

بیمه به شرط حیات

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	مدت
										سن
8/63	8/81	9/02	9/24	9/49	9/77	10/07	10/41	10/79	11/20	15
8/62	8/80	9/01	9/23	9/48	9/76	10/06	10/40	10/78	11/19	16
8/61	8/79	9/00	9/22	9/47	9/75	10/05	10/39	10/77	11/18	17
8/60	8/78	8/98	9/21	9/46	9/73	10/04	10/38	10/76	11/17	18
8/58	8/77	8/97	9/19	9/44	9/72	10/03	10/36	10/74	11/16	19
8/57	8/75	8/95	9/18	9/43	9/70	10/01	10/35	10/72	11/14	20
8/55	8/73	8/93	9/16	9/41	9/68	9/99	10/33	10/70	11/12	21
8/53	8/71	8/91	9/14	9/39	9/66	9/97	10/31	10/68	11/10	22
8/51	8/69	8/89	9/12	9/36	9/64	9/94	10/28	10/66	11/07	23
8/49	8/67	8/87	9/09	9/34	9/61	9/92	10/25	10/63	11/05	24
8/47	8/65	8/85	9/07	9/31	9/59	9/89	10/23	10/60	11/02	25
8/45	8/62	8/82	9/04	9/29	9/56	9/86	10/20	10/57	10/99	26
8/42	8/60	8/80	9/01	9/26	9/53	9/83	10/17	10/54	10/95	27
8/40	8/58	8/77	8/99	9/23	9/50	9/80	10/13	10/50	10/92	28
8/38	8/55	8/74	8/96	9/20	9/46	9/76	10/10	10/47	10/88	29
8/35	8/52	8/71	8/93	9/16	9/43	9/73	10/06	10/43	10/84	30
	8/49	8/68	8/90	9/13	9/40	9/69	10/02	10/39	10/80	31
		8/65	8/86	9/10	9/36	9/65	9/98	10/34	10/75	32
			8/83	9/06	9/32	9/61	9/94	10/30	10/70	33
				9/02	9/28	9/57	9/89	10/25	10/65	34
					9/24	9/53	9/85	10/20	10/60	35
						9/48	9/80	10/15	10/55	36
							9/75	10/10	10/49	37
								10/04	10/44	38
									10/37	39

بیمه به شرط حیات

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

50	49	48	47	46	45	44	43	42	41	مدت
										سن
7/53	7/59	7/67	7/75	7/84	7/94	8/05	8/17	8/31	8/46	15
7/52	7/59	7/66	7/74	7/83	7/93	8/04	8/17	8/30	8/45	16

7/52	7/58	7/65	7/73	7/82	7/92	8/03	8/16	8/29	8/44	17
7/51	7/57	7/65	7/73	7/81	7/91	8/02	8/15	8/28	8/43	18
7/50	7/57	7/64	7/72	7/80	7/90	8/01	8/13	8/27	8/42	19
7/49	7/56	7/63	7/71	7/79	7/89	8/00	8/12	8/25	8/40	20
	7/55	7/62	7/69	7/78	7/88	7/98	8/10	8/24	8/38	21
		7/60	7/68	7/77	7/86	7/97	8/09	8/22	8/37	22
			7/67	7/75	7/85	7/95	8/07	8/20	8/35	23
				7/74	7/83	7/94	8/05	8/18	8/33	24
					7/82	7/92	8/04	8/17	8/31	25
						7/90	8/02	8/15	8/29	26
							8/00	8/13	8/27	27
								8/10	8/25	28
									8/22	29

جدول شماره 7

جدول عمر TD88-90										بیمه عمر مختلط خطر فوت و به شرط حیات
نرخ بهره فنی تا 10 سال 0.15					نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه					
نرخ بهره فنی مازاد بر 10 سال 0.10					محاسبه با هزینه اداری حداقل					
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	مدت
										سن
54/00	63/57	75/90	92/17	114/37	146/08	194/45	276/16	441/23	939/79	15
54/12	63/69	76/02	92/29	114/49	146/19	194/55	276/24	441/29	939/80	16
54/23	63/81	76/14	92/41	114/61	146/32	194/67	276/35	441/37	939/81	17
54/33	63/91	76/24	92/51	114/72	146/42	194/78	276/46	441/47	939/83	18
54/38	63/97	76/30	92/58	114/78	146/49	194/84	276/52	441/51	939/84	19
54/42	64/00	76/34	92/62	114/83	146/54	194/89	276/56	441/55	939/85	20
54/44	64/03	76/36	92/64	114/85	146/57	194/93	276/60	441/59	939/86	21
54/45	64/04	76/37	92/65	114/86	146/58	194/94	276/62	441/61	939/86	22
54/45	64/03	76/37	92/64	114/85	146/57	194/93	276/61	441/60	939/86	23
54/46	64/04	76/37	92/65	114/85	146/57	194/93	276/61	441/60	939/86	24
54/47	64/05	76/38	92/65	114/86	146/57	194/93	276/60	441/59	939/86	25
54/49	64/07	76/39	92/66	114/87	146/57	194/93	276/60	441/59	939/86	26
54/52	64/09	76/41	92/68	114/88	146/59	194/94	276/61	441/60	939/86	27
54/56	64/13	76/45	92/71	114/91	146/61	194/96	276/62	441/60	939/86	28
54/61	64/17	76/48	92/75	114/94	146/63	194/98	276/64	441/62	939/86	29
54/66	64/22	76/53	92/79	114/98	146/67	195/01	276/67	441/63	939/87	30
54/73	64/28	76/59	92/84	115/02	146/71	195/05	276/70	441/66	939/87	31
54/80	64/35	76/65	92/90	115/08	146/76	195/09	276/73	441/68	939/88	32
54/88	64/43	76/72	92/97	115/14	146/82	195/14	276/78	441/71	939/88	33
54/97	64/51	76/80	93/04	115/20	146/87	195/19	276/82	441/75	939/89	34
55/07	64/60	76/89	93/11	115/27	146/94	195/25	276/87	441/78	939/89	35
55/19	64/71	76/98	93/20	115/36	147/01	195/31	276/92	441/82	939/90	36

55/32	64/83	77/10	93/31	115/45	147/09	195/38	276/98	441/87	939/91	37
55/47	64/97	77/23	93/42	115/55	147/18	195/46	277/05	441/92	939/92	38
55/64	65/13	77/37	93/56	115/67	147/29	195/55	277/12	441/96	939/93	39
55/83	65/31	77/54	93/72	115/82	147/42	195/67	277/21	442/03	939/94	40
56/05	65/52	77/74	93/90	115/99	147/58	195/80	277/33	442/12	939/96	41
56/28	65/74	77/94	94/09	116/17	147/75	195/96	277/45	442/20	939/97	42
56/55	65/99	78/18	94/31	116/38	147/94	196/14	277/62	442/34	940/00	43
56/82	66/23	78/40	94/52	116/56	148/11	196/29	277/76	442/44	940/02	44
57/11	66/50	78/65	94/74	116/76	148/28	196/44	277/88	442/53	940/04	45
57/44	66/81	78/94	95/00	117/00	148/49	196/62	278/02	442/63	940/06	46
57/83	67/17	79/27	95/31	117/28	148/74	196/83	278/19	442/75	940/08	47
58/26	67/59	79/66	95/67	117/61	149/04	197/10	278/42	442/91	940/11	48
58/75	68/05	80/10	96/08	117/99	149/39	197/41	278/68	443/11	940/15	49
59/26	68/54	80/55	96/51	118/39	149/75	197/73	278/96	443/32	940/19	50
59/81	69/05	81/04	96/97	118/81	150/14	198/08	279/25	443/53	940/23	51
60/40	69/61	81/57	97/47	119/28	150/56	198/45	279/57	443/77	940/28	52
61/02	70/21	82/13	97/99	119/76	151/02	198/86	279/92	444/02	940/33	53
61/69	70/84	82/73	98/56	120/29	151/50	199/30	280/30	444/31	940/38	54
62/40	71/52	83/37	99/15	120/85	152/01	199/76	280/71	444/63	940/45	55
63/12	72/20	84/01	99/76	121/40	152/51	200/21	281/08	444/91	940/50	56
63/89	72/94	84/71	100/41	122/01	153/07	200/70	281/49	445/19	940/55	57
64/73	73/74	85/48	101/14	122/69	153/70	201/27	281/98	445/57	940/63	58
65/60	74/56	86/26	101/88	123/38	154/34	201/84	282/47	445/93	940/69	59
66/53	75/44	87/09	102/66	124/12	155/02	202/46	283/01	446/34	940/77	60
	76/35	87/94	103/46	124/87	155/71	203/09	283/55	446/74	940/85	61
		88/84	104/30	125/64	156/43	203/74	284/12	447/17	940/93	62
			105/18	126/45	157/16	204/40	284/69	447/60	941/02	63
				127/31	157/92	205/06	285/25	448/02	941/10	64
					158/80	205/82	285/87	448/48	941/19	65
						206/68	286/57	448/96	941/28	66
							287/46	449/61	941/40	67
								450/32	941/53	68
									941/68	69

بیمه عمر مختلط خطر فوت و بشرط حیات

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	مدت
										سن
21/69	23/28	25/08	27/13	29/47	32/16	35/26	38/87	43/09	48/07	15

21/80	23/39	25/19	27/24	29/58	32/27	35/38	38/99	43/21	48/19	16
21/91	23/49	25/29	27/34	29/69	32/38	35/49	39/10	43/32	48/30	17
21/99	23/58	25/38	27/43	29/77	32/46	35/57	39/18	43/41	48/39	18
22/05	23/63	25/43	27/48	29/82	32/51	35/62	39/24	43/46	48/45	19
22/09	23/67	25/47	27/52	29/86	32/55	35/66	39/27	43/50	48/48	20
22/12	23/70	25/50	27/54	29/89	32/58	35/69	39/30	43/52	48/51	21
22/14	23/72	25/52	27/56	29/90	32/59	35/70	39/31	43/53	48/52	22
22/16	23/74	25/53	27/57	29/91	32/60	35/70	39/31	43/53	48/52	23
22/19	23/76	25/55	27/59	29/93	32/61	35/72	39/32	43/55	48/53	24
22/22	23/79	25/58	27/62	29/95	32/64	35/74	39/34	43/56	48/54	25
22/27	23/83	25/62	27/66	29/99	32/67	35/77	39/37	43/59	48/56	26
22/32	23/89	25/67	27/70	30/03	32/71	35/81	39/41	43/62	48/59	27
22/39	23/95	25/73	27/76	30/08	32/76	35/85	39/45	43/66	48/63	28
22/47	24/03	25/80	27/83	30/15	32/82	35/91	39/51	43/71	48/68	29
22/56	24/12	25/89	27/91	30/23	32/89	35/98	39/57	43/78	48/74	30
22/66	24/22	25/98	28/00	30/31	32/98	36/06	39/64	43/85	48/81	31
22/78	24/33	26/09	28/10	30/41	33/07	36/15	39/73	43/92	48/88	32
22/91	24/45	26/21	28/22	30/52	33/17	36/25	39/82	44/02	48/97	33
23/06	24/59	26/34	28/34	30/64	33/29	36/36	39/93	44/12	49/07	34
23/22	24/75	26/49	28/49	30/78	33/42	36/48	40/05	44/23	49/17	35
23/41	24/93	26/66	28/65	30/93	33/57	36/62	40/18	44/36	49/30	36
23/61	25/12	26/85	28/83	31/10	33/73	36/78	40/33	44/50	49/43	37
23/84	25/34	27/06	29/03	31/30	33/92	36/95	40/50	44/66	49/59	38
24/10	25/59	27/29	29/25	31/51	34/12	37/15	40/69	44/84	49/76	39
24/39	25/87	27/56	29/51	31/76	34/36	37/38	40/91	45/05	49/96	40
24/71	26/18	27/86	29/80	32/04	34/63	37/64	41/15	45/29	50/19	41
25/05	26/51	28/19	30/11	32/34	34/91	37/91	41/42	45/54	50/43	42
25/44	26/88	28/55	30/46	32/67	35/24	38/22	41/72	45/83	50/71	43
25/84	27/27	28/92	30/82	33/02	35/57	38/54	42/02	46/12	50/99	44
26/27	27/69	29/32	31/21	33/40	35/93	38/89	42/36	46/44	51/29	45
26/75	28/15	29/78	31/65	33/82	36/34	39/28	42/73	46/80	51/64	46
27/28	28/67	30/28	32/14	34/29	36/80	39/73	43/16	47/22	52/04	47
27/87	29/25	30/84	32/69	34/82	37/32	40/23	43/65	47/69	52/49	48
28/52	29/88	31/46	33/28	35/41	37/88	40/77	44/18	48/20	52/99	49
29/20	30/54	32/10	33/91	36/02	38/48	41/35	44/74	48/75	53/52	50
	31/25	32/79	34/58	36/67	39/11	41/97	45/34	49/33	54/09	51
		33/53	35/30	37/37	39/79	42/64	45/98	49/95	54/69	52
			36/06	38/11	40/51	43/34	46/67	50/62	55/34	53
				38/90	41/28	44/08	47/39	51/32	56/03	54
					42/09	44/87	48/16	52/07	56/75	55
						45/68	48/94	52/83	57/49	56
							49/79	53/65	58/29	57

بیمه عمر مختلط خطر فوت و بشرط حیات

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
سن										
15	12/49	12/08	11/72	11/39	11/10	10/84	10/60	10/39	10/20	10/03
16	12/60	12/20	11/84	11/51	11/22	10/96	10/73	10/51	10/33	10/16
17	12/71	12/31	11/95	11/63	11/34	11/08	10/84	10/63	10/45	10/28
18	12/81	12/41	12/05	11/73	11/44	11/18	10/95	10/74	10/55	10/39
19	12/87	12/48	12/12	11/80	11/51	11/25	11/02	10/82	10/63	10/47
20	12/93	12/54	12/18	11/86	11/58	11/32	11/09	10/89	10/71	10/54
21	12/98	12/59	12/24	11/92	11/64	11/38	11/16	10/96	10/77	10/61
22	13/03	12/64	12/29	11/97	11/69	11/44	11/22	11/02	10/84	10/68
23	13/07	12/68	12/33	12/02	11/75	11/50	11/28	11/08	10/90	10/75
24	13/13	12/74	12/40	12/09	11/81	11/57	11/35	11/16	10/98	10/83
25	13/20	12/81	12/47	12/17	11/89	11/65	11/43	11/24	11/07	10/92
26	13/28	12/90	12/56	12/26	11/99	11/75	11/54	11/35	11/18	11/03
27	13/37	13/00	12/66	12/36	12/10	11/86	11/65	11/47	11/30	11/15
28	13/48	13/11	12/78	12/48	12/22	11/99	11/78	11/60	11/44	11/30
29	13/61	13/24	12/91	12/62	12/37	12/14	11/93	11/75	11/60	11/46
30	13/75	13/39	13/07	12/78	12/52	12/30	12/10	11/92	11/77	11/63
31	13/91	13/55	13/23	12/95	12/70	12/48	12/29	12/11	11/96	
32	14/09	13/74	13/42	13/14	12/90	12/68	12/49	12/32		
33	14/29	13/94	13/63	13/36	13/12	12/90	12/72			
34	14/50	14/16	13/85	13/59	13/35	13/14				
35	14/74	14/40	14/10	13/84	13/61					
36	15/00	14/67	14/38	14/12						
37	15/29	14/97	14/68							
38	15/61	15/29								
39	15/96									

بیمه عمر مختلط خطر فوت و بشرط حیات

نرخ حق بیمه سالانه برای 1000 ریال سرمایه

مدت	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
سن										
15	9/88	9/74	9/62	9/51	9/41	9/32	9/24	9/17	9/11	9/05
16	10/00	9/87	9/75	9/64	9/54	9/45	9/37	9/31	9/24	9/19
17	10/13	9/99	9/87	9/76	9/67	9/58	9/51	9/44	9/38	9/32

9/44	9/50	9/56	9/62	9/70	9/78	9/88	9/98	10/10	10/24	18
9/54	9/59	9/65	9/72	9/79	9/87	9/97	10/07	10/19	10/32	19
9/63	9/68	9/74	9/80	9/88	9/96	10/05	10/15	10/27	10/40	20
	9/77	9/82	9/89	9/96	10/04	10/13	10/23	10/34	10/47	21
		9/90	9/97	10/03	10/11	10/20	10/30	10/41	10/54	22
			10/05	10/11	10/19	10/28	10/37	10/48	10/61	23
				10/21	10/28	10/37	10/46	10/57	10/69	24
					10/39	10/47	10/56	10/67	10/79	25
						10/59	10/68	10/78	10/90	26
							10/81	10/91	11/03	27
								11/06	11/17	28
									11/33	29

جدول شماره 8

بیمه تمام عمر

نرخ‌های حق بیمه یکجا برای سرمایه 1000 ریال

محاسبه با هزینه اداری حداقل

جدول عمر TD88-90

نرخ بهره فنی تا 10 سال 0.15،

نرخ بهره فنی بعد از 10 سال 0.10

	سن	سن	
56/91	40	14/14	15
60/70	41	15/35	16
64/71	42	16/55	17
69/00	43	17/63	18
73/42	44	18/53	19
78/07	45	19/37	20
83/06	46	20/18	21
88/42	47	20/98	22
94/15	48	21/77	23
100/21	49	22/69	24
106/50	50	23/71	25
113/04	51	24/87	26
119/88	52	26/15	27
126/97	53	27/56	28
134/35	54	29/11	29
141/99	55	30/80	30
149/78	56	32/63	31
157/93	57	34/61	32
166/50	58	36/75	33
175/27	59	39/04	34
184/40	60	41/50	35
193/81	61	44/16	36

203/58	62	47/01	37
213/76	63	50/07	38
224/41	64	53/35	39
235/75	65		

جدول شماره 9

بیمه تمام عمر

نرخ‌های حق بیمه سالانه برای سرمایه 1000 ریال

محاسبه با هزینه اداری حداقل

جدول عمر TD88-90

نرخ بهره فنی تا 10 سال 0.15

نرخ بهره فنی بعد از 10 سال 0.10

سن	سن	سن	سن
14/33	40	8/67	15
14/86	41	8/82	16
15/42	42	8/97	17
16/03	43	9/11	18
16/67	44	9/22	19
17/34	45	9/33	20
18/07	46	9/43	21
18/87	47	9/54	22
19/73	48	9/64	23
20/65	49	9/76	24
21/62	50	9/89	25
22/64	51	10/04	26
23/73	52	10/20	27
24/87	53	10/39	28
26/09	54	10/59	29
27/37	55	10/81	30
28/70	56	11/05	31
30/12	57	11/31	32
31/64	58	11/59	33
33/23	59	11/90	34
34/93	60	12/23	35
36/71	61	12/59	36
38/62	62	12/97	37
40/65	63	13/39	38
42/84	64	13/84	39
45/23	65		

جدول زندگی (TD88-90)

سن	تعداد زنده‌ها	سن	تعداد زنده‌ها	سن	تعداد زنده‌ها
----	---------------	----	---------------	----	---------------

61/285	72	95/676	36	100/000	0
58/911	73	95/463	37	99/129	1
56/416	74	95/237	38	99/057	2
53/818	75	94/997	39	99/010	3
51/086	76	94/746	40	98/977	4
48/251	77	94/476	41	98/948	5
45/284	78	94/182	42	98/921	6
42/203	79	93/868	43	98/897	7
39/041	80	93/515	44	98/876	8
35/824	81	93/133	45	98/855	9
32/518	82	92/727	46	98/835	10
29/220	83	92/295	47	98/814	11
25/962	84	91/833	48	98/793	12
22/780	85	91/332	49	98/771	13
19/725	86	90/778	50	98/745	14
16/843	87	90/171	51	98/712	15
14/133	88	89/511	52	98/667	16
11/625	89	88/791	53	98/606	17
9/389	90	88/011	54	98/520	18
7/438	91	87/165	55	98/406	19
5/763	92	86/241	56	98/277	20
4/350	93	85/256	57	98/137	21
3/211	94	84/211	58	97/987	22
2/315	95	83/083	59	97/830	23
1/635	96	81/884	60	97/677	24
1/115	97	80/602	61	97/524	25
740	98	79/243	62	97/373	26
453	99	77/807	63	97/222	27
263	100	76/295	64	97/070	28
145	101	74/720	65	96/916	29
76	102	73/075	66	96/759	30
37	103	71/366	67	96/597	31
17	104	69/559	68	96/429	32
7	105	67/655	69	96/255	33
2	106	65/649	70	96/071	34
		63/543	71	95/878	35

آیین‌نامه اجرایی بند 5 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری
آیین‌نامه شماره (14) در مورد عدم رعایت نرخهای بیمه
مصوب 1353/5/13

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1353/5/13 تصویب نمود:
هرگاه مؤسسه بیمه‌ای در صدور بیمه‌نامه‌های نرخهای معین و مقررات مربوط در آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه را رعایت ننماید، بیمه مرکزی ایران علاوه بر اقدامات معمول و متداول دیگری که به عمل می‌آورد، می‌تواند تا 90% کارمزد اتکایی اجباری آن بیمه‌نامه را نیز تقلیل دهد.

آیین‌نامه شماره (15)
مکمل آیین‌نامه شماره (2)
مصوب 1353/6/11

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1353/6/11 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه کشور مجاز به صدور بیمه‌نامه برای بیمه انواع دام و طیور می‌باشند.

ماده 2 - شرایط عمومی بیمه‌نامه‌های بیمه دام و طیور از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و پس از شش ماه اجرای آزمایشی برای تصویب به شورای عالی بیمه پیشنهاد خواهد شد.

آیین‌نامه شماره (16)
آیین‌نامه میزان کارمزد و مشارکت در سود (کارمزد منافع)
بیمه‌های اتکایی اجباری بیمه‌های غیرزندگی
مصوب 1374/3/5 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (72) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را که مشتمل بر 7 ماده و 7 تبصره است در جلسه مورخ 1354/3/5 تصویب نمود:

ماده 1 - کارمزد اتکایی اجباری انواع بیمه‌های زیر به شرح ذیل تعیین می‌شود:¹⁸⁷

- الف - بیمه آتش‌سوزی و خطرات تابعه آن معادل 30%
- ب - بیمه باربری کالا معادل 30%
- ج - بیمه حوادث شخصی اعم از انفرادی و جمعی معادل 27/5%
- د - بیمه درمانی اعم از انفرادی و جمعی معادل 30%
- ه - بیمه اتومبیل (بدنه) و حوادث رانندگان و سرنشینان اتومبیل بیمه‌شده و همچنین بیمه مربوط به مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی مازاد بر میزان قانونی آن معادل 25%
- و - بیمه دام و طیور معادل 20%

ماده 2 - کارمزد اتکایی اجباری بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث معادل 10% تعیین

می‌شود.¹⁸⁸

¹⁸⁷ - به آیین‌نامه شماره (16/2) راجع به تقلیل کارمزد مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

ماده 3 - کارمزد اتکایی اجباری سایر انواع بیمه‌های غیرزندگی که در مواد (1 و 2) این آیین‌نامه معین نشده است به ترتیب مقرر در مواد (1 و 3) و تبصره ماده (4) آیین‌نامه شماره (5) خواهد بود.¹⁸⁹

تبصره - نرخهای تعیین‌شده در مواد (1, 2 و 3) این آیین‌نامه نسبت به حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری مؤسسه بیمه واگذارنده محاسبه و منظور خواهد شد.

ماده 4 - مشارکت در سود (کارمزد منافع) انواع بیمه‌های موضوع ماده (1) این آیین‌نامه معادل $32/5\%$ ¹⁹⁰ منافع بیمه مرکزی ایران از مجموع بیمه‌های اتکایی اجباری انواع بیمه‌های مذکور در ماده (1) خواهد بود.

ماده 5 - مشارکت در سود (کارمزد منافع) انواع بیمه‌های موضوع مواد (2 و 3) این آیین‌نامه معادل 10% منافع بیمه مرکزی ایران از مجموع بیمه‌های اتکایی اجباری بیمه‌های مذکور در مواد (2 و 3) این آیین‌نامه خواهد بود.

تبصره - در صورتی که در مورد مازاد سهمیه بیمه اتکایی اجباری تمام یا بعضی از بیمه‌های مذکور در ماده (3) این آیین‌نامه واگذاری اتکایی انجام نشود و همچنین مؤسسه بیمه صادرکننده صورت ریز جداگانه بیمه‌های مذکور را تهیه و به بیمه مرکزی ایران ارسال دارد علاوه بر 10% موضوع این ماده معادل 25% از منافع بیمه مرکزی ایران از واگذاری بیمه‌های موضوع این تبصره نیز به‌طور جداگانه محاسبه و به حساب مؤسسه بیمه واگذارنده منظور خواهد شد.

ماده 6 - منافع بیمه مرکزی از واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری هریک از مؤسسات بیمه موضوع مواد (4 و 5) این آیین‌نامه که پس از پایان هر سال مالی محاسبه خواهد شد عبارت است از جمع اقلام مندرج در بند «الف» پس از کسر جمع اقلام مندرج در بند «ب» به شرح زیر:

الف: 1 - ذخیره حق بیمه برای خطرات جاری نقل از سال مالی قبل.

2 - ذخیره خسارات معوق نقل از سال مالی قبل.

3 - حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری سال مالی موردعمل.

ب: 1 - کارمزدهای اتکایی اجباری سال مالی موردعمل.

2 - خسارات پرداختی سال مالی موردعمل.

3 - ذخیره حق بیمه برای خطرات جاری در آخر سال مالی موردعمل.

4 - ذخیره خسارات معوق در آخر سال مالی موردعمل.

5 - 5% حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری بابت هزینه‌های اداری.

6 - زیان سالهای قبل.

تبصره 1 - صورتحساب مشارکت در سود (کارمزد منافع) موضوع مواد (4 و 5) باید به‌طور جداگانه تنظیم شود.

تبصره 2 - در صورتحساب مشارکت در سود (کارمزد منافع) موضوع ماده (5) علاوه بر ردیفهای مذکور در بند «ب» این ماده معادل 15% حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث نیز به عنوان سهم صندوق تأمین خسارتهای بدنی منظور خواهد شد.¹⁹¹

¹⁸⁸ - به آیین‌نامه شماره (16/2) راجع به تقلیل کارمزد مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁸⁹ - به آیین‌نامه شماره (16/2) راجع به تقلیل کارمزد مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

¹⁹⁰ - به موجب آیین‌نامه شماره 16/5 مصوب 1381/11/8، $32/5\%$ مذکور در این ماده، $18/5\%$ تعیین شده و مقرر گردیده که از ابتدای سال مالی 1382 به مرحله اجرا در آید.

¹⁹¹ - به موجب آیین‌نامه (16/1) با توجه به قانون اصلاح بند الف ماده (1) آیین‌نامه منابع درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی مصوب 1363/3/17، 15% مذکور در این تبصره در مورد بیمه‌نامه‌های صادره از اول فروردین ماده 1362 به 3% تقلیل یافته است.

تبصره 3 - ذخیره حق بیمه برای خطرات جاری عبارت است از 45% حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری بیمه اتومبیل (بدنه) و بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث و 40% حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری سایر انواع بیمه‌های غیرزندگی.

تبصره 4 - حق بیمه‌های اتکایی اجباری سال مالی موردعمل عبارت است از حق بیمه بیمه‌های اتکایی اجباری واگذاری به اضافه حق بیمه‌های اضافی مربوط منهای حق بیمه‌های برگشتی مربوط.

تبصره 5 - خسارت پرداختی سال مالی مورد عمل عبارت است از سهم بیمه مرکزی ایران در خسارات و هزینه‌های کارشناسی پرداخت شده توسط مؤسسه بیمه پس از کسر سهم بیمه مرکزی ایران از بازیاقتیهای خسارات.

ماده 7 - مقررات مواد (1, 3 و 4) این آیین‌نامه از اول سال 1354 و ماده (5) نسبت به منافع بیمه مرکزی ایران از بیمه‌های اتکایی اجباری سال 1352 و بعد از آن قابل اجرا است و مواد (8 و 11) آیین‌نامه شماره 1 و مواد (2 و 4) آیین‌نامه شماره 5 ملغی است.

آیین‌نامه شماره (16/2)

مکمل آیین‌نامه شماره (16)¹⁹²

مصوب 1374/8/22

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (72) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1374/8/22 تصویب نمود: کارمزد اتکایی اجباری برای کلیه رشته‌های بیمه غیرزندگی موضوع مواد (1, 2 و 3) آیین‌نامه شماره (16) شورای عالی بیمه به میزان 3 واحد تقلیل یافته و به شرح جدول پیوست تعیین می‌گردد. این مصوبه از تاریخ 1374/7/1 جاری خواهد بود. کارمزد اتکایی اجباری انواع بیمه‌های غیرزندگی:

- 1 - بیمه آتش‌سوزی و خطرات تابعه آن %27
- 2 - بیمه باربری کالا معادل %27
- 3 - بیمه حوادث اعم از انفرادی و گروهی %24/5
- 4 - بیمه حوادث رانندگان و سرنشینان اتومبیل بیمه‌شده %22
- 5 - بیمه حوادث تکمیلی عمر انفرادی %24/5
- 6 - بیمه درمانی اعم از انفرادی و جمعی %27¹⁹³
- 7 - بیمه اتومبیل (بدنه) %22
- 8 - بیمه مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی مازاد بر میزان قانونی آن %7
- 9 - بیمه دام و طیور %17
- 10 - بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی درمقابل شخص ثالث %7
- 11 - بیمه وسایل نقلیه آبی و مسؤولیت‌های مدنی مربوط به آن %12
- 12 - بیمه هواپیما و مسؤولیت‌های مدنی مربوط به آن %12

¹⁹² - به آیین‌نامه شماره (16/3) به عنوان مکمل این آیین‌نامه مراجعه شود.

¹⁹³ - به موجب آیین‌نامه شماره 16/4 مصوب 1381/6/19، کارمزد موضوع بند 6 به 15% اصلاح شده است.

13	بیمه‌های مسئولیت مدنی عمومی	%22
14	بیمه‌های مسئولیت مدنی حرفه‌ای	%17
15	بیمه‌های مسئولیت حمل و نقل بین‌المللی	%12
16	بیمه‌های تمام خطر مقاطعه‌کاری و نصب و شکست ماشین‌آلات	%17
17	بیمه پول در صندوق و در حین حمل	%17
18	بیمه صداقت و امانت کارمندان	%17
19	بیمه عدم‌النفع به صورت مستقل	%17
20	بیمه‌های مربوط به اکتشاف و استخراج نفت	%7
21	بیمه دزدی با شکست حرز به صورت مستقل	%17
22	بیمه شکست شیشه به صورت مستقل	%27
23	بیمه‌های اعتباری	%7

آیین‌نامه شماره (16/3)
مکمل آیین‌نامه شماره (16/2)
مصوب 1378/12/16

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ 1378/12/16 موارد زیر را به عنوان مقررات مکمل آیین‌نامه شماره (16/2) مورد تصویب قرار داد:

- 1 - بند (1) مصوبه جلسه مورخ 1376/11/13 شورای عالی بیمه برای سال مالی 1378 نیز تمدید می‌گردد.
- 2 - از ابتدای سال مالی 1379 چنانچه ضریب خسارت واقعی سالانه شرکت بیمه در هر یک از رشته‌های غیرزندگی به جز رشته شخص ثالث بیشتر از 70% باشد کارمزد بیمه اتکایی اجباری آن رشته معادل 90% کارمزد مصوب و چنانچه ضریب خسارت هر رشته بیشتر از 85% باشد، کارمزد بیمه اتکایی اجباری آن معادل 80% کارمزد مصوب خواهد بود.¹⁹⁴
- 3 - چنانچه ضریب خسارت واقعی سالانه رشته شخص ثالث در هر شرکت بیمه بیشتر از 90% باشد، کارمزد بیمه اتکایی اجباری این رشته معادل 90% کارمزد مصوب و چنانچه ضریب خسارت واقعی سالانه این رشته بیشتر از 100% باشد، کارمزد بیمه اتکایی اجباری آن معادل 80% کارمزد مصوب خواهد بود.
- 4 - منظور از ضریب خسارت واقعی سالانه در مصوبه مورخ 1376/11/13 و این مصوبه، نسبت خسارت واقع شده به حق بیمه عاید شده، به همان ترتیب منعکس شده در «گزارش آماری صنعت بیمه کشور» است.

آیین‌نامه شماره (16/6)
مقررات مکمل آیین‌نامه شماره (16/3)
مصوب 1381/11/8

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (72) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1381/11/8 تصویب نمود که بند 2 آیین‌نامه شماره 16/3 به شرح زیر اصلاح شود و از ابتدای سال مالی 1381 به مرحله اجرا در آید.

«چنانچه ضریب خسارت واقعی سالانه شرکت بیمه در هر یک از رشته‌های غیرزندگی (به جز رشته شخص ثالث) بین 70 درصد تا 85 درصد باشد کارمزد بیمه اتکایی اجباری آن رشته معادل 80 درصد کارمزد مصوب و چنانچه ضریب خسارت هر رشته بیشتر از 85 درصد باشد کارمزد بیمه اتکایی اجباری آن معادل 60 درصد کارمزد مصوب خواهد بود.»

¹⁹⁴ - در مورد اصلاح این بند برای اجرا از ابتدای سال مالی 1381، به آیین‌نامه شماره 16/6 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

آیین نامه شماره (17)
مکمل آیین نامه شماره (2)
مصوب 1354/9/17

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1354/9/17 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه کشور مجاز به صدور بیمه‌نامه برای بیمه اعتبار می‌باشند.

ماده 2 - مؤسسات بیمه کشور موظفند قبل از صدور هر بیمه‌نامه اعتباری به‌طور جداگانه موافقت بیمه مرکزی ایران را با نرخ و شرایط بیمه تحصیل نمایند.

ماده 3 - شرایط عمومی بیمه‌نامه‌های بیمه اعتبار از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و پس از شش ماه اجرای آزمایشی برای تصویب به شورای عالی بیمه پیشنهاد خواهد شد.

آیین نامه شماره (19)
آیین نامه نحوه استفاده از ذخیره فنی احتیاطی
مصوب 1357/4/17

شورای عالی بیمه در اجرای ماده (61) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین نامه نحوه استفاده از ذخیره فنی احتیاطی (سرمایه‌گذاریهایی مجاز) مؤسسات بیمه موضوع تبصره 7 ماده (82) قانون مالیاتهای مستقیم¹⁹⁵ را که طی نامه شماره 5661/3780/20 مورخ 1357/3/9 مورد موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار گرفته است در 4 ماده در جلسه مورخ 1357/4/17 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه باید داراییهایی را که از محل ذخیره فنی احتیاطی خریداری شده است طبق مقررات این آیین نامه در ستون داراییهای ترازنامه خود جداگانه منعکس نمایند.

ماده 2 - نحوه استفاده از ذخیره فنی احتیاطی (سرمایه‌گذاریهایی مجاز) برای مؤسسات بیمه ایرانی عبارت است از:

الف - اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه حداقل 50% ذخیره فنی احتیاطی.

ب - اوراق بهادار و اسناد قرضه تضمین شده به وسیله دولت یا سپرده بانکی حداکثر 50% ذخیره فنی احتیاطی.
اوراق بهادار شامل اوراق زیر است:

الف - سهام، اوراق قرضه و یا مشارکت در شرکتهایی که در ایجاد و یا اداره انبارهای عمومی کالا فعالیت دارند، به شرطی که در هر شرکت از 10% و مجموعاً از 25% ذخیره فنی احتیاطی تجاوز نکند.

ب - سهام و یا مشارکت در شرکتها و طرحهایی که در رشته‌های کشاورزی، دامداری صنعتی مدنی یا خدماتی که از طرف بانکها یا سایر مؤسسات تخصصی اجرا یا تصویب و نظارت می‌شود، به شرطی که مجموع آنها از 10% ذخیره فنی احتیاطی تجاوز نکند.

ماده 3 - نحوه استفاده از ذخیره فنی احتیاطی (سرمایه‌گذاریهایی مجاز) برای نمایندگی مؤسسات بیمه خارجی در ایران عبارت است از:

الف - اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه حداقل 50% ذخیره فنی احتیاطی.

ب - سپرده‌های بانکی حداکثر 50% ذخیره فنی احتیاطی.

ماده 4 - سرمایه‌گذاری از محل ذخیره فنی احتیاطی جز در مواردی که به موجب این آیین نامه تعیین شده ممنوع است و در غیر این صورت در سال مربوط ذخیره فنی احتیاطی به جمع درآمد مشمول مالیات مؤسسه بیمه اضافه خواهد شد.

¹⁹⁵ - قانون مالیاتهای مستقیم مذکور در این آیین نامه با قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366 منتهی شده است.

آیین نامه شماره (21)

شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی، صاعقه، انفجار

مصوب 1366/8/27 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی، صاعقه، انفجار مشتمل بر 34 ماده را در جلسه مورخ 1366/8/27 به شرح پیوست تصویب نمود، که از تاریخ 1367/1/1 به مرحله اجرا درآید. با تصویب شرایط فوق، شرایط عمومی بیمه نامه های آتش سوزی موضوع ماده (2) آیین نامه شماره 2 ملغی خواهد بود.

نام بیمه گر..... سرمایه..... ریال ذخایر قانونی..... ریال شماره ثبت..... نمایندگی..... کد نمایندگی..... شماره سری.....

محل صدور..... واحد صدور..... تاریخ صدور..... تهران - خیابان..... تلفن..... عنوان تلگرافی..... شماره تلکس.....

سال تأسیس ..... 13.....

بیمه نامه آتش سوزی، صاعقه و انفجار

شماره پرسشنامه..... شماره بیمه نامه..... تاریخ شروع..... تاریخ انقضا.....
نوع اشتغال.....
مشخصات و نشانی پستی بیمه گذار.....
شماره بیمه نامه سال قبل.....
مشخصات و نشانی پستی ذی نفع.....

جدول مشخصات

ردیف	شرح مورد بیمه و مکان آن	ارزش مورد بیمه به اظهار بیمه گذار	نرخ در هزار	حق بیمه به ریال
	جمع			

مبلغ بیمه‌شده به حروف:

مبلغ حق بیمه به حروف:

خطرات اضافی:

سایر توضیحات:

امضای بیمه‌گر

فصل اول - کلیات

ماده 1 - اساس قرارداد

این بیمه‌نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه 1316 و پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار (که جزء لاینفک بیمه‌نامه می‌باشد) تنظیم گردیده است و مورد توافق طرفین می‌باشد.

آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار که مورد قبول بیمه‌گر واقع نگردیده و کتباً به بیمه‌گذار همزمان با صدور بیمه‌نامه اعلام گردیده است جزء تعهدات بیمه‌گر محسوب نمی‌گردد.

ماده 2 - بیمه‌گر

بیمه‌گر شرکت بیمه‌ای است که مشخصات آن در این بیمه‌نامه قید گردیده و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه به عهده می‌گیرد.

ماده 3 - بیمه‌گذار

بیمه‌گذار شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه‌نامه است که بیمه را خریداری نموده و متعهد پرداخت حق بیمه آن می‌باشد.

ماده 4 - ذی‌نفع

ذی‌نفع هر شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه‌نامه اعم از بیمه‌گذار می‌باشد که در تمام یا قسمتی از موضوع بیمه نفع داشته باشد.

ماده 5 - مورد بیمه

مورد بیمه اموال مندرج در جدول مشخصات این بیمه‌نامه است که متعلق به بیمه‌گذار و یا در تصرف وی در محل مورد بیمه باشد. اموال سایر اشخاص تا حدودی که با نوع اشتغال بیمه‌گذار ارتباط دارد و همچنین اثاثیه منزل و سایر اموال متعلق به اعضای خانواده بیمه‌گذار یا کارگرانی که در منزل وی به سر می‌برند، مشروط بر اینکه بهای آنها در سرمایه بیمه‌شده منظور و در محل مورد بیمه مستقر باشد بیمه‌شده محسوب می‌شود.

ماده 6 - مدت بیمه

مدت بیمه از ساعت 12 روزی که به عنوان تاریخ شروع در بیمه‌نامه قید گردیده است آغاز و در ساعت 12 روز تاریخ انقضای بیمه‌نامه خاتمه می‌یابد مگر آنکه خلاف آن در بیمه‌نامه تصریح شده باشد.

ماده 7 - اعتبار بیمه‌نامه

اعتبار بیمه‌نامه و تعهد بیمه‌گر بعد از پرداخت اولین قسط حق بیمه آغاز می‌گردد و بیمه‌گذار مدیون باقیمانده حق بیمه خواهد بود مگر آنکه تاریخ شروع مؤخری کتباً مورد توافق قرار گیرد. ولی در هر حال پایان مدت قرارداد در صورت نبودن شرط خلاف تاریخ مندرج در بیمه‌نامه می‌باشد.

ماده 8 - اصل غرامت

جبران خسارت در هیچ مورد از میزان زیان وارده به بیمه‌گذار نسبت به مورد بیمه در زمان وقوع خسارت تجاوز نمی‌نماید.

فصل دوم - شرایط

ماده 9 - اصل حسن نیت

بیمه‌گذار مکلف است با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه‌گر کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه‌گر قرار دهد. اگر بیمه‌گذار در پاسخ به پرسش بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا عمداً برخلاف واقع اظهاری بنماید قرارداد بیمه باطل و بلااثر خواهد بود ولو مطلبی که کتمان شده یا برخلاف واقع اظهار شده هیچ‌گونه تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط وجوه پرداختی بیمه‌گذار به وی مسترد نخواهد شد بلکه بیمه‌گر می‌تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

ماده 10 - خطرات بیمه‌شده

تأمین بیمه‌گر با رعایت استثنائات و محدودیتهای مندرج در بیمه‌نامه شامل تحقق خسارت ناشی از خطرات زیر خواهد بود:

- 1 - آتش: در این بیمه‌نامه منظور از آتش عبارت است از ترکیب هر ماده با اکسیژن به شرط آنکه با شعله همراه باشد.
- 2 - صاعقه: در این بیمه‌نامه صاعقه عبارت است از تخلیه بار الکتریکی بین دو ابر یا بین ابر و زمین که بر اثر القای دو بار مخالف به وجود می‌آید.
- 3 - انفجار: در این بیمه‌نامه انفجار به مفهوم هر نوع آزاد شدن ناگهانی انرژی حاصل از انبساط گاز و یا بخار است.

ماده 11 - خسارت و هزینه‌های قابل تأمین

این بیمه‌نامه خسارت مشروطه زیر را تأمین می‌نماید:

- 1 - خسارت مستقیم ناشی از آتش، صاعقه و انفجار.
- 2 - خسارت و هزینه ناشی از اقدامات لازم که به منظور جلوگیری از توسعه خسارت صورت می‌گیرد. همچنین خسارت و هزینه ناشی از نقل مکان ضروری مورد بیمه به منظور نجات آن از خطرات بیمه‌شده.

ماده 12 - حدود خسارت قابل تأمین

این بیمه‌نامه خسارت مستقیم به مورد بیمه را که ناشی از آتش، صاعقه و انفجار در مکان و محل مورد بیمه باشد به شرح مندرج در بیمه‌نامه و به میزان زیان وارده به بیمه‌گذار نسبت به مال بیمه‌شده جبران خواهد نمود.

خسارت قابل پرداخت نمی‌تواند از مابه‌التفاوت ارزش هریک از اقلام بیمه‌شده بلافاصله قبل و بعد از وقوع خسارت و یا در صورت خسارت کلی از مبلغ بیمه‌شده هریک از اقلام خسارت‌دیده تجاوز نماید. زیان حاصله از وقفه در کار و تولید و زیان ناشی از افزایش هزینه تعمیر، بازسازی و تأسیس مجدد بیمه نمی‌باشد.

تبصره (الحاقی 1370/11/28)¹⁹⁶ - سرمایه بیمه در صورت وقوع خسارت، به میزان خسارت تقلیل می‌یابد، لکن بیمه‌گذار می‌تواند با پرداخت حق بیمه اضافی سرمایه بیمه را افزایش دهد.

شرکتهای بیمه می‌توانند از تقلیل سرمایه تا 5% بدون دریافت حق بیمه اضافی صرف‌نظر نمایند.

ماده 13 - خطرات اضافی

در صورت موافقت بیمه‌گر و دریافت حق بیمه اضافی می‌توان خطرات دیگری را مضاف به آنچه تحت عنوان خطرات بیمه‌شده آمده است بیمه نمود.

تأمین خطرات اضافی منوط به صدور الحاقیه خواهد بود.

ماده 14 - پرداخت حق بیمه

در صورت نبودن شرط خلاف بیمه‌گذار موظف است حق بیمه را در مقابل دریافت بیمه‌نامه نقداً بپردازد و قبض رسیدی که به امضای مجاز بیمه‌گر رسیده باشد اخذ نماید.

¹⁹⁶ - این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 21/2 الحاق شده است.

ماده 15 - کتبی بودن اظهارات

پیشنهاد و اظهار بیمه‌گذار و بیمه‌گر بایستی کتباً به آخرین نشانی اعلام‌شده ارسال گردد.

ماده 16 - کاهش ارزش مورد بیمه

در صورتی که بهای اموال بیمه‌شده به‌طور محسوس از ارزش مورد بیمه کمتر شود بیمه‌گذار موظف است موضوع را بدون تأخیر به اطلاع بیمه‌گر برساند.

در صورتی که کل و یا قسمتی از مورد بیمه به دلایلی غیر از تحقق خطرات بیمه‌شده زیان کلی ببیند بیمه‌نامه در ارتباط با کل و یا آن قسمت از مورد بیمه از زمان وقوع زیان کلی منفسخ و حق بیمه دوره اعتبار به صورت روزشمار محاسبه و مابه‌التفاوت به بیمه‌گذار مسترد می‌شود.

ماده 17 - بیمه مضاعف

اگر تمام یا قسمتی از اموال بیمه‌شده موضوع این بیمه‌نامه به موجب قرارداد دیگری و برای همان خطر و مدت نزد بیمه‌گر دیگری بیمه شود بیمه‌گذار ملزم است مراتب را بدون تأخیر و با ذکر نام بیمه‌گر جدید و مبلغ بیمه‌شده به اطلاع بیمه‌گر برساند. در صورت وقوع حادثه مسؤلیت بیمه‌گر به تناسب مبلغی که خود بیمه کرده با مجموع مبالغ بیمه شده می‌باشد. چنانچه اموال بیمه‌شده تحت بیمه‌نامه دیگری مانند بیمه‌نامه باربری که قبل از شروع بیمه‌نامه حاضر تنظیم گردیده بیمه شده باشد مسؤلیت بیمه‌گر فقط نسبت به قسمتی خواهد بود که به وسیله بیمه‌نامه مقدم تأمین نشده است.

ماده 18 - تشدید خطر

هرگاه در مدت بیمه تغییراتی در کیفیت و یا وضعیت مورد بیمه داده شود که موجب تشدید خطر باشد بیمه‌گذار موظف است بدون تأخیر بیمه‌گر را از تغییرات حاصله آگاه سازد و نیز در صورتی که تغییرات نامبرده در اثر عمل بیمه‌گذار نبوده ولی بیمه‌گذار از حدوث آن اطلاع داشته باشد ملزم است ظرف مدت ده روز از تاریخ اطلاع بیمه‌گر را آگاه نماید.

در صورت تشدید خطر بیمه‌گر می‌تواند حق بیمه اضافی متناسب با خطر را برای مدت باقیمانده مطالبه یا اینکه قرارداد بیمه را ظرف ده روز از تاریخ اعلام بیمه‌گذار فسخ نماید. در صورتی که طرفین نتوانند در میزان حق بیمه اضافی توافق نمایند از تاریخ اعلام عدم قبول بیمه‌گذار بیمه‌نامه منفسخ می‌گردد.

در هر صورت بیمه‌گر حق دارد حق بیمه اضافی را از هنگام تشدید خطر تا زمان فسخ و یا انقضای مدت بیمه مطالبه نماید. در صورت تحقق خطر هرگاه مسلم شود در حین اجرای قرارداد بیمه‌گذار عوامل تشدید خطر را می‌دانسته و بیمه‌گر را مطلع نکرده است بیمه‌گر می‌تواند خسارت را به نسبت حق بیمه دریافتی و حق بیمه مشدد پرداخت کند.

ماده 19 - حقوق مرتهن

بیمه‌گر مکلف است حقوق قانونی مرتهن را در مورد اموال بیمه‌شده اعم از منقول و غیرمنقول تا حدود حداکثر تعهد خود در پرداخت خسارت رعایت نماید. حقوق مرتهن نسبت به اموال بیمه‌شده مزبور باید به اطلاع بیمه‌گر رسیده باشد.

ماده 20 - تغییر مالکیت

در صورتی که مالکیت مورد بیمه به دیگری انتقال داده شود مراتب می‌بایستی در اسرع وقت به اطلاع بیمه‌گر برسد. در این صورت انتقال حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد بیمه به انتقال گیرنده منوط به موافقت کتبی شخص اخیر می‌باشد. خسارت به نسبت میزان استحقاق به ذوی‌الحقوق اعم از ذی‌نفع مندرج در بیمه‌نامه پرداخت می‌شود.

ماده 21 (اصلاحی 1370/11/28) - بیمه‌گذار می‌تواند در هر زمان بیمه‌نامه را فسخ نماید. در این صورت بیمه‌گر با در نظر گرفتن تعرفه

کوتاه‌مدت، حق بیمه را محاسبه و مابه‌التفاوت دریافتی را به بیمه‌گذار مسترد می‌نماید. بیمه‌نامه‌هایی که به موجب قانون یا قرارداد به نفع ثالث صادر می‌شوند از شمول این حکم مستثنی می‌باشند.

بیمه‌گر در مواردی که قانون بیمه اجازه فسخ به او داده است می‌تواند بیمه‌نامه را با یک اخطار ده روزه فسخ نماید و اعلامیه آن را با پست سفارشی به آخرین نشانی اعلام‌شده بیمه‌گذار ارسال نماید. در این صورت بیمه‌گر بایستی حق بیمه دریافتی باقیمانده مدت را پس از انقضای ده روز از تاریخ اعلام اخطار مزبور به بیمه‌گذار به صورت روزشمار مسترد نماید.

ماده 22 - مواردی که بیمه‌گذار حقوق خود را از دست می‌دهد

در موارد زیر قرارداد بیمه باطل است و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نمی‌باشد. در صورتی که قسمتی از حق بیمه وصول نشده و یا خسارتی پرداخت شده باشد بیمه‌گر محق در مطالبه آن خواهد بود.

- 1- کتمان حقایق یا اظهارات خلاف واقع عمدی بیمه‌گذار در پیشنهاد بیمه به نحوی که منجر به کاهش اهمیت خطر در نظر بیمه‌گر شده باشد.
- 2- بیمه کردن اموال به میزانی بیش از ارزش واقعی با قصد تقلب.
- 3- بیمه مضاعف مورد بیمه در مقابل همان خطر و مدت در نزد بیمه‌گر دیگر با قصد تقلب.
- 4- مباشرت و یا مشارکت در ایجاد خسارت عمدی در موضوع بیمه توسط ذوی‌الحقوق اعم از بیمه‌گذار و یا قائم‌مقام وی.
- 5- بیمه خطری که قبلاً تحقق یافته است.

ماده 23 - وظایف بیمه‌گذار در صورت وقوع حادثه

در صورت وقوع حادثه بیمه‌گذار موظف است:

- 1- حداکثر ظرف 5 روز از زمان اطلاع وقوع حادثه بیمه‌گر را مطلع نماید.
- 2- حداکثر ظرف 10 روز از زمان اطلاع وقوع حادثه بایستی کیفیت حادثه، فهرست اشیای نجات داده شده، محل جدید آنها و مبلغ تقریبی خسارت را برای بیمه‌گر ارسال دارد.
- 3- برای جلوگیری از توسعه خسارت در موقع یا بعد از وقوع حادثه، کلیه اقدامات لازم را به عمل آورد.
- 4- بدون اجازه بیمه‌گر در مورد بیمه تغییراتی ندهد که تعیین علت حادثه یا ارزیابی خسارت را دچار اشکال نماید. مگر آنکه تغییرات در جهت تقلیل خسارت و یا رعایت منافع عمومی ضروری باشد.
- 5- ضمن همه‌گونه همکاری که بیمه‌گر برای تعیین حدود تعهدات خود بدان نیاز دارد حداکثر تا 15 روز بعد از اطلاع از وقوع حادثه فهرست اموال موجود در روز حادثه، فهرست اموال از بین رفته و آسیب‌دیده و در صورت درخواست بیمه‌گر بهای آنها بلافاصله قبل از تاریخ حادثه را در اختیار بیمه‌گر قرار دهد.

ماده 24 - ارزیابی خسارت

- 1- در صورتی که مالی به کمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد بیمه‌گر فقط به تناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسؤول خسارت خواهد بود.
- 2- قیمت واقعی مورد بیمه در زمان بروز خسارت بر این اساس که بیمه را نباید وسیله انتفاع قرار داد، محاسبه خواهد شد.
- 3- در صورتی که مبلغ خسارت وارده مورد توافق نباشد بیمه‌گر و بیمه‌گذار حق دارند درخواست تعیین میزان خسارت وارده را به وسیله هیأتی مرکب از سه نفر کارشناس به شرح زیر بنمایند:
الف - هریک از طرفین یک نفر کارشناس انتخاب و کتباً به طرف دیگر معرفی می‌نماید. کارشناسان منتخب متفقاً نسبت به تعیین کارشناس سوم اقدام خواهند نمود. در صورتی که یکی از طرفین کارشناس منتخب خود را در مدت 14 روز از تاریخ اعلام طرف دیگر انتخاب ننماید و یا کارشناسان منتخب در تعیین کارشناس سوم ظرف مدت یک ماه از تاریخ آخرین انتخاب و اعلام به توافق نرسند درخواست تعیین کارشناس یا کارشناسان تعیین نشده به دادگاه ذی‌صلاح تقدیم خواهد شد.
ب- هریک از طرفین می‌تواند در صورتی که کارشناس سوم نسبت خویشاوندی با طرف دیگر داشته باشد کارشناس مزبور را رد نماید.
ج - هریک از طرفین حق الزحمه کارشناس منتخب خود را خواهد پرداخت و حق الزحمه کارشناس سوم بالمناصفه به عهده طرفین خواهد بود.

ماده 25 - اختیارات بیمه‌گر در مورد اموال خسارت‌دیده

بیمه‌گر می‌تواند اموال خسارت‌دیده و نجات داده شده را تصاحب، تعمیر و یا تعویض نماید که در این صورت می‌بایستی تمایل خود را کتباً و حداکثر ظرف 30 روز پس از دریافت مدارک مذکور در بند 5 ماده (23) به بیمه‌گذار ابلاغ نماید. بهای اموال تصاحب‌شده براساس توافق و یا ارزیابی تعیین خواهد شد. تعمیر و یا تعویض اموال مورد بیمه خسارت‌دیده توسط بیمه‌گر می‌بایستی ظرف مدتی که عرفاً کمتر از آن مقدور نمی‌باشد انجام پذیرد.

ماده 26 - مهلت پرداخت خسارت

بیمه‌گر مکلف است حداکثر ظرف چهار هفته پس از دریافت کلیه اسناد و مدارکی که بتواند به وسیله آنها حدود مسئولیت خود و میزان خسارت وارده را تشخیص دهد، اقدام به تسویه و پرداخت خسارت نماید.

ماده 27 - مواردی که موجب کاهش جبران خسارت می‌شود

در موارد زیر بیمه‌گر می‌تواند پرداخت خسارت را رد نماید یا اینکه آن را به نسبت درجه تقصیر ذوی‌الحقوق اعم از بیمه‌گذار یا قائم‌مقام وی کاهش دهد.

1 - هرگاه حادثه در اثر تقصیر ذوی‌الحقوق اعم از بیمه‌گذار و یا قائم‌مقام وی روی داده باشد.

2 - هرگاه بیمه‌گذار به وظایف مندرج در ماده (23) عمل ننموده باشد و در نتیجه میزان خسارت افزایش یافته و یا به حقوق بیمه‌گر خدشه وارد آید.

ماده 28 - مهلت اقامه دعوی

بیمه‌گر و بیمه‌گذار ضمن عقد خارج لازم شرط و توافق نمودند که کلیه دعاوی ناشی از این بیمه‌نامه را ظرف مدت دو سال از تاریخ بطلان، فسخ و یا انقضای مدت بیمه‌نامه و در صورت وقوع حادثه موضوع بیمه‌نامه از تاریخ وقوع حادثه مزبور علیه یکدیگر اقامه نمایند و هرگونه ادعای احتمالی پس از انقضای دو سال یادشده را از خود سلب و بلاعوض به طرف مقابل صلح نمودند. دعاوی ناشی از این بیمه‌نامه پس از دو سال مذکور مشمول مرور زمان و غیرقابل استماع می‌باشد.

ماده 29 - اصل قائم‌مقامی

کلیه حقوق بیمه‌گذار علیه اشخاص ثالث به لحاظ تقصیر یا مسئولیت اشخاص مذکور در ایجاد حادثه تا میزان خسارت پرداخت‌شده توسط بیمه‌گر، به شخص اخیر منتقل می‌گردد.

شرکا، کارکنان، همسر و بستگان نسبی و یا سببی درجه اول بیمه‌گذار از لحاظ اجرای مقررات این ماده شخص ثالث تلقی نمی‌گردند مگر آنکه خسارت ناشی از عمد آنان باشد.

فصل سوم - استثنائات

ماده 30 - مسکوکات، پول، اوراق بهادار، اسناد، فلزات قیمتی به هر شکل، جواهرات و مروارید، سنگهای قیمتی سوارنشده، هرگونه اسناد و نسخ خطی و همچنین هزینه بازسازی نقشه، جمع‌آوری مجدد اطلاعات و یا تنظیم دفاتر بازرگانی تحت این بیمه‌نامه پوشش ندارد مگر آنکه صراحتاً خلاف آن شرط شده باشد.

ماده 31 - تحقق خطرات موضوع این بیمه‌نامه چنانچه ناشی از هر یک از حوادث و وقایع ذیل باشد، تحت پوشش این بیمه‌نامه نخواهد بود، مگر آنکه صراحتاً خلاف آن شرط شده باشد:

- 1- جنگ، جنگ داخلی، آشوب و بلوا، اعتصاب، قیام، انقلاب، کودتا، اغتشاشات داخلی و یا اقدامات احتیاطی مقامات نظامی و انتظامی.
- 2- آتشفشان، ریزش زمین، سیل، طغیان رودخانه‌ها، حریق تحت‌الارضی و یا آفات سماوی.¹⁹⁷
- 3- انفجار مواد منفجره مانند دینامیت، تی، ان، تی و باروت.
- 4- فعل و انفعالات هسته‌ای.

ماده 32 - خسارت وارده به موتورها و ماشینهای برقی در نتیجه اتفاقات زیر که در داخل موتورها و ماشینهای مزبور به وقوع بپیوندد به هر علت مورد پوشش این بیمه‌نامه نمی‌باشد:

اتصالات و اثرات ناشی از جریان برق، پاره‌شدن هادی، جرقه زدن، امواج برقی ناشی از این اتفاقات بار زیاد و یا عدم کفایت عایق‌بندی، لکن خسارتی که در نتیجه اتفاقات مذکور در سایر قسمتهای مورد بیمه بروز نماید، تحت پوشش خواهد بود.

ماده 33 - خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی ناشی از انفجار این ظروف مورد پوشش این بیمه‌نامه نمی‌باشد. لکن خسارتی که در نتیجه تحقق خطر مزبور در سایر قسمتهای مورد بیمه بروز نماید تحت پوشش خواهد بود.

ماده 34 - خسارت وارده به مورد بیمه در محدوده آتش کنترل شده تحت پوشش این بیمه‌نامه نخواهد بود.

آیین‌نامه شماره (21/1)

مصوب 1367/9/7

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، شرایط الحاقیه بیمه ظروف تحت فشار صنعتی (به شرح پیوست) که منضم به بیمه‌نامه آتش‌سوزی می‌گردد را در جلسه مورخ 1367/9/7 تصویب نمود.

**الحاقیه بیمه ظروف تحت فشار صنعتی
منضم به بیمه‌نامه آتش‌سوزی شماره (21)**

شماره پیشنهاد: تاریخ شروع:
شماره الحاقیه: تاریخ خاتمه:
تاریخ صدور:

بیمه‌گر براساس پیشنهاد بیمه‌گذار با صدور این الحاقیه و جدول مشخصات و شرایط پیوست که مجموعاً جزء لاینفک بیمه‌نامه آتش‌سوزی شماره فوق‌الذکر می‌باشد علی‌رغم آنچه در این مورد در شرایط عمومی بیمه‌نامه ذکر گردیده است، جبران خسارت و هزینه‌های قابل تأمین موضوع قسمت دوم شرایط منضم به این الحاقیه را متعهد می‌گردد. سایر شرایط بیمه‌نامه به قوت خود باقی است.

جدول مشخصات الحاقیه بیمه ظروف تحت فشار صنعتی

ردیف	مورد بیمه	محل مورد بیمه	شماره سریال	مارک و تاریخ ساخت	نام سازنده	حداکثر فشار مجاز وارد بر سویاپ اطمینان	مبلغ بیمه شده (ریال)	نرخ (%)	حق بیمه (ریال)	حداکثر تعهد بیمه‌گر (ریال)

¹⁹⁷ - زمین‌لرزه به موجب مصوبه 1373/2/26 شورای عالی بیمه از بند 2 حذف شده و مصوبه مذکور در همین مجموعه درج گردیده است.

									جمع	

امضای بیمه‌گر.....

شرایط بیمه ظروف تحت فشار صنعتی

اول - تعاریف

1 - ظروف تحت فشار صنعتی عبارت است از:

1/1 - دیگ بخار به مفهوم ماشین‌آلاتی که بر اثر فعل و انفعالات ناشی از نیروی بخار و یا سایر عوامل نیروزا، بخار مرطوب و یا خشک را جهت استفاده در صنایع تولید می‌نماید.

1/2 - ظروفی که به منظور نگهداری مواد و یا گازهای تحت فشار، در صنعت مورد استفاده قرار می‌گیرد. ظروف تحت فشار صنعتی شامل قسمتهای زیر می‌باشد:
الف - دستگاه اصلی.

ب- اجزا و قطعاتی که بدون وجود دریچه‌های سوپاپ قطع‌کننده به دستگاه اصلی متصل می‌باشد.

ج - قطعات فلزی، درجات فشار آب و اتصالاتی که آنها را به دستگاه اصلی وصل می‌کند. حتی اگر این قطعات و اتصالات به وسیله دریچه سوپاپهای اطمینان از اجزای ثابت جدا شده باشد.

2 - ترکیدن و تلاشی، به مفهوم تغییرشکل ناگهانی و خطرناک ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه است که در اثر فشار نیروی بخار و یا سایر عوامل نیروزا ایجاد شود.

دوم - خسارت قابل تأمین

این بیمه خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه را که ناشی از ترکیدن و تلاشی این ظروف باشد با رعایت مفاد بیمه‌نامه، تعاریف فوق و مفاد مندرج زیر جبران می‌نماید.

سوم - سایر مقررات

1 - بیمه‌گر می‌تواند بازدید و بررسیهای دوره‌ای را از ظروف تحت فشار صنعتی موضوع این بیمه‌نامه انجام دهد. بیمه‌گذار مکلف است تسهیلات لازم جهت بازدید و بررسیهای دوره‌ای مزبور فراهم نموده و دستورات و ضوابط ایمنی توصیه‌شده از طرف بیمه‌گر را رعایت نماید.

2 - فشار یا بار بر روی سوپاپهای اطمینان نباید از میزان مجاز مقرر شده در حد استاندارد تجاوز نماید. مگر آنکه توافق دیگری بین طرفین به عمل آمده باشد.

3 - چنانچه بیمه‌گذار بخواهد اصلاحات و یا تغییراتی در ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه به‌عمل آورد و یا قطعات و ادواتی را به ظروف مزبور اضافه و یا از آن جدا نماید، می‌بایست مراتب را به بیمه‌گر اطلاع دهد.

چهارم - استثنائات

این بیمه موارد زیر را تحت پوشش قرار نمی‌دهد:

- 1 - خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه در اثر آزمایش هیدرولیکی ظروف مزبور.
- 2 - خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه در دوره تعمیر و راه‌اندازی مجدد این ظروف در مواردی که به علت تحقق خطر موضوع بیمه این الحاقیه خسارت دیده است.
- 3 - خسارت ناشی از موارد زیر در صورتی که منجر به تلاشی و یا ترکیدن ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه نگردد.
الف - خوردگی ناشی از سوخت یا موارد دیگر، زنگ‌زدگی و یا استهلاک قطعات ظروف تحت فشار صنعتی مورد بیمه.
ب- تغییر شکل تدریجی ظروف مزبور از قبیل:
- ترک خوردن، شکستن، متورم شدن، لایه‌لایه شدن، درز پیدا کردن، شیار پیدا کردن (حتی اگر این موارد همراه با نشت باشد).
ج - نقص فنی اتصالات ظروف مورد بیمه.

آیین‌نامه شماره (21/3)

شرایط الحاقیه بیمه زلزله منضم به بیمه‌نامه آتش سوزی

مصوب 1373/2/26

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری شرایط الحاقیه بیمه زلزله از خطرات تبعی و ضمیمه بیمه‌نامه آتش سوزی را در جلسات مورخ 1372/11/18 و 1373/2/26 به شرح زیر تصویب نمود:
«با توجه به پیشنهاد مورخ بیمه‌گذار و همچنین با عنایت به ماده (13) شرایط عمومی بیمه‌نامه آتش سوزی مصوب شورای عالی بیمه بدین وسیله خسارات مستقیم ناشی از زلزله وارد به مورد بیمه به استثنای زمین‌لرزه از بند 2 ماده (31) شرایط عمومی بیمه‌نامه آتش سوزی فوق‌الذکر حذف می‌گردد.

از مبلغ هر خسارت 15% به عنوان تعهد بیمه‌گذار (فرانشیز) کسر خواهد شد. سایر شروط الحاقیه مطابق با شرایط عمومی، خصوصی و پیوست عمومی بیمه‌نامه آتش سوزی فوق‌الذکر می‌باشد.

1 - مبلغ بیمه‌شده:

2 - نرخ:

3 - حق بیمه:

4 - تاریخ صدور:

5 - تاریخ شروع اعتبار الحاقیه:

آیین‌نامه شماره (22)

ذخایر فنی مؤسسات بیمه

مصوب 1367/8/11 با اصلاحات بعدی

با توجه به تبصره (1) ماده (109) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه سال 1366¹⁹⁸، شورای عالی بیمه در اجرای ماده (61) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، آیین‌نامه ذخایر فنی مؤسسات بیمه را در 13 ماده و 2 تبصره به شرح زیر در جلسه مورخ 1367/8/11 مورد موافقت قرار داد.

فصل اول - کلیات

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند برای انجام تمام تعهداتی که به موجب قراردادهای بیمه مستقیم و قراردادهای بیمه اتکایی به عهده گرفته‌اند، ذخایر فنی زیر را براساس ضوابط مقرر از طرف شورای عالی بیمه نگهداری و در ستون بدهی ترازنامه خود ثبت نمایند.

الف- در بیمه‌های زندگی:

1- ذخیره ریاضی برای پرداخت سرمایه‌ها و مستمریها.

2- ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع برای پرداخت سهمی از منافع حاصله به بیمه‌گذاران.

3- ذخیره فنی تکمیلی برای تقویت سایر ذخایر فنی بیمه‌های زندگی و تضمین تعهدات مؤسسات بیمه.

4- ذخایر فنی بیمه عمر زمانی.

ب- در بیمه‌های غیرزندگی:

1- ذخیره حق بیمه برای خطرات جاری.

2- ذخیره خسارات معوق برای پرداخت خساراتی که اعلام شده و در دست رسیدگی است.

3- ذخیره برگشت حق بیمه برای استرداد حق بیمه به علت فسخ یا ابطال یا تقلیل حق بیمه بعد از دوره مالی.

4- ذخیره ریاضی برای پرداخت مستمریها.

5- ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع برای پرداخت سهمی از منافع حاصله به بیمه‌گذاران.

6- ذخیره فنی تکمیلی برای تقویت سایر ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی و تضمین تعهدات مؤسسات بیمه.

ماده 2 - مؤسسات بیمه موظفند در موقع تنظیم حساب سود و زیان و ترازنامه سال مالی 1368، ذخایر فنی سال 1368 را طبق مقررات این آیین‌نامه محاسبه و به بدهکار حساب سود و زیان و بستانکار حساب ذخایر فنی منظور دارند و در موقع تنظیم حساب سود و زیان و ترازنامه سالهای بعد، هر سال ذخایر فنی آخر سال مالی قبل را به بستانکار حساب سود و زیان سال مالی منتقل و ذخایر فنی آخر سال مالی را به بدهکار حساب سود و زیان همان سال منظور نمایند.

فصل دوم - ذخایر فنی بیمه‌های زندگی

ماده 3 - ذخیره ریاضی بیمه‌های زندگی عبارت است از تفاوت بین ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر (اعم از سرمایه و مستمری) و ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گذاران با رعایت مبانی فنی مورد استفاده در محاسبه حق بیمه که نسبت به سهم نگهداری مؤسسه بیمه محاسبه می‌شود.

ماده 4 - ذخیره مشارکت در منافع بیمه‌های زندگی عبارت است از درصدی از منافع حاصل از معاملات بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری ذخایر فنی آن که به موجب شرایط قراردادهای بیمه‌های زندگی باید بین بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی تقسیم شود. سهم بیمه‌گذاران در منافع اعم از اینکه در پایان هر سال مالی یا سالهای بعد قابل تقسیم باشد باید در این ذخیره منظور شود.

ماده 5 - ذخایر فنی بیمه‌های عمر زمانی براساس مبانی تعیین شده برای بیمه‌های غیرزندگی (به غیر از بیمه‌های اتومبیل) موضوع فصل سوم این آیین‌نامه محاسبه و در حسابها منظور خواهد شد.

¹⁹⁸ - جهت ملاحظه ماده (109) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366 به پاورقی بند «ب» ماده (61) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

ماده 6 - ذخیره فنی تکمیلی در بیمه‌های زندگی عبارت است از حاصل جمع اقلام زیر:
الف (اصلاحی 1376/12/25) - 2/5% حق بیمه‌های سال پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی واگذاری.
ب - ذخیره فنی تکمیلی که از سال قبل منتقل شده است.

فصل سوم - ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی

ماده 7 (اصلاحی 1381/4/18)¹⁹⁹ - ذخایر حق بیمه برای خطرات جاری در بیمه‌های غیر زندگی که عبارت است از حق بیمه‌های مربوط به فاصله زمانی بین تاریخ ترازنامه تا انقضاء مدت قراردادهای بیمه به ترتیب زیر محاسبه می‌شود:
برای همه بیمه‌ها چهل درصد حق بیمه بیمه‌نامه‌های صادره ظرف سال پس از کسر حق بیمه اتکایی واگذاری به نصابهای مندرج در ماده فوق اضافه می‌شود. هرگاه مؤسسه بیمه در نیمه دوم ماه شروع

تبصره - در مورد اولین سال فعالیت مؤسسات بیمه در ایران برای هر یک از ماههای قبل از شروع فعالیت 3/5% حق بیمه بیمه‌نامه‌های صادره ظرف سال مذکور پس از کسر حق بیمه اتکایی واگذاری به نصابهای مندرج در ماده فوق اضافه می‌شود. هرگاه مؤسسه بیمه در نیمه دوم ماه شروع به فعالیت کرده باشد ماه مزبور جزو ماههای فعالیت محسوب نمی‌گردد.

ماده 8 - ذخیره خسارات معوق در بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از جمع برآورد خسارات اعلام‌شده در دست رسیدگی در آخر سال مالی پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی.

ماده 9 - ذخیره برگشت حق بیمه در بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از 50% نسبت حق بیمه‌های برگشتی به کل حق بیمه در سه سال مالی قبل ضربدر حق بیمه سال مالی جاری پس از کسر حق بیمه اتکایی.

ماده 10 - ذخیره ریاضی در بیمه‌های غیرزندگی برای پرداخت مستمری‌هایی که قطعی شده عبارت است از ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی.

ماده 11 - ذخیره مشارکت در منافع بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از درصدی از منافع حاصل از هر یک از قراردادهای بیمه که به موجب شرایط قرارداد قابل پرداخت به بیمه‌گذاران باشد.

ماده 12 (اصلاحی 1371/3/11) - ذخیره فنی تکمیلی در بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از حاصل جمع اقلام زیر:

الف - 10% حق بیمه‌های سال پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی واگذاری.

ب - ذخایر فنی تکمیلی که از سال قبل منتقل شده است.

فصل چهارم - ذخایر فنی بیمه‌های اتکایی قبولی

ماده 13 - ذخایر فنی معاملات بیمه اتکایی قبولی با رعایت قواعد مقرر در مواد قبلی این آیین‌نامه و به موجب شرایط قراردادها و توافقات اتکایی محاسبه می‌شود.

این آیین‌نامه از تاریخ اجرای قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366/12/3 جایگزین آیین‌نامه شماره 10 مصوب 1353/2/9 و مکملهای 10/1 و 10/2 آن می‌گردد.

فصل پنجم - ذخیره فنی خطرات حوادث طبیعی (الحاقی 1369/12/20 و

¹⁹⁹ - اصلاح ماده 7 به موجب آیین‌نامه شماره 22/6 صورت گرفته است.

اصلاحی 1370/5/21

ماده 14 - ذخیره فنی خطرات حوادث طبیعی عبارت است از حاصل جمع اقلام زیر:

الف - 2/5% کلیه حق بیمه‌های سال پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی و اگذاری.

ب - ذخیره فنی حوادث طبیعی که از سال قبل منتقل شده است.

آیین‌نامه شماره (23)

بیمه‌نامه حوادث اشخاص (انفرادی)

مصوب 1368/8/22

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مفاد بیمه‌نامه حوادث اشخاص (انفرادی) مشتمل بر 25 ماده و 3 تبصره را پس از بررسی در جلسات متعدد در تاریخ 1368/8/22 به شرح پیوست تصویب نمود.

نام بیمه‌گر..... سرمایه..... ریال..... ذخایر قانونی..... ریال..... شماره ثبت..... نمایندگی.....
کد نمایندگی..... شماره سری..... محل صدور..... واحد صدور..... تاریخ صدور..... نشانی = تهران-
خیابان..... تلفن..... عنوان تلگرافی..... شماره تلکس.....
سال تأسیس 13

بیمه‌نامه حوادث اشخاص (انفرادی)

شماره پرسشنامه..... شماره بیمه‌نامه..... مدت بیمه‌نامه..... تاریخ شروع بیمه‌نامه..... تاریخ انقضای بیمه‌نامه.....
نوع اشتغال بیمه‌شده..... مشخصات و نشانی پستی بیمه‌گذار..... شماره بیمه‌نامه.....
سال قبل.....
مشخصات و نشانی پستی ذی‌نفع.....
مشخصات و نشانی پستی بیمه‌شده.....

جدول مشخصات

ردیف	انواع پوششها	سرمایه بیمه (به ریال)	نرخ بیمه	حق بیمه (به ریال)
	جمع			

مبلغ سرمایه بیمه به حروف:

مبلغ حق بیمه به حروف:

خطرات اضافی:

سایر توضیحات:

امضای بیمه‌گر

فصل اول - کلیات

ماده 1 - این بیمه‌نامه بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال 1316 و پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار (که جزء لاینفک بیمه‌نامه می‌باشد) تنظیم گردیده و مورد توافق طرفین می‌باشد.

آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار که مورد قبول بیمه‌گر واقع نگردیده باید به بیمه‌گذار قبل از صدور بیمه‌نامه اعلام گردد و موارد اعلام شده جزء تعهدات بیمه‌گر محسوب نمی‌گردد. در صورتی که بیمه‌شده و بیمه‌گذار شخص واحد نباشد، رضایت کتبی بیمه‌شده و در مورد بیمه‌شده‌ای که اهلیت قانونی نداشته باشد موافقت ولی یا قیم او ضروری است، وگرنه بیمه‌نامه باطل است.

ماده 2 - بیمه‌گر

بیمه‌گر شرکت بیمه‌ای است که مشخصات آن در این بیمه‌نامه قید گردیده و جبران خسارت و پرداخت غرامت ناشی از حوادث احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه به عهده می‌گیرد.

ماده 3 - بیمه‌گذار

بیمه‌گذار شخص حقیقی یا حقوقی است که مشخصات نامبرده در این بیمه‌نامه ذکر گردیده و پرداخت حق بیمه را تعهد می‌نماید.

ماده 4 - بیمه‌شده

بیمه‌شده شخصی است که احتمال تحقق خطر یا خطرات مشمول این بیمه‌نامه، برای او موجب انعقاد بیمه‌نامه گردیده و مشخصات نامبرده در این بیمه‌نامه ذکر شده است.

ماده 5 - ذی‌نفع

ذی‌نفع شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی هستند که بیمه‌نامه به نفع آنها منعقد شده و مشخصات آنان در این بیمه‌نامه ذکر گردیده است.

ماده 6 - حق بیمه

حق بیمه وجهی است که بیمه‌گذار در مقابل تعهدات بیمه‌گر می‌پردازد.

ماده 7 - سرمایه بیمه و یا غرامت بیمه

سرمایه بیمه و یا غرامت بیمه وجهی است که بیمه‌گر متعهد می‌گردد در صورت تحقق خطر یا خطرات مشمول بیمه طبق شرایط این بیمه‌نامه به ذی‌نفع بپردازد.

ماده 8 - حادثه

حادثه موضوع این بیمه عبارت است از هر واقعه ناگهانی ناشی از یک عامل خارجی که بدون قصد و اراده بیمه‌شده بروز کرده و منجر به جرح، نقص عضو، از کارافتادگی و یا فوت بیمه‌شده گردد.

ماده 9 - نقص عضو یا از کارافتادگی دائم و قطعی

نقص عضو یا از کارافتادگی دائم و قطعی عبارت است از قطع، تغییرشکل و یا از دست دادن توانایی انجام کار عضوی از اعضای بدن که ناشی از حادثه بوده و وضعیت دائم و قطعی داشته باشد.

ماده 10 - مدت بیمه‌نامه

مدت این بیمه یک سال تمام شمسی است و از ساعت 12 ظهر روزی که به عنوان تاریخ شروع بیمه‌نامه قید گردیده است، آغاز و در ساعت 12 ظهر روز انقضای بیمه‌نامه خاتمه می‌یابد. مگر آنکه بین طرفین به نحو دیگری توافق شده باشد.

فصل دوم - شرایط

ماده 11 - اصل حسن نیت

بیمه‌گذار و بیمه‌شده مکلفند با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه‌گر کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه‌گر قرار دهند.

اگر بیمه‌گذار و بیمه‌شده در پاسخ به پرسش بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نمایند و یا عمداً برخلاف واقع اظهار بنمایند، بیمه‌نامه باطل و بلااثر خواهد بود ولو مطلبی که کتمان شده یا برخلاف واقع اظهار شده، هیچ‌گونه تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد، در این صورت نه فقط وجوه پرداختی بیمه‌گذار مسترد نخواهد شد، بلکه بیمه‌گر می‌تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

ماده 12 - خطرات بیمه‌شده

تأمین بیمه‌گر با رعایت استثنائات و محدودیتهای مندرج در بیمه‌نامه، شامل تحقق خطر (حادثه) موضوع ماده (8) این بیمه‌نامه می‌باشد.

تحقق خطرات زیر نیز جزو تعهدات بیمه‌گر محسوب می‌گردد.

الف - غرق شدن، مسمومیت، تأثیر گاز، بخار و یا مواد خورنده مانند اسید.

ب - ابتلا به هاری، کزاز و سیاه زخم.

ج - دفاع مشروع بیمه‌شده.

د - اقدام به نجات اشخاص و اموال از خطر.

ماده 13 - خسارات قابل تأمین

این بیمه‌نامه فوت، از کارافتادگی و نقص عضو را که مستقیماً ناشی از موارد مذکور در ماده (12) این بیمه‌نامه باشد، تأمین می‌نماید.

در صورت توافق طرفین و دریافت حق بیمه اضافی، هزینه پزشکی و غرامت روزانه نیز قابل تأمین می‌باشد.

ماده 14 - پرداخت حق بیمه

بیمه‌گذار موظف است حق بیمه را در مقابل دریافت بیمه‌نامه نقداً بپردازد و قبض رسیدی که به مهر و امضای بیمه‌گر رسیده باشد، اخذ نماید مگر اینکه طرفین به نحو دیگری نسبت به پرداخت حق بیمه توافق نمایند.

ماده 15 - کتبی بودن اظهارات

هرگونه پیشنهاد و اظهار بیمه‌گذار و بیمه‌گر در رابطه با این بیمه‌نامه بایستی کتباً به آخرین نشانی اعلام شده ارسال گردد.

ماده 16 - تغییر خطر

هرگاه در جریان مدت بیمه، در شغل یا فعالیتهای دیگر بیمه‌شده تغییری حاصل شود، بیمه‌شده یا بیمه‌گذار موظفند بیمه‌گر را از تغییرات حاصل حداکثر ظرف مدت ده روز آگاه سازند. در صورت تغییر خطر بیمه‌گر حق بیمه متناسب با خطر را برای مدت باقیمانده پیشنهاد می‌نماید. در صورتی که طرفین نتوانند در میزان حق بیمه تعدیل شده توافق نمایند هر یک از طرفین حداکثر ظرف مدت ده روز می‌توانند بیمه‌نامه را فسخ نمایند.

ماده 17 - موارد فسخ بیمه نامه

بیمه‌گر یا بیمه‌گذار می‌تواند در موارد زیر اقدام به تقاضای فسخ بیمه‌نامه نمایند:

الف - موارد فسخ از طرف بیمه‌گر

بیمه‌گر در موارد زیر می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ نماید. در این صورت برگشت حق بیمه به صورت روزشمار محاسبه خواهد شد.

1 - عدم پرداخت تمام یا قسمتی از حق بیمه و یا اقساط آن در موعد یا مواعد معین.

2 - هرگاه بیمه‌گذار سهواً و یا بدون سوء نیت مطالبی را اظهار نماید و یا از اظهار مطالبی خودداری کند به نحوی که در نظر بیمه‌گر موضوع خطر را تغییر داده و یا از اهمیت آن بکاهد.

3 - در صورت تشدید خطر موضوع بیمه‌نامه و یا تغییر وضعیت بیمه‌شده به نحوی که اگر وضعیت مزبور قبل از قرارداد موجود بود بیمه‌گر حاضر برای انعقاد قرارداد با شرایط مذکور در قرارداد نمی‌گشت و عدم موافقت بیمه‌گذار با تعدیل حق بیمه.

4 - در صورتی که بیمه‌نامه برای مدت بیش از یک سال باشد در پایان هر سال.

ب - موارد فسخ از طرف بیمه‌گذار

بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ نماید در این صورت بیمه‌گر حق بیمه تا زمان فسخ را براساس تعرفه کوتاه‌مدت محاسبه می‌نماید. مگر در مواردی که فسخ توسط بیمه‌گذار مستند به یکی از دلایل زیر باشد که در این صورت حق بیمه تا زمان فسخ به‌طور روزشمار محاسبه خواهد شد.

1 - انتقال پرتفوی بیمه‌گر.

2 - کاهش خطر موضوع بیمه و عدم موافقت بیمه‌گر با تعدیل حق بیمه.

ماده 18 - موارد انفساخ بیمه نامه

در صورت فوت بیمه‌شده به علت تحقق خطری که تحت پوشش این بیمه‌نامه نمی‌باشد، بیمه‌نامه از زمان فوت بیمه‌شده منفسخ می‌گردد. در موارد انفساخ حق بیمه مدت منقضی شده براساس تعرفه کوتاه‌مدت محاسبه می‌شود.

ماده 19 - آثار فسخ

الف - در صورتی که بیمه‌گر بخواهد بیمه‌نامه را فسخ نماید، موظف است موضوع را به وسیله نامه یا تلگرام و سایر وسایل مقتضی به طرف دیگر اطلاع دهد. در این صورت بیمه‌نامه یک ماه پس از اعلام مراتب به بیمه‌گذار، فسخ شده تلقی می‌گردد.

ب - بیمه‌گذار می‌تواند با تسلیم درخواست کتبی به بیمه‌گر تقاضای فسخ بیمه‌نامه را بنماید. در این صورت از تاریخ تسلیم درخواست مزبور به بیمه‌گر بیمه‌نامه فسخ شده محسوب می‌شود. چنانچه در درخواست بیمه‌گذار تاریخ مشخصی برای فسخ تعیین شده باشد، اثر فسخ از تاریخ اخیر خواهد بود.

ماده 20 - وظایف بیمه‌شده، بیمه‌گذار و ذی‌نفع در صورت وقوع حادثه

الف - به محض موضوع حادثه غیر از فوت، بیمه‌شده موظف است به پزشک مراجعه نموده و دستوره‌های وی را مراعات و خود را تحت معالجه قرار دهد. و بیمه‌شده یا بیمه‌گذار موظفند حداکثر ظرف پنج روز بعد از وقوع حادثه، مراتب را کتباً به اطلاع بیمه‌گر برسانند.

ب - در صورت فوت بیمه‌شده، بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع مراتب را باید در اسرع وقت حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ فوت کتباً به اطلاع بیمه‌گر برسانند. مگر اینکه ثابت نمایند به علت خارج از اراده خود قادر به اعلام نبوده‌اند.

ج - برحسب مورد بیمه‌گذار، بیمه‌شده و یا ذی‌نفع باید مدارک مورد لزوم را به بیمه‌گر تسلیم نموده و به کلیه سؤالاتی که در رابطه با حادثه از ایشان می‌شود، از روی صداقت پاسخ دهد.

د - بیمه‌شده و یا ذی‌نفع ملزم به قبول هرگونه تحقیقات و یا معاینه پزشکی که هزینه آن مورد قبول بیمه‌گر می‌باشد، هستند.

تبصره - در صورتی که بیمه‌گذار، بیمه‌شده و یا ذی‌نفع تکالیف مقرر در این ماده را انجام ندهند بیمه‌گر می‌تواند ضرر و زیان وارده به لحاظ عدم اجرای تکالیف مزبور را از تعهدات قابل پرداخت خود کسر نماید.

ماده 21 - مسئولیت حسن اجرای تکالیف مقرر در این بیمه‌نامه از طرف بیمه‌شده یا ذی‌نفع برعهده بیمه‌گذار است.

ماده 22 - تعیین میزان غرامت بیمه

1 - غرامت فوت:

در صورتی که بیمه‌شده به علت وقوع یکی از خطرات مشمول این بیمه‌نامه فوت کند، بیمه‌گر متعهد است سرمایه بیمه را طبق شرایط این بیمه‌نامه و اوراق الحاقی منضم به آن و یا هرگونه توافق کتبی دیگر به ذی‌نفع بپردازد.

2 - غرامت نقص عضو و یا از کارافتادگی دائم (کلی و جزئی):

در صورتی که بیمه‌شده به علت وقوع یکی از خطرات مشمول بیمه دچار نقص عضو و یا از کارافتادگی دائم شود، بیمه‌گر متعهد است غرامت مربوطه را طبق شرایط این بیمه‌نامه و ضmann آن و جدول نقص عضو به شرح ذیل بپردازد:

الف - نقص عضو و از کارافتادگی دائم کلی:

موارد زیر نقص عضو و از کارافتادگی دائم کلی محسوب می‌شود و غرامت این موارد معادل 100% سرمایه بیمه شده خواهد بود.

1 - نابینایی کامل و دائم از دو چشم.

2 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع دو دست، حداقل از مچ.

3 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع دو پا، حداقل از مچ.

4 - از کارافتادگی دائم و کامل یک دست و یک پا، حداقل از مچ.

5 - از دست دادن هر دو پنجه پا.

6 - قطع کامل نخاع.

7 - ناشنوایی کامل و دائم هر دو گوش.

8 - برداشتن فک پایین.

ب - موارد زیر نقص عضو و از کارافتادگی دائم جزئی محسوب می‌شود و غرامت این موارد معادل درصدی از سرمایه بیمه می‌باشد که برای هر یک از اعضا، تعیین گردیده است.

80% 1 - از دست دادن قدرت و توانایی حرف زدن (لالی) اعم از کارافتادگی

دائم و کامل حنجره یا قطع زبان

70% 2 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک دست از بازو

60% 3 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک دست از ساعد

55% 4 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک دست از مچ

50% 5 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع کامل انگشتان هر دست

36% 5/1 - انگشت شست

24% 5/2 - بند اول شست

25% 5/3 - سبابه

12% 5/4 - بند اول سبابه

20% 5/5 - بند اول و دوم سبابه

- 5/6 - هریک از دو انگشت میانه 15%
- 5/7 - انگشت کوچک 10%
- در هر حال حداکثر تعهد بیمه‌گر بابت مجموع نقص عضو انگشتان هر دست از 50% سرمایه بیمه‌شده تجاوز نخواهد کرد و در صورتی که مجموع انگشتان هر دو دست قطع و یا از کارافتاده دائم گردد، حداکثر معادل 80% سرمایه بیمه قابل پرداخت خواهد بود.
- 6 - فقدان دندان‌ها حداکثر 28%
- 7 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک پا از مفصل ران 70%
- 8 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک پا از ساق 60%
- 9 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک پا از مچ 55%
- 10 - از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع انگشتان پا 30%
- 10/1 - شست پا 10%
- 10/2 - هریک از سایر انگشتان 5%
- 11 - نابینا شدن یک چشم 50%
- در صورتی که بیمه‌شده قبل از حادثه از بینایی کامل یک چشم محروم بوده باشد، درجه نقص عضو نابینا شدن چشم دیگر 80% خواهد بود.
- 12 - از دست دادن شنوایی یک گوش 35%
- در صورتی که بیمه‌شده قبل از وقوع حادثه مشمول بیمه از شنوایی کامل یک گوش محروم بوده باشد، درجه نقص عضو ناشنوا شدن گوش دیگر 65% خواهد بود.
- 13 - از دست دادن لاله گوش 10%
- 14 - از دست دادن حس بویایی 15%
- 15 - از دست دادن حس چشایی 15%
- 16 - غرامت نقص عضو سایر اعضای سر (جمع‌همه) و صورت از حداکثر 40% سرمایه بیمه تجاوز نخواهد کرد.
- 17 - یک کلیه 30%
- 18 - طحال 7%
- 19 - بیضه 5%
- تبصره -** در مواردی که از کارافتادگی کامل نباشد میزان از کارافتادگی به تشخیص پزشک معتمد بیمه‌گر تعیین خواهد شد و بیمه‌گر غرامت مربوطه را متناسب با درصدهای مذکور پرداخت خواهد نمود.
- 20 - سایر اعضای داخل بدن به تشخیص پزشک معتمد بیمه‌گر.
- پ - در موارد نقص عضو و از کارافتادگی دائم اعم از کلی یا جزئی غیر از موارد مذکور در بندهای «الف و ب» فوق‌الذکر، نقص عضو و از کارافتادگی دائم (کلی یا جزئی) و همچنین میزان غرامت مربوطه متناسب با درصدهای مذکور در بند «الف و ب» به نظر پزشک معتمد بیمه‌گر تعیین می‌گردد.
- در صورتی که بیمه‌گذار نسبت به نظر پزشک معتمد بیمه‌گر معترض باشد، موضوع در کمیسیونی متشکل از پزشک منتخب بیمه‌گر و پزشک منتخب بیمه‌گذار و یک نفر پزشک به انتخاب دو پزشک مزبور مطرح و نظر اکثریت کمیسیون مزبور برای طرفین در موارد اعتراض لازم‌الاتباع خواهد بود.
- 3 - جمع مبالغ پرداختی در مدت بیمه بابت فوت، نقص عضو و از کارافتادگی دائم (کلی یا جزئی) موضوع این بیمه‌نامه نمی‌تواند از سرمایه بیمه تجاوز نماید.

تبصره - در کلیه موارد موضوع این ماده تشخیص نقص عضو و از کارافتادگی دائم کلی و یا دائم جزئی و همچنین حداکثر میزان آن با پزشک معتمد بیمه‌گر می‌باشد.

ماده 23 - مهلت پرداخت خسارت

بیمه‌گر حداکثر ظرف یک ماه پس از تاریخ دریافت کلیه اسناد و مدارکی که بتواند به وسیله آنها میزان خسارت وارده و حدود مسئولیت خود تشخیص دهد، باید خسارات را تصفیه و پرداخت نماید.

فصل سوم - استثنائات

ماده 24 - موارد زیر و یا تحقق خطر ناشی از آن از شمول تعهدات بیمه‌گر خارج است:

- الف - خودکشی و یا اقدام به آن.
- ب - صدمات بدنی که بیمه‌شده عمداً موجب آن می‌شود.
- ج - مستی و یا استعمال هرگونه مواد مخدر و یا داروهای محرک بدون تجویز پزشک.
- د - ارتکاب بیمه‌شده به اعمال مجرمانه اعم از مباشرت، مشارکت و یا معاونت در آن.
- هـ - هر نوع دیسک و یا فتق بیمه‌شده.
- و - بیماری و ابتلا به جنون بیمه‌شده مگر آنکه ابتلا به جنون ناشی از تحقق خطر موضوع این بیمه باشد.
- ز - فوت بیمه‌شده به علت حادثه عمدی از طرف ذی‌نفع (اعم از مباشرت، مشارکت و یا معاونت). در این صورت بیمه‌گر منحصراً متعهد به پرداخت سهم سایر افراد ذی‌نفع در سرمایه بیمه خواهد بود.

ماده 25 - خطراتی که فقط با موافقت کتبی بیمه‌گر و پرداخت حق بیمه اضافی قابل پوشش است.

- الف - جنگ، شورش، انقلاب، بلوا، اعتصاب، قیام، آشوب، کودتا و اقدامات احتیاطی مقامات نظامی و انتظامی.
- ب - زمین‌لرزه، آتشفشان و فعل و انفعالات هسته‌ای.
- ج - ورزشهای رزمی و حرفه‌ای، شکار، سوارکاری، قایقرانی، هدایت موتورسیکلت دنده‌ای، هدایت و یا سرنشینی هواپیمای آموزشی، اکتشافی و غیرتجاری، هدایت و یا سرنشینی اتومبیل کورسی (مسابقه‌ای)، هدایت و یا سرنشینی هلیکوپتر، غواصی، پرش با چترنجات (به جز سقوط آزاد) و هدایت کایت یا سایر وسایط پرواز بدون موتور.

الحاقیه بیمه غرامت روزانه

منضم به بیمه‌نامه حوادث انفرادی شماره (23)

شماره پیشنهاد: تاریخ شروع:
شماره الحاقیه: تاریخ خاتمه:
تاریخ صدور:

بیمه‌گر براساس پیشنهاد بیمه‌گذار با صدور این الحاقیه و شرایط پیوست که مجموعاً جزء لاینفک بیمه‌نامه حوادث انفرادی شماره فوق‌الذکر می‌باشد و براساس جدول مشخصات این الحاقیه علاوه بر آنچه در شرایط عمومی بیمه‌نامه ذکر گردیده است، جبران غرامتهای قابل تأمین موضوع قسمت دوم شرایط منضم به این الحاقیه را متعهد می‌گردد. سایر مفاد بیمه‌نامه به قوت و اعتبار خود باقی است.

جدول مشخصات

مبلغ غرامت روزانه قابل پرداخت برای هر حادثه..... ریال

حق بیمه غرامت روزانه..... ریال

شرایط بیمه غرامت روزانه عمومی

بیمه‌نامه حوادث انفرادی

اول - تعاریف

- 1- از کارافتادگی موقت به مفهوم از دست دادن موقت توانایی جسمی و یا روحی بیمه شده است که در اثر تحقق خطر موضوع بیمه به تشخیص پزشک، بیمه‌شده را از انجام وظایف شغلی باز می‌دارد.
- 2- غرامت روزانه عمومی عبارت است از مبلغی که در ایام از کارافتادگی موقت بیمه‌شده به علت تحقق خطر موضوع بیمه به وی پرداخت می‌گردد.

دوم - تعهد بیمه‌گر در مورد پرداخت غرامت روزانه

- 1- تعهد بیمه‌گر در مورد پرداخت غرامت روزانه عمومی در صورتی است که حادثه در مدت اعتبار بیمه‌نامه تحقق یافته و حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ وقوع حادثه منجر به از کارافتادگی موقت بیمه‌شده گردد.
- بیمه‌گر پس از انقضای مدت یادشده هیچ‌گونه تعهدی نسبت به پرداخت غرامت موضوع این بیمه نخواهد داشت.
- 2- بیمه‌گر در صورتی غرامت روزانه عمومی را پرداخت خواهد کرد که از کارافتادگی موقت به تأیید پزشک معتمد بیمه‌گر رسیده باشد.
- 3- تعهد بیمه‌گر در خصوص غرامت روزانه عمومی از ششمین روز از کارافتادگی موقت شروع و حداکثر به مدت یکصد و هشتاد روز ادامه خواهد داشت.
- 4- چنانچه از کارافتادگی موقت موجب بستری شدن بیمه‌شده در بیمارستان گردد، تعهد بیمه‌گر از چهارمین روز از کارافتادگی شروع و حداکثر به مدت همان یکصد و هشتاد روز ادامه خواهد داشت.

سوم - سایر شرایط

مجموعه حوادثی که ظرف مدت هفت روز متوالی اتفاق می‌افتد یک خطر محسوب می‌گردد.

شرایط بیمه غرامت روزانه بستری شدن در بیمارستان بیمه‌نامه

حوادث انفرادی

اول - تعاریف

- 1- از کارافتادگی موقت به مفهوم از دست دادن موقت توانایی جسمی و یا روحی بیمه شده است که در اثر تحقق خطر موضوع بیمه به تشخیص پزشک، بیمه‌شده را از انجام وظایف شغلی باز می‌دارد.
- 2- غرامت روزانه بستری شدن بیمه‌شده در بیمارستان عبارت است از مبلغی که در ایام بستری شدن بیمه‌شده در بیمارستان به علت تحقق خطر موضوع بیمه به وی پرداخت می‌گردد.

دوم - تعهد بیمه‌گر در مورد پرداخت غرامت روزانه بستری شدن در بیمارستان

1 - تعهد بیمه‌گر در مورد پرداخت غرامت روزانه بستری‌شدن در بیمارستان در صورتی است که حادثه در مدت اعتبار بیمه‌نامه تحقق یافته و حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ وقوع حادثه منجر به از کارافتادگی موقت بیمه‌شده گردد.

بیمه‌گر پس از انقضای مدت یادشده هیچ‌گونه تعهدی نسبت به پرداخت غرامت موضوع این بیمه نخواهد داشت.
2 - تعهد بیمه‌گر از چهارمین روز بستری‌شدن بیمه‌شده در بیمارستان شروع و به مدت 90 روز ادامه خواهد یافت.

سوم - سایر شرایط

مجموعه حوادثی که ظرف مدت هفت روز متوالی اتفاق می‌افتد یک حادثه محسوب می‌گردد.

الحاقیه بیمه هزینه پزشکی

منضم به بیمه‌نامه حوادث انفرادی شماره (23)

شماره پیشنهاد: تاریخ شروع:

شماره الحاقیه: تاریخ خاتمه:

تاریخ صدور:

بیمه‌گر براساس پیشنهاد بیمه‌گذار با صدور این الحاقیه و شرایط پیوست که مجموعاً جزء لاینفک بیمه‌نامه حوادث انفرادی شماره فوق‌الذکر می‌باشد و براساس جدول مشخصات این الحاقیه علاوه بر آنچه در شرایط عمومی بیمه‌نامه ذکر گردیده است، جبران هزینه‌های قابل تأمین موضوع قسمت دوم شرایط منضم به این الحاقیه را متعهد می‌گردد.

سایر مفاد بیمه‌نامه به قوت و اعتبار خود باقی است.

جدول مشخصات

حداکثر مبلغ هزینه پزشکی قابل پرداخت برای هر حادثه.....ریال

حق بیمه هزینه پزشکی.....ریال

شرایط بیمه هزینه پزشکی

بیمه‌نامه حوادث انفرادی

اول - تعریف

- هزینه پزشکی عبارت است از هزینه‌هایی که در صورت تحقق خطرات موضوع بیمه‌نامه، بیمه‌شده مستقیماً در مقابل دریافت خدمات درمانی متحمل می‌گردد.

دوم - هزینه‌های پزشکی قابل پرداخت توسط بیمه‌گر

1 - هزینه پزشکی قابل پرداخت توسط بیمه‌گر عبارت است از مبلغ مندرج در صورت‌حساب درمانی مربوطه و یا حداکثر هزینه پزشکی مورد تعهد بیمه‌گر هرکدام که کمتر باشد.

2 - هزینه پزشکی که بیمه‌شده ظرف مدت دوسال از تاریخ تحقق خطر تحت پوشش برای هر حادثه موضوع بیمه متحمل شده است.

سوم - سایر شرایط

1 - بیمه‌گر می‌تواند به تشخیص خود مدارک پزشکی بیمه‌شده را بررسی نماید و در مورد چگونگی درمان و معالجه بیمه‌شده تحقیق به عمل آورد.

2 - مجموعه حوادثی که ظرف مدت هفت روز متوالی اتفاق می‌افتد، یک حادثه محسوب می‌گردد.

3 - هزینه مسافرت بیمه شده به منظور معالجه در مواردی که طبق تشخیص پزشک معالج جنبه اورژانس داشته و یا امکان معالجه در منطقه وقوع حادثه نباشد، قابل پرداخت می باشد.

آیین نامه شماره (24)²⁰⁰

تعرفه بیمه حوادث

مصوب 1368/11/16

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری، آیین نامه زیر را که مشتمل بر 9 ماده و 7 تبصره است در جلسه مورخ 1368/11/16 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند بیمه نامه های حوادث انفرادی و گروهی را براساس مقررات و نرخهای تعیین شده در این آیین نامه صادر نمایند.

ماده 2 - حداقل نرخ بیمه حوادث انفرادی (موضوع آیین نامه شماره 23) به شرح زیر تعیین می شود:

الف - خطر فوت، نقص عضو جزئی و کلی و از کارافتادگی دائم

نرخ بیمه برای هر 1000

طبقه بندی مشاغل

ریال سرمایه بیمه

1/2	این طبقه شامل اشخاصی می گردد که در فعالیتهای روزمره خود با حداقل خطر متصوره روبرو می باشند. از قبیل کارکنان اداری و دفتری و افرادی که صرفاً در دفتر کار خود به عرضه خدمات می پردازد.	طبقه یک:
1/5	این طبقه شامل اشخاصی می گردد که در فعالیتهای روزمره خود در مقایسه با اشخاص موضوع طبقه یک با خطرات نسبی بیشتری روبرو هستند و معمولاً علاوه بر استفاده از نیروی فکری با دستشان کار می کنند، لیکن کار آنها با ماشین آلات صنعتی نخواهد بود. از قبیل دندانپزشکان، مهندسین ناظر، بازاریابها، دوزندگان و انبارداران.	طبقه دو:
2/2	این طبقه شامل اشخاصی می گردد که متخصص یا نیمه متخصص می باشند و اکثر آنها معمولاً با ماشین و ادوات صنعتی کار می کنند. از قبیل کشاورزان، رانندگان و کارکنان ساختمانی.	طبقه سه:
2/8	این طبقه شامل اشخاصی می گردد که با ماشین و ادوات صنعتی پرخطر کار می کنند و یا نوع کار آنها پرخطر می باشد. کارگران غیرماهر صنعتی که به کارهای مختلف گمارده شده و با خطرات متعدد روبرو هستند نیز در این طبقه قرار دارند. از قبیل پرس کار فلز، دکل بند، مأمورین آتش نشانی، رفتگر و بارانداز.	طبقه چهار:
3/5	این طبقه شامل اشخاصی می گردد که در فعالیت روزمره خود با بیشترین خطر روبرو هستند. از قبیل خلبانان آزمایشی و کارگران معادن زیرزمینی.	طبقه پنج:

تبصره - بیمه مرکزی ایران موظف است فهرست مشاغل را براساس خطر طبقه بندی و جهت اجرا در اختیار مؤسسات بیمه قرار دهد.

ب - هزینه پزشکی:

نرخ بیمه برای هر 100 ریال هزینه پزشکی

طبقه شغل

0/8

طبقه یک

1/1

طبقه دو

²⁰⁰ - به آیین نامه (24/1) مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

1/5	طبقه سه
2/5	طبقه چهار
3	طبقه پنج

تبصره - حداکثر هزینه پزشکی مورد تعهد بیمه‌گر برای هر حادثه نمی‌تواند از 10% سرمایه بیمه موضوع بند «الف» ماده (2) تجاوز نماید.
ج - غرامت روزانه عمومی:

نرخ بیمه برای هر 100 ریال غرامت روزانه	طبقه شغل
180	طبقه یک
270	طبقه دو
540	طبقه سه
720	طبقه چهار
900	طبقه پنج

تبصره - حداکثر غرامت روزانه مورد تعهد بیمه‌گر نمی‌تواند از 12/0% سرمایه بیمه موضوع بند «الف» ماده (2) تجاوز نماید.
نصاب یادشده در مدت بستری بیمه‌شده در بیمارستان تا 24/0% سرمایه بیمه موضوع بند «الف» افزایش می‌یابد.
د - غرامت روزانه بستری شدن در بیمارستان

نرخ بیمه برای هر 100 ریال غرامت بیمارستان	طبقه شغل
55	طبقه یک
70	طبقه دو
120	طبقه سه
225	طبقه چهار
270	طبقه پنج

تبصره - حداکثر غرامت روزانه بستری شدن در بیمارستان مورد تعهد بیمه‌گر نمی‌تواند از 24/0% سرمایه بیمه موضوع بند «الف» ماده (2) تجاوز نماید.

ماده 3 - در صورتی که بیمه‌شده علاوه بر فعالیتهای عادی حرفه‌ای خویش به‌طور متناوب و یا مستمر به امور زیر مبادرت نماید، مؤسسات بیمه می‌توانند با اعمال نرخهای ذیل خطرات مشدد را نیز در تعهد خود قرار دهند.

حداقل نرخ اضافی نسبت به	موضوع خطر
طبقه یکم مندرج در ماده (2)	
15%	1 - شکار
20%	2 - سوارکاری
30%	3 - قایقرانی
80%	4 - هدایت موتورسیکلت دنده‌ای
150%	5 - هدایت و یا سرنشینی هواپیمای آموزشی (به استثنای هواپیمای نظامی)

اکتشافی و غیرتجاری

6- هدایت و یا سرنشینی اتومبیل کورسی (مسابقه‌ای)

170%

7- هدایت و یا سرنشینی هلیکوپتر (به استثنای هلیکوپتر نظامی)

200%

8- غواصی

200%

9- پرش با چتر نجات (به جز سقوط آزاد)، هدایت کایت یا هواپیما و

300%

سایر

وسایط پرواز بدون موتور

تبصره - در مورد سایر خطرات اضافی عنوان نشده، مؤسسات بیمه موظفند قبل از صدور بیمه‌نامه موافقت بیمه مرکزی ایران را در مورد حداقل نرخ اضافی اخذ نمایند.

ماده 4 - بیمه‌نامه حوادث گروهی برای گروههای بیش از ده نفر صادر می‌شود و نرخ آن قبل از اعمال تخفیف گروهی موضوع ماده (5) به شرح جدول زیر خواهد بود.

نرخ بیمه

ردیف	نوع اشتغال	برای هر 1000 ریال	برای هر 100 ریال	برای هر 100 ریال	برای هر 100 ریال
		سرمایه خطر فوت، نقص	سرمایه هزینه	سرمایه غرامت	سرمایه غرامت
		عضو واز کارافتادگی	پزشکی	روزانه عمومی	روزانه بستری شدن
				در بیمارستان	
1	مؤسساتی که بیش از 75% از کارکنان آنها مشمول تعریف طبقات یکم و دوم موضوع ماده (2) هستند	1/2	0/8	180	55
2	سایر مؤسسات	1/6	1/5	540	120

تبصره 1 - در صورتی که بیمه‌شدگان گروهی از پوشش دیگری برای هزینه پزشکی استفاده نمایند، بیمه‌گر ذی‌ربط می‌تواند در موارد اعطای تأمین زائد بر پوشش مزبور حداکثر تا 20% نسبت به نرخهای گروهی هزینه پزشکی مقرر در این تعرفه تخفیف منظور نماید.

تبصره 2 - مؤسسات بیمه موظفند در صورتی که نوع اشتغال بیمه‌گذار با تعاریف یادشده فوق مطابقت ننماید قبل از صدور بیمه‌نامه موافقت بیمه مرکزی ایران را در مورد نرخ اخذ نمایند.

ماده 5 - حداکثر کاهش حق بیمه در بیمه‌نامه‌های گروهی براساس جدول زیر تعیین می‌گردد:

درصد تخفیف

5%

10 الی 150 نفر

6%

151 الی 300 نفر

8%

301 الی 600 نفر

10%

601 الی 1000 نفر

12%

1001 الی 2000 نفر

15%

2001 الی 5000 نفر

18%

5001 الی 10000 نفر

20%

10001 الی 20000 نفر

23%

20001 الی 50000 نفر

25%

50001 و بیشتر

تعداد گروه بیمه‌شدگان

ماده 6 - تعرفه بیمه کوتاه مدت:

حق بیمه برای بیمه نامه هایی که مدت اعتبار آنها کمتر از یک سال باشد به شرح زیر تعیین می شود:

تا پنج روز	5% حق بیمه سالانه
از شش روز تا پانزده روز	10% حق بیمه سالانه
از شانزده روز تا یک ماه	20% حق بیمه سالانه
از یک ماه تا دو ماه	30% حق بیمه سالانه
از دو ماه تا سه ماه	40% حق بیمه سالانه
از سه ماه تا چهار ماه	50% حق بیمه سالانه
از چهار ماه تا پنج ماه	60% حق بیمه سالانه
از پنج ماه تا شش ماه	70% حق بیمه سالانه
از شش ماه تا نه ماه	85% حق بیمه سالانه
از نه ماه به بالا	100% حق بیمه سالانه

ماده 7 - نرخ بیمه در این تعرفه سالیانه می باشد. در صورت صدور بیمه نامه به مدت کمتر از یک سال، مقررات ماده (6) (تعرفه بیمه کوتاه مدت) اعمال می گردد.

ماده 8 - مؤسسات بیمه موظفند در مورد بیمه نامه هایی که حداکثر پس از 180 روز از تاریخ ابلاغ این آیین نامه صادر و یا تمدید می شوند، نسبت به اعمال مقررات این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده 9 - کلیه مقررات مغایر با این آیین نامه از تاریخ اجرای این آیین نامه ملغی است.

آیین نامه شماره (24/1)

مکمل آیین نامه تعرفه بیمه حوادث

مصوب 1378/11/11

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ 1378/11/11 موارد زیر را به عنوان مکمل آیین نامه شماره (24) (تعرفه بیمه حوادث) مورد تصویب قرار داد:

1 - نرخ و شرایط مندرج در این آیین نامه در مورد افرادی قابل اعمال است که سن آنها کمتر از 75 سال تمام باشد و در صورتی که سن فرد متقاضی بیمه بیشتر از 75 سال باشد شرکتهای بیمه باید به ازای هر سال سن اضافه بر 75 سال، ده درصد حق بیمه اضافی دریافت نمایند.

2 - بیمه مرکزی ایران می تواند در موارد خاص برای بیمه نامه های گروهی براساس نرخ دیگری موافقت نماید.

آیین نامه شماره (25)

آیین نامه راجع به تعرفه بیمه آتش سوزی و خطرات اضافی

مصوب 1370/6/4 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری آیین نامه زیر را که مشتمل بر 16 ماده و 7 تبصره است در جلسه مورخ 1370/6/4 تصویب نمود:

ماده 1 - حداقل نرخ بیمه آتش سوزی، انفجار، صاعقه برای موارد بیمه صنعتی و غیرصنعتی که فهرست آنها در ضمیمه شماره (1 و 2) پیوست مشخص گردیده است در مورد بیمه نامه های صادره در ایران به شرح زیر تعیین می گردد:

طبقه 1 - 0/3 در هزار

طبقه 2 - 0/7 در هزار

- طبقه 3 - 1 درهزار
- طبقه 4 - 1/6 درهزار
- طبقه 5 - 2 درهزار
- طبقه 6 - 2/5 درهزار
- طبقه 7 - 3/2 درهزار
- طبقه 8 - 3/7 درهزار
- طبقه 9 - 4/2 درهزار

ماده 2 - حداقل نرخ بیمه انبارها و سراهای عمومی و موجودی آنها 3درهزار می‌باشد. در صورتی که انبار حاوی کالاهای خطرناک مذکور در ضمیمه شماره (3) و یا مواد شیمیایی خطرناک و یا بسیار خطرناک مذکور در ضمیمه شماره 4 و 5 باشد حداقل نرخ بیمه آن به ترتیب معادل 4, 3/7 و 4/2 درهزار خواهد بود.

ماده 3 - مؤسسات بیمه مجاز به صدور بیمه‌نامه موجود انبار (مواد و کالا) به صورت شناور (اظهارنامه‌ای) می‌باشد در این صورت حق بیمه قطعی براساس متوسط موجودی در طول مدت اعتبار بیمه محاسبه خواهد شد. حداقل حق بیمه معادل 50% حق بیمه سرمایه تعیین شده در زمان شروع بیمه‌نامه خواهد بود.

تبصره - در صورت افزایش موجودی از سقف پیش‌بینی شده، حداقل حق بیمه موضوع این ماده نیز به میزان 50% حق بیمه سرمایه افزایش یافته متناسب با مدت باقیمانده افزایش خواهد یافت.

ماده 4 (اصلاحی 1371/10/14²⁰¹) - حداقل نرخ بیمه بیمه‌نامه آتش‌سوزی ساختمانهای مسکونی که شامل خطرات آتش‌سوزی، صاعقه و انفجار است 3 درهزار می‌باشد و برای خطرات اضافی نرخهای موجود در تعرفه آتش‌سوزی اعمال می‌گردد.

ماده 5 (اصلاحی 1381/4/18²⁰²) - بیمه مرکزی ایران می‌تواند برای بیمه‌نامه‌های آتش‌سوزی ساختمانهای مسکونی که مدت اعتبار آنها بیش از پنج سال است در صورت وصول حق بیمه تمام مدت به صورت نقد و یکجا متناسب با نرخ سود سپرده‌های بلند مدت بانکی و نرخ تورم تخفیف مناسب را در ابتدای هر سال تعیین و اعلام نماید.

ماده 6 - نرخهای موضوع این آیین‌نامه برای ساختمان و محتویات آن که توأمأ یا به‌طور مجزا بیمه می‌شوند، اعمال خواهد شد.

ماده 7 - نرخهای مقرر در این آیین‌نامه برای بیمه‌نامه‌هایی قابل اعمال می‌باشد که مدت آنها یک سال باشد.

تبصره - حق بیمه بیمه‌نامه‌هایی که مدت اعتبار آنها کمتر از یک سال باشد به شرح زیر تعیین می‌شود:

12% حق بیمه سالانه	کمتر از پانزده روز تا پانزده روز
20% حق بیمه سالانه	بیش از پانزده روز تا یک ماه
30% حق بیمه سالانه	بیش از یک ماه تا دو ماه
40% حق بیمه سالانه	بیش از دو ماه تا سه ماه
50% حق بیمه سالانه	بیش از سه ماه تا چهار ماه
60% حق بیمه سالانه	بیش از چهارماه تا پنج ماه
70% حق بیمه سالانه	بیش از پنج ماه تا شش ماه

²⁰¹ - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 25/2 صورت گرفته است.

²⁰² - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 25/5 صورت گرفته است.

75% حق بیمه سالانه

80% حق بیمه سالانه

85% حق بیمه سالانه

90% حق بیمه سالانه

100% حق بیمه سالانه

بیش از شش ماه تا هفت ماه

بیش از هفت ماه تا هشت ماه

بیش از هشت ماه تا نه ماه

بیش از نه ماه تا ده ماه

بیش از ده ماه

ماده 8 - نرخهای مقرر در این آیین نامه برای موارد بیمه‌ای که خارج از مناطق تراکم خطر واقع شده‌اند تعیین گردیده است. در صورتی که مورد بیمه در یکی از مناطق ششگانه تراکم خطر واقع شده باشد نرخ بیمه به میزان مندرج در جدول زیر افزایش می‌یابد.

مناطق تراکم خطر 654321

اضافه‌نرخ (درصد) 1530456075100

تبصره 1 - بیمه مرکزی ایران موظف است مناطق تراکم خطر شهرهای درجه یک کشور را مشخص و به شرکتهای بیمه ابلاغ نماید.

تبصره 2 - اضافه نرخ موضوع این ماده شامل بیمه ساختمانهای مسکونی نمی‌باشد.

ماده 9 - مؤسسات بیمه مجاز به صدور بیمه‌نامه آتش‌سوزی با نرخ کمتر از نرخهای مقرر در این آیین‌نامه نیستند مگر در موارد خاص و با جلب موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران.

ماده 10 - در مواردی که نرخ بیمه در این آیین‌نامه تعیین نشده است مؤسسات بیمه موظفند پس از جلب موافقت بیمه مرکزی ایران در مورد نرخ به صدور بیمه‌نامه مبادرت نمایند.

تبصره - بیمه مرکزی ایران موظف است پس از تعیین نرخ، موضوع را همزمان جهت اطلاع و اجرا به کلیه مؤسسات بیمه اعلام نماید.

ماده 11 - مؤسسات بیمه مکلفند در مواردی که موضوعات مختلفی را که دارای نرخهای جداگانه‌ای در تعرفه می‌باشد و در یک بیمه‌نامه تحت پوشش قرار می‌دهند، در صورتی که موضوعات مذکور را از نظر فنی قابل تفکیک باشد، سرمایه، نرخ و حق بیمه هر موضوع را در بیمه‌نامه مربوطه به صورت تفکیکی درج نمایند.

ماده 12 - مؤسسات بیمه در مورد خطراتی که قابل تفکیک نیستند مجاز به صدور بیمه‌نامه‌های جداگانه نمی‌باشند، مگر با نرخ یکسان و درج شماره هر بیمه‌نامه در بیمه‌نامه دیگر، حداقل نرخ یکسان قابل اعمال مربوط به خطرناکترین ریسک می‌باشد.

ماده 13 - نرخهای موضوع این آیین‌نامه با توجه به پرداخت خسارت تا سقف سرمایه مندرج در بیمه‌نامه در طول اعتبار آن پیش‌بینی شده است. بنابراین در صورت وقوع خسارت سرمایه بیمه به میزان خسارت تقلیل می‌یابد.

تبصره - شرکتهای بیمه می‌توانند بدون دریافت حق بیمه مجدد از تقلیل سرمایه تا 5% به موجب این ماده صرف‌نظر نمایند.

ماده 14 - در صورتی که مورد بیمه به علت حادثه‌ای غیر از تحقق خطرات بیمه‌شده از بین برود و یا به‌طور کلی موضوع خطر منتفی شود، حق بیمه مدت قبل از انقضای خطر به‌طور روزشماره محاسبه خواهد شد.

ماده 15 - حداقل نرخ خطرات اضافی که به انضمام بیمه‌نامه آتش‌سوزی صادر می‌گردد به شرح زیر تعیین می‌شود:

خطرات	نرخ
1 - زلزله و آتشفشان*	
1/1 - در مناطق زلزله‌خیز شدید	1 در هزار
1/2 - در مناطق زلزله‌خیز خفیف	0/5 در هزار
2 - سیل و طغیان آب دریاها و رودخانه‌ها	0/2 در هزار

3 - طوفان و گردباد و تندباد	0/15 در هزار
4 - ترکیبگی لوله آب (حداقل فرانشیز 5000 ریال)	0/2 در هزار
5 - ضایعات ناشی از برف و باران	0/2 در هزار
6 - سقوط هواپیما، هلیکوپتر و یا قطعات آن:	
6/1 - مناطق نزدیک به فرودگاه (شعاع 5 کیلومتری فرودگاه)	0/1 در هزار
6/2 - مناطق دور از فرودگاه	0/05 در هزار
7 - آشوب، بلوا، اعتصاب، قیام، اغتشاش داخلی و اقدامات احتیاطی مقامات نظامی و انتظامی	نسبت به مورد از بیمه مرکزی ایران و استعلام نرخ گردد
8 - هزینه پاکسازی:	
در این مورد حداکثر تا 20% ارزش مورد بیمه سرمایه قابل افزایش بوده که می‌بایستی تحت عنوان هزینه پاکسازی در بیمه‌نامه درج و حداقل 50% نرخ بیمه مورد بیمه نسبت به آن اعمال گردد	
9 - برخورد جسم خارجی	0/01 در هزار
10 - شکست شیشه	20 در هزار
از هر خسارت شکست شیشه حداقل معادل 10% مبلغ بیمه شده که در هر حال از 25/000 ریال کمتر نخواهد بود کسر خواهد شد	
11 - عدم‌النفع ناشی از آتش‌سوزی	نسبت به مورد از بیمه مرکزی ایران استعلام نرخ گردد
12 - ظروف تحت فشار صنعتی	1 در هزار

به آیین‌نامه شماره 25/3 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

تبصره - مناطق زلزله خیز شدید و خفیف توسط بیمه مرکزی ایران تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده 16 - مقررات این آیین‌نامه از تاریخ 1371/1/1 برای مؤسسات بیمه لازم‌الاتباع می‌باشد.

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

شامل:

31 - صنایع غذایی، آشامیدنیها و دخانیات

32 - صنایع نساجی، پوشاک و چرم

33 - صنایع چوب و محصولات چوبی

34 - صنایع کاغذ، مقوا، چاپ و صحافی

35 - صنایع شیمیایی

36 - صنایع محصولات کانی غیرفلزی به جز فرآورده‌های نفت و زغال سنگ

37 - صنایع تولید فلزات اساسی

38 - صنایع تولید محصولات فلزی فابریکی، ماشین آلات و تجهیزات

39 - صنایع متفرقه

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

31 - صنایع غذایی، آشامیدنیها، دخانیات

312 و 311: تولید مواد غذایی

313: تولید آشامیدنیها

314: تولید محصولات دخانی

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1					
نرخ در هزار	طبقه خطر	موضوع فعالیت	کد صنعت	رده ب	
		صنایع غذایی، آشامیدنیها، دخانیات	31	1	
		تولید مواد غذایی:	311	2	
		تهیه لبنیات:	31120	3	
0/7	2	کارخانه تهیه محصولات و فرآورده های لبنی (شیر، ماست، کره، پنیر و بستنی)	311201	4	
		کنسرو سازی و نگهداری میوه و سبزیجات:	31130	5	
0/7	2	کارخانه تهیه کمپوت و کنسرو و مربا و ترشی و رب و شربت	311301	6	
		کنسرو سازی و تولید فرآورده های گوشتی:	31140	7	
1/6	4	کارخانه تهیه کنسرو ماهی و سایر محصولات غذایی دریایی	311401	8	
1/6	4	کارخانه تولید فرآورده های گوشتی (کالباس و سوسیس و همبرگر)	311402	9	
		تولید روغن و چربیهای حیوانی و نباتی:	31150	10	
2/5	6	کارخانه روغن کشی	311501	11	
3/2	7	کارخانه تصفیه روغن	311502	12	
		تهیه آرد و حبوبات:	31160	13	
3/2	7	کارخانه آرد سازی (با تهویه)	311601	14	
3/7	8	کارخانه آرد سازی (بدون تهویه)	311602	15	
3/2	7	کارخانه برنج پاک کنی	311603	16	
3/2	7	کارخانه شالیکوبی	311604	17	

1	3	کارخانه ادویه سایی	311605	18	
		تولید محصولات نانی (رشته و ماکارونی سازی):	31170	19	
1/6	4	کارخانه نان ماشینی و فانتزی	311701	20	
2	5	کارخانه رشته و ماکارونی سازی	311702	21	
2	5	نانوایی معمولی	311703	22	
1/6	4	کارخانه بیسکویت سازی	311704	23	
		کارخانه و تصفیه خانه های قند و شکر:	31180	24	
1/6	4	کارخانه قند و شکر	311801	25	
		تولید کاکائو و شکلات و شیرینی:	31190	26	
1	3	کارخانه کاکائو و شکلات سازی	311901	27	
1/6	4	کارخانه تولید شیرینی و کلوچه	311902	28	
1/6	4	کارخانه آدامس سازی	311903	29	
1/6	4	کارخانه تولید نبات و آب نبات	311904	30	
1/6	4	کارخانه تولید گز	311905	31	
3/2	7	کارخانه تولید گلوکز و نشاسته	311906	32	
		تولید محصولات غذایی که در جای دیگر طبقه بندی نشده اند:	312	33	
3/7	8	کارخانه چای خشک کنی بدون تهویه	312101	34	
2/5	6	کارخانه چای خشک کنی با تهویه	312102	35	
2	5	کارخانه چای مخلوط کنی	312103	36	
0/7	2	کارخانه یخ سازی	312104	37	
2	5	کارخانه خشکبارشویی و آجیل پزی	312105	38	
		تهیه خوراک آماده دام و طیور:	31220	39	
2/5	6	کارخانه تهیه خوراک دام و طیور	312201	40	
		تولید آشامیدنیها:	313	41	
		آشامیدنیهای غیرالکلی و آبهای معدنی و گازدار:	31340	42	
0/7	2	تولید عصاره و شربت و آبمیوه	313401	43	
0/7	2	کارخانه نوشابه های غیرالکلی و آبهای معدنی و گازدار	313402	44	

		تولید محصولات دخانی:	314	45	
		تولید توتون و تنباکو:	31400	46	
2	5	تولید سیگار همراه با ساخت فیلتر	314001	47	
1	3	تولید سیگار بدون ساخت فیلتر	314002	48	

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

32 - صنایع نساجی، پوشاک و چرم

321: تولید منسوجات

322: تولید پوشاک غیر از کفش

323: ساخت چرم و محصولات چرمی به غیر از کفش

324: تولید کفش (غیر از کفشهای لاستیکی و پلاستیکی)

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1					
ردیف	کد صنعت	موضوع فعالیت	طبقه خطر	نرخ در هزار	
1	32	صنایع نساجی، پوشاک و چرم			
2	321	تولید منسوجات:			
3	321101	کارخانه ریسندگی با رنگ	5	2	
4	321102	کارخانه ریسندگی بی رنگ	4	1/6	
5	321103	کارخانه بافندگی	4	1/6	
6	321104	کارخانه ریسندگی و بافندگی و تکمیل منسوجات	5	2	
7	321105	کارخانه تولید کاموا و قرقره	4	1/6	
8	321106	کارخانه ابریشم طبیعی و نوغان	4	1/6	
9	321107	کارخانه برزنت سازی	4	1/6	
10	321108	کارخانه پنبه پاک کنی	7	3/2	
11	321109	کارخانه چاپ نقش پارچه و خشک کردن آن	5	2	
12	32120	تولید کالاهای نساجی ساخته شده غیر از پوشاک:			

1/6	4	کارخانه پرده‌دوزی	321201	13
1/6	4	کارخانه پتوبافی	321202	14
3/2	7	کارخانه زیپ‌سازی از مواد پلاستیک	321203	15
1/6	4	کارخانه زیپ‌سازی از پارچه و فلز	321204	16
2/5	6	کارخانه گونی‌بافی	321205	17
1/6	4	کارخانه چادردوزی و خیمه‌دوزی	321206	18
		کشبافی و جوراب‌بافی:	32130	19
2	5	کارخانه کشبافی و تریکوبافی	321301	20
2	5	کارخانه جوراب‌بافی	321302	21
		تولید قالی و قالیچه:	32140	22
1/6	4	کارخانه فرش ماشینی	321401	23
2/5	6	کارخانه موکت‌سازی	321402	24
1/6	4	کارخانه قالی‌شویی	321403	25
1/6	4	کارخانه گلیم و جاجیم و خورجین‌بافی	321404	26
2	5	کارگاه قالی‌بافی	321405	27
1/6	4	کارخانه پشم‌شویی	321406	28
1/6	4	کارخانه تولید پود و چله قالی	321407	29
		صنایع ریسمان، طناب و نخ قند:	32150	30
1/6	4	کارخانه طناب‌بافی	321501	31
		تولید سایر منسوجات:	32190	32
1/6	4	کارخانه حوله‌بافی	321901	33
2	5	کارخانه دستکش‌دوزی (بافتنی-منسوجات)	321902	34
3/2	7	کارخانه تشک‌سازی	321903	35
3/2	7	کارخانه قیطان‌بافی	321904	36
		تولید پوشاک غیر از کفش:	322	37
1/6	4	کارخانه کلاه‌دوزی	322001	38
1/6	4	کارخانه تولید پوشاک غیر از کفش: (لباس‌دوزی، پیراهن‌دوزی)	322002	39

2	5	کارگاه خیاطی، گلدوزی	322003	40
		ساخت چرم و محصولات چرمی، چرم مصنوعی و خز به غیر از کفش:	323	41
		دباغی و تکمیل چرم:	32310	42
2	5	کارخانه چرمسازی طبیعی	323101	43
1/6	4	کارخانه دستکش دوزی چرمی	323102	44
		ساخت محصولات چرمی و چرم مصنوعی به غیر از کفش و پوشاک:	32330	45
3/2	7	کارخانه کیف‌سازی و چمدان‌سازی چرمی	323301	46
		تولید کفش غیر از کفشهای لاستیکی و پلاستیکی:	324	47
3/2	7	کفش‌دوزی (چرمی)	324001	48
2/5	6	کفش‌دوزی (پارچه‌ای)	324002	49

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

33 - صنایع چوب و محصولات چوبی

331: ساخت چوب و محصولات چوبی و چوب پنبه‌ای غیر از مبل

332: ساخت مبل

ردیف	کد صنعت	موضوع فعالیت	طبقه خطر	نرخ در هزار
1	33	صنایع چوب و محصولات چوبی:		
2	331	ساخت چوب و محصولات چوبی و چوب پنبه‌ای غیر از مبل:		
3	331101	کارخانه‌های چوب‌بری و رنده کاری	8	3/7
4	331102	کارخانه تخته سه‌لایی فشرده و فیبر و روکش چوبی	8	3/7
5	331103	کارخانه سازنده چوبهای تزئینی	8	3/7
6	331104	کارگاه نجاری	8	3/7
7	33120	ساخت ظروف از نی و چوب و ظروف کوچک نی‌ای خیزران:		
8	331201	جاروب‌سازی	8	3/7
9	33190	کارگاه صنایع چوبی:		
10	331901	کارگاه دکورسازی و کم‌سازی	8	3/7
11	331902	کارگاه اطاقک‌سازی (چوبی)	8	3/7
12	331903	کارگاه قایق‌سازی (چوبی)	8	3/7
13	331904	کارگاه صندوق‌سازی (چوبی)	8	3/7
14	331905	صنایع بسته‌بندی چوبی	8	3/7
15	331906	کارگاه صندلی‌سازی (چوبی)	8	3/7
16	331907	کارگاه کابینت‌سازی (چوبی)	8	3/7

3/2	7	کارگاه قاب‌سازی (چوبی)	331908	17
3/2	7	کارگاه کفپوش‌سازی (چوبی)	331909	18
3/7	8	کارخانه سازنده در و پنجره چوبی	331910	19
4/2	9	کارخانه تهیه‌کننده چوب پنبه	331911	20
3/7	8	کارخانه سازنده ویت‌رین و پارتیشن‌های چوبی	331912	21
3/7	8	کارخانه مدادسازی	331913	22
4/2	9	کارخانه پوشال‌سازی	331914	23
4/2	9	کارخانه کبریت‌سازی	331915	24
		ساخت مبیل:	332	25
3/2	7	کارگاه مبیل‌سازی (چوبی)	332001	26
3/7	8	کارگاه رویه‌کشی مبیل	332002	27

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

34 - صنایع کاغذ، مقوا، چاپ و صحافی

341: تولید کاغذ و محصولات کاغذی

342: چاپ و انتشار و صنایع وابسته به آن

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1				
نرخ‌دهر هزار	طبقه خطر	موضوع فعالیت	کد صنعت	ردیف
		تولید کاغذ و محصولات کاغذی، چاپ، انتشار و صحافی	34	1
		تولید کاغذ و محصولات کاغذی:	341	2
2/5	6	تولید خمیر کاغذ، کاغذ و مقوا	341101	3
		تولید ظروف و جعبه‌های کاغذی و مقوایی:	34120	4
3/2	7	تولید ظروف و جعبه‌های کاغذی و مقوایی	341201	5
3/2	7	کارخانه پاکت‌سازی	341202	6
		تولید سایر اشیای کاغذی و مقوایی:	34190	7
2/5	6	دستمال کاغذی و لوازم بهداشتی کاغذی	341901	8
3/2	7	کارخانه شانه‌سازی نخ‌مرغ	341902	9
3/2	7	کارخانه سازنده کاغذ دیواری	341903	10

3/2	7	کارخانه تهیه کننده سمباده	341904	11	
3/2	7	کارخانه دفترسازی	341905	12	
		چاپ و انتشار و صنایع وابسته به آن:	342	13	
3/2	7	چاپخانه	342101	14	
3/2	7	کارگاه صحافی	342102	15	
3/2	7	کارخانه کلاسورسازی	342103	16	

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

35 - صنایع شیمیایی

351: تولید مواد شیمیایی صنعتی

352: تولید سایر محصولات شیمیایی

353: پالایشگاههای نفت

354: تولید محصولات متفرقه حاصل از نفت و زغال سنگ

355: تولید محصولات لاستیکی

356: تولید محصولات پلاستیکی که در جای دیگر طبقه بندی نشده است.

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1					
نرخ در هزار	طبقه خطر	موضوع فعالیت	کد صنعت	ردیف	
		صنایع شیمیایی	35	1	
		تولید مواد شیمیایی:	351	2	
		تولید مواد شیمیایی صنعتی غیر از کود:	35110	3	
4/2	9	کارخانه تهیه اکسیژن مایع	351101	4	
1	3	کارخانه تولید الکتروود	351102	5	
4/2	9	کارخانه تولید پی.وی.سی	351103	6	
3/7	8	کارخانه تولید مواد شیمیایی خطرناک (به شرح ضمیمه شماره 4)	351104	7	
4/2	9	کارخانه تولید مواد شیمیایی بسیار خطرناک (به شرح ضمیمه شماره 5)	351105	8	

		تولید کودها و سموم دفع آفات:	35120	9
2/5	6	کارخانه تولید کود شیمیایی و سموم دفع آفات	351201	10
3/2	7	کارخانه تولید حشره کشها	351202	11
		تولید رزینهای مصنوعی، مواد پلاستیکی و الیاف دستباف غیر از پشم شیشه:	35130	12
4/2	9	کارخانه چسب سازی	351301	13
4/2	9	کارخانه اسفنج سازی و دانلوپیلو	351302	14
4/2	9	کارخانه یونولیت سازی (پلاستوفوم)	351303	15
		تولید سایر محصولات شیمیایی:	352	16
3/7	8	تولید رنگ و روغن جلا و لاک الکل	352101	17
0/3	1	کارخانه تولید نخ خشک	352102	18
		تولید دارو:	35220	19
1/6	4	کارخانه داروسازی	352201	20
1/6	4	کارخانه تولیدکننده انواع سموم و داروهای دامی	352202	21
3/7	8	کارخانه تقطیر الکل	352203	22
		تولید صابون و مواد پاک کننده، عطر و لوازم آرایش:	35230	23
1/6	4	کارخانه صابون سازی، خمیر دندان و خمیرریش	352301	24
1/6	4	کارخانه سازنده پودر رختشویی، مایع ظرفشویی و مواد پاک کننده	352302	25
1/6	4	کارخانه تولید عطر و ادوکلن (غیر از اسپری)	352303	26
3/2	7	کارخانه تولید عطر و ادوکلن (به شکل اسپری)	352304	27
		تولید سایر انواع محصولات شیمیایی:	35290	28
1	3	کارخانه آبکاری آلومینیوم	352901	29
1	3	کارخانه آب فلز کاری و آب نقره کاری	352902	30
1/6	4	کارخانه جوهر سازی (مرکب سازی)	352903	31
3/2	7	کارخانه شمع سازی	352904	32
3/2	7	کارخانه نایلون سازی	352905	33
3/2	7	کارخانه صنایع بسته بندی نایلون	352906	34
		پالایشگاههای نفت:	353	35

		تولید محصولات متفرقه حاصل از نفت و زغال سنگ:	354	36
3/7	8	کارخانه تولید مواد نفتی غیر از بنزین، نفت، گریس، قیر و وازلین	354001	37
3/7	8	کارخانه تولید آسفالت	354002	38
3/2	7	کارخانه تولید گرافیت	354003	39
3/7	8	کارخانه تولید کاربن بلاک	354004	40
		تولید محصولات لاستیکی:	355	41
		صنایع لاستیک‌رویی و تویی اتومبیل:	35510	42
2	5	کارخانه لاستیک‌سازی وسایل نقلیه، تایر و تیوپ	355101	43
2/5	6	کارخانه تولید رویه تشک اتومبیل	355102	44
		تولید محصولات لاستیکی که در جای دیگر طبقه‌بندی نشده است:	35590	45
2/5	6	کارخانه سازنده کفپوش و فرش لاستیکی	355901	46
2/5	6	کارخانه شلنگ‌سازی	355902	47
2/5	6	کارخانه تولید کفش لاستیکی	355903	48
		تولید محصولات پلاستیکی که در جای دیگر طبقه‌بندی نشده است:	356	49
		تولید انواع محصولات پلاستیکی:	35600	50
3/7	8	کارخانه پلاستیک‌سازی	356001	51
3/2	7	کارخانه گرانول‌سازی	356002	52
3/2	7	کارخانه دکمه‌سازی (غیرفلزی)	356003	53
3/2	7	کارخانه آلبوم‌سازی	356004	54
3/2	7	کارخانه سرنگ‌سازی پلاستیکی	356005	55
2/5	6	کارخانه قاب عینک‌سازی (پلاستیکی)	356006	56
2/5	6	کارخانه ملامین‌سازی	356007	57
3/7	8	کارخانه سازنده پلاستیک فوم‌دار، عایق فوم	356008	58

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

36 - تولید محصولات معدنی غیرفلزی به استثنای فرآورده‌های نفت و ذغال سنگ

- 361: تولید اشیای سفالی، چینی، گلی
 362: تولید شیشه و محصولات شیشه‌ای
 369: تولید سایر محصولات معدنی غیرفلزی

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1				
نرخ در هزار	طبقه خطر	موضوع فعالیت	کد صنعت	ردیف
		تولید محصولات معدنی غیرفلزی به استثنای فرآورده‌های نفت و زغالسنگ	36	1
		تولید اشیای سفالی، چینی، گلی:	361	2
		کارخانه اشیای چینی و سفالی:	36100	3
1/6	4	کارخانه تولید چینی و سرامیک	361001	4
1/6	4	کارخانه مقره‌سازی	361002	5
		تولید شیشه و محصولات شیشه‌ای:	362	6
		صنعت شیشه و محصولات شیشه‌ای:	36200	7
1	3	کارخانه شیشه‌سازی (جام)	362001	8
1/6	4	کارخانه تولید اشیای شیشه‌ای و بلوری	362002	9
		تولید سایر محصولات معدنی غیرفلزی:	369	10
0/3	1	کارخانه آجرسازی ماشینی	369101	11
0/3	1	کارخانه کاشی سازی و موزائیک‌سازی	369102	12
0/7	2	کوره آجرپزی	369103	13
		تولید سیمان و آهک و گچ:	36920	14
0/7	2	کارخانه آهک‌سازی	369201	15
0/7	2	کارخانه سیمان	369202	16
0/7	2	کارخانه گچ‌سازی	369203	17
0/3	1	کارخانه تولید تیرچه بلوک	369204	18
0/3	1	کارخانه تهیه قالبهای سیمانی	369205	19
0/3	1	کارخانه تولید قطعات پیش ساخته بتونی	369206	20
		تولید محصولات معدنی غیرفلزی که در جای دیگر طبقه بندی نشده است:	36990	21
		به موجب آیین‌نامه شماره 25/1 حذف شده است	369901	22

0/3	1	کارخانه سنگبری	369902	23	
0/3	1	کارخانه سنگ کوبی	369903	24	
0/7	2	کارخانه تهیه کننده پودر سنگ	369904	25	
0/3	1	کارخانه تهیه شن و ماسه	369905	26	

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

37 - صنایع فلزات اساسی

371: صنایع اساسی آهن و فولاد

382: صنایع اساسی فلزات غیر آهنی

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1					
نرخ در هزار	طبقه خطر	موضوع فعالیت	کد صنعت	ردیف	
		صنایع فلزات اساسی:	37	1	
		صنایع اساسی آهن و فولاد:	371	2	
1	3	کارخانه ذوب فلز و نورد آهن و فولاد	371001	3	
0/7	2	کارخانه تولید اشیای چدنی و ریخته گری	371002	4	
1	3	کارخانه فلزکاری	371003	5	
0/7	2	کارخانه تراشکاری	371004	6	
1	3	کارخانه جوشکاری	371005	7	
0/7	2	کارخانه پروفیل سازی	371006	8	
0/7	2	کارخانه سازنده مصنوعات استیل	371007	9	
		صنایع اساسی فلزات غیر آهنی:	372	10	
0/7	2	کارخانه تهیه مصنوعات آلومینیومی	372001	11	
1	3	کارخانه ذوب فلزات غیر آهنی	372002	12	

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

38 - تولید محصولات فلزی فابریکی، ماشین آلات و تجهیزات

381: تولید محصولات فلزی فابریکی

382: تولید لوازم و ماشین آلات غیربرقی

383: تولید لوازم و ماشین آلات برقی

384: تولید وسایل و تجهیزات حمل و نقل

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1				
نرخ در هزار	طبقه خطر	موضوع فعالیت	کد صنعت	ردیف
		تولید محصولات فلزی فابریکی:	381	1
		تولید آلات برنده، ابزار دستی و فلزآلات:	38110	2
0/7	2	کارخانه فیچی سازی	381101	3
0/7	2	کارخانه تولید کارد و چنگال	381102	4
0/7	2	کارخانه تولید ابزارآلات فلزی	381103	5
0/7	2	کارخانه قفل سازی	381104	6
0/7	2	کارگاه تولید درب و پنجره فلزی	381105	7
		تولید محصولات فلزی فابریکی که در جای دیگر طبقه بندی نشده است:	38190	8
0/7	2	کارخانه پیچ و مهره و میخ سازی	381901	9
0/7	2	کارخانه سازنده قوطی فلزی	381902	10
1/6	4	کارخانه تولید کوره، بخاری و سایر گرم کننده های غیربرقی	381902	11
0/7	2	کارخانه بافت سیم توری	381903	12
0/7	2	کارخانه سازنده ظروف بهداشتی فلزی	381904	13
1	3	کارخانه سازنده شیر و متعلقات لوله	381905	14
1	3	کارخانه سازنده رادیاتورهای فلزی	381906	15
1/6	4	کارخانه بلبرینگ سازی	381907	16
1	3	کارخانه تولید گاو صندوق و خزانه	381908	17
		تولید لوازم و ماشین آلات غیربرقی:	382	18
1	3	کارخانه سازنده اجاق گاز	382901	19

1	3	کارخانه سازنده کپسول آتش نشانی	382902	20
1	3	کارخانه سازنده ماشین آلات و وسایل سنگین ساختمانی و معدنی	382903	21
		تولید لوازم و ماشین آلات برقی:	383	22
		تولید ماشین آلات و دستگاههای کامل صنعتی:	38310	23
1	3	کارخانه سازنده ژنراتور و الکتروپمپ	383101	24
1/6	4	کارخانه کنتورسازی	383102	25
1/6	4	کارخانه سازنده دستگاههای کامل جوشکاری برقی	383103	26
1/6	4	کارخانه سازنده آسانسور، ماشین آلات بالا برنده و بلندکننده و جرثقیل	383104	27
1/6	4	کارخانه تولید چرخ خیاطی	383105	28
1	3	کارخانه سازنده یخچال بدون واحد تولید فوم	383106	29
1/6	4	کارخانه سازنده یخچال با واحد تولید فوم	383107	30
1/6	4	کارخانه سازنده کولر آبی	383108	31
1/6	4	کارخانه سازنده ماشینهای ظرفشویی و لباسشویی	383109	32
1	3	کارخانه سازنده ماشین آلات چاپ و صحافی	383110	33
1/6	4	کارخانه سازنده وسایل خانگی برقی	383111	34
		تولید رادیو، تلویزیون و وسایل و دستگاههای کامل ارتباطی:	38320	35
1/6	4	کارخانه تولید و مونتاژ رادیو، تلویزیون، ضبط صوت و گرامافون	383201	36
1/6	4	کارخانه تلفن سازی	383202	37
3/2	7	کارخانه تولید صفحه گرامافون و نوار مغناطیسی	383203	38
		تولید وسایل و لوازم برقی که در جای دیگر طبقه بندی نشده اند:	38390	39
2/5	6	کارخانه باطری سازی خشک	383901	40
2	5	کارخانه باطری سازی معمولی	383902	41
1/6	4	کارخانه سازنده کابل و کلید و پریز	383903	42
1	3	کارخانه سازنده لامپ	383904	43
1/6	4	کارخانه سازنده درب بازکن برقی	383905	44
		تولید وسایل و تجهیزات حمل و نقل:	384	45
		کشتی سازی و تعمیر آن:	38410	46

2	5	کارخانه کشتی و قایق سازی (به استثنای لاستیکی و چوبی)	384101	47
		تولید تجهیزات راه آهن:	38420	48
1	3	کارخانه واگن سازی	384201	49
		تولید و مونتاژ وسایل نقلیه موتوری:	38430	50
1	3	کارخانه خودروسازی بدون اتاق رنگ و تشک سازی	384301	51
1/6	4	کارخانه خودروسازی با اتاق رنگ	384302	52
2/5	6	کارخانه خودروسازی با اتاق رنگ و تشک سازی	384303	53
1	3	کارخانه سازنده قطعات یدکی وسایل نقلیه	384304	54
1	3	کارخانه تانکر سازی	384305	55
		تولید موتورسیکلت و دوچرخه:	38440	56
1	2	کارخانه دوچرخه سازی	384401	57
1	3	کارخانه موتورسیکلت سازی	384402	58
		تولید وسایل حمل و نقل که در جای دیگر طبقه بندی نشده اند:	38490	59
1/6	4	کارخانه سازنده کالسکه بچه	384901	60

ضمیمه شماره 1

فهرست موارد بیمه صنعتی

39 - صنایع متفرقه

390: سایر صنایع تولیدی

فهرست موارد بیمه صنعتی

ضمیمه شماره 1			ردیف	کد صنعت	موضوع فعالیت	طبقه خطر	نرخ در هزار
			1	39	صنایع متفرقه		
			2	39090	سایر صنایع تولیدی که در جای دیگر طبقه بندی نشده است:		
3/2	7		3	390901	کارخانه دکمه سازی		
3/2	7		4	390902	جوجه کشی و مرغداری و پرورش طیور		
2	5		5	390903	دامداری		
0/3	1		6	390904	پرورش ماهی و آبزیان		

0/3	1	پرورش گل و نهال و گیاه	390905	7
-----	---	------------------------	--------	---

ضمیمه شماره 2

فهرست موارد بیمه غیرصنعتی²⁰³

ضمیمه شماره 2							
ردیف	موضوع فعالیت	طبقه خطر	نرخ در هزار				
8	آتلیه عکاسی	4	1/6				
9	آزمایشگاههای تشخیص پزشکی	3	1				
10	آرایشگاه زنانه	5	2				
11	آرایشگاه مردانه	4	1/6				
12	آژانس کرایه اتومبیل	2	0/7				
13	استودیو عکاسی و فیلمبرداری	4	1/6				
14	الکتریکی	3	1				
15	الکتریکی اتومبیل	3	1				
16	آموزشگاههای آرایش و زیبایی	5	2	7	آموزشگاهها، دانشگاهها، مدارس و مراکز آموزشی	4	1/6
18	بانک خون	3	1				
19	بنگاه معاملات ملکی	2	0/7				
20	بوجاری	5	2				
21	بیمارستانها، درمانگاهها	3	1				
22	پارکینگها	3	1				
23	پرس کارت، پلی کپی، زیراکس	4	1/6				
24	پستخانه	4	1/6				
25	پمپ بنزین	6	2/5				
26	پنچرگیری	5	2				
27	تزیینات ساختمانی	3	1				
28	تزریقات	3	1				

²⁰³ - به آیین نامه شماره 25/6 راجع به تعرفه بیمه خطر زلزله برای موارد بیمه غیر صنعتی مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

			2	5	تئاترها	29
			1	3	تعمیر ادوات برقی خانگی	30
			1	3	تعمیر الکتروموتور و دینام پیچی	31
			1	3	تعمیر بخاری اتومبیل	32
			0/7	2	کارخانه پنبه نسوز(الحاق به این فهرست به موجب آیین نامه (25/1)	33
			0/7	2	تعمیر تلفن	34
			0/7	2	تعمیر جواهر و سنگهای قیمتی	35
			1/6	4	تعمیر دوچرخه	36
			1	3	تعمیر رادیو، تلویزیون و ادوات صوتی و تصویری	37
			0/7	2	تعمیر ساعت	38
			0/7	2	تعمیر قفل اتومبیل	39
			1	3	تعمیر گاهها	40
			2	5	تعمیر میلمان	41
			1/6	4	تعمیر موتورسیکلت	42
			1	3	تعویض شیشه اتومبیل	43
			1/6	4	تعویض روغن	44
			0/7	2	نفالکوبی	45
			1/6	4	تکثیر نوار غیر از ویدئو	46
			2	5	تودوزی اتومبیل	47
			0/7	2	چایخانه، قهوه خانه	48
			1	3	چلوکبابی	49
			1	3	حلیم پزی	50
			1	3	حناسابی	51
			3/2	7	خاتم کاری	52
			3/2	7	خراطی	53
			3/2	7	خشکشویی و لباسشویی	54
			2	5	داروخانه	55

			1	3	دندانپزشکی	56
			1/6	4	رستوران	57
			1/6	4	رفوگری	58
			2/5	6	رنگرزی	59
			3/7	6	رویه کوبی مبل	60
			0/7	2	زرگری	61
			2	5	زنبیل بافی	62
			0/7	2	ساختمانهای اداری	63
			0/3	1	ساختمانهای مسکونی	64
			3/2	7	سیلو	65
			2	5	سینما	66
			2	5	شابلون سازی	67
			2	5	شستشوی اتومبیل	68
			3/2	7	شعب فروش نفت	69
			1/6	4	شیرخوارگاه	70
			2	5	کتابخانه	71
			0/7	2	کشتارگاه	72
			1	3	گرمابه‌ها	73
			0/7	2	مسجد و معبد و کلیسا	74
			2	5	موزه‌ها	75
			1	3	مهدکودک	76
			2/5	6	نقاشی اتومبیل	77
			2/5	6	نمایشگاه اتومبیل	78
			2/5	6	هتل و متل	79
					فروشگاههای:	80
			0/7	2	آیین‌ه و شمعدان و آباژور	81
			1	3	آبمیوه فروشی	82

			0/7	2	ابزارآلات پزشکی، جراحی	83
			1/6	4	آجیل فروشی	84
			2/5	6	ابر و اسفنج فروشی	85
			1	3	ابزار فروشی و یراق آلات	86
			1	3	اسباب بازی	87
			1/6	4	اغذیه فروشی	88
			0/7	2	آکواریم	89
			3/2	7	الوارفروشی	90
			1/6	4	الیاف و کاموا	91
			1/6	4	آلات موسیقی	92
			1	3	امانت فروشی	93
			0/7	2	آهن و پروفیل	94
			2/5	6	ایرانیت و ایزوفوم	95
			1/6	4	بذر و سموم کشاورزی	96
			1/6	4	برزنت فروشی	97
			1	3	برنج فروشی	98
			1/6	4	بزازی	99
			1/6	4	بستنی فروشی	100
			2	5	بقالی	101
			0/7	2	بلورفروشی	102
			0/7	2	بوتیک	103
			2/5	6	پارکت و لینولتوم و موکت	104
			3/2	7	پاکت فروشی	105
			2	5	پتوفروشی	106
			2	5	پرده فروشی	107
			2	5	پرده کرکره فروشی	108
			2	5	پر فروشی	109

			2	5	پلاستیک فروشی	110
			2	5	فروش پنبه	111
			2	5	فروش پوستر	112
			1	3	فروش پوست و خز	113
			1/6	4	فروش پوشاک	114
			0/7	2	فروش پیچ و مهره و میخ	115
			1/6	4	فروش تابلو و قاب و چهارچوب: چوبی	116
			0/7	2	فلزی	117
			3/2	7	فروش تخته و الوار	118
			2/5	6	فروش تشک	119
			1	3	فروش توتون و تنباکو و سیگار	120
			1/6	4	فروش جاجیم و زیلو	121
			2	5	فروش جارودستی و حصیر فروشی و زنبیل	122
			0/7	2	جواهر فروشی	123
			1/6	4	جوراب فروشی	124
			1/6	4	فروشگاه چادر و خیمه	125
			2	5	فروشگاه چای	126
			1	3	چرم فروشی	127
			1	3	فروشگاه چرخ خیاطی	128
			1	3	فروشگاه چمدان و ساک	129
			0/7	2	چینی فروشی	130
			1/6	4	حوله فروشی	131
			1/6	4	خرازی	132
			2	5	خوربار فروشی	133
			2	5	خوراک دام و طیور	134
			0/7	2	فروشگاه دستگاههای تهویه و هواکش	135
			1/6	4	دوچرخه فروشی	136

			2/5	6	فروشگاه رنگ و چسب	137
			3/2	7	فروشگاه زغال چوب	138
			0/7	2	فروشگاه زینت آلات	139
			0/7	2	ساعت فروشی	140
			1	3	سرامیک	141
			0/7	2	ماشین آلات کشاورزی	142
			1/6	4	سرویس اتاق خواب و مبلمان	143
			0/7	2	سماور فروشی	144
			1	2	سمساری	145
			2/5	6	سوپر مارکت	146
			1	2	شیشه فروشی	147
			2/5	6	شیرینی فروشی - قنادی	148
			1/6	4	صنایع دستی	149
			1	3	ضبط صوت و رادیو، تلویزیون و ادوات صوتی و تصویری	150
			0/7	2	طلا فروشی	151
			1/6	4	طناب فروشی	152
			2/5	6	عتیقه فروشی	153
			2/3	7	عطر و ادوکلن ولوازم آرایش	154
			1/6	4	فرش	155
			1/6	4	فروشگاه لوازم نوزاد	156
			0/7	2	فروشگاه قراضه و آهن	157
			1/6	4	فروشگاه قهوه	158
			2/5	6	فروشگاه کاغذ دیواری و تزئینات ساختمانی	159
			2	5	فروشگاه کتاب	160
			1/6	4	فروشگاه کفش	161
			2/5	6	گونی فروشی	162
			1	3	گل فروشی	163

			2	5	گل مصنوعی فروشی	164
			2	5	لاستیک (تایر اتومبیل)	165
			0/7	2	لوازم شوفاژ و دستگاهها و تهویه و هواکش	166
			1	3	لوازم خانگی	167
			1/6	4	لوازم عکاسی و دوربین	168
			1/6	4	لوازم ورزشی	169
			1	3	لوازم یدکی اتومبیل	170
			0/7	2	مصالح ساختمانی	171
			0/7	2	مصنوعات آلومینیومی	172
			2	5	مبل	173
			0/7	2	میوه و سبزیجات	174
			0/7	2	مواد پروتئینی	175
			2	5	مواد لبنی	176
			1/6	4	نوار ضبط صوت	177
			2	5	نوشت افزار	178
			1	3	ترمیالها	179

ضمیمه شماره 3

فهرست کالای خطرناک

کالاهای خطرناک شامل موارد زیر می باشد:

1 - پودر آلومینیوم

2 - قیر

3 - حنای رنگ

4 - نیشکر

5 - پودر بلیچ

6 - شمع مومی

7 - زغال چوب

8 - پنبه

9 - چوب پنبه

10 - فیلم

- 11 - هیزم
- 12 - ابر و پلاستیکهای قابل انبساط
- 13 - گازوئیل
- 14 - کیسه گونی
- 15 - کنف
- 16 - کبریت
- 17 - کاغذهای قیراندود، شمعی و مومی
- 18 - خاک اره
- 19 - لاک شیشه
- 20 - سرفیچی پارچه
- 21 - پودر روی
- 22 - حشره کشها
- 23 - نفت سفید
- 24 - رزین پلاستیک با نقطه اشتعال زیر 35 درجه سانتیگراد
- 25 - مرکب چاپ با نقطه اشتعال زیر 23 درجه سانتیگراد
- 26 - حلالهای لاستیک با نقطه اشتعال زیر 23 درجه سانتیگراد
- 27 - مواد ضدزنگ و زنگزدا
- 28 - باگاس
- 29 - فندق زمینی

ضمیمه شماره 4

فهرست مواد شیمیایی خطرناک

ردیف	نام ماده شیمیایی	ردیف	نام ماده شیمیایی
1	آمیل هیدرید	30	کربوسوت
2	استات آمیل	31	کلروفرم
2	استات سلولز	32	کلروبنزن
4	استارین	33	کلرید آلومینیوم
5	الکلهای آمیل (به جز نوع سوم)	34	کلرید سولفوریل
6	اتیدرید استیک	35	کلرید تیونیل
7	اتیلین	36	کلسیم سپانامید
8	بورنتول	37	کوپرا
9	بوتیل بوتیریت	38	گاز متراکم شده آرگون
10	پراکسید سرب	39	گاز متراکم شده استیلن
11	ترکیبات نیتروژنی به جز مواد منفجره و نیتروسلولز	40	گاز متراکم شده اکسید نیترو
12	تریپن	41	گاز متراکم شده دی اکسید نیترو

13	دوره چراغ	42	گاز متراکم شده دی اکسید سولفور
14	دی اسید سپانت، دی فنیل متان	43	گاز متراکم شده فریون و آرکتون
15	دی کاید دونفتالین (نفتالین کلرینه شده)	44	گاز متراکم شده نئون
16	دی کرومات پتاسیم	45	گاز متراکم شده نیتروژن
17	دی متیل نیتروسونیلین	46	گاز متراکم شده هلیوم
18	سنگ آهک	47	گاز متراکم شده هوا
19	سولفور (گوگرد)	48	گلفون (راسین)
20	سولفور کلرید	49	محلول آمونیاک
21	سولفیدها (به جز سولفید فسفر که در فهرست مواد بسیار خطرناک درج گردیده است)	50	متنل
		51	مومها
22	سولفات دی اتیل	52	نفت سفید
23	صمغها	53	نفتالین
24	صمغهای بالزام	54	هگزان
25	صمغهای معطر	55	هیدرواکسید پتاسیم (پتاس سوزآور)
26	فسفر بی شکل یا به رنگ قرمز	56	هیدروکسید سدیم (سود سوزآور)
27	فنل (اسید کربولیک)	57	هیدروسولفیت سدیم
28	فورفورآلدئید		
29	کافور		

ضمیمه شماره 5

فهرست مواد شیمیایی بسیار خطرناک

ردیف	نام ماده شیمیایی	ردیف	نام ماده شیمیایی
1	محلول آب اکسیژنه (با بیش از 40% آب)	34	پنتان
	اکسیژنه)	35	پنتا سولفید فسفر
2	اتیل استات	36	به موجب آیین نامه 25/1 حذف شده است
3	اتیل بنزن	37	پودر متیزیم
4	اتیل بوتیرات	38	پودر یا خاکستر روی
5	استالددید	39	حلالها و محلولهای پروکسیل
6	استات فینیل	40	تری کلراید فسفر
7	استن	41	تولوئن
8	استیل کلرید	42	دی اتیلآمین
9	اسید کرومیک	43	دی کلرواتیلن
10	اسید هیدروئیک	44	دی نیتروبنزن
11	اسید هیدروبرومیک	45	دی نیتروکلروبنزن
12	اسید هیدرو کلرید	46	دی سولفید کربن
13	اسید هیدروسیانیک	47	زغال سنگ

14	اسید هیدروفلوریک	48	زایلین و جانشین زایلین با درجه
15	اسید پرکلریک		اشتعال زیر 23 درجه سانتیگراد
16	اسید سولفوریک	49	سدیم
17	اسید فسفریک	50	سولفید فسفر
18	اسید نیتریک	51	سلولوید (شامل تراشه‌ها)
19	اکروئین	52	فسفر زرد یا سفید
20	اکسید اتیلن	53	فسفید کلسیم
	الکل‌های نوع سوم:	54	کاربیت آلومینیوم
21	الکل‌های امیل	55	کاربیت کلسیم
22	الکل‌های اتیل	56	کلرید آمیل
23	الکل‌های متیل	57	کلسیم (به جز کلسیم سیانامید که در فهرست مواد
24	الکل‌های بوتیل		خطرناک درج شده است)
25	الکل‌های پروپیل	58	کلسیم سیلی ساید
26	باریم	59	کلرواستیل و پرکلرواستیل
27	بنزآلدئید	60	کللودین
28	بنزن	61	کروپتالئیدها
29	بوتیل استات	62	لیتیوم
30	برم	63	متیل
31	پتاسیم	64	متیل ...
32	پراکسیدها (به جز پراکسید سرب که در فهرست خطرناک درج گردیده است)	65	متیل فرمیت
33	پرمنگنات		

آیین‌نامه شماره (25/3) 204

مصوب 1373/3/24 با اصلاحات بعدی

مقررات مکمل آیین‌نامه شماره (25) راجع به تعرفه بیمه آتش سوزی و خطرات اضافی

در جلسه مورخ 1373/3/24 شورای عالی بیمه حداقل نرخ خطر زلزله موضوع بند (1) ماده (15) آیین‌نامه شماره (25) شورای عالی بیمه اصلاح و برای ساختمانهای گلی (سنتی قدیمی)، آجری، اسکلت فلزی، بتون، طراحی و محاسبه و اجرا طبق آیین‌نامه شماره (2800) و یا محتویات آنها واقع در شهرهای مختلف کشور به شرح زیر به تصویب رسید:

نرخ و درجه					تقسیم‌بندی و نرخ حق بیمه مناطق مختلف بر اساس
ردیف شدت و ضعف خطر زلزله به سرمایه در هزار					
5	4	3	2	1	نوع ساختمان و مصالح
1/8	1/5	1/2	1/1	1	گلی (سنتی قدیمی)

1/6	1/4	1	0/9	0/8	آجری	2
1/4	1/1	0/8	0/7	0/6	اسکلت فلزی	3
1	0/8	0/6	0/5	0/4	بتون	4
0/8	0/6	0/4	0/3	0/2	طراحی و محاسبه و اجرا طبق آیین نامه 2800	5

شرایط:

- 1 - مبلغ بیمه شده با توجه به نرخهای تعیین شده نبایستی کمتر از 80% سرمایه اصلی بیمه شده در بیمه نامه آتش سوزی باشد.²⁰⁵
- 2 - حداقل سهم بیمه گذار از جبران هر خسارت برای اماکن مسکونی 5% و برای غیر مسکونی 15% بوده و در صورتی که این میزان را افزایش دهد از تخفیفات زیر برخوردار خواهد بود:

میزان تخفیف در حق بیمه	میزان سهم بیمه گذار از هر خسارت
25%	20%
40%	45%
60%	65%

- 3 - در صورتی که سرمایه بیمه نامه متجاوز از یک میلیارد ریال باشد قبل از صدور بیمه نامه بایستی نرخ و شرایط آن از بیمه مرکزی ایران استعلام گردد.

- 4 - مؤسسات بیمه در صورت تمایل بیمه گذار می توانند پس از جلب موافقت بیمه مرکزی ایران نسبت به صدور بیمه نامه با نرخ و شرایط دیگری اقدام نمایند.

تبصره (الحاقی 1381/4/18)²⁰⁶ - بیمه مرکزی ایران می تواند در مورد طرح های خاص، طبقه بندی ریسک خطر زلزله ساختمانهای مسکونی را رأساً تعیین و نرخ مناسب را اعلام نماید.

این مصوبه از تاریخ 1373/7/1 لازم الاجرا می باشد.

میزان خطر ریسک زلزله به تفکیک شهرستانهای 25 استان کشور به همراه راهنمای کد شهرستانها

نام استان: آذربایجان شرقی

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
اهر	B2	2
بستان آباد	B10	4
بناب	B4	2
تبریز	B3	4
سراب	B7	4
شبهستر	B11	4
کشمیر	B3	2
مراغه	B4	2
مرند	B1	3

²⁰⁵ - این بند به موجب آیین نامه شماره 25/5 مصوب 1381/4/18 از شرایط این آیین نامه حذف شده است.

²⁰⁶ - این تبصره به موجب آیین نامه شماره 25/5 مصوب 1381/4/18 به بند 4 الحاق شده است.

4	B6	میانه
4	B9	هریس
2	B5	هشترود

نام استان: آذربایجان غربی

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
3	A4	ارومیه
1	A12	بوکان
4	A6	پیرانشهر
1	A10	تکاب
5	A2	خوی
3	A7	سردشت
5	A3	سلماس
1	A9	شاهین دژ
4	A1	ماکو
1	A8	مهاباد
1	A11	میاندوآب
2	A5	نقده

نام استان: اردبیل

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	C5	اردبیل
3	C2	بيله سوار
3	C1	پارس آباد
4	C6	خلخال
3	C3	گرمی
2	C4	مشکین شهر

نام استان: اصفهان

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
3	Q3	اردستان
1	Q13	اصفهان

1	Q5	برخوار و میمه
1	Q12	خمینی شهر
1	Q7	خوانسار
2	Q15	سمیرم
1	Q8	فریدن (داران)
2	Q10	فریدون شهر
1	Q11	فلاورجان
1	Q9	قمشه
3	Q1	کاشان
1	Q6	گلپایگان
1	Q14	لنجان
1	Q16	مبارکه
3	Q4	نائین
1	Q17	نجف آباد
3	Q2	نطنز

نام استان: ایلام

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	O1	ایلام
3	O5	دره شهر
3	O4	دهلران
3	O2	شیروان و چرداول
2	O3	مهران

نام استان: باختران

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	K2	اسلام آبادغرب
4	K6	باختران
3	K9	پاوه
3	K1	جوانرود
4	K3	سرپل ذهاب

4	K7	سنقر
3	K4	قصر شیرین
3	K8	کنگاور
4	K5	گیلان غرب

نام استان: بوشهر

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
3	U3	بوشهر
3	U4	تنگستان (اهرم)
3	U2	دشتستان
3	U5	دشتی
3	U6	دیر
3	U7	کنگان
5	U1	گناوه

نام استان: بویراحمد و کهکیلویه

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	S2	بویراحمد
5	S1	کهکیلویه
5	S3	گچساران

نام استان: تهران

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
5	J2	تهران
5	J10	دماوند
5	J5	ری
5	J8	ساوجبلاغ
5	J3	شمیرانات
5	J9	شهریار
5	J7	قم
5	J1	کرج
5	J6	ورامین

5	J4	کهریزک
---	----	--------

نام استان: چهار محال بختیاری

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
اردل	R5	3
بروجن	R3	3
شهرکرد	R2	2
فارسان	R1	3
لردگان	R4	3

نام استان: خراسان

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
اسفراین	H2	4
بجنورد	H1	5
بیرجند	H18	3
تایباد	H13	3
ترت جام	H10	3
ترت حیدریه	H11	5
چناران	H9	3
خواف (درود)	H20	5
درگز	H6	3
سبزوار	H5	4
سرخس	H21	3
شیروان	H3	5
طبس	H17	5
فردوس	H16	5
قائنات	H15	4
قوچان	H4	5
کاشمر	H12	5
گناباد	H14	5
مشهد	H7	3
نهبندان	H19	3

4	H8	نیشابور
---	----	---------

نام استان: خوزستان

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
1	P11	آبادان
3	P1	اندیمشک
3	P5	اهواز
4	P7	ایذه
4	P14	باغملک
1	P12	بندر ماهشهر
5	P13	بهبهان
1	P10	خرمشهر
3	P15	دزفول
2	P6	سوسنگرد
4	P8	رامهرمز
1	P9	شادگان
3	P2	شوش
4	P4	شوشتر
4	P3	مسجد سلیمان

نام استان: زنجان

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
2	E3	ابهر
5	E4	تاکستان
1	E2	خداآباد
1	E1	زنجان
5	E5	قزوین

نام استان: سمنان

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	I2	دامغان

4	I3	سمنان
4	I1	شاهرود
4	I4	گرمسار

نام استان: سیستان و بلوچستان

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
3	Y4	ایرانشهر
4	Y7	چابهار
4	Y3	خاش
4	Y1	زابل
4	Y2	زاهدان
4	Y5	سراوان
4	Y6	نیک شهر

نام استان: فارس

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	T13	آباده
3	T11	استهبان
2	T2	اقلید
4	T9	چهرم
3	T1	داراب
4	T4	سپیدان
4	T7	شیراز
3	T10	فسا
5	T8	فیروزآباد
4	T6	کازرون
4	T14	لار
4	T15	لامرد
2	T3	مرودشت
5	T5	ممسنی
2	T12	نیریز

نام استان: کردستان

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
بانه	D1	2
بیجار	D5	1
سقز	D2	2
سندج	D3	1
قروه	D6	1
مریوان	D4	3

نام استان: کرمان

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
بافت	X6	2
بم	X8	4
جیرفت	X9	2
رفسنجان	X2	4
زرنند	X1	3
سیرجان	X4	2
شهربابک	X3	3
کرمان	X7	5
کهنوج	X10	3
مشیز	X5	4

نام استان: گیلان

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
آستارا	F1	3
آستانه اشرفیه	F9	4
بندرانزلی	F3	5
تالش	F2	4
رشت	F7	4
رودسار	F8	5
رودسر	F6	4
صومعه سرا	F4	5
فومن	F5	5
لاهیجان	F10	4

4	F11	لنگرود
---	-----	--------

نام استان: لرستان

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	N3	الیگودرز
4	N2	بروجرد
4	N1	خرم‌آباد
4	N5	دلفان
4	N2	دورود
4	N4	کوهدشت

نام استان: مازندران

میزان ریسک	شماره کد	شهرستان
4	G5	آمل
4	G6	بابل
4	G16	بابلسر
3	G12	بندر ترکمن
4	G10	بهشهر
4	G2	تنکابن
4	G1	رامسر
4	G9	ساری
4	G8	سوادکوه
4	G14	علی‌آباد
4	G7	قائم‌شهر
4	G11	کردکوی
4	G13	گرگان
4	G17	گنبدکاووس
4	G15	مینودشت
4	G4	نور
4	G3	نوشهر

نام استان: مرکزی

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
آشتیان	M3	1
اراک	M4	1
تفرش	M2	2
خمین	M6	1
دلیجان	M8	1
ساوه	M1	5
سربند	M5	1
محلات	M7	1

نام استان: هرمزگان

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
بندرعباس	V2	4
بندرلنگه	V1	4
چاسک	V4	4
رودان	V6	5
قشم	V5	4
میناب	V3	5

نام استان: همدان

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
اسدآباد	L6	1
تویسرکان	L2	4
کبوترآهنگ	L1	1
ملایر	L3	1
نهایند	L4	4
همدان	L5	1

نام استان: یزد

شهرستان	شماره کد	میزان ریسک
اردکان	W1	3
بافق	W5	3

تفت	W3	3
مهریز	W4	4
میبد	W6	3
یزد	W2	2

آیین نامه شماره (25/6)

تعرفه بیمه خطر زلزله برای موارد بیمه غیر صنعتی

مصوب 1383/5/6

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، در جلسه مورخ 1383/5/6 تعرفه بیمه خطر زلزله برای موارد بیمه غیر صنعتی مذکور در ضمیمه شماره 2 آیین نامه شماره 25 را به شرح زیر تصویب و مقرر نمود آیین نامه شماره 25/3 صرفاً برای موارد بیمه‌های صنعتی مورد استفاده قرار گیرد:

1 - حداقل نرخ حق بیمه به تفکیک نوع ساختمان و منطقه خطر به شرح زیر تعیین می‌شود:

نوع ساختمان	مناطق زلزله خیز خفیف	مناطق زلزله خیز شدید
طراحی، محاسبه و اجرا طبق آیین نامه 2800	0/2 در هزار	0/4 در هزار
اسکلت فلزی یا بتون	0/4 در هزار	0/7 در هزار
گلی و آجری	0/8 در هزار	1/2 در هزار

2 - حداقل سهم بیمه‌گذار از جبران هر خسارت، معادل یک درصد مبلغ بیمه شده تعیین می‌شود که از مبلغ خسارت قابل پرداخت کسر خواهد شد.

3 - مناطق زلزله خیز خفیف شامل شهرستانهای با میزان ریسک 1، 2 و 3 و مناطق زلزله خیز شدید شامل شهرستانهای با میزان ریسک 4 و 5 بر اساس جداول ضمیمه آیین نامه شماره 25/3 تعیین می‌شود.

4 - شرکتهای بیمه در صورت تمایل بیمه‌گذار می‌توانند پس از جلب موافقت بیمه مرکزی ایران با نرخ و شرایط دیگری بیمه‌نامه صادر نمایند.

آیین نامه شماره (27/2)²⁰⁷

تعرفه بیمه تکمیلی هزینه‌های بیمارستانی

مصوب 1378/7/5

شورای عالی در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین نامه زیر را که مشتمل بر 8 ماده است در جلسه مورخ 1378/7/5 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند بیمه نامه گروهی مازاد هزینه‌های بیمارستانی موضوع آیین نامه شماره (26/1) را براساس مقررات و نرخهای تعیین شده در این آیین نامه صادر نمایند.

²⁰⁷ - این آیین نامه به موجب آیین نامه شماره 44 مندرج در این مجموعه صریحاً لغو شده است. ولی چون تاریخ آن موجد حق است اقدام به درج آن گردیده است.

ماده 2 - شرایط، میزان تعهدات و حداقل حق بیمه جهت جبران هزینه‌های بستری و جراحی در بیمارستان و نیز انواع سنگ‌شکن برای گروههایی که تحت پوشش بیمه‌های درمانی سازمان بیمه درمان همگانی، سازمان تأمین اجتماعی و... می‌باشند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

ردیف	سقف تعهد سالیانه برای هر بیمه‌شده به میلیون ریال	حداقل نرخ حق بیمه ماهانه
1	2/5	1/4 در هزار
2	بیش از 2/5 الی 5	0/7 در هزار نسبت به مازاد تعهد ردیف 1
3	بیش از 5 الی 10	0/5 در هزار نسبت به مازاد تعهد ردیف 2
4	بیش از 10 الی 20	0/2 در هزار نسبت به مازاد تعهد ردیف 3

2-1 - پوشش هزینه زایمان معادل 20% سرمایه تعهدشده و جزئی از آن می‌باشد و در صورتی که بیمه‌گذار مایل به اخذ پوشش زایمان نباشد، بیمه‌گر می‌تواند با حفظ سقف تعهدات تعیین‌شده حق بیمه سرانه را تا میزان 20% کاهش دهد.

2-2 - مدت انتظار جهت استفاده از پوشش زایمان 6 ماه می‌باشد که صرفاً برای گروههای کمتر از 1000 نفر اعمال می‌گردد.

3 - تعهدات اضافی

3-1 - افزایش سقف تعهد، برای اعمال جراحی مغز و اعصاب (به استثنای دیسک ستون فقرات)، قلب، پیوند کلیه و مغز استخوان حداکثر تا دو برابر مبلغ تعهد پذیرفته‌شده، با حق بیمه اضافی به میزان 20% حق بیمه پایه مجاز می‌باشد.

3-2 - هزینه‌های پاراکلینیکی شامل سونوگرافی، ماموگرافی، رادیوتراپی، انواع اسکن‌ها، انواع آندوسکوپی، ام.آر.آی، اکوکاردیوگرافی و نیز اعمال مجاز سرپایی شامل ختنه، شکستگیها و لیزر درمانی (چنانچه جهت رفع عیوب انکساری چشم نباشد) با سقف حداکثر 10% تعهد پایه سالانه برای هر بیمه‌شده با نرخ حق بیمه‌ای معادل 0/8 در هزار مبلغ تعهد شده در این مورد برای هر نفر قابل بیمه‌شدن می‌باشد.

3-3 - هزینه تهیه اعضای طبیعی بدن (صرفاً برای گروههای بالای 10 هزار نفر) حداکثر به میزان تعهد پایه سالیانه با نرخ حق بیمه‌ای معادل 0/05 در هزار مبلغ تعهدشده در این مورد برای هر نفر قابل بیمه‌شدن می‌باشد.

3-4 - تعمیم پوشش بیمه‌ای در مقابل خطرات طبیعی (به استثنای زلزله) با حق بیمه اضافی به میزان 5% مجموع حق بیمه ماهیانه هر نفر مجاز است.

3-5 - هزینه‌هایی که در اجرای بندهای (3-2 و 3-3) پرداخت می‌گردد مازاد بر سقف تعهدات سالیانه می‌باشد.

ماده 4 - فرانشیز

حداقل فرانشیز در کلیه موارد معادل 20% هزینه‌های درمان مورد تعهد است در مواردی که بیمه‌شده از مزایای پوشش بیمه‌ای بیمه‌گر اول استفاده نماید فرانشیزی کسر نخواهد شد مگر اینکه سهم بیمه‌گر مزبور از درصد تعیین‌شده کمتر باشد که در این صورت میزان فرانشیز معادل مابه‌التفاوت سهم بیمه‌گر اول و فرانشیز موضوع این ماده خواهد بود.

ماده 5 - تخفیفات

5-2 - شرکتهای بیمه می‌توانند با توجه به تعداد بیمه‌شدگان تخفیفهای زیر را در حق بیمه منظور نمایند:

تعداد بیمه‌شدگان	درصد تخفیف
4001 الی 20000	5
20001 الی 100000	10
100001 الی 500000	15
500001 به بالا	20

5-2 - در صورتی که حق بیمه هر سال در ابتدای قرارداد به صورت یکجا پرداخت شود شرکت بیمه می‌تواند 5% تخفیف در حق بیمه منظور نماید.

5-3 - در صورتی که حداکثر تعهد سالانه موضوع مواد 2 و یا 3 به عنوان سقف تعهد برای خانواده در نظر گرفته شود شرکت بیمه می‌تواند 10% تخفیف در حق بیمه پوشش محدود شده منظور نماید.

ماده 6 - حق بیمه اضافی

6-1 - شرکتهای بیمه می‌توانند افرادی را که سن آنها بیش از 60 سال تمام باشد با دریافت حق بیمه اضافی به شرح زیر بیمه نمایند:

6-1-1 - برای افرادی که بین 60 الی 70 سال سن دارند با 50% حق بیمه اضافی.

6-1-2 - برای افرادی که بیش از 70 سال سن دارند با 100% حق بیمه اضافی.

ماده 7 - سایر مقررات

7-1 - حداقل تعداد افراد گروه بیمه‌ای (با رعایت بند 3-2 آیین‌نامه شماره 26/1) 50 نفر می‌باشد. در صورتی که تعداد افراد تحت پوشش در یک گروه کمتر از 50 نفر باشد، شرکت بیمه مکلف است توافق بیمه مرکزی ایران را در مورد نرخ و شرایط قبل از صدور بیمه‌نامه اخذ نماید.

7-2 - ارائه پوشش هزینه‌های درمان سرپایی جز مواردی که در این آیین‌نامه ذکر شده است مجاز نمی‌باشد.

7-3 - بیمه مرکزی ایران می‌تواند هر ساله متناسب با افزایش هزینه‌های درمانی در کشور و عملکرد مؤسسات بیمه در این رشته، نرخ حق بیمه را تعدیل نماید.

7-3-1 - شرکتهای بیمه موظفند آمار حق بیمه و خسارت بیمه‌نامه‌های صادره خود را به تفکیک هزینه‌های بیمارستانی، زایمان و پاراکلینیکی تهیه و هر شش ماه یکبار به بیمه مرکزی ایران اعلام نمایند.

ماده 8 - این آیین‌نامه از تاریخ اول آبان 1378 جایگزین آیین‌نامه شماره (27/1) است.

آیین‌نامه شماره (28)

مصوب 1371/6/9 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، آیین‌نامه نمایندگی شرکتهای بیمه مشتمل بر 3 فصل، 37 ماده و 13 تبصره را در جلسه مورخ 1371/6/9 تصویب نمود.

آیین‌نامه نمایندگی بیمه²⁰⁸

فصل اول - تعریف و شرایط نمایندگی بیمه

ماده 1 - نماینده بیمه که در این آیین‌نامه اختصاراً «نماینده» نامیده می‌شود، شخصی است حقیقی یا حقوقی که با توجه به قوانین و مقررات و مفاد این آیین‌نامه مجاز به عرضه خدمات بیمه‌ای به نمایندگی از جانب شرکت بیمه طرف قرارداد خواهد بود.

مقررات این آیین‌نامه شامل نمایندگانی است که خدمات بیمه‌ای در داخل کشور عرضه می‌نمایند.

ماده 2 - نمایندگی بیمه طبق مقررات این آیین‌نامه از طرف شرکتهای بیمه به اشخاص واجد شرایط اعطا می‌گردد.

ماده 3 (اصلاحی 1373/5/24) - مدت نمایندگی بیمه نامحدود است، لکن پروانه نمایندگی بیمه هر سه سال یکبار با رعایت مفاد این آیین‌نامه تمدید می‌گردد.

²⁰⁸ - به آیین‌نامه شماره (28/1) و (28/2) راجع به تغییرات آیین‌نامه شماره 28 مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

ماده 4 - شرکت بیمه می‌تواند در رشته‌های بیمه اشخاص، اموال و مسئولیت اعطای نمایندگی نماید.

تبصره (الحاقی 1373/5/24) - بیمه‌گر موظف است بخشی از اختیارات و وظایف خود در صدور بیمه‌نامه و عندالاقضا در پرداخت خسارت را در رشته‌های مختلف بیمه براساس درجه‌بندیهای انجام‌شده به شرکت نمایندگی تفویض نماید.

ماده 5²⁰⁹ - اشخاص حقیقی متقاضی اخذ نمایندگی باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.

ب - اعتقاد به اسلام و یا یکی دیگر از ادیان رسمی کشور.

ج - دارا بودن حسن شهرت.

د - عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ه - نداشتن سوء پیشینه کیفری و همچنین نداشتن سابقه محکومیت ورشکستگی به تقصیر یا تقلب.

و - داشتن گواهی پایان خدمت وظیفه عمومی یا معافیت دائم.

ز (اصلاحی 1374/10/25) - دارا بودن حداقل مدرک دیپلم با دو سال سابقه کار مفید بیمه‌ای، یا حداقل لیسانس و یک سال سابقه کار مفید بیمه‌ای و یا حداقل لیسانس در رشته بیمه و یا گرایش بیمه و 6 ماه کار مفید بیمه‌ای و یا دارا بودن حداقل دیپلم و طی دوره‌های آموزش مورد تأیید بیمه مرکزی ایران.

تبصره (الحاقی 1375/5/28)²¹⁰ - بازنشستگان صنعت بیمه که حداقل ده سال در بخشهای فنی بیمه‌ای خدمت نموده باشند با داشتن حداقل مدرک سیکل از شرایط این بند معاف می‌باشند.

ح (اصلاحی 1374/10/25) - موفقیت در آزمون بیمه مرکزی ایران. (بازنشستگان صنعت بیمه که حداقل 5 سال در بخشهای فنی بیمه‌ای خدمت نموده باشند از آزمون معاف هستند).

ط - سایر شرایطی که از طرف شرکت بیمه ذی‌ربط تعیین می‌شود.

تبصره (الحاقی 1383/9/24) - اشخاصی که به تشخیص بیمه مرکزی ایران دارای تجربه مفید بیمه‌ای در مشاغل مدیریتی شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران هستند از شرکت در آزمون موضوع بند «ح» معافند.²¹¹

فصل دوم - ضوابط تأسیس و فعالیت شرکت نمایندگی بیمه (1)

ماده 6 (اصلاحی 1384/3/24)²¹² - برای تأسیس شرکت نمایندگی بیمه علاوه بر سایر مقررات باید موارد زیر رعایت شود:

1 - به صورت سهامی خاص یا تعاونی تأسیس شود.

²⁰⁹ - اصلاح بندهای «ز» و «ح» ماده 5 به موجب آیین‌نامه شماره 28/3 صورت گرفته است.

²¹⁰ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 28/4 صورت گرفته است.

²¹¹ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 28/7 صورت گرفته است.

²¹² - به موجب آیین‌نامه شماره 28/6 مصوب 1382/12/26 متن ماده 6 به عنوان «فصل دوم - ضوابط تأسیس و فعالیت شرکت نمایندگی بیمه» جایگزین ماده 6 سابق گردیده و نام فصل دوم و سوم سابق به فصل سوم و چهارم تغییر یافته است. سپس ماده 6 به موجب آیین‌نامه شماره 28/7 مصوب 1383/9/24 و آیین‌نامه شماره 28/8 مصوب 1384/3/24 به شرح فوق‌الذکر اصلاح شده است.

²¹³ - به موجب آیین‌نامه شماره 28/6 مصوب 1382/12/26 متن ماده 6 به عنوان «فصل دوم - ضوابط تأسیس و فعالیت شرکت نمایندگی بیمه» جایگزین ماده 6 سابق گردیده و نام فصل دوم و سوم سابق به فصل سوم و چهارم تغییر یافته است. سپس ماده 6 به موجب آیین‌نامه شماره 28/7 مصوب 1383/9/24 و آیین‌نامه شماره 28/8 مصوب 1384/3/24 به شرح فوق‌الذکر اصلاح شده است.

2- برای اخذ پروانه شرکت نمایندگی بیمه باید مدارک و اطلاعات زیر توسط مؤسسين از طريق شرکت بیمه به بیمه مرکزی ایران ارسال شود.

2-1- اساسنامه شرکت .

2-2 میزان سرمایه شرکت.

2-3 صورت کامل اسامی سهامداران، مدیران و میزان سهام هر یک از آنها.

2-4 گواهی عدم سوء پیشینه کیفری مدیران.

2-5 آخرین مدرک تحصیلی و گواهی سابقه کار مدیرعامل و یکی از اعضای هیأت مدیره موضوع بند 8 این آیین نامه.

3- هر شخص حقوقی نباید بیش از سی درصد سهام یک شرکت نمایندگی بیمه را داشته باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی نمی تواند در بیش از یک شرکت نمایندگی بیمه یا شرکت کارگزاری بیمه سهامدار عمده باشد. از نظر این آیین نامه سهامدار عمده شخصی است که بیش از ده درصد سهام یک شرکت نمایندگی بیمه یا شرکت کارگزاری بیمه را داشته باشد.

تبصره 1- هر یک از سهامداران و اقارب نسبی و سببی درجه یک از طبقه اول آنها و نیز اشخاص حقوقی که هر سهامدار بیش از پنجاه درصد سهم آن را دارد در مجموع یک شخص محسوب می شوند.

تبصره 2- نمایندگان و کارگزاران بیمه نمی توانند سهامدار شرکت های نمایندگی و کارگزاری بیمه باشند.

4- سرمایه شرکت نمایندگی بیمه باید حداقل یکصد میلیون ریال تعیین و پنجاه درصد آن نقداً پرداخت شده باشد.

5- ثبت شرکت نمایندگی بیمه و همچنین هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه، میزان سرمایه، ترکیب سهامداران و تغییر مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره موکول به موافقت شرکت بیمه ذی ربط و تأیید بیمه مرکزی ایران است.

6- شرکت نمایندگی بیمه موظف است ترازنامه و حسابهای سود و زیان خود را طبق نمونه ای که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه می شود تنظیم و پس از تصویب، نسخه ای از آن را برای بررسی شرکت بیمه ذی ربط و اطلاع بیمه مرکزی ایران ارسال نماید.

7- در صورت فوت یا استعفاء یا عزل یا ممنوعیت های قانونی مدیرعامل، عضو هیأت مدیره واجد شرایط مذکور بند 8 وظایف او را انجام می دهد و هیأت مدیره موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه فرد دیگری را با رعایت مقررات انتخاب نماید.

8- مدیرعامل و حداقل دو عضو هیأت مدیره علاوه بر شرایط مندرج در بندهای «الف»، «ب»، «ج»، «د»، «ه»، «و»، «ح» و «ط» ماده 5 آیین نامه شماره 28 باید واجد یکی از شرایط زیر باشند:

8-1- حداقل مدرک لیسانس بیمه و دو سال سابقه به عنوان نماینده یا کارگزار حقیقی بیمه و یا مدیر عاملی شرکت نمایندگی و یا شرکت کارگزاری بیمه.

8-2- حداقل مدرک لیسانس سایر رشته ها و سه سال سابقه به عنوان نماینده یا کارگزار حقیقی بیمه و یا مدیر عاملی شرکت نمایندگی و یا شرکت کارگزاری بیمه.

8-3- حداقل مدرک لیسانس بیمه و سه سال سابقه فعالیت مفید بیمه ای در شرکت های بیمه، بیمه مرکزی ایران، شرکت های نمایندگی بیمه یا شرکت های کارگزاری بیمه به تشخیص بیمه مرکزی ایران.

8-4- حداقل مدرک لیسانس سایر رشته ها و پنج سال سابقه فعالیت مفید بیمه ای در شرکت های بیمه، بیمه مرکزی ایران، شرکت های نمایندگی بیمه یا شرکت های کارگزاری بیمه به تشخیص بیمه مرکزی ایران.

تبصره - در صورتی که مدرک تحصیلی دیپلم یا فوق دیپلم باشد به ترتیب چهارسال و دو سال به سوابق فوق اضافه می شود.

9- مدیر عامل و اعضای بیمه ای هیأت مدیره موضوع بند 8 این آیین نامه مشمول مفاد ماده 32 آیین نامه نمایندگی بیمه خواهند بود.

10- اعضای هیأت مدیره شرکت نمایندگی بیمه نمی توانند در شرکتهای بیمه و یا سازمانهای دولتی شاغل باشند و یا در سایر شرکتهای نمایندگی و یا کارگزاری بیمه سمت و یا سهم داشته باشند و یا به عنوان نماینده یا کارگزار حقیقی فعالیت کنند.

- 11 - شرکت نمایندگی بیمه باید یکی از حسابداران رسمی مورد تأیید شرکت بیمه ذی‌ربط را به عنوان بازرس قانونی انتخاب و صورتهای مالی شرکت را به تأیید وی برساند.
- 12 - شرکت نمایندگی بیمه با موافقت قبلی شرکت بیمه ذی‌ربط و اجازه بیمه مرکزی ایران می‌تواند دفتر فرعی دایر نماید مشروط بر آنکه مسؤول دفتر فرعی شرایط نماینده حقیقی را داشته باشد. مسؤولین دفاتر فرعی مشمول مفاد ماده 32 آیین‌نامه نمایندگی بیمه می‌باشند.
- تبصره -** شرکتهای نمایندگی بیمه موظفند وضعیت دفاتر فرعی خود به ویژه مسؤولین آنها را با ضوابط این آیین‌نامه تطبیق داده یا به فعالیت این گونه دفاتر خاتمه دهند.
- 13 - محل شرکت نمایندگی بیمه باید دارای موقعیت و کاربری اداری یا تجاری، فضای مناسب و تجهیزات اداری لازم باشد.
- 14 - شرکتهای نمایندگی بیمه موظفند حداکثر تا پایان شهریور 1384 وضعیت خود را با ضوابط این آیین‌نامه تطبیق دهند. شرکتهای بیمه ذی‌ربط موظفند از ابتدای مهرماه 1384 کارمزد شرکتهایی را که با مقررات این آیین‌نامه تطبیق نیافته‌اند حداکثر معادل کارمزد نماینده حقیقی پرداخت کند.
- 15 - شرکتهای بیمه موظفند بر تمام فعالیتهای شرکتهای نمایندگی بیمه به ویژه عملیات صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت آنها نظارت دقیق داشته باشند و بیمه مرکزی ایران موظف به کنترل و نظارت بر این وظیفه شرکتهای بیمه می‌باشد.

فصل سوم²¹⁴ - حقوق و تکالیف شرکت بیمه و نماینده

- ماده 7 -** شرکت بیمه موظف است قرارداد و پروانه نمایندگی بیمه را طبق نمونه‌ای که توسط بیمه مرکزی ایران تهیه می‌شود تنظیم و صادر نماید.
- ماده 8 -** شرکت بیمه مکلف است حداکثر یک ماه پس از انعقاد قرارداد نمایندگی بیمه، یک نسخه رونوشت آن را به بیمه مرکزی ایران ارسال نماید. بیمه مرکزی ایران مکلف است در صورت مغایرت مفاد قرارداد با مقررات این آیین‌نامه، مراتب را ظرف مدت 45 روز پس از وصول رونوشت قرارداد، جهت اقدام مقتضی به شرکت بیمه ذی‌ربط ابلاغ نماید.
- ماده 9 -** شرکت بیمه موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که حداکثر ظرف مدت 2 سال از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، وضعیت نمایندگان فعلی خود را با شرایط این آیین‌نامه منطبق نماید. در صورت عدم انطباق با شرایط این آیین‌نامه، قرارداد نمایندگی بیمه مربوطه تمدید نخواهد شد.
- تبصره -** رعایت شرایط مقرر در بندهای «ز و ح» ماده (5) درمورد این دسته از نمایندگان حقیقی الزامی نمی‌باشد.
- ماده 10 -** شرکت بیمه مکلف است بخشنامه‌ها و دستورالعملهای لازم در رابطه با فعالیت نمایندگی را به موقع به نماینده یا نمایندگان خود ابلاغ نماید.
- ماده 11 -** شرکت بیمه موظف است نام نماینده خود را در بیمه‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد او صادر می‌شود، درج نماید.
- ماده 12 -** نماینده مکلف است اطلاعات لازم درباره بیمه مورد پیشنهاد، از جمله: نرخ، شرایط، استثنائات و تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار را با رعایت بخشنامه‌ها و دستورالعملهای مربوط به بیمه‌گذار ارائه نماید.
- ماده 13 -** نماینده به منظور تأمین و تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان، شرکت بیمه و یا ذی‌نفع بیمه‌نامه موظف به تودیع تضمین به نفع شرکت بیمه مربوطه می‌باشد.

تبصره 1 - میزان تضمین مذکور در این ماده متناسب با حجم کار هر نماینده به تشخیص شرکت بیمه مربوطه تعیین می‌شود. حداقل تضمین یادشده به میزان 5/000/000 ریال می‌باشد.

تبصره 2 (اصلاحی 1373/5/24) - حداقل میزان تضمین برای شرکتهای نمایندگی بیمه معادل (200/000/000) ریال است. شرکت نمایندگی بیمه می‌تواند معادل تضمین، بیمه مسؤولیت به نفع بیمه‌گر از شرکتهای بیمه داخلی تهیه نماید.

تبصره 3 (الحاقی 1373/5/24) - شرکتهای نمایندگی بیمه فعلی باید ظرف مدت 6 ماه شرایط خود را با مفاد آیین‌نامه اصلاحی انطباق دهند.

ماده 14 - شرکت بیمه مکلف است در صورت لغو نمایندگی، مراتب را به نحو مقتضی به اطلاع بیمه‌گذاران مربوطه برساند.

ماده 15 - نماینده مسؤول جبران خسارات مستقیم و یا غیرمستقیم ناشی از عمد، تقصیر، غفلت و یا قصور خود، کارکنان و بازاربایهای تابعه در رابطه با عملیات بیمه‌ای موضوع قرارداد نمایندگی می‌باشد. در هر حال مفاد این ماده نافی مسؤولیت شرکت بیمه در برابر بیمه‌گذار نخواهد بود.²¹⁵

تبصره (الحاقی 1374/10/25)²¹⁶ - نماینده بیمه باید از رقابت مکارانه و ناسالم با دلالتان رسمی و سایر نمایندگان بیمه و انجام تبلیغات سرد علیه مؤسسات بیمه خودداری نماید.

ماده 16 - پرداخت حق بیمه به نماینده در حکم پرداخت حق بیمه به شرکت بیمه می‌باشد.

ماده 17 - نماینده مکلف است حق بیمه دریافتی را اعم از وجه نقد یا چک حداکثر تا پایان وقت اداری روز دریافت، به صندوق شرکت بیمه طرف قرارداد یا به حساب بانکی شرکت مزبور تحویل و واریز نماید. طرفین می‌توانند در قرارداد نمایندگی به نحو دیگری توافق نمایند.

ماده 18 - نماینده مکلف است مشخصات و شماره پروانه دلالتی رسمی بیمه را در بیمه‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد او صادر می‌گردد، قید نماید.

ماده 19 - نماینده مکلف است مشخصات و شماره نمایندگی خود را در بیمه‌نامه‌ای که صادر می‌کند، قید نماید.

ماده 20 - شرکت بیمه نبایستی تقاضای صدور بیمه‌نامه‌ای را که به وسیله یکی از نمایندگان خود ارائه می‌شود از طریق دیگری اعم از مستقیم یا غیرمستقیم قبول نماید مگر با موافقت بیمه‌گذار.

ماده 21 - در صورتی که شرکت بیمه پیشنهاد بیمه نماینده‌ای را رد نماید، نمی‌تواند همان پیشنهاد را از طریق دیگری اعم از مستقیم یا غیرمستقیم قبول نماید.

ماده 22 - اگر چند نماینده برای یک نوع بیمه نرخ و شرایط خواسته باشند، شرکت بیمه موظف است نرخ و شرایط یکسان اعلام نماید.

ماده 23 - شرکت بیمه مکلف است کارمزد نماینده خود را به میزان پیش‌بینی شده در قرارداد نمایندگی پرداخت نماید.

مشروط بر اینکه از حداکثر میزان تعیین‌شده در مصوبات شورای عالی بیمه تجاوز ننماید.

---

²¹⁵ نظریه 7/5665 - 1384/8/14 ح.ق. چون بیمه‌گذار در حادثه منجر به صدمه بدنی مقصر معرفی شده، لذا در معرض مجازات و جبران ضرر و زیان ناشی از آن می‌باشد. از طرفی فلسفه استفاده از بیمه از سوی بیمه‌گذاران، جبران خسارات ناشی از اینگونه صدمات بوسیله بیمه‌گر است. پس هرگاه بیمه‌گر و یا نماینده‌اش به عللی مثل مورد مذکور در استعمال، حاضر به جبران خسارت نباشند، بیمه‌گذار چاره‌ای جز طرح دعوی حقوقی ندارد و چون طبق ماده 15 آیین‌نامه نمایندگی بیمه، تقصیر عمدی یا غیرعمدی نماینده شرکت بیمه، نافی مسؤولیت او در مقابل بیمه‌گذار نخواهد بود. لذا اولاً، بیمه‌گذار در طرح دعوی قبل از پرداخت خسارت ذی‌نفع در دعوی به شمار می‌رود.

ثانیاً - همانطور که در ماده 15 یادشده تعیین تکلیف شده، هم نماینده و هم بیمه‌گر، در مقابل بیمه‌گذار مسؤول هستند و بیمه‌گذار می‌تواند هر دو را طرف دعوی قرار دهد.

²¹⁶ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 28/3 صورت گرفته است.

تبصره 1 (الحاقی 1373/5/24) - شرکتهای نمایندگی بیمه با توجه به میزان سرمایه، قابلیت‌های کاری، تعداد و تخصص کارکنان به حجم پرتفوی و قدمت فعالیت و غیره به درجه‌های 1، 2 و 3 طبقه‌بندی می‌شوند.

تبصره 2 (اصلاحی 1373/5/24) - هرگاه تغییراتی در بیمه‌نامه داده شود و این تغییرات باعث افزایش یا کاهش حق بیمه گردد، کارمزد نماینده نیز به همان نسبت افزایش یا کاهش خواهد یافت. در موارد فسخ یا ابطال بیمه‌نامه، کارمزد نماینده به نسبت حق بیمه قابل استرداد کسر خواهد شد.

ماده 24 (اصلاحی 1373/5/24) - بیمه‌نامه‌هایی که از طرف یا به پیشنهاد نماینده توسط شرکت بیمه صادر می‌شود پرتفوی نماینده خواهد بود.

شرکت بیمه، حقوق نماینده حقیقی و حقوقی را نسبت به پرتفوی نماینده، در صورت توقف فعالیت که طبق توافق طرفین انجام گرفته باشد رعایت خواهد نمود و ارزش آن معادل 2 برابر میانگین کارمزدهای دریافتی سالانه نماینده، ظرف حداکثر 5 سال گذشته نماینده و پس از کسر کارمزدهای برگشتی خواهد بود، مشروط بر آنکه از 100% کارمزد آخرین سال مالی همان نماینده تجاوز ننماید.

تبصره 1 - نماینده می‌تواند تمام یا قسمتی از پرتفوی خود را در صورت موافقت شرکت بیمه به نماینده دیگر همان شرکت انتقال دهد.

تبصره 2 - در صورت فوت یا حجر نماینده و فقد شرط خلاف در قرارداد نمایندگی پرتفوی نماینده به شرکت بیمه مربوطه منتقل می‌شود و ارزش پرتفوی نماینده متوفی یا محجور معادل 2 برابر میانگین کارمزدهای دریافتی سالانه نماینده پس از کسر کارمزدهای برگشتی در طی 5 سال گذشته می‌باشد، مشروط بر آنکه از 100% کارمزد یک سال گذشته همان نماینده تجاوز ننماید.

فصل چهارم²¹⁷ - مقررات مختلف

ماده 25 - مرجع رسیدگی به اختلافات میان نماینده و شرکت بیمه در رابطه با مقررات این آیین‌نامه و قرارداد نمایندگی منعقد، هیأتی است مرکب از سه نفر به شرح زیر:

الف - نماینده بیمه مرکزی ایران.

ب - نماینده منتخب شرکتهای بیمه.

ج - نماینده انجمن صنفی نمایندگان بیمه.

تبصره 1 - مادامی که نمایندگان موضوع بند «ب» یا «ج» فوق‌الذکر معرفی نشده‌اند، بیمه مرکزی ایران جهت رسیدگی به موارد مطروحه، اقدام به معرفی عضو یا اعضای جایگزین خواهد نمود.

تبصره 2 - هریک از نمایندگان فوق‌الذکر برای مدت دو سال تمام انتخاب می‌شوند و عزل یا تجدیدانتخاب آنها بلامانع است.

ماده 26 - جلسات هیأت رسیدگی به اختلافات نماینده و شرکتهای بیمه در بیمه مرکزی ایران تشکیل و با حضور کلیه اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با اکثریت آرا معتبر و برای طرفین ذی‌ربط لازم‌الاتباع است.

تبصره 1 - نماینده منتخب شرکتهای بیمه که کارمند شاغل شرکت بیمه طرف اختلاف است و همچنین نماینده انجمن صنفی نمایندگان بیمه که خود شاکی است و یا از وی شکایت شده است، نمی‌توانند به عنوان نماینده شرکت بیمه و انجمن صنفی نمایندگان بیمه در هیأت مذکور عضویت داشته باشند و در این گونه موارد شرکتهای بیمه و انجمن صنفی نمایندگان بیمه باید حسب مورد فرد یا افراد دیگری را برای شرکت در جلسه هیأت رسیدگی مزبور معرفی نمایند.

تبصره 2 - شرکت بیمه مکلف است در کلیه قراردادهای نمایندگی شرط ارجاع اختلاف فیما بین در رابطه با قرارداد تنظیمی به هیأت موضوع ماده (25) را صراحتاً درج نماید.

تبصره 3 - امور مربوط به هیأت رسیدگی به اختلافات نماینده و شرکتهای بیمه توسط بیمه مرکزی ایران انجام می‌شود.

ماده 27 - آیین‌نامه راجع به نحوه تشکیل جلسات و اتخاذتصمیم هیأت رسیدگی به اختلافات نماینده و شرکتهای بیمه حداکثر ظرف سه ماه توسط بیمه مرکزی ایران تهیه و برای تصویب به شورای عالی بیمه ارائه خواهد شد.²¹⁸

ماده 28 - قرارداد نمایندگی در موارد زیر لغو می‌شود:

الف - با تصمیم یکی از طرفین قرارداد ضمن رعایت حقوق طرف مقابل.

ب - در صورتی که نماینده حقیقی یک یا چند شرط از شرایط مقرر در بندهای «الف، ب، ج و د» مندرج در ماده (5) این آیین‌نامه را از دست بدهد.

ج - در صورتی که مدیرعامل نماینده حقوقی یک یا چند شرط از شرایط مقرر در بندهای «الف، ب، ج و د» مندرج در ماده (5) این آیین‌نامه را از دست بدهد و نمایندگی حقوقی ظرف مدت شش ماه از تاریخ از دست دادن شرایط مزبور نسبت به معرفی مدیرعامل جایگزین که حائز همه شرایط مندرج در این آیین‌نامه باشد، اقدام ننماید.

د - در مورد اشخاص حقوقی چنانچه در صورت فوت یا حجر یا معذوریت مدیرعامل، نمایندگی حقوقی حداکثر ظرف مدت 6 ماه از تاریخ فوت یا حجر یا معذوریت مدیرعامل فرد واجد شرایط دیگری را با رعایت مقررات این آیین‌نامه معرفی ننماید.

تبصره - در صورت لغو قرارداد نمایندگی، پروانه مربوطه نیز از درجه اعتبار ساقط است.

ماده 28 مکرر (الحاقی 1374/10/25)²¹⁹ - پروانه نمایندگی در موارد زیر لغو می‌شود:

الف - در مواردی که نماینده برخلاف اساسنامه خود یا قوانین، مقررات بیمه و مصوبات شورای عالی بیمه رفتار نماید یا تخلفی که موجب ضرر و زیان به بیمه‌گذاران و صنعت بیمه گردد، مؤسسه بیمه مربوط با اعلام‌نظر بیمه مرکزی ایران، نماینده را به‌طور موقت از فعالیت در رشته یا رشته‌هایی از بیمه منع و در صورت تکرار حسب مورد فعالیت نماینده را محدود و یا پروانه نمایندگی را لغو می‌نماید.

ب - در صورت عدم اجرای مقررات این آیین‌نامه و تأیید آن در هیأت مذکور در ماده (25).

ماده 29 (اصلاحی 1374/10/25)²²⁰ - مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره و کارکنان شاغل شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران در زمان اشتغال نمی‌توانند به عنوان نماینده فعالیت نمایند و یا در شرکتهای نمایندگی سهیم باشند.

ماده 30 - بیمه مرکزی ایران و شرکت بیمه می‌تواند عنداللزوم ضمن اخذ اطلاعات لازم، دفاتر، اسناد، مدارک و محل نمایندگی را مورد بازرسی قرار دهد و نماینده مکلف به همکاری لازم در این زمینه می‌باشد.

ماده 31 - درج نام نماینده و نام شرکت بیمه مربوط در تابلو و سربرگها و آگهیهای نماینده الزامی است و نام شرکت بیمه باید با حروف درشت‌تر از نام نماینده یا نمایندگی درج شود.

ماده 32 - شغل نماینده باید منحصرأ ارائه خدمات بیمه‌ای در محدوده قرارداد مربوطه باشد.

تبصره - سمتهای آموزشی مستثنی هستند.

²¹⁸ - آیین‌نامه مذکور در ماده (27) با عنوان آیین‌نامه شماره (28/2) مصوب 1373/7/18 به تصویب شورای عالی بیمه رسیده و در همین مجموعه درج شده است.

²¹⁹ - الحاق این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 28/3 صورت گرفته است.

²²⁰ - اصلاح ماده 29 به موجب آیین‌نامه شماره 28/3 صورت گرفته است.

ماده 33 - نماینده نمی‌تواند نمایندگی بیش از یک شرکت بیمه را دارا باشد.

ماده 34 - نماینده می‌تواند محل کار خود را با اطلاع قبلی شرکت بیمه تغییر دهد. در صورت تغییر نشانی، نماینده بایستی مراتب را بلافاصله به طریق مقتضی به اطلاع بیمه‌گذاران برساند.

ماده 35 (اصلاحی 1373/5/24) - مؤسسات بیمه می‌توانند نماینده بیمه و شرکتهای نمایندگی بیمه را در سود حاصل از پرتفوی متعلق به آنها در کلیه رشته‌های بیمه‌ای به استثنای بیمه‌های مختلط پس‌انداز مشارکت دهند. سود قابل پرداخت نباید از 15% کارمزد پرداختی به شرکتهای نمایندگی بابت عملیات بیمه هر سال بیشتر باشد.

ماده 36 (اصلاحی 1373/5/24) - نحوه محاسبه مشارکت در منافع به شرح صورتحساب مشارکت پیوست خواهد بود.

ماده 37 - از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه به شرکتهای بیمه، آیین‌نامه نمایندگی مصوب 1354/12/25 شورای عالی بیمه و الحاقیه‌های مربوطه (آیین‌نامه‌های شماره 18، 18/1 و 18/2) ملغی می‌باشد.

ماده الحاقی (1373/5/24) - شرکتهای نمایندگی موظفند حداقل 10% از سود سالانه خود را به عنوان اندوخته سرمایه‌ای در حسابهای خود منظور نمایند.

آیین‌نامه شماره (28/1)

مصوب 1373/5/24

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسات مورخ 10 و 1373/5/24 تصویب نمود که آیین‌نامه شماره (28) (آیین‌نامه نمایندگی بیمه) به شرح زیر مورد تغییر و اصلاح قرار گیرد:

- تغییر ماده (3) به این شرح: مدت نمایندگی بیمه نامحدود است، لکن پروانه نمایندگی بیمه هر سه سال یک بار با رعایت مفاد این آیین‌نامه تمدید می‌گردد.

- افزودن یک تبصره به ماده (4) به این شرح: بیمه‌گر موظف است بخشی از اختیارات و وظایف خود در صدور بیمه‌نامه و عندالاقضا در پرداخت خسارت را در رشته‌های مختلف بیمه براساس درجه‌بندیهای انجام‌شده به شرکت نمایندگی تفویض نماید.

- اصلاح بند «الف» ماده (6) به این شرح: به صورت یکی از شرکتهای سهامی عام، خاص و تعاونی تأسیس شده باشد.

- اصلاح بند «ه» ماده (6) به این شرح: مدیرعامل شرکت باید علاوه بر شرایط مندرج در بندهای «الف، ب، ج، د، ه، و، ح، ط» ماده (5) این آیین‌نامه دارای حداقل مدرک لیسانس بیمه و 6 ماه سابقه کار مفید بیمه‌ای و یا حداقل لیسانس در سایر رشته‌ها و یک سال سابقه کار مفید بیمه‌ای و یا دیپلم و حداقل 4 سال سابقه کار مفید بیمه‌ای باشد.

- افزودن یک تبصره به ماده (6) به این شرح: بازنشستگان صنعت بیمه و نمایندگانی که دارای 5 سال سابقه نمایندگی بیمه باشند از برگزاری آزمون بیمه مرکزی ایران موضوع بند «ح» ماده (5) این آیین‌نامه معاف هستند.

- افزودن دو تبصره ماده (13) به 4 تبصره و جایگزینی تبصره‌های جدید با شماره‌های 2 و 3 با متون زیر:

تبصره 2 ماده 13 - حداقل میزان تضمین برای شرکتهای نمایندگی بیمه معادل 200/000/000 ریال است. شرکت نمایندگی بیمه می‌تواند معادل تضمین، بیمه مسئولیت به نفع بیمه‌گر از شرکتهای بیمه داخلی تهیه نماید.

تبصره 3 ماده 13 - شرکتهای نمایندگی بیمه فعلی باید ظرف مدت 6 ماه شرایط خود را با مفاد آیین‌نامه اصلاحی انطباق دهند.

- اصلاح قسمت اخیر ماده (24) به شرح زیر:

شرکت بیمه، حقوق نماینده حقیقی و حقوقی را نسبت به پرتفوی نماینده، در صورت توقف فعالیت که طبق توافق طرفین انجام گرفته باشد رعایت خواهد نمود و ارزش آن معادل 2 برابر میانگین کارمزدهای دریافتی سالانه نماینده، ظرف حداکثر 5 سال گذشته نماینده و پس از کسر کارمزدهای برگشتی خواهد بود، مشروط بر آنکه از 100% کارمزد آخرین سال مالی همان نماینده تجاوز ننماید.

- افزودن متن ذیل به عنوان تبصره یک ماده (23) و تغییر تنها تبصره فعلی آن به تبصره شماره 2:

تبصره 1 ماده 23 - شرکتهای نمایندگی بیمه باتوجه به میزان سرمایه، قابلیتهای کاری، تعداد و تخصص کارکنان به حجم پرتفوی و قدمت فعالیت و غیره به درجههای 1، 2 و 3 طبقه‌بندی می‌شوند.

- تغییر ماده (35) به این شرح: مؤسسات بیمه می‌توانند نماینده بیمه و شرکتهای نمایندگی بیمه را در سود حاصل از پرتفوی متعلق به آنها در کلیه رشته‌های بیمه‌ای به استثنای بیمه‌های مختلط پس‌انداز مشارکت دهند. سود قابل پرداخت نباید از 15% کارمزد پرداختی به شرکتهای نمایندگی بابت عملیات بیمه هر سال بیشتر باشد.

- تغییر ماده (36) به این شرح: نحوه محاسبه مشارکت در منافع به شرح صورتحساب مشارکت پیوست خواهد بود.

- تغییر ماده (37) به این شرح: شرکتهای نمایندگی موظفند حداقل 10% از سود سالانه خود را به عنوان اندوخته سرمایه‌ای در حسابهای خود منظور نمایند.

- تغییر شماره مواد 35، 36 و 37 فعلی به ترتیب به شماره‌های 38، 39 و 40.

صورتحساب مشارکت در منافع شرکت نمایندگی

ریال

سال:

درآمد:

حق بیمه صادره

ذخیره حق بیمه سال قبل

ذخیره خسارت معوقه سال قبل

جمع:

هزینه:

کارمزد پرداختی

خسارت پرداختی

ذخیره حق بیمه

ذخیره خسارت معوقه

انتقال زیان سال قبل

جمع:

نتیجه:

15% منافع که ..... ریال به حساب بستانکار شما منظور گردید.

شرکت بیمه.....

آیین‌نامه شماره (28/2)

مصوب 1373/7/18

شورای عالی بیمه در اجرای بند (5) از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و با توجه به ماده (27) آیین‌نامه نمایندگی بیمه، در جلسه مورخ 1373/7/18 «آیین‌نامه نحوه تشکیل جلسات و اتخاذتصمیم هیأت رسیدگی به اختلافات نماینده و شرکتهای بیمه» را مشتمل بر شش ماده و یک تبصره، به شرح زیر مورد تصویب قرار داد:

ماده 1 - جلسه هیأت رسیدگی هر پانزده روز یکبار (در صورت وصول تقاضا) با حضور کلیه اعضای هیأت مذکور در ماده (25) آیین‌نامه نمایندگی در بیمه مرکزی ایران تشکیل می‌گردد. مسؤولیت اعلام تاریخ و ساعت تشکیل جلسه به عهده نماینده بیمه مرکزی ایران خواهد بود.

تبصره - امور اداری مربوط به هیأت رسیدگی توسط بیمه مرکزی ایران انجام خواهد شد.

ماده 2 - تصمیمات متخذه هیأت با اکثریت آرای قطعی و معتبر می‌باشد و برای طرفین لازم‌الاجرا است.

ماده 3 - تقاضا به صورت مکتوب و همراه با رونوشت یا فتوکپی مدارک و مستندات باید به بیمه مرکزی ایران ارسال گردد. موضوع مورد تقاضا باید صریحاً در شکواییه قید گردد.

ماده 4 - هیأت هرگاه حضور طرفین را لازم بداند آنها را لااقل ده روز قبل کتباً احضار والا بدون حضور طرفین، رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

ماده 5 - طرفین موظف به پاسخ و ارائه مدارک موردنیاز هیأت حداکثر ظرف مدت 15 روز از تاریخ ابلاغ می‌باشند. عدم ارسال به موقع پاسخ و یا ارائه مدارک مانع از اتخاذتصمیم هیأت نخواهد بود.

ماده 6 - تصمیمات هیأت به صورت مکتوب و مستدل حداکثر ظرف مدت 15 روز پس از تشکیل جلسه نهایی و امضا توسط بیمه مرکزی ایران به طرفین ابلاغ خواهد شد.

آیین‌نامه شماره (29)

مصوب 1371/9/2 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند (4) از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، آیین‌نامه کارمزد نمایندگی بیمه مشتمل بر دو فصل، 14 ماده و 3 تبصره را در جلسه مورخ 1371/9/2 به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه کارمزد نمایندگی

فصل اول - کارمزد بیمه‌های غیرزندگی

ماده 1 - حداکثر کارمزد قابل پرداخت از طرف مؤسسات بیمه در انواع بیمه‌های غیرزندگی برای معاملات بیمه‌ای که توسط دلالان رسمی بیمه و نمایندگان بیمه انجام می‌گیرد به شرح زیر است:

تبصره (الحاقی 1371/10/21) - میزان کارمزد کلیه مرهونات به نفع بانک حداکثر 5% حق بیمه می‌باشد.

انواع بیمه

تبصره 2 (الحاقی 1373/5/24) - حداکثر کارمزد قابل پرداخت از طرف مؤسسات بیمه در انواع بیمه‌های غیرزندگی برای معاملات بیمه‌ای که توسط شرکتهای نمایندگی بیمه انجام می‌گیرد، به شرح زیر می‌باشد:

جدول شماره 1

حق بیمه انواع اتومبیل‌های سواری شخصی با ده میلیون ریال تعهد جانی

ردیف	مشخصات خودرو	حداکثر تعهدات مالی - ارقام به ریال
------	--------------	------------------------------------

1000000	750000	500000	400000	300000	200000	100000	50000	20000	10000		
34/000	32/000	30/000	28/000	26/000	24/000	22/000	20/000	17/000	15/000	حد اکثر 34 سب	1
38/000	36/000	34/000	32/000	30/000	28/000	26/000	24/000	20/000	17/000	حد اکثر 50 سب	2
49/000	46/000	43/000	40/000	37/000	34/000	31/000	28/000	23/000	20/000	حد اکثر 70 سب	3
61/000	57/000	53/000	49/000	45/000	41/000	37/000	33/000	27/000	23/000	حد اکثر 100 سب	4
64/000	60/000	56/000	52/000	48/000	44/000	40/000	36/000	30/000	25/000	از 100 سب به بالا	5

تبصره 1 - نرخ بیمه برای تعهدات جانی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/6, 0/8, 1/2 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 2 - نرخ بیمه برای تعهدات مالی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/4, 0/5, 0/6, 0/7, 0/8 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 3 - حق بیمه اتومبیلهای تعلیم رانندگی، تاکسی (آژانس) و کرایه به ترتیب با 15, 20 و 30 درصد افزایش نسبت به حق بیمه اتومبیلهای سواری مشابه محاسبه می شود.

جدول شماره 2

حق بیمه انواع اتومبیلهای مخصوص حمل بار با ده میلیون ریال تعهد جانی

حد اکثر تعهدات مالی - ارقام به ریال										مشخصات خودرو	ردیف
1000000	750000	500000	400000	300000	200000	100000	50000	20000	10000	میزان بار	
90/000	85/000	79/000	73/000	67/000	61/000	55/000	49/000	38/000	31/000	حد اکثر تا 5 تن	1
137/000	131/000	124/000	116/000	108/000	100/000	93/000	84/000	63/000	51/000	حد اکثر تا 5 تن	2
183/000	176/000	165/000	154/000	143/000	132/000	121/000	110/000	83/000	64/000	حد اکثر تا 5 تن	3
200/000	192/000	180/000	168/000	156/000	144/000	132/000	118/000	88/000	71/000	حد اکثر تا 5 تن	4
255/000	246/000	228/000	210/000	192/000	174/000	156/000	138/000	100/000	80/000	حد اکثر تا 5 تن	5
288/000	278/000	258/000	238/000	218/000	198/000	178/000	153/000	113/000	91/000	از 5 تن تا بی نهایت	6

تبصره 1 - نرخ بیمه برای تعهدات جانی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/9, 1/0, 1/4, 1/9, 2/4, 2/7 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 2 - نرخ بیمه برای تعهدات مالی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/6, 0/8, 1/0, 1/2, 1/3, 1/4 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 3 - حق بیمه اتومبیلهای بارکش پلاک سفید با 15% تخفیف نسبت به حق بیمه اتومبیلهای مشابه محاسبه می شود.

جدول شماره 3

حق بیمه انواع اتومبیلهای مخصوص حمل مسافر با ده میلیون ریال تعهد جانی

حد اکثر تعهدات مالی - ارقام به ریال										مشخصات خودرو	ردیف
1000000	750000	500000	400000	300000	200000	100000	50000	20000	10000	تعداد سرنشین	
215/000	210/000	195/000	185/000	175/000	165/000	155/000	145/000	132/000	123/000	استیشن حد اکثر 2 نفر	1
312/000	306/000	286/000	268/000	250/000	232/000	214/000	196/000	178/000	160/000	مینی بوس حد اکثر 20 نفر	2
397/000	390/000	364/000	344/000	324/000	304/000	284/000	264/000	244/000	230/000	اتوبوس حد اکثر 32 نفر	3
458/000	450/000	426/000	404/000	382/000	360/000	338/000	316/000	294/000	279/000	اتوبوس حد اکثر 40 نفر	4
504/000	495/000	466/000	443/000	418/000	394/000	370/000	346/000	322/000	204/000	اتوبوس از 41 نفر به بالا	5

تبصره 1 - نرخ بیمه برای تعهدات جانی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 2/6, 3/6, 7/0, 9/0, 13/0 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 2 - نرخ بیمه برای تعهدات مالی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/6, 0/8, 1/01, 1/2, 1/3 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 3 - حق بیمه اتومبیلهای موضوع جدول فوق در صورتی که صرفاً جهت حمل و نقل کارکنان بیمه گذار ویا محصلین و دانشجویان و یا فقط در داخل شهرها مورد استفاده قرار گیرد با 40% تخفیف نسبت به حق بیمه اتومبیلهای مشابه محاسبه خواهد شد.

جدول شماره 4

حق بیمه انواع موتورسیکلت با ده میلیون ریال تعهد جانی

ردیف	مشخصات خودرو	حداکثر تعهدات مالی - ارقام به ریال									
		1000000	750000	500000	400000	300000	200000	100000	50000	20000	10000
1	موتورکازی	10/000	9/500	9/000	8/000	7/500	7/000	6/500	6/000	5/000	4/000
2	حداکثر تسلیندر	12/500	12/000	11/000	10/500	10/000	9/500	9/000	8/500	8/000	7/000
3	از تسلیندر به بالا	15/000	14/000	13/000	12/000	11/000	10/500	10/000	9/500	9/000	8/000
4	دندهدای دارای سه چرخ و باید کار	16 /000	15/500	15/000	14/000	13/000	11/500	11/000	10/500	10/000	9/000

تبصره 1 - نرخ بیمه برای تعهدات جانی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/15, 0/20, 0/25, 0/30 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 2 - نرخ بیمه برای تعهدات مالی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق به ترتیب معادل 0/10, 0/15, 0/20, 0/25 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

جدول شماره 5

حق بیمه انواع اتومبیلهای مخصوص

ردیف	مشخصات خودرو	حداکثر تعهدات مالی - ارقام به ریال									
		1000000	750000	500000	400000	300000	200000	100000	50000	20000	10000
1	حمل محمول و اتومبیلهای مخصوص										
		سواری پویانت	57/000	55/000	52/000	49 /000	45/000	41/000	39 /000	35/000	26/000
	اتومبیل آشنشانی										
		مسی پوس اتوبوس	87/000	83/000	79/000	73 /000	67/000	61/000	59 /000	55/000	46/000
2	اتومبیل آشنشانی										
		" ویژه حمل زباله	159/000	153/000	144 /000	135/000	124/000	112/000	107 /000	98/000	82/000
3	کناورزی راهسازی و ساختمانی										
		" خیابان پاکدکن	98/000	95/000	89/000	83 /000	77/000	70/000	65 /000	58/000	41/000
		98/000	95/000	89/000	83 /000	77/000	70/000	65 /000	58/000	41/000	31 /000

تبصره 1 - نرخ بیمه برای تعهدات جانی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق معادل 1/0 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

تبصره 2 - نرخ بیمه برای تعهدات مالی مازاد بر ده میلیون ریال برای ردیفهای جدول فوق معادل 0/6 در هزار مبلغ اضافی مورد درخواست می باشد.

آیین نامه شماره (33)
تعرفه بیمه بدنه اتومبیل
مصوب 1373/12/15

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین نامه زیر را که مشتمل بر 10 ماده و یک تبصره است در جلسه مورخ 1373/12/15 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند بیمه‌نامه‌های بدنه اتومبیل را براساس حق بیمه‌های زیر صادر نمایند:

حداقل نرخ حق بیمه بدنه اتومبیل‌های سواری

ردیف	حداکثر تعهدات مالی مشخصات خودرو	10 میلیون ریال	مازاد بر 10 میلیون ریال	مازاد بر 20 میلیون ریال	مازاد بر 30 میلیون ریال
1	کمتر از سیلندر	1/1	1/4	1/8	2/2
2	4 سیلندر	1/2	1/6	2	2/4
3	سیلندر به بالا	1/4	1/8	2/2	2/6

حداقل نرخ حق بیمه بدنه اتومبیل‌های حمل مسافر بر حسب ارزش و وسیله نقلیه

ردیف	مشخصات خودرو	نرخ	موارد استفاده وسیله نقلیه
1	مینی بوس با ظرفیت 21 نفر	3% 2/5%	رفت و آمدهای عمومی شهری- بین شهری و خارج از شهر (پلاک کرایه) جابجایی کارکنان- دانشجویان- محصلین (پلاک شخصی- دولتی)
2	اتوبوس با ظرفیت بیش از 21 نفر	3/5% 3%	رفت و آمدهای عمومی شهری- بین شهری و خارج از شهر (پلاک کرایه) جابجایی کارکنان- دانشجویان- محصلین (پلاک شخصی- دولتی)

حداقل نرخ حق بیمه بدنه انواع موتورسیکلت بر حسب ارزش و وسیله نقلیه

ردیف	مشخصات خودرو	میزان حق بیمه (به ریال)
1	موتور گازی	10/000
2	موتورسیکتهای تک سیلندر و دوسیلندر	25/000 با ارزش پانصد هزار ریال

تبصره - چنانچه ارزش موتورسیکلت ردیف 2 متجاوز از پانصد هزار ریال باشد مازاد بر آن معادل 3% ارزش مورد بیمه به علاوه 25/000 ریال خواهد بود.

ماشینهای راهسازی و کشاورزی

ردیف	مشخصات خودرو	میزان حق بیمه (به ریال)
1	غلطک- کمپاین- میکسر- اسکرپر	1%
2	بولدوزر- لودر چرخ زنجیری- گریدر- بیل مکانیکی- تراکتور- لیف تراک- فنیشر (پخش آسفالت)	1/5%
3	لودر چرخ لاستیکی- دمپر	2%

حداقل نرخ بیمه بدنه انواع بارکش بر حسب ارزش و وسیله نقلیه

ردیف	مشخصات خودرو (میزان بار)	نرخ درصد	انواع یدک
1	حداکثر تا دوتن (وانت)	1/5	
2	حداکثر پنج تن (کامیونت)	2/5	اتاق بار کانتینر (چوبی فلزی)- کمپرسی- جراثقال
		3/5	تانکر- حمل شیشه کپسول گاز- حمل مرغ و سردخانه

3	بیش از پنج تن کامیون با انواع (یدک)	2	اتاق باری معمولی- تانکر حمل شیر، روغن نباتی مایع، غلات- بونکر سیمان- جراثقال دار تریلر (کفی) لبه دار فابریک و غیره
		2/5	اتاق کمپرسی- یخچالدار- کانتینر دار (چادری فلزی)- میکسردار- حمل کپسول گاز- تانکر مخصوص نفت- گازوئیل
		3	تانکر مخصوص بنزین و نفت جت
		1/7	تریلر (کفی)
		3/5	تانکر مخصوص گاز و مواد اسیدی

ماده 2 - در صورت عدم وجود خسارت در سال اول 25%، در سال دوم 35%، در سال سوم 45% و در سال چهارم و بعد از آن 60% تخفیف جهت بیمه‌گذار منظور خواهد شد.

ماده 3 - حق بیمه اتومبیل‌های سواری (شخصی- دولتی) و انواع کرایه‌ها که بیش از 10 سال از ساخت آنها گذشته باشد سالی 5% از حق بیمه مقرر به عنوان حق بیمه اضافی به مبلغ مزبور اضافه می‌گردد.

ماده 4 - حق بیمه اتومبیل‌های سواری کرایه و تاکسی به میزان 50% و اتومبیل‌های ویژه آژانس و تعلیم رانندگی و کرایه خطی به میزان 40% اضافه نرخ دریافت می‌شود.

ماده 5 - حق بیمه اتومبیل‌هایی که دارای وسایل اضافی هستند مانند: آمبولانس، ماشین‌های آتش‌نشانی، حمل خون، آزمایشگاه‌های سیار، فرستنده‌های سیار و... به استثنای اتومبیل‌های سواری به شرح ذیل می‌باشد:

1- حق بیمه وسیله نقلیه که حسب مورد و نوع و سیستم آن براساس تعرفه خودروهای مشابه محاسبه خواهد شد.

2- حق بیمه لوازم و وسایل اضافی که براساس 3% ارزش لوازم و وسایل مذکور محاسبه و دریافت خواهد شد.

ماده 6 - تخفیفات گروهی برای مواردی که تعداد بیمه‌نامه:

الف - از 50 تا 100 دستگاه باشد برابر 15%.

ب - بیش از 100 دستگاه باشد نسبت به مازاد 20% می‌باشد.

ماده 7 - در صورتی که پوشش بیمه‌ای محدود به یک و یا چند خطر موضوع بیمه باشد حق بیمه به ترتیب زیر تعیین می‌گردد:

7/1 - آتش‌سوزی (خسارات جزئی و کلی) 15% حق بیمه

7/2 - سرقت (خسارات جزئی و کلی) 25% حق بیمه

7/3 - حادثه (خسارات جزئی و کلی) 70% حق بیمه

7/4 - فقط خسارات جزئی برای تمام خطرات تحت پوشش 70% حق بیمه

7/5 - فقط خسارات کلی برای تمام خطرات تحت پوشش 70% حق بیمه

ماده 8 - در صورتی که بیمه‌گذار خسارت را به عنوان فرانشیز به عهده بگیرد شرکت بیمه می‌تواند متناسب با مبلغ تعهدشده در حق بیمه‌های تعیین شده تخفیف اعمال نماید. حداقل فرانشیز 10% می‌باشد.

ماده 9 - شرکت‌های بیمه موظفند آمار حق بیمه خسارات به تفکیک هر استان را به بیمه مرکزی ایران ارسال نمایند.

ماده 10 - شرکت‌های بیمه موظفند از تاریخ 1374/1/1 بیمه‌نامه‌های بدنه اتومبیل را براساس این تعرفه صادر نمایند.

مصوب 1374/3/1

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، در جلسه مورخ 1374/3/1 شرایط عمومی بیمه‌نامه اعتبار صادرات کالا و حداقل نرخ حق بیمه آن را به شرح زیر تصویب نمود:

الف - شرایط عمومی

فصل اول - کلیات

ماده 1 - اساس قرارداد

این بیمه‌نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال 1316 و براساس پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار تنظیم گردیده و هرگونه تغییری در آن به موجب الحاقیه‌های صادره خواهد بود.

آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار که مورد قبول بیمه‌گر واقع نگردیده و کتباً به بیمه‌گذار همزمان با صدور بیمه‌نامه اعلام شده است جزء تعهدات بیمه‌گر محسوب نمی‌گردد.

ماده 2 - تعاریف

2.1 - بیمه‌گر: شرکت بیمه‌ای است که مشخصات آن در این بیمه‌نامه قید گردیده و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه به عهده می‌گیرد.

2.2 - بیمه‌گذار: شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه‌نامه است که بیمه را خریداری نموده و متعهد پرداخت حق بیمه آن می‌باشد.

2.3 - ذی‌نفع: هر شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه‌نامه است که در تمام یا قسمتی از موضوع بیمه نفع داشته باشد.

2.4 - موضوع بیمه: تأمین مطالبات بیمه‌گذار، ذی‌نفع در رابطه با فروش کالای مذکور در بیمه‌نامه می‌باشد.

2.5 - فرانشیز: مبلغ و یا درصد معینی از خسارت می‌باشد که تحمل آن به عهده بیمه‌گذار خواهد بود.

فصل دوم - شرایط

ماده 3 - اصل حسن نیت:

بیمه‌گذار مکلف است با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه‌گر کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه‌گر قرار دهد. اگر بیمه‌گذار در پاسخ به پرسشهای بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا عمداً برخلاف واقع اظهار بنماید قرارداد بیمه باطل و بلااثر خواهد بود ولو اینکه مطالب کتمان شده و یا اظهارات خلاف واقع هیچ تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط حق بیمه پرداختی بیمه‌گذار به وی مسترد نخواهد شد بلکه بیمه‌گر می‌تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

ماده 4 - تعهدات بیمه‌گر

بیمه‌گر متعهد است آن قسمت از خساراتی را که به علت عدم وصول مطالبات بیمه‌گذار از خریدار متوجه وی شده است جبران نماید مشروط بر اینکه ناشی از خطرات زیر بوده باشد.

4.1 - ورشکستگی یا اعسار خریدار.

4.2 - استنکاف خریدار از قبول کالای صادر شده مشروط بر اینکه کالای مذکور طبق پروفرما و یا استانداردهای مورد توافق صادر شده باشد.

4.3 - خودداری خریدار از پرداخت برات در سررسید.

4.4 - عدم پرداخت بهای کالا در سررسید مربوط.

4.5 - تیره شدن یا قطع رابطه سیاسی با کشور خریدار به نحوی که صادرکننده موفق به دریافت مطالبات خود در سررسید نشود.

4.6 - اعمال سیاستهای اقتصادی و محدودیتهای وارداتی و یا ارزی در کشور خریدار که موجب عدم دریافت مطالبات بیمه‌گذار گردد.

4-7 - سلب مالکیت از خریدار کالا بر اثر ملی شدن و یا مصادره اموال به نحوی که بیمه‌گذار موفق به دریافت مطالبات خود نشود.

4-8 - خسارات ناشی از وقوع جنگ یا حالت جنگ و یا هرگونه عملیاتی که به جنگ شباهت دارد در کشور خریدار اعم از اینکه جنگ اعلام شده یا نشده باشد.

4-9 - خسارات ناشی از اعتصاب، شورش و بلوا در کشور خریدار.

ماده 5 - حداکثر میزان تعهد بیمه‌گر

حداکثر تعهد بیمه‌گر از مبلغ مذکور در بیمه‌نامه تجاوز نخواهد کرد.

ماده 6 - زمان تحقق خسارت

6-1 - در مورد ورشکستگی و یا اعسار خریدار پس از احراز آن.

6-2 - در مورد خودداری خریدار از پرداخت قیمت کالای حمل شده شش ماه پس از تاریخ سررسید پرداخت.

6-3 - در مورد استنکاف غیر موجه خریدار از قبول کالای صادر شده یک ماه پس از تاریخی که با موافقت بیمه‌گر کالا مجدداً فروش رفته یا ترتیبی برای برگشت یا انتقال آن به محل دیگر داده شده باشد.

6-4 - در موردی که خسارت وارده ناشی از ممانعت یا تأخیر در انتقال قیمت کالا از کشور خریدار بوده و موجبات آن از حیثه اختیار خریدار و بیمه‌گذار خارج باشد، سه ماه پس از تودیع قیمت کالای مزبور به صورت سپرده غیرقابل برگشت در یکی از بانکهای مورد قبول بیمه‌گر.

6-4-1 - چنانچه تودیع سپرده فوق‌الذکر به تشخیص بیمه‌گر به موجب قوانین و مقررات جاری در کشور خریدار امکان‌پذیر نباشد، چهار ماه پس از سررسید پرداخت.

6-5 - در سایر موارد پس از انقضای چهارماه از تاریخ تحقق خطری که موجب بروز خسارت شده است.

6-5-1 - علی‌رغم مهلت‌های مقرر در این ماده در موارد زیر زمان تحقق خسارت به ترتیبی که برای هر مورد مقرر شده است می‌باشد.

6-5-1-1 - در صورتی که خریدار خود را در عدم پرداخت قیمت کالا محق بداند و این امر مورد قبول بیمه‌گذار نباشد و یا در هر مورد دیگری که حل اختلاف بین خریدار و بیمه‌گذار به دادگاه صلاحیتدار و یا سایر مراجع پیش‌بینی شده در قرارداد احاله شده باشد پس از صدور حکم قطعی به نفع بیمه‌گذار از مراجع مزبور.

6-5-1-2 - در هر مورد که به موجب شرایط قرارداد فروش یا قانون کشور خریدار ترتیبات خاصی برای مطالبه خسارت و یا استیفای حقوق بیمه‌گذار پیش‌بینی شده باشد براساس ترتیبات مذکور.

ماده 7 - محاسبه خسارت

7-1 - خسارت براساس مبلغ و شرایط قرارداد و نرخ تسعیر مقرر در شرایط خصوصی و تا میزان تعهد شرکت محاسبه و پس از کسر فرانشیز پرداخت خواهد گردید.

7-1-1 - هرگاه در قرارداد فروش شرط شده باشد که عدم پرداخت بخشی از قیمت کالا در سررسید مقرر موجب حال شدن بقیه طلب فروشنده می‌شود چنین شرطی در زمان پرداخت خسارت نسبت به بیمه‌گر بی‌اثر است مگر اینکه شرط خلاف آن در بیمه‌نامه ذکر گردیده باشد.

7-2 - مبالغ زیر نیز در محاسبه خسارات منظور و پرداخت می‌گردد:

7-2-1 - هزینه حمل مجدد کالا در صورتی که کالای صادره به علت استنکاف غیرموجه خریدار از قبول آن با موافقت بیمه‌گر به محل دیگری منتقل یا مرجوع گردد.

7-2-2 - مبلغی که خریدار خود را در عدم پرداخت آن محق دانسته در صورت صدور رأی مراجع ذیصلاح مبنی بر محق نبودن خریدار.

7-2-3 - مخارجی که بیمه‌گذار برای جلوگیری از تحقق یا توسعه خسارت و یا وصول مطالبات خود می‌نماید بر فرض که منتج به نتیجه نشود به عهده بیمه‌گر خواهد بود. هرگاه بین طرفین در موضوع لزوم مخارج مزبور یا تناسب آن با موضوع بیمه اختلافی ایجاد شود حل اختلاف طبق مقررات ماده (20) این بیمه‌نامه خواهد بود.

ماده 8 - زمان پرداخت خسارت

بیمه‌گر موظف است حداکثر ظرف 15 روز پس از زمان تحقق خسارت و تعیین میزان آن نسبت به تصفیه آن در وجه بیمه‌گذار یا ذی‌نفع اقدام نماید.

ماده 9 - وظایف بیمه‌گذار

- 9_1 - مشخصات کامل قرارداد مربوط به این بیمه‌نامه را در اختیار بیمه‌گر قرار دهد.
- 9_2 - کلیه اطلاعات خود را که ممکن است در ارزیابی خطر مؤثر باشد از جمله هرگونه اطلاعی که از سوابق بازرگانی خریدار دارد به منظور بررسی و ارزیابی دقیق خطر به آگاهی بیمه‌گر برساند و فرم پیشنهاد بیمه را با دقت تکمیل نماید.
- 9_3 - هرگونه اسناد و مدارک و اطلاعات مربوط به قرارداد فروش را که مورد درخواست بیمه‌گر باشد به وی تسلیم دارد.
- 9_4 - بیمه‌گذار موظف است کلیه تدابیر و اقدامات لازم و مناسب را برای محافظت کالای موضوع قرارداد و به منظور حفظ حقوق بیمه‌گر علیه بدهکاران و یا هر شخص دیگری، معمول داشته و در صورت درخواست بیمه‌گر در مهلت‌های قانونی اقدامات لازم حقوقی مانند واخواست و غیره را انجام دهد.
- 9_5 - بدون اخذ موافقت کتبی بیمه‌گر تغییراتی در قرارداد نداده و یا سررسید پرداخت و یا مهلتی را تمدید ننماید. موافقت و یا مصالحه و یا هر اقدام دیگری در رابطه با طلب مورد تضمین و یا وثایق و تأمین‌های وابسته به آن به‌عمل نیاید و یا به‌طور جزئی یا کلی از طلب یا وثایق و تأمین‌های وابسته به آن صرف‌نظر نکند و یا آن را به دیگری واگذار ننماید.
- 9_6 - چنانچه مشکلاتی در اجرای قرارداد فروش کالا به خریدار از قبیل تنظیم اسناد و تسلیم مدارک مربوط به حمل و یا تحویل کالا بروز کند حداکثر تا 10 روز از تاریخ اطلاع مراتب را به آگاهی بیمه‌گر برساند.
- 9_7 - حداکثر ظرف مدت ده روز از تاریخ اطلاع از هر واقعه‌ای که ممکن است باعث تشدید خطر مورد تعهد شود و به‌طور کلی هر واقعه‌ای که طلب مورد تعهد را تهدید کند باید بیمه‌گر را کتباً آگاه سازد.
- 9_8 - در صورتی که پس از انقضای یک ماه از سررسید پرداخت نتواند قسطی را وصول کند نظر خود را درباره علت عدم توانایی بدهکار در پرداخت اقساط به بیمه‌گر اعلام داشته و چنانچه متعاقب چنین وضعیتی وجهی وصول کند بلافاصله بیمه‌گر را آگاه سازد.
- 9_9 - دستوراتی را که بیمه‌گر به منظور جلوگیری یا کاهش خسارت می‌دهد به اجرا درآورده و در صورتی که بیمه‌گر لازم بداند قرارداد را ادامه ندهد.
- 9_10 - چنانچه در طول مدت حمل کالا بیمه‌گذار از بروز عوامل زیر در کشور خریدار مطلع شود بایستی بلافاصله از تحویل کالای در حال حمل جلوگیری کرده و حمل دیگری به آن کشور انجام ندهد مگر با موافقت کتبی بیمه‌گر.
- 9_10_1 - کشور خریدار ورود کالای موضوع قرارداد را ممنوع کرده باشد.
- 9_10_2 - کشور خریدار دستور توقیف کالا را داده باشد.
- 9_10_3 - هر رویداد دیگری در کشور خریدار که ممکن است منجر به تحقق خسارت گردد.
- 9_11 - حق بیمه مقرر را به ترتیب پیش‌بینی شده در شرایط خصوصی پرداخت نماید.
- 9_12 - حداکثر تا 10 روز از تاریخ اطلاع از وقوع خسارت مراتب را با مدارک و اسناد مثبت‌های که نشان‌دهنده میزان خسارت مورد ادعاست در اختیار بیمه‌گر قرار دهد.
- 9_13 - کلیه اقدامات مقتضی و ضروری یا هرگونه اقدامی که مورد درخواست بیمه‌گر باشد (از جمله اقدامات قانونی) را به منظور وصول مطالبات از خریدار یا ضامن خریدار یا هر شخص دیگری که بتوان مطالبات را از وی وصول کرد به‌عمل آورد.
- 9_14 - در صورتی که متعاقب دریافت خسارت از بیمه‌گر وجهی از خریدار یا ضامن وی یا از محل دیگری بابت قراردادی که خسارت مربوط به آن است دریافت نموده باشد باید کل مبلغ دریافتی را به بیمه‌گر پرداخت کند.

9-15 - بیمه‌گذار پس از تصفیه خسارت کلیه حقوق خود را اعم از عین و منافع (اصل و بهره) قانونی نسبت به قراردادی که خسارت مربوط به آن است تا میزان خسارت دریافتی به بیمه‌گر منتقل کرده و بیمه‌گر می‌تواند به هر نحوی که لازم بداند نسبت به استیفای حقوق خود اقدام نماید. بنابراین بیمه‌گذار مکلف است:

9-15-1 - کلیه حقوق خود نسبت به قراردادی که خسارت مربوط به آن را دریافت می‌دارد همزمان و به صورت کتبی به بیمه‌گر واگذار نماید.

9-15-2 - کلیه اسناد مربوط به کالایی که بابت آن خسارت پرداخت شده است را به بیمه‌گر واگذار و منتقل نماید.

9-15-3 - کلیه وثایق یا تضمینهای مربوط به قرارداد را تحویل بیمه‌گر دهد و یا به بیمه‌گر واگذار کند.

ماده 10 - فسخ و بطلان بیمه‌نامه

چنانچه بیمه‌گذار یا نماینده او در موقع عقد قرارداد با قصد تقلب ارزش کالا را اضافه بر قیمت عادلانه اعلام کرده باشد عقد بیمه باطل و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نیست.

10-1 - هرگاه بیمه‌گذار عمداً از اظهار مطالبی خودداری کند یا عمداً اظهارات کاذبه بنماید و مطالب اظهارنشده یا اظهارات کاذبه طوری باشد که موضوع خطر را تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه‌گر بکاهد عقد بیمه باطل خواهد بود حتی اگر مراتب مذکور تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط وجوهی که بیمه‌گذار پرداخته است قابل استرداد نیست بلکه بیمه‌گر می‌تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

10-2 - اگر خودداری از اظهار مطالبی یا اظهارات خلاف واقع از روی عمد نباشد عقد بیمه باطل نمی‌شود، در این صورت هرگاه مطلب اظهارنشده یا اظهار خلاف واقع قبل از وقوع حادثه معلوم شود بیمه‌گر حق دارد یا اضافه حق بیمه را از بیمه‌گذار در صورت رضایت او دریافت داشته قرارداد را ابقا کند و یا قرارداد بیمه را فسخ کند. در صورت فسخ، بیمه‌گر باید مراتب را به موجب اظهارنامه یا نامه سفارشی دو قبضه به بیمه‌گذار اطلاع دهد. اثر فسخ ده روز پس از ابلاغ مراتب به بیمه‌گذار شروع می‌شود و بیمه‌گر باید اضافه حق بیمه دریافتی تا تاریخ فسخ را به بیمه‌گذار مسترد دارد.

در صورتی که مطلب اظهارنشده یا اظهار خلاف واقع بعد از وقوع حادثه معلوم شود خسارت به نسبت وجه بیمه پرداختی و وجهی که بایستی در صورت اظهار خطر به‌طور کامل و واقع پرداخت شده باشد تقلیل خواهد یافت.

ماده 11 - تغییر مالکیت

در صورتی که فروشنده یا خریدار در قرارداد تغییر یابد مراتب می‌بایستی در اسرع وقت به اطلاع بیمه‌گر برسد و در هر حال انتقال حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد بیمه به انتقال‌گیرنده منوط به موافقت کتبی بیمه‌گر خواهد بود.

ماده 12 - تشدید خطر

هرگاه بیمه‌گذار در نتیجه عمل خود خطری را که به مناسبت آن عقد بیمه منعقد شده است تشدید کند یا یکی از کیفیات یا وضعیت موضوع بیمه را طوری تغییر دهد که اگر وضعیت مزبور قبل از قرارداد موجود بود بیمه‌گر حاضر برای انعقاد قرارداد با شرایط مذکور در قرارداد نمی‌گشت باید بیمه‌گر را بلافاصله از آن مطلع کند، اگر تشدید خطر در نتیجه عمل بیمه‌گذار نباشد مشارالیه باید مراتب را در ظرف ده روز از تاریخ اطلاع خود رسماً به بیمه‌گر اعلام کند.

در هر دو مورد مذکور در فوق بیمه‌گر حق دارد اضافه حق بیمه را معین نموده به بیمه‌گذار پیشنهاد کند و در صورتی که بیمه‌گذار حاضر به قبول و پرداخت آن نشود قرارداد را فسخ کند و اگر تشدید خطر یا تغییر وضعیت موضوع بیمه در نتیجه عمل خود بیمه‌گذار باشد خسارات وارده را نیز از مجرای محاکم عمومی از او مطالبه کند. در صورتی که بیمه‌گر پس از اطلاع از تشدید خطر به نحوی از انحاء رضایت به ابقای قرارداد داده باشد مثل آنکه اقساطی از وجه بیمه را پس از اطلاع از مراتب از بیمه‌گذار قبول کرده یا خسارت بعد از وقوع حادثه به او پرداخته باشد دیگر نمی‌تواند به مراتب مذکور استناد کند. وصول اقساط حق بیمه بعد از اطلاع از تشدید خطر یا پرداخت خسارت پس از وقوع حادثه دلیل بر رضایت بیمه‌گر به ابقای قرارداد می‌باشد.

ماده 13 - اصل بیمه مضاعف

اگر تمام یا قسمتی از خطرات تحت پوشش این بیمه‌نامه به موجب قرارداد دیگری و برای همان خطر و مدت نزد بیمه‌گر دیگری بیمه شده باشد بیمه‌گذار ملزم است مراتب را بدون تأخیر و با ذکر نام بیمه‌گر و مبلغ بیمه‌شده به اطلاع بیمه‌گر برساند. در این صورت مسئولیت بیمه‌گر به تناسب مبلغی که خود بیمه کرده با مجموع مبالغ بیمه‌شده می‌باشد مگر آنکه در شرایط خصوصی به نحو دیگری توافق شده باشد.

ماده 14 - آخرین نشانی

کلیه مکاتبات بایستی با پست سفارشی به آخرین نشانی اعلام‌شده از سوی بیمه‌گر و بیمه‌گذار ارسال گردد.

فصل سوم - استثنائات و سایر مقررات

ماده 15 - استثنائات

موارد زیر در تعهد بیمه‌گر نمی‌باشد:

15_1 - عدم اجرای قرارداد فروش و یا یکی از شرایط آن به وسیله بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا شرکای وی مگر اینکه عدم اجرای آن بنا به تصمیم دولت و یا دستور بیمه‌گر باشد که در این صورت نیز، تعهد بیمه‌گر فقط به میزان ارزش کالای صادره یا خدمات انجام شده می‌باشد.

15_2 - عدم انجام وظایفی که طبق مقررات صادرات و واردات ایران به عهده بیمه‌گذار محول بوده است.

15_3 - عمد بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا کارگزاران وی که به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم موجب بروز خسارت شده باشند.

15_4 - خسارات ناشی از عدم دریافت مجوز ورود کالا و انتقال قیمت آن و رعایت سایر مقررات و تشریفات لازم.

15_5 - قراردادی که طبق آن کالا باید به کشوری غیر از کشور خریدار صادر شود و یا قیمت کالا از کشوری غیر از کشور خریدار دریافت شود مگر اینکه موافقت قبلی بیمه‌گر جلب شده باشد.

15_6 - قراردادی که به موجب آن اجازه ورود کالا به کشور خریدار و یا دریافت قیمت آن مشروط به ورود کالای دیگر از سایر کشورها شده باشد.

15_7 - قراردادهایی که مدت پرداخت قیمت کالای موضوع آن بیش از 180 روز از تاریخ حمل کالا باشد مگر اینکه موافقت قبلی بیمه‌گر اخذ شده باشد.

15_8 - خسارت وارد به کالای فروخته‌شده در صورتی که حین حمل خسارت ببیند یا از بین برود، بیمه‌گر تعهدی در جبران خسارت وارده به کالا و یا عدم پرداخت بهای آن توسط خریدار نخواهد داشت.

15_9 - قرارداد منعقد با خریداری که با بیمه‌گذار منافع مشترک داشته باشد مگر با موافقت کتبی بیمه‌گر.

15_10 - نوسانات نرخ ارز مگر آنکه خلاف آن شرط شده باشد.

15_11 - خسارات ناشی از عدم تطبیق کالای ارسالی با سفارش خریدار.

15_12 - خسارات ناشی از عیب ذاتی کالا.

ماده 16 - اسقاط تعهد بیمه‌گر

هرگونه اظهار و عمل خلاف از سوی بیمه‌گذار یا نمایندگان وی که به قصد گمراهی بیمه‌گر صورت گیرد و همچنین عدم انجام هر یک از تعهدات مقرر در این بیمه‌نامه از طرف بیمه‌گذار موجب اسقاط تعهدات بیمه‌گر خواهد شد بدون اینکه این امر تأثیری در تعهدات بیمه‌گذار از جمله پرداخت حق بیمه مقرر داشته باشد.

ماده 17 - مهلت اقامه دعوی

طرح هرگونه ادعای خسارتی بعد از گذشت دو سال از زمان تحقق خسارت مسموع نخواهد بود.

ماده 18 - واگذاری حقوق

بیمه‌گذار حق انتقال حقوق و منافع ناشی از بیمه‌نامه‌ای که به نام او صادر شده است را ندارد مگر با موافقت قبلی بیمه‌گر.

ماده 19 - اصل قائم مقامی

کلیه حقوق بیمه‌گذار علیه اشخاص ثالث به لحاظ تقصیر یا مسؤولیت اشخاص مذکور در ایجاد حادثه تا میزان خسارت پرداخت شده به بیمه‌گر منتقل می‌گردد.

ماده 20 - حل اختلاف

در صورتی که بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار درباره این بیمه‌نامه اختلافی بروز کند که از طریق مسالمت‌آمیز و یا ارجاع امر به کارشناس واحد مرضی‌الطرفین فیصله نیابد حل اختلاف به هیأتی از کارشناسان که به ترتیب زیر تعیین می‌شوند ارجاع می‌شود.

20_1 - هریک از طرفین یک نفر کارشناس تعیین و کتباً به طرف دیگر معرفی می‌کند کارشناسان مزبور کارشناس دیگری را به عنوان سرکارشناس تعیین خواهند کرد.

20_2 - رأی هیأت کارشناسی با اکثریت آرا معتبر و لازم‌الاجرا است و قبل از صدور رأی کارشناسی هیچ دعوی در خصوص بیمه‌نامه در مراجع قضایی قابل طرح نمی‌باشد.

20_3 - در صورتی که هریک از طرفین در مدت سی روز داور خود را تعیین ننماید و یا داوران در انتخاب سرداور به توافق نرسد طرفین حق مراجعه به مقامات ذیصلاح را خواهند داشت.

20_4 - هریک از طرفین پرداخت حق‌الزحمه کارشناس اختصاصی خود و نیمی از حق‌الزحمه سرکارشناس را به عهده دارد.

ب - تعرفه

ماده 1 - حداقل نرخ بیمه اعتبار صادرات کالا به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد:

گروه	گشایش اعتبار ²²¹	اعتبار	واگذاری اسناد ²²² مقابل پرداخت D/P	واگذاری اسناد ²²³ در مقابل D/A
1	%0/2	%0/5	%1	
2	%0/5	%1	%2	
3	%1	%2	%4	
4	%2	%3/5	%7	

الف نرخهای ستون یک در مواردی است که یکی از بانکهای معتبر کشور خریدار پرداخت را پس از حمل کالا و دریافت اسناد لازم تضمین نموده باشد.

تبصره 1 - در صورتی که بانک مرکزی کشور خریدار پرداخت مبلغ اعتبار اسنادی (L/C) را تضمین نماید 25% کاهش نرخ منظور خواهد شد.

تبصره 2 - در صورتی که اعتبار اسنادی (L/C) مدت‌دار باشد برای هر ماه 5% اضافه نرخ منظور خواهد شد.

ب - نرخهای ستون دو در مواردی است که یکی از بانکهای معتبر کشور خریدار در مقابل دریافت قیمت کالا، اسناد را به خریدار واگذار نموده و وجه دریافتی را برای فروشنده حواله نماید.

ج - نرخهای ستون سه در مواردی است که یکی از بانکهای معتبر کشور خریدار به نیابت فروشنده در مقابل دریافت برات و یا تضمین مذکور در قرارداد فروش اسناد را به خریدار تحویل نماید.

²²¹ - L/C=Letter of Credit

²²² - D/P= Document Against Payment

²²³ D/A= Document Against Acceptance

تبصره - در صورتی که پرداخت مدت دار توافق شده باشد به ازای هر ماه 10% اضافه نرخ منظور خواهد گردید.

د - نرخهای ذکر شده در جدول فوق الذکر با در نظر گرفتن حداقل 10% فرانشیز برای خطرات غیرسیاسی و 15% برای خطرات سیاسی می باشد.

ماده 2 - نرخهای مذکور در این تعرفه مشروط بر آن است که کالا تا زمان واگذاری اسناد توسط بانک به خریدار در ید و اختیار فروشنده باشد.

ماده 3 - در صورتی که قرارداد فروش خارج از انواع ذکر شده در جدول فوق منعقد گردد بیمه گر می تواند پس از اخذ موافقت بیمه مرکزی ایران در خصوص نرخ و شرایط آن به صدور بیمه نامه اقدام نماید.

ماده 4 - طبقه بندی کشورها بر حسب خطرات موضوع بیمه صادرات کالا به شرح گروههای چهارگانه زیر تعیین می گردد:

گروه یک - استرالیا، اتریش، بلژیک، کانادا، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، جمهوری ایرلند، ژاپن، لیختن اشتاین، لوگزامبورگ، هلند، نیوزیلند، نروژ، سنگاپور، سوئد، سوئیس، انگلستان و واتیکان.

گروه دو - ایتالیا، باهاماس، برمودا، بوتان، بوتسوانا، بروئی، بورکینافاسو، جمهوری کامرون، چاد، جمهوری کنگو، جمهوری چک، جمهوری اسلواکی، گوام، هنگ کنگ، اندونزی، کویت، لسوتو، ماداگاسکار، مالزی، مالت، موریس، مغولستان، میانمار، جمهوری نیجر، پاناما، منطقه کانال پاناما، لهستان، پرتغال، پورتوریکو، قطر، سیشل، اسپانیا، تایوان، تایلند، جمهوری توگو، ترینیداد و توباگو، امارات متحده عربی، جمهوری روسیه، ایسلند، کره جنوبی، بحرین، چین و عربستان سعودی.

گروه سه - الجزایر، بنگلادش، باربادوس، بنین، بولیوی، برزیل، بلغارستان، جمهوری آفریقای مرکزی، جمهوری دومینکن، اکوادور، جیبوتی، قبرس، گابون، گامبیا، گواتمالا، جامائیکا، کره شمالی، لیبی، جزایر مالدیو، مالی، نپال، عمان، سورینام، تونس، ترکیه، زیمبابوه، هندوستان و مجارستان.
گروه چهارم - سایر کشورها.

L/C = Letter of Credit

D/P = Document Against Payment

D/A = Document Against Acceptance

ج - مؤسسات بیمه می توانند در موارد خاص با موافقت بیمه مرکزی ایران، به موجب شرایط خصوصی حدود تعهدات خود را تغییر داده و یا نرخ دیگری را مورد عمل قرار دهند.

د - مؤسسات بیمه می توانند پس از اخذ موافقت بیمه مرکزی ایران در خصوص شرایط و نرخ نسبت به صدور بیمه نامه صادرات خدمات اقدام نمایند.

آیین نامه شماره (36)

شرایط عمومی بیمه باربری و مجموعه شرایط A و B و

C مصوب 1375/5/29

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری شرایط عمومی بیمه باربری و مجموعه شرایط A و B و C را در جلسه مورخ 1375/5/29 به شرح پیوست تصویب نمود که از تاریخ 1375/10/1 توسط شرکتهای بیمه به مرحله اجرا درآید.

بیمه باربری

نام بیمه گر ..... سال تأسیس ..... سرمایه ..... ریال، ذخایر ..... قانونی ..... ریال، شماره ثبت ..... تهران،
خیابان ..... تلفن ..... عنوان ..... شماره تلگرافی ..... شماره تلکس ..... شماره تله فاکس ..... نمایندگی .....
کد نمایندگی ..... شماره سری ..... محل صدور ..... واحد صدور ..... تاریخ صدور .....

بیمه باربری کالا

شماره و تاریخ پرسشنامه یا پیشنهاد..... شماره بیمه نامه..... نام و نشانی پستی
بیمه گذار..... نام و نشانی پستی ذی نفع.....

جدول مشخصات

مشخصات کالای مورد بیمه:	وسیله حمل و مشخصات آن:
ارزش کالای مورد بیمه:	حداکثر مبلغ در هر حمل:
نام شرط یا شرایط چاپی (کلوز) پیوست:	
	مبدأ:
	مقصد:
نرخ بیمه:	از طریق:
مبلغ حق بیمه به عدد:	
مبلغ حق بیمه به حروف:	
	نوع بسته بندی و علائم آن:
	حق تمبر به ریال:

نام مؤسسات مجاز برای بازدید خسارت:

هرگاه بین شرایط بیمه نامه تعارضی به وجود آید، به ترتیب شرایط خصوصی، شرایط پیوست و شرایط عمومی حاکم خواهد بود. منظور از شرایط خصوصی، توافقهایی است که در حدود مصوبات شورای عالی بیمه و یا شرایط عمومی بین بیمه گر و بیمه گذار به عمل آمده و در بیمه نامه یا اوراق الحاقی درج می گردد. منظور از شرایط پیوست، شرایط سه گانه A و B و C و یا سایر شرایط مربوط به حمل کالاهای خاص می باشد که تحت همین عناوین و به صورت چاپی به بیمه نامه الصاق می گردد. منظور از شرایط عمومی، مفاد مواد یکم الی بیست و سوم بیمه نامه می باشد که تحت سرفصلهای کلیات، شرایط و استثنائات درج گردیده است. حق بیمه این بیمه نامه پس از شروع تعهد بیمه گر غیرقابل برگشت می باشد.

امضای بیمه گر

فصل اول - کلیات

ماده 1 - اساس قرارداد

این بیمه نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال 1316 و پیشنهاد بیمه گذار (که جزء لاینفک بیمه نامه می باشد) تنظیم گردیده و مورد توافق طرفین می باشد.

آن قسمت از پیشنهاد بیمه گذار که مورد قبول بیمه گر واقع نگردیده و همزمان یا قبل از صدور بیمه نامه کتباً به بیمه گذار اعلام شده است جزء تعهدات بیمه گر محسوب نمی گردد.

ماده 2 - بیمه گر

بیمه‌گر شرکت بیمه‌ای است که مشخصات آن در این بیمه‌نامه قید گردیده و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه برعهده دارد.

ماده 3 - بیمه‌گذار

بیمه‌گذار شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در بیمه‌نامه می‌باشد که پوشش بیمه را ابتیاع نموده و متعهد پرداخت حق بیمه آن است.

ماده 4 - ذی‌نفع

ذی‌نفع شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در بیمه‌نامه اعم از بیمه‌گذار یا غیر آن است که حق مطالبه و دریافت تمام یا قسمتی از خسارت وارد به مورد بیمه را دارا می‌باشد.

ماده 5 - مورد بیمه

مورد بیمه اموال مندرج در جدول مشخصات این بیمه‌نامه می‌باشد.

ماده 6 - انقضای مدت بیمه

انقضای این بیمه براساس شرط 8 کلوز پیوست می‌باشد. لیکن درمورد حمل غیردریایی یا ترکیبی یکی از شرایط زیر جایگزین شرط 8/1/3 کلوزهای A و B و C می‌گردد.

6-1 - در مورد حمل هوایی 30 روز پس از رسیدن هواپیمای حامل کالا به فرودگاه کشور مقصد.

6-2 - در مورد حمل زمینی 60 روز پس از ورود کالا به مرز زمینی کشور مقصد.

مدتهای یادشده در این ماده با درخواست بیمه‌گذار و موافقت بیمه‌گر و پرداخت حق بیمه اضافی قابل تمدید می‌باشد.

فصل دوم - شرایط

ماده 7 - حمل کالا با کشتی طبقه‌بندی شده

حمل دریایی مورد بیمه باید به وسیله کشتی طبقه‌بندی شده صورت پذیرد، در غیر این صورت بیمه‌گذار موظف است مشخصات کشتی و یا شناورهای موردنظر را قبل از شروع حمل به بیمه‌گر اعلام نموده و موافقت بیمه‌گر را اخذ نماید. چنانچه حمل کالا با کشتی طبقه‌بندی نشده بدون اطلاع بیمه‌گذار صورت گرفته باشد، بیمه‌گذار موظف است مراتب را بلافاصله پس از اطلاع به بیمه‌گر اعلام نموده و شرایط و اضافه نرخ مربوط به حمل کالا با کشتی طبقه‌بندی نشده را قبول نماید.

ماده 8 - وظیفه بیمه‌گذار در ارائه اطلاعات به بیمه‌گر

بیمه‌گذار موظف است کلیه اطلاعات راجع به حمل کالا و دفعات آن از جمله مشخصات وسیله و یا وسایل حمل، حداکثر ارزش کالا در هر حمل، تاریخ حرکت آنها و همچنین بهای هر قسمت از محمولات بیمه شده را قبل یا بلافاصله بعد از حمل و به هر حال قبل از ورود وسیله حمل به مقصد به بیمه‌گر اعلام نماید. در غیر این صورت حسب مورد براساس مواد (12 و 13) قانون بیمه عمل خواهد شد.

ماده 9 - ارزش مورد بیمه

چنانچه بین بیمه‌گذار و بیمه‌گر توافق خاصی صورت نپذیرفته باشد قیمت مورد بیمه عبارت از مجموع قیمت خرید کالا، هزینه حمل و عدم‌النفع موضوع ماده (10) می‌باشد.

ماده 10 - عدم‌النفع

میزان عدم‌النفع این بیمه‌نامه معادل 10% مجموع قیمت خرید کالا و هزینه حمل آن می‌باشد مگر آنکه صریحاً توافق دیگری شده باشد.

ماده 11 - کالاهایی که به صورت جفت یا دست عرضه می‌شوند

مسئولیت بیمه‌گر در مورد کالاهایی که به صورت جفت یا دست عرضه می‌شوند، بدون توجه به ارزش جفت یا دست بودن آن بیش از قیمت قسمت خسارت دیده به تناسب مبلغ بیمه‌شده نخواهد بود، مگر آنکه صریحاً توافق دیگری شده باشد.

ماده 12 - مواد مخدر

به موجب این بیمه‌نامه حمل و نقل مواد مخدر بیمه نمی‌باشد، مگر آنکه:

12_1 - نام ماده مخدر و کشورهای صادرکننده و واردکننده آن صریحاً در بیمه‌نامه قید شده باشد.

12_2 - پروانه یا گواهی صادرشده از طرف مرجع صلاحیتدار کشوری که ماده مخدر به آن کشور وارد می‌شود دایر براینکه ورود محموله به آن کشور مجاز می‌باشد یا آنکه پروانه یا گواهی از طرف مرجع صلاحیتدار کشوری که ماده مخدر از آنجا صادر شده است دایر براینکه صدور آن محموله به مقصد مندرج در بیمه‌نامه از طرف کشور گیرنده ماده مخدر تأیید شده است، جزء مدارک خسارت به بیمه‌گر تسلیم شود.

12_3 - مسیر حمل ماده مخدر، مسیر معمولی و عادی برای حمل آن نوع مواد تلقی شود.

ماده 13 - وظایف بیمه‌گذار در صورت وقوع خسارت

بیمه‌گذار و یا نمایندگان او ملزم به رعایت موارد ذیل می‌باشند:

13_1 - برای هر بسته‌ای که مفقود شده بلافاصله از متصدیان حمل و نقل و یا مقامات بندر یا متصرفان دیگر کالا کتباً درخواست خسارت نمایند.

13_2 - در مورد خسارات مشهود به محض اطلاع و قبل از تحویل گرفتن مورد بیمه تقاضای بازدید از متصدیان حمل و نقل و یا سایر متصرفان کالا را به صورت کتبی نموده و نسبت به خساراتی که در هنگام بازدید مشخص می‌گردد، گواهی مربوطه را که به امضای آنها رسیده باشد دریافت و از نامبردگان درخواست پرداخت خسارت نمایند.

13_3 - در مواردی که از سالم بودن کالا مطمئن نباشند، به هیچ‌وجه نباید رسید بدون قید و شرط به متصدیان حمل و نقل بدهند (درچنین مواردی باید حق خود را برای مطالبه خسارت با قید در ورقه بارنامه یا رسیدی که به متصدیان حمل و نقل می‌دهند محفوظ دارند).

13_4 - هرگاه در موقع تحویل کالا زیان یا آسیبی مشهود نباشد، بیمه‌گذار یا نمایندگان وی بایستی حداکثر ظرف سه روز از تاریخ تحویل کالا و اطلاع از خسارت، مراتب را کتباً با پست سفارشی یا تلگرام یا اظهارنامه به متصدیان حمل و نقل اعلام نماید.

تذکر: به صاحبان کالا و نمایندگان ایشان توصیه می‌شود که مقررات ادارات و گمرک بندر تخلیه را دقیقاً مطالعه و رعایت نمایند.

13_5 - در مواردی که تمام یا قسمتی از کالا از طرف مؤسسه حمل و نقل به بیمه‌گذار و یا نمایندگان او تحویل نشود، نامبردگان موظفند که پس از تنظیم صورت‌مجلس کسر تخلیه، گواهی کتبی عدم تحویل را از مؤسسه مزبور بخواهند. در صورتی که گواهی عدم تحویل در موعدهای مقرر در زیر صادر نشود بیمه‌گذار بایستی حداکثر ظرف مدت یک هفته درخواست خسارت را به موجب اظهارنامه رسمی از مؤسسه حمل و نقل بنماید و مراتب را به بیمه‌گر اطلاع دهد.

13_5_1 - در صورت حمل با کشتی حداکثر 7 ماه پس از تخلیه کالا از کشتی.

13_5_2 - در صورت حمل با کامیون و قطار حداکثر 7 ماه پس از ورود وسیله حمل به مرز.

13_5_3 - در صورت حمل با هواپیما حداکثر 3 ماه پس از تخلیه کالا از هواپیما.

13_6 - بیمه‌گذار و یا نمایندگان او موظفند در مورد خسارت مشهود که به موجب این بیمه‌نامه بیمه‌گر تعهد جبران آن را دارد چنانچه مورد بیمه در ید متصدیان حمل و نقل است قبل و یا بلافاصله پس از تحویل گرفتن کالا از آنها و چنانچه خسارت در انبار گمرک مشاهده شود، قبل از تحویل گرفتن از انبار مراتب را به بیمه‌گر یا مؤسسات مجازی که توسط بیمه مرکزی ایران معرفی خواهند شد، اعلام نموده و درخواست بازدید از کالا را بنماید.

ماده 14 - اختیارات بیمه‌گر در مورد اموال خسارت دیده

بیمه‌گر می‌تواند ضمن توافق با بیمه‌گذار اموال خسارت‌دیده و نجات داده شده را تعمیر، تعویض و یا تصاحب نماید. در صورت تصاحب هر قسمت از مورد بیمه آسیب‌دیده توسط بیمه‌گر در مقابل پرداخت خسارت کامل آن قسمت (صرفنظر از فرانشیز) بیمه‌گذار موظف است نسبت به انتقال مالکیت قسمت مربوطه به بیمه‌گر اقدام نماید.

تعمیر و یا تعویض مورد بیمه خسارت‌دیده توسط بیمه‌گر باید ظرف مدتی که عرفاً کمتر از آن نمی‌شود، انجام پذیرد.

ماده 15 - اسنادی که برای درخواست خسارت بایستی به بیمه‌گر تسلیم گردد

بیمه‌گذار و یا نمایندگان وی موظفند در اسرع وقت و کلیه اسناد و مدارک مربوط به خسارت را به بیمه‌گر تسلیم نمایند. از جمله اسناد یادشده عبارتند از:

- 15-1 - اصل بیمه‌نامه یا گواهی بیمه.
- 15-2 - اصل سیاهه (فاکتور) کالا با مشخصات کامل و صورت توزین و بسته‌بندی.
- 15-3 - کلیه نسخ اصلی بارنامه دریایی و یا بارنامه‌های دیگر.
- 15-4 - صورت وضعیت کالا در موقع تحویل گرفتن و صورت وضعیت میزان توزین کالا در آخرین مقصد مندرج در بیمه‌نامه.
- 15-5 - مکاتبات متبادله با متصدیان حمل و نقل و اشخاص دیگر مندرج در ماده (13).
- 15-6 - در صورت عدم تحویل کالا علاوه بر اسناد و مدارک فوق، برگ رسمی گواهی عدم تحویل صادره از طرف مؤسس حمل و نقل نیز بایستی با توجه به مقررات مندرج در بند «5» از ماده (13) به بیمه‌گر تسلیم گردد.
- 15-7 - جواز سند گمرکی و صورت‌مجلس کشف اختلاف در صورت صدور.
- 15-8 - گواهی مبدأ.
- 15-9 - گزارش بازدید خسارت که بایستی توسط بیمه‌گر یا یکی از مؤسسات مجازی که توسط بیمه مرکزی ایران معرفی گردیده‌اند تهیه شده باشد.

چنانچه بیمه‌گر علاوه بر اسناد فوق‌الذکر نیاز به مدارک دیگری داشته باشد می‌بایست بلافاصله از بیمه‌گذار مطالبه نماید و بیمه‌گذار موظف است مدارک موردنیاز را در اختیار او قرار دهد.

ماده 16 - مهلت پرداخت خسارت

بیمه‌گر مکلف است حداکثر ظرف مدت چهار هفته پس از دریافت اسناد و مدارکی که به استناد آنها بتواند حدود مسئولیت خود و میزان خسارت وارده را تشخیص دهد اقدام به تسویه و پرداخت خسارت نماید.

ماده 17 - اصل جانمایی

کلیه حقوق بیمه‌گذار در مقابل اشخاص ثالث به لحاظ تقصیر یا مسئولیت اشخاص مذکور در ایجاد حادثه تا میزان خسارت پرداخت شده به بیمه‌گر، منتقل می‌گردد و اگر بیمه‌گذار اقدامی کند که منافی با حق مذکور باشد در مقابل بیمه‌گر مسئول شناخته می‌شود.

ماده 18 - بازدیدکنندگان

بازدید نمایندگان بیمه‌گر یا مؤسسات بازدیدکننده مجاز از خسارت و صدور گزارش بازدید از طرف ایشان به منزله قبول تعهد از طرف بیمه‌گر نمی‌باشد.

ماده 19 - کتبی بودن اظهارات

هرگونه پیشنهاد و اظهار بیمه‌گذار و بیمه‌گر بایستی کتباً به آخرین نشانی اعلام‌شده ارسال گردد.

ماده 20 - مهلت حمل کالا

بیمه‌گذار موظف است کالای موضوع این بیمه‌نامه را حداکثر در مدت 2 سال از تاریخ صدور بیمه‌نامه حمل نماید. در غیر این صورت بیمه‌نامه فاقد اعتبار بوده و بیمه‌گر تعهدی نسبت به جبران خسارات مربوط به معمولاتی که بعد از مهلت مقرر حمل می‌گردد، ندارد. حق بیمه مربوط به معمولات حمل نشده با توجه به مستندات ارائه شده توسط بیمه‌گذار قابل استرداد خواهد بود.

ماده 21 - مهلت اقامه دعوی

بیمه‌گر و بیمه‌گذار توافق نمودند که کلیه دعاوی ناشی از این بیمه‌نامه را از تاریخ ابطال یا فسخ آن و یا انقضای مدت بیمه ظرف یک سال و در صورت وقوع حادثه موضوع بیمه ظرف دو سال از تاریخ وقوع حادثه علیه یکدیگر اقامه نمایند و هرگونه ادعایی پس از انقضای مدتهای یادشده را از خود ساقط نمودند. مرور زمان با ارسال نامه سفارشی، تلگرام یا اظهارنامه قطع می‌شود. مدت مرور زمان جدید بعد از انقطاع، یک سال است.

ماده 22 - شرط کارشناسی

اختلافات ناشی از این بیمه‌نامه به هیأت کارشناسی متشکل از دو نفر کارشناس خبره که هریک از طرفین انتخاب خواهند کرد و یک کارشناس خبره که به وسیله آن دو انتخاب خواهد شد واگذار و نظر اکثریت هیأت کارشناسی برای هریک از طرفین معتبر و لازم‌الرعايه خواهد بود.

فصل سوم - استثنائات

ماده 23 - خسارات غیرقابل پرداخت

علاوه بر موارد ذکر شده در شرایط پیوست، خسارات ناشی از تحقق خطرات زیر نیز تحت پوشش بیمه نمی‌باشد.

23-1 - اشعه یون‌ساز و آلودگی به وسیله مواد رادیواکتیو ناشی از هرگونه سوخت یا فضولات هسته‌ای.

23-2 - عدم قبول ورود کالا از طرف بیمه‌گذار و یا ممانعت از ورود کالا توسط مقامات کشور واردکننده کالا.

شرایط بیمه‌گران کالا

مجموعه شرایط

(A) خطرات مشمول بیمه

1 - خطرات بیمه‌شده

این بیمه کلیه خطراتی (به جز موارد مندرج در بندهای 4, 5, 6 و 7) را که موجب زیان و یا آسیب به مورد بیمه می‌گردد تحت پوشش قرار می‌دهد.

2 - خسارت همگانی

به موجب این بیمه خسارات همگانی و هزینه‌های نجات که به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن تقبل می‌شود مشروط براینکه ناشی از خطرات مستثنی شده نبوده و طبق مقررات قرارداد حمل و نقل یا قانون و عرف حاکم بر آن محاسبه و تعیین شده باشد تحت پوشش می‌باشد.

3 - مسؤولیت مشترک در تصادم

در صورتی که به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل درخصوص مسؤولیت مشترک دو کشتی در تصادم، مالک کالا ملزم باشد سهمی از مسؤولیت را به عهده گیرد، بیمه‌گر جبران این زیان را به نسبت خسارت مورد تعهد در این بیمه به عهده می‌گیرد. بیمه‌گذار تقبل می‌نماید که هرگاه مالک کشتی براساس شرط مذکور مطالبه زیان کند بیمه‌گر را آگاه نماید در این صورت بیمه‌گر حق دارد به هزینه خود دفاع از بیمه‌گذار را در دعوی به عهده گیرد.

استثنائات

4 - موارد استثنا

این بیمه به هیچ‌وجه شامل خطرات زیر نمی‌گردد:

(4/1) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از سوء عمل ارادی بیمه‌گذار.

(4/2) - نشت و ریزش عادی، کسری عادی وزن یا حجم و یا فرسودگی و پوسیدگی عادی مورد بیمه.

(4/3) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته‌بندی یا آماده‌سازی مورد بیمه برای حمل «بسته‌بندی» مندرج در این بند

(4/3) شامل بارچینی در کانتینر و لیفت وان نیز می‌گردد، به شرط اینکه چنین عملی قبل از شروع بیمه کالا یا به وسیله بیمه‌گذار یا کارگران وی انجام شده باشد).

(4/4) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از عیب ذاتی یا ماهیت مورد بیمه.

(4/5) - تلف، آسیب یا هزینه‌ای که علت اساسی آن تأخیر باشد، حتی اگر این تأخیر ناشی از خطرات بیمه‌شده باشد (به استثنای هزینه‌های قابل پرداخت در بند 2).

(4/6) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از ورشکستگی یا اعسار مالکان، مدیران، اجاره‌کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف یکی از آنها.

(4/7) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کاربرد هر نوع سلاح جنگی که با انرژی اتمی یا شکست و یا ترکیب هسته‌ای یا واکنش مشابه دیگر یا نیرو یا ماده رادیو اکتیو کار کند.

5 - استثنای مربوط به عدم قابلیت دریانوردی و نامناسب بودن کشتی برای دریانوردی

(5/1) - این بیمه به هیچ‌وجه زیان، آسیب یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

(5/1/1) - عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا کرجی.

(5/1/2) - نامناسب بودن کشتی، کرجی، وسیله حمل، کانتینر یا لیفت وان جهت حمل سالم مورد بیمه مشروط بر اینکه بیمه‌گذار یا کارکنان وی از

چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن در زمان بارگیری کالای مورد بیمه در وسایط مذکور اطلاع داشته باشند.

(5/2) - بیمه‌گر از هرگونه نقض تعهدات ضمنی مربوط به عدم قابلیت دریانوردی کشتی و نامناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه به مقصد

صرف نظر می‌نماید مگر اینکه بیمه‌گذار یا کارکنان وی از چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن اطلاع داشته باشند.

6 - استثنای خطر جنگ

از بین رفتن، آسیب دیدگی یا هزینه‌های ناشی از عوامل زیر به هیچ‌وجه تحت پوشش این بیمه نیست:

(6/1) - جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خورد های داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از

دو قدرت متخاصم.

(6/2) - توقیف، ضبط، مصادره، تصرف یا اثرات ناشی از این امور (به استثنای دزدی دریایی) یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها.

(6/3) - مین، اژدر و بمبهای متروکه یا سایر سلاحهای جنگی به جامانده و متروکه.

7 - استثنای خطر اعتصابات

این بیمه به هیچ‌وجه تلف، آسیب یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

(7/1) - عمل اعتصاب‌کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت

می‌کنند.

(7/2) - اعتصاب، تعطیل محل کار، درگیریهای کارگری، آشوبها و یا اغتشاشات داخلی.

(7/3) - عمل هر تروریست یا هر شخصی با انگیزه سیاسی.

8 - مدت اعتبار بیمه

(8/1) - این بیمه از زمانی که کالا انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه‌نامه را به منظور شروع حمل ترک می‌نماید، آغاز و در طول جریان

عادی حمل ادامه می‌یابد و در یکی از حالات زیر هرکدام زودتر واقع شود، خاتمه می‌پذیرد.

(8/1/1) - به مجرد تحویل کالا به انبار گیرندگان یا به انبار یا محل نگهداری نهایی دیگری در مقصد مذکور در بیمه‌نامه.

(8/1/2) - به مجرد تحویل کالا به هر انبار یا محل نگهداری دیگر که بیمه‌گذار قبل از ورود کالا یا همزمان با آن برای انبار کردن یا برای توزیع کردن آن یا به جهات دیگر در نظر گرفته باشد.

(8/1/3) - به مجرد انقضای 60 روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه.

(8/2) - هرگاه پس از تخلیه کالا از کشتی در بندر نهایی تخلیه قرار باشد که کالا به مقصد دیگری حمل شود، در این صورت بیمه طی مدت مقرر در فوق به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است.

(8/3) - این بیمه (باتوجه به موارد خاتمه مذکور در فوق و مقررات بند 9 مندرج در زیر) در صورت تأخیر خارج از اختیار بیمه‌گذار، هر نوع تغییر مسیر، تخلیه اجباری، ارسال مجدد یا انتقال کالا به کشتی دیگر و در جریان هر نوع تغییری که در سفر دریایی روی داده و ناشی از اختیاراتی باشد که طبق قرارداد باربری به مالکان یا اجاره‌کنندگان کشتی تفویض شده است، دارای اعتبار خواهد بود.

9 - خاتمه قرارداد حمل و نقل

هرگاه قرارداد حمل دوائر امری خارج از اراده و اختیار بیمه‌گذار در بندر یا محلی غیر از مقصد مذکور در آن قرارداد خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط 8 فوق) خاتمه یابد، این بیمه نیز منقضی می‌شود مگر آنکه مراتب فوراً به بیمه‌گر اطلاع و ادامه بیمه درخواست شود که در آن صورت در ازای حق بیمه اضافی (در صورت درخواست بیمه‌گر) این بیمه تا یکی از مهلهای مقرر در زیر به قوت خود باقی می‌ماند:

(9/1) - تا زمانی که کالا در چنین بندر یا محلی به فروش رسیده و تحویل گردد یا چنانچه توافق خاص دیگری نشده باشد، تا انقضای مدت 60 روز بعد از ورود کالای بیمه‌شده به چنین بندر یا محل، هرکدام زودتر واقع شود.

(9/2) - اگر کالا ظرف همان مدت 60 روز (یا هر مدت اضافی دیگری که توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه‌نامه یا هر مقصد دیگری ارسال گردد، در این صورت بیمه طبق ضوابط مقرر در بند (8) منقضی می‌شود.

10 - تغییر سفر

هرگاه پس از شروع این بیمه مقصد توسط بیمه‌گذار تغییر نماید، بقای اعتبار این بیمه مشروط است به اینکه بیمه‌گذار مراتب را فوراً به بیمه‌گر اعلام کند و شرایط و حق بیمه مورد توافق قرار گیرد.

خسارات

11 - نفع بیمه‌ای

(11/1) - برای جبران خسارت تحت این بیمه، بیمه‌گذار می‌بایستی نسبت به مورد بیمه به هنگام بروز خسارت نفع بیمه‌ای داشته باشد.

(11/2) - بیمه‌گذار حق دارد خسارت ناشی از خطر بیمه‌شده را که در طول مدت این بیمه حادث می‌شود، دریافت دارد، حتی اگر خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد مگر آنکه در مورد اخیر بیمه‌گذار از وقوع خسارت مطلع بوده و بیمه‌گر نسبت به آن بی‌اطلاع باشد.

12 - هزینه حمل تا مقصد نهایی

هرگاه در اثر تحقق یکی از خطرات تحت پوشش این بیمه، حمل موضوع بیمه در بندر یا محلی به غیر از مقصد کالای بیمه‌شده خاتمه یابد، بیمه‌گر هرگونه هزینه‌های اضافی که به‌طور معقول و متعارف برای تخلیه، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد مندرج در این بیمه‌نامه توسط بیمه‌گذار تحمل شده است را جبران خواهد نمود.

مقررات این بند شامل هزینه‌های نجات یا خسارت همگانی نبوده و استثنائات مندرج در بندهای 4، 5، 6 و 7 در مورد آن صادق خواهد بود و نیز شامل هزینه‌های ناشی از تقصیر، غفلت، ورشکستگی یا قصور در انجام تعهدات مالی بیمه‌گذار یا کارکنان وی نمی‌گردد.

13 - خسارت کلی فرضی

درخواست خسارت به عنوان خسارت کلی فرضی قابل قبول نیست مگر اینکه بدین لحاظ که تلف مورد بیمه قطعی و غیرقابل اجتناب است و یا هزینه نجات، مرمت و ارسال مجدد آن به مقصد تعیین شده، از قیمت آن کالا در مقصد بیشتر خواهد بود رها کردن آن معقول و منطقی باشد.

14 - ارزش اضافی

(14/1) - اگر بیمه‌گذار برای کالای بیمه‌شده تحت این بیمه‌نامه، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند، فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا تا جمع کل مبلغ بیمه‌شده تحت این بیمه‌نامه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی، افزایش یافته است و تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه‌شده این بیمه‌نامه با کل مبلغ بیمه‌شده، تعیین می‌شود. در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبلغ بیمه‌شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

(14/2) - چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد، شرط زیر رعایت خواهد شد:

فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا برابر با جمع کل مبلغ بیمه‌شده تحت بیمه‌نامه اولیه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی دیگر که توسط بیمه‌گذار تحصیل شده است، می‌باشد تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه‌شده این بیمه‌نامه با جمع کل مبلغ بیمه‌شده، خواهد بود. در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبلغ بیمه‌شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

منافع حاصل از بیمه

15 - عدم تعلق منافع

حمل کننده کالا و اشخاص دیگری که کالا به‌طور امانت در اختیار آنها قرار می‌گیرد از این بیمه استفاده نمی‌برند.

تعهدات بیمه‌گذار - به حداقل رساندن خسارات

16 - وظایف بیمه‌گذار

بیمه‌گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران موظفند:

(16/1) - هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین خسارتی مؤثر است انجام دهند.

(16/2) - امکان اقامه دعوی و احقاق حق علیه حمل‌کنندگان، تحویل گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه‌گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این بیمه‌نامه، هزینه‌های متناسب و معقولی که بیمه‌گذار جهت انجام این وظایف متحمل شده است را جبران می‌نماید.

17 - عدم اسقاط حق

اقداماتی که توسط بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر به منظور نجات، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به‌عمل می‌آید، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترک مالکیت یا به عنوان هرگونه خدشه در حقوق هریک از طرفین محسوب گردد.

اجتناب از تأخیر

18 - سرعت در انجام وظایف

از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه‌گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می‌باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

19 - قانون و عرف

حکومت قانون و عرف کشور ایران

این بیمه تابع قانون بیمه و عرف کشور ایران است.²²⁴

شرایط بیمه‌گران کالا

مجموعه شرایط (B)

²²⁴ - تذکر: بیمه‌گذار موظف است در صورت اطلاع از وقوع حادثه‌ای که تحت پوشش این بیمه می‌باشد، فوراً + بیمه‌گر را مطلع کند. شرط استفاده از چنین پوششی انجام این تعهد می‌باشد.

خطرات مشمول بیمه

1 - خطرات بیمه شده

- این بیمه خطرات زیر را (به جز موارد مندرج در بندهای 654 و 7) پوشش می دهد:
- (1/1) - تلف یا آسیب وارده به مورد بیمه که منطقیاً مرتبط با یکی از موارد زیر باشد:
    - (1/1/1) - آتش سوزی یا انفجار.
    - (1/1/2) - به گل نشستن و زمین گیر شدن، برخورد با کف دریا، غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور.
    - (1/1/3) - واژگون شدن یا از راه یا از خط خارج شدن وسیله حمل زمینی.
    - (1/1/4) - تصادم یا برخورد کشتی، شناور یا هر وسیله حمل دیگر با هر جسم خارجی به غیر از آب.
    - (1/1/5) - تخلیه کالا در بندر اضطراری.
    - (1/1/6) - زلزله، آتشفشان یا صاعقه.
  - (1/2) - تلف یا آسیب وارد به کالای مورد بیمه که علت آن یکی از امور زیر باشد:
    - (1/2/1) - فدا کردن کالا در جریان خسارت عمومی.
    - (1/2/2) - به دریا انداختن کالا جهت سبک سازی کشتی یا به دریا افتادن کالا از روی عرشه کشتی.
    - (1/2/3) - ورود آب دریا، دریاچه یا رودخانه به کشتی، شناور، محفظه کالا، کانتینر، لیفت وان یا محل انبار.
  - (1/3) - تلف شدن کلی هر بسته در کشتی یا شناور و یا تلف کلی هر بسته به علت افتادن به هنگام بارگیری و یا تخلیه کشتی یا شناور.

2 - خسارت همگانی

به موجب این بیمه خسارات همگانی و هزینه های نجات که به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن تقبل می شود مشروط بر اینکه ناشی از خطرات مستثنی شده نبوده و طبق مقررات قرارداد حمل و نقل یا قانون و عرف حاکم بر آن محاسبه و تعیین شده باشد تحت پوشش می باشد.

3 - مسؤلیت مشترک در تصادم

در صورتی که به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل در خصوص مسؤلیت مشترک دو کشتی در تصادم، مالک کالا ملزم باشد سهمی از مسؤلیت را به عهده گیرد، بیمه گر جبران این زیان را به نسبت خسارت مورد تعهد در این بیمه به عهده می گیرد. بیمه گذار تقبل می نماید که هرگاه مالک کشتی بر اساس شرط مذکور مطالبه زیان کند بیمه گر را آگاه نماید در این صورت بیمه گر حق دارد به هزینه خود دفاع از بیمه گذار را در دعوی به عهده گیرد.

استثنائات

4 - موارد استثنا

این بیمه به هیچ وجه شامل خطرات زیر نمی گردد:

- (4/1) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از سوء عمل ارادی بیمه گذار
- (4/2) - نشت و ریزش عادی، کسری عادی وزن یا حجم و یا فرسودگی و پوسیدگی عادی مورد بیمه.
- (4/3) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندی یا آماده سازی مورد بیمه برای حمل «بسته بندی» مندرج در این بند
- (4/4) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از عیب ذاتی یا ماهیت مورد بیمه.
- (4/5) - تلف، آسیب یا هزینه ای که علت اساسی آن تأخیر باشد، حتی اگر این تأخیر ناشی از خطرات بیمه شده باشد (به استثنای هزینه های قابل پرداخت در بند 2).

(4/6) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از ورشکستگی یا اعسار مالکان، مدیران، اجاره‌کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف یکی از آنها.

(4/7) - آسیب عمدی یا تخریب عمدی کالای مورد بیمه یا قسمتی از آن توأم با سوءنیت از طرف هرکس.

(4/8) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کاربرد هر نوع سلاح جنگی که با انرژی اتمی یا شکست و یا ترکیب هسته‌ای یا واکنش مشابه دیگر یا نیرو یا ماده رادیو اکتیو کار کند.

5 - استثنای مربوط به عدم قابلیت دریانوردی و نامناسب بودن کشتی برای دریانوردی

(5/1) - این بیمه به هیچ‌وجه زیان، آسیب یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

(5/1/1) - عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا کرجی.

(5/1/2) - نامناسب بودن کشتی، کرجی، وسیله حمل، کانتینر یا لیفت وان جهت حمل سالم مورد بیمه مشروط براینکه بیمه‌گذار یا کارکنان وی از

چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن در زمان بارگیری کالای مورد بیمه در وسایط مذکور اطلاع داشته باشند.

(5/2) - بیمه‌گر از هرگونه نقض تعهدات ضمنی مربوط به عدم قابلیت دریانوردی کشتی و نامناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه به مقصد

صرف نظر می‌نماید مگر اینکه بیمه‌گذار یا کارکنان وی از چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن اطلاع داشته باشند.

6 - استثنای خطر جنگ

از بین رفتن، آسیب دیدگی یا هزینه‌های ناشی از عوامل زیر به هیچ‌وجه تحت پوشش این بیمه نیست:

(6/1) - جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خورد های داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از

دو قدرت متخاصم.

(6/2) - توقیف، ضبط، مصادره، تصرف یا اثرات ناشی از این امور (به استثنای دزدی دریایی) یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها.

(6/3) - مین، اژدر و بمبهای متروکه یا سایر سلاحهای جنگی به جامانده و متروکه.

7 - استثنای خطر اعتصابات

این بیمه به هیچ‌وجه تلف، آسیب یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

(7/1) - عمل اعتصاب‌کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت

می‌کنند.

(7/2) - اعتصاب، تعطیل محل کار، درگیریهای کارگری، آشوبها و یا اغتشاشات داخلی.

(7/3) - عمل هر تروریست یا هر شخصی با انگیزه سیاسی.

8 - مدت اعتبار بیمه

(8/1) - این بیمه از زمانی که کالا انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه‌نامه را به منظور شروع حمل ترک می‌نماید، آغاز و در طول جریان

عادی حمل ادامه می‌یابد و در یکی از حالات زیر هرکدام زودتر واقع شود، خاتمه می‌پذیرد.

(8/1/1) - به مجرد تحویل کالا به انبار گیرندگان یا به انبار یا محل نگهداری نهایی دیگری در مقصد مذکور در بیمه‌نامه.

(8/1/2) - به مجرد تحویل کالا به هر انبار یا محل نگهداری دیگر که بیمه‌گذار قبل از ورود کالا یا همزمان با آن برای انبار کردن یا برای توزیع

کردن آن یا به جهات دیگر در نظر گرفته باشد.

(8/1/3) - به مجرد انقضای 60 روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه.

(8/2) - هرگاه پس از تخلیه کالا از کشتی در بندر نهایی تخلیه قرار باشد که کالا به مقصد دیگری حمل شود، در این صورت بیمه طی مدت مقرر

در فوق به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است.

(8/3) - این بیمه (باتوجه به موارد خاتمه مذکور در فوق و مقررات بند 9 مندرج در زیر) در صورت تأخیر خارج از اختیار بیمه‌گذار، هر نوع تغییر مسیر، تخلیه اجباری، ارسال مجدد یا انتقال کالا به کشتی دیگر و در جریان هر نوع تغییری که در سفر دریایی روی داده و ناشی از اختیاراتی باشد که طبق قرارداد باربری به مالکان یا اجاره‌کنندگان کشتی تفویض شده است، دارای اعتبار خواهد بود.

9 - خاتمه قرارداد حمل و نقل

هرگاه قرارداد حمل در اثر امری خارج از اراده و اختیار بیمه‌گذار در بندر یا محلی غیر از مقصد مذکور در آن قرارداد خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط 8 فوق) خاتمه یابد، این بیمه نیز منقضی می‌شود مگر آنکه مراتب فوراً به بیمه‌گر اطلاع و ادامه بیمه درخواست شود که در آن صورت در ازای حق بیمه اضافی (در صورت درخواست بیمه‌گر) این بیمه تا یکی از مهلت‌های مقرر در زیر به قوت خود باقی می‌ماند:

(9/1) - تا زمانی که کالا در چنین بندر یا محلی به فروش رسیده و تحویل گردد یا چنانچه توافق خاص دیگری نشده باشد، تا انقضای مدت 60 روز بعد از ورود کالای بیمه‌شده به چنین بندر یا محل، هرکدام زودتر واقع شود.

(9/2) - اگر کالا ظرف همان مدت 60 روز (یا هر مدت اضافی دیگری که توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه‌نامه یا هر مقصد دیگری ارسال گردد، در این صورت بیمه طبق ضوابط مقرر در بند (8) منقضی می‌شود.

10 - تغییر سفر

هرگاه پس از شروع این بیمه مقصد توسط بیمه‌گذار تغییر نماید، بقای اعتبار این بیمه مشروط است به اینکه بیمه‌گذار مراتب را فوراً به بیمه‌گر اعلام کند و شرایط و حق بیمه مورد توافق قرار گیرد.

خسارات

11 - نفع بیمه‌ای

(11/1) - برای جبران خسارت تحت این بیمه، بیمه‌گذار می‌بایستی نسبت به مورد بیمه به هنگام بروز خسارت نفع بیمه‌ای داشته باشد.

(11/2) - بیمه‌گذار حق دارد خسارت ناشی از خطر بیمه‌شده را که در طول مدت این بیمه حادث می‌شود، دریافت دارد، حتی اگر خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد مگر آنکه در مورد اخیر بیمه‌گذار از وقوع خسارت مطلع بوده و بیمه‌گر نسبت به آن بی‌اطلاع باشد.

12 - هزینه حمل تا مقصد نهایی

هرگاه در اثر تحقق یکی از خطرات تحت پوشش این بیمه، حمل موضوع بیمه در بندر یا محلی به غیر از مقصد کالای بیمه‌شده خاتمه یابد، بیمه‌گر هرگونه هزینه‌های اضافی که به‌طور معقول و متعارف برای تخلیه، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد مندرج در این بیمه‌نامه توسط بیمه‌گذار تحمل شده است را جبران خواهد نمود.

مقررات این بند شامل هزینه‌های نجات یا خسارت همگانی نبوده و استثنائات مندرج در بندهای 4، 5، 6 و 7 در مورد آن صادق خواهد بود و نیز شامل هزینه‌های ناشی از تقصیر، غفلت، ورشکستگی یا قصور در انجام تعهدات مالی بیمه‌گذار یا کارکنان وی نمی‌گردد.

13 - خسارت کلی فرضی

درخواست خسارت به عنوان خسارت کلی فرضی قابل قبول نیست مگر اینکه بدین لحاظ که تلف مورد بیمه قطعی و غیرقابل اجتناب است و یا هزینه نجات، مرمت و ارسال مجدد آن به مقصد تعیین‌شده، از قیمت آن کالا در مقصد بیشتر خواهد بود رها کردن آن معقول و منطقی باشد.

14 - ارزش اضافی

(14/1) - اگر بیمه‌گذار برای کالای بیمه‌شده تحت این بیمه‌نامه، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند، فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا تا جمع کل مبلغ بیمه‌شده تحت این بیمه‌نامه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی، افزایش یافته است و تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه‌شده این بیمه‌نامه با کل مبلغ بیمه‌شده، تعیین می‌شود. در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبلغ بیمه‌شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

(14/2) - چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد، شرط زیر رعایت خواهد شد:

فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا برابر با جمع کل مبلغ بیمه‌شده تحت بیمه‌نامه اولیه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی دیگر که توسط بیمه‌گذار تحصیل شده است، می‌باشد تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه‌شده این بیمه‌نامه با جمع کل مبلغ بیمه‌شده، خواهد بود. در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه‌شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

منافع حاصل از بیمه

15 - عدم تعلق منافع

حمل‌کننده کالا و اشخاص دیگری که کالا به‌طور امانت در اختیار آنها قرار می‌گیرد از این بیمه استفاده نمی‌برند.

تعهدات بیمه‌گذار - به حداقل رساندن خسارات

16 - وظایف بیمه‌گذار

بیمه‌گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران موظفند:

(16/1) - هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین خسارتی مؤثر است انجام دهند.

(16/2) - امکان اقامه دعوی و احقاق حق علیه حمل‌کنندگان، تحویل گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه‌گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این بیمه‌نامه، هزینه‌های متناسب و معقولی که بیمه‌گذار جهت انجام این وظایف متحمل شده است را جبران می‌نماید.

17 - عدم اسقاط حق

اقداماتی که توسط بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر به منظور نجات، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به‌عمل می‌آید، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترک مالکیت یا به عنوان هرگونه خدشه در حقوق هریک از طرفین محسوب گردد.

اجتناب از تأخیر

18 - سرعت در انجام وظایف

از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه‌گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می‌باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

19 - قانون و عرف

حکومت قانون و عرف کشور ایران

این بیمه تابع قانون بیمه و عرف کشور ایران است.²²⁵

شرایط بیمه‌گران کالا

مجموعه شرایط (C)

خطرات مشمول بیمه

1 - خطرات بیمه‌شده

این بیمه خطرات زیر را (به جز موارد مندرج در بندهای 7 و 654) پوشش می‌دهد:

(1/1) - تلف یا آسیب وارده به مورد بیمه که منطقیاً مرتبط با یکی از موارد زیر باشد:

²²⁵ - تذکر: بیمه‌گذار موظف است در صورت اطلاع از وقوع حادثه‌ای که تحت پوشش این بیمه می‌باشد، فوراً بیمه‌گر را مطلع کند. شرط استفاده از چنین پوششی، انجام این تعهد می‌باشد.

(1/1/1) - آتش سوزی یا انفجار.

(1/1/2) - به گل نشستن و زمین گیر شدن، برخورد با کف دریا، غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور.

(1/1/3) - واژگون شدن یا از راه یا از خط خارج شدن وسیله حمل زمینی.

(1/1/4) - تصادم یا برخورد کشتی، شناور یا هر وسیله حمل دیگری با هر جسم خارجی به غیر از آب.

(1/1/5) - تخلیه کالا در بندر اضطراری.

(1/2) - تلف یا آسیب وارد به کالای مورد بیمه که علت آن یکی از امور زیر باشد:

(1/2/1) - فدا کردن کالا در جریان خسارت عمومی.

(1/2/2) - به دریا انداختن کالا جهت سبک سازی کشتی.

2 - خسارت همگانی

به موجب این بیمه خسارات همگانی و هزینه های نجات که به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن تقبل می شود مشروط براینکه ناشی از خطرات مستثنی شده نبوده و طبق مقررات قرارداد حمل و نقل یا قانون و عرف حاکم بر آن محاسبه و تعیین شده باشد تحت پوشش می باشد.

3 - مسؤولیت مشترک در تصادم

در صورتی که به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل درخصوص مسؤولیت مشترک دو کشتی در تصادم، مالک کالا ملزم باشد سهمی از مسؤولیت را به عهده گیرد، بیمه گر جبران این زیان را به نسبت خسارت مورد تعهد در این بیمه به عهده می گیرد. بیمه گذار تقبل می نماید که هرگاه مالک کشتی براساس شرط مذکور مطالبه زیان کند بیمه گر را آگاه نماید در این صورت بیمه گر حق دارد به هزینه خود دفاع از بیمه گذار را در دعوی به عهده گیرد.

استثنائات

4 - موارد استثنا

این بیمه به هیچ وجه شامل خطرات زیر نمی گردد:

(4/1) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از سوء عمل ارادی بیمه گذار

(4/2) - نشست و ریزش عادی، کسری عادی وزن یا حجم و یا فرسودگی و پوسیدگی عادی مورد بیمه.

(4/3) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندی یا آماده سازی مورد بیمه برای حمل «بسته بندی» مندرج در این بند

(4/3) شامل بارچینی در کانتینر و لیفت وان نیز می گردد، به شرط اینکه چنین عملی قبل از شروع بیمه کالا یا به وسیله بیمه گذار یا کارکنان وی انجام شده باشد).

(4/4) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از عیب ذاتی یا ماهیت مورد بیمه.

(4/5) - تلف، آسیب یا هزینه ای که علت اساسی آن تأخیر باشد، حتی اگر این تأخیر ناشی از خطرات بیمه شده باشد (به استثنای هزینه های قابل پرداخت در بند 2).

(4/6) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از ورشکستگی یا اعسار مالکان، مدیران، اجاره کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف یکی از آنها.

(4/7) - آسیب عمدی یا تخریب عمدی کالای مورد بیمه یا قسمتی از آن توأم با سوءنیت از طرف هرکس.

(4/8) - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کاربرد هر نوع سلاح جنگی که با انرژی اتمی یا شکست و یا ترکیب هسته ای یا واکنش مشابه دیگر یا نیرو

یا ماده رادیو اکتیو کار کند.

5 - استثنای مربوط به عدم قابلیت دریانوردی و نامناسب بودن کشتی برای دریانوردی

(5/1) - این بیمه به هیچ وجه زیان، آسیب یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی دهد:

(5/1/1) - عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا کرجی.

(5/1/2) - نامناسب بودن کشتی، کرجی، وسیله حمل، کانتینر یا لیفت وان جهت حمل سالم مورد بیمه مشروط براینکه بیمه‌گذار یا کارکنان وی از چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن در زمان بارگیری کالای مورد بیمه در وسایط مذکور اطلاع داشته باشند.

(5/2) - بیمه‌گر از هرگونه نقض تعهدات ضمنی مربوط به عدم قابلیت دریانوردی کشتی و نامناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه به مقصد صرف نظر می‌نماید مگر اینکه بیمه‌گذار یا کارکنان وی از چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن اطلاع داشته باشند.

6 - استثنای خطر جنگ

از بین رفتن، آسیب دیدگی یا هزینه‌های ناشی از عوامل زیر به هیچ وجه تحت پوشش این بیمه نیست:

(6/1) - جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خوردهای داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از دو قدرت متخاصم.

(6/2) - توقیف، ضبط، مصادره، تصرف یا اثرات ناشی از این امور (به استثنای دزدی دریایی) یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها.

(6/3) - مین، اژدر و بمبهای متروکه یا سایر سلاحهای جنگی به جامانده و متروکه.

7 - استثنای خطر اعتصابات

این بیمه به هیچ وجه تلف، آسیب یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

(7/1) - عمل اعتصاب‌کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت می‌کنند.

(7/2) - اعتصاب، تعطیل محل کار، درگیریهای کارگری، آشوبها و یا اغتشاشات داخلی.

(7/3) - عمل هر تروریست یا هر شخصی با انگیزه سیاسی.

8 - مدت اعتبار بیمه

(8/1) - این بیمه از زمانی که کالا انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه‌نامه را به منظور شروع حمل ترک می‌نماید، آغاز و در طول جریان عادی حمل ادامه می‌یابد و در یکی از حالات زیر هر کدام زودتر واقع شود، خاتمه می‌پذیرد.

(8/1/1) - به مجرد تحویل کالا به انبار گیرندگان یا به انبار یا محل نگهداری نهایی دیگری در مقصد مذکور در بیمه‌نامه.

(8/1/2) - به مجرد تحویل کالا به هر انبار یا محل نگهداری دیگر که بیمه‌گذار قبل از ورود کالا یا همزمان با آن برای انبار کردن یا برای توزیع کردن آن یا به جهات دیگر در نظر گرفته باشد.

(8/1/3) - به مجرد انقضای 60 روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه.

(8/2) - هرگاه پس از تخلیه کالا از کشتی در بندر نهایی تخلیه قرار باشد که کالا به مقصد دیگری حمل شود، در این صورت بیمه طی مدت مقرر در فوق به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است.

(8/3) - این بیمه (باتوجه به موارد خاتمه مذکور در فوق و مقررات بند 9 مندرج در زیر) در صورت تأخیر خارج از اختیار بیمه‌گذار، هر نوع تغییر مسیر، تخلیه اجباری، ارسال مجدد یا انتقال کالا به کشتی دیگر و در جریان هر نوع تغییری که در سفر دریایی روی داده و ناشی از اختیاراتی باشد که طبق قرارداد باربری به مالکان یا اجاره‌کنندگان کشتی تفویض شده است، دارای اعتبار خواهد بود.

9 - خاتمه قرارداد حمل و نقل

هرگاه قرارداد حمل دوائر امری خارج از اراده و اختیار بیمه‌گذار در بندر یا محلی غیر از مقصد مذکور در آن قرارداد خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط 8 فوق) خاتمه یابد، این بیمه نیز منقضی می‌شود مگر آنکه مراتب فوراً به بیمه‌گر اطلاع و ادامه بیمه درخواست شود که در آن صورت در ازای حق بیمه اضافی (در صورت درخواست بیمه‌گر) این بیمه تا یکی از مهلتهای مقرر در زیر به قوت خود باقی می‌ماند:

(9/1) - تا زمانی که کالا در چنین بندر یا محلی به فروش رسیده و تحویل گردد یا چنانچه توافق خاصی دیگری نشده باشد، تا انقضای مدت 60 روز بعد از ورود کالای بیمه شده به چنین بندر یا محل، هرکدام زودتر واقع شود.

(9/2) - اگر کالا ظرف همان مدت 60 روز (یا هر مدت اضافی دیگری که توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه نامه یا هر مقصد دیگری ارسال گردد، در این صورت بیمه طبق ضوابط مقرر در بند (8) منقضی می شود.

10 - تغییر سفر

هرگاه پس از شروع این بیمه مقصد توسط بیمه گذار تغییر نماید، بقای اعتبار این بیمه مشروط است به اینکه بیمه گذار مراتب را فوراً به بیمه گر اعلام کند و شرایط و حق بیمه مورد توافق قرار گیرد.

خسارات

11 - نفع بیمه ای

(11/1) - برای جبران خسارت تحت این بیمه، بیمه گذار می بایستی نسبت به مورد بیمه به هنگام بروز خسارت نفع بیمه ای داشته باشد.

(11/2) - بیمه گذار حق دارد خسارت ناشی از خطر بیمه شده را که در طول مدت این بیمه حادث می شود، دریافت دارد، حتی اگر خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد مگر آنکه در مورد اخیر بیمه گذار از وقوع خسارت مطلع بوده و بیمه گر نسبت به آن بی اطلاع باشد.

12 - هزینه حمل تا مقصد نهایی

هرگاه در اثر تحقق یکی از خطرات تحت پوشش این بیمه، حمل موضوع بیمه در بندر یا محلی به غیر از مقصد کالای بیمه شده خاتمه یابد، بیمه گر هرگونه هزینه های اضافی که به طور معقول و متعارف برای تخلیه، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد مندرج در این بیمه نامه توسط بیمه گذار تحمل شده است را جبران خواهد نمود.

مقررات این بند شامل هزینه های نجات یا خسارت همگانی نبوده و استثنائات مندرج در بندهای 4، 5، 6 و 7 در مورد آن صادق خواهد بود و نیز شامل هزینه های ناشی از تقصیر، غفلت، ورشکستگی یا قصور در انجام تعهدات مالی بیمه گذار یا کارکنان وی نمی گردد.

13 - خسارت کلی فرضی

درخواست خسارت به عنوان خسارت کلی فرضی قابل قبول نیست مگر اینکه بدین لحاظ که تلف مورد بیمه قطعی و غیرقابل اجتناب است و یا هزینه نجات، مرمت و ارسال مجدد آن به مقصد تعیین شده، از قیمت آن کالا در مقصد بیشتر خواهد بود رها کردن آن معقول و منطقی باشد.

14 - ارزش اضافی

(14/1) - اگر بیمه گذار برای کالای بیمه شده تحت این بیمه نامه، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند، فرض می شود که قیمت توافقی کالا تا جمع کل مبلغ بیمه شده تحت این بیمه نامه و کلیه بیمه نامه های ارزش اضافی، افزایش یافته است و تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه نامه با کل مبالغ بیمه شده، تعیین می شود. در صورت وقوع خسارت بیمه گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر می باشد.

(14/2) - چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد، شرط زیر رعایت خواهد شد:

فرض می شود که قیمت توافقی کالا برابر با جمع کل مبلغ بیمه شده تحت بیمه نامه اولیه و کلیه بیمه نامه های ارزش اضافی دیگر که توسط بیمه گذار تحصیل شده است، می باشد تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه نامه با جمع کل مبلغ بیمه شده، خواهد بود. در صورت وقوع خسارت بیمه گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر می باشد.

منافع حاصل از بیمه

15 - عدم تعلق منافع

حمل کننده کالا و اشخاص دیگری که کالا به طور امانت در اختیار آنها قرار می گیرد از این بیمه استفاده نمی برند.

تعهدات بیمه گذار - به حداقل رساندن خسارات

16 - وظایف بیمه‌گذار

بیمه‌گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران موظفند:

(16/1) - هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین خسارتی مؤثر است انجام دهند.

(16/2) - امکان اقامه دعوی و احقاق حق علیه حمل‌کنندگان، تحویل گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه‌گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این بیمه‌نامه، هزینه‌های متناسب و معقولی که بیمه‌گذار جهت انجام این وظایف متحمل شده است را جبران می‌نماید.

17 - عدم اسقاط حق

اقداماتی که توسط بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر به منظور نجات، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به عمل می‌آید، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترک مالکیت یا به عنوان هرگونه خدشه در حقوق هریک از طرفین محسوب گردد.

اجتناب از تأخیر

18 - سرعت درانجام وظایف

از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه‌گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می‌باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

19 - قانون و عرف

حکومت قانون و عرف کشور ایران

این بیمه تابع قانون بیمه و عرف کشور ایران است.

آیین‌نامه شماره (37)

مصوب 1377/6/21

شورای عالی بیمه در اجرای بند (3) از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1377/6/21 شرایط عمومی بیمه‌نامه مسؤولیت مدنی حرفه‌ای پزشکان را مشتمل بر 12 ماده و 18 بند به شرح زیر تصویب نمود:

ماده 1 - اساس بیمه‌نامه

این بیمه‌نامه براساس قانون بیمه مصوب 1316 و بنا به پیشنهاد بیمه‌گذار که جزء لاینفک این بیمه‌نامه می‌باشد صادر گردیده است. آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار که مورد قبول بیمه‌گر واقع نگردیده و همزمان یا قبل از صدور بیمه‌نامه کتباً به بیمه‌گذار اعلام شده است جزء تعهدات بیمه‌گر محسوب نمی‌شود.

ماده 2 - موضوع بیمه

- موضوع بیمه عبارت است از بیمه مسؤولیت مدنی حرفه‌ای بیمه‌گذار در قبال اشخاصی که به علت خطا، اشتباه، غفلت و یا قصور بیمه‌گذار در تشخیص، معالجه، مداوا، اعمال جراحی و به طور کلی انجام امور پزشکی دچار صدمات جسمانی یا روانی گردیده و یا فوت شوند.

ماده 3 - تعاریف

عناوین مورد استفاده در این بیمه‌نامه به شرح زیر تعریف می‌گردد:

3-1 - بیمه‌گر: بیمه‌گر شرکت بیمه‌ای است که نام و مشخصات آن در این بیمه‌نامه قید گردیده و جبران خسارات ناشی از مسؤولیت مدنی حرفه‌ای بیمه‌گذار را برعهده دارد.

3-2 - بیمه‌گذار: بیمه‌گذار شخصی است که با تکمیل و امضای پیشنهاد بیمه و پرداخت حق بیمه مقرر، جبران خسارتهای ناشی از مسؤولیت حرفه‌ای خود را به بیمه‌گر محول می‌نماید.

ماده 4 - رعایت اصل حداعلای حسن نیت

بیمه‌گذار مکلف است با رعایت دقت و صداقت فرم پیشنهاد بیمه و پرسشنامه مربوطه را تکمیل نموده و اطلاعات درخواست شده را به‌طور واقع و کامل در اختیار بیمه‌گر قرار دهد. در صورتی که بیمه‌گذار در پاسخ به سؤالات بیمه‌گر از اظهار مطالبی خودداری نموده و یا اظهارات خلاف واقع بنماید، حسب مورد مشمول مواد (12 و 13) قانون بیمه خواهد گردید.

ماده 5 - تعهدات بیمه‌گر

بیمه‌گر متعهد است در صورت احراز مسؤولیت بیمه‌گذار، حداکثر ظرف مهلت 15 روز پس از دریافت اسناد و مدارک مورد نیاز، نسبت به پرداخت خسارت و هزینه دادرسی متعلقه، طبق شرایط عمومی و خصوصی این بیمه‌نامه اقدام کند.

5/1 - تعهد بیمه‌گر در قبال هریک از بیماران، معادل مبلغی است که از سوی مراجع قانونی ذی‌صلاح تعیین می‌گردد و در هر صورت از مبلغ تعیین شده در شرایط خصوصی این بیمه‌نامه تجاوز نخواهد کرد.

5/1/1 - در صورتی که بیمه‌گذار از سوی مراجع قانونی ذی‌صلاح به پرداخت دیه محکوم شود، تعهد بیمه‌گر در خصوص میزان خسارت، محدود به پرداخت معادل ریالی ارزاترین نوع دیه از انواع مجری مذکور در قانون دیات می‌باشد.

5/1/2 - در مواردی که مسؤولیت بیمه‌گذار با توجه به اسناد و مدارک ارائه شده از نظر بیمه‌گر محرز باشد، بیمه‌گر می‌تواند قبل از صدور رأی از سوی مراجع قانونی ذی‌صلاح با تحصیل موافقت بیمه‌گذار مدعی یا مدعیان نسبت به پرداخت و تسویه خسارت اقدام کند.

5/2 - تعهدات بیمه‌گر منحصر به مسؤولیت حرفه‌ای بیمه‌گذار در مدت اعتبار بیمه‌نامه می‌باشد مشروط به اینکه ادعای خسارت حداکثر ظرف سه سال پس از انقضای بیمه‌نامه به بیمه‌گر اعلام شده باشد.

5/3 - چنانچه مسؤولیت موضوع این بیمه‌نامه به موجب بیمه‌نامه دیگری نیز بیمه شده باشد، مسؤولیت بیمه‌گر معادل مازاد خسارت تأدیه شده توسط بیمه‌گر اول می‌باشد.

ماده 6 - دفاع از دعاوی

بیمه‌گر می‌تواند در صورت لزوم به هزینه خود دفاع از بیمه‌گذار را به مناسب مسؤولیتهای موضوع این بیمه‌نامه برعهده گیرد. در این صورت بیمه‌گذار موظف است اختیار تعیین وکیل را رسماً به بیمه‌گر تفویض نماید.

ماده 7 - وظایف و تعهدات بیمه‌گذار

بیمه‌گذار موظف است:

7/1 - حق بیمه این بیمه‌نامه و الحاقیه‌های بعدی آن را نقداً بپردازد مگر اینکه در شرایط خصوصی به نحو دیگری توافق شده باشد.

7/2 - در انجام امور پزشکی کلیه ضوابط و مقررات و موازین حاکم بر این حرفه را رعایت نموده و وظایف خود را با دقت و صداقت انجام دهد.

7/3 - اسناد و مدارک مربوط به خدمات پزشکی انجام شده در مورد هر بیمار را نگهداری نموده و در صورت درخواست بیمه‌گر آنها را در اختیار وی قرار دهد.

7/4 - به محض اطلاع از هرگونه ادعای خسارت در خصوص مسؤولیتهای موضوع این بیمه‌نامه، مراتب را کتباً به بیمه‌گر اعلام نموده و پس از آن نیز در حدود امکانات با بیمه‌گر همکاری نماید.

7/5 - بدون موافقت کتبی بیمه‌گر اقرار به مسؤولیت خود ننموده و یا متعهد جبران خسارت نشود، در غیر این صورت بیمه‌گر تعهدی نسبت به جبران خسارت نخواهد داشت.

ماده 8 - استثنائات

موارد زیر از شمول تعهدات بیمه‌گر خارج است:

8/1 - انجام معالجه، مداوا و یا عمل جراحی خارج از تخصص بیمه‌گذار.

8/2 - مسؤولیتهای ناشی از انجام هرگونه امور پزشکی که عامل مستقیم آن استفاده از مسکرات و یا استعمال مواد مخدر و یا داروهای خواب‌آور باشد.

8/3 - انجام مداوا، معالجه و اعمال جراحی که خارج از ضوابط پزشکی و یا برخلاف قوانین و مقررات جاری باشد.

8/4 - انجام هرگونه بیهوشی عمومی خارج از درمانگاه یا بیمارستان.

8/5 - هر نوع خسارتی که منشأ آن تشعشعات یونیزه‌کننده یا رادیواکتیو و انرژی هسته‌ای باشد مگر اینکه استفاده از این قبیل مواد جهت معالجه بیمار ضروری باشد.

8/6 - هر نوع خسارت ناشی از عدم‌النفع.

ماده 9 - مدت بیمه‌نامه

مدت این بیمه‌نامه یک سال شمسی است و تاریخ شروع و انقضای آن در شرایط خصوصی مشخص می‌گردد.

ماده 10 - نحوه فسخ بیمه‌نامه

بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌توانند با اعلام کتبی یکماهه نسبت به فسخ بیمه‌نامه اقدام نمایند. در صورت فسخ از سوی بیمه‌گر حق بیمه مدت استفاده‌شده از بیمه‌نامه به صورت روزشمار و در صورت فسخ از طرف بیمه‌گذار، به صورت کوتاه‌مدت محاسبه و باقیمانده حق بیمه مسترد خواهد گردید.

ماده 11 - تحدید تعهد بیمه‌گر

چنانچه پس از صدور حکم دایر بر محکومیت بیمه‌گذار، مشارالیه با پرداخت خسارت توسط بیمه‌گر موافق نباشد و به حکم صادره اعتراض نماید حداکثر تعهد بیمه‌گر محدود به محکوم‌به قبلی و هزینه‌های صرف‌شده تا تاریخ عدم قبول حکم از طرف بیمه‌گذار می‌باشد.

ماده 12 - محدوده جغرافیایی

این قرارداد منحصرراً در محدوده جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران معتبر بوده و بیمه‌گر درخصوص مسؤولیت حرفه‌ای بیمه‌گذار در خارج از محدوده مذکور هیچ‌گونه تعهدی ندارد.

آیین‌نامه شماره (38)

مصوب 1377/6/21

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 از ماده (17) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ 1377/6/21 تعرفه بیمه مسؤولیت مدنی حرفه‌ای پزشکان را مشتمل بر 8 ماده و یک تبصره به شرح زیر تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه مکلفند بیمه‌نامه‌های مسؤولیت مدنی حرفه‌ای پزشکان را براساس نرخ و شرایط مذکور در این آیین‌نامه صادر نمایند.

ماده 2 - تخصصهای پزشکی از نظر احتمال ایجاد خسارت به شرح زیر گروه‌بندی می‌شود:

گروه یک	جراحان متخصص زنان و زایمان، جراحان عمومی، بیهوشی، ارتوپدی
گروه دو	جراحان متخصص قلب، مغز و اعصاب، چشم، ترمیمی و پلاستیک، ارولوژی
گروه سه	جراحان متخصص فک و صورت، گوش و حلق و بینی، دندان و لثه، پوست، اطفال
گروه چهار	پزشکان متخصص غیرجراح و جراحانی که به عللی عمل جراحی انجام نمی‌دهند، دندانپزشکان پزشکان عمومی و متخصصین اندوسکوپی، رادیولوژی، میکروبیولوژی و داروسازی

ماده 3 - حداقل نرخ حق بیمه برای گروههای مذکور در ماده (2) به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد:

نرخ حق بیمه

گروه	تاسقف تعهد سالیانه 100 میلیون ریال	نسبت به مازاد بر 100 میلیون ریال
1	10 در هزار	5 در هزار
2	8 در هزار	4 در هزار
3	6 در هزار	3 در هزار
4	4 در هزار	2 در هزار

ماده 4 - مؤسسات بیمه می‌توانند مسؤولیت رزیدنتها را نیز با دریافت حق بیمه اضافی به میزان حداقل 50% حق بیمه گروه مربوط بیمه نمایند.

ماده 5 - در صورتی که بیمه‌گذار در طول مدت بیمه موجب بروز خسارتی نگردد مؤسسات بیمه می‌توانند در زمان تمدید بیمه‌نامه حسب مورد

تخفیفهایی به شرح زیر در حق بیمه متعلقه منظور نمایند:

برای سال اول تمدید بیمه‌نامه	5% حق بیمه پایه
برای سال دوم تمدید بیمه‌نامه	10% حق بیمه پایه
برای سال سوم تمدید بیمه‌نامه	15% حق بیمه پایه
برای سال چهارم به بعد	20% حق بیمه پایه

ماده 6 - مؤسسات بیمه می‌توانند برای پزشکانی که مسؤولیت آنها به موجب یک قرارداد به صورت گروهی تحت پوشش بیمه قرار می‌گیرد

تخفیفهایی به شرح زیر در حق بیمه متعلقه منظور نمایند:

گروههای متشکل از 15 الی 50 نفر	5% حق بیمه پایه
گروههای متشکل از 51 الی 100 نفر	10% حق بیمه پایه
گروههای متشکل از 101 الی 200 نفر	15% حق بیمه پایه
گروههای متشکل از 201 الی 400 نفر	20% حق بیمه پایه
گروههای متشکل از 401 نفر به بالا	25% حق بیمه پایه

تبصره - اعمال تخفیف مذکور در این ماده مشروط بر آن است که:

1 - گروه با هدفی غیر از عقد قرارداد بیمه تشکیل شده باشد.

2 - حداقل 70% از اعضای گروه متقاضی این نوع بیمه باشند.

ماده 7 - در مورد تخصصهایی که نرخ بیمه آن در این آیین‌نامه پیش‌بینی نشده است مؤسسات بیمه موظفند قبل از صدور بیمه‌نامه، موافقت بیمه مرکزی ایران را نسبت به نرخ حق بیمه موردنظر خود جلب نمایند.

ماده 8 - مؤسسات بیمه موظفند آمار حق بیمه و خسارت هرسال را به تفکیک گروههای مذکور در ماده (2) این آیین‌نامه تهیه و به بیمه مرکزی ایران ارسال نمایند.

مصوب 1378/3/17 شورای عالی بیمه

شماره قرارداد.....

این قرارداد بین شرکت سهامی بیمه..... (به عنوان بیمه‌گر) از یک طرف و شرکت حمل و نقل داخلی به نشانی (به عنوان بیمه‌گذار) از طرف دیگر با رعایت قانون بیمه مصوب سال 1316 به شرح زیر منعقد می‌شود.

ماده 1 - موضوع قرارداد

موضوع قرارداد عبارتست از بیمه مسؤولیت مدنی حرفه‌ای بیمه‌گذار در قبال ارسال‌کنندگان و یا صاحبان کالا ناشی از فقدان و یا خسارات وارده به کالا که «بیمه‌گذار» براساس مواد 377 الی 394 قانون تجارت و به موجب بارنامه‌های صادره، به عنوان متصدی حمل و نقل مسؤول جبران آن شناخته می‌شود.

ماده 2 - شروع و خاتمه تعهدات بیمه‌گر

تعهدات بیمه‌گر تحت این قرارداد شامل مسؤولیت‌های بیمه‌گذار ناشی از حوادث و یا وقایعی می‌گردد که از زمان تحویل گرفتن محموله تا زمان تحویل دادن آن به گیرنده در مقصد مندرج در بارنامه، به وقوع پیوسته و با رعایت مفاد ماده 391 قانون تجارت، ظرف مهلت مقرر به بیمه‌گذار اعلام شده است.

ماده 3 - حدود و میزان تعهد بیمه‌گر

حدود و میزان تعهدات بیمه‌گر در قبال خسارتها و یا هزینه‌هایی که مسؤولیت جبران آن با توجه به ماده یک این قرارداد به عهده بیمه‌گذار می‌باشد به شرح زیر است:

3/1- در مورد مجموعه محمولاتی که برای آنها قبض رسید انبار صادر شده و در انبار بیمه‌گذار استقرار یافته است حداکثر معادل پانصد میلیون ریال.

3/2- برای خسارت وارد به کالا در هر حمل حداکثر معادل مبلغ دویست میلیون ریال.

1 - 2 - 3- بیمه‌گذار می‌تواند با جلب موافقت بیمه‌گر و پرداخت حق بیمه اضافی (به شرح مذکور در بندهای 5/4 و 7/4) میزان تعهد بیمه‌گر در یک حمل را افزایش دهد.

3/3- هزینه‌های لازم و متعارف جهت نجات کالا و جلوگیری از توسعه خسارت پس از وقوع حادثی که زیان حاصله از آن در تعهد بیمه‌گر باشد حداکثر معادل ارزش محموله.

3/4- هزینه دادرسی و دفاع از بیمه‌گذار در رابطه با دعاوی مطرح شده در مراجع قضایی.

ماده 4 - موارد استثناء

بیمه‌گر نسبت به خساراتی که بطور مستقیم و یا غیرمستقیم در نتیجه عوامل زیر به کالای مورد حمل وارد باشد، تعهدی ندارد:

1 - 4- عمل عمد یا مجرمانه بیمه‌گذار (شامل کارکنان و نمایندگان وی).

1 - 1 - 4- بیمه‌گر خسارات ناشی از سرقت کلی محموله حین حمل، توسط راننده را پرداخت و حق و حقوق خود جهت تعقیب و بازیافت خسارت از راننده را محفوظ نگه می‌دارد.

2 - 4- بلیات طبیعی مانند سیل، طوفان، زلزله، آتشفشان، صاعقه.

3 - 4- جنگ، شورش، اعتصاب، بلوا، ضبط و مصادره، یاغیگری و سرقت مسلحانه.

4 - 4- تشعشعات رادیواکتیو و فعل و انفعالات هسته‌ای.

5- 4- عیب ذاتی کالا.

6- 4- هرگونه خسارت غیرمستقیم و عدم‌النتفع.

7- 4- حمل‌هایی که به هر دلیل برای آنها بارنامه صادر نشده است.

ماده 5 - حق بیمه

1- 5- حق بیمه با توجه به کرایه حمل مندرج در هر بارنامه و برمبنای دو درصد آن محاسبه و از جانب بیمه‌گذار در وجه بیمه‌گر پرداخت خواهد شد.

2- 5- در مواردی که بیمه‌گذار منحصراً به حمل آهن‌آلات، غلات، علوفه، سنگهای معدنی، گچ و سیمان و یا سایر مصالح ساختمانی که به صورت فله حمل می‌شود مبادرت می‌نماید، حق بیمه برمبنای هشت در هزار کرایه حمل مندرج در بارنامه محاسبه خواهد شد.

3- 5- در صورتی که بعد از وقوع خسارت ثابت شود که کرایه حمل دریافتی بیمه‌گذار بیشتر از مبلغی بوده است که حق بیمه برمبنای آن پرداخت شده است بیمه‌گر مجاز خواهد بود که خسارت را به نسبت حق بیمه پرداختی و وجهی که در صورت اظهار صحیح کرایه حمل بایستی پرداخت می‌شد تقلیل دهد.

4- 5- در مواردی که مسئولیت بیمه‌گذار در یک حمل بیش از دویست هزار میلیون ریال است علاوه بر حق بیمه مندرج در بندهای 5/1 و یا 5/2، یک در هزار مازاد مبلغ دویست میلیون ریال به عنوان حق بیمه اضافی منظور خواهد شد.

5- 5- بیمه‌گذار متعهد است در تاریخ شروع قرارداد مبلغ..... ریال به عنوان سپرده حق بیمه به بیمه‌گر بپردازد. این سپرده تا پایان قرارداد نزد بیمه‌گر باقی خواهد ماند.

6- 5- بیمه‌گذار موظف است مالیات و یا عوارضی که طبق قوانین و یا مقررات ملزم به پرداخت آن می‌باشد (مانند 2% سهم آموزش و پرورش) را در هر مورد محاسبه و علاوه بر حق بیمه متعلقه به بیمه‌گر پرداخت نماید.

ماده 6 - فرانشیز

قسمتی از هر خسارت در هر حادثه به شرح زیر به عنوان فرانشیز به عهده بیمه‌گذار است:

1- 6- بیست درصد خسارت ناشی از سرقت کلی محموله توسط راننده (با حداقل یک میلیون ریال).

2- 6- ده درصد مبلغ خسارت و حداکثر یک میلیون ریال برای سایر موارد.

ماده 7 - تعهدات بیمه‌گذار

بیمه‌گذار متعهد است:

1- 7- کلیه حمل‌های خود را که برای آنها بارنامه جاده‌ای داخلی وزارت راه و ترابری صادر می‌نماید، تحت این قرارداد بیمه نماید.

2- 7- یک نسخه از تصویر (کپی) حواله سازمان پایانه‌ها و حمل‌ونقل کشور را که جهت دریافت بارنامه به نام وی (بیمه‌گذار) صادر می‌گردد همواره و حداکثر در مدت پنج روز از تاریخ صدور حواله به بیمه‌گر تحویل نماید.

3- 7- ظرف مدت سه روز پس از پایان هر هفته، حق بیمه بارنامه‌های صادره طی آن هفته را به بیمه‌گر پرداخت نموده و فهرست و مشخصات بارنامه‌های صادره (شامل: تعداد، شماره سریال، مبلغ کرایه حمل و تاریخ صدور) را به بیمه‌گر تسلیم نماید.

4- 7- در صورتی که مسئولیت بیمه‌گذار در یک حمل بیش از مبلغ دویست میلیون ریال باشد، بیمه‌گذار می‌تواند جهت اخذ پوشش کامل، مراتب را قبل از حمل و طبق فرم پیوست این قرارداد، به اطلاع بیمه‌گر برساند، در غیر این صورت حداکثر تعهد بیمه‌گر معادل دویست میلیون ریال خواهد بود.

5- 7- همزمان با صدور بارنامه مدارک رانندگان و خودروها را کنترل نماید.

6- 7- در ذیل حواله بار مشخصات مربوط به راننده شامل شماره دفترچه کار، شماره کارت آمار، شماره گواهینامه، نشانی محل سکونت و شماره تلفن وی را درج نماید.

- 7 - 7- کلیه اطلاعات مربوط به بارنامه‌های مورد نظر را حداقل تا یکسال نزد نگهداری نموده و هر زمان که بیمه‌گر لازم بداند، اطلاعات مورد نیاز را در اختیار وی قرار دهد.
- 8 - 7- مراقبت‌های لازم را که هرکس عرفاً از منافع خود به عمل می‌آورد، نسبت به محموله و حفظ حقوق و منافع بیمه‌گر به عمل آورد و کالای مورد حمل را در مسیرهای مجاز و متعارف، حمل و به مقصد برساند.
- 9 - 7- در صورت وقوع حادثه موارد زیر را رعایت نماید:
- 1 - 9 - 7- مراتب را در اولین فرصت و حداکثر ظرف مدت پنج روز از تاریخ اطلاع کتباً به بیمه‌گر (اولین و نزدیکترین شعبه بیمه‌گر) اطلاع دهد.
- 2 - 9 - 7- هیچگونه مسؤولیتی را نسبت به حادثه و خسارت، بدون جلب موافقت بیمه‌گر قبول ننماید.
- 3 - 9 - 7- بدون اطلاع و موافقت بیمه‌گر، تغییری در وضعیت خسارت به عمل نیاورد مگر اقدامات و تغییراتی که برای نجات کالا و جلوگیری از توسعه خسارت ضروری بوده و عرفاً باید انجام پذیرد.
- 10 - 7- اسناد و مدارک زیر را تهیه و در اسرع وقت به بیمه‌گر تسلیم نمایند.
- 1 - 10 - 7- گزارش مقامات انتظامی محل وقوع حادثه.
- 2 - 10 - 7- بارنامه و صورت بسته‌بندی محموله.
- 3 - 10 - 7- فاکتور خرید محموله یا هرگونه مدارک قانونی دیگری که دال بر تعیین ارزش محموله باشد.
- 4 - 10 - 7- هرگونه ادعای خسارتی که از طرف مدعی به وی اعلام شده باشد.
- 5 - 10 - 7- هرگونه مدرک دیگری که جهت تشخیص مسؤولیت بیمه‌گذار و یا میزان خسارت مؤثر بوده و یا به هر نحوی در رابطه با خسارت، مورد نیاز بیمه‌گر باشد.

ماده 8 - حق جانشینی

- بیمه‌گر در حدودی که خسارت وارده را قبول یا پرداخت می‌کند قائم‌مقام و جانشین بیمه‌گذار بوده و حق دارد به شخص یا اشخاصی که مسؤول بروز حادثه منجر به خسارت می‌باشند مراجعه و استیفای حق نمایند.
- 1 - 8- راننده وسیله نقلیه حامل کالا از قاعده فوق مستثنی می‌باشد مگر در مورد سرقت کلی محموله به شرح مذکور در بند 1 - 4.

ماده 9 - مقررات گوناگون

- 1 - 9- در صورت وقوع حادثه‌ای که محتملاً موجب مسؤولیت بیمه‌گذار می‌شود بیمه‌گر نسبت به اعزام کارشناس جهت بازدید و برآورد خسارت اقدام خواهد نمود.
- 2 - 9- بیمه‌گر می‌تواند در تمام دعاوی حقوقی که علیه بیمه‌گذار در رابطه با مسؤولیتهای نامبرده تحت بارنامه‌های صادره در مراجع قضائی مطرح می‌شود، از بیمه‌گذار دفاع نماید و در مواردی که مصلحت بداند خارج از دادگاه، نسبت به پرداخت خسارت اقدام یا زیان دیده توافق نماید. بدین منظور بیمه‌گذار به موجب قرارداد به بیمه‌گر وکالت با حق توکیل می‌دهد.
- 3 - 9- بیمه‌گر موظف است ظرف 20 روز پس از دریافت مدارک و با صدور حکم قطعی دایر بر محکومیت بیمه‌گذار تعهدات خود را ایفا نماید.
- 4 - 9- خسارت براساس قیمت کالا در بازار، در زمان و مکانی که کالا طبق بارنامه به گیرنده آن تحویل شده و یا می‌بایستی تحویل داده می‌شده است، محاسبه می‌گردد و در غیاب چنین قیمتی، ارزش بازار کالای با نوع و کیفیت مشابه در محل تحویل، مبنی محاسبه قرار خواهد گرفت. به هر حال حداکثر تعهد بیمه‌گر از حدود مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد کرد.

ماده 10 - مدت قرارداد

- مدت اعتبار قرارداد یک سال شمسی است که از ساعت 24 روز..... شروع و در ساعت 24 روز..... منقضی می‌گردد و برای سالهای بعد خود به خود تجدید خواهد شد مگر آنکه هریک از طرفین لااقل یک ماه قبل از انقضاء مدت، نظر خود را مبنی بر عدم تمایل به ادامه قرارداد و یا تجدیدنظر در شرایط آن به طرف دیگر اعلام نماید.

10-1- پس از انقضای قرارداد تعهد طرفین نسبت به کلیه برنامه‌هایی که در مدت اعتبار این قرارداد از جانب بیمه‌گذار صادر شده است ادامه خواهد یافت.

ماده 11 - نحوه حل و فصل اختلافات

هرگونه اختلاف ناشی از تعبیر، تفسیر و یا اجرای این قرارداد، در صورتی که از طریق مذاکره حل و فصل نشود، جهت هرگونه اظهارنظر به کارشناس مرضی‌الطرفین ارجاع خواهد شد و رأی کارشناس مزبور قطعی و برای طرفین لازم‌الاتباع می‌باشد. در صورتی که طرفین در مورد انتخاب کارشناس واحد به توافق نرسند، موضوع به هیأت کارشناسی که به نحو زیر انتخاب خواهد شد ارجاع می‌گردد:

1 - 11- هریک از طرفین یک نفر کارشناس اختصاصی تعیین و به طرف دیگر معرفی می‌نماید.
2 - 11- کارشناسان اختصاصی قبل از ورود به بحث در موضوع مورد اختلاف به اتفاق کارشناس دیگری را به عنوان سرکارشناس انتخاب خواهند نمود.

3 - 11- رأی هیأت کارشناسی با اکثریت آراء معتبر و برای طرفین لازم‌الاتباع خواهد بود.
4 - 11- در صورتی که هریک از طرفین ظرف مدت 30 روز از انتخاب و معرفی کارشناس طرف مقابل کارشناس اختصاصی خود را تعیین نکند و یا کارشناسان اختصاصی ظرف مدت 30 روز نسبت به تعیین سرکارشناس به توافق نرسند، هریک از طرفین می‌تواند حسب مورد از دادگاه ذیصلاح درخواست تعیین کارشناس یا سرکارشناس را بنماید.

5 - 11- هریک از طرفین در شروع رسیدگی، حق‌الزحمه کارشناس اختصاصی خود و پنجاه درصد از حق‌الزحمه سرکارشناس را پرداخت خواهند کرد و در خاتمه کلیه هزینه‌های کارشناسی به عهده طرفی خواهد بود که رأی به زیان او صادر می‌گردد.

ماده 12 - تعداد مواد و نسخ

این قرارداد در 12 ماده و در دو نسخه که هر دو نسخه حکم واحد را دارند تنظیم و امضاء گردید.
شرکت سهامی بیمه ..... شرکت حمل و نقل داخلی.....

مدیران عامل محترم شرکتهای بیمه ایران، آسیا، البرز، دانا،

صادرات و سرمایه‌گذاری

با سلام، به پیوست آیین‌نامه شماره 39 شورای عالی بیمه در مورد نرخ و شرایط قراردادهای بیمه مسئولیت مدنی حرفه‌ای متصدیان حمل و نقل داخلی که در جلسه مورخ 1378/3/17 به تصویب رسیده است برای اطلاع و اجرا ابلاغ می‌شود. سایر ضوابط و مقررات مربوط به آیین‌نامه به شرح زیر است:

1- در مواردی که قرارداد بیمه با تشکل‌های صنفی قانونی شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل به نمایندگی از طرف اعضاء منعقد گردد و تشکل صنفی برخی خدمات مورد نیاز شرکت بیمه برای حسن اجرای قرارداد را انجام دهد، شرکت بیمه می‌تواند در حق بیمه‌های مقرر در بندهای 1 - 5 و 2- 5 قرارداد، حداکثر 15 درصد تخفیف دهد.

2- حداکثر کارمزد نمایندگان و کارگزاران بیمه (اعم از حقیقی یا حقوقی) برای این پوشش به ترتیب 15 درصد و 13/5 درصد حق بیمه دریافتی است.

3- کارمزد بیمه اتکایی اجباری این پوشش معادل کارمزد بیمه‌های مسئولیت حمل و نقل بین‌المللی است.

4- از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه ارائه بیمه مسئولیت در قراردادهای بیمه باربری و بالعکس ممنوع است.

5- از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه شرکت‌های بیمه موظف هستند قراردادهای خود را براساس آن منعقد و قراردادهای موجود را در سه رسید یا قبل از آن با این آیین‌نامه منطبق نمایند.

6- این آیین‌نامه تا پایان شهریور 1379 معتبر است و شرکت‌های بیمه باید تا پایان تیرماه 1379 گزارش عملکرد خود در سال 1378 را همراه با نظر و پیشنهاد لازم به بیمه مرکزی ایران اعلام کنند.

عبدالناصر همتی

رئیس شورای عالی بیمه

آیین‌نامه شماره 40

ضوابط تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی

مصوب 1380/11/1 شورای عالی بیمه با اصلاحات بعدی

ماده 1- در این آیین‌نامه واژه‌ها یا عبارتهای زیر به جای توضیح مربوط به کار می‌رود:

الف - مؤسسه بیمه: مؤسسه بیمه‌ای که به موجب قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی مصوب ششم شهریور 1380²²⁷ مجلس شورای اسلامی و براساس قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و مقررات این آیین‌نامه به صورت غیردولتی ایجاد و به عملیات بیمه‌گری مبادرت می‌نماید. مؤسسه بیمه غیردولتی در این آیین‌نامه مؤسسه بیمه نامیده می‌شود.

ب - شخص حقیقی داخلی: شخص حقیقی تبعه جمهوری اسلامی ایران

پ - شخص حقوقی داخلی: شخص حقوقی که دارای تابعیت ایرانی بوده و براساس قوانین موضوعه جمهوری اسلامی ایران در مراجع ذی صلاح به ثبت رسیده باشد.

ت - موافقت اصولی: موافقت با درخواست تأسیس مؤسسه بیمه که پس از اخذ مصوبه مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران به منظور تشکیل پرونده ثبتی و پذیره‌نویسی سهام صادر می‌شود.

ث - پروانه تأسیس: موافقت با ثبت مؤسسه بیمه در مرجع ثبت شرکتها که بیمه مرکزی ایران پس از تأیید طرح اساسنامه و انتخاب اولین مدیران و بازرسان یا بازرسان در مجمع عمومی مؤسس و در صورت احراز شرایط لازم براساس موافقت اصولی صادر می‌کند.

ج - پروانه فعالیت: مجوز فعالیت مؤسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه‌ای که بیمه مرکزی ایران صادر می‌نماید.

ح - قانون تأسیس: قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب سال 1350 و اصلاحات بعدی آن.

ماده 2- تشکیل مؤسسه بیمه صرفاً به صورت شرکت سهامی عام ایرانی که سهام آن با نام بوده و با رعایت قانون تأسیس و طبق قانون تجارت به ثبت رسیده باشد امکان‌پذیر است.

ماده 3- مؤسسين مؤسسه بیمه باید فاقد سابقه محکومیت موضوع ماده 64 قانون تأسیس و یا هرگونه محکومیت دیگری که منجر به محرومیت از حقوق اجتماعی شده است باشند.

ماده 4- وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای موضوع ماده 2 قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت نمی‌توانند جزء مؤسسين مؤسسه بیمه باشند.

تبصره 1- وزارتخانه‌ها، مؤسسات، نهادها و شرکتهای موضوع این ماده در مجموع نمی‌توانند بیش از ده درصد در مؤسسه بیمه سهم داشته باشند.

تبصره 2- شرکتهای موضوع تبصره ماده 4 قانون محاسبات عمومی کشور مشمول حکم این ماده نمی‌باشند ولی در هر حال مجموع سهام آنها نباید بیش از 20 درصد سهام مؤسسه بیمه باشد.

تبصره 3 (الحاقی 1381/11/29)²²⁸ - صندوقهای بازنشستگی کارکنان شرکتها و مؤسسات دولتی به استثنای صندوق بازنشستگی کشوری و صندوقهای بازنشستگی نیروهای مسلح مشمول محدودیت این ماده نمی‌باشند.

²²⁷ - قانون مذکور در این مجموعه درج شده است.

ماده 5- اشخاص حقوقی که وزارتخانه‌ها، شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در آنها بیش از 20 درصد سهم دارند نمی‌توانند در مجموع بیش از 20 درصد در مؤسسه بیمه سهم داشته باشند.

ماده 6- در اجرای ماده (33) قانون تأسیس²²⁹ از نظراین آیین‌نامه مجموع اشخاص زیر در هر حالت یک شخص محسوب می‌شود:

الف - شخص حقیقی متقاضی به علاوه اقارب مندرج در ماده مذکور.

ب - اشخاص حقوقی که شخص حقیقی متقاضی و یا اقارب مندرج در ماده مذکور در آن بیش از 20 درصد حق رأی داشته باشند.

پ - شخص حقوقی متقاضی به علاوه سایر اشخاص حقوقی که متقاضی بطور مستقیم یا با واسطه در آنها بیش از 20 درصد حق رأی داشته باشد.

ت - اشخاص حقوقی که یک شخص حقیقی یا حقوقی همزمان بطور مستقیم یا با واسطه در آنها بیش از 20 درصد حق رأی داشته باشد.

ماده 7- برای دریافت موافقت اصولی، اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی که واجد شرایط مقرر در این آیین‌نامه هستند باید تقاضای تأسیس مؤسسه بیمه را همراه پیش‌نویس اساسنامه، برنامه جامع عملیاتی و سایر مدارک و اطلاعاتی که برای احراز شرایط پیش‌بینی شده در قانون تأسیس و این آیین‌نامه مورد نیاز است به بیمه مرکزی ایران تسلیم نمایند.

تبصره 1- برنامه جامع عملیاتی باید شامل اهداف مؤسسه، بازارهای هدف، تمهیدات بیمه اتکایی و نحوه حصول به اهداف موردنظر حداقل برای سه سال اولیه فعالیت مؤسسه بیمه باشد.

تبصره 2- در صورتی که بیمه مرکزی ایران پس از دریافت مدارک از متقاضی، برای احراز شرایط، ارائه مدارک و اطلاعات دیگری را لازم بداند باید ظرف پانزده روز اداری مراتب را بطور کتبی به متقاضی اعلام نماید.

ماده 8- در صورتی که شخص یا اشخاص حقوقی جزء مؤسسين مؤسسه بیمه باشند، مؤسسين مکلفند یک نسخه از اساسنامه و ترازنامه و حساب عملکرد سودوزیان مصوب آن شخص یا اشخاص حقوقی در سه سال مالی قبل را همراه اظهارنامه‌ای مشتمل بر اسامی اعضای هیأت مدیره و سهامداران عمده (دارای بیش از پنج درصد سهام) و سایر اطلاعات ضروری به بیمه مرکزی ایران ارائه دهند.

ماده 9- بیمه مرکزی ایران پس از دریافت کلیه مدارک و اطلاعات مورد نیاز و احراز شرایط قانونی مؤسسين، حداکثر ظرف یک ماه نظر خود را درباره تقاضای مطرح شده برای طی مراحل قانونی به شورای عالی بیمه ارائه خواهد نمود.

ماده 10- مفاد اعلامیه پذیرهنویسی باید قبل از ارائه به اداره ثبت شرکتها به تأیید بیمه مرکزی ایران برسد.

ماده 11- اعضای هیأت‌مدیره (اعم از اشخاص حقیقی یا نماینده اشخاص حقوقی)، مدیر عامل و قائم‌مقام مدیر عامل (در صورت وجود) باید ضمن داشتن مدرک کارشناسی مرتبط (بیمه، اقتصاد، امور مالی، مدیریت، حقوق و رشته‌های مشابه) و نداشتن محکومیت موضوع ماده 64 قانون تأسیس به تشخیص بیمه مرکزی ایران از حسن شهرت برخوردار باشد. مدیر عامل و قائم‌مقام مدیر عامل (در صورت وجود) باید به تشخیص بیمه مرکزی ایران تجربه کاری مفید و مؤثر داشته باشند.

تبصره 1 (الحاقی) (1381/11/8)²³⁰ - در صورتی که مدرک کارشناسی افراد معرفی شده جهت عضویت در هیأت مدیره مؤسسه بیمه در رشته‌های غیر مرتبط باشد به شرط آنکه واجد سایر شرایط بوده و حداقل پنج سال تجربه مؤثر مدیریتی داشته باشند بیمه مرکزی ایران می‌تواند به تشخیص خود با عضویت آنها در هیأت مدیره موافقت نماید. در هر صورت تعداد اینگونه اعضا نمی‌تواند از دو پنجم تعداد اعضای هیأت مدیره هر مؤسسه بیمه بیشتر باشد.

²²⁸ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 40/2 صورت گرفته است.

²²⁹ - منظور ماده 33 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب 1350 مندرج در این مجموعه می‌باشد.

²³⁰ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 40/1 صورت گرفته است.

تبصره 2 (الحاقی 1384/2/13)²³¹ - در صورتی که هیأت مدیره مؤسسه بیمه هر یک از شرایط مندرج در این آیین‌نامه و یا سایر مقررات مربوط را از دست بدهد مؤسسه بیمه موظف است حداکثر تا سه ماه وضعیت هیأت مدیره را با شرایط و مقررات مربوط منطبق نماید. در غیر این صورت رییس کل بیمه مرکزی ایران موظف است در اجرای ماده 41 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری موضوع را همراه با پیشنهاد مشخص در شورای عالی بیمه مطرح نماید.

تبصره 3 (الحاقی 1384/2/13)²³² - در صورت استعفاء، عزل یا فوت مدیرعامل مؤسسه بیمه یا سلب شرایط وی (به تشخیص بیمه مرکزی ایران)، مؤسسه بیمه موظف است حداکثر تا دو ماه فرد واجد شرایط دیگری را به بیمه مرکزی ایران معرفی نماید. بیمه مرکزی ایران موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه نظر خود را در مورد صلاحیت فرد معرفی شده اعلام کند. تا زمان انتصاب مدیرعامل مورد تأیید بیمه مرکزی ایران، انجام وظایف وی بر عهده رییس هیأت مدیره یا قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه بیمه خواهد بود.

چنانچه مؤسسه بیمه‌ای به هر علت بیش از سه ماه فاقد مدیرعامل تأیید صلاحیت شده باشد رییس کل بیمه مرکزی ایران موظف است در اجرای ماده 41 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری موضوع را همراه با پیشنهاد مشخص در شورای عالی بیمه مطرح نماید.

ماده 12- حسابرس و بازرس قانونی مؤسسه بیمه باید از میان حسابداران رسمی موضوع «قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی صلاح به عنوان حسابدار رسمی» انتخاب شوند.²³³

ماده 13- مؤسسات بیمه‌ای که در بیمه‌های زندگی فعالیت می‌کنند موظفند محاسب فنی مورد تأیید بیمه مرکزی ایران را معرفی نمایند.

ماده 14- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه بیمه نمی‌توانند در سایر مؤسسات بیمه، کارگزاریها و نمایندگیهای بیمه سمت داشته باشند.

ماده 15- پس از تعیین سرمایه، تصویب اساسنامه و همچنین تعیین مدیران، بازرس قانونی و سایر موارد مندرج در قانون تجارت در مجمع عمومی مؤسس همچنین تعیین مدیرعامل و در صورت لزوم محاسب فنی بیمه مرکزی ایران با رعایت مقررات، پروانه تأسیس مؤسسه بیمه را صادر خواهد نمود.

ماده 16- مدت اعتبار موافقت اصولی و پروانه تأسیس حداکثر یک سال پس از صدور است مگر آنکه قبل از انقضاء به درخواست متقاضی و موافقت بیمه مرکزی ایران این مهلت تمدید شود.

تبصره - مجوزهای صادر شده قابل انتقال به غیر نمی‌باشد.

ماده 17- برای صدور پروانه فعالیت در هر یک از مجموعه رشته‌های اموال، اشخاص یا مسئولیت، مؤسسه بیمه باید مدیر فنی که صلاحیت وی مورد تأیید بیمه مرکزی باشد معرفی نماید.

تبصره 1 (الحاقی 1384/2/13)²³⁴ - در صورت استعفاء، عزل یا فوت هر یک از مدیران فنی مؤسسه بیمه یا سلب شرایط آنها (به تشخیص بیمه مرکزی ایران)، مؤسسه بیمه موظف است حداکثر ظرف دو ماه فرد واجد شرایط دیگری را به بیمه مرکزی ایران معرفی نماید. بیمه مرکزی ایران موظف است حداکثر ظرف یک ماه نظر خود را در مورد صلاحیت فرد معرفی شده اعلام کند. تا زمان انتصاب مدیرفنی مورد تأیید بیمه مرکزی ایران، انجام وظایف وی بر عهده مدیرعامل یا قائم‌مقام مدیرعامل مؤسسه بیمه خواهد بود.

²³¹ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 40/3 صورت گرفته است.

²³² - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 40/3 صورت گرفته است.

²³³ - جهت ملاحظه قانون مذکور که تاریخ تصویب آن 1372/10/21 می‌باشد به مجموعه قوانین و مقررات مربوط به کارشناسان، مترجمان، حسابداران رسمی و مهندسين مشاور از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

²³⁴ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 40/3 صورت گرفته است.

چنانچه مؤسسه بیمه به هر علت بیش از سه ماه در هر یک از رشته‌های بیمه اموال، شخص و یا مسؤلیت فاقد مدیر فنی تأیید صلاحیت شده باشد، رییس کل بیمه مرکزی ایران موظف است در اجرای ماده 41 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری موضوع را همراه با پیشنهاد مشخص در شورای عالی بیمه مطرح نماید.

تبصره 2 (الحاقی 1384/2/13)²³⁵ - چنانچه مؤسسه بیمه بخواهد فردی را به عنوان معاون فنی یا عنوان مشابه منصوب نماید صلاحیت وی باید قبلاً به تأیید بیمه مرکزی ایران رسیده باشد.

ماده 18- بیمه مرکزی ایران پس از ثبت مؤسسه بیمه و معرفی مدیر یا مدیران فنی مورد تأیید، ظرف یک‌ماه پروانه فعالیت برای رشته‌های مورد تقاضا را در چارچوب اساسنامه صادر خواهد کرد.

ماده 19- مدیران مؤسسه بیمه موظفند براساس برنامه عملیاتی پیش‌بینی شده مؤسسه بیمه را اداره نمایند و هرگونه تغییر در کلیات برنامه عملیاتی را قبلاً به اطلاع و تأیید بیمه مرکزی ایران برسانند.

ماده 20 (اصلاحی 1384/2/13)²³⁶ - قبول بیمه اتکایی از خارج از کشور صرفاً برای مؤسسات بیمه اتکایی مجاز است. مؤسسات بیمه مستقیم مشروط به داشتن حداقل سرمایه مورد نیاز برای فعالیت در بیمه‌های اتکایی و با رعایت ضوابطی که از سوی بیمه مرکزی ایران اعلام خواهد شد، در حدود ظرفیت نگهداری خود مجاز به قبول بیمه اتکایی از سایر مؤسسات بیمه مستقیم داخلی (اعم از دولتی، غیردولتی و یا ثبت شده در مناطق آزاد) می‌باشند.

تبصره - در مواردی که مؤسسات بیمه مستقیم به جهت عضویت در صندوقهای بیمه محلی، منطقه‌ای و یا بین‌المللی موظف به واگذاری و قبولی بیمه اتکایی به صورت متقابل می‌باشند، قبول بیمه اتکایی در محدوده مورد تأیید بیمه مرکزی ایران بلامانع است.

ماده 21- مواردی که در این آیین‌نامه ذکر نشده است حسب مورد، تابع قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی، قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، قانون تجارت مصوبات شورای عالی بیمه، دستورالعملهای بیمه مرکزی ایران و سایر قوانین و مقررات جاری خواهد بود. این ضوابط در 21 ماده و 5 تبصره در تاریخ 1380/11/1 به تصویب شورای عالی بیمه رسید.

آیین‌نامه شماره 41

آیین‌نامه تأسیس، فعالیت و انحلال دفاتر ارتباطی مؤسسات بیمه و مؤسسات کارگزاری بیمه خارجی در جمهوری اسلامی ایران مصوب 1380/12/14 شورای عالی بیمه

ماده 1 - مؤسسات بیمه و مؤسسات کارگزاری بیمه خارجی می‌توانند با موافقت بیمه مرکزی ایران و در چارچوب ضوابط این آیین‌نامه اقدام به تأسیس دفتر ارتباطی در جمهوری اسلامی نمایند. دفاتر ارتباطی موظفند علاوه بر ضوابط این آیین‌نامه، از قوانین دولت جمهوری اسلامی ایران و همچنین به عنوان شخص حقوقی از مقررات حاکم بر صنعت بیمه کشور ایران پیروی نمایند.

ماده 2 - دفاتر ارتباطی می‌توانند به عنوان رابط بین مؤسسه متبوع خود و مؤسسات بیمه ایرانی در زمینه پیگیری امور بیمه اتکایی، ارائه خدمات کارشناسی و انتقال دانش فنی بیمه‌ای فعالیت نمایند اما مجاز به عرضه بیمه و انجام عملیاتی که در حیطه وظایف مؤسسات بیمه داخلی قرار دارد نیستند.

ماده 3 - بیمه مرکزی ایران براساس وظایف قانونی خود بر فعالیت دفاتر ارتباطی نظارت خواهد کرد.

²³⁵ - الحاق این تبصره به موجب آیین‌نامه شماره 40/3 صورت گرفته است.

²³⁶ - اصلاح این ماده ابتدا به موجب آیین‌نامه شماره 40/1 مصوب 1381/11/8 و سپس به موجب آیین‌نامه شماره 40/3 مصوب 1384/2/13 صورت گرفته است.

ماده 4 - مؤسسات بیمه خارجی می‌توانند دفتر ارتباطی خود در ایران را با اطلاع بیمه مرکزی ایران و رعایت قوانین موجود به طور موقت تعطیل و یا آن را منحل نمایند.

ماده 5 - در صورتی که دفتر ارتباطی به تشخیص بیمه مرکزی ایران از مقررات مربوط تخلف نماید، بیمه مرکزی ایران می‌تواند حسب مورد تذکر یا اخطار دهد یا با موافقت رئیس کل بیمه مرکزی ایران از فعالیت آن جلوگیری کند.

ماده 6 - نحوه تأسیس، فعالیت و انحلال دفاتر ارتباطی مزبور در چارچوب این آیین‌نامه از سوی بیمه مرکزی ایران تعیین و اعلام خواهد شد. این آیین‌نامه از تاریخ ابلاغ قابل اجرا خواهد بود.²³⁷

آیین‌نامه شماره 42

آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه

مصوب 1381/3/28

در اجرای ماده 61 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، شورای عالی بیمه آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه (نحوه به‌کار افتادن ذخایر و اندوخته‌ها) را مشتمل بر یازده ماده و سه تبصره در جلسه مورخ 1381/3/28 تصویب نمود:

ماده 1 - مؤسسات بیمه باید دارایی‌های معرف ذخایر فنی و ذخایر و اندوخته‌های قانونی و همچنین سرمایه خود را طبق مقررات این آیین‌نامه به‌طور شفاف و منطبق بر استانداردهای حسابداری در صورت‌های مالی خود منعکس کنند.

ماده 2 - سرمایه‌گذاری‌های مجاز از محل ذخایر فنی برای مؤسسات بیمه ایرانی که فقط در بیمه‌های غیرزندگی فعالیت می‌کنند عبارت است از:
الف - سپرده بانکی حداقل بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی.

ب - اوراق مشارکت تضمین شده بوسیله دولت یا بانک‌های دولتی حداقل ده درصد و حداکثر بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی. در صورتی که خرید اوراق مشارکت مندرج در این بند به میزان حداقل تعیین شده میسر نباشد، مؤسسات بیمه می‌توانند حداقل مذکور را با سپرده بانکی تأمین نمایند.

ج - اوراق مشارکت تضمین شده توسط بانک‌های خصوصی که با مجوز مراجع قانونی ذی‌ربط منتشر شده باشد حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه.

د - سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس به شرطی که میزان آن برای هر شرکت سرمایه‌پذیر از ده درصد سهام آن شرکت و در مجموع از سی درصد جمع ذخایر فنی مؤسسات بیمه تجاوز نکند.

تبصره - مؤسسات بیمه می‌توانند در سایر ابزارهای مالی و اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی سرمایه‌گذاری کنند مشروط بر اینکه جمع کل این بند از 30 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

ه - مشارکت در طرح‌های ساختمانی به شرطی که سرمایه‌گذاری در هر طرح از بیست درصد قیمت تمام شده آن طرح و در مجموع از بیست درصد جمع ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

و - خرید اموال غیرمنقول (املاک و مستغلات) واقع در محدوده شهرهای بزرگ به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ز - اعطای تسهیلات برای خرید محل فعالیت به نمایندگان مؤسسه بیمه ذی‌ربط که حداقل دو سال از شروع فعالیت آنها گذشته باشد به شرطی که:

1- مجموع تسهیلات اعطایی از پنج درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

²³⁷ - تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه 1380/12/27 می‌باشد.

2- در هر مورد، محل خریداری شده به عنوان وثیقه در رهن اعطا کننده تسهیلات قرار گیرد و رهن اول باشد و سقف تسهیلات اعطایی از پنجاه درصد ارزش محل خریداری شده بیشتر نباشد.

3- مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر پنج سال و نرخ سود آن حداقل دو درصد بیشتر از سود سپرده های بلندمدت بانکی باشد.

ح - سرمایه گذاری در شرکت های خارج از بورس با تأیید بیمه مرکزی ایران به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.
ط - وام به کارکنان مؤسسه بیمه به منظور تهیه مسکن طبق آیین نامه های استخدامی حداکثر تا 5 درصد ذخایر فنی شرکت بیمه.

ماده 3- سرمایه گذاری مجاز از محل ذخایر ریاضی برای مؤسسات بیمه ایرانی که فقط در بیمه های زندگی فعالیت می کنند عبارت است از:

الف - وام به بیمه گزاران از محل ذخایر ریاضی آنها طبق شرایط بیمه نامه ها.

ب - سپرده های بانکی حداقل ده درصد جمع ذخایر ریاضی.

ج - اوراق مشارکت تضمین شده به وسیله دولت یا بانک های دولتی حداقل ده درصد و حداکثر بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی. در صورتی که خرید اوراق مشارکت مندرج در این بند به میزان حداقل تعیین شده میسر نباشد، مؤسسات بیمه می توانند حداقل مذکور را با سپرده بانکی تأمین نمایند.

د - اوراق مشارکت تضمین شده توسط بانک های خصوصی که با مجوز مراجع قانونی ذی ربط منتشر شده باشد حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه.

ه - سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس به شرطی که میزان آن برای هر شرکت سرمایه پذیر از ده درصد و در مجموع از چهل درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

تبصره - مؤسسه بیمه می تواند در سایر ابزارهای مالی و اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی سرمایه گذاری کنند مشروط بر اینکه جمع کل این بند از 40 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

و - مشارکت در اجرای طرح های ساختمانی به شرطی که سرمایه گذاری در این طرح ها از بیست درصد قیمت تمام شده هر طرح و در مجموع از سی درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ز - خرید اموال غیر منقول در محدوده شهرهای بزرگ به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر ریاضی تجاوز نکند.

ح - اعطای تسهیلات برای خرید محل فعالیت نمایندگان مؤسسه ذی ربط که حداقل دو سال از شروع فعالیت آنها گذشته باشد طبق شرایط مندرج در بند (ه) ماده 2 این آیین نامه.

ط - سرمایه گذاری در شرکت های خارج از بورس با تأیید بیمه مرکزی ایران به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ی - وام به کارکنان مؤسسه بیمه به منظور تهیه مسکن طبق آیین نامه های استخدامی حداکثر تا 5 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه .

ماده 4- سرمایه گذاری مجاز از محل ذخایر فنی برای مؤسسات بیمه ای که هم زمان در بیمه های زندگی و غیر زندگی (مختلط) فعالیت می کنند عبارت است از:

الف - وام به بیمه گزاران بیمه های زندگی طبق شرایط بیمه نامه های زندگی از محل ذخایر ریاضی آنها.

ب (اصلاحی 1382/10/23)²³⁸ - سپرده های بانکی و یا اوراق مشارکت تضمین شده توسط دولت و یا بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداقل سی درصد جمع ذخایر فنی.

ج - به موجب آیین نامه شماره 42/1 مصوب 1382/10/23 حذف شده است.

د - اوراق مشارکت تضمین شده توسط بانک های خصوصی که با مجوز مراجع قانونی ذی ربط منتشر شده باشد حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه.

هـ - سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس به شرطی که میزان آن برای هر شرکت سرمایه پذیر از ده درصد و در مجموع از سی و دو درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

تبصره - مؤسسه بیمه می تواند در سایر ابزارهای مالی و اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی سرمایه گذاری کنند مشروط بر اینکه جمع کل این بند از 32 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

و - مشارکت در اجرای طرح های ساختمانی به شرطی که سرمایه گذاری در هر طرح از بیست درصد قیمت تمام شده آن و در مجموع از بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ز - خرید اموال واقع در محدوده شهرهای بزرگ به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ح - اعطای تسهیلات برای خرید محل فعالیت به نمایندگان مؤسسه ذی ربط که حداقل دو سال از شروع فعالیت آنها گذشته باشد، طبق شرایط مندرج در بند (هـ) ماده 2.

ط - سرمایه گذاری در شرکت های خارج از بورس با تأیید بیمه مرکزی ایران به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ی - وام به کارکنان مؤسسه بیمه به منظور تهیه مسکن طبق آیین نامه های استخدامی حداکثر تا 5 درصد ذخایر فنی شرکت بیمه.

تبصره (الحاقی 1382/10/23)²³⁹ - شرکتهای بیمه مجاز نیستند از اوراق مشارکت موضوع بندهای (ب) و (د) و یا اوراق سپرده بانکی خود به عنوان تضمین و یا وثیقه استفاده نمایند.

ماده 5 - مؤسسات بیمه ای که فقط در بیمه های اتکایی فعالیت می کنند، می توانند طبق مفاد ماده 4 این آیین نامه ذخایر فنی خود را سرمایه گذاری کنند.

ماده 6 - مؤسسات بیمه می توانند موارد زیر را جزء سرمایه گذاری خود منظور نمایند:

الف - سپرده هایی که این مؤسسات به موجب قراردادهای بیمه اتکایی نزد مؤسسات بیمه گر واگذارنده دارند.

ب - بدهی مؤسسات بیمه گر واگذارنده به این مؤسسات بابت معاملات بیمه اتکایی حداکثر تا بیست درصد جمع ذخایر مربوط به این معاملات.

ج - بدهی بیمه گذاران بابت حق بیمه قراردادهای بیمه های غیرزندگی حداکثر تا ده درصد ذخایر فنی بیمه های غیرزندگی.

د - بدهی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی حداکثر تا بیست درصد جمع ذخایر فنی.

ماده 7 - دارایی های مورد نیاز در فعالیت مؤسسه بیمه حداکثر تا سقف 30% از ارزش ویژه مجاز خواهد بود.

بقیه ارزش ویژه مؤسسات بیمه با رعایت درصدهای مذکور در مواد 2 تا 5 سرمایه گذاری می شود.

برای تأمین این ماده در مورد بیمه های موجود بیمه مرکزی ایران بررسی لازم را انجام داده و ظرف چهار ماه گزارش خود را به شورای عالی بیمه جهت تصمیم گیری ارائه می کند.

ماده 8 - مؤسسات بیمه ای که در خارج از کشور فعالیت دارند، نسبت به ذخایر فنی و سرمایه گذاری هایی که مربوط به عملیات آنها در خارج

است، تابع مقررات محل فعالیت خواهند بود. در صورتی که در کشور خارجی محل فعالیت مؤسسه بیمه ایرانی مقرراتی در این موارد وجود نداشته باشد مؤسسه بیمه مربوط تابع مقررات این آیین نامه خواهند بود.

ماده 9 - در مؤسسات بیمه مختلط، حسابهای بیمه های زندگی و یا بیمه های متضمن پرداخت مستمری باید به طور کامل جدای از حسابهای بیمه های غیرزندگی نگاهداری شود.

ماده 10 - بیمه مرکزی ایران می تواند به عنوان بخشی از وظایف نظارتی خود تمام یا قسمتی از اموال خریداری شده از محل سرمایه و ذخایر فنی و ذخایر و اندوخته های قانونی مؤسسات بیمه را در هر زمان که مقتضی بداند ارزشیابی کند.

²³⁹ - الحاق این تبصره به موجب آیین نامه شماره 42/1 صورت گرفته است.

ماده 11- مؤسسات بیمه مکلفند در صورتهای مالی هر سال سرمایه‌گذاری‌های انجام شده از محل سرمایه و ذخایر فنی و ذخایر و اندوخته‌های قانونی خود را به تفکیک تعیین و ضمیمه صورتهای مالی به بیمه مرکزی ایران ارسال کنند. این آیین‌نامه از تاریخ تصویب جایگزین آیین‌نامه‌های شماره 12 و 12/1 خواهد بود.

آیین‌نامه شماره 43

شرایط عمومی بیمه‌نامه گروهی درمان تکمیلی²⁴⁰

مصوب 1381/5/22

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده 17 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را مشتمل بر 16 ماده و 2 تبصره در جلسه مورخ 1381/5/22 تصویب نمود که از تاریخ 1381/7/1 جایگزین آیین‌نامه شماره 26/1 و مکمل‌های بعدی آن می‌گردد.

فصل اول - کلیات

ماده 1 - اساس قرارداد

این بیمه‌نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال 1316 و پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار (که جز لاینفک بیمه‌نامه می‌باشد) تنظیم گردیده و مورد توافق طرفین می‌باشد. آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار که مورد قبول بیمه‌گر واقع نگردیده و همزمان یا قبل از صدور بیمه‌نامه کتباً به بیمه‌گذار اعلام شده است جز تعهدات بیمه‌گر محسوب نمی‌گردد.

ماده 2 - تعاریف:

تعاریف و اصطلاحات مذکور در این بیمه‌نامه صرفنظر از هر معنی و مفهوم دیگری که می‌تواند داشته باشد با مفاهیم زیر مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

1.2- بیمه‌گر:

شرکت بیمه‌ای است که مشخصات آن در این بیمه‌نامه قید گردیده و جبران هزینه‌های بیمارستانی و جراحی ناشی از بیماری و حوادث تحت پوشش را طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه به عهده می‌گیرد.

2.2- بیمه‌گذار:

بیمه‌گذار شخص حقوقی است که مشخصات وی در این بیمه‌نامه ذکر گردیده و متعهد پرداخت حق بیمه می‌باشد.

3.2- بیمه‌شدگان: کارکنان رسمی، قراردادی، پیمانی، و... بیمه‌گذار می‌باشند که حداقل یکسال نزد بیمه‌گذار سابقه کار داشته و به اتفاق کلیه اعضای خانواده خود از طرف بیمه‌گذار به عنوان بیمه‌شده معرفی گردیده‌اند و حداقل 70 درصد آنان می‌باید تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

2.3 - منظور از اعضای خانواده، همسر، فرزندان و افراد تحت تکفل بیمه‌شدگان می‌باشد.

2.3 - ارائه پوشش بیمه درمان به سایر گروه‌ها مشروط به آنکه با هدفی غیر از اخذ پوشش بیمه‌ای موضوع این بیمه‌نامه متشکل شده و حداقل 70 درصد آنان جزء بیمه‌شدگان قرار گیرند با تأیید بیمه مرکزی ایران امکان پذیر خواهد بود.

²⁴⁰ - به آیین‌نامه شماره 44 راجع به تعرفه بیمه‌نامه گروهی درمان تکمیلی مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

- 4-2 موضوع بیمه: موضوع بیمه پرداخت هزینه‌های بیمارستانی و جراحی ناشی از بیماری و حوادث احتمالی طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه می‌باشد.
- 1-4-2 حادثه: حادثه عبارت است از هر واقعه ناگهانی ناشی از یک عامل خارجی که بدون قصد و اراده بیمه شده روی داده و موجب وارد آمدن صدمه جسمی به بیمه شده گردد.
- 2-4-2 بیماری: بیماری عبارتست از هرگونه عارضه جسمی و اختلال در اعمال طبیعی و جهاز مختلف بدن بر طبق تشخیص پزشک.
- 5-2 حق بیمه: حق بیمه وجهی است که بایستی بیمه‌گذار در مقابل تعهدات بیمه‌گر پردازد و انجام تعهدات بیمه‌گر موقوف به پرداخت حق بیمه به نحوی که در شرایط خصوصی بیمه‌نامه توافق شده می‌باشد.
- 6-2 دوره انتظار: دوره انتظار مدتی است که در طول آن بیمه‌گر تعهدی به جبران خسارت ندارد.
- 7-2 فرانشیز درصد معینی از هزینه‌های مورد تعهد است که تأمین آن به عهده بیمه شده یا بیمه‌گذار است و میزان آن در شرایط خصوصی بیمه‌نامه تعیین می‌شود.
- 8-2 مدت: مدت این بیمه‌نامه یکسال تمام شمسی است. تاریخ شروع و انقضای آن با توافق طرفین در شرایط خصوصی بیمه‌نامه تعیین می‌شود.

فصل دوم - شرایط

ماده 3- اصل حسن نیت: بیمه‌گذار و بیمه شده مکلفند با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه‌گر کلیه اطلاعات خود را در اختیار بیمه‌گر قرار دهند.

اگر بیمه‌گذار در پاسخ به پرسش‌های بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا عمداً برخلاف واقع اظهار بنماید، بیمه‌نامه باطل و بلااثر خواهد بود ولو اینکه مطلبی که کتمان شده یا برخلاف واقع اظهار شده، هیچگونه تأثیری در وقوع بیماری یا حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط وجوه پرداختی بیمه‌گذار مسترد نخواهد شد، بلکه بیمه‌گر می‌تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

تبصره - چنانچه معلوم شود هر یک از بیمه شدگان در پاسخ به پرسش بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نموده و یا اظهارات خلاف واقع نموده است نام وی و افراد خانواده او از لیست بیمه شدگان حذف گردیده و متعهد استرداد خساراتی خواهد بود که از ابتدای قرارداد دریافت نموده است.

ماده 4- هزینه‌های بیمارستانی و جراحی قابل پرداخت:

- 1- هزینه‌های بیمارستانی، درمانی و جراحی طی دوران بستری در بیمارستان یا مراکز جراحی محدود.
- 2- هزینه‌های مربوط به سایر پوششهای اضافی توافق شده در قرارداد یا شرایط خصوصی.
- 3- هزینه آمبولانس و سایر فوریتهای پزشکی در صورتی که نهایتاً منجر به بستری شدن بیمه شده در بیمارستان گردد.

ماده 5- پرداخت حق بیمه:

1-5- بیمه‌گذار موظف است حق بیمه تعیین شده در شرایط خصوصی بیمه‌نامه را در ابتدای هرماه پرداخت و قبض رسیدی که به مهر و امضای بیمه‌گر رسیده باشد دریافت نماید و یا وجه حق بیمه را به حساب معرفی شده از طرف بیمه‌گر واریز و رسید آن را برای بیمه‌گر ارسال نماید.

2-5- نحوه پرداخت حق بیمه موضوع بند 2-3-2 در هر مورد توسط بیمه مرکزی ایران تعیین خواهد شد.

ماده 6- استثنائات: هزینه بیمارستانی و جراحی در موارد زیر از شمول تعهد بیمه‌گر خارج می‌باشد:

- 1-6- اعمال جراحی که به منظور زیبایی انجام می‌گیرد، مگر اینکه ناشی از وقوع حوادث بیمه شده در طی مدت بیمه باشد.
- 2-6- عیوب مادرزادی که قبل از انعقاد قرارداد بیمه مشخص بوده و بیمه‌گذار از آن مطلع شده باشد.

3- 6- سقط جنین مگر در موارد ضروری با تشخیص پزشک.

4- 6- ترک اعتیاد.

5- 6- خودکشی، قتل و جنایت.

6- 6- حوادث طبیعی مانند سیل، زلزله و آتشفشان مگر اینکه در شرایط خصوصی به نحو دیگری توافق شده باشد.

7- 6- جنگ، شورش، اغتشاش، بلوا، اعتصاب، قیام، آشوب، کودتا و اقدامات احتیاطی مقامات نظامی و انتظامی.

8- 6- فعل و انفعالات هسته‌ای.

9- 6- اتاق خصوصی و همراه مگر در موارد ضروری به تشخیص پزشک معالج.

10- 6- بیماری روانی یا سایکو تیک: منظور از بیماریهای سایکوتیک آن دسته از بیماریهایی است که بیمار نسبت به بیماری خویش بینش نداشته باشد.

11- 6- دندانپزشکی مگر جراحی فک به علت وقوع حادثه تحت پوشش.

12- 6- زایمان برای فرزند چهارم و بیشتر

13- 6- وسایل کمک توانبخشی از قبیل جوراب واریس، لنز و سمعک، شکم بند و لوازم بهداشتی و آرایشی که جنبه دارویی ندارد.

14- 6- رفع عیوب انکساری چشم مگر در مواردی که به تشخیص پزشک معتمد بیمه گر نقص بینایی هر چشم 4 دیوپتر یا بیشتر باشد.

فصل سوم - مقررات مختلف

ماده 7- بیمه شده در انتخاب هریک از بیمارستانهای داخل کشور آزاد است و پس از پرداخت هزینه‌های مربوطه می‌بایستی صورتحساب بیمارستان را به انضمام نظریه پزشک یا پزشکان معالج در خصوص علت بیماری و شرح معالجات انجام شده دریافت و به بیمه‌گر تسلیم نماید. در مواردی که بیمه شده با معرفی‌نامه بیمه‌گر از مراکز درمانی طرف قرارداد استفاده کند صورتحساب بیمارستان اساس محاسبه هزینه‌های مورد تعهد خواهد بود در غیراین صورت هزینه‌های مربوط براساس قراردادهای منعقد شده بیمه‌گر با بیمارستانهای همتراز صورت خواهد گرفت.

ماده 8- بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت 3 روز از زمان بستری شدن هریک از بیمه شدگان در بیمارستان، مراتب را به بیمه‌گر اعلام نماید.

ماده 9- حداکثر سن بیمه شده برای گروههای کمتر از 1000 نفر، 60 سال می‌باشد و از آن به بعد بیمه‌گر می‌تواند با دریافت حق بیمه اضافی پوشش بیمه درمانی را ادامه دهد. مشمولین سازمانها و صندوقهای بازنشستگی تابع این حکم نبوده و پوشش درمان آنان با پرداخت حق بیمه اضافی امکان پذیر خواهد بود. در صورتی که سن بیمه شده در شروع قرارداد کمتر از 60 سال باشد پوشش بیمه‌ای تا پایان مدت قرارداد ادامه خواهد یافت.

ماده 10- در صورتی که بیمه شده در طول مدت بیمه فوت نماید پوشش بیمه‌ای سایر اعضای خانواده بیمه شده متوفی مشروط به پرداخت حق بیمه، ادامه خواهد داشت.

ماده 11- هرگاه ثابت شود که بیمه شده عمداً بوسیله اظهارات کاذب و یا ارائه مدارک نادرست اقدام به دریافت وجوهی برای خود و یا بیمه شدگان وابسته به خود نموده است در این حالت نام بیمه شده و بیمه شدگان وابسته به وی از لیست قرارداد بیمه خارج شده و بیمه‌گر محق به دریافت وجوهی است که تحت هر عنوان بابت هزینه‌های درمانی به بیمه شده و یا بیمه شدگان وابسته به وی پرداخت نموده است.

ماده 12- هزینه‌های بیمارستانی بیمه شدگانی که به علت عدم امکان معالجه در داخل کشور با تأیید بیمه‌گر به خارج اعزام می‌گردند در صورت تأیید صورتحسابهای مربوط توسط سفارت ایران، براساس ضوابط این بیمه‌نامه پرداخت خواهد شد.

تبصره - نرخ ارز در محاسبه میزان خسارت معادل نرخ ارز اعلام شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده 13- موارد فسخ بیمه‌نامه: بیمه‌گر و یا بیمه‌گذار می‌توانند در موارد زیر اقدام به فسخ بیمه‌نامه نمایند:

- 1- 13- موارد فسخ از طرف بیمه‌گر. بیمه‌گر در موارد زیر می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ نماید.
در این صورت برگشت حق بیمه به صورت روز شمار محاسبه خواهد شد.
  - 1- 13- 1- عدم پرداخت تمام یا قسمتی از حق بیمه و یا اقساط آن در موعد یا مواعد معین .
  - 2- 1- 13- هرگاه بیمه‌گذار سهواً و یا بدون سوء نیت مطالبی را اظهار نماید و یا از اظهار مطالبی خودداری کند بنحوی که در نظر بیمه‌گر موضوع خطر را تغییر داده و یا از اهمیت آن بکاهد .
  - 3- 1- 13- در صورت تشدید خطر موضوع بیمه‌نامه.
  - 2- 13- موارد فسخ از طرف بیمه‌گذار.
- بیمه‌گذار می‌تواند در هر زمان بیمه‌نامه را فسخ نماید، در این صورت بیمه‌گر حق بیمه تا زمان فسخ را براساس تعرفه کوتاه مدت محاسبه می‌نماید مع‌هذا در صورتی که ضریب خسارت قرارداد (با احتساب حق بیمه کوتاه مدت) تا زمان فسخ بیشتر از 70 درصد باشد بیمه‌گذار موظف است مابه التفاوت درصد مذکور تا میزان خسارت واقع شده را به بیمه‌گر پرداخت نماید.
- در مواردی که فسخ بیمه‌نامه توسط بیمه‌گذار مستند به یکی از دلایل زیر باشد حق بیمه تا زمان فسخ بطور روز شمار محاسبه خواهد شد.
- 1- 2- 13- انتقال پرتفوی بیمه‌گر.
  - 2- 13- در صورتی که گروه بیمه شده به علت توقف در کار و یا مشکلات پیش بینی نشده دیگر ترکیب گروهی خود را از دست بدهد.
- ماده 14 - نحوه فسخ:**

- 1- 14 - در صورتی که بیمه‌گر بخواهد بیمه‌نامه را فسخ نماید، موظف است موضوع را بوسیله نامه یا تلفنگرام و سایر وسایل مقتضی به بیمه‌گذار اطلاع دهد در این صورت بیمه‌نامه یک ماه پس از اعلام مراتب به بیمه‌گذار، فسخ شده تلقی می‌گردد.
  - 2- 14- بیمه‌گذار می‌تواند با تسلیم درخواست کتبی به بیمه‌گر تقاضای فسخ بیمه‌نامه را بنماید در این صورت از تاریخ تسلیم درخواست مزبور به بیمه‌گر بیمه‌نامه فسخ شده محسوب می‌شود چنانچه در درخواست بیمه‌گذار تاریخ مشخصی برای فسخ تعیین شده باشد، اثر فسخ از تاریخ اخیر خواهد بود.
- ماده 15 - مهلت پرداخت خسارت:** بیمه‌گر موظف است حداکثر ظرف یک‌ماه پس از تاریخ دریافت کلیه اسناد و مدارکی که بتواند بوسیله آنها میزان خسارت وارده و حدود تعهد خود را تشخیص دهد خسارات را پرداخت نماید.
- ماده 16 -** کتبی بودن اظهارات: هرگونه پیشنهاد و اظهار بیمه‌گذار و بیمه‌گر در رابطه با این بیمه‌نامه بایستی کتباً به آخرین نشانی اعلام شده ارسال گردد.

آیین‌نامه شماره 44

تعرفه بیمه‌نامه گروهی درمان تکمیلی

مصوب 1381/6/19

شورای عالی بیمه در اجرای بند 4 ماده 17 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری آیین‌نامه زیر را که مشتمل بر 7 ماده است در جلسه مورخ 1381/6/19 تصویب نمود که از تاریخ 1381/7/1 جایگزین آیین‌نامه شماره 27/2 و مکمل‌های بعد آن می‌گردد.

ماده 1- مؤسسات بیمه مکلفند بیمه‌نامه گروهی درمان تکمیلی موضوع آیین‌نامه شماره 43 را براساس مقررات و نرخهای تعیین شده در این آیین‌نامه صادر نمایند .

ماده 2- شرایط، میزان تعهدات و حداقل حق بیمه جهت جبران هزینه‌های بستری و جراحی در بیمارستان و مراکز جراحی محدود Day Care (با بیشتر از 6 ساعت بستری) و نیز آنژیوگرافی قلب و انواع سنگ شکن برای گروههایی که تحت پوشش بیمه‌های درمانی سازمان بیمه درمان همگانی، سازمان تأمین اجتماعی و... می‌باشند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

ردیف	سقف تعهد سالیانه برای هر بیمه شده به میلیون ریال	حداقل نرخ حق بیمه ماهانه
1	5	1/55 در هزار
2	بیش از 5 الی 10	0/75 در هزار نسبت به مازاد تعهد ردیف 1
3	بیش از 10 الی 50	0/3 در هزار نسبت به مازاد تعهد ردیف 2

ماده 3- پوششهای اضافی

3-1- هزینه های زایمان اعم از طبیعی و سزارین تا میزان 30 درصد سقف تعهد سالیانه و حداکثر تا مبلغ 5 میلیون ریال با نرخ حق بیمه ماهانه حداقل 1 در هزار مبلغ تعهد شده در این مورد قابل بیمه شدن می‌باشد.

3-1-1- مدت انتظار جهت استفاده از پوشش این بند 6 ماه می‌باشد که صرفاً برای گروه‌های کمتر از 1000 نفر اعمال می‌گردد.

3-2- افزایش سقف تعهد، برای اعمال جراحی مغز و اعصاب (به استثنای دیسک ستون فقرات)، قلب، پیوند کلیه و مغز استخوان حداکثر تا دو برابر مبلغ تعهد پذیرفته شده، با حق بیمه اضافی به میزان 20 درصد حق بیمه پایه مجاز می‌باشد.

3-3- هزینه‌های پاراکلینیکی به ترتیب زیر قابل پوشش می‌باشد:

3-3-1- جبران هزینه‌های سونوگرافی، ماموگرافی، رادیوتراپی، انواع اسکن، انواع سیتی اسکن، انواع اندوسکوپی، ام آر آی، اکوکاردیوگرافی با سقف حداکثر 10 درصد تعهد پایه سالیانه برای هر بیمه شده با نرخ حق بیمه‌ای معادل 1/6 در هزار مبلغ تعهد شده در این مورد برای هر نفر قابل بیمه شدن می‌باشد.

3-3-2- جبران هزینه‌های مربوط به تست ورزش، نوارعضله، نوار عصب، نوار مغز، آنژیوگرافی چشم (علاوه بر موارد فوق) با سقف تعهد 5 درصد تعهد پایه با حق بیمه 0/6 در هزار در ماه قابل بیمه شدن می‌باشد.

3-4- جبران هزینه‌های مربوط به رفع عیوب انکساری چشم تا میزان حداکثر 3 میلیون ریال (یک میلیون و پانصد هزار ریال برای هر چشم) با نرخ حق بیمه ماهانه‌ای معادل 0/2 در هزار تعهد پذیرفته شده قابل بیمه شدن می‌باشد.

3-5- هزینه جراحیهای مجاز سرپایی مانند شکستگی‌ها، گچ گیری، ختنه، بخیه، کرایوتراپی، اکسیژن لیپوم، تخلیه کیست و لیزر درمانی تا سقف 5 درصد تعهدات پایه برای هر بیمه شده با نرخ حق بیمه‌ای معادل 0/8 در هزار مبلغ تعهد شده قابل تأمین می‌باشد.

3-5-1- فهرست اعمال غیرمجاز سرپایی (در مطب) پیوست می‌باشد.

3-6- هزینه تهیه اعضای طبیعی بدن (صرفاً برای گروه‌های بالای 10 هزار نفر) حداکثر به میزان تعهد پایه سالیانه با نرخ حق بیمه‌ای معادل 0/05 در هزار مبلغ تعهد شده در این مورد برای هر نفر قابل بیمه شدن می‌باشد.

3-7- ارائه پوشش بیمه‌ای جهت خطرات طبیعی (به استثنای زلزله) با حق بیمه اضافی به میزان 5 درصد حق بیمه پوششهای اخذ شده مجاز است.

3-8- هزینه‌هایی که در اجرای ماده 3 پرداخت می‌گردد مازاد بر سقف تعهدات سالیانه می‌باشد.

ماده 4- فرانشیز:

4-1- حداقل فرانشیز در کلیه موارد بابت سهم بیمه‌گر اول معادل 30 درصد هزینه‌های درمان مورد تعهد است در مواردی که بیمه شده از مزایای پوشش بیمه‌ای بیمه‌گر اول استفاده نماید مشروط بر اینکه تعهدات بیمه‌گر اول از حداقل مذکور کمتر نباشد فرانشیزی کسر نخواهد شد.

2-4. علاوه بر فرانشیز موضوع بند فوق برای گروههای کمتر از 1000 نفر 10 درصد فرانشیز اضافی از هزینههای مورد تعهد بیمه گر کسر خواهد شد.

ماده 5 - تخفیفات:

1-5. شرکتهای بیمه می توانند با توجه به تعداد بیمه شدگان تخفیف های زیر را در حق بیمه منظور نمایند:

تعداد بیمه شدگان	درصد تخفیف
4001 الی 20000	5
20001 الی 100000	10
100001 الی 500000	15
500001 به بالا	20

2-5. در صورتی که حداکثر تعهد سالیانه موضوع مواد 2 و یا بند 3-3 الی 5-3 به عنوان سقف تعهد برای خانواده در نظر گرفته شود شرکت بیمه می تواند 10 درصد تخفیف در حق بیمه پوشش محدود شده منظور نماید.

ماده 6 - حق بیمه اضافی

1-6. حداقل اضافه نرخ برای افراد بالای 60 سال تمام در گروههای کمتر از 1000 نفر به شرح زیر است:

1-1-6. برای افرادی که بین 60 الی 70 سال سن دارند با 50 درصد حق بیمه اضافی.

2-1-6. برای افرادی که بیش از 70 سال سن دارند با 100 درصد حق بیمه اضافی.

2-6. ارائه پوشش درمان به صندوقها و سازمانهای بازنشستگی و امثال آن با دریافت حداقل 30 درصد حق بیمه اضافی مجاز می باشد.

ماده 7 - سایر مقررات

1-7. حداقل تعداد افراد گروه بیمه ای (با رعایت بند 2-3 آیین نامه شماره 43) 50 نفر می باشد.

در مواردی که تعداد افراد تحت پوشش در یک گروه کمتر از پنجاه نفر باشد، شرکت بیمه مکلف است توافق بیمه مرکزی ایران را در مورد نرخ و شرایط قبل از صدور بیمه نامه اخذ نماید.

2-7. ارائه پوشش هزینه های درمانی سرپایی جز مواردی که در این آیین نامه ذکر شده است مجاز نمی باشد مگر آنکه قبلاً توافق بیمه مرکزی در مورد نوع پوشش، حدود تعهدات و میزان حق بیمه کسب شده باشد.

3-7. حداکثر مبلغ تعهد برای جبران هزینه های آمبولانس (موضوع بند 3 ماده 4 شرایط عمومی) برای جابجایی بیمار در داخل شهر 200000 ریال و بین شهری 500000 ریال می باشد.

4-7. بیمه مرکزی ایران می تواند در هر مورد با ارائه پوششهای بیمه درمانی با نرخ و شرایط دیگری موافقت نماید.

5-7. بیمه مرکزی ایران می تواند هر ساله متناسب با افزایش هزینه های درمانی در کشور و عملکرد مؤسسات بیمه در این رشته نرخ حق بیمه را تعدیل نماید.

6-7. شرکتهای بیمه موظفند آمار حق بیمه و خسارت بیمه نامه های صادره خود را به تفکیک هزینه های بیمارستانی، زایمان و پاراکلینیکی تهیه و هر سه ماه یک بار به بیمه مرکزی ایران اعلام نمایند.

فهرست اعمال غیر مجاز در مطب پیوست آیین نامه شماره 44

1 - کلیه اعمالی که با بیهوشی عمومی توأم باشد.

2 - اعمالی که برای اجرای آن باز کردن حفره شکمی ضروری باشد (از جمله انواع فتق ها)

3 - اعمال جراحی روی استخوانهای بزرگ و طویل بدن

- 4- اعمال جراحی داخل قفسه صدری - کاتریسم قلب و عروق
- 5- اعمال روی عضلات - اوتار- اعصاب - عروق مگر در مواقع اورژانس
- 6- اعمال جراحی داخل دستگاههای تناسلی و ادراری زن و مرد، گذاردن فورمیس و زایمانهای غیر طبیعی و طبیعی
- 7- کلیه اعمال جراحی روی ستون فقرات و مغز و نخاع و جمجمه
- 8- اعمال جراحی وسیع استخوانهای فک و صورت و داخل حلق (من جمله شکاف کام و لب شکری، لوزتین و سینوسها)
- 9- بیوپسی انساج داخل مری - تراشه - برونشها - رودهها - مثانه - کبد - طحال
- 10- عمل کاتاراکت - گلوکوم - پارگی شبکیه - تومورهای حفره چشم - استرابیسم چشم
- 11- عملیات وسیع گوش میانی و داخلی از قبیل تمپانوپلاستی و غیره
- 12- عمل جراحی استئوستنوز در شکستگی فکین (Open reduction)
- 13- بیرون آوردن کیست و تومورهای عمیق استخوانی فکین
- 14- رزکسیون فک
- 15- رزکسیون کندیل فک
- 16- رزکسیون زبان
- 17- عمل جراحی باز در آرچ زیگما
- 18- جراحی بریدن و برداشتن غده بزاقی
- 19- جا انداختن دررفتگی قدیمی مفصل گیجگاهی - فکی
- 20- عمل جراحی روی عصب دندانی - تحتانی
- 21- بیرون آوردن ریشه قدیمی و جسم خارجی از سینوس که مستلزم جراحی سینوس است.

آیین نامه شماره 45

دستورالعمل ذخایر و اندوخته‌های قانونی مؤسسات بیمه مناطق آزاد

تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1382/2/30

شورای عالی بیمه در اجرای ماده 13 مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب هیأت محترم وزیران در جلسه مورخ 1382/2/30 که با حضور نماینده دبیر شورای عالی مناطق آزاد تشکیل شد، دستورالعمل مربوط به ذخایر و اندوخته‌های قانونی مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق آزاد را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده 1- مؤسسات بیمه موضوع این آیین نامه مکلفند برای تقویت سرمایه و بنیه مالی خود، ذخایر و اندوخته‌های قانونی زیر را نگهداری و در ستون بدهی ترازنامه ثبت نمایند:

الف - ذخایر:

1- ذخیره استهلاك داراییهای ثابت.

2- ذخیره برای مطالبات مشکوک‌الوصول و جبران کاهش احتمالی ارزش سایر ارقام دارایی و هزینه‌های احتمالی.

ب - اندوخته‌ها:

1- اندوخته قانونی

2- اندوخته سرمایه‌ای

ماده 2- ذخیره استهلاك دارایی‌های ثابت براساس مقررات قانون مالیاتهای مستقیم تعیین می‌شود.

ماده 3 - ذخیره برای مطالبات مشکوک الوصول و جبران کاهش احتمالی ارزش سایر ارقام دارایی و هزینه‌های احتمالی براساس اطلاعات موجود تعیین می‌شود.

ماده 4- اندوخته قانونی موضوع ماده 140 لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت حداقل 5% سود ویژه تعیین می‌شود.

ماده 5- مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی موظفند تا زمانی که اندوخته قانونی موضوع ماده 4 به ده درصد سرمایه نرسیده است هر سال لااقل پنج درصد سود ویژه و پس از آن ده درصد سود ویژه خود را به عنوان اندوخته سرمایه‌ای منظور دارند تا میزان اندوخته سرمایه‌ای به صد درصد سرمایه برسد.

تبصره 1- در صورتی که اندوخته سرمایه‌ای به سرمایه افزوده شود کسر اندوخته‌های موضوع مواد چهار و پنج به ترتیب مذکور ادامه خواهد داشت.

تبصره 2- مؤسسات بیمه‌ای که در اساسنامه آنها نصاب بالاتری برای اندوخته‌های قانونی و سرمایه‌ای تعیین شده باشد اندوخته‌های مذکور را با نصاب‌های مقرر در اساسنامه منظور خواهند نمود.

آیین‌نامه شماره 46

دستورالعمل ذخایر فنی مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1382/2/30

شورای عالی بیمه در اجرای ماده 13 مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب هیأت محترم وزیران در جلسه مورخ 1382/2/30 که با حضور نماینده دبیر شورای عالی مناطق آزاد تشکیل شد، دستورالعمل مربوط به ذخایر و اندوخته‌های فنی مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق آزاد را به شرح ذیل تصویب نمود:

فصل اول - کلیات

ماده 1- مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه مکلفند برای انجام تعهداتی که به موجب قراردادهای بیمه مستقیم و قراردادهای بیمه اتکایی به عهده گرفته‌اند، ذخایر فنی زیر را براساس ضوابط مقرر نگهداری و در ستون بدهی ترازنامه خود ثبت نمایند.

الف - در بیمه‌های زندگی:

1- ذخیره ریاضی برای پرداخت سرمایه‌ها و مستمریها.

2- ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع برای پرداخت سهمی از منافع حاصله به بیمه‌گذاران.

3- ذخیره فنی تکمیلی برای تقویت سایر ذخایر فنی بیمه‌های زندگی و تضمین تعهدات مؤسسات بیمه.

4- ذخایر فنی بیمه عمر زمانی.

ب - در بیمه‌های غیرزندگی:

1- ذخیره حق بیمه برای خطرات جاری.

2- ذخیره خسارات معوق برای پرداخت خساراتی که اعلام شده و در دست رسیدگی است.

3- ذخیره برگشت حق بیمه برای استرداد حق بیمه به علت فسخ یا ابطال یا تقلیل حق بیمه بعد از دوره مالی.

4- ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع برای پرداخت سهمی از منافع حاصله به بیمه‌گذاران.

5- ذخیره فنی تکمیلی برای تقویت سایر ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی و تضمین تعهدات مؤسسات بیمه.

ماده 2- مؤسسات بیمه موظفند در موقع تنظیم حساب سود و زیان و ترازنامه هر سال، ذخایر فنی آخر سال مالی قبل را به بستانکار حساب سود و زیان سال مالی منتقل و ذخایر فنی آخر سال مالی را به بدهکار حساب سود و زیان همان سال منظور نمایند.

فصل دوم - ذخایر فنی بیمه‌های زندگی

ماده 3- ذخیره ریاضی بیمه‌های زندگی عبارتست از تفاوت بین ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر (اعم از سرمایه و مستمری) و ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گذاران با رعایت مبانی فنی مورد استفاده در محاسبه حق بیمه که نسبت به سهم نگهداری مؤسسه بیمه محاسبه می‌شود.

ماده 4- ذخیره مشارکت در منافع بیمه‌های زندگی عبارت است از درصدی از منافع حاصل از معاملات بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری ذخایر فنی آن که به موجب شرایط قراردادهای بیمه‌های زندگی باید بین بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی تقسیم شود.

سهم بیمه‌گذاران در منافع اعم از اینکه در پایان هر سال مالی یا سالهای بعد قابل تقسیم باشد باید در این ذخیره منظور شود.

ماده 5- ذخایر فنی بیمه‌های عمر زمانی براساس مبانی تعیین شده برای بیمه‌های غیرزندگی (به غیر از بیمه‌های باربری) موضوع فصل سوم این آیین‌نامه محاسبه و در حسابها منظور خواهد شد.

ماده 6- ذخیره فنی تکمیلی در بیمه‌های زندگی عبارت است از حاصل جمع اقلام زیر:

الف - حداقل 2/5% و حداکثر 5% حق بیمه‌های سال پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی و اگذاری.

ب - ذخیره فنی تکمیلی که از سال قبل منتقل شده است.

فصل سوم - ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی

ماده 7- ذخیره حق بیمه برای خطرات جاری در بیمه‌های غیرزندگی که عبارت است از حق بیمه‌های مربوط به فاصله زمانی بین تاریخ ترازنامه تا انقضای مدت قراردادهای بیمه به ترتیب زیر محاسبه می‌شود:

- برای بیمه‌های باربری:

50% حق بیمه بیمه‌نامه‌های صادره ظرف سال پس از کسر حق بیمه اتکایی و اگذاری به اضافه 20% حق بیمه‌های صادره سال قبل پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی و اگذاری.

- برای سایر بیمه‌ها: 40% حق بیمه بیمه‌نامه‌های صادره ظرف سال پس از کسر حق بیمه اتکایی تبصره - در مورد اولین سال فعالیت مؤسسات بیمه مناطق آزاد برای هریک از ماههای قبل از شروع فعالیت 3/5% حق بیمه بیمه‌نامه‌های صادره ظرف سال مذکور پس از کسر حق بیمه اتکایی و اگذاری به نصابهای مندرج در ماده فوق اضافه می‌شود.

هرگاه مؤسسه بیمه در نیمه دوم ماه شروع به فعالیت کرده باشد ماه مزبور جزو ماههای فعالیت محسوب نمی‌گردد.

ماده 8- ذخیره خسارات معوق در بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از جمع برآورد خسارات اعلام شده در دست رسیدگی در آخر سال مالی پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی.

ماده 9- ذخیره برگشت حق بیمه در بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از 50% نسبت حق بیمه‌های برگشتی به کل حق بیمه در سه سال مالی قبل ضربدر حق بیمه سال مالی جاری پس از کسر حق بیمه اتکایی.

ماده 10- ذخیره مشارکت در منافع بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از درصدی از منافع حاصل از هریک از قراردادهای بیمه که به موجب شرایط قرارداد قابل پرداخت به بیمه‌گذاران باشد.

ماده 11- ذخیره فنی تکمیلی در بیمه‌های غیرزندگی عبارت است از حاصل جمع اقلام زیر: الف - حداقل 2/5% و حداکثر 5% حق بیمه‌های سال پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی و اگذاری.

ب - ذخایر فنی تکمیلی که از سال قبل منتقل شده است.

فصل چهارم - ذخایر فنی بیمه‌های اتکایی قبولی

ماده 12- ذخایر فنی معاملات بیمه اتکایی قبولی با رعایت قواعد مقرر در مواد قبلی این آیین‌نامه و به موجب شرایط قراردادها و توافقاتی اتکایی محاسبه می‌شود.

فصل پنجم - ذخیره فنی خطرات حوادث طبیعی

ماده 13 - ذخیره فنی خطرات حوادث طبیعی عبارت است از حاصل جمع اقلام زیر:

الف - 2/5% کلیه حق بیمه‌های سال پس از کسر حق بیمه‌های اتکایی واگذاری.

ب - ذخیره فنی حوادث طبیعی که از سال قبل منتقل شده است.

آیین‌نامه شماره 47

دستورالعمل نحوه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری -

صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1382/2/30

شورای عالی بیمه در اجرای ماده 13 مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب هیأت محترم وزیران در جلسه مورخ 1382/2/30 که با حضور نماینده دبیر شورای عالی مناطق آزاد تشکیل شد، دستورالعمل مربوط به سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق آزاد را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده 1- مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه باید دارائیهای معرف ذخایر فنی و ذخایر و اندوخته‌های قانونی و همچنین سرمایه خود را طبق مقررات این آیین‌نامه بطور شفاف و منطبق بر استانداردهای حسابداری در صورتهای مالی خود منعکس کنند.

ماده 2- سرمایه‌گذاریهای مجاز از محل ذخایر فنی برای مؤسسات بیمه ایرانی که فقط در بیمه‌های غیرزندگی فعالیت می‌کنند عبارتست از:

الف - سپرده بانکی حداقل بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی.

ب - اوراق مشارکت تضمین شده بوسیله دولت یا بانکهای دولتی حداقل ده درصد و حداکثر بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی. در صورتی که خرید اوراق مشارکت مندرج در این بند به میزان حداقل تعیین شده میسر نباشد، مؤسسات بیمه می‌توانند حداقل مذکور را با سپرده بانکی تأمین نمایند.

ج - اوراق مشارکت تضمین شده توسط بانکهای خصوصی که با مجوز مراجع قانونی ذی‌ربط منتشر شده باشد حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی مؤسسات بیمه.

د - سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس به شرطی که میزان آن برای هر شرکت سرمایه‌پذیر از ده درصد سهام آن شرکت و در مجموع از سی درصد جمع ذخایر فنی مؤسسات بیمه تجاوز نکند.

تبصره - مؤسسات بیمه می‌توانند در سایر ابزارهای مالی و اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی سرمایه‌گذاری کنند مشروط بر اینکه جمع کل این بند از 30 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

ه - مشارکت در طرحهای ساختمانی به شرطی که سرمایه‌گذاری در هر طرح از بیست درصد قیمت تمام شده آن طرح و در مجموع از بیست درصد جمع ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

و - خرید اموال غیرمنقول (املاک و مستغلات) واقع در محدوده شهرهای بزرگ به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ز - اعطای تسهیلات برای خرید محل فعالیت به نمایندگان مؤسسه بیمه ذی ربط که حداقل دو سال از شروع فعالیت آنها گذشته باشد به شرطی که:

1- مجموع تسهیلات اعطایی از پنج درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

2 - در هر مورد، محل خریداری شده به عنوان وثیقه در رهن اعطاکننده تسهیلات قرار گیرد و رهن اول باشد و سقف تسهیلات اعطایی از پنجاه درصد ارزش محل خریداری شده بیشتر نباشد.

3- مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر پنج سال و نرخ سود آن حداقل دو درصد بیشتر از سود سپرده‌های بلندمدت بانکی باشد.

ح - سرمایه‌گذاری در شرکتهای خارج از بورس با تأیید بیمه مرکزی ایران به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ط - وام به کارکنان مؤسسه بیمه به منظور تهیه مسکن طبق آیین‌نامه‌های استخدامی حداکثر تا 5درصد ذخایر فنی شرکت بیمه.

ماده 3- سرمایه‌گذاری مجاز از محل ذخایر ریاضی برای مؤسسات بیمه ایرانی که فقط در بیمه‌های زندگی فعالیت می‌کنند عبارتست از:

الف - وام به بیمه‌گذاران از محل ذخایر ریاضی آنها طبق شرایط بیمه‌نامه‌ها.

ب - سپرده‌های بانکی حداقل ده درصد جمع ذخایر ریاضی.

ج - اوراق مشارکت تضمین شده به وسیله دولت یا بانکهای دولتی حداقل ده درصد و حداکثر بیست و پنج درصد جمع ذخایر ریاضی. در صورتی که خرید اوراق مشارکت مندرج در این بند به میزان حداقل تعیین شده میسر نباشد، مؤسسات بیمه می‌توانند حداقل مذکور را با سپرده بانکی تأمین نمایند.

د - اوراق مشارکت تضمین شده توسط بانکهای خصوصی که با مجوز مراجع قانونی ذی‌ربط منتشر شده باشد حداکثر تا 10 درصد ذخایر ریاضی مؤسسه بیمه.

ه - سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس به شرطی که میزان آن برای هر شرکت سرمایه‌پذیر از ده درصد و در مجموع از چهل درصد جمع ذخایر ریاضی تجاوز نکند.

تبصره - مؤسسه بیمه می‌تواند در سایر ابزارهای مالی و اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس حداکثر تا 10 درصد ذخایر ریاضی سرمایه‌گذاری کند مشروط بر اینکه جمع کل این بند از 40 درصد ذخایر ریاضی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

و - مشارکت در اجرای طرحهای ساختمانی به شرطی که سرمایه‌گذاری در این طرحها از بیست درصد قیمت تمام شده هر طرح و در مجموع از سی درصد جمع ذخایر ریاضی تجاوز نکند.

ز - خرید اموال غیرمنقول در محدوده شهرهای بزرگ به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر ریاضی تجاوز نکند.

ح - اعطای تسهیلات برای خرید محل فعالیت نمایندگان مؤسسه ذی‌ربط که حداقل دو سال از شروع فعالیت آنها گذشته باشد طبق شرایط مندرج در بند (ز) ماده 2 این آیین‌نامه.

ط - سرمایه‌گذاری در شرکتهای خارج از بورس با تأیید بیمه مرکزی ایران به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر ریاضی تجاوز نکند.

ی - وام به کارکنان مؤسسه بیمه به منظور تهیه مسکن طبق آیین‌نامه‌های استخدامی حداکثر تا 5درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه.

ماده 4- سرمایه‌گذاری مجاز از محل ذخایر فنی برای مؤسسات بیمه‌ای که همزمان در بیمه‌های زندگی و غیرزندگی (مختلط) فعالیت می‌کنند عبارتند از:

الف - وام به بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی طبق شرایط بیمه‌نامه‌های زندگی از محل ذخایر ریاضی آنها.

ب - سپرده‌های بانکی حداقل 20 درصد جمع ذخایر فنی.

ج - اوراق مشارکت تضمین شده بوسیله دولت یا بانکهای دولتی حداقل ده درصد و حداکثر بیست درصد جمع ذخایر فنی.

در صورتی که خرید اوراق مشارکت مندرج در این بند به میزان حداقل تعیین شده میسر نباشد، مؤسسات بیمه می‌توانند حداقل مذکور را با سپرده بانکی تامین نمایند.

د - اوراق مشارکت تضمین شده توسط بانکهای خصوصی که با مجوز مراجع قانونی ذی‌ربط منتشر شده باشد حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه.

ه - سهام شرکت‌های پذیرفته در بورس به شرطی که میزان آن برای هر شرکت سرمایه‌پذیر از ده درصد و در مجموع از سی و دو درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

تبصره - مؤسسه بیمه می‌تواند در سایر ابزارهای مالی و اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس حداکثر تا 10 درصد ذخایر فنی سرمایه‌گذاری کند مشروط بر اینکه جمع کل این بند از 32 درصد ذخایر فنی مؤسسه بیمه تجاوز نکند.

و - مشارکت در اجرای طرح‌های ساختمانی به شرطی که سرمایه‌گذاری در هر طرح از بیست درصد قیمت تمام شده آن و در مجموع از بیست و پنج درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ز - خرید اموال غیرمنقول واقع در محدوده شهرهای بزرگ به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ح - اعطای تسهیلات برای خرید محل فعالیت به نمایندگان مؤسسه بیمه ذی‌ربط که حداقل دو سال از شروع فعالیت آنها گذشته باشد، طبق شرایط مندرج در بند (ز) ماده 2 این آیین‌نامه.

ط - سرمایه‌گذاری در شرکت‌های خارج از بورس با تأیید بیمه مرکزی ایران به شرطی که مجموع آنها از ده درصد جمع ذخایر فنی تجاوز نکند.

ی - وام به کارکنان مؤسسه بیمه به منظور تهیه مسکن طبق آیین‌نامه‌های استخدامی حداکثر تا 5 درصد جمع ذخایر فنی مؤسسه بیمه.

ماده 5- مؤسسات بیمه‌ای که فقط در بیمه‌های اتکایی فعالیت می‌کنند، موظفند طبق مفاد ماده 4 این آیین‌نامه ذخایر فنی خود را سرمایه‌گذاری کنند.

ماده 6- مؤسسات بیمه می‌توانند موارد زیر را جزء سرمایه‌گذاری خود منظور نمایند.

الف - سپرده‌هایی که این مؤسسات به موجب قراردادهای بیمه اتکایی نزد مؤسسات بیمه‌گر واگذارنده دارند.

ب - بدهی مؤسسات بیمه‌گر واگذارنده به این مؤسسات بابت معاملات بیمه اتکایی حداکثر تا بیست درصد جمع ذخایر مربوط به این معاملات.

ج - بدهی بیمه‌گذاران بابت حق بیمه قراردادهای بیمه‌های غیرزندگی حداکثر تا ده درصد ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی.

د - بدهی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی حداکثر تا بیست درصد جمع ذخایر فنی.

ماده 7- خرید دارایی‌های مورد نیاز برای فعالیت مؤسسه بیمه حداکثر تا 30% ارزش ویژه مجاز خواهد بود. بقیه ارزش ویژه مؤسسات بیمه با رعایت درصدهای مذکور در مواد 2 الی 5 سرمایه‌گذاری می‌شود.

ماده 8- مؤسسات بیمه‌ای که در خارج از کشور فعالیت دارند نسبت به ذخایر فنی و سرمایه‌گذاری‌هایی که مربوط به عملیات آنها در خارج است، تابع مقررات محل فعالیت خواهند بود در صورتی که در کشور خارجی محل فعالیت مؤسسه بیمه ایرانی مقرراتی در این موارد وجود نداشته باشد مؤسسه بیمه مربوط تابع مقررات این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده 9- در مؤسسات بیمه مختلط، حسابهای بیمه‌های زندگی و یا بیمه‌های متضمن پرداخت مستمری باید به طور کامل جدای از حسابهای بیمه‌های غیرزندگی نگاهداری شود.

ماده 10- بیمه مرکزی ایران می‌تواند به عنوان بخشی از وظایف نظارتی خود تمام یا قسمتی از اموال خریداری شده از محل سرمایه و ذخایر فنی و ذخایر و اندوخته‌های قانونی مؤسسات بیمه‌ها در هر زمان که مقتضی بداند ارزشیابی کند.

ماده 11- مؤسسات بیمه مکلفند در صورتهای مالی هر سال سرمایه‌گذاری‌های انجام شده از محل سرمایه و ذخایر فنی و ذخایر و اندوخته‌های قانونی خود را به تفکیک تعیین و ضمیمه صورتهای مالی به بیمه مرکزی ایران ارسال کنند.

شورای عالی بیمه در اجرای تبصره 2 ماده 2 مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1379/6/8 هیأت وزیران، در جلسه مورخ 1382/4/3 که با حضور نماینده دبیر شورای عالی مناطق آزاد تشکیل شد ضوابط اعطای نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی در مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران را مشتمل بر 6 ماده و یک تبصره به شرح ذیل تصویب نمود.

ماده 1- اشخاص حقیقی متقاضی نمایندگی مؤسسات بیمه مناطق آزاد باید واجد شرایط ذیل باشند:

الف - دارا بودن حداقل مدرک دیپلم و تجربه کافی در زمینه فعالیتهای بیمه‌ای به تشخیص مؤسسه بیمه.

ب - انجام خدمت وظیفه عمومی و یا داشتن معافیت دائم برای اتباع ذکور ایرانی.

پ - عدم اعتیاد به مواد مخدر و سابقه محکومیت مؤثر کیفری به گواهی مراجع ذی ربط.

ت - عدم شهرت به نادرستی و نداشتن سوابق سوء حرفه‌ای.

ث - عدم اشتغال به کار در سایر مشاغل در مناطق آزاد و یا سایر مناطق کشور.

تبصره - تدریس در دانشگاهها و مؤسسات آموزشی مستثنی می‌باشد.

ج - موفقیت در آزمون تخصصی بیمه مرکزی ایران.

ماده 2- نحوه فعالیت نماینده در مناطق آزاد تابع قرارداد فی مابین وی و مؤسسه بیمه و با رعایت مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و سایر قوانین و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده 3- قرارداد نمایندگی باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

الف - مشخصات و نشانی طرفین قرارداد

ب - حدود اختیارات و وظایف متقابل نماینده و مؤسسه بیمه

پ - نرخ کارمزد به تفکیک رشته‌های مختلف بیمه‌ای

ت - مدت قرارداد

ث - میزان و نوع تضمین دریافتی از نماینده به منظور تأمین و تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان، مؤسسه بیمه و یا ذی نفع بیمه‌نامه.

ج - ممنوعیت انعقاد قرارداد نمایندگی با سایر مؤسسات بیمه در مدت اعتبار قرارداد

چ - موارد محدود نمودن فعالیت، تعلیق یا فسخ قرارداد

ح - در قرارداد نمایندگی بایستی موارد ذیل مورد تأکید قرار گیرد:

- نماینده مسؤول جبران خسارات مستقیم و یا غیرمستقیم ناشی از عمد، تقصیر، غفلت و یا قصور خود، کارکنان و بازاریابهای تابع در رابطه با عملیات بیمه‌ای موضوع قرارداد نمایندگی می‌باشد. در هر حال مفاد این ماده نافی مسؤولیت مؤسسه بیمه در برابر بیمه‌گذاران نخواهد بود - نماینده بیمه باید از رقابت مکارانه و ناسالم با مؤسسات بیمه، دلالتان رسمی و سایر نمایندگان بیمه و نیز انجام تبلیغات سوء علیه مؤسسات بیمه خودداری نماید.

- پرداخت حق بیمه به نماینده در حکم پرداخت به مؤسسه بیمه بوده و امضای نماینده ذیل اسناد بیمه‌ای به منزله امضای مؤسسه بیمه می‌باشد.

- مرجع رسیدگی به اختلاف مؤسسه بیمه و نماینده، بیمه مرکزی ایران می‌باشد.

- در صورتی که شورای عالی بیمه مقررات جدیدی وضع نماید، مقررات مذکور از تاریخ تصویب بر شرایط قرارداد حاکم خواهد بود

ماده 4- مؤسسه بیمه مکلف است حداکثر یک ماه پس از انعقاد قرارداد نمایندگی بیمه، یک نسخه رونوشت آن را به بیمه مرکزی ایران ارسال نماید.

ماده 5- مؤسسه بیمه موظف است برای نمایندگان خود پروانه نمایندگی صادر نماید.

مدت اعتبار پروانه سه سال بوده و تمدید آن بلامانع است.

در هر صورت مدت اعتبار پروانه نمایندگی نمی تواند بیشتر از مدت اعتبار قرارداد نمایندگی باشد.

ماده 6- در صورت عدم رعایت ضوابط تعیین شده در این مصوبه از سوی مؤسسه بیمه و همچنین عدم رعایت مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد از طرف نماینده بنا به اعلام بیمه مرکزی ایران، مؤسسه بیمه موظف است نسبت به تعلیق یا فسخ قرارداد نماینده اقدام نماید.

آیین نامه شماره 49

نمونه صورتهای مالی مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1382/4/3

شورای عالی بیمه در اجرای بند الف ماده 21 مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب هیأت محترم وزیران در جلسه مورخ 1382/4/3 که با حضور نماینده دبیر شورای عالی مناطق آزاد تشکیل شد تصویب نمود که مؤسسات بیمه موضوع مقررات فوق حسابها و صورتهای مالی خود را براساس نمونه ای که در جلسه مورخ 1369/12/20 شورای عالی بیمه به تصویب رسیده است تنظیم نمایند.

هرگونه اصلاح در مصوبه مذکور شامل مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق آزاد نیز خواهد گردید.

آیین نامه شماره 50

اعطای پروانه و نحوه فعالیت مؤسسات ارزیابی خسارت بیمه ای

مصوب 1382/4/3 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه در اجرای بند 5 ماده 17 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری در جلسه مورخ 1382/4/3 آیین نامه اعطای پروانه و نحوه فعالیت مؤسسات ارزیابی خسارت بیمه ای را در ده ماده و سه تبصره به شرح زیر تصویب نمود:

ماده 1- مؤسسه ارزیابی خسارت بیمه ای شخص حقوقی است که طبق این آیین نامه وظیفه بررسی و تحقیق در مورد علت و مقدار خسارت و تشخیص میزان تعهد بیمه گر طبق شرایط بیمه نامه و نیز مذاکره برای تعدیل و تسویه خسارت یا خسارت های مورد ادعا را به عهده دارد.

تبصره - بیمه مرکزی ایران می تواند به اشخاص حقیقی واجد شرایط مندرج در ماده 3 این آیین نامه پروانه ارزیابی خسارت در یک رشته معین بدهد. اینگونه ارزیابان نیز مشمول ضوابط این آیین نامه خواهند بود.

ماده 2- ثبت مؤسسه ارزیابی خسارت منوط به آن است که بیمه مرکزی ایران اساسنامه آن را تأیید و موافقت کتبی خود را اعلام نماید.

ماده 3- برای دریافت پروانه ارزیابی خسارت در یک یا چند رشته بیمه ای، مؤسسين و شرکا باید واجد شرایط زیر باشند:

1- تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.

2- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سابقه ارتکاب یا معاونت در یکی از جرایم موضوع ماده 64 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری.

3- داشتن حسن شهرت و موفقیت در آزمون کتبی و شفاهی بیمه مرکزی ایران.

4- داشتن حداقل مدرک تحصیلی لیسانس.

5 (اصلاحی 1383/12/18)²⁴¹ - داشتن دو سال سابقه کار مفید بیمه‌ای به تشخیص بیمه مرکزی ایران یا دو سال سابقه کار مفید در تعیین و کارشناسی خسارت و طی موفقیت‌آمیز دوره آموزشی به مدت 40 ساعت.

6- عدم اعتیاد به مواد مخدر به تأیید مراجع ذی‌ربط.

7- انجام خدمت وظیفه عمومی و یا ارائه برگ معافیت دائم یا خرید خدمت وظیفه عمومی برای آقایان.

تبصره - اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل مؤسسه الزاماً از بین مؤسسين و شرکا انتخاب خواهند شد.

ماده 4 - مؤسسين و شرکای مؤسسه ارزیابی خسارت نمی‌توانند عضو هیأت مدیره، مدیرعامل، یا کارمند شرکت‌های بیمه، شرکت‌های نمایندگی یا کارگزاری بیمه و دفاتر ارتباطی بوده یا نماینده یا کارگزار بیمه باشند.

ماده 5 - بیمه مرکزی ایران مؤسسات ارزیابی خسارت را با توجه به توان تخصصی آنها رتبه‌بندی خواهد کرد.

ماده 6 - مؤسسه ارزیابی خسارت برای دریافت پروانه فعالیت باید تضمینی به صورت وجه نقد یا ضمانتنامه بانکی یا وثیقه ملکی یا بیمه نامه مناسب و یا ترکیبی از موارد یاد شده به منظور حسن انجام کار و تضمین حقوق شرکت‌های بیمه، بیمه‌گذار یا سایر اشخاص ذی‌نفع به ترتیبی که بیمه مرکزی ایران متناسب با رتبه مؤسسه مشخص می‌نماید نزد بیمه مرکزی ایران تودیع نماید.

ماده 7 - مؤسسه ارزیابی خسارت موظف است گزارش خود را به صورت مستدل و مستند که حداقل شامل موارد زیر باشد تهیه و حسب مورد به شرکت بیمه و یا بیمه‌گذار ارائه نماید:

1- مشخصات کامل مکان، زمان و علت وقوع خسارت، مبلغ خسارت تحقق یافته و خطر یا حادثه ای که منجر به وقوع خسارت شده است.
2- انطباق خسارت با شرایط قرارداد بیمه و تعیین مبلغ خسارت قابل پرداخت توسط بیمه‌گر و علت تفاوت (احتمالی) بین مبلغ خسارت تحقق یافته و قابل پرداخت.

3- امکان تحقق شرایط جانشینی و حدود خسارت قابل بازیاخت توسط بیمه‌گر.

ماده 8 - مؤسسه ارزیابی خسارت، مؤسسين و شرکا همچنین اقارب نسبی و سببی درجه 1 از طبقه اول آنان نباید هیچ‌گونه نفع مستقیم یا غیرمستقیم در خسارت تحت ارزیابی خود داشته باشند.

ماده 9 - در صورت تخلف مؤسسه ارزیابی خسارت از قوانین، مقررات و ضوابط مربوط و یا از دست دادن صلاحیت لازم، بیمه مرکزی ایران می‌تواند با تصویب هیأت عامل پروانه فعالیت آن را معلق یا لغو نماید.

ماده 10 (اصلاحی 1383/12/18)²⁴² - از اول تیر ماه 1383 شرکت‌های بیمه مجاز به استفاده از خدمات مؤسسات و اشخاصی که دارای پروانه ارزیابی خسارت از بیمه مرکزی ایران نیستند برای امر ارزیابی خسارت نمی‌باشند. اما استفاده از کارشناسان شرکت و یا متخصصین فنی در رشته‌های مختلف برای برآورد میزان خسارت بلامانع است.

تبصره - آن دسته از مؤسسات معتبر ارزیابی خسارت که در خارج از ایران به ثبت رسیده‌اند و به صورت بین‌المللی فعالیت می‌نمایند از شمول این ماده مستثنی هستند.

آیین‌نامه شماره 51

آیین‌نامه قرارداد گروهی بیمه اعتبار داخلی

²⁴¹ - اصلاح این بند به موجب آیین‌نامه شماره 50/1 صورت گرفته است.

²⁴² - اصلاح این ماده به موجب آیین‌نامه شماره 50/1 صورت گرفته است.

مصوب 1382/9/18 با اصلاحات بعدی

شورای عالی بیمه بر اساس بند 3 ماده 17 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری، در جلسه مورخ 1382/9/18، آیین نامه قرارداد گروهی بیمه اعتبار داخلی را در هفده ماده و سه تبصره به شرح زیر تصویب نمود.

ماده 1 - در این آیین نامه منظور از «اعتبار» ظرفیت بدهی یک مشتری است که از طرف بنگاه های اقتصادی در قبال ارائه کالا و خدمات یا بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری که مجوز بانک مرکزی را دارند به صورت تسهیلات مالی در اختیار مشتریان قرار گرفته و مطالبات ناشی از این فعالیت ها در معرض ریسک عدم بازپرداخت قرار می گیرند.

ماده 2 - شرکت های بیمه موظفند قراردادهای بیمه اعتبار را در چارچوب ضوابط این آیین نامه به صورت گروهی و فقط با اشخاص حقوقی مذکور در ماده 1 مشروط به اینکه فعالیت های اقتصادی آنها متضمن ریسک عدم بازپرداخت مطالبات ناشی از اعتبارات اعطایی آنها باشد، منعقد نمایند.

تبصره - شرایط عمومی و خصوصی بیمه اعتبار توسط هر یک از شرکت های بیمه در چارچوب ضوابط این آیین نامه تنظیم می شود.

ماده 3 - شرکت های بیمه باید در قراردادهای بیمه اعتبار بیمه گذار را مکلف به انجام موارد زیر نمایند.

1-3 قبل از اعطای اعتبار، سابقه و وضعیت مالی اعتبارگیرنده را ارزیابی و از توانایی مالی و حسن سابقه وی در بازپرداخت اعتبار اعطایی اطمینان حاصل نمایند.

2-3 از هر اعتبارگیرنده حداقل معادل صد و بیست درصد مجموع اعتبار اعطایی و کارمزد متعلقه تضمین معتبر یا وثیقه اخذ نموده و یا حسب مورد، موضوع مورد معامله را در رهن یا مالکیت خود نگه دارند.

3-3 برای مجموع اعتبار اعطایی در بخش خاصی از فعالیت و تمام اعتبار گیرندگان آن بخش، تقاضای بیمه نماید. تقاضای بیمه گذار در صورتی پذیرفته می شود که تعداد اعتبارات اعطایی در طول یک سال بیش از بیست و پنج مورد باشد.

4-3 در مورد فروش اقساطی یا اجاره به شرط تملیک، حداقل بیست درصد ارزش موضوع مورد معامله را به صورت نقدی از اعتبار گیرنده دریافت نماید.

5-3 در قراردادهای گروهی فروش اقساطی تعداد دفعات فروش در هر سال نباید کمتر از بیست و پنج مورد باشد.

ماده 4 - حداکثر تعهد شرکت بیمه معادل هفتاد و پنج درصد مجموع اعتبار اعطایی و کارمزد متعلقه خواهد بود و بیست و پنج درصد سهم بیمه گذار قابل بیمه نخواهد بود.

تبصره - در مواردی که وثیقه ملکی یا سند ملکی و یا اسناد مالی تضمین شده توسط دولت یا بانک مرکزی در رهن بیمه گذار قرار گیرد سهم بیمه گذار از خسارت تا پانزده درصد قابل کاهش است.

ماده 5 - اعتباراتی مشمول این آیین نامه قرار می گیرد که دوره بازپرداخت آنها بیش از پنج سال نباشد.

ماده 6 - در صورتی که اعتبارگیرنده تا سی روز بعد از سررسید پرداخت بدهی یا هر قسط، وجه آن را پرداخت نکند بیمه گذار موظف است با ارسال تذکر کتبی وجه پرداخت نشده را مطالبه نماید.

ماده 7 - در صورتی که اعتبارگیرنده ظرف مدت سه ماه بعد از سر رسید، تمام یا بخشی از مطالبات مربوط را پرداخت نکند بیمه گذار موظف است ظرف پانزده روز پس از انقضای مدت مذکور، به صورت مکتوب و مستند به شرکت بیمه اعلام خسارت نماید.

ماده 8 - شرکت بیمه پس از قبول یا پرداخت خسارت می تواند جهت بازیافت خسارت پرداخت شده به اعتبارگیرنده یا ضامن وی مراجعه نماید. بیمه گذار موظف است تمام تضمین های اخذ شده و یا وثایق مربوط را در اختیار شرکت بیمه قرار دهد و حقوق خود نسبت به استفاده از آنها را به شرکت بیمه منتقل نماید. شرکت بیمه موظف است پس از تامین مطالبات خود مابه التفاوت را به بیمه گذار مسترد کند.

ماده 9 - چنانچه به دلیل وقایعی نظیر جنگ، شورش، بحران اقتصادی، بلایای طبیعی و یا شرایط فورس ماژور، بخش قابل توجهی از اعتبار گیرندگان (به تشخیص شورای عالی بیمه) نتوانند بدهی یا قسط خود را بپردازند، بیمه گر تعهدی نسبت به جبران خسارت نخواهد داشت.

ماده 10 - بیمه اعتبار فروش اقساطی یا اجاره به شرط تملیک برای مواردی مجاز است که موضوع فروش یا اجاره به اندازه ارزش روز آن و برای طول دوره بازپرداخت اقساط یا اجاره، تحت پوشش بیمه های رایج برای حوادثی که آن را تهدید می کند قرار گیرد.

ماده 11 - نمایندگان و کارگزاران بیمه می توانند نسبت به عرضه این بیمه اقدام نمایند لیکن صدور این بیمه نامه صرفاً در شعب شرکت بیمه انجام خواهد شد.

ماده 12 - قرارداد بیمه برای مدت یک سال منعقد خواهد شد و در صورتی که حداقل یک ماه قبل از خاتمه قرارداد هر یک از طرفین عدم تمایل خود را به تمدید قرارداد اعلام نکنند قرارداد برای سال بعد با همان شرایط تمدید خواهد شد.

ماده 13 - هر یک از طرفین قرارداد بیمه می تواند با اخطار کتبی سی روزه نسبت به فسخ آن اقدام نمایند.

ماده 14 - سقف پوشش بیمه برای هر یک از اعتبار گیرندگان حقیقی پانصد میلیون ریال و برای هر یک اعتبار گیرندگان حقوقی سه میلیارد ریال خواهد بود. در هر حال سقف تعهد شرکت بیمه در مقابل بیمه گذار در هر قرارداد با رعایت حداکثر ظرفیت نگهداری ریسک براساس اساسنامه شرکت بیمه نباید از سیصد میلیارد ریال بیشتر باشد.

تبصره (اصلاحی 1382/11/14)²⁴³ - بیمه مرکزی ایران می تواند هر سال سقف پوشش بیمه ای را برای اشخاص حقیقی و حقوقی متناسب با شاخص قیمت خرده فروشی افزایش دهد. و یا با تقاضای هر یک از شرکتهای بیمه برای ارائه بیمه با پوشش بیشتر از سقف مقرر در این ماده موافقت کند.

ماده 15 - حداقل نرخ حق بیمه این نوع بیمه برحسب نوع تضمین و مدت بازپرداخت اعتبار به ترتیب زیر است:

الف) اعتبارهایی که برای تضمین آنها وثیقه اخذ شده یا مورد معامله در مالکیت بیمه گذار است و مدت بازپرداخت حداکثر یک سال است پنج در هزار مجموع اعتبار و سود متعلقه و چنانچه مدت بازپرداخت بیشتر از یک سال باشد به ازای هر ماه، یک دهم در هزار به حداقل نرخ اضافه می شود.

ب) اعتبارهایی که برای تضمین آنها چک و سفته اخذ شده است و مدت بازپرداخت حداکثر یک سال است هفت و نیم در هزار مجموع اعتبار و سود متعلقه و چنانچه مدت بازپرداخت بیشتر از یک سال باشد به ازای هر ماه، یک دهم در هزار به حداقل نرخ اضافه می شود.

ماده 16 - شرکتهای بیمه موظفند فهرست اعتبار گیرندگان بدحساب را به بیمه مرکزی ایران گزارش نمایند تا در اختیار سایر شرکتهای بیمه قرار گیرد.

ماده 17 - کارمزد اتکایی اجباری قراردادهای گروهی بیمه اعتبار پنج درصد خواهد بود.

مصوبه شورای عالی بیمه

آیین نامه شماره 52

مصوب 1382/10/23

شورای عالی بیمه در اجرای بند 3 ماده 17 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری قرارداد بیمه مسؤولیت متصدیان حمل داخلی مشتمل بر 13 ماده و 3 تبصره را به شرح زیر در جلسه مورخ 1382/10/23 تصویب نمود:

²⁴³ - اصلاح این تبصره به موجب آیین نامه شماره 51/1 صورت گرفته است.

قرارداد بیمه مسؤلیت متصدیان حمل و نقل داخلی

شماره قرارداد .....

این قرارداد بین شرکت سهامی بیمه ..... (به عنوان بیمه‌گر) از یک طرف و شرکت حمل و نقل داخلی..... به نشانی ..... (به عنوان بیمه‌گذار) از طرف دیگر با رعایت قانون بیمه مصوب سال 1316 به شرح زیر منعقد می‌شود:

ماده 1- موضوع قرارداد

موضوع قرارداد عبارت است از بیمه مسؤلیت بیمه‌گذار در قبال ارسال کنندگان و یا صاحبان کالا به استناد بارنامه‌های صادره، که ناشی از تحقق خطرات بیمه شده در این قرارداد بوده و بیمه‌گذار به عنوان متصدی حمل و نقل مسؤل جبران آن‌ها شناخته شود.

ماده 2- شروع و خاتمه تعهدات بیمه‌گر

تعهدات بیمه‌گر تحت این قرارداد پس از تکمیل بارگیری کالا در مبدأ، آغاز و همزمان با شروع تخلیه در مقصد مندرج در بارنامه خاتمه می‌یابد.

ماده 3- حدود و میزان تعهد بیمه‌گر

بیمه‌گر طبق شرایط این قرارداد و مشروط به انجام کلیه وظایف و تعهدات بیمه‌گذار به شرح مندرج در ماده 8 متعهد جبران خسارتهایی است که در نتیجه وقوع حوادث زیر به محمولات مورد حمل وارد و مسؤلیت جبران آن به عهده بیمه‌گذار باشد:

1-3 تصادف و واژگونی وسیله نقلیه و یا برخورد کالا با شیئی ثابت.

2-3 خسارتهای وارد به کالا در اثر پرتاب شدن از روی وسیله نقلیه.

3-3 آتش سوزی، صاعقه و انفجار وسیله نقلیه.

4-3 سرقت کلی محموله با وسیله نقلیه.

تبصره- بیمه‌گر در مجموع تا بیست درصد تعهدات خود متعهد جبران هزینه‌های زیر نیز خواهد بود:

1- هزینه‌های لازم و متعارف جهت نجات کالا و جلوگیری از توسعه خسارت پس از وقوع حادثی که جبران زیان آن در تعهد بیمه‌گر باشد.

2- هزینه دادرسی و دفاع از بیمه‌گذار که به صورت متعارف در ارتباط با خطرات بیمه شده در مراجع قضایی ثبت شده باشد.

ماده 4- استثنائات

جبران خسارتهایی که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم در نتیجه عوامل زیر به کالای مورد حمل وارد آمده باشد در تعهد بیمه‌گر نیست:

1-4 جعل اسناد و خیانت در امانت و هر نوع عمل عمد یا مجرمانه بیمه‌گذار (شامل کارکنان و نمایندگان وی)، راننده و یا کمک راننده وسیله نقلیه.

2-4 حوادث طبیعی مانند سیل، طوفان، زلزله، آتشفشان.

3-4 جنگ، شورش، اعتصاب، بلوا، ضبط و مصادره.

4-4 تشعشعات رادیواکتیو و فعل و انفعالات هسته‌ای.

5-4 عیب ذاتی و یا خودسوزی کالاها.

6-4 هرگونه خسارت غیرمستقیم و عدم‌النتفع و کاهش ارزش کالا در بازار.

7-4 حمل کالاهای قاچاق و غیرمجاز.

8-4 خسارت هنگام تخلیه و بارگیری.

9-4 عدم صلاحیت راننده برای رانندگی وسیله نقلیه با توجه به نوع گواهینامه.

10-4 ریزش، روندگی، آبدیدگی، مگر این که ناشی از تحقق خطرات مذکور در ماده (3) باشد.

11-4 کاهش طبیعی وزن محموله.

4-12- سرقت قسمتی از محموله و یا هر نوع سرقت ناشی از خیانت در امانت.

4-13- فقدان کالا.

4-14- تغییر وسیله حمل جز با موافقت قبلی بیمه گر.

4-15- خسارت وارده به علامت و بسته بندی کالا.

تبصره- خسارت ناشی از تخلیه و بارگیری و آبدیدگی مشروط به پرداخت حق بیمه اضافی قابل پوشش خواهد بود.

ماده 5 - نرخ حق بیمه

5-1- نرخ حق بیمه هر بارنامه (حمل) برای محموله های تا ارزش پنجاه میلیون ریال معادل 0/5 در هزار ارزش محموله.

5-2- نرخ حق بیمه بارنامه هایی که ارزش محموله آن بیش از پنجاه میلیون ریال باشد 0/2 در هزار نسبت به مازاد مبلغ پنجاه میلیون ریال محاسبه شده و به مبلغ حق بیمه بند 5-1 اضافه می شود.

5-3- در مواردی که بیمه گذار منحصراً آهن آلات، غلات، علوفه، سنگ های معدنی، گچ و سیمان و یا سایر مصالح ساختمانی را به صورت فله حمل می نماید نرخ حق بیمه به نصف تقلیل می یابد.

5-4- بیمه گذار متعهد است در تاریخ شروع قرارداد مبلغ ..... ریال به عنوان سپرده حق بیمه به بیمه گر بپردازد. این سپرده تا پایان قرارداد نزد بیمه گر باقی خواهد ماند.

5-5- بیمه گذار موظف است مالیات و یا عوارضی که طبق قوانین و یا مقررات در ارتباط با این قرارداد ملزم به پرداخت آن است را در هر مورد محاسبه و علاوه بر حق بیمه متعلقه به بیمه گر پرداخت نماید.

ماده 6- مشارکت در منافع

در صورتی که در پایان هر دوره یکساله قرارداد مشخص شود که نسبت مجموع خسارت های پرداختی و معوق به حق بیمه دریافتی هر قرارداد کمتر از پنجاه درصد است بیمه گر می تواند حداکثر معادل 10 درصد حق بیمه آن قرارداد را به عنوان مشارکت در منافع به بیمه گذار پرداخت نماید.

ماده 7- خسارت سهم بیمه گذار

در خسارت ناشی از سرقت کلی محموله جبران بیست درصد خسارت به عهده بیمه گذار است و باید توسط وی به صاحب کالا پرداخت گردد.

ماده 8- تعهدات بیمه گذار

بیمه گذار متعهد است:

8-1- برای کلیه محمولات به صورت مسلسل (پشت نمره) بارنامه جاده ای داخلی وزارت راه و ترابری صادر نموده و مسئولیت خود را در قبال ارسال کننده و یا صاحبان محمولات مذکور را تحت شرایط این قرارداد، بیمه نماید.

8-2- یک نسخه از تصویر (کپی) حواله سازمان پایانه ها و حمل و نقل کشور را که برای دریافت بارنامه به نام وی (بیمه گذار) صادر می گردد همواره و حداکثر تا پنج روز بعد از تاریخ صدور حواله به بیمه گر تحویل نماید.

8-3- فهرست کلیه بارنامه های صادره طی هر روز را با ذکر شماره سریال، مبدأ، مقصد، نوع و ارزش محموله، میزان حق بیمه تا پایان وقت اداری همان روز و حداکثر در آغاز وقت اداری روز بعد به بیمه گر اعلام و حق بیمه مربوط به بارنامه های صادره را ظرف 3 روز پس از پایان هر هفته به بیمه گر پرداخت نمایند. چنانچه بیمه گذار تا پایان مهلت مقرر در این بند نسبت به اعلام مشخصات بارنامه های صادره اقدام نکند و یا حق بیمه مربوط را ظرف مدت تعیین شده نپردازد بیمه گر متعهد جبران خسارت احتمالی نخواهد بود.

8-4- ارزش محموله و میزان حق بیمه را در بارنامه درج کند.

8-5- هم زمان با صدور بارنامه مدارک رانندگان و خودروها را کنترل نماید.

8-6- در ذیل حواله بار، مشخصات راننده شامل نام و نام خانوادگی، شماره دفترچه کار، شماره گواهینامه، نشانی محل سکونت و شماره تلفن وی را درج نماید.

8-7- سوابق بارنامه‌های مورد نظر را حداقل تا یک سال نزد خود نگهداری نموده و هر زمان که بیمه‌گر درخواست نماید، اطلاعات مورد نیاز را در اختیار وی قرار دهد.

8-8- مراقبت‌های لازم را که هر کس عرفاً از منافع خود به عمل می‌آورد، نسبت به محموله و حفظ حقوق و منافع بیمه‌گر به عمل آورد و کالای مورد حمل را در مسیرهای مجاز و متعارف، با رعایت قوانین و مقررات حمل و نقل داخلی در مدت زمان متعارف حمل و به مقصد برساند.

8-9- در صورت وقوع حادثه موارد زیر را رعایت نماید:

8-9-1- مراتب را در اولین فرصت و حداکثر تا پنج روز بعد از تاریخ اطلاع به طور کتبی به اولین و نزدیک‌ترین شعبه بیمه‌گر اطلاع دهد.

8-9-2- هیچ‌گونه مسؤولیتی را نسبت به حادثه و خسارت، بدون جلب موافقت بیمه‌گر قبول نکند.

8-9-3- بدون اطلاع و موافقت بیمه‌گر، تغییری در وضعیت خسارت به عمل نیاورد مگر اقدامات و تغییراتی که برای نجات کالا و جلوگیری از توسعه خسارت ضروری است و عرفاً باید انجام شود.

8-9-4- در صورت دریافت هرگونه اظهارنامه و احضاریه از دادگاه در خصوص مسؤولیت تحت پوشش این قرارداد سریعاً اوراق مذکور را جهت اطلاع به بیمه‌گر ارائه نماید.

8-10- اصل اسناد و مدارک زیر را تهیه و در اسرع وقت به بیمه‌گر تسلیم نماید.

8-10-1- گزارش مقامات انتظامی محل وقوع حادثه.

8-10-2- بارنامه و صورت مشخصات محموله.

8-10-3- فاکتور خرید محموله یا هرگونه مدارک قانونی دیگری که دال بر تعیین ارزش محموله باشد.

8-10-4- هرگونه ادعای خسارتی که از طرف مدعی به وی اعلام شده باشد.

8-10-5- هرگونه مدرک دیگری که برای تشخیص مسؤولیت بیمه‌گذار و یا میزان خسارت مؤثر بوده و یا به هر نحوی در رابطه با خسارت، مورد نیاز بیمه‌گر باشد.

ماده 9- حق جانشینی

بیمه‌گر در حدودی که خسارت وارده را قبول یا پرداخت می‌کند جانشین بیمه‌گذار بوده و حق دارد به شخص یا اشخاصی که مسؤولیت منفرد یا مشترک در بروز خسارت داشته باشند مراجعه و استیفای حق نماید.

تبصره- حق جانشینی در مورد خسارت‌های غیرعمدی ناشی از تقصیر رانندگان بیمه‌گذار اعمال نخواهد شد.

ماده 10- مقررات گوناگون

10-1- در صورت وقوع حادثه‌ای که موجب مسؤولیت بیمه‌گذار شود بیمه‌گر می‌تواند برای اعزام کارشناس جهت بازدید و برآورد خسارت اقدام نماید.

10-2- بیمه‌گر می‌تواند در تمام دعاوی حقوقی که علیه بیمه‌گذار در رابطه با مسؤولیت‌های ناشی از بارنامه‌های صادره (که جزو مسؤولیت تحت پوشش این قرارداد می‌باشد) در مراجع قضایی مطرح می‌شود، توسط وکیل مورد نظر خود از بیمه‌گذار دفاع و در مواردی که مصلحت بداند خارج از دادگاه، نسبت به پرداخت خسارت اقدام یا با زیان دیده توافق نماید. بدین منظور بیمه‌گذار به موجب این قرارداد به وکیل مورد نظر بیمه‌گر وکالت با حق توکیل می‌دهد.

10-3- بیمه‌گر موظف است ظرف 20 روز پس از دریافت مدارک لازم و یا صدور حکم قطعی دایر بر محکومیت بیمه‌گذار تعهدات خود را ایفا نماید.

- 10.4- خسارت براساس قیمت کالا در زمان بارگیری در مبدأ محاسبه می‌گردد و در غیاب چنین قیمتی، ارزش کالای مشابه در مبدأ حمل، مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت. به هر حال خسارت قابل پرداخت از حداکثر مبلغی که بر مبنای آن حق بیمه پرداخت شده است تجاوز نخواهد کرد.
- 10.5- خسارت ناشی از سرقت کلی محموله حداقل دو ماه بعد از اعلام خسارت تصفیه می‌شود.

ماده 11- مدت قرارداد

مدت اعتبار این قرارداد یک سال شمسی است که از ساعت 24 روز ..... شروع و در ساعت 24 روز..... منقضی می‌گردد و برای سال‌های بعد خود به خود تمدید خواهد شد مگر آن که هریک از طرفین لاقلاً یک ماه قبل از انقضای مدت، نظر خود را مبنی بر عدم تمایل به ادامه قرارداد به طرف دیگر اعلام نماید.

11-1- اعتبار قرارداد منوط به مهر و امضای طرفین و پرداخت سپرده از طرف بیمه‌گذار می‌باشد.

11-2- پس از انقضای قرارداد، تعهد طرفین نسبت به کلیه بارنامه‌هایی که در مدت اعتبار این قرارداد تحت پوشش قرار گرفته است ادامه خواهد یافت.

ماده 12- فسخ قرارداد

هر یک از طرفین قرارداد می‌توانند با اعلام کتبی و مهلت یک ماهه به طرف مقابل، قرارداد را فسخ نمایند.

ماده 13- نحوه حل و فصل اختلافات

هرگونه اختلاف ناشی از تعبیر، تفسیر و یا اجرای این قرارداد، در صورتی که از طریق مذاکره حل و فصل نشود، به کارشناس مرضی طرفین ارجاع خواهد شد و رأی کارشناس مزبور قطعی و برای طرفین لازم‌الاتباع است. در صورتی که طرفین در مورد انتخاب کارشناس واحد به توافق نرسند، موضوع به هیأت کارشناسی که به نحو زیر انتخاب خواهد شد ارجاع می‌گردد.

13-1- هر یک از طرفین یک نفر کارشناس اختصاصی تعیین و به طرف دیگر معرفی می‌نمایند.

13-2- کارشناسان اختصاصی قبل از بحث در موضوع مورد اختلاف به اتفاق کارشناس دیگری را به عنوان سرکارشناس انتخاب خواهند نمود.

13-3- رأی هیأت کارشناسی با اکثریت آرا معتبر و برای طرفین لازم‌الاتباع خواهد بود.

13-4- در صورتی که هر یک از طرفین تا 30 روز بعد از انتخاب و معرفی کارشناس طرف مقابل، کارشناس اختصاصی خود را تعیین نکند و یا کارشناسان اختصاصی تا 30 روز در مورد تعیین سرکارشناس به توافق نرسند، هریک از طرفین می‌توانند حسب مورد از دادگاه ذیصلاح درخواست تعیین کارشناس یا سرکارشناس بنمایند.

13-5- هر یک از طرفین در شروع رسیدگی، حق الزحمه کارشناس اختصاصی خود و پنجاه درصد از حق الزحمه سرکارشناس را پرداخت خواهند کرد و در خاتمه تمام هزینه‌های کارشناسی به عهده طرفی خواهد بود که رأی به زیان او صادر می‌گردد.

این قرارداد در 13 ماده و 3 تبصره و در دو نسخه که هر دو نسخه حکم واحد را دارند تنظیم و امضا گردید

شرکت سهامی بیمه ..... شرکت حمل و نقل داخلی .....

تصویب‌نامه‌ها

در مورد اجازه به وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی جهت

بیمه نمودن نامه‌رسانهای خارجی نسبت به حوادث

مصوب 1360/3/13 هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1360/3/13 بنا به پیشنهاد شماره 13138/256/450 مورخ 1360/2/8 وزارت نیرو تصویب نمودند: وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی مجازند نامه‌رسانهای خارجی خود را برابر ضوابط و مقررات مربوط از طریق شرکت سهامی بیمه ایران بیمه حوادث نمایند.²⁴⁴

اجازه بیمه کردن کارکنان گمرک در مقابل حوادث

مصوب 1362/6/16 هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1362/6/16 بنا به پیشنهاد شماره 3029 مورخ 1362/3/23 وزارت امور اقتصادی و دارایی و با توجه به نامه شماره 8-84/2089 مورخ 1362/5/3 سازمان برنامه و بودجه تصویب نمودند: گمرک ایران مجاز است کارکنان آن دسته از مشاغلی که به سبب ماهیت شغل در معرض خطر و حادثه می‌باشند با پرداخت حق بیمه از محل بودجه عمومی در مقابل حوادث، بیمه دسته‌جمعی نماید.²⁴⁵ تشخیص این‌گونه مشاغل توسط کمیسیون مرکب از نمایندگان سازمان امور اداری و استخدامی کشور سازمان برنامه و بودجه و گمرک ایران خواهد بود.

اجازه بیمه کردن کادر فنی و صحرائی سازمان دامپزشکی در مقابل

حوادث ناشی از کار به سازمان مزبور

مصوب 1362/8/29 هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1362/8/29 بنا به پیشنهاد شماره 670/6229/19023 مورخ 1362/7/11 وزارت کشاورزی و عمران روستایی تصویب نمودند که سازمان دامپزشکی کشور مجاز است نسبت به بیمه نمودن کادر فنی و صحرائی خود در مقابل حوادث ناشی از کار به شرط وجود اعتبار اقدام نماید.²⁴⁶

تصویبنامه راجع به مأموریت کارکنان دولت

²⁴⁴ - گرچه مفاد تصویبنامه امر استخدامی و رفاهی عده‌ای از کارکنان است ولی از آنجا که مقررات اجرایی و ماهوی امر بیمه بر مصادیق آن حاکم است اقدام به درج این تصویبنامه و موارد مشابه گردیده است. ضمناً جهت اطلاع از مقررات بیمه حوادث اشخاص (انفرادی) به آیین‌نامه شماره 23 مصوب 1368/8/22 شورای عالی بیمه و آیین‌نامه شماره 24 مصوب 1368/11/16 شورای مذکور مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

²⁴⁵ - به زیرنویس تصویبنامه 1360/3/13 و ماده (4) آیین‌نامه شماره (24) راجع به بیمه‌نامه حوادث گروهی مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

²⁴⁶ - به زیرنویس تصویبنامه 1360/3/13 و ماده (4) آیین‌نامه شماره (24) راجع به بیمه‌نامه حوادث گروهی مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

مصوب 1375/11/17 هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1375/11/17 به استناد ماده (51) قانون استخدام کشوری مصوب 1345- تصویب نمود:²⁴⁷

کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات دولتی که مقررات خاصی در زمینه بیمه مأموران ثابت خارج از کشور ندارند، موظفند آن دسته از کارکنان خود را که برای مدت بیش از سه ماه به مأموریت خارج از کشور اعزام می‌شوند، همچنین افراد تحت تکفل آنها را در صورت همراه بودنشان - نزد شرکتهای بیمه معتبر در کشور محل اقامت آنان بیمه کنند.

در صورتی که در کشور محل مأموریت چنین شرکتهایی وجود نداشته باشد، اشخاص یادشده برای دریافت هزینه‌های مربوط و برخورداری از تسهیلات موضوع این تصویب‌نامه، باید اصل اسناد هزینه معالجه و مراجعه به مراکز درمانی کشور محل اقامت خود را پس از تأیید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در محل یادشده برای دستگاه دولتی متبوع خود ارسال کنند.

از مجموع حق بیمه یا هزینه معالجه، 75% توسط دستگاه دولتی و باقیمانده آن توسط مأمور پرداخت می‌شود.²⁴⁸

از تصویب‌نامه در خصوص اتخاذ تصمیماتی در خصوص سیاستهای مصوب

طرح ساماندهی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1377/5/21 هیأت وزیران

دستگاه یا دستگاههای مسؤول هریک از بندهای زیر مکلفند حسب مورد، نسبت به اجرا، تهیه گزارش، تهیه و ابلاغ دستورالعمل و در صورت لزوم پیشنهاد لایحه یا مقررات لازم به صورتی که اهداف مندرج در بند مربوط محقق گردد اقدام نمایند:

6 - به منظور حمایت از روش استفاده از اعتبارات اسنادی ریالی برای معاملات داخلی بین اشخاص حقیقی و حقوقی، شرکتهای بیمه مجازند نسبت به پوشش بیمه‌ای این‌گونه اعتبارات اسنادی اقدام و خطرپذیری (ریسک) بانکها را در مورد اعتباراتی که افتتاح می‌کنند، بیمه نمایند.

شرایط، ضوابط، تعرفه‌ها، فرانشیز و نحوه بیمه کردن اعتبارات اسنادی را بیمه مرکزی ایران تهیه و برای تصویب به مراجع ذیصلاح ارائه می‌نماید.

25 - عملکرد صندوق بیمه صادرات و صندوق ضمانت صادرات، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت بازرگانی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بررسی و ضمن تقویت نقاط قوت صندوقهای مذکور، تصمیمات و اقدامات مورد نیاز برای فعال کردن آنها، یا اجازه فعال شدن مراکز مشابه از طریق بانکها یا شرکتهای بیمه یا بخش خصوصی به صورت رقابتی داده شود.

49 - بیمه مرکزی ایران مکلف است نسبت به تهیه طرحهای لازم برای ارتقای کیفی و ترویج بیمه‌های رایج همچنین معرفی و برقراری کردن بیمه‌های جدید از قبیل توسعه بیمه‌های زندگی، بیمه بازار سرمایه و بورس، توسعه عملیات بیمه اتکایی قبولی، بیمه پروژه‌ها و منابع و سرمایه‌های ملی، توسعه بیمه هزینه‌های بیمارستانی، بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری، بیمه خدمات مهندسی، توسعه بیمه منازل مسکونی و بیمه خدمات و محصولات کشاورزی اقدام نماید و طرحهای تهیه شده را پس از تأیید شورای عالی بیمه، اجرا کند.

تصویب‌نامه در خصوص افزایش مبلغ بیمه موضوع ماده (10) آیین‌نامه اجرایی

قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه

موتوری در مقابل شخص ثالث مصوب 1347²⁴⁹

مصوب 1377/6/11 هیأت وزیران

1 - حداقل مبلغ بیمه موضوع ماده (10) آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث²⁵⁰ برای جبران خسارتهای بدنی برای هر نفر از مبلغ 60/000/000 ریال به 80/000/000 ریال افزایش می‌یابد، تعهد شرکتهای بیمه در مورد

²⁴⁷ - ماده (51) قانون استخدام کشوری مصوب 1345 - دولت مکلف است به طریق مقتضی وسایل بهداشت و درمان مستخدمین رسمی و خانواده آنان را فراهم کند.

²⁴⁸ - به زیرنویس تصویب‌نامه 1360/3/13 و آیین‌نامه شماره 26 مصوب 1370/11/26 شورای عالی بیمه مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

²⁴⁹ - به تصویب‌نامه مصوب 1382/11/19 و مصوبات جلسه 1378/3/29 و 1383/2/19 شورای اقتصاد مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

تعداد زیاندیدگان خارج از وسیله نقلیه بیمه شده نامحدود و در مورد سرنشینان آن محدود به ظرفیت مجاز وسیله نقلیه خواهد بود، حداقل مبلغ بیمه در مورد خسارتهای مالی در هر حادثه 2/000/000 ریال می باشد.

2- نرخ حق بیمه به میزان 30% افزایش می یابد.

تبصره 1 - در صورتی که در مدت اعتبار بیمه نامه، خسارتی اعلام نشود و موجب پرداخت خسارتی از طرف بیمه گر نگردد، هنگام تجدید بیمه نامه به بیمه گذاران به شرح زیر تخفیف داده می شود:

- برای یک سال عدم خسارت 5% حق بیمه سالانه.

- برای دو سال عدم خسارت 10% حق بیمه سالانه.

- برای سه سال عدم خسارت 15% حق بیمه سالانه.

تبصره 2 - حق بیمه آن دسته از بیمه گذاران شخص ثالث که در مدت اعتبار بیمه نامه یکساله بیش از یک بار موجب خسارت شوند، هنگام تجدید بیمه نامه، با توجه به تعرفه مورد عمل به شرح زیر افزایش می یابد:

- دوبار خسارت 20% حق بیمه سالانه.

- سه بار خسارت 40% حق بیمه سالانه.

- چهار بار خسارت 60% حق بیمه سالانه.

- بیش از چهار بار خسارت 100% حق بیمه سالانه.

3 - اختیارات هیأت وزیران ناشی از ماده (6) قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب 1347/9/26، به وزرای عضو مجمع عمومی بیمه مرکزی تفویض می شود.

پیشنهاد درخصوص ماده (6) مذکور از سوی شورای عالی بیمه به مجمع عمومی بیمه مرکزی ارائه می گردد و ملاک تصمیم گیری موافقت اکثریت وزرای عضو مجمع می باشد و مصوبات آن در صورت تأیید رئیس جمهور با رعایت ماده (19) آیین نامه داخلی هیأت دولت قابل صدور خواهد بود.

مصوبه شورای اقتصاد راجع به افزایش نرخ حق بیمه²⁵¹

مصوب 1378/3/29

درخواست شماره 2168 مورخ 1378/2/19 معاونت امور حقوقی و مجلس ریاست جمهوری درخصوص لزوم تصویب شورای اقتصاد در مورد بند 2 تصویب نامه شماره 39359/ت/19812 هـ مورخ 1377/6/16 هیأت محترم وزیران موضوع افزایش حق بیمه موضوع قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث در جلسه مورخ 1378/3/29 شورای اقتصاد مطرح شد و شورای اقتصاد به استناد بند «ب» ماده (30) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین تصویب نمود.²⁵²

1 - در سال 1377، نرخ حق بیمه موضوع قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث، نسبت به نرخ حق بیمه سال 1376، به میزان 30% افزایش می یابد.

2 - در صورتی که در مدت اعتبار بیمه نامه، خسارتی اعلام نشود و موجب پرداخت خسارتی از طرف بیمه گر نگردد، هنگام تجدید بیمه نامه به بیمه گذاران به شرح زیر تخفیف داده می شود:

- برای یک سال عدم خسارت 5% حق بیمه سالانه.

²⁵⁰ - برای ملاحظه ماده 10 به آیین نامه اجرایی قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری... مصوب 1347/12/28 مراجعه شود.

²⁵¹ - به مصوبه جلسه 1383/2/19 شورای اقتصاد مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

²⁵² - بند «ب» ماده (30) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب 1373/12/28 - هرگونه افزایش قیمت برای خدمات، تحقیقات و تولیدات و وضع عوارض غیر از موارد پیش بینی شده در این قانون برای وزارتخانه ها، نهادها، مؤسسات و شرکتهای دولتی منوط به تصویب شورای اقتصاد می باشد.

- برای دو سال عدم خسارت 10% حق بیمه سالانه.

- برای سه سال عدم خسارت 15% حق بیمه سالانه.

3- حق بیمه آن دسته از بیمه گذاران شخص ثالث که در مدت

اعتبار بیمه نامه یکساله بیش از یکبار

موجب خسارت شوند، هنگام تجدید بیمه نامه، با توجه به تعرفه مورد عمل به شرح زیر افزایش می یابد:

- دوبار خسارت 20% حق بیمه سالانه.

- سه بار خسارت 40% حق بیمه سالانه.

- چهار بار خسارت 60% حق بیمه سالانه.

- بیش از چهار بار خسارت 100% حق بیمه سالانه.

تکلیف کلیه دستگاههای اجرایی به انجام بیمه های

خود نزد هر یک از شرکتهای بیمه داخلی

مصوب 1379/12/3 هیأت وزیران

1 - کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (30) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری - مصوب 1350 - موظفند بیمه های خود را نزد هر یک از شرکتهای بیمه داخلی که برای فعالیت در رشته بیمه مربوط اجازه فعالیت دارند انجام دهند.

2 - دستگاههای اجرایی موظفند آن بخش از اموال و موضوعات بیمه ای خود را که در مناطق آزاد تجاری قرار دارد نزد شرکتهای بیمه داخلی بیمه نمایند.

3 - دستگاههای اجرایی فقط از نظر انجام بیمه های بازرگانی که طبق قانون بیمه و مقررات بیمه گری توسط شرکتهای بیمه عرضه می شود، مشمول این ضوابط می باشند و انجام بیمه هایی نظیر بیمه خدمات درمانی، بیمه های اجتماعی و بیمه محصولات کشاورزی که به موجب قوانین خاص برعهده سایر سازمانهای بیمه ای قرار داده شده است، تابع قوانین و مقررات خاص خود خواهند بود.

تصویب نامه راجع به حداقل سرمایه مؤسسات بیمه غیردولتی

مصوب 1380/8/13 هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1380/8/13 بنا به پیشنهاد شماره 14803 مورخ 1380/7/18 بیمه مرکزی ایران و تأییدیه شماره 41544 مورخ 1380/7/25 وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند (3) ماده واحده قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی - مصوب 1380 - تصویب نمود:

حداقل سرمایه مؤسسات بیمه موضوع ماده (36) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری - مصوب 1350 - برای مؤسسات بیمه غیردولتی به شرح زیر تعیین می شود:

1 - شرکت بیمه زندگی 80 میلیارد ریال

2 - شرکت بیمه غیرزندگی 80 میلیارد ریال

3 - شرکت بیمه مختلط (زندگی و غیرزندگی) 140 میلیارد ریال

4 - شرکت بیمه اتکایی 200 میلیارد ریال

از تصویب نامه شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی

مصوب 1381/4/2 هیأت وزیران

ز- امور حمایتی:

1-....

2- اجرای سیاست‌ها و روش‌های حمایتی و بیمه‌ای به منظور حمایت از تولیدکنندگان، تولیدات و تأسیسات بخش کشاورزی و پرداخت خسارت به تولیدکنندگان خسارت دیده براساس سیاست‌های اتخاذ شده.

از تصویبنامه طرح جامع امداد و نجات کشور

مصوب 1382/1/17 هیأت وزیران

ماده 55- دبیرخانه ستاد²⁵³ موظف است با همکاری بیمه مرکزی ایران، گسترش بیمه حوادث در کشور را پیگیری نماید. بیمه حوادث شامل تأمین مالی بخشی از مراحل مقابله و بازسازی مدیریت بحران است.

تبصره 1- کارگروه ملی آمادگی موظف است دستورالعمل مربوط به انواع بیمه‌های حوادث، تخفیف یا یارانه‌های مربوط و نیز اجباری کردن موارد لازم را تهیه و به روز کند.

ماده 56- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است شرایطی را فراهم کند. که تا پایان سال 1383، امکان تحت پوشش بیمه حوادث قرار گرفتن حداقل پنجاه درصد صنایع دستی، ابنیه عمومی، تأسیسات شهری و روستایی، ساختمانهای مسکونی، تجاری و صنعتی میسر شود.

تبصره 1- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است شرایط لازم را به نحوی فراهم کند که تا پایان سال 1388، امکان اجباری کردن بیمه حوادث در سطح عمومی فراهم گردد.

تبصره 2- در مورد بیمه محصولات کشاورزی و دامی با توجه به قانون تأسیس صندوق بیمه محصولات کشاورزی - مصوب 1362- این مسؤولیت متوجه وزیر جهاد کشاورزی خواهد بود.

تصویبنامه اجازه پرداخت مبلغ سیصد میلیون دلار اعتبار در حساب جاری در

مواقع جنگ یا بروز شرایط ویژه به بیمه مرکزی ایران از طریق بانک

مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1382/4/4 هیأت وزیران

1- به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود تا مبلغ سیصد میلیون دلار اعتبار در حساب جاری در مواقع جنگ یا بروز شرایط ویژه، در اختیار بیمه مرکزی ایران قرار دهد، تا در موارد زیر استفاده شود:

الف - بیمه کلیه وسایل نقلیه آبی و شناورهای دریایی ایرانی یا خارجی که در اجاره شرکت‌های کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و ملی نفتکش باشند و به حمل نفت یا سایر کالاها اعم از وارداتی یا صادراتی در بنادر کشور اشتغال دارند و یا خدماتی را برای جمهوری اسلامی ایران در مناطق اعلام شده جنگی انجام می‌دهند.

ب - بیمه کالاهای صادراتی یا وارداتی از طریق دریا.

ج - بیمه خدمه، کارکنان و مسافران وسایل نقلیه و شناورهای فوق‌الذکر.

2- شرکت‌های بیمه در چارچوب ضوابط این تصویبنامه و براساس نرخ‌های اعلام شده توسط بیمه مرکزی ایران و شرایط بازار بین‌المللی بیمه، نسبت به صدور بیمه‌نامه در موارد فوق اقدام و صددرصد حق بیمه‌های دریافتی از این بابت را پس از کسر کارمزد نماینده یا دلال بیمه که توسط شورای عالی بیمه تعیین می‌شود، به حساب متمرکزی که تحت عنوان حساب ویژه بیمه خطرات جنگ کالا و وسایل نقلیه آبی و شناورهای دریایی در بیمه مرکزی ایران ایجاد می‌گردد، واریز نمایند.

کلیه خسارات وارد شده به موارد بیمه موضوع بند (1) این تصویبنامه نیز با رعایت بند (3) ذیل از محل حساب مزبور پرداخت خواهد شد.

3- در صورتی که خسارات وارد شده به موارد بیمه مذکور در بند (1) این تصویبنامه در طول اجرای مصوبه از 100 درصد حق بیمه‌های دریافتی موضوع بند (2) این تصویبنامه تجاوز کند، بیمه مرکزی ایران مجاز خواهد بود مازاد آن را از محل اعتبار در حساب جاری موضوع بند (1) فوق استفاده نماید. بیمه مرکزی ایران همچنین مجاز است نسبت به درخواست و صدور ضمانتنامه‌های لازم برای اجرای بند (1) این تصویبنامه، از محل اعتبار در حساب جاری مزبور اقدام نماید. معادل ریالی مبالغ استفاده شده از اعتبار در حساب جاری موضوع بند (1) و همچنین هزینه‌های مربوط سالانه از محل وجوه موضوع ماده (10) "قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت" مصوب 1380 تأمین و به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پرداخت خواهد شد.

4- پس از برقراری وضعیت عادی و در نظر گرفتن تعهدات و خسارت‌های معوق، بنا به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی، چنانچه مازادی در "حساب ویژه" موجود باشد، به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

الف - بیمه جنگ بدنه: 25% مازاد حساب ویژه پس از کسر هزینه‌های مربوط به نسبت حق بیمه بین بیمه‌گذاران و مابقی به نسبت واگذاری بین شرکت‌های بیمه.

ب - سایر موارد: به نسبت واگذاری بین شرکت‌های بیمه.

از تصویبنامه ضوابط و شرایط حاکم بر قراردادهای سرمایه‌گذاری

به شیوه‌های ساخت، بهره‌برداری و انتقال، مشارکت مدنی

و بیع متقابل

مصوب 1382/4/18 هیأت وزیران

1- شرکت‌های دولتی می‌توانند از کلیه شیوه‌های تأمین منابع مالی مندرج در بند "ب" ماده (3) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی²⁵⁴ برای تأمین منابع مالی مورد نیاز خود استفاده نمایند و سرمایه‌گذاری‌های خارجی موصوف مورد تأیید و حمایت دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

9- وزارت امور اقتصادی و دارایی از طریق بیمه مرکزی ایران و شرکت‌های بیمه تجاری، هماهنگی‌های لازم را برای تدارک و تأمین خدمات بیمه‌ای مورد نیاز این نوع سرمایه‌گذاری‌ها فراهم می‌نماید.

تبصره - سرمایه‌گذاران خارجی با اختیار خود می‌توانند از خدمات بیمه‌ای ایرانی یا خارجی یا روش‌های بیمه اتکایی استفاده نمایند.

تصویبنامه اجازه افزایش میانگین تعرفه‌های بیمه شخص ثالث و موظف شدن

شرکتهای بیمه تجاری در خصوص اقدام نسبت به فروش خدمات بیمه اجباری²⁵⁵

مصوب 1382/11/19 هیأت وزیران

1- افزایش میانگین تعرفه‌های بیمه شخص ثالث، حداکثر به میزان ده درصد (10%) نسبت به نرخهای مصوب سال 1381 مجاز است.

²⁵⁴ ماده 3 قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب 1381/3/4: سرمایه‌گذاری‌های خارجی که بر اساس مفاد این قانون پذیرفته می‌شوند از تسهیلات و حمایت‌های این قانون برخوردارند. این سرمایه‌گذاری‌ها به دو طریق زیر قابل پذیرش هستند:

الف - سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در زمینه‌هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز می‌باشد.

ب - سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کلیه بخش‌ها در چارچوب روشهای «مشارکت مدنی»، «بیع متقابل» و «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری» که برگشت سرمایه و منافع حاصله صرفاً از عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه‌گذاری ناشی شود و متکی به تضمین دولت یا بانکها و یا شرکتهای دولتی نباشد.

²⁵⁵ - به مصوبه جلسه 1383/2/19 شورای اقتصاد مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

2- شرکتهای بیمه تجاری موظفند با رعایت تعرفه‌های مصوب و بدون تحمیل بیمه اختیاری، نسبت به فروش خدمات بیمه اجباری اقدام نمایند. بیمه مرکزی ایران موظف است بر اجرای دقیق این بند نظارت نماید.

**مصوبه شورای اقتصاد راجع به اعمال تعرفه‌های بیمه موضوع تصویبنامه
اجازه‌افزایش میانگین تعرفه‌های بیمه شخص ثالث و موظف شدن
شرکتهای بیمه تجاری در خصوص اقدام نسبت به فروش خدمات
بیمه اجباری...درسال 1383
مصوب 1383/02/19**

پیرو تصویبنامه شماره 56447/ت28149-ه مورخ 1382/11/25 هیأت وزیران درخصوص تعرفه‌های بیمه شخص ثالث، شورای اقتصاد در جلسه مورخ 1383/2/19، به استناد بند «ب» ماده 30 قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین²⁵⁶، مقرر نمود بیمه مرکزی ایران و شرکتهای بیمه تجاری، تعرفه‌های بیمه موضوع تصویبنامه شماره 56447/ت28149-ه مورخ 1382/11/25 هیأت وزیران را در سال 1383 بدون هیچ‌گونه افزایشی نسبت به تعرفه‌های سال 1382 اعمال نمایند.

**تصویبنامه درخصوص افزایش سقف تعهدات صندوق تأمین خسارتهای
بدنی اشخاص ثالث موضوع ماده (11) آیین‌نامه صندوق تأمین
خسارتهای بدنی مصوب 1348
مصوب 1383/7/19 هیأت وزیران**

سقف تعهدات صندوق تأمین خسارتهای بدنی اشخاص ثالث موضوع ماده (11) آیین‌نامه صندوق تأمین خسارتهای بدنی مصوب سال 1348- به هشتاد میلیون ریال افزایش می‌یابد.

**از تصویبنامه اتخاذ تصمیماتی به منظور کاهش اثرات ناشی از
خشکسالی در بعضی از استانها
مصوب 1383/9/29 هیأت وزیران**

1- به منظور تسریع در اجرای طرحها و پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخشهای آب و کشاورزی و آبرسانی به شهرها و روستاها در استانهای جنوب و جنوب غربی کشور (شامل استانهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان، کرمان، خراسان جنوبی، یزد (مناطق طبس، بافق، خاتم و ابرکوه)، جنوب خراسان رضوی و جنوب استان فارس) اعتبارات مصوب طرحهای مذکور (اعم از اعتبارات ملی، استانی، تبصره‌ها و ...) از سرجمع بودجه کل کشور به صورت صددرصد (100%) تخصیص یابد.

4- صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت‌دیده محصولات کشاورزی و دامی موظف است:

الف - ...

ب - کلیه محصولات زراعی و باغی استانهای یادشده را که در فهرست بیمه نمی‌باشد، مشمول بیمه قرار دهد.

**از تصویبنامه اتخاذ تصمیماتی در خصوص جبران خسارات ناشی از
برف استان گیلان
مصوب 1384/2/11 هیأت وزیران**

²⁵⁶ - برای اطلاع از بند ب ماده 30 قانون وصول برخی از درآمدهای دولت... مصوب 1373/12/28 به زیرنویس مصوبه 1378/3/29 شورای اقتصاد مراجعه شود.

4- شرکتهای بیمه‌گر موظفند با هماهنگی بیمه مرکزی ایران در مواردی که واحدهای خسارت دیده، پوشش بیمه حوادثی از قبیل توفان و زلزله را داشته‌اند را به حادثه برف تعمیر داده و ضمن پرداخت خسارات متعلقه، هزینه‌های مربوط را به حساب مطالبات از دولت منظور نمایند. سازمان بیمه مرکزی موظف است بر حسن انجام این امر تا سقف پانصد میلیارد (500/000/000/000) ریال نظارت نماید.

از تصویبنامه برنامه جامع توسعه تجارت الکترونیکی

مصوب 1384/4/5 هیأت وزیران

ماده 30 - بیمه مرکزی ایران مکلف است به منظور تسهیل در انجام عملیات بیمه الکترونیکی، نسبت به بررسی، مطالعه و سیاستگذاری روش ارائه خدمات نوین بیمه‌ای در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی به گونه‌ای اقدام کند که تا پایان سال 1385 اقدامات زیر در صنعت بیمه تحقق یابد:

خودکار سازی سیستم بیمه همراه با راهاندازی مرکز داده متمرکز و سیستم جامع پشتیبانی بیمه‌ای که به صورت مشترک توسط شرکتهای بیمه‌ای مورد استفاده قرارگیرد، به منظور مدیریت بهینه منابع، ممانعت از تخلفات بیمه‌گذاران مختلف و استفاده مشترک از اطلاعات جامع صنعت طراحی و راهاندازی پورتال جامع بیمه 2 (ارایه انواع خدمات بر خط بیمه‌ای مانند بیمه خودرو، بیمه عمر، بیمه خانوار، سیستمهای نرم‌افزاری بیمه، فروش بیمه‌نامه آتش‌سوزی منازل و خودرو از طریق اینترنت، مکانیزاسیون بیمه باربری صدور و الحاقیه بیمه‌نامه، ساماندهی سیستمهای عملیاتی موجود برای بهبود و زمینه‌سازی کاربرد بیمه الکترونیکی) به منظور افزایش کارایی در صنعت و بهره‌برداری اشتراکی از مجموعه اطلاعات صنعت بیمه، ارایه انواع خدمات بر خط بیمه‌ای و ساماندهی سیستمهای عملیاتی موجود.

از تصویبنامه اتخاذ تصمیماتی به منظور بازسازی بیم

مصوب 1384/7/13 هیأت وزیران

11 - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مجاز است نسبت به بیمه ساختمانهای مسکونی شهری و روستایی در مقابل حوادث زلزله، آتش سوزی، صاعقه و انفجار به مدت ده سال در نزد شرکتهای بیمه کشور با نرخ 1/500/000 ریال (1/000/000 ریال سهم دولت و 500/000 ریال سهم مالک واحد) برای واحدهای مسکونی شهری و نرخ 600/000 ریال (400/000 ریال سهم دولت و 200/000 ریال سهم مالک واحد) برای واحدهای مسکونی روستایی اقدام نماید. اعتبار مورد نیاز از محل اعتبارات ستاد راهبری بازسازی بیم تأمین می‌گردد.

مصوبه اتخاذ تصمیماتی به منظور دستیابی به اطلاعات دقیق و بهنگام

در بخشهای مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در راستای

تحقق دولت الکترونیکی

مصوب 1381/4/15 شورای عالی اداری

شورای عالی اداری در نود و سومین جلسه مورخ 1381/4/15 بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در جهت تحقق اهداف قانون برنامه سوم توسعه، به منظور دستیابی به اطلاعات دقیق و به هنگام در بخشهای مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از طریق اتوماسیون فعالیتها، تسریع در اجرای امور، بهبود ارائه خدمات به مردم با حداکثر نظم و دقت و افزایش کیفیت تصمیم‌گیری در سطوح مختلف و ارائه خدمات غیرحضور، همچنین کاهش هزینه‌ها، افزایش کارایی و اثربخشی در بخشهای مختلف، ایجاد گردش سریع و صحیح اطلاعات بین دستگاههای اجرایی و در راستای تحقق دولت الکترونیکی تصویب نمود:

اتوماسیون فعالیتهای اختصاصی:

ماده 1- به منظور استقرار سیستم‌های مکانیزه در زمینه فعالیت‌های اختصاصی دستگاه‌های اجرایی²⁵⁷، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور از طریق کمیسیون اتوماسیون نظام اداری حداکثر تا پایان مرداد ماه 1381، ده‌فرآیند اختصاصی دستگاه‌های اجرایی را از نظر حجم فعالیت‌ها، گستره جغرافیایی، جامعه تحت پوشش، میزان ارتباط و ارائه خدمات به مردم احصاء نموده و به دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط اعلام خواهد نمود تا نسبت به بازبینی، اصلاح، مهندسی مجدد فرآیندها و مکانیزه نمودن مراحل آن ظرف مدتی که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین خواهد شد اقدام نمایند. در سال‌های بعد نیز حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال ده فرآیند اختصاصی دستگاه‌های اجرایی احصاء و جهت انجام اقدامات مذکور به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ خواهد شد.

ماده 2- دستگاه‌های مذکور مکلفند حداکثر تا پایان سال 1381 نسبت به استقرار شبکه اطلاع‌رسانی و اتصال آن به شبکه جهانی اطلاع‌رسانی (اینترنت) اقدام نمایند و آدرس اینترنتی شبکه را در سربرگ نامه‌های خود درج نمایند.

ماده 3- دستگاه‌های اجرایی مکلفند جهت تسهیل اطلاع‌رسانی به مردم، نحوه ارائه خدمات خود اعم از مراحل انجام کار، فرم‌های مورد نیاز، زمان مراجعه، آدرس ساختمان‌های مورد مراجعه را در شبکه اطلاع‌رسانی خود قرار دهند و حتی‌الامکان بخشی یا کل انجام خدمات را از طریق شبکه اطلاع‌رسانی ارائه نمایند.

ماده 4- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است نسبت به راه‌اندازی جایگاه اینترنت (portal) به نام «مردم» به منظور دستیابی آسان و سریع عموم مردم به اطلاعات و خدمات دستگاه‌های اجرایی تا پایان سال 1382 اقدام نماید.

اتوماسیون فعالیت‌های عمومی:

ماده 5- به منظور ایجاد هماهنگی در استقرار سیستم‌های مکانیزه در زمینه فرآیندهای عمومی دستگاه‌های اجرایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در زمینه‌های امور پرسنلی، بودجه و عمرانی و وزارت امور اقتصادی و دارایی در زمینه‌های امور مالی و پشتیبانی مکلفند فرمت‌ها و استانداردها و ویژگی‌های مورد انتظار سیستم‌های مذکور اعم از گزارش‌های خروجی، نحوه ارتباط با سایر سیستم‌ها، نحوه ارائه و تبادل اطلاعات، را تدوین و پس از تصویب کمیسیون تخصصی اتوماسیون نظام اداری وابسته به شورای عالی اطلاع‌رسانی حداکثر تا پایان نیمه اول سال 1382 به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ نمایند.

تبصره 1- دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به انطباق سیستم‌های در حال اجرای خود با ضوابط مذکور این ماده حداکثر ظرف 4 ماه از تاریخ ابلاغ ضوابط، اقدامات لازم را به عمل آورند و دستگاه‌های اجرایی که فاقد سیستم‌های کامپیوتری در زمینه‌های ابلاغ شده می‌باشند مکلفند حداکثر ظرف یکسال نسبت به مکانیزه نمودن سیستم‌های مذکور براساس ضوابط مورد انتظار اقدام نمایند.

ماده 6- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند حسب مورد نسبت به تهیه و بهنگام رسانی نرم‌افزارهای عمومی یا انتخاب نرم‌افزار بینه از بین سیستم‌های مورد عمل در دستگاه‌های اجرایی اقدام نموده و نرم‌افزارهای مذکور را به عنوان نرم‌افزار هماهنگ و استاندارد به دستگاه‌های اجرایی پیشنهاد نمایند.

ماده 7- دستگاه‌های اجرایی مکلفند حداکثر از ابتدای سال 1382 اطلاعات مورد درخواست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی را نظیر رونوشت احکام کارگزینی موضوع ماده 29 قانون استخدام کشوری، اطلاعات مربوط به بودجه، تخصیص اعتبارات، حسابداری را براساس مقررات مربوط از طریق رسانه‌های کامپیوتری اعم از شبکه اطلاعاتی، لوح فشرده یا دیسکت به دستگاه‌های مذکور ارسال نمایند.

فراگیر نمودن بهره‌گیری از شماره ملی و کدپستی:

²⁵⁷ - به موجب ماده 20 همین مصوبه، شرکتهای بیمه در زمره دستگاه‌های اجرایی و مشمول این مصوبه می‌باشند.

ماده 8- در اجرای قانون الزام اختصاص شماره ملی و کدپستی مصوب سال 1376 و مصوبه شماره 14/115 مورخ 1378/6/7 شورای عالی اداری کلیه دستگاههای اجرایی مکلفند حداکثر تا پایان سال 1381 در کلیه بانکهای اطلاعاتی مکانیزه مربوط به اطلاعات نیروی انسانی، شماره ملی و کدپستی افراد را درج نمایند.

تبصره 1- استفاده از سایر شمارهها به غیر از شماره ملی و کدپستی برای شناسایی افراد و مکان آنان در مورد فعالیت‌هایی نظیر پرسنلی، مالیاتی، معاملاتی و صدور گواهینامه‌ها، مدارک و اسناد عمومی از نیمه دوم سال 1382 مجاز نمی‌باشد.

تبصره 2- دستگاههای اجرایی مکلفند تا پایان برنامه سوم توسعه شماره شناسایی و آدرس مندرج در مدارک و گواهینامه‌های صادره قبلی را به شماره ملی و کدپستی تبدیل و در مدارک و گواهینامه‌ها درج نموده و به بانک اطلاعاتی انتقال دهند.

سازکارهای هدایت و هماهنگی در اجرای مصوبه

ماده 9- مجری طرح توسعه و کاربری فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در هریک از دستگاههای اجرایی به اعضای شورای تحول اداری (موضوع مصوبه شماره 13/29 ط مورخ 1379/7/30 شورای عالی اداری) و حسب مورد به کمیسیون تحول اداری (موضوع بخشنامه شماره 11/4363 مورخ 1377/6/30 سازمان امور اداری و استخدامی کشور) اضافه می‌گردند.

ماده 10- دستگاههای دولتی در جهت طراحی سیستم‌ها و ایجاد بانکهای اطلاعاتی و استقرار شبکه در صورت کمبود نیروی انسانی مربوط در بخش فناوری اطلاعات خود لازم است مرجعا از امکانات بخش خصوصی استفاده نمایند و به منظور هدایت و مدیریت فعالیت‌های کامپیوتری، چنانچه فاقد واحد مسؤول فن‌آوری اطلاعات باشند از طریق تغییر عنوان پست‌های بلاتصدی، واحدی متناسب با حجم فعالیت‌های خود ایجاد نمایند.

سطح سازمانی این واحدها و تعداد پست سازمانی براساس حجم وظایف و فعالیت‌ها براساس ضوابط تشکیلاتی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین خواهد شد.

ماده 11- به منظور ایجاد هماهنگی در جهت تحقق و پیگیری اجرای اهداف این تصویبنامه، هریک از وزارتخانه‌ها و سازمانهای مستقل مکلفند ظرف مدت یک ماه از تاریخ این تصویبنامه نماینده تام‌الاختیار و صاحب‌نظر خود را (مجری طرح توسعه و کاربری فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات) به عنوان مسؤول هماهنگی اتوماسیون فعالیت‌های وزارتخانه یا سازمان و مؤسسات وابسته به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور معرفی کنند، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با برگزاری جلسات مستمر با نمایندگان مذکور ضمن اعمال هماهنگی‌های لازم اجرای دقیق این مصوبه را پیگیری می‌نماید.

ماده 12- دستگاههای اجرایی مکلفند برنامه خود را به منظور تحقق موارد ذکرشده در این تصویبنامه تنظیم و از طریق نماینده وزارتخانه یا سازمان به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال نمایند.

ماده 13- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است اقدامات انجام شده در دستگاههای اجرایی در زمینه اجرای این مصوبه را هر سه ماه یک بار مورد بررسی قرار دهد و نسبت به آن تعدادی از دستگاههایی که تکالیف را به عمل نیاورده و یا عملیات آنها با تأخیر مواجه می‌باشد، موارد را به شورای عالی اداری کشور گزارش تا در جلسه‌ای با حضور وزیر مربوطه مورد بررسی قرار گیرد.

ماده 14- کمیسیون اتوماسیون نظام اداری به عنوان کمیسیون ذی‌ربط شورای عالی اطلاع‌رسانی به منظور ایجاد زمینه تحقق دولت الکترونیکی هدایت و هماهنگی کلان فعالیت‌های اتوماسیون نظام اداری را عهده‌دار خواهد بود. طرح‌ها و پروژه‌های مربوط پس از تصویب این کمیسیون با هماهنگی دبیر شورای عالی اطلاع‌رسانی از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به دستگاههای اجرایی ابلاغ می‌گردد.

آموزش کارکنان دولت در زمینه فن‌آوری اطلاعات

ماده 15- کلیه دستگاههای اجرایی مکلفند براساس برنامه‌ای که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مورد آموزش نیروی انسانی دستگاههای دولتی اعم از کارشناسان، مدیران و سایر کارکنان در زمینه بهره‌گیری از فن‌آوری اطلاعات تدوین و ظرف مدت 6 ماه از تاریخ تصویب این مصوبه ابلاغ می‌گردد، نسبت به برنامه‌ریزی و شرکت نیروی انسانی خود در دوره‌های آموزشی فن‌آوری اطلاعات (در قالب نظام آموزش کارکنان دولت) تسهیلات لازم را فراهم آورند. به نحوی که کلیه متصدیان مربوط، مهارت‌های لازم را در بهره‌گیری از فن‌آوری اطلاعات جهت ارایه اطلاعات و خدمات به مردم کسب نمایند.

تبصره - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است ساز و کارهای تشویقی را در مورد کارکنانی که دوره‌های آموزشی فن‌آوری اطلاعات را طی نموده و توانایی لازم را جهت استفاده از کامپیوتر در زمینه‌های شغلی خود کسب می‌نمایند برقرار کند. به نحوی که اینگونه کارکنان از امتیازات لازم برخوردار شوند.

ایجاد امکانات و تسهیلات زیربنایی

ماده 16- وزارت پست و تلگراف مکلف است در اجرای ماده 103 قانون برنامه سوم توسعه با اولویت لازم نسبت به تقویت شبکه مخابراتی کشور و ایجاد تسهیلات جهت واگذاری خطوط ارتباطی برای شبکه بین دستگاهی و دسترسی مناسب به شبکه جهانی اطلاع‌رسانی (اینترنت) متناسب با اقدامات توسعه سیستم‌های کامپیوتری و طراحی و استقرار شبکه در دستگاههای دولتی تمهیدات لازم را به عمل آورد.

ماده 17- شرکت پست جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور اطلاع‌رسانی در زمینه نحوه ارایه خدمات دستگاههای اجرایی به مردم نسبت به اختصاص فضا و تجهیزات مناسب در دفاتر پستی سراسر کشور اقدام نموده و با دریافت تعرفه‌های مصوب اطلاعات لازم را از طریق شبکه اطلاع‌رسانی به متقاضیان ارائه نماید.

فراهم نمودن زیربنای حقوقی

ماده 18- به منظور ایجاد زیربنایی حقوقی لازم در زمینه تسهیل تبادل اطلاعات به صورت مکانیزه بین دستگاههای دولتی و همچنین دستگاههای دولتی و بخش خصوصی و اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات به مردم و اصلاح مقررات موجود یا تدوین قوانین و مقررات لازم در جهت تسریع در اتوماسیون فعالیت‌ها، کمیسیون تخصصی اتوماسیون نظام اداری با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پس از کسب نظرات و پیشنهادات دستگاههای دولتی ظرف مدت یک سال لوایح و آیین‌نامه‌های لازم را تدوین و پس از تأیید کمیسیون حقوقی شورای عالی اطلاع‌رسانی به مراجع ذی‌ربط ارسال نمایند.

تبصره - دستگاههای دولتی مکلفند ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویبنامه نظرات و پیشنهادات حقوقی خود را به کمیسیون مذکور ارسال نمایند.

محل اعتبار اجرای مصوبه

ماده 19- هزینه اجرای طرح‌ها و پروژه‌هایی که به تصویب کمیسیون تخصصی اتوماسیون نظام اداری (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) می‌رسد، علاوه بر اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه سنواتی دستگاهها، در سال 1381، از محل اعتبارات تبصره 13 قانون بودجه سال 1381، در سالهای بعد از محل ردیفهایی که در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد با تشخیص سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور قابل تأمین می‌باشد.

شمول مصوبه

ماده 20- منظور از دستگاه اجرایی در این مصوبه کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهای و مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله نیروی انتظامی، شهرداری تهران و سایر شهرداریها، بانکها، شرکتهای بیمه و همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نهادهای انقلاب اسلامی که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند، می‌باشد.

ماده 21- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌تواند جهت ایجاد زمینه و بستر مناسب برای تحقق دولت الکترونیک و اجرای با اولویت تکالیف پیش‌بینی شده در این مصوبه دو استان داوطلب و پیشرو در زمینه اتوماسیون فعالیت‌های اداری را انتخاب و مورد حمایت ویژه و همه جانبه قرار دهد.

سازمان مذکور موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای مصوبه گزارش پیشرفت اجرای مصوبه در دو استان منتخب را به همراه گزارش چگونگی اجرای آن در سایر دستگاه‌های مشمول این مصوبه هر سه ماه یک بار تهیه و به شورای عالی اداری ارائه نماید.

**از مصوبه تفکیک وظایف حوزه مرکزی و واحدهای استانی وزارتخانه‌های
آموزش و پرورش، راه و ترابری، کار و امور اجتماعی و تعاون
مصوب 1381/7/20 شورای عالی اداری**

وظایف واحدهای استانی وزارت راه و ترابری

.....

12 - ایجاد تسهیلات لازم جهت بیمه کالاهای مورد حمل و نقل «از مبدأ بارگیری تا مقصد».

اساسنامه‌ها

اساسنامه صندوق بیمه محصولات کشاورزی
مصوب 1362/3/1 مجلس شورای اسلامی

فصل اول - کلیات

- ماده 1 -** براساس قانون بیمه محصولات کشاورزی مصوب 1362/3/1 مجلس شورای اسلامی صندوق بیمه محصولات کشاورزی که در این اساسنامه «صندوق» نامیده می‌شود، در بانک کشاورزی که در این اساسنامه «بانک» نامیده می‌شود، تأسیس می‌گردد.
- ماده 2 -** صندوق دارای استقلال مالی و شخصیت حقوقی است و براساس مقررات قانونی شرکتهای دولتی اداره می‌شود.
- ماده 3 -** سرمایه اولیه صندوق مبلغ یک میلیارد ریال است که تماماً متعلق به دولت می‌باشد و به هزار سهم یک میلیون ریالی تقسیم می‌شود.
- تبصره 1 -** افزایش سرمایه صندوق به پیشنهاد مجمع عمومی پس از تصویب هیأت وزیران انجام می‌شود به استثنای افزایش سرمایه از محل اندوخته‌ها (بند 3 ماده 44)
- تبصره 2 -** نمایندگان سهام دولت عبارتند از وزیر کشاورزی، بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی و مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه.
- ماده 4 -** مدت صندوق نامحدود و مرکز آن در تهران خواهد بود.

فصل دوم - هدف و حدود عملیات

ماده 5 - هدف صندوق انجام بیمه انواع محصولات کشاورزی، دام، طیور، زنبور عسل، کرم ابریشم و آبیان پرورشی در مقابل خسارتهای ناشی از سوانح طبیعی و حوادث قهری نظیر تگرگ، طوفان، خشکسالی، زلزله، سیل، سرمازدگی، یخبندان، آتش سوزی، صاعقه، آفات و امراض نباتی عمومی و قرنطینه‌ای و امراض واگیر حیوانی عمومی و قرنطینه‌ای به عنوان وسیله‌ای برای نیل به اهداف و سیاستهای بخش کشاورزی می‌باشد.²⁵⁸

ماده 6 - حدود عملیات صندوق به شرح زیر می‌باشد:

- 1- بررسی و تحقیق در مورد مختصات اقتصادی، اجتماعی، کشاورزی و فنی مناطق مختلف کشور.
- 2- بررسی و تحقیق تطبیقی در مورد روشهای بیمه کشاورزی در دنیا با توجه به نظام بهره‌برداری، هدفها و سیاستهای کشاورزی ایران جهت اتخاذ تصمیم در مورد برقراری مناسبترین نوع بیمه کشاورزی با توجه به نظام اقتصادی و اجتماعی و برنامه بخش کشاورزی.
- 3- بررسی و مطالعه طرحهای کاهش‌دهنده خسارات ناشی از خطرات تحت پوشش بیمه و پیشنهاد آن به دولت جهت هماهنگ کردن آنها با طرحهای مربوط به عملیات زیربنایی و همچنین راهنمایی و ارشاد تولیدکنندگان به منظور خود پیشگیری در مقابل خطرات و در نتیجه کاهش خسارات وارده به محصولات کشاورزی.

تبصره - اقدامات موضوع بندهای (1، 2 و 3) این ماده با استفاده از منابع اطلاعاتی و نتایج تحقیقاتی و همکاری سایر مؤسسات کشور انجام خواهد شد.

4- تهیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعملها و اصلاح آنها با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده.

5- انجام عملیات بیمه درباره محصولات کشاورزی.

6- انجام هرگونه عملیات آموزشی و شرکت در سمینارها و کنفرانسها، به نحوی که در ارتقای سطح معلومات بیمه‌گذاران و کارشناسان و یا سایر کارمندان و دست‌اندرکاران بیمه کشاورزی در جهت پیشرفت و توسعه عملیات صندوق ضروری باشد.

7- صندوق می‌تواند در صورت لزوم به منظور جلوگیری از رکود سرمایه خود، اوراق قرضه و سایر اوراق بهادار صددرصد دولتی خریداری نموده و یا از طریق بانک کشاورزی در طرحهای کشاورزی و صنایع وابسته به نحوی که سرمایه‌گذاری صندوق از طرف بانک کشاورزی تضمین گردد، مشارکت نماید.

فصل سوم - ارکان صندوق

ماده 7 - ارکان صندوق عبارتند از: مجمع عمومی، کمیته فنی، هیأت مدیره، مدیرعامل و بازرس قانونی.

الف - مجمع عمومی

ماده 8 - مجمع عمومی مرکب از وزرای کشاورزی، بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه به ریاست وزیر کشاورزی خواهد بود.

تبصره - به موجب این تبصره به تبصره (1) ماده واحده قانون بیمه محصولات کشاورزی وزیر جهاد سازندگی به اعضای مجمع عمومی اضافه می‌گردد.

ماده 9 - جلسات عادی مجمع عمومی حداقل سالی دو بار تا پایان خردادماه سال بعد تشکیل می‌شود.

جلسات فوق‌العاده به دعوت مدیرعامل یا به پیشنهاد هر یک از اعضای مجمع عمومی و یا بازرس قانونی تشکیل خواهد شد. مدیرعامل موظف است مجمع عمومی را ظرف ده روز پس از دریافت پیشنهاد تشکیل جلسه، کتباً دعوت نماید.

²⁵⁸ - به موجب بند «ب» ماده (11) قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1374/6/14 صندوق مکلف به بیمه نمودن محصولات سیدشده می‌باشد بند مذکور در همین مجموعه درج گردیده است .

ماده 10 - دعوت اعضای مجمع عمومی به وسیله مدیرعامل و با ارسال دعوتنامه به عمل خواهد آمد که در آن روز و ساعت و محل تشکیل و دستور جلسه ذکر می گردد. دعوتنامه های مذکور باید حداقل ده روز قبل از تاریخ تشکیل جلسه برای اعضا ارسال گردد.

ماده 11 - جلسات مجمع عمومی با حضور حداقل 3 نفر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات متخذه با اکثریت آرا (حداقل 3 رأی) معتبر خواهد بود.

ماده 12 - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به شرح زیر است:

- 1 - تعیین سیاستها و روشهای رسیدن به هدفهای بیمه محصولات کشاورزی با توجه و هماهنگی با اهداف برنامه های بخش کشاورزی.
- 2 - اتخاذ تصمیم نسبت به مواردی که از طرف هیأت مدیره و کمیته فنی و یا هر یک از اعضای مجمع پیشنهاد می شود.
- 3 - تصویب تعرفه های بیمه و غرامت و آیین نامه های انواع بیمه محصولات کشاورزی.
- 4 - انتخاب یک نفر از اعضای هیأت مدیره بانک و تصویب دو نفر معرفی شده از طرف وزیر کشاورزی و یک نفر از جهاد سازندگی برای عضویت در هیأت مدیره.
- 5 - اتخاذ تصمیم در مورد بیمه اتکایی.
- 6 - تعیین درصد و جمع کل کمک دولت بابت تأمین قسمتی از حق بیمه، بیمه گذار و پیشنهاد به هیأت وزیران جهت تصویب و منظور نمودن در لایحه بودجه کل کشور.
- 7 - تأیید اعتبار پیشنهادی به منظور جبران زیانهای احتمالی عملیات بیمه و ارسال آن به هیأت وزیران جهت تصویب و منظور نمودن در لایحه بودجه کل کشور.
- 8 - تصویب بودجه سالانه که از طرف هیأت مدیره صندوق پیشنهاد می شود.
- 9 - استماع گزارشهای هیأت مدیره و بازرس قانونی.
- 10 - پیشنهاد اصلاح و یا تغییر اساسنامه صندوق به هیأت وزیران جهت طی مراحل قانونی.
- 11 - رسیدگی و تصویب ترانزنامه و حساب سود و زیان صندوق.
- 12 - اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد افزایش سرمایه صندوق و ارسال آن جهت طی مراحل قانونی.
- 13 - اتخاذ تصمیم درباره نحوه مصرف سود و برداشت از اندوخته ها.
- 14 - اتخاذ تصمیم نسبت به مطالبات مشکوک الوصول و یا لاوصول.
- 15 - نظارت بر حسن اجرای طرحها و برنامه های مصوب.

ب - کمیته فنی

ماده 13 - کمیته فنی متشکل از نماینده هر یک از اعضای مجمع عمومی و نماینده صندوق می باشد که از نظر کارشناسی دارای اختیار و تخصص لازم در زمینه مربوط به وظایف هر یک از اعضای مجمع عمومی و صندوق بوده و نسبت به مسائل مربوط به صندوق که از طرف مجمع عمومی ارجاع می گردد، بررسی و اقدام نموده و گزارش توجیهی خود را جهت تصمیم گیری به مجمع عمومی ارسال می دارد. صندوق نیز می تواند در مورد کلیه وظایف و مسؤولیتهای خود از نظرات مشورتی کمیته فنی استفاده نماید.

ماده 14 - اعضای کمیته فنی برای مدت سه سال منصوب می شوند و انتصاب مجدد آنها بلامانع است و تا موقعی که تجدید انتصاب به عمل نیامده، در سمت خود باقی خواهند ماند.

تبصره - قبل از انقضای مدت سه سال در صورت لزوم هر یک از اعضای مجمع عمومی و صندوق می توانند نماینده خود را در کمیته فنی تعویض نمایند.

ماده 15 - نحوه تشکیل و اداره جلسات کمیته فنی براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط کمیته مزبور تهیه و به تأیید مجمع عمومی خواهد رسید.

ماده 16 - تصمیمات کمیته فنی با اکثریت آرای اعضای به مجمع عمومی ارسال و در صورت به دست نیامدن اکثریت مطلق آرا نظرات متفاوت همراه با گزارش توجیهی جهت تصمیم‌گیری به مجمع عمومی ارائه خواهد شد.

ج - هیأت مدیره، مدیرعامل

ماده 17 - هیأت مدیره صندوق مرکب از 5 نفر شامل مدیرعامل بانک و یک نفر از اعضای هیأت مدیره بانک و یک نماینده از جهاد سازندگی و دو نفر دیگر به معرفی وزیر کشاورزی می‌باشند.

تبصره 1 - اعضای معرفی شده از طرف وزیر کشاورزی و وزارت جهاد سازندگی تمام وقت و موظف می‌باشند.

تبصره 2 - مدیرعامل بانک باید در تقسیم وظایف بین اعضای هیأت مدیره بانک ترتیبی اتخاذ نماید که عضو انتخاب شده برای هیأت مدیره صندوق بتواند وظایف خود را در صندوق به نحو احسن انجام دهد.

تبصره 3 - دوره خدمت اعضای هیأت مدیره سه سال و انتخاب مجدد آنها بلامانع است. در صورت تغییر هیأت مدیره بانک قبل از انقضای سه سال، اعضای هیأت مدیره جدید در صندوق جانشین خواهند شد.

تبصره 4 - تعویض هر یک از 4 نفر از اعضای هیأت مدیره صندوق قبل از انقضای سه سال بلامانع است.

ماده 18 - جلسات هیأت مدیره با حضور حداقل 4 نفر رسمیت خواهد داشت و تصمیمات متخذه با اکثریت آرا معتبر خواهد بود.

تبصره 1 - ریاست جلسات هیأت مدیره به عهده مدیرعامل و در صورت عدم حضور با یکی از اعضای هیأت مدیره صندوق خواهد بود.

تبصره 2 - تعداد جلسات هیأت مدیره با توجه به حجم کار به وسیله آیین‌نامه داخلی تعیین خواهد شد. لیکن در هر صورت تعداد این جلسات کمتر از یک بار در هفته نخواهد بود.

ماده 19 - هیأت مدیره مکلف است برنامه کار و زمانبندی اجرای آن را به مجمع عمومی تسلیم و گزارش پیشرفت عملیات را هر چهار ماه یک بار به مجمع عمومی ارسال نماید.

ماده 20 - هیأت مدیره دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور صندوق با توجه به موضوع و هدف مندرج در این اساسنامه می‌باشد مگر در مواردی که به موجب قانون و یا اساسنامه اخذ تصمیم در مورد آنها در صلاحیت مجمع عمومی و یا مدیرعامل صندوق باشد. از جمله اختیارات هیأت مدیره موارد زیر است:

- 1 - انتخاب نماینده صندوق جهت عضویت در کمیته فنی.
- 2 - تهیه آیین‌نامه‌ها و ارائه پیشنهادها جهت طرح در مجمع عمومی.
- 3 - تصویب آیین‌نامه‌های داخلی و دستورالعملهای اجرایی صندوق.
- 4 - تهیه طرح سازمانی صندوق جهت اجرای وظایف و هدفهای تعیین شده در این اساسنامه و پیشنهاد آن به مجمع عمومی.
- 5 - بررسی و تصویب نیازهای آموزشی و استخدامی صندوق.
- 6 - پیشنهاد اصلاح اساسنامه به مجمع عمومی جهت طی مراحل قانونی.
- 7 - تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش سالانه صندوق.
- 8 - تهیه و تنظیم بودجه صندوق و پیشنهاد آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
- 9 - تعیین مؤسسه حسابرسی برای حسابرسی داخلی و در صورت درخواست بازرسی قانونی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه.
- 10 - تنظیم خلاصه صورت دارایی و بدهیهای صندوق هر شش ماه یک بار و تسلیم آن به بازرسی قانونی.

11- رسیدگی و تعیین مطالبات لاوصول صندوق و پیشنهاد به مجمع عمومی در مورد بخشودگی تمام و یا قسمتی از اصل مطالبات لاوصول و تأمین آن از محل ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول.

ماده 21 - مدیرعامل بانک کشاورزی، مدیرعامل صندوق خواهد بود.

ماده 22 - مدیرعامل بالاترین مقام اداری و اجرایی صندوق است و اختیارات و وظایف وی به شرح زیر می‌باشد:

1- نمایندگی صندوق در برابر شخص یا اشخاص ثالث و مراجع قضایی و کلیه ادارات دولتی و مؤسسات خصوصی با حق توکیل به غیر.

2- دعوت از اعضای مجمع عمومی جهت شرکت در جلسات عادی و فوق‌العاده.

3- اتخاذ تصمیم و اقدام در مورد کلیه عملیات و معاملات صندوق به هر شکل و یا هر شخص حقیقی یا حقوقی به استثنای آنچه جزء اختیارات مجمع عمومی و هیأت مدیره قرار داده شده با رعایت مقررات این اساسنامه و سایر مقررات مربوط.

4- اجرای کلیه تصمیمات مجمع عمومی و هیأت مدیره.

5- مدیرعامل می‌تواند قسمتی از اداره امور صندوق را به هریک از اعضای هیأت مدیره واگذار نماید.

ماده 23 - مدیرعامل می‌تواند یک نفر قائم‌مقام داشته باشد که از بین کارمندان دولت با معرفی مدیرعامل و تصویب مجمع عمومی انتخاب شود. حکم انتصاب نامبرده از طرف وزیر کشاورزی صادر خواهد شد.

تبصره 1 - مدیرعامل می‌تواند قسمتی از وظایف و اختیارات و همچنین حق امضای خود را به قائم‌مقام خود واگذار نماید.

تبصره 2 - در صورت استعفا، معذوریت، مرخصی و غیبت مدیرعامل، قائم‌مقام دارای کلیه اختیارات مدیرعامل می‌باشد.

د - بازرس قانونی

ماده 24 - بازرس قانونی صندوق طبق قانون تشکیل سازمان حسابرسی، سازمان حسابرسی می‌باشد.

ماده 25 - بازرس علاوه بر وظایف مندرج در لایحه قانونی اصلاح قانون تجارت مصوب 1347/12/24 مکلف است نسبت به مطابقت تصمیمات مدیران و عملکرد صندوق با قوانین و آیین‌نامه‌ها مراقبت و در مواقع لازم گزارش به مجمع عمومی تسلیم نماید.

ماده 26 - بازرس قانونی حق مداخله مستقیم در امور صندوق را ندارد و اگر به نقص یا ایرادی برخورد نماید، باید مراتب را به مدیرعامل صندوق گزارش و چنانچه ظرف 15 روز اقدامی در جهت رفع نقص به عمل نیاید، مراتب را به مجمع عمومی اعلام نماید.

فصل چهارم - امور اداری و استخدامی و منابع و مقررات مالی

الف - نحوه عملیات

ماده 27 - به منظور جلوگیری از تورم سازمانی و حداکثر استفاده از امکانات موجود عملیات اجرایی بیمه کشاورزی در حد کمی و کیفی و زمانبندی تعیین شده توسط بانک و شعب آن در سراسر کشور انجام و کلیه وسایل و خدمات مورد لزوم به پیشنهاد هیأت مدیره صندوق از طریق بانک تأمین خواهد شد.

تبصره - امور اداری و استخدامی صندوق براساس مقررات جاری بانک انجام خواهد شد.

ماده 28 - شروع به اجرای هر نوع بیمه کشاورزی در هر منطقه قبلاً به وسیله صندوق اعلام می‌شود.

ماده 29 - به تدریج که صندوق آمادگی لازم را برای انجام وظایف خود در هر منطقه و برای هر محصول اعلام نماید، «صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت‌دیده محصولات کشاورزی و دامی» به فعالیتهای خود در آن منطقه و برای آن محصول خاتمه داده و منابع و امکانات مربوط را به صندوق منتقل خواهد کرد.

ماده 30 - تعیین روشها و سیاستهای کلی اجرای عملیات بیمه محصولات کشاورزی مانند شرایط بیمه انواع محصولات موضوع این اساسنامه، تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار، تعیین تعرفه بیمه و غرامت براساس آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی می‌رسد.

ماده 31 - به منظور هماهنگی سیاستهای بیمه کشاورزی با هدفهای بخش کشاورزی، دولت می‌تواند ارائه کمکها و خدمات خود را به تولید محصولاتی که اجرای بیمه آن اعلام شده منوط به بیمه کردن آن محصول نماید.

تبصره - نحوه ارتباط و اجرای بیمه هر زراعت یا تولید یا کمکها و خدمات دولت توسط صندوق با همکاری وزارت کشاورزی و سایر واحدهای مربوط مورد بررسی قرار گرفته و در قالب آیین‌نامه خاصی از طریق مجمع عمومی جهت تصویب به هیأت وزیران تسلیم خواهد شد.

ب - منابع مالی

ماده 32 - حق بیمه عبارت از وجوهی است که از بیمه‌گذاران وصول خواهد شد.

تبصره - به پیشنهاد مجمع عمومی قسمتی از حق بیمه، بیمه‌گذاران از طریق دولت تأمین و همه‌ساله در لایحه بودجه منظور خواهد شد.

ماده 33 - در صورتی که در هر سال مالی شدت حوادث موجب خسارات بیش از موارد پیش‌بینی شده برای عملیات زیر پوشش بیمه گردد و صندوق قادر به پرداخت غرامت آن نباشد، کسری آن به پیشنهاد مجمع عمومی پس از تصویب هیأت وزیران از محل اعتبار ردیف بودجه که در اختیار دولت می‌باشد، قابل پرداخت خواهد بود.²⁵⁹

ج - هزینه‌ها

ماده 34 - هیأت مدیره بانک با توجه به حجم عملیات سالانه صندوق جهت جبران هزینه‌های انجام‌شده حداکثر تا 4% از منابع دریافتی حق بیمه را هر ساله به مجمع عمومی پیشنهاد و پس از تصویب مجمع عمومی، صندوق نسبت به پرداخت آن در قالب بودجه تنظیمی اقدام می‌نماید.

ماده 35 - در صورتی که با اعلام هیأت مدیره بانک در مواردی خدمات و وسایل مورد نیاز صندوق از نظر کمی و کیفی خارج از عرف معمول در بانک بوده و یا با توجه به هزینه پیش‌بینی شده (در ماده 34) و یا مقررات اجرایی امکان انجام آن نباشد، با تصویب مجمع عمومی هزینه وسایل و خدمات مذکور به بانک پرداخت می‌شود. مبنای برآورد هزینه این خدمات و وسایل در هر مورد آیین‌نامه‌های مورد عمل بانک می‌باشد.

د - مقررات مالی

ماده 36 - حسابهای صندوق نزد بانک افتتاح و نگهداری خواهد شد.

²⁵⁹ - از آیین‌نامه اجرایی ماده (10) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت * مصوب 1384/2/11 هیأت وزیران:

ماده 4- از محل منابع اختصاص یافته به حوادث غیر مترقبه طبق دستور العملی که با پیشنهاد وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط) تهیه می‌شود، اعتبار مورد نیاز برای پرداخت به صندوق کمک به تولید کنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی و به صندوق بیمه محصولات کشاورزی و دامی و شرکت‌های بیمه برای جبران خسارت ناشی از حوادث غیر مترقبه، به نحوی اختصاص خواهد یافت که با پوشش بیمه ای کامل به تدریج کمک‌های بلاعوض حذف شود.

تبصره - صندوق بیمه محصولات کشاورزی و دامی و صندوق کمک به تولید کنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی موظفند گزارش عملکرد خود را هر سه ماه یک‌بار به وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعلام نمایند. تعیین سهم درصد اعتبار اختصاصی سالانه منوط به نحوه عملکرد صندوق‌های مذکور خواهد بود.

قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب 1380/11/27، آزمایشی و لازم الاجرا به مدت چهار سال از 1381/1/1 می‌باشد و سپس به موجب ماده... قانون برنامه چهارم توسعه... اجرای آن برای دوره اجرای قانون مذکور (1384-1388) تنفیذ شده است.

ماده 37 - چکها و اسناد مالی و سایر اسناد لازم الاجرا و تعهدآور صندوق در برابر اشخاص حقیقی و حقوقی باید دارای دو امضای مجاز طبق مقررات مصوبه مجمع عمومی باشد مگر در مورد قراردادهایی که براساس مصوبات هیأت مدیره تنظیم و مبادله می شود که در این صورت امضای مدیرعامل به تنهایی به نمایندگی صندوق معتبر است.

ه- ترازنامه و حساب سود و زیان

ماده 38 - سال مالی صندوق از اول فروردین ماه هر سال تا پایان اسفندماه همان سال خواهد بود. به استثنای سال اول که شروع آن بدو تأسیس و پایان آن آخر اسفند همان سال خواهد بود.

ماده 39 - صندوق طبق قانون تجارت و مقررات قانونی مربوط به شرکتهای دولتی اداره خواهد شد.

ماده 40 - ترازنامه سالانه حداقل یک ماه قبل از تشکیل مجمع عمومی برای رسیدگی به بازرس صندوق تسلیم خواهد شد و ترازنامه هر سال باید قبل از پایان خردادماه سال بعد برای تصویب به مجمع عمومی تسلیم شود.

و - تقسیم سود و وضع ذخایر و اندوخته ها

ماده 41 - هیأت مدیره مکلف است قبل از وضع مالیات در حد لازم را جهت اندوخته مطالبات مشکوک الوصول و خسارات معوق منظور دارد.

ماده 42 - هیأت مدیره مکلف است پس از وضع مالیات یک بیستم از سود خالص صندوق را به عنوان اندوخته قانونی موضوع نماید تا وقتی که اندوخته قانونی به یکدهم سرمایه بالغ گردد. در صورتی که سرمایه صندوق افزایش یابد کسر یک بیستم مذکور ادامه خواهد یافت.

ماده 43 - سودخالص به شرح زیر به ترتیب اولویت بانصوب مجمع عمومی به مصرف می رسد.

1 - کمک به اجرای طرحهای ارائه شده به دولت در بند 3 ماده (5) اساسنامه در جهت پیشگیری و کاهش میزان خطرات ناشی از عوامل قهری تحت پوشش بیمه.

2 - کمک به سهم دولت (موضوع تبصره ماده 33) بابت حق بیمه.

3 - در صورتی که در هر سال امکان مصرف سود باقیمانده در موارد 1 و 2 نباشد مانده به حساب اندوخته انتقال داده می شود تا در سالهای آتی به مصارف مذکور رسیده و یا به سرمایه افزوده شود.

ماده 44 - نسبت به مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده طبق قانون تجارت و مقررات قانونی شرکتهای دولتی عمل خواهد شد.

از اساسنامه بانک صنعت و معدن

مصوب 1359/4/24 مجمع عمومی

ماده 3 - موضوع بانک

.....

19 - انجام هرگونه عملیات بیمه مربوط به بانک و یا به حساب مشتریان نزد شرکتها و مؤسسات بیمه.

اساسنامه شرکت سهامی بیمه آسیا

مصوب 1368/9/15 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده 1 - شرکت سهامی بیمه آسیا که در این اساسنامه شرکت نامیده می شود با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری و قانون اداره

امور شرکتهای بیمه، طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد، که در موارد پیش بینی نشده مشمول قانون تجارت می باشد و در صورتی تابع

مقررات عمومی مربوط به دولت و مؤسساتی که با سرمایه دولت تشکیل شده‌اند می‌گردد که در مقررات مزبور صراحتاً از شرکت سهامی بیمه آسیا نام برده شده باشد. شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است.

ماده 2 - هدف و موضوع شرکت:

الف- هدف

ایجاد تأمین و اطمینان موردنیاز جامعه از طریق انجام و تعمیم انواع بیمه‌های بازرگانی موردنیاز جامعه.

ب- موضوع

1 - انجام انواع عملیات مربوط به امور بیمه‌های بازرگانی در رشته بیمه‌های اشیاء، مسئولیت و اشخاص.

2 - قبول بیمه‌های اتکایی از مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.

3 - واگذاری بیمه‌های اتکایی به مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.

شرکت می‌تواند طبق مقررات به هر نوع عملیات (از جمله تأسیس شرکتهای فرعی، خریداری و تملک سهام شرکتهای دیگر با حق فروش و انتقال آنها) که برای توسعه و پیشرفت موضوع شرکت ضروری یا مفید باشد مبادرت نماید.

ماده 3 (اصلاحی 1372/3/16) - سرمایه شرکت سه میلیارد (3/000/000/000) ریال است که به سیصد هزار (300/000) سهم ده

هزارریالی با نام تقسیم شده است و کلیه سهام متعلق به دولت می‌باشد که غیرقابل انتقال است.²⁶⁰

تغییرات سرمایه شرکت با تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

ماده 4 - مرکز اصلی شرکت تهران است، شرکت می‌تواند نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل یا خارج از کشور اقدام نماید.

ماده 5 - شرکت برای مدت نامحدود تشکیل شده است.

فصل دوم - ارکان شرکت

ماده 6 - شرکت دارای ارکان زیر است:

الف- مجمع عمومی

ب- هیأت مدیره

ج - مدیرعامل

د - بازرس قانونی.

الف - مجمع عمومی

ماده 7 - مجمع عمومی مرکب از وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، و رئیس سازمان برنامه و بودجه می‌باشد که ریاست مجمع عمومی

با وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

²⁶⁰ - از تصویبنامه اصلاح تصویبنامه تعیین شرکتهای مادر تخصصی و شرکتهای زیر مجموعه آنها مصوب 1381/10/11 هیأت وزیران:

2 - سهام شرکتهای بیمه از نظر اجرای مقررات فصل سوم قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران* به منزله سهام زیر مجموعه سازمان خصوصی سازی تلقی می‌گردد تا بر اساس ترتیبات مقرر در قانون و آیین‌نامه‌های مربوط، نسبت به واگذاری آنها اقدام گردد.

*فصل سوم قانون برنامه سوم توسعه... تحت عنوان «واگذاری سهام و مدیریت شرکتهای دولتی» و شامل مواد 9 الی 27 می‌باشد که با انقضای زمان اجرای برنامه سوم توسعه، مواد 10، 12 الی 18، 20 الی 27 از فصل مزبور با اصلاحات بعدی، به موجب ماده 9 قانون برنامه چهارم توسعه... مصوب 1383/6/11 برای دوره برنامه چهارم (1384-1388) تنفیذ شده است. برای اطلاع بیشتر به مجموعه قانون برنامه چهارم از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

3 - اداره بیمه‌های فوق‌الذکر کماکان طبق اساسنامه‌های مربوط و حسب مورد در چارچوب قانون بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و اصلاحات آنها صورت می‌پذیرد.

ماده 8 - مجمع عمومی با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرا معتبر است. اصل صورتجلسه مجمع عمومی در مرکز شرکت نگهداری و یک نسخه از آن برای هریک از اعضای مجمع ارسال می‌گردد.

تبصره - رئیس کل بیمه مرکزی ایران بدون حق رأی در جلسات مجمع عمومی شرکت حضور می‌یابد و در صورت لزوم، مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره بدون داشتن حق رأی در جلسات مجمع عمومی حضور خواهند داشت.

ماده 9 - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک مرتبه تشکیل می‌شود. مجمع عمومی ممکن است به طور فوق‌العاده به پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی یا مدیرعامل یا هیأت مدیره و یا بازرس قانونی تشکیل شود.

تشکیل جلسات مجمع عمومی بنا بر دعوت کتبی رئیس مجمع عمومی و یا مدیرعامل خواهد بود. مدیرعامل موظف است مجمع عمومی را ظرف ده روز پس از دریافت پیشنهاد تشکیل جلسه دعوت کند و تاریخ تشکیل جلسه نمی‌تواند بیش از یک ماه از تاریخ دعوتنامه تعیین گردد. در دعوتنامه دستور جلسه، روز و ساعت و محل انعقاد جلسه ذکر خواهد شد. هیچ موضوعی را نمی‌توان در مجمع عمومی مطرح کرد مگر آنکه قبلاً جزو دستور قرار داده شده باشد.

ماده 10 - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به شرح زیر است:

- 1 - تعیین خط مشی کلی شرکت.
- 2 - انتخاب مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره.
- 3 - انتخاب بازرس قانونی.
- 4 - رسیدگی و اتخاذتصمیم نسبت به گزارش سالانه هیأت مدیره، ترازنامه حساب سود و زیان پس از استماع گزارش بازرس قانونی.
- 5 - رسیدگی به برنامه و تصویب بودجه شرکت.
- 6 - اتخاذتصمیم نسبت به مطالبات لاوصول شرکت.
- 7 - تصویب تشکیلات و آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شرکت که از طرف مدیرعامل پس از تأیید هیأت مدیره پیشنهاد می‌شود.
- 8 - تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل، اعضای هیأت مدیره و حق‌الزحمه بازرس قانونی در چارچوب مقررات مربوط.
- 9 - پیشنهاد تغییرات سرمایه شرکت به هیأت وزیران.
- 10 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به درخواست هیأت مدیره در مورد تغییرات و اصلاحات در مفاد اساسنامه شرکت و پیشنهاد آن به هیأت وزیران جهت تصویب.
- 11 - اتخاذتصمیم نسبت به هر موضوع دیگری که با رعایت مفاد این اساسنامه و قوانین و مقررات مربوط در دستور جلسه قرار گرفته باشد.
- 12 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس شعبه یا شعب در خارج از کشور به پیشنهاد هیأت مدیره.

ب - هیأت مدیره

ماده 11 - هیأت مدیره از پنج نفر تشکیل می‌شود که با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی از میان اشخاص صلاحیتداری که در امور بیمه یا مدیریت یا مالی یا اقتصاد یا حقوق متخصص باشند برای مدت 4 سال انتخاب می‌گردند. انتخاب مجدد هریک از آنان برای دوره‌های بعد بلامانع است.

تبصره 1 - مدیرعامل عضو و رئیس هیأت مدیره شرکت می‌باشد.

تبصره 2 - عزل هریک از اعضای هیأت مدیره با پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی و تصویب مجمع مذکور خواهد بود.

تبصره 3 - احکام انتصاب و عزل مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از تصویب مجمع عمومی توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر و ابلاغ می‌گردد.

تبصره 4 - در صورت فوت یا استعفا یا عزل یا ممنوعیت‌های قانونی هریک از اعضای هیأت مدیره، مجمع عمومی می‌بایست در اسرع وقت شخص دیگری را با رعایت مقررات ماده فوق انتخاب نماید.

تبصره 5 - حداقل 3 نفر از اعضای هیأت مدیره به‌طور موظف و تمام‌وقت در شرکت انجام وظیفه می‌نمایند.

ماده 12 - جلسات هیأت مدیره با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه نیز با اکثریت آرای اعضای هیأت مدیره معتبر خواهد بود. این تصمیمات به صورت مکتوب تنظیم و به امضای حاضرین در جلسه خواهد رسید. استدلال نظر مخالف می‌بایست در ذیل صورتجلسه قید شود.

تبصره - جلسات هیأت مدیره با دعوت مدیرعامل تشکیل می‌گردد لکن هریک از اعضای هیأت مدیره می‌تواند درخواست تشکیل جلسه هیأت مدیره را کتباً به مدیرعامل تسلیم دارد. در این صورت مدیرعامل موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته کتباً اعضا را جهت تشکیل جلسه دعوت نماید.

ماده 13 - وظایف و اختیارات هیأت مدیره به قرار زیر است:

- 1 - اجرای مصوبات مجمع عمومی.
- 2 - بررسی و تأیید برنامه و بودجه سالانه، تشکیلات، آیین‌نامه‌های مالی و استخدامی و معاملاتی شرکت و اصلاحات آن که از طرف مدیرعامل پیشنهاد می‌شود جهت طرح و تصویب در مراجع ذی‌ربط.
- 3 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل کشور به پیشنهاد مدیرعامل در چارچوب تشکیلات مصوب.
- 4 - ارائه پیشنهاد تأسیس یا انحلال شعب در خارج از کشور جهت اخذ تصمیم مجمع عمومی.²⁶¹
- 5 - اتخاذتصمیم نسبت به قبول یا واگذاری نمایندگی در داخل یا خارج از کشور به پیشنهاد مدیرعامل.
- 6 - اتخاذتصمیم نسبت به خرید یا فروش اموال غیرمنقول و سرمایه‌گذاریهای شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.
- 7 - اتخاذتصمیم نسبت به برنامه اتکایی سالانه شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.
- 8 - تصویب آیین‌نامه‌های فنی و تعیین حدود اختیارات واحدهای شرکت در صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت.
- 9 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به بازیافتی خسارات.
- 10 - تعیین ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول و اظهارنظر درخصوص مطالبات لاوصول جهت طرح در مجمع عمومی.
- 11 - تصویب بودجه تفصیلی.
- 12 - رسیدگی و اقدام نسبت به سازش و داوری درمورد دعاوی با رعایت مقررات مربوط.
- 13 - تنظیم و تصویب سازمان و شرح وظایف واحدهای شرکت با توجه به آیین‌نامه استخدامی و تصویب مقررات داخلی اداری.
- 14 - بررسی و تأیید ترازنامه و صورتحساب سود و زیان و تهیه گزارش عملکرد سالانه و ارائه آن جهت تصویب به مجمع عمومی.
- 15 - اتخاذتصمیم نسبت به نحوه توزیع سود ویژه موضوع ماده (6) قانون اداره امور شرکتهای بیمه و آیین‌نامه اجرایی آن.
- 16 - پیشنهاد تغییرات در سرمایه و مفاد اساسنامه شرکت به مجمع عمومی.
- 17 - اتخاذتصمیم و یا اظهارنظر حسب مورد نسبت به هر موضوعی که از طرف مدیرعامل مطرح گردد.

ج - مدیرعامل

ماده 14 - مدیرعامل بالاترین مقام اجرایی و اداری شرکت است و به‌طور کلی اداره امور شرکت را عهده‌دار می‌باشد.

²⁶¹ - هیأت وزیران در جلسه مورخ 1373/4/22 بنا به پیشنهاد شماره 14753 مورخ 1372/6/30 وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند «ن» تبصره (2) قانون بودجه سال 1373 کل کشور تصویب نمود:

شرکت سهامی بیمه آسیا مجاز است با مشارکت شرکت بیمه دولتی بازرگانی جمهوری آذربایجان، شرکت بیمه مشترک در کشور یادشده تأسیس نماید.

ماده 15 - وظایف و اختیارات مدیرعامل شرکت به شرح زیر است:

- 1- اجرای مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.
  - 2- تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تسلیم آن به هیأت مدیره.
  - 3- نمایندگی شرکت در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی و دادگاهها و سایر مراجع قضایی و غیرقضایی با حق توکیل تا یک درجه و سایر اختیارات مندرج در ماده (62) قانون آیین دادرسی مدنی.
  - 4- ارائه پیشنهاد درخصوص قبول و واگذاری بیمه‌های اتکایی به هیأت مدیره.
  - 5- تعیین برنامه‌های کار با توجه به مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.
  - 6- تهیه و تنظیم بودجه سالانه جهت طرح در هیأت مدیره.
  - 7- استخدام، نصب و عزل و تعیین شغل کارکنان با رعایت مفاد آیین‌نامه استخدامی.
  - 8- مدیرعامل دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور شرکت با توجه به موضوع و هدف مندرج در اساسنامه می‌باشد مگر در مواردی که به موجب قانون و یا اساسنامه اخذ تصمیم درمورد آنها در صلاحیت ارکان دیگر شرکت باشد.
- تبصره -** مدیرعامل می‌تواند به تشخیص و مسئولیت خود قسمتی از وظایف و اختیارات خود را به هریک از اعضای هیأت مدیره و یا سایر کارکنان شرکت تفویض نماید.

د - بازرس قانونی

ماده 16 - بازرس قانونی شرکت سازمان حسابرسی می‌باشد. بازرس قانونی حق دارد از کلیه امور شرکت اطلاع حاصل کند ولی حق دخالت در امور جاری شرکت را نخواهد داشت و اجرای وظایف وی نباید به هیچ‌وجه مانع جریان عادی کار شرکت بشود. ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملکرد سالانه شرکت حداقل 45 روز قبل از تشکیل مجمع عمومی تسلیم بازرس قانونی خواهد شد. بازرس قانونی موظف است حداقل دو هفته قبل از تشکیل مجمع عمومی، گزارش خود را به هیأت مدیره و مجمع عمومی تسلیم نماید.

فصل سوم - مقررات مالی

ماده 17 - سال مالی شرکت از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می‌یابد و حسابهای شرکت به تاریخ مذکور بسته می‌شود.

ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت برطبق قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و سایر مقررات مربوطه تنظیم می‌گردد.

ماده 18 - نامه‌ها و اسناد تعهدآور شرکت بایستی به امضای مدیرعامل و یا حداقل دو امضای مجاز که توسط مدیرعامل تعیین می‌گردد باشد.

تبصره - امضای چک و اوراق بهادار حداقل با دو امضا و به ترتیبی که در آیین‌نامه مالی مشخص می‌گردد معتبر می‌باشد.

ماده 19 - سود ویژه شرکت پس از وضع اندوخته‌ها و مالیات و سایر کسور قانونی، به خزانه منتقل خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات مختلف

ماده 20 - حداکثر هر خطری که شرکت می‌تواند بیمه کند 20% مجموع سرمایه، اندوخته و ذخایر فنی به استثنای ذخیره خسارت معوق شرکت بوده و تجاوز از آن مجاز نیست مگر آنکه شرکت برای مازاد برآن تحصیل بیمه اتکایی نماید.

تبصره - مجمع عمومی می‌تواند براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تأیید شورای عالی بیمه 20% مذکور در این ماده را به حداکثر 50% افزایش دهد.

ماده 21 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره و بازرس قانونی می‌توانند قراردادهای متعارف بیمه با شرکت منعقد کنند.

ماده 22 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره نمی‌توانند در مدت تصدی خود به نحوی از انحا در سایر شرکتها و مؤسسات بازرگانی دارای سمتی باشند. تدریس در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مجاز است.

ماده 23 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از خاتمه مدت مأموریت تا زمانی که جانشین آنها تعیین نشده است به خدمت خود ادامه خواهند داد.

ماده 24 - آیین‌نامه‌ها و مقررات موجود تا زمانی که براساس این اساسنامه تغییر نکرده است به قوت خود باقی خواهد بود.

اساسنامه شرکت سهامی بیمه البرز مصوب 1368/9/15 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده 1 - شرکت سهامی بیمه البرز که در این اساسنامه شرکت نامیده می‌شود با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و قانون اداره امور شرکت‌های بیمه، طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد، که در موارد پیش‌بینی نشده مشمول قانون تجارت می‌باشد و در صورتی تابع مقررات عمومی مربوط به دولت و مؤسساتی که با سرمایه دولت تشکیل شده‌اند می‌گردد که در مقررات مزبور صراحتاً از شرکت سهامی بیمه البرز نام برده شده باشد. شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است.

ماده 2 - هدف و موضوع شرکت

الف- هدف

ایجاد تأمین و اطمینان موردنیاز جامعه از طریق انجام و تعمیم انواع بیمه‌های بازرگانی موردنیاز جامعه.

ب - موضوع

1- انجام انواع عملیات مربوط به امور بیمه‌های بازرگانی در رشته بیمه‌های اشیاء، مسؤولیت و اشخاص.

2- قبول بیمه‌های اتکایی از مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.

3- واگذاری بیمه‌های اتکایی به مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.

شرکت می‌تواند طبق مقررات به هر نوع عملیات (از جمله تأسیس شرکت‌های فرعی، خریداری و تملک سهام شرکت‌های دیگر با حق فروش و انتقال آنها) که برای توسعه و پیشرفت موضوع شرکت ضروری یا مفید باشد مبادرت نماید.

ماده 3 - سرمایه شرکت هفتصد و پنجاه میلیون (750/000/000) ریال است که به هفتاد و پنج (75) هزار سهم ده هزارریالی با نام تقسیم شده است و کلیه سهام متعلق به دولت می‌باشد که غیرقابل انتقال است.²⁶²

ماده 4 - مرکز اصلی شرکت تهران است، شرکت می‌تواند نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل یا خارج از کشور اقدام نماید.

ماده 5 - شرکت برای مدت نامحدود تشکیل شده است.

فصل دوم - ارکان شرکت

ماده 6 - شرکت دارای ارکان زیر است:

الف - مجمع عمومی

²⁶² - به زیرنویس ماده (3) اساسنامه شرکت سهامی بیمه آسیا مصوب 1368/9/15 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

ب - هیأت مدیره

ج - مدیرعامل

د - بازرس قانونی

الف - مجمع عمومی

ماده 7 - مجمع عمومی مرکب از وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و رئیس سازمان برنامه و بودجه می‌باشد که ریاست مجمع عمومی با وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

ماده 8 - مجمع عمومی با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرا معتبر است. اصل صورتجلسه مجمع عمومی در مرکز شرکت نگهداری و یک نسخه از آن برای هریک از اعضای مجمع ارسال می‌گردد.

تبصره - رئیس کل بیمه مرکزی ایران بدون حق رأی در جلسات مجمع عمومی شرکت حضور می‌یابد و در صورت لزوم، مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره بدون داشتن حق رأی در جلسات مجمع عمومی حضور خواهند داشت.

ماده 9 - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک مرتبه تشکیل می‌شود. مجمع عمومی ممکن است به‌طور فوق‌العاده به پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی یا مدیرعامل یا هیأت مدیره و یا بازرس قانونی تشکیل شود.

تشکیل جلسات مجمع عمومی بنا بر دعوت کتبی رئیس مجمع عمومی و یا مدیرعامل خواهد بود. مدیرعامل موظف است مجمع عمومی را ظرف ده روز پس از دریافت پیشنهاد تشکیل جلسه دعوت کند و تاریخ تشکیل جلسه نمی‌تواند بیش از یک ماه از تاریخ دعوتنامه تعیین گردد. در دعوتنامه دستورجلسه، روز و ساعت و محل انعقاد جلسه ذکر خواهد شد. هیچ موضوعی را نمی‌توان در مجمع عمومی مطرح کرد مگر آنکه قبلاً جزو دستور قرار داده شده باشد.

ماده 10 - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به شرح زیر است:

- 1 - تعیین خط مشی کلی شرکت.
- 2 - انتخاب مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره.
- 3 - انتخاب بازرس قانونی.
- 4 - رسیدگی و اتخاذتصمیم نسبت به گزارش سالانه هیأت مدیره، ترازنامه حساب سود و زیان پس از استماع گزارش بازرس قانونی.
- 5 - رسیدگی به برنامه و تصویب بودجه شرکت.
- 6 - اتخاذتصمیم نسبت به مطالبات لاوصول شرکت.
- 7 - تصویب تشکیلات و آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شرکت که از طرف مدیرعامل پس از تأیید هیأت مدیره پیشنهاد می‌شود.
- 8 - تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل، اعضای هیأت مدیره و حق‌الزحمه بازرس قانونی در چارچوب مقررات مربوط.
- 9 - پیشنهاد تغییرات سرمایه شرکت به هیأت وزیران.
- 10 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به درخواست هیأت مدیره درمورد تغییرات و اصلاحات در مفاد اساسنامه شرکت و پیشنهاد آن به هیأت وزیران جهت تصویب.
- 11 - اتخاذتصمیم نسبت به هر موضوع دیگری که با رعایت مفاد این اساسنامه و قوانین و مقررات مربوط در دستورجلسه قرار گرفته باشد.
- 12 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس شعبه یا شعب در خارج از کشور به پیشنهاد هیأت مدیره.

ب - هیأت مدیره

ماده 11 - هیأت مدیره از پنج نفر تشکیل می‌شود که با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی از میان اشخاص صلاحیتداری که در امور بیمه یا مدیریت یا مالی یا اقتصاد یا حقوق متخصص باشند برای مدت 4 سال انتخاب می‌گردند. انتخاب مجدد هر یک از آنان برای دوره‌های بعد بلامانع است.

تبصره 1 - مدیرعامل عضو و رئیس هیأت مدیره شرکت می‌باشد.

تبصره 2 - عزل هر یک از اعضای هیأت مدیره با پیشنهاد هر یک از اعضای مجمع عمومی و تصویب مجمع مذکور خواهد بود.

تبصره 3 - احکام انتصاب و عزل مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از تصویب مجمع عمومی توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر و ابلاغ می‌گردد.

تبصره 4 - در صورت فوت یا استعفا یا عزل یا ممنوعیت‌های قانونی هر یک از اعضای هیأت مدیره، مجمع عمومی می‌بایست در اسرع وقت شخص دیگری را با رعایت مقررات ماده فوق انتخاب نماید.

تبصره 5 - حداقل 3 نفر از اعضای هیأت مدیره به‌طور موظف و تمام‌وقت در شرکت انجام وظیفه می‌نمایند.

ماده 12 - جلسات هیأت مدیره با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه نیز با اکثریت آرای اعضای هیأت مدیره معتبر خواهد بود. این تصمیمات به صورت مکتوب تنظیم و به امضای حاضرین در جلسه خواهد رسید. استدلال نظر مخالف می‌بایست در ذیل صورتجلسه قید شود.

تبصره - جلسات هیأت مدیره با دعوت مدیرعامل تشکیل می‌گردد لکن هر یک از اعضای هیأت مدیره می‌تواند درخواست تشکیل جلسه هیأت مدیره را کتباً به مدیرعامل تسلیم دارد. در این صورت مدیرعامل موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته کتباً اعضا را جهت تشکیل جلسه دعوت نماید.

ماده 13 - وظایف و اختیارات هیأت مدیره به قرار زیر است:

1 - اجرای مصوبات مجمع عمومی.

2 - بررسی و تأیید برنامه و بودجه سالانه، تشکیلات، آیین‌نامه‌های مالی و استخدامی و معاملاتی شرکت و اصلاحات آن که از طرف مدیرعامل پیشنهاد می‌شود جهت طرح و تصویب در مراجع ذی‌ربط.

3 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل کشور به پیشنهاد مدیرعامل در چارچوب تشکیلات مصوب.

4 - ارائه پیشنهاد تأسیس یا انحلال شعب در خارج از کشور جهت اخذ تصمیم مجمع عمومی.

5 - اتخاذتصمیم نسبت به قبول یا واگذاری نمایندگی در داخل یا خارج از کشور به پیشنهاد مدیرعامل.

6 - اتخاذتصمیم نسبت به خرید یا فروش اموال غیرمنقول و سرمایه‌گذاریهای شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.

7 - اتخاذتصمیم نسبت به برنامه اتکایی سالانه شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.

8 - تصویب آیین‌نامه‌های فنی و تعیین حدود اختیارات واحدهای شرکت در صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت.

9 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به بازپافتی خسارات.

10 - تعیین ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول و اظهارنظر درخصوص مطالبات لوصول جهت طرح در مجمع عمومی.

11 - تصویب بودجه تفصیلی.

12 - رسیدگی و اقدام نسبت به سازش و داوری درمورد دعاوی با رعایت مقررات مربوط.

13 - تنظیم و تصویب سازمان و شرح وظایف واحدهای شرکت با توجه به آیین‌نامه استخدامی و تصویب مقررات داخلی اداری.

14 - بررسی و تأیید ترازنامه و صورتحساب سود و زیان و تهیه گزارش عملکرد سالانه و ارائه آن جهت تصویب به مجمع عمومی.

15 - اتخاذتصمیم نسبت به نحوه توزیع سود ویژه موضوع ماده (6) قانون اداره امور شرکتهای بیمه و آیین‌نامه اجرایی آن.

16 - پیشنهاد تغییرات در سرمایه و مفاد اساسنامه شرکت به مجمع عمومی.

17 - اتخاذ تصمیم و یا اظهار نظر حسب مورد نسبت به هر موضوعی که از طرف مدیرعامل مطرح گردد.

ج - مدیرعامل

ماده 14 - مدیرعامل بالاترین مقام اجرایی و اداری شرکت است و به طور کلی اداره امور شرکت را عهده دار می باشد.

ماده 15 - وظایف و اختیارات مدیرعامل شرکت به شرح زیر است:

1 - اجرای مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.

2 - تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تسلیم آن به هیأت مدیره.

3 - نمایندگی شرکت در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی و دادگاهها و سایر مراجع قضایی و غیرقضایی با حق توکیل تا یک درجه و سایر اختیارات مندرج در ماده (62) قانون آیین دادرسی مدنی.

4 - ارائه پیشنهاد در خصوص قبول و واگذاری بیمه های اتکایی به هیأت مدیره.

5 - تعیین برنامه های کار با توجه به مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.

6 - تهیه و تنظیم بودجه سالانه جهت طرح در هیأت مدیره.

7 - استخدام، نصب و عزل و تعیین شغل کارکنان با رعایت مفاد آیین نامه استخدامی.

8 - مدیرعامل دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور شرکت با توجه به موضوع و هدف مندرج در اساسنامه می باشد مگر در مواردی که به موجب قانون و یا اساسنامه اخذ تصمیم در مورد آنها در صلاحیت ارکان دیگر شرکت باشد.

تبصره - مدیرعامل می تواند به تشخیص و مسئولیت خود قسمتی از وظایف و اختیارات خود را به هریک از اعضای هیأت مدیره و یا سایر کارکنان شرکت تفویض نماید.

د - بازرس قانونی

ماده 16 - بازرس قانونی شرکت سازمان حسابرسی می باشد. بازرس قانونی حق دارد از کلیه امور شرکت اطلاع حاصل کند ولی حق دخالت در امور جاری شرکت را نخواهد داشت و اجرای وظایف وی نباید به هیچ وجه مانع جریان عادی کار شرکت بشود. ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملکرد سالانه شرکت حداقل 45 روز قبل از تشکیل مجمع عمومی تسلیم بازرس قانونی خواهد شد. بازرس قانونی موظف است حداقل دو هفته قبل از تشکیل مجمع عمومی، گزارش خود را به هیأت مدیره و مجمع عمومی تسلیم نماید.

فصل سوم - مقررات مالی

ماده 17 - سال مالی شرکت از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می یابد و حسابهای شرکت به تاریخ مذکور بسته می شود.

ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت برطبق قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری و سایر مقررات مربوطه تنظیم می گردد.

ماده 18 - نامه ها و اسناد تعهدآور شرکت بایستی به امضای مدیرعامل و یا حداقل دو امضای مجاز که توسط مدیرعامل تعیین می گردد باشد.

تبصره - امضای چک و اوراق بهادار حداقل با دو امضا و به ترتیبی که در آیین نامه مالی مشخص می گردد معتبر می باشد.

ماده 19 - سود ویژه شرکت پس از وضع اندوخته ها و مالیات و سایر کسور قانونی، به خزانه منتقل خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات مختلف

ماده 20 - حداکثر هر خطری که شرکت می‌تواند بیمه کند 20% مجموع سرمایه، اندوخته و ذخایر فنی به استثنای ذخیره خسارت معوق شرکت بوده و تجاوز از آن مجاز نیست مگر آنکه شرکت برای مازاد بر آن تحصیل بیمه اتکایی نماید.

تبصره - مجمع عمومی می‌تواند براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تأیید شورای عالی بیمه 20% مذکور در این ماده را به حداکثر 50% افزایش دهد.

ماده 21 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره و بازرس قانونی می‌توانند قراردادهای متعارف بیمه با شرکت منعقد کنند.

ماده 22 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره نمی‌توانند در مدت تصدی خود به نحوی از انحا در سایر شرکتها و مؤسسات بازرگانی دارای سمتی باشند. تدریس در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مجاز است.

ماده 23 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از خاتمه مدت مأموریت تا زمانی که جانشین آنها تعیین نشده است به خدمت خود ادامه خواهند داد.

ماده 24 - آیین‌نامه‌ها و مقررات موجود تا زمانی که براساس این اساسنامه تغییر نکرده است به قوت خود باقی خواهد بود.

اساسنامه شرکت سهامی بیمه دانا

مصوب 1368/9/15 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده 1 - شرکت سهامی بیمه دانا که در این اساسنامه شرکت نامیده می‌شود با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و قانون اداره امور شرکت‌های بیمه، طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد، که در موارد پیش‌بینی نشده مشمول قانون تجارت می‌باشد و در صورتی تابع مقررات عمومی مربوط به دولت و مؤسساتی که با سرمایه دولت تشکیل شده‌اند می‌گردد که در مقررات مزبور صراحتاً از شرکت سهامی بیمه دانا نام برده شده باشد. شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است.

ماده 2 - هدف و موضوع شرکت

الف - هدف

ایجاد تأمین و اطمینان موردنیاز جامعه از طریق انجام و تعمیم انواع بیمه‌های بازرگانی موردنیاز جامعه.

ب - موضوع

1- انجام انواع عملیات مربوط به امور بیمه‌های بازرگانی در رشته بیمه‌های اشیا، مسؤولیت و اشخاص.²⁶³

2- قبول بیمه‌های اتکایی در رشته بیمه اشخاص از مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.

3- واگذاری بیمه‌های اتکایی در رشته بیمه اشخاص به مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.

شرکت می‌تواند طبق مقررات به هر نوع عملیات (از جمله تأسیس شرکت‌های فرعی، خریداری و تملک سهام شرکت‌های دیگر با حق فروش و انتقال آنها) که برای توسعه و پیشرفت موضوع شرکت ضروری یا مفید باشد مبادرت نماید.

ماده 3 - «سرمایه شرکت مبلغ دویست و پنجاه میلیون ریال است که به بیست و پنج هزار سهم ده هزارریالی با نام تقسیم شده است و کلیه سهم متعلق به دولت و غیرقابل انتقال می‌باشد. سرمایه شرکت‌های ادغام‌شده در شرکت مزبور و همچنین وجوه موضوع تبصره 3 ماده (1) قانون

²⁶³ - قانون اصلاح ماده (1) قانون اداره امور شرکت‌های بیمه مصوب 1375/10/11

ماده واحده - عبارت «به استثنای شرکت سهامی بیمه دانا که صرفاً در قسمت بیمه‌های اشخاص در کلیه بخش‌های مذکور فعالیت خواهد داشت» از متن ماده (1) قانون اداره امور شرکت‌های بیمه مصوب 1367* حذف می‌گردد.

¹ به قانون اداره امور شرکت‌های بیمه در همین مجموعه مراجعه شود.

اداره امور شرکتهای بیمه که توسط شرکت سهامی بیمه آسیا و شرکت سهامی بیمه البرز به حساب شرکت سهامی بیمه دانا پرداخت می‌گردد پس از وضع مانده حساب زیان انباشته شده شرکتهای فوق‌الذکر با تصویب مجمع عمومی به حساب سرمایه شرکت سهامی بیمه دانا منظور خواهد شد.²⁶⁴

هیأت مدیره شرکت سهامی بیمه دانا مکلف است کلیه داراییها، بدهیها، تعهدات و حقوق مالی شرکتهای بیمه موضوع تبصره (1) ماده (1) قانون اداره امور شرکتهای بیمه را که در شرکت مذکور ادغام شده‌اند در تاریخ اجرای قانون مزبور مشخص و در دفاتر قانونی شرکت بیمه دانا ثبت نماید.»

ماده 4 - مرکز اصلی شرکت تهران است، شرکت می‌تواند نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل یا خارج از کشور اقدام نماید.

ماده 5 - شرکت برای مدت نامحدود تشکیل شده است.

فصل دوم - ارکان شرکت

ماده 6 - شرکت دارای ارکان زیر است:

الف - مجمع عمومی

ب - هیأت مدیره

ج - مدیرعامل

د - بازرس قانونی

الف - مجمع عمومی

ماده 7 - مجمع عمومی مرکب از وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و رئیس سازمان برنامه و بودجه می‌باشد که ریاست مجمع عمومی با وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

ماده 8 - مجمع عمومی با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرا معتبر است. اصل صورتجلسه مجمع عمومی در مرکز شرکت نگهداری و یک نسخه از آن برای هریک از اعضای مجمع ارسال می‌گردد.

تبصره - رئیس کل بیمه مرکزی ایران بدون حق رأی در جلسات مجمع عمومی شرکت حضور می‌یابد و در صورت لزوم، مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره بدون داشتن حق رأی در جلسات مجمع عمومی حضور خواهند داشت.

ماده 9 - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک مرتبه تشکیل می‌شود. مجمع عمومی ممکن است به‌طور فوق‌العاده به پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی یا مدیرعامل یا هیأت مدیره و یا بازرس قانونی تشکیل شود.

تشکیل جلسات مجمع عمومی بنا بر دعوت کتبی رئیس مجمع عمومی و یا مدیرعامل خواهد بود.

مدیرعامل موظف است مجمع عمومی را ظرف ده روز پس از دریافت پیشنهاد تشکیل جلسه دعوت کند و تاریخ تشکیل جلسه نمی‌تواند بیش از یک ماه از تاریخ دعوتنامه تعیین گردد. در دعوتنامه دستور جلسه، روز و ساعت و محل انعقاد جلسه ذکر خواهد شد. هیچ موضوعی را نمی‌توان در مجمع عمومی مطرح کرد مگر آنکه قبلاً جزو دستور قرار داده شده باشد.

ماده 10 - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به شرح زیر است:

1 - تعیین خط مشی کلی شرکت.

2 - انتخاب مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره.

²⁶⁴ - به زیرنویس ماده (3) اساسنامه شرکت سهامی بیمه آسیا مصوب 1368/9/15 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

3 - انتخاب بازرس قانونی.

4 - رسیدگی و اتخاذتصمیم نسبت به گزارش سالانه هیأت مدیره، ترازنامه حساب سود و زیان پس از استماع گزارش بازرس قانونی.

5 - رسیدگی به برنامه و تصویب بودجه شرکت.

6 - اتخاذتصمیم نسبت به مطالبات لاوصول شرکت.

7 - تصویب تشکیلات و آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شرکت که از طرف مدیرعامل پس از تأیید هیأت مدیره پیشنهاد می‌شود.

8 - تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل، اعضای هیأت مدیره و حق‌الزحمه بازرس قانونی در چارچوب مقررات مربوط.

9 - پیشنهاد تغییرات سرمایه شرکت به هیأت وزیران.

10 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به درخواست هیأت مدیره در مورد تغییرات و اصلاحات در مفاد اساسنامه شرکت و پیشنهاد آن به هیأت وزیران جهت تصویب.

11 - اتخاذتصمیم نسبت به هر موضوع دیگری که با رعایت مفاد این اساسنامه و قوانین و مقررات مربوط در دستور جلسه قرار گرفته باشد.

12 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس شعبه یا شعب در خارج از کشور به پیشنهاد هیأت مدیره.

ب - هیأت مدیره

ماده 11 - هیأت مدیره از پنج نفر تشکیل می‌شود که با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی از میان اشخاص صلاحیتداری که در امور بیمه یا مدیریت یا مالی یا اقتصاد یا حقوق متخصص باشند برای مدت 4 سال انتخاب می‌گردند. انتخاب مجدد هریک از آنان برای دوره‌های بعد بلامانع است.

تبصره 1 - مدیرعامل عضو و رئیس هیأت مدیره شرکت می‌باشد.

تبصره 2 - عزل هریک از اعضای هیأت مدیره با پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی و تصویب مجمع مذکور خواهد بود.

تبصره 3 - احکام انتصاب و عزل مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از تصویب مجمع عمومی توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر و ابلاغ می‌گردد.

تبصره 4 - در صورت فوت یا استعفا یا عزل یا ممنوعیت‌های قانونی هریک از اعضای هیأت مدیره، مجمع عمومی می‌بایست در اسرع وقت شخص دیگری را با رعایت مقررات ماده فوق انتخاب نماید.

تبصره 5 - حداقل 3 نفر از اعضای هیأت مدیره به‌طور موظف و تمام‌وقت در شرکت انجام وظیفه می‌نمایند.

ماده 12 - جلسات هیأت مدیره با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه نیز با اکثریت آرای اعضای هیأت مدیره معتبر خواهد بود. این تصمیمات به صورت مکتوب تنظیم و به امضای حاضرین در جلسه خواهد رسید. استدلال نظر مخالف می‌بایست در ذیل صورتجلسه قید شود.

تبصره - جلسات هیأت مدیره با دعوت مدیرعامل تشکیل می‌گردد لکن هریک از اعضای هیأت مدیره می‌تواند درخواست تشکیل جلسه هیأت مدیره را کتباً به مدیرعامل تسلیم دارد. در این صورت مدیرعامل موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته کتباً اعضا را جهت تشکیل جلسه دعوت نماید.

ماده 13 - وظایف و اختیارات هیأت مدیره به فرار زیر است:

1 - اجرای مصوبات مجمع عمومی.

2 - بررسی و تأیید برنامه و بودجه سالانه، تشکیلات، آیین‌نامه‌های مالی و استخدامی و معاملاتی شرکت و اصلاحات آن که از طرف مدیرعامل پیشنهاد می‌شود جهت طرح و تصویب در مراجع ذی‌ربط.

- 3 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل کشور به پیشنهاد مدیرعامل در چارچوب تشکیلات مصوب.
- 4 - ارائه پیشنهاد تأسیس یا انحلال شعب در خارج از کشور جهت اخذ تصمیم مجمع عمومی.
- 5 - اتخاذ تصمیم نسبت به قبول یا واگذاری نمایندگی در داخل یا خارج از کشور به پیشنهاد مدیرعامل.
- 6 - اتخاذتصمیم نسبت به خرید یا فروش اموال غیرمنقول و سرمایه‌گذارهای شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.
- 7 - اتخاذتصمیم نسبت به برنامه اتکایی سالانه شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.
- 8 - تصویب آیین‌نامه‌های فنی و تعیین حدود اختیارات واحدهای شرکت در صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت.
- 9 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به بازیافتی خسارات.
- 10 - تعیین ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول و اظهارنظر درخصوص مطالبات لاوصول جهت طرح در مجمع عمومی.
- 11 - تصویب بودجه تفصیلی.
- 12 - رسیدگی و اقدام نسبت به سازش و داوری درمورد دعاوی با رعایت مقررات مربوط.
- 13 - تنظیم و تصویب سازمان و شرح وظایف واحدهای شرکت با توجه به آیین‌نامه استخدامی و تصویب مقررات داخلی اداری.
- 14 - بررسی و تأیید ترازنامه و صورتحساب سود و زیان و تهیه گزارش عملکرد سالانه و ارائه آن جهت تصویب به مجمع عمومی.
- 15 - اتخاذتصمیم نسبت به نحوه توزیع سود ویژه موضوع ماده (6) قانون اداره امور شرکتهای بیمه و آیین‌نامه اجرایی آن.
- 16 - پیشنهاد تغییرات در سرمایه و مفاد اساسنامه شرکت به مجمع عمومی.
- 17 - اتخاذتصمیم و یا اظهارنظر حسب مورد نسبت به هر موضوعی که از طرف مدیرعامل مطرح گردد.

ج - مدیرعامل

ماده 14 - مدیرعامل بالاترین مقام اجرایی و اداری شرکت است و به‌طور کلی اداره امور شرکت را عهده‌دار می‌باشد.

ماده 15 - وظایف و اختیارات مدیرعامل شرکت به شرح زیر است:

- 1 - اجرای مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.
- 2 - تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تسلیم آن به هیأت مدیره.
- 3 - نمایندگی شرکت در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی و دادگاهها و سایر مراجع قضایی و غیرقضایی با حق توکیل تا یک درجه و سایر اختیارات مندرج در ماده (62) قانون آیین دادرسی مدنی.
- 4 - ارائه پیشنهاد درخصوص قبول و واگذاری بیمه‌های اتکایی به هیأت مدیره.
- 5 - تعیین برنامه‌های کار با توجه به مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.
- 6 - تهیه و تنظیم بودجه سالانه جهت طرح در هیأت مدیره.
- 7 - استخدام، نصب و عزل و تعیین شغل کارکنان با رعایت مفاد آیین‌نامه استخدامی.
- 8 - مدیرعامل دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور شرکت با توجه به موضوع و هدف مندرج در اساسنامه می‌باشد مگر در مواردی که به موجب قانون و یا اساسنامه اخذ تصمیم درمورد آنها در صلاحیت ارکان دیگر شرکت باشد.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند به تشخیص و مسؤولیت خود قسمتی از وظایف و اختیارات خود را به هریک از اعضای هیأت مدیره، و یا سایر کارکنان شرکت تفویض نماید.

د - بازرس قانونی

ماده 16 - بازرس قانونی شرکت سازمان حسابرسی می‌باشد. بازرس قانونی حق دارد از کلیه امور شرکت اطلاع حاصل کند ولی حق دخالت

در امور جاری شرکت را نخواهد داشت و اجرای وظایف وی نباید به هیچ‌وجه مانع جریان عادی کار شرکت بشود.

ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملکرد سالانه شرکت حداقل 45 روز قبل از تشکیل مجمع عمومی تسلیم بازرس قانونی خواهد شد. بازرس قانونی موظف است حداقل دو هفته قبل از تشکیل مجمع عمومی، گزارش خود را به هیأت مدیره و مجمع عمومی تسلیم نماید.

فصل سوم - مقررات مالی

ماده 17 - سال مالی شرکت از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می‌یابد و حسابهای شرکت به تاریخ مذکور بسته می‌شود.

ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت برطبق قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و سایر مقررات مربوطه تنظیم می‌گردد.

ماده 18 - نامه‌ها و اسناد تعهدآور شرکت بایستی به امضای مدیرعامل و یا حداقل دو امضای مجاز که توسط مدیرعامل تعیین می‌گردد باشد.

تبصره - امضای چک و اوراق بهادار حداقل با دو امضا و به ترتیبی که در آیین‌نامه مالی مشخص می‌گردد معتبر می‌باشد.

ماده 19 - سود ویژه شرکت پس از وضع اندوخته‌ها و مالیات و سایر کسور قانونی، به خزانه منتقل خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات مختلف

ماده 20 - حداکثر هر خطری که شرکت می‌تواند بیمه کند 20% مجموع سرمایه، اندوخته و ذخایر فنی به استثنای ذخیره خسارت معوق شرکت بوده و تجاوز از آن مجاز نیست مگر آنکه شرکت برای مازاد برآن تحصیل بیمه اتکایی نماید.

تبصره - مجمع عمومی می‌تواند براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تأیید شورای عالی بیمه 20% مذکور در این ماده را به حداکثر 50% افزایش دهد.

ماده 21 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره و بازرس قانونی می‌توانند قراردادهای متعارف بیمه با شرکت منعقد کنند.

ماده 22 (اصلاحی 1369/7/15) - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره نمی‌توانند در مدت تصدی خود به نحوی از انحا در سایر شرکتها و مؤسسات بازرگانی دارای سمتی باشند. تدریس در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مجاز است.

ماده 23 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از خاتمه مدت مأموریت تا زمانی که جانشین آنها تعیین نشده است به خدمت خود ادامه خواهند داد.

ماده 24 - آیین‌نامه‌ها و مقررات موجود تا زمانی که براساس این اساسنامه تغییر نکرده است به قوت خود باقی خواهد بود.

اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران

مصوب 1368/9/15 هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده 1 - شرکت سهامی بیمه ایران که در این اساسنامه شرکت نامیده می‌شود با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و قانون اداره امور شرکتها، بیمه، طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد، که در موارد پیش‌بینی نشده مشمول قانون تجارت می‌باشد و در صورتی تابع مقررات عمومی مربوط به دولت و مؤسساتی که با سرمایه دولت تشکیل شده‌اند می‌گردد که در مقررات مزبور صراحتاً از شرکت سهامی بیمه ایران نام برده شده باشد. شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است.

ماده 2 - هدف و موضوع شرکت

الف- هدف

ایجاد تأمین و اطمینان موردنیاز جامعه از طریق انجام و تعمیم انواع بیمه‌های بازرگانی.

ب - موضوع

- 1- انجام انواع عملیات مربوط به امور بیمه‌های بازرگانی در رشته بیمه‌های اشیا، مسؤولیت و اشخاص.
  - 2- قبول بیمه‌های اتکایی از مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.
  - 3- واگذاری بیمه‌های اتکایی به مؤسسات بیمه داخلی یا خارجی.
- شرکت می‌تواند طبق مقررات به هر نوع عملیات (از جمله تأسیس شرکتهای فرعی، خریداری و تملک سهام شرکتهای دیگر با حق فروش و انتقال آنها) که برای توسعه و پیشرفت موضوع شرکت ضروری یا مفید باشد مبادرت نماید.
- ماده 3 (اصلاحی 1381/11/12) -** سرمایه شرکت (2000) میلیارد ریال است که به (200) میلیون سهم ده هزار (10000) ریالی با نام تقسیم شده است و کلیه سهام متعلق به دولت می‌باشد و غیرقابل انتقال است.²⁶⁵
- ماده 4 -** مرکز اصلی شرکت تهران است، شرکت می‌تواند نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل یا خارج از کشور اقدام نماید.
- ماده 5 -** شرکت برای مدت نامحدود تشکیل شده است.

فصل دوم - ارکان شرکت

ماده 6 - شرکت دارای ارکان زیر است:

الف - مجمع عمومی

ب - هیأت مدیره

ج - مدیرعامل

د - بازرس قانونی

الف - مجمع عمومی

- ماده 7 -** مجمع عمومی مرکب از وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و رئیس سازمان برنامه و بودجه می‌باشد که ریاست مجمع عمومی با وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.
- ماده 8 -** مجمع عمومی با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرا معتبر است. اصل صورتجلسه مجمع عمومی در مرکز شرکت نگهداری و یک نسخه از آن برای هریک از اعضای مجمع ارسال می‌گردد.
- تبصره -** رئیس کل بیمه مرکزی ایران بدون حق رأی در جلسات مجمع عمومی شرکت حضور می‌یابد و در صورت لزوم، مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره بدون داشتن حق رأی در جلسات مجمع عمومی حضور خواهند داشت.
- ماده 9 -** مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک مرتبه تشکیل می‌شود. مجمع عمومی ممکن است به‌طور فوق‌العاده به پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی یا مدیرعامل یا هیأت مدیره و یا بازرس قانونی تشکیل شود.
- تشکیل جلسات مجمع عمومی بنا بر دعوت کتبی رئیس مجمع عمومی و یا مدیرعامل خواهد بود.
- مدیرعامل موظف است مجمع عمومی را ظرف ده روز پس از دریافت پیشنهاد تشکیل جلسه دعوت کند و تاریخ تشکیل جلسه نمی‌تواند بیش از یک ماه از تاریخ دعوتنامه تعیین گردد. در دعوتنامه دستور جلسه، روز و ساعت و محل انعقاد جلسه ذکر خواهد شد. هیچ موضوعی را نمی‌توان در مجمع عمومی مطرح کرد مگر آنکه قبلاً جزو دستور قرار داده شده باشد.

²⁶⁵ - به زیرنویس ماده (3) اساسنامه شرکت سهامی بیمه آسیا مصوب 1368/9/15 مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

ماده 10 - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به شرح زیر است:

- 1 - تعیین خط مشی کلی شرکت.
- 2 - انتخاب مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره.
- 3 - انتخاب بازرس قانونی.
- 4 - رسیدگی و اتخاذتصمیم نسبت به گزارش سالانه هیأت مدیره، ترازنامه حساب سود و زیان پس از استماع گزارش بازرس قانونی.
- 5 - رسیدگی به برنامه و تصویب بودجه شرکت.
- 6 - اتخاذتصمیم نسبت به مطالبات لاوصول شرکت.
- 7 - تصویب تشکیلات و آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شرکت که از طرف مدیرعامل پس از تأیید هیأت مدیره پیشنهاد می‌شود.
- 8 - تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل، اعضای هیأت مدیره و حق‌الزحمه بازرس قانونی در چارچوب مقررات مربوط.
- 9 - پیشنهاد تغییرات سرمایه شرکت به هیأت وزیران.
- 10 - بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به درخواست هیأت مدیره در مورد تغییرات و اصلاحات در مفاد اساسنامه شرکت و پیشنهاد آن به هیأت وزیران جهت تصویب.
- 11 - اتخاذتصمیم نسبت به هر موضوع دیگری که با رعایت مفاد این اساسنامه و قوانین و مقررات مربوط در دستورجلسه قرار گرفته باشد.
- 12 - اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس شعبه یا شعب در خارج از کشور به پیشنهاد هیأت مدیره.

ب - هیأت مدیره

ماده 11 - هیأت مدیره از پنج نفر تشکیل می‌شود که با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی از میان اشخاص صلاحیتداری که در امور بیمه یا مدیریت یا مالی یا اقتصاد یا حقوق متخصص باشند برای مدت 4 سال انتخاب می‌گردند. انتخاب مجدد هریک از آنان برای دوره‌های بعد بلامانع است.

تبصره 1 - مدیرعامل عضو و رئیس هیأت مدیره شرکت می‌باشد.

تبصره 2 - عزل هریک از اعضای هیأت مدیره با پیشنهاد هریک از اعضای مجمع عمومی و تصویب مجمع مذکور خواهد بود.

تبصره 3 - احکام انتصاب و عزل مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از تصویب مجمع عمومی توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر و ابلاغ می‌گردد.

تبصره 4 - در صورت فوت یا استعفا یا عزل یا ممنوعیت‌های قانونی هریک از اعضای هیأت مدیره، مجمع عمومی می‌بایست در اسرع وقت شخص دیگری را با رعایت مقررات ماده فوق انتخاب نماید.

تبصره 5 - حداقل 3 نفر از اعضای هیأت مدیره به‌طور موظف و تمام‌وقت در شرکت انجام وظیفه می‌نمایند.

ماده 12 - جلسات هیأت مدیره با حضور اکثریت اعضای رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه نیز با اکثریت آرای اعضای هیأت مدیره معتبر خواهد بود. این تصمیمات به صورت مکتوب تنظیم و به امضای حاضرین در جلسه خواهد رسید. استدلال نظر مخالف می‌بایست در ذیل صورتجلسه قید شود.

تبصره - جلسات هیأت مدیره با دعوت مدیرعامل تشکیل می‌گردد لکن هریک از اعضای هیأت مدیره می‌تواند درخواست تشکیل جلسه هیأت مدیره را کتباً به مدیرعامل تسلیم دارد. در این صورت مدیرعامل موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته کتباً اعضا را جهت تشکیل جلسه دعوت نماید.

ماده 13 - وظایف و اختیارات هیأت مدیره به قرار زیر است:

- 1- اجرای مصوبات مجمع عمومی.
- 2- بررسی و تأیید برنامه و بودجه سالانه، تشکیلات، آیین‌نامه‌های مالی و استخدامی و معاملاتی شرکت و اصلاحات آن که از طرف مدیرعامل پیشنهاد می‌شود جهت طرح و تصویب در مراجع ذی‌ربط.
- 3- اتخاذتصمیم نسبت به تأسیس یا انحلال شعب در داخل کشور به پیشنهاد مدیرعامل در چارچوب تشکیلات مصوب.
- 4- ارائه پیشنهاد تأسیس یا انحلال شعب در خارج از کشور جهت اخذ تصمیم مجمع عمومی.²⁶⁶
- 5- اتخاذتصمیم نسبت به قبول یا واگذاری نمایندگی در داخل یا خارج از کشور به پیشنهاد مدیرعامل.
- 6- اتخاذتصمیم نسبت به خرید یا فروش اموال غیرمنقول و سرمایه‌گذارهای شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.
- 7- اتخاذتصمیم نسبت به برنامه اتکایی سالانه شرکت به پیشنهاد مدیرعامل.
- 8- تصویب آیین‌نامه‌های فنی و تعیین حدود اختیارات واحدهای شرکت در صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت.
- 9- بررسی و اتخاذتصمیم نسبت به بازیافتی خسارات.
- 10- تعیین ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول و اظهارنظر درخصوص مطالبات لاوصول جهت طرح در مجمع عمومی.
- 11- تصویب بودجه تفصیلی.
- 12- رسیدگی و اقدام نسبت به سازش و داوری درمورد دعاوی با رعایت مقررات مربوط.
- 13- تنظیم و تصویب سازمان و شرح وظایف واحدهای شرکت با توجه به آیین‌نامه استخدامی و تصویب مقررات داخلی اداری.
- 14- بررسی و تأیید ترازنامه و صورتحساب سود و زیان و تهیه گزارش عملکرد سالانه و ارائه آن جهت تصویب به مجمع عمومی.
- 15- اتخاذتصمیم نسبت به نحوه توزیع سود ویژه موضوع ماده (6) قانون اداره امور شرکتهای بیمه و آیین‌نامه اجرایی آن.
- 16- پیشنهاد تغییرات در سرمایه و مفاد اساسنامه شرکت به مجمع عمومی.
- 17- اتخاذتصمیم و یا اظهارنظر حسب مورد نسبت به هر موضوعی که از طرف مدیرعامل مطرح گردد.

ج - مدیرعامل

ماده 14 - مدیرعامل بالاترین مقام اجرایی و اداری شرکت است و به‌طور کلی اداره امور شرکت را عهده‌دار می‌باشد.

ماده 15 - وظایف و اختیارات مدیرعامل شرکت به شرح زیر است:

- 1- اجرای مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.
- 2- تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تسلیم آن به هیأت مدیره.
- 3- نمایندگی شرکت در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی و دادگاهها و سایر مراجع قضایی و غیرقضایی با حق توکیل تا یک درجه و سایر اختیارات مندرج در ماده (62) قانون آیین دادرسی مدنی.
- 4- ارائه پیشنهاد درخصوص قبول و واگذاری بیمه‌های اتکایی به هیأت مدیره.
- 5- تعیین برنامه‌های کار با توجه به مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره.
- 6- تهیه و تنظیم بودجه سالانه جهت طرح در هیأت مدیره.
- 7- استخدام، نصب و عزل و تعیین شغل کارکنان با رعایت مفاد آیین‌نامه استخدامی.

²⁶⁶ - هیأت وزیران در جلسه مورخ 1371/7/1 بنا به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی، و تأیید شماره 1802-500/1 مورخ 1371/6/28 وزارت امور خارجه، به استناد بند «ی» تبصره (2) قانون بودجه سال 1371 کل کشور تصویب نمود:

ادامه فعالیت شعبه‌های واحدهای شرکت سهامی بیمه ایران در خارج از کشور، و تأسیس دفترهای جدید بانکها در جمهوریهای شوروی، و بانک تجارت در مالزی و کشورهای خلیج فارس و همجواری و بانک صادرات در کنیا، ورشو و پاکستان مجاز است.

8- مدیرعامل دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور شرکت با توجه به موضوع و هدف مندرج در اساسنامه می‌باشد مگر در مواردی که به موجب قانون و یا اساسنامه اخذ تصمیم در مورد آنها در صلاحیت ارکان دیگر شرکت باشد.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند به تشخیص و مسئولیت خود قسمتی از وظایف و اختیارات خود را به هریک از اعضای هیأت مدیره و یا سایر کارکنان شرکت تفویض نماید.

د - بازرس قانونی

ماده 16 - بازرس قانونی شرکت سازمان حسابرسی می‌باشد. بازرس قانونی حق دارد از کلیه امور شرکت اطلاع حاصل کند ولی حق دخالت در امور جاری شرکت را نخواهد داشت و اجرای وظایف وی نباید به هیچ‌وجه مانع جریان عادی کار شرکت بشود.

ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملکرد سالانه شرکت حداقل 45 روز قبل از تشکیل مجمع عمومی تسلیم بازرس قانونی خواهد شد. بازرس قانونی موظف است حداقل دو هفته قبل از تشکیل مجمع عمومی، گزارش خود را به هیأت مدیره و مجمع عمومی تسلیم نماید.

فصل سوم - مقررات مالی

ماده 17 - سال مالی شرکت از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می‌یابد و حسابهای شرکت به تاریخ مذکور بسته می‌شود.

ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت برطبق قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و سایر مقررات مربوطه تنظیم می‌گردد.

ماده 18 - نامه‌ها و اسناد تعهدآور شرکت بایستی به امضای مدیرعامل و یا حداقل دو امضای مجاز که توسط مدیرعامل تعیین می‌گردد باشد.

تبصره - امضای چک و اوراق بهادار حداقل با دو امضا و به ترتیبی که در آیین‌نامه مالی مشخص می‌گردد معتبر می‌باشد.

ماده 19 - سود ویژه شرکت پس از وضع اندوخته‌ها و مالیات و سایر کسور قانونی، به خزانه منتقل خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات مختلف

ماده 20 - حداکثر هر خطری که شرکت می‌تواند بیمه کند 20% مجموع سرمایه، اندوخته و ذخایر فنی به استثنای ذخیره خسارت معوق شرکت بوده و تجاوز از آن مجاز نیست مگر آنکه شرکت برای مزاد برآن تحصیل بیمه اتکایی نماید.

تبصره - مجمع عمومی می‌تواند براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تأیید شورای عالی بیمه 20% مذکور در این ماده را به حداکثر 50% افزایش دهد.

ماده 21 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره و بازرس قانونی می‌توانند قراردادهای متعارف بیمه با شرکت منعقد کنند.

ماده 22 (اصلاحی 1369/7/15) - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره نمی‌توانند در مدت تصدی خود به نحوی از انحا در سایر شرکتها و مؤسسات بازرگانی دارای سمتی باشند. تدریس در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مجاز است.

ماده 23 - مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره پس از خاتمه مدت مأموریت تا زمانی که جانشین آنها تعیین نشده است به خدمت خود ادامه خواهند داد.

ماده 24 - آیین‌نامه‌ها و مقررات موجود تا زمانی که براساس این اساسنامه تغییر نکرده است به قوت خود باقی خواهد بود.

از اساسنامه فدراسیونهای ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران

مصوب 1378/3/9 هیأت وزیران

ماده 3 - وظایف فدراسیون به شرح زیر تعیین می‌گردد:

20 - تأمین بیمه حوادث ورزشی مربیان، داوران و ورزشکاران از طریق انعقاد قرارداد با شرکتهای بیمه.

اساسنامه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی

مصوب 1380/3/16 هیأت وزیران

فصل اول - کلیات

ماده 1 - صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی - که در این اساسنامه «صندوق» نامیده می‌شود - به موجب این اساسنامه و در موارد سکوت مطابق قانون تجارت و سایر قوانین و مقررات مربوط اداره می‌شود.

ماده 2 - صندوق دارای شخصیت حقوقی و استقلال اداری و مالی است و به صورت شرکت دولتی، زیر نظر وزارت صنایع و معادن فعالیت می‌کند.

ماده 3 - مرکز اصلی صندوق تهران است و هیأت‌مدیره می‌تواند با تصویب مجمع عمومی و رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به ایجاد یا انحلال شعب و نمایندگی‌ها در سایر نقاط کشور اقدام کند.

ماده 4 - هدف صندوق تحقق توسعه پایدار در بخش معدن و تأمین تمام یا قسمتی از خسارت‌های احتمالی ناشی از عدم کشف کانه و سرمایه‌گذاری‌های موجود در بخش یاد شده است.

ماده 5 - موضوع فعالیت صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط در جهت تحقق هدف آن به شرح زیر تعیین می‌شود:

- 1 - تأمین نیازهای بیمه‌ای اکتشاف‌گران و معدن‌کاران جهت کاهش خطر سرمایه‌گذاری و حفظ سرمایه‌ها.
  - 2 - پوشش دادن و جبران کردن تمام یا بخشی از خسارت‌های غیرارادی مترتب بر فعالیت‌های معدنی در تمام مراحل اکتشاف، استخراج، کانه‌آرایی و فرآوری، همچنین دارائی‌های ثابت، جاری و انسانی مورد استفاده در قبال خطرات ناشی از فعالیت‌های معدنی.
  - 3 - تضمین تمام یا قسمتی از وام‌های دریافتی جهت عملیات اکتشاف.
  - 4 - انجام سرمایه‌گذاری منابع مالی صندوق با رعایت آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مصوب مجمع عمومی.
  - 5 - انجام سایر فعالیت‌های مرتبط که برای انجام و توسعه موضوع فعالیت صندوق ضروری باشد از جمله هرگونه عملیات اتکایی جهت واگذاری بخشی از ریسک و خطر به شرکتهای بیمه داخلی و خارجی.
- ماده 6 -** صندوق برای مدت نامحدود تشکیل می‌شود.

ماده 7 - سرمایه صندوق یکصد میلیارد (100/000/000/000) ریال است که به یکصد هزار سهم یک میلیون ریالی تقسیم و توسط دولت تأمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره - سود ویژه سالانه صندوق پس از کسر اندوخته قانونی، مالیات سود سهام و سایر کسور قانونی، با تصویب مجمع عمومی به حساب اندوخته احتیاطی صندوق منظور می‌شود.

ماده 8 - صندوق دارای ارکان زیر است:

- 1 - مجمع عمومی
- 2 - هیأت مدیره
- 3 - بازرس (حسابرس) یا بازرسان (حسابرسان)

فصل دوم - مجمع عمومی

ماده 9 - اعضای مجمع عمومی عبارتند از:

1- وزیر صنایع و معادن (رئیس مجمع)

2- وزیر امور اقتصادی و دارایی

3- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

4- وزیر بازرگانی

5- وزیر کار و امور اجتماعی

ماده 10 - مجمع عمومی صندوق به طور عادی هر سال حداقل دو بار بنا به دعوت رئیس مجمع عمومی در دفتر اصلی صندوق یا با موافقت و دعوت رئیس مجمع عمومی در محل پیشنهادی هیأت مدیره، یک بار در نیمه اول سال برای بررسی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان سال قبل صندوق و یک بار در نیمه دوم سال برای تعیین خط مشی و بررسی و تصویب بودجه سال بعد تشکیل می شود.

تبصره 1 - مجمع عمومی با دعوت رئیس مجمع عمومی به طور فوق العاده تشکیل می شود.

تبصره 2 - دعوتنامه رسمی مجمع عمومی شامل محل تشکیل، روز، ساعت و دستور جلسه باید حداقل ده روز قبل از تاریخ تشکیل جلسه برای اعضای مجمع عمومی ارسال شود. موضوعاتی که به ترتیب یاد شده در دستور کار مجمع عمومی قرار داده نشده اند قابل طرح نیستند، مگر اینکه کلیه اعضای مجمع در جلسه حاضر و با طرح آن موافق باشند.

تبصره 3 - تصمیمات مجمع عمومی با حضور چهار نفر از اعضا و با اکثریت آرا معتبر است.

تبصره 4 - مذاکرات و تصمیمات مجمع عمومی صندوق در صورت جلسه ای که به امضای اعضای مجمع عمومی حاضر در جلسه می رسد، درج می شود.

ماده 11 - مجمع عمومی فوق العاده به منظور اخذ تصمیم در مورد موارد زیر و پیشنهاد آن به هیأت وزیران تشکیل می شود:

1- اصلاح و تغییر اساسنامه.

2- انحلال صندوق حسب پیشنهاد هیأت مدیره و بازرس (حسابرس).

3- افزایش یا کاهش سرمایه حسب پیشنهاد هیأت مدیره با توجه به گزارش بازرس (حسابرس).

ماده 12 - اختیارات و وظایف مجمع عمومی عادی صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط عبارتند از:

1- تعیین خط مشی کلی و عمومی صندوق و سیاست گذاری در سطح کلان.

2- استماع و بررسی گزارش عملکرد سالانه هیأت مدیره و بازرس (حسابرس) و اخذ تصمیمات مقتضی.

3- بررسی و تصویب بودجه، ترازنامه، حساب سود و زیان و صورتهای مالی و اندوخته های صندوق.

4- بررسی و تصویب آیین نامه های مربوط به چگونگی ارائه پوشش های بیمه ای، ارزیابی و نحوه پرداخت خسارتهای وارد شده بر اکتشاف گران و معدن کاران.

5- بررسی و تصویب آیین نامه های مربوط به تعیین و به کارگیری ذخیره های قانونی و فنی.

6- بررسی و تصویب آیین نامه های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی.

7- تعیین حقوق و مزایا و پاداش اعضای موظف هیأت مدیره و مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره.

8- تصویب مبلغ کسری درآمد سالانه صندوق برای پرداخت خسارتها و تعهدات آن سال در بودجه سالانه کل کشور پس از وضع اندوخته سالهای قبل و ارائه پیشنهاد آن از طریق رئیس مجمع عمومی به هیأت وزیران.

9- اتخاذ تصمیم در مورد مطالبات مشکوک الوصول.

10- اتخاذ تصمیم نسبت به انتقال بخشی از اندوخته احتیاطی به حساب سرمایه.

- 11 - انتخاب بازرس (حسابرس) یا بازرسان (حسابرسان) و تعیین حق الزحمه آنان با رعایت ماده (20) این اساسنامه.
- 12 - تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج کلیه آگهی‌ها.
- 13 - تعیین یا عزل اعضاء هیأت‌مدیره به پیشنهاد رئیس مجمع عمومی.
- 14 - بررسی و تصویب ساختار تشکیلاتی.
- 15 - بررسی و تصویب ضوابط مربوط به محاسبه خسارتها و آیین‌نامه مربوط.
- 16 - تصویب صلح، سازش و ارجاع امر به داوری با رعایت اصل یکصدوسی‌ونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

فصل سوم - هیأت‌مدیره، مدیرعامل و رئیس هیأت‌مدیره

- ماده 13 -** هیأت‌مدیره صندوق مرکب از پنج نفر است که از میان افراد باصلاحیت و آشنا به امور بیمه، معدن، اکتشاف و فرآوری، مالی و بازرگانی با حداقل ده سال سابقه کار به پیشنهاد رئیس مجمع و تصویب مجمع عمومی برای مدت دو سال تعیین و با حکم رئیس مجمع منصوب می‌شوند؛ انتخاب مجدد اعضاء هیأت‌مدیره بلامانع است.
- تبصره 1 -** مدیرعامل و رئیس هیأت‌مدیره صندوق توسط وزیر صنایع و معادن از بین هیأت‌مدیره تعیین و پس از تأیید مجمع عمومی با حکم وی منصوب می‌شود.
- تبصره 2 -** هیأت‌مدیره در اولین جلسه خود که حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ انتخاب تشکیل می‌شود، از بین اعضاء یک نفر را به عنوان نایب‌رئیس انتخاب می‌کند.
- تبصره 3 -** حداقل سه نفر از اعضاء هیأت‌مدیره به صورت موظف در صندوق انجام وظیفه می‌کنند.
- ماده 14 -** در صورت خاتمه دوران مسؤولیت اعضاء هیأت‌مدیره تا تمدید دوره مسؤولیت اعضاء قبل یا تعیین جانشینان آنان هیأت‌مدیره به خدمت ادامه می‌دهد.
- تبصره -** در صورت استعفا یا فوت یا عزل هر یک از اعضاء هیأت‌مدیره یا وجود موانع قانونی دیگر بلافاصله مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده با دعوت رئیس مجمع عمومی یا درخواست هیأت‌مدیره یا بازرس (حسابرس) جهت تکمیل اعضاء هیأت‌مدیره تشکیل و اتخاذ تصمیم می‌نماید؛ هر یک از اعضاء جدید برای بقیه مدت فعالیت هیأت‌مدیره انتخاب می‌شوند.
- ماده 15 -** هیأت‌مدیره حداقل هر ماه یک بار به دعوت کتبی رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل که حاوی دستور جلسه نیز هست در محل صندوق و به ریاست وی تشکیل جلسه می‌دهد، برای هر یک از جلسات هیأت‌مدیره صورت جلسه‌ای شامل خلاصه مذاکرات و تصمیمات اتخاذ شده در جلسه با قید تاریخ توسط منشی هیأت‌مدیره تنظیم و به امضای تمامی اعضاء حاضر می‌رسد و اسامی اعضاء غایب نیز درج می‌شود.
- تبصره -** نظر هر یک از اعضاء هیأت‌مدیره که با تمام یا قسمتی از تصمیمات مندرج در صورت جلسه مخالف باشد در صورت جلسه قید می‌شود.
- ماده 16 -** جلسات هیأت‌مدیره با حضور سه نفر رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با حداقل سه رأی مثبت معتبر است. هیأت‌مدیره در مورد دستور جلسات تعیین شده توسط رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل بررسی و اتخاذ تصمیم می‌کند و اعضاء هیأت‌مدیره می‌توانند موضوعات مورد نظر خود را از طریق رئیس هیأت‌مدیره در دستور جلسات قرار دهند.
- ماده 17 -** هیأت‌مدیره با رعایت صرفه و صلاح صندوق و رعایت کامل قوانین و مقررات و این اساسنامه برای اداره صندوق دارای وظایف و اختیارات زیر است:

- 1 - اجرای تصمیمات مجمع عمومی.
- 2 - پیشنهاد صلح، سازش و ارجاع امر به داوری با رعایت اصل یکصدوسی‌ونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع عمومی.

- 3- تهیه و تنظیم سیاست‌های کلی، خط‌مشی عمومی و برنامه اجرایی صندوق و پیشنهاد آنها به مجمع عمومی.
  - 4- تهیه و ارائه عملکرد سالانه، ترازنامه، حساب سودوزیان و صورتهای مالی صندوق و ارائه گزارش عملیات صندوق به مجمع عمومی.
  - 5- تنظیم و پیشنهاد بودجه سالانه صندوق به مجمع عمومی.
  - 6- تدوین و پیشنهاد آیین‌نامه‌ها و ضوابط مربوط براساس مفاد این اساسنامه به مجمع عمومی.
  - 7- تهیه و پیشنهاد ساختار و تشکیلات صندوق به مجمع عمومی.
  - 8- تصویب آیین‌نامه‌های داخلی موردنیاز براساس پیشنهاد مدیرعامل.
  - 9- اجاره، استیجار، واگذاری و فسخ اجاره و تقاضای تعدیل اجاره‌بها.
  - 10- تعیین ضوابط مربوط به عقد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی و لغو آنها در صورت لزوم.
  - 11- تهیه آیین‌نامه‌های مربوط به تعیین انواع بیمه‌نامه‌های صادر شده توسط صندوق و جدول حق بیمه‌های مربوط و ارائه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
  - 12- پیشنهاد اتخاذ تصمیم در مورد تأسیس یا انحلال شعب یا نمایندگیهای داخل کشور به مجمع عمومی.
  - 13- ارائه پیشنهادهاى مربوط به تغییر و اصلاح اساسنامه و نیز کاهش یا افزایش سرمایه صندوق به مجمع عمومی فوق‌العاده.
  - 14- اتخاذ تصمیم در مورد خرید، فروش و اجاره، اعطاء، قبول ضمانت یا ظهرنویسی تضمینات، وثیقه یا رهن اموال غیرمنقول، سرمایه‌گذاری، مشارکت و پیمانکاری در چارچوب آیین‌نامه‌های مصوب مجمع عمومی.
  - 15- پیشنهاد تشکیل یا انحلال شرکتهای فرعی به مجمع عمومی براساس قوانین و مقررات مربوط.
  - 16- افتتاح حسابهای ارزی و ریالی در بانکهای داخلی و خارجی و استفاده از آنها به نام صندوق نزد بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و سایر مؤسسات تجاری و انسداد حسابهای یاد شده حسب مورد.
- تبصره -** هیأت‌مدیره می‌تواند بعضی از اختیارات خود را به مدیرعامل تفویض کند.
- ماده 18 -** رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل بالاترین مقام اجرایی و اداری صندوق است و موظف به اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت‌مدیره بوده و در این زمینه حقوق و اختیارات لازم را دارا است. سایر وظایف و اختیارات وی به شرح زیر است:
- 1- امضای تمامی مکاتبات عادی و جاری.
  - 2- عزل و نصب کارکنان.
  - 3- تعیین حقوق و مزایا، ارتقاء شغلی و اعطای پاداش و اضافه حقوق، اخذ تصمیم درباره تمامی امور استخدامی و اشتغال کارکنان طبق آیین‌نامه‌های مصوب مجمع عمومی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
  - 4- دریافت مطالبات و پرداخت بدهی‌ها.
  - 5- انجام تمامی امور اداری، استخدامی و مالی صندوق در چارچوب آیین‌نامه‌های مربوط و بودجه مصوب.
  - 6- نمایندگی صندوق در مقابل اشخاص و تمامی مؤسسات دولتی، خصوصی و عمومی، محاکم و مراجع قضایی و غیرقضایی، داخلی و بین‌المللی با حق توکیل غیر و ارجاع امر به کارشناسی.
  - 7- انعقاد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی.
- تبصره 1 -** رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل می‌تواند برخی از اختیارات خود را به کارکنان صندوق به تشخیص و مسؤلیت خود واگذار نماید.
- تبصره 2 -** رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل مسؤل حسن اجرای تمامی امور صندوق و حفظ حقوق، منافع و اموال آن است.
- ماده 19 -** اعضای هیأت‌مدیره همچنین مؤسسه‌ها و شرکتهایی که اعضای هیأت‌مدیره صندوق شریک یا عضو هیأت‌مدیره یا مدیرعامل آنها باشند نمی‌توانند بدون اجازه هیأت‌مدیره در معامله‌هایی که با صندوق یا به حساب صندوق می‌شود، بطور مستقیم یا غیرمستقیم طرف معامله واقع

یا سهام شوند. در صورت کسب اجازه نیز ملزم به رعایت مفاد ماده (129) قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و سایر قوانین و مقررات کشور هستند.

فصل چهارم - بازرس (حسابرس)

ماده 20 - بازرس صندوق سازمان حسابرسی است ولی مجمع عمومی می‌تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط به جای سازمان یادشده یک یا دو بازرس (حسابرس) اصلی و یک یا دو بازرس (حسابرس) علی‌البدل را از میان اشخاص حقیقی یا حقوقی صلاحیتدار به مدت یک سال انتخاب کند، انتخاب مجدد آنان به این سمت امکانپذیر است و تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده به خدمت خود ادامه می‌دهند.

ماده 21 - بازرس (حسابرس) می‌تواند هرگونه رسیدگی و بازرسی را در حدود مقررات قانونی و وظایف محول شده انجام داده و به تمامی دفاتر، پرونده‌ها و قراردادهای صندوق مراجعه نموده و اسناد و مدارک مربوط به صندوق را مورد رسیدگی قرار دهد. اهم وظایف و اختیارات بازرس (حسابرس) به شرح زیر است:

1 - تطبیق عملیات صندوق با بودجه مصوب.

2 - رسیدگی به صورتهای مالی صندوق، تصدیق مطابقت اسناد با دفاتر صندوق، تهیه گزارش و اظهارنظر در مورد عملیات صندوق برای ارائه به مجمع عمومی. گزارش یاد شده حداقل یک ماه قبل از برگزاری جلسه مجمع عمومی باید به رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل تسلیم شود.

3 - اظهارنظر در مورد صحت و سقم گزارش هیأت‌مدیره به مجمع عمومی.

تبصره 1 - اجراء و انجام وظایف بازرس (حسابرس) نباید به هیچ‌وجه مانع جریان عادی کار صندوق شود.

تبصره 2 - ترازنامه، حساب سود و زیان و گزارش عملکرد سالانه صندوق باید حداقل دوماه قبل از تشکیل جلسه مجمع عمومی جهت رسیدگی تسلیم بازرس (حسابرس) شود.

ماده 22 - بازرس (حسابرس) نمی‌تواند در معاملاتی که با صندوق یا به حساب صندوق می‌شود به طور مستقیم یا غیرمستقیم مشارکت داشته یا ذی‌نفع باشد.

فصل پنجم - مقررات مالی

ماده 23 - سال مالی صندوق از ابتدای فروردین‌ماه هر سال شروع می‌شود و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می‌یابد به استثنای اولین سال که آغاز آن زمان شروع فعالیت صندوق مطابق این اساسنامه و پایان آن آخر اسفندماه همان سال است. تمامی دفاتر به تاریخ روز آخر سال مالی بسته می‌شود.

ماده 24 - تمامی اسناد و اوراق تعهدآور صندوق نظیر چکها، بروات، سفته‌ها، اوراق بهادار، اسناد بانکی، قراردادها با امضای رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل و یکی از اعضای هیأت‌مدیره همراه با مهر صندوق معتبر است.

تبصره - برداشت از حسابهای بانکی صندوق با امضای مقامات یاد شده در این ماده انجام می‌گیرد.

ماده 25 - منابع درآمد صندوق عبارتند از:

الف - کمکها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ب - افزایش سرمایه صندوق از محل منابع داخلی و خارجی.

پ - درآمد حاصله از خدمات بیمه‌ای.

ت - سایر موارد مجاز.

تبصره - اعتبار منظور شده براساس قسمت اخیر ماده (31) قانون معادن به عنوان منبع درآمد صندوق تلقی می‌شود.

ماده 26 - تصویب ترازنامه صندوق در هر سال توسط مجمع عمومی به منظور منزله مفاصاحساب هیأت‌مدیره در آن سال تلقی می‌شود ولی این امر مانع از تعقیب قانونی تخلفات احتمالی مسؤولان امر در ارتباط با عملکرد شرکت نیست.
این اساسنامه به موجب نامه شماره 80/21/1605 مورخ 1380/3/31 شورای محترم نگهبان به تأیید شورای یاد شده رسیده است.

**از اساسنامه صندوق ملی محیط زیست
مصوب 1384/4/15 هیأت وزیران**

ماده 8 - صندوق می‌تواند از طریق شرکتها و مؤسسات بیمه امکانات و شرایط لازم را برای بیمه کردن دام، باغات و محصولات کشاورزی در مقابل خسارت ناشی از جانوران وحشی حمایت شده و در معرض خطر فراهم و حق بیمه مربوط را از محل منابع و اعتبارات صندوق پرداخت نماید.